

Robert Ludlum - PROMETEJEVA PRIJEVARA

Prometej se obori s nebesa i donese sa sobom dar vatre.

Pogrešan potez

Kartaga, Tunis 3.22 ujutro Kiša je bila neumoljivo jaka, mahnitajući pod naletima zavijajućih vjetrova, dok su se valovi podizali i razbijali o obalu. Bio je to sveopći vrtlog u mračnoj noći. U plićaku nedaleko od obale klatilo se desetak tamnih spodoba koje su se čvrsto držale svojih plutajućih naprtnjača, poput preživjelih u nekom brodolomu. Iznenadna oluja zatekla je te ljude, no bilo je to i dobro; pružila im je zaklon bolji od bilo čega čemu su se mogli nadati. S obale se dvaput pokazala točkica crvenog svjetla, što je bio znak od prethodnice da je na kopnu sve čisto. Čisto! Što je to značilo? Da je Garde Nationale ostavila ovaj dio tuniske obale bez obrane? Nasrtaj prirode doimao se grubljim od bilo čega što bi mogla pokušati tuniska straža. Dok su ih nadirući valovi gurali i bacali amo-tamo, ljudi su napredovali prema obali te se jednim usklađenim pokretom uspjeli na pijesak pokraj ruševina drevnih punskih pristaništa. Kad su skinuli svoja crna gumena odijela ispod kojih se pokazala tamna odjeća i njihova pocrnjela lica, izvadili su oružje iz svojih naprtnjača i počeli ga razvrstavati: automati Heckler & Koch MP-10, kalašnjikovi i snajperske puške. Za njima su sada na valove i drugi pristizali na obalu. Svim je tim precizno ravnao čovjek koji ih je zadnjih mjeseci toliko iscrpno, toliko neumorno uvježbavao. Bili su to borci za slobodu El Nahde, rođeni Tunižani, koji su došli osloboditi svoju zemlju od tlačitelja. Ali vođe su im bili stranci -iskusni teroristi koji su poput njih vjerovali u Alaha; mala, elitna jedinica boraca za slobodu proizašla iz najradikalnijeg krila Hezbollaha. Vođa ove jedinice, kao i pedesetak Tunižana, bio je vrhunski terorist poznat jedino kao Abu. Povremeno se koristilo i njegovo puno nom de guerre: Abu Intiquab. Otac osvete. Prepreden, tajnovit i okrutan, uvježbavao je

borce Al-Nahde u libijskom logoru pokraj Zuwaraha. Usavršio je njihovu strategiju na detaljnom modelu predsjedničke palače i podučio ih taktikama koje su bile nasilnije i izopačenije od bilo čega na što su dotad navikli. Prije samo trideset sati ljudi su se u luci Zuwarah ukrkali na teretni brod nosivosti pet tisuća tona, izrađen u Rusiji, koji je inače prevozio tekstilnu robu i libijske tvorničke proizvode između Tripolija i Bizerte u Tunisu. Snažan stari teretnjak, sada ishaban i oronuo, putovao je sjeverno-sjeverozapadno duž tuniske obale, prošao pokraj lučkih gradova Sfxa i Sousse, zatim zaobišao Cap Bon i ušao u Golfe de Tunis, u blizini pomorske baze La Goulette. Pazeći na raspored vožnje patrolnih čamaca obalne straže, ljudi su bacili sidro pet milja od obale Kartage i brzo spustili svoje tvrdo napuhane gumenjake, opremljene snažnim izvanbrodskim motorima. Za nekoliko minuta bili su u uzburkanim vodama Kartage, drevnog feničkog grada, koji je bio toliko moćan u petom stoljeću prije nove ere da ga se smatralo velikim suparnikom Rima. Da je tko od tuniske obalne straže slučajno motrio brod putem radara, vidio bi samo kako teretnjak kratko zastaje, a zatim odlazi prema Bizerti. Na obali je čovjek koji je davao znak crvenim svjetlom siktao dajući naredbe svojim neupitnim autoritetom i psujući prigušenim glasom. Bio je to bradat čovjek u vojničkoj kabanici koju je nosio preko keffiyeha. Abu. "Tiho! Spustite se dolje! Zar želite privući cijelu bijednu tunisku stražu? Brzo sad. Idemo, idemo Nespretni glupani Vođa vam trune u zatvoru dok vi dangubite! Kamioni čekaju!" Do njega je stajao čovjek s naočalama za noćno motrenje i šutke pretraživao teren. Tunžani su ga poznavali samo kao Tehničara. Bio je jedan od Hezbollahovih vrhunskih stručnjaka za streljivo, zgodan muškarac maslinaste boje kože, gustih obrva i blistavih smeđih očiju. 1 Arapsko pokrivalo za glavu. Ako su ljudi malo toga znali o Abuu, o Tehničaru su, kao Abuovu povjerljivom savjetniku, znali još manje. Prema glasinama, bio je od bogatih roditelja Sirijaca, odrastao u Damasku i Londonu, gdje je poučen svim zamršenim tajnama oružja i eksploziva. Konačno je progovorio i Tehničar, tiho i mirno. Povukao je čvršće k sebi kapuljaču svoje crne kabanice da

bi se zaštitio od proloma oblaka. "Ne žurim se to reći, moj brate, ali operacija teče glatko. Kamioni natovareni materijalom sakriveni su baš kao što smo dogovorili, a vojnici nisu naišli na otpor tijekom kratke vožnje avenijom Habiba Bourgibe. Upravo smo primili radijski signal od prvog čovjeka - došli su do predsjedničke palače. Državni udar je otpočeo." Dok je govorio, pogledao je na svoj ručni sat. Abu kimne zapovjednički. Bio je čovjek koji nije očekivao ništa drugo do uspjeh. Udaljeni niz eksplozija govorio je Abu i njegovu savjetniku da je bitka u tijeku. Predsjednička palača odmah će biti zaposjednuta i za nekoliko sati islamski bojovnici vladat će Tunisom. "Nemojmo si prerano čestitati", rekao je Abu tihim, napetim glasom. Kiša je sada oslabjela, i oluja je u trenutku prestala baš kao što je iznenada i počela. Iznenada su tišinu na plaži razdrmali glasovi koji su im nešto dovikivali na kreštavom, prodornom arapskom. Tamne spodobе trčale su po pijesku. Abu i Tehničar posegnu za svojim oružjem, ali onda opaze da su to njihova braća iz Hezbollaha. "Nula-jedan!" "Zasjeda!" "Moj Bože! Moćni Alahu, opkoljeni su" Četvorica Arapa su pristigla, zastrašeni i bez daha. "Znak opasnosti nula-jedan", zadihano će onaj koji je nosio na leđima poljsku radiostanicu PRC-117. "Uspjeli su samo dojaviti da su ih snage sigurnosti u palači opkolile i zarobile. Zatim je prijam prekinut! Kažu da im je namještena zamka!" Abu se sa zaprepaštenjem okrene prema svom savjetniku. "Kako je to moguće?" Najmlađi od četvorice mladića koji su stajali pred njima reče: "Materijal koji je ostavljen za njih - protutenkovsko oružje, streljivo, C-4 - sve je bilo škart! Ništa nije funkcioniralo! I vladine su snage samo ležale i čekale na njih! Našima je namještena zamka od samog početka!" Abu je bio vidljivo povrijeđen i nestalo je njegove poslovične vedrine. Dozvaao je svog prvog savjetnika. "Ya sahbee, trebam tvoj mudri savjet." Tehničar je namještao svoj ručni sat dok je prilazio bliže glavnom teroristu. Abu jednom rukom obgrli svog savjetnika oko ramena. Govorio je tihim, mirnim glasom. "Očito postoji izdajnik u našim redovima, netko ubačen. Naši planovi su procurili." Abu učini jedva zamjetljivu, gotovo neuočljivu kretnju prstom i palcem. Bio je to znak, i njegovi su sljedbenici odmah

zgrabili Tehničara za ruke, noge i ramena. Tehničar se snažno otimao, ali nije se mogao nositi s uvježbanim teroristima koji su ga držali. Abu naglo ispruži svoju desnu ruku. Zabljesne metal, i Abu zarije nazupčani svinuti nož Tehničaru u trbuh, snažno potegavši oštricu prema dolje i prema van kako bi izazvao najveću moguću štetu. Oči su mu plamtjele. "Izdajnik si ti" izrekne glasno. Tehničar je soptao. Bol je očito bila mučna, ali mu je lice bilo tupa maska. "Ne, Abu!" prosvjedovao je. "Svinjo!" prokune Abu i zamahne ponovno na njega, naciljavši svojim nazupčanim nožem u Tehničareve prepone. "Nitko drugi nije znao točno vrijeme, točne planove! Nitko! A ti si provjerio materijal! Ne može to biti nitko drugi." Odjednom plažu obasja zasljepljujuća svjetlost reflektora. Abu se okrene i shvati da su opkoljeni i daleko nadjačani desecima i desecima vojnika u kaki uniformama. Groupement de Commando tuniske Garde Nationale, s uperenim strojnicama, odjednom se pojavio na obzoru; gromoglasna huka iznad njih najavljivala je dolazak nekoliko napadačkih helikoptera. Plotuni iz automatskog oružja pogodili su Abuove ljude, pretvorivši ih u marionete koje se trzaju. Njihov jezovit vrisak odjednom je utihnuo, a tijela su im se skljkala na tlo i ostala u neobičnim i nezgrapnim položajima. Još jedan plotun i zatim je prestalo. Neočekivana tišina koja je uslijedila bila je jezovita. Nije se pucalo jedino na glavnog terorista i njegovog stručnjaka za streljivo. No Abuu je, čini se, na pameti bilo samo jedno, te se ponovno naglo okrenuo prema čovjeku kojega je ožigosao kao izdajnika, postavljajući svoju krivošiju za još jedan napad. Tehničar je, teško ranjen, pokušao parirati udarac svom napadaču, no umjesto toga samo je počeo tonuti prema tlu. Gubitak krvi bio je prevelik. Baš kad je Abu navalio da ga dokrajči, snažne ruke zgrabile su odostrag bradatog hezbollahskog vođu, srušile ga i prikovale ga za pijesak. Abuove su oči gorjele od prkosa kad su vladini vojnici njih dvojicu dopremili u pritvor. Nije se on bojao nijedne vlade. Vlade su kukavičke, često je govorio; vlade će ga osloboditi pod nekakvom izlikom međunarodnog zakona i izručenja i repatrijacije. Sklopit će se pogodbe iza kulisa, i Abu će biti kriomice pušten, a njegova prisutnost u zemlji bit će pomno

čuvana tajna. Nijedna vlada nije željela na sebe navući bijes terorističke kampanje Hezbollaha. Teroristički voda nije se borio, ali je zato omlitavio tijelo, natjeravši vojnike da ga vuku. Dok su ga vukli pokraj Tehničara, obilno mu je pljunuo u lice i prosiktao: "Nećeš još dugo biti na ovome svijetu, izdajice! Svinjo! Umrijet ćeš zbog svog izdajstva!" Kad su odveli Abua, nekoliko ljudi koji su bili šćepali Tehničara sada su ga nježno odriješili i lagano spustili na nosila koja su već čekala. Poslušavši upute zapovjednika bataljuna, maknuli su se u stranu kad je ovaj pristupio. Tunižanin je kleknuo pokraj Tehničara i pregledao ranu. Tehničar se trzao od boli, ali nije izustio ni glasa. "Moj Bože, čudo je da ste još pri svijesti", kazao je zapovjednik na engleskom s izrazitim naglaskom. "Gadno ste ranjeni. Izgubili ste puno krvi." Čovjek koji je bio poznat kao Tehničar odvrati: "Da su vaši ljudi malo brže reagirali na moj znak, ovo se ne bi dogodilo." Instinktivno je dotaknuo svoj ručni sat, koji je bio opremljen minijaturnim odašiljačem visoke frekvencije. Zapovjednik se nije obazirao na pritužbu. "Onaj SA-341 tamo gore", rekao je, pokazujući u nebo gdje je lebdio helikopter, "odvest će vas u medicinsku ustanovu visoke sigurnosti u Maroku. Meni nije dopušteno da znam vaš stvarni identitet, ni tko su vaši stvarni poslodavci, pa neću ni pitati", započne Tunižanin, "ali mislim da imam dobru zamisao - " Upravo tada Tehničar strogo prošapće: "Sagnite se!" Brzo je iz korica skrivenih ispod pazuha izvukao poluautomatski pištolj i pet puta brzo opalio. Čuo se vrisak iz šumarka palmova drveća i mrtav čovjek stropoštao se na zemlju, čvrsto držeći u ruci svoju snajpersku pušku. Nekako je jedan vojnik Al-Nahde izbjegao krvoproliće. "Moćni Alahu!" uzvikne prestrašeni zapovjednik bataljuna dok je polako podizao glavu i pogledavao uokolo. "Mislim da smo sada jednaki, vi i ja." "Slušajte", jedva izusti Arap koji nije bio Arap, "recite svom predsjedniku da mu je ministar unutarnjih poslova tajni simpatizer i suradnik Al-Nahde koji kuje zavjeru da preuzme njegovo mjesto. U dosluhu je sa zamjenikom ministra obrane. Ima i drugih..." Ali gubitak krvi bio je prevelik. Prije nego što je mogao dovršiti rečenicu, Tehničar se onesvijestio. 1 Washington D. C. Pet tjedana

kasnije Pacijent je charterom dopremljen na privatnu sletnu pistu dvadeset milja sjeverozapadno od Washingtona D. C. Iako je pacijent bio jedini putnik u zrakoplovu, nitko nije s njim razgovarao osim da bi utvrdio njegove neposredne potrebe. Nitko mu nije znao ni ime. Znali su jedino da je to izuzetno važan putnik. Dolazak leta nije se pojavio nigdje ni u kakvim avijacijskim dnevnicima, ni vojnim ni civilnim. Bezimeni putnik prebačen je neobilježenom limuzinom u središte Washingtona i ostavljen, na vlastiti zahtjev, kod parkirališne garaže usred beznačajnog kvarta u blizini Dupont Circlea. Imao je na sebi obično sivo odijelo i kožne mokasinke s resicama koje su već bezbroj puta bile oguljene i ulaštene, i izgledao je poput jednog od tisuće osrednjih lobista i birokrata, bezličnih, bezizražajnih uposlenika kakve se uvijek sreće u Washingtonu. Nitko ga nije čudno pogledao kad je izašao iz garaže i krenuo, ukočeno i vidno hramajući, prema tamno obojenoj četverokatnici u ulici K broj 1324, u blizini Dvadeset prve. Betonska zgrada sivih stakala jedva se mogla razlikovati od svih drugih nezanimljivih četvrtastih niskih zgrada u tom dijelu sjeverozapadnog Washingtona. Sve sami uredi lobističkih skupina i trgovačkih organizacija, putničkih agencija i upravnih odbora u industriji. Pokraj prednjeg ulaza postavljene su dvije mjedene ploče s nazivima ureda: INNOVATION ENTERPRISES i AMERICAN TRADE INTERNATIONAL. Samo bi iskusni inženjer pomoću krajnje rafinirane ekspertize mogao zapaziti nekoliko neobičnih pojedinosti - primjerice, da je svaki prozorski okvir bio opremljen piezoelektričnim oscilatorom, kojim se osujećuje svaki pokušaj lasersko-akustičnog nadzora izvana. Ili stožac radiosignala visoke frekvencije i velikog dometa koji je potpuno okruživao zgradu i bio dovoljan da spriječi gotovo sve oblike elektronskog prisluškivanja. Zacijelo nikad ništa nije privuklo pozornost susjeda u ulici K očelavjelih pravnikâ iz uprave za trgovinu žitaricama, računovođa natmurena lica s kravatama i košuljama kratkih rukava iz poduzeća za poslovni konzalting koje je polagano propadalo. Ljudi su dolazili u ulicu K broj 1324 ujutro, a odlazili uvečer. Smeće se u odgovarajuće dane ubacivalo u ulični kontejner. Što bi drugo koga

moglo zanimati? Ali Uprava je baš to htjela: da sve bude skriveno pogledu. Čovjek se gotovo sam sebi nasmijao kad je o tome razmišljao. Jer tko bi ikada pomislio da bi se središte najtajnije od svih svjetskih tajnih agencija moglo nalaziti u običnoj poslovnoj zgradi nasred ulice K, izloženo javnosti? Središnja obavještajna agencija u Langlevu, u Virginiji, i Agencija za nacionalnu sigurnost u Fort Meadeu, u Marvlandu, smještene su u utverdama okruženim jarkom, čime su zapravo javno objavljivale svoje postojanje! Evo me, tu sam, kao da su govorile, upravo ovdje, i nemojte obraćati pozornost na mene. Praktično su izazivale svoje protivnike da pokušaju probiti njihove sigurnosne mjere - što se neizbježno i događalo. Uprava je natjerala te nazovi tajne birokracije da se usamljenički obaziru oko sebe, baš kao i američka poštanska služba. Čovjek je stajao u predvorju zgrade u ulici K broj 1324 i promatrao ugladenu mjedenu ploču na koju je ispod broččanika bila pričvršćena savršeno konvencionalna telefonska slušalica, što je sve skupa izgledalo jednako kao i u svim predvorjima poslovnih zgrada diljem svijeta. Čovjek je uzeo slušalicu i potom pritisnuo niz brojeva, unaprijed zadanu šifru. Zadržao je kažiprst nekoliko sekundi na zadnjoj tipki, onoj s oznakom #, sve dok nije začuo slabašan zvuk koji je označavao da je njegov otisak prsta elektronski skeniran, analiziran, uspoređen s već postojećom i službeno provjerenom bazom podataka digitaliziranih otisaka prstiju, te da je provjera potvrđena. Zatim je poslušao signal u telefonskoj slušalici koji se oglasio točno tri puta. Bestjelesan, mehanički ženski glas zapovjedio mu je da kaže po kojem je poslu došao. "Imam ugovoreno s gospodinom Mackenzijem", rekao je čovjek. Za nekoliko sekundi njegove su riječi pretvorene u čestice podataka i uspoređene s drugom bazom podataka koja je sadržavala službeno provjerene otiske glasa. Tek tada je slabo zujanje u predvorju dalo do znanja da se prva unutarnja staklena vrata u predvorju mogu otvoriti. Objesio je telefonsku slušalicu i gurnuo teška, neprobojna staklena vrata, ušao u malo predsoblje i zaustavio se na nekoliko sekundi dok mu tri zasebne kamere s visokom rezolucijom ne skeniraju crte lica i usporede ih s

pohranjenim, autoriziranim obrascima. Otvorila su se i druga vrata, koja su vodila u malu, ni po čemu osebujnu, prijemnu prostoriju bijelo oličenih zidova i sivih tapisona, opremljenu skrivenim napravama koje su mogle otkriti svako skriveno oružje. Na mramornom podlošku na vrhu konzole koja se nalazila u jednom kutu bila je hrpa pamfleta ukrašenih logotipom organizacije American Trade International, koja je postojala samo u formi pravnih dokumenata i registracija. Ostatak pamfleta bio je posvećen nejasnom opisu djelatnosti, punom otrcanih primjedbi o međunarodnoj trgovini. Čuvar bez osmjeha na licu mahnuo je Brvsonu neka prođe kroz još jedna vrata i uđe u lijepo uređenu dvoranu, obloženu tamnom, kvrgavom orahovinom, gdje je desetak klerikalnih likova sjedilo za svojim radnim stolovima. Mogla je to biti i vrhunska umjetnička galerija, onakva kakve se nalaze u Pedeset sedmoj ulici na Manhattanu, ili možda neka uspješna advokatska tvrtka. "Nick Brvson, moj glavni čovjek!" uskliknuo je Chris Edgecomb, poskočivši sa svog stolca za kompjutorskim zaslonom. Bio je to gibak, visok čovjek rodnom iz Gvajane, čovjek kože boje kave i zelenih očiju. U Upravi je bio već četiri godine, radeći u ekipi za komunikacije i koordinaciju; hvatao je hitne pozive, smišljao kako informacije prenijeti agentima na terenu onda kad je to bilo potrebno. Edgecomb srdačno stisne Brvsonu ruku. Nicholas Brvson je znao da je za ljude poput Edgecomba, koji je žudio za tim da bude terenski operativac, on bio neka vrst heroja. "Prikluči se Upravi i promijeni svijet", Edgecomb se šalio na svom pjevnom engleskom, a kad je to rekao, na umu je imao Brvsona. Bila je to rijetka prigoda, i Brvson je to znao, da uredsko osoblje može vidjeti Brvsona licem u lice; za Edgecomba, bio je to pravi događaj. "Netko te ozlijedio?" Izraz na Edgecombovu licu bio je suosjećajan; gledao je snažna čovjeka koji je sve donedavna bio hospitaliziran. Zatim žurno nastavi, znajući da je to bolje nego da postavlja pitanja: "Molit ću se svetom Kristoforu za tebe. Začas ćeš opet biti cio." U Upravi je kredo, iznad svega, bio segmentacija i konspirativnost među odjelima. Nijedan agent ili član osoblja nikad nije smio dovoljno znati da bi dospio u

položaj u kojem bi ugrozio cjelinu. Organizacijska struktura bila je tajna čak i za veterana poput Brvsona. Dakako, znao je ponešto o desk jockeyjima. Ali terensko je osoblje djelovalo u izolaciji, samo preko svojih mrežnih nadređenih. Ako ste morali djelovati zajednički, poznavali biste se samo po nekoj terenskoj legendi, po nekom privremenom imenu. Pravilo je bilo više od postupka, bilo je to sveto pismo. "Dobar si čovjek, Chris", primijeti Brvson. Edgecomb se skromno nasmije te pokaže prstom prema naprijed. Znao je da Brvson ima dogovoreni sastanak - ili je to bio poziv? - s velikim čovjekom, Tedom Wallerom. Brvson se nasmije, prijateljski potapša Edgecomba po ramenu i uputi se prema dizalu. "Nemoj ustajati", srdačno reče Brvson dok je ulazio u ured Teda Wallera na trećem katu. Waller je ipak ustao, sa svih svojih dva metra i deset centimetara visine i stotinu trideset šest kilograma težine. "Dobri Bože, pogledaj se", reče Waller, dok su mu oči odavale zabrinutost. "Izgledaš kao da si izašao iz zarobljeničkog logora." "Trideset tri dana provedena na klinici američke vlade u Maroku upravo te takvim naprave", reče Bryson. "Nije to baš Ritz bar." "Možda bih ja trebao pokušati da mi neki ludi terorist jednog dana izvadi utrobu." Waller je tapkao po svom širokom pojasu. Bio je još krupniji nego onda kad ga je Bryson zadnji put vidio, iako mu je težina bila elegantno umotana u odijelo od mornarskog kašmira, a bikovski vrat laskavo obavijen širokim ovratnikom jedne od njegovih košulja Tumbull & Asser. "Nick, grizem sam sebe otkad se to dogodilo. Bio je to nazupčani nož tipa Verenski iz Bugarske, kako su mi rekli. Zabij i okreni. Grozno starinski, ali obično djelotvorno. Kakav 20 li je taj naš posao. Nikad ne zaboravi, uvijek te iznenadi ono što ne vidiš." Waller spusti svoju težinu natrag u tapecirani kožnati stolac pokraj svog radnog stola od hrastovine. Rano popodne sunce probijalo se kroz polarizirano staklo iza njega. Brvson je sjeo na stolac ispred njega, što je bila neuobičajena formalnost. Waller, koji je inače bio rumen i naoko čio, sada je djelovao blijedo, s velikim krugovima ispod očiju. "Kažu da si se fantastično oporavio." "Za nekoliko tjedana bit ću kao nov. Barem tako kažu liječnici. Kažu i da nikad neću morati na operaciju slijepog crijeva, što je dodatna

korist na koju nisam ni pomislio." Dok je govorio, osjetio je potmulu bol nisko u trbuhu s desne strane. Waller rastreseno kimne. "Znaš zašto si ovdje?" "Dečko je dobio obavijest da se javi ravnatelju, očekuje ukor." Brvson je hinio vedrinu, ali mu je raspoloženje bilo napeto, tmurno. "Ukor", reče Waller zagonetno. Šutio je trenutak, dok su mu oči počivale na knjigama uvezanim u kožu na polici pokraj vrata. Zatim se ponovno okrenuo i rekao nježnim, bolnim glasom. "Uprava ne objavljuje organizacijsku strukturu, ali mislim da naslućuješ sustav zapovjedništva i kontrole. Odluke, osobito one koje se tiču ključnog osoblja, ne dolaze uvijek na moj radni stol. A kao što je tebi i meni važna odanost - kao, jasno, i većini ljudi na ovom prokletom mjestu - tako je i hladni pragmatizam ono što ovdje vlada. To ti je jasno." Brvson je u svom životu imao samo jedan ozbiljan posao, i to je bio ovaj; ipak, raspoznao je prizvuk otpuštanja. Borio se protiv poriva da se brani, jer to ne bi bilo u skladu s postupanjem Uprave; bilo bi to nedolično. Prisjetio se jedne Wallerove uzrečice: Ne postoji takvo što kao zla sreća, a onda se sjetio i druge krilatice. "Sve je dobro što se dobro svrši", reče Brvson. "I svršilo se dobro." "Zamalo smo te izgubili", primijeti Waller. "Ja sam te zamalo izgubio", dodao je skrušeno, kao učitelj koji govori uzornom učeniku koji ga je razočarao. "Nije rečeno", odgovori Brvson tiho. "Osim toga, ne možeš čitati pravila napisana na kutiji dok si na terenu; to znaš. Ti si me to naučio. Improviziraš, slijediš instinkt - a ne samo utvrđeni protokol." "Izgubiti tebe moglo je značiti izgubiti Tunis. To je kao kad se pokrene lavina: kad interveniramo, učinimo to dovoljno rano da promijenimo stvar. Akcije su pomno titrirane, reakcije točno izračunate, varijable obrazložene. A ti si zamalo ugrozio priličan broj drugih tajnih operacija, u Magrebu i na drugim mjestima oko pustinje. Ugrozio si i druge živote, Nicky - druge operacije i druge živote. Legenda o Tehničaru isprepletana je s drugim legendama koje smo stvorili; to ti je jasno. Ipak si dopustio da ti zaklon bude raznesen. Godine tajnog rada zamalo su propale zbog tebe!" "Čekaj malo - " "Dati im škart streljivo - kako si samo pomislio da neće posumnjati?" "Dovraga, nije trebalo biti škart!"

“Ali bilo je. Zašto?” “Ne znam!” “Zar ga nisi pregledao?” “Jesam! Ne! Ne znam. Uopće mi nije palo na pamet da roba nije onakva kakvom je predstavljena.” “To je bio ozbiljan propust, Nicky. Doveo si u opasnost godine rada, godine pomnog planiranja u najvećoj tajnosti, njegovanja najvećih vrijednosti. Živote nekih od naših najvećih vrijednosti! Dovraga, pa što si mislio?” Brvson je šutio trenutak. “Namjestili su mi zamku”, reče napokon. “Kako?” “Ne znam točno.” “Ako su ti namjestili zamku, to znači da su već sumnjali u tebe, je li točno?” “Ne - ne znam.” “Ne znam? Pa, to nisu baš riječi koje ulijevaju pouzdanje. Ja takve riječi ne volim čuti. Bio si naš vrhunski terenski operativac. Sto se to s tobom dogodilo, Nick?” “Možda sam - negdje - uprskao stvar. Pa, znaš da sam to već stoput pretresao u mislima!” “Nisam dobio odgovor, Nick.” “Možda nema odgovora - sad ne, još ne.” “Ne možemo si dopustiti takva uprskavanja. Ne možemo podnositi takav nemar. Nitko od nas. Dopuštamo marginalne greške, ali ne više od toga. Uprava ne tolerira greške. Znao si to od prvog dana.” “Ti misliš da sam nešto mogao drukčije učiniti? Ili možda misliš da bi netko drugi to mogao bolje?”

“Bio si najbolji kojeg smo ikada imali, to znaš. Ali kao što znaš, ove odluke donose se na razini konzorcija, ne na mom radnom stolu.” Brvsona je prošla jeza kad je čuo ovo Wallerovo birokratiziranje kojim je pokazao da se već distancirao od posljedica odluke o njegovu odlasku. Ted Waller je bio Brvsonov mentor, šef i prijatelj, a prije petnaest godina i njegov učitelj. Nadgledao je njegovo naukovanje, osobno ga preispitivao prije operacija na koje je išao u početku svoje karijere. Bila je to ogromna čast, i Brvson je to osjećao do današnjeg dana. Waller je bio najsajjniji čovjek kojeg je ikada upoznao. Mogao je u glavi rješavati parcijalne diferencijalne jednadžbe; posjedovao je golemo skriveno geopolitičko znanje. U isto vrijeme, njegovo glomazno tijelo nikako nije bilo u skladu s njegovom izvanrednom tjelesnom spretnošću. Brvson ga se prisjećao na strelištu, kako je s udaljenosti od 20 metara gotovo nesabrano pogađao jednu metu za drugom u samo središte, dok je istovremeno ćaskao o opadanju kvalitete britanskog kroja po mjeri.

Kalibar 22 izgledao je maleno u njegovoj golemoj, tustoj, mekanoj ruci; toliko je dobro vladao njime da je mogao pucati i nekim drugim prstom. "Upotrijebio si prošlo vrijeme, Ted", reče Brvson. "To podrazumijeva da smatraš kako je sa mnom gotovo." "Mislio sam upravo to što sam rekao", tiho odgovori Waller. "Nikada nisam surađivao ni s kim boljim od tebe, i sumnjam da ću ikada i surađivati." Zbog svog temperamenta i zbog izvježbanosti, Nick je znao kako ostati miran, ali srce mu je sada jako lupalo. Najbolji si kojega sam ikada imao, Nick. Zvučalo je to kao homage, a to je, znao je, bio ključni element u ritualu razdvajanja. Brvson nikada neće zaboraviti Wallerovu reakciju kad je postigao svoj prvi uspjeh u operaciji kad je osujećeno ubojstvo umjerenog reformskog kandidata u Južnoj Americi. Mučaljivo je procijedio samo Nije loše i stisnuo usne da se ne bi nasmijao, a za Nicka je to bilo udjeljivanje viteškog dostojanstva izrečeno u većem stilu nego ikada poslije. Brvson je tada shvatio da su počeli uviđati koliko je vrijedan, kao što sada zna da ga umirovljuju. "Nick, nitko drugi ne bi mogao ono što si ti postigao na Komorima, kad su bili u rukama onog luđaka, pukovnika Denarda. U Šri Lanki su vjerojatno tisuće ljudi još na životu jer si ti razotkrio putove trgovine oružjem. A što si učinio u Bjelorusiji? GRU još uvijek nije pohvatao niti, a nikad i neće. Ostavi političarima da bojuju unutar crta, jer to su crte koje smo mi povukli, koje si povukao. Povjesničari to nikada neće znati, a istini za volju, i bolje da je tako. Ali mi znamo, zar ne?" Brvson nije odgovorio. Odgovor se nije ni tražio. "Opet u jednoj drugoj stvari, Nick, osujećeni su planovi u vezi s poslovanjem Banque de Nord." Mislio je na Brvsonov upad u jednu tunisku banku koja je prosljeđivala oprani novac Abu i Hezbollahu radi financiranja pokušaja državnog udara. Jedne noći tijekom operacije jednostavno je nestalo više od 1,5 milijarde dolara, izgubilo se u kibernetičkom svemiru. Istraga koja je trajala mjesecima nije uspjela objasniti kud je nestao novac. Bio je to neriješen slučaj. A Uprava nije voljela neriješene slučajeve. "Ne želiš valjda reći da sam ja tu imao svoje prste?" "Ne, naravno. Ali shvaćaš da će uvijek postojati sumnje. Kad nema odgovora, pitanja lebde u zraku; jasno ti je to." "Imao

sam puno prilika za osobno upotpunjenje koje su bile daleko probitačnije i znatno odmjerenije." "Da, bio si testiran, i sjajno si prošao. Ali meni su upitne metode diverzije, novac koji je pod lažnim zastavama dopremljen Abuovim kolegama kako bi kupili kompromitirajuće tajne podatke." "To se zove improvizacija. Za to me plaćate - da koristim svoje sposobnosti rasuđivanja kada i gdje je potrebno." Brvson se zaustavio, jer mu je nešto palo na pamet. "Ali nikad nisam o tome ispitivan!" "Sam si ponudio pojedinosti, Nick", reče Waller. "To sigurno nikada - o, Kriste, dali su mi droge, zar ne?" Waller je oklijevao samo djelić sekunde, ali dovoljno dugo da je na Brvsonovo pitanje odgovoreno. Ted Waller je mogao lagati, radosno i lako, kad je to nalagala potreba, ali Brvson je znao da je njegovu starom prijatelju i mentoru bilo ogavno lagati njemu. "Pribavljanje informacija u nadležnosti je raznih odjela, Nick. I ti to znaš." Sada je shvatio zašto se njegov boravak u klinici s američkim osobljem u Laavouneu toliko oduljio. Trebalo mu je dati droge bez njegova znanja, vjerojatno intravenozno putem dripa. "Prokletstvo, Ted! Sto to znači - da mi se nije moglo vjerovati pa nisam mogao proći uobičajeno ispitivanje, da neću reći što znam? Da ste samo slijepim ispitivanjem mogli doznati ono što ste htjeli? Morali ste me tome podvrći bez mog znanja?" "Katkad je najpouzdanije ispitivanje ono koje se provodi bez ispitanikova kalkuliranja o tome što je u njegovu vlastitu interesu." "Što znači da ste mislili kako ću štiti svoju guzicu?" Wallerov odgovor bio je tih, leden. "Kad se jednom procijeni da se nekome ne može sto posto vjerovati, naprave se suprotne pretpostavke, barem privremeno. Tebi je to ogavno, i meni je to ogavno, ali to je gruba činjenica u birokratizmu obavještajnih službi. Osobito u takvoj jednoj samotnjačkoj - možda bi ovdje bolje odgovarala riječ paranoičnoj - službi kakva smo mi." Paranoičnoj. Zapravo, Brvson je davno uvidio da je temeljno uvjerenje Wallera i njegovih kolega iz Uprave da su Središnja obavještajna agencija, Obrambena obavještajna agencija, pa čak i Agencija za nacionalnu sigurnost bile prorešetane krticama, onemogućene pravilima i zaglibile u nadmetanju dezinformacijama sa svojim neprijateljskim istovrsnicima u inozemstvu. Waller je

takve agencije, čije je postojanje veličano putem kongresnih dotacija i organizacijskih grafikona, volio nazivati "maljavim mamutima". U svojim počecima suradnje s Upravom Brvson je nedužno upitao bi li izvjesna mjera suradnje s drugim agencijama imala smisla. Waller se nasmijao. "Misliš, neka maljavi mamuti znaju da postojimo? Zašto odmah ne bismo poslali novinsku obavijest Pravdi?" Ali kriza američke službe sigurnosti, prema Walleru, bila je dublja nego što je samo problem probijanja. Kontraobavještajna djelatnost bila je pravi labirint ogledala. "Lažeš svom neprijatelju, a zatim ga uhodiš", ukazao je jednom Waller, "i ono što saznaš opet je laž. Samo što je sada laž na neki način postala istinom, jer je prevedena u pojam obavijesti. To je poput potrage za uskrsnim jajetom. Koliki su ljudi - s obje strane - izgradili svoje karijere tako što su pomno iskopavali jaja koja su njihovi kolege jednako tako pomno upravo zakopali? Šarena, lijepo obojena uskrsna jaja - no ipak patvorine." Sjedila bi njih dvojica cijele noći i razgovarala u podzemnoj knjižnici koja se nalazila ispod glavnog stožera, u prostoriji s kurdskim sagovima iz sedamnaestog stoljeća na podu i starim britanskim uljima sa scenama lova, odanih pasa koji u svojim gubicama s pedigreeom čvrsto drže ulovljene ptice. "Vidiš li bitan značaj toga?" nastavio je Waller. "Svaka avantura CIA-e, bila ona uspješna ili ne, konačno će doći pod lupu javnosti. Kod nas to nije slučaj, jednostavno zato što nismo ni na čijem radaru." Brvson se još uvijek prisjećao tihog zveckanja kockica leda u kristalnoj čaši dok je Waller ispijao svoj omiljeni burbon. "Ali djelovanje izvan rešetaka, gotovo poput odmetnika, ne može baš biti najpraktičniji način rada", prosvjedovao je Brvson. "Kao prvo, tu je pitanje financiranja." "Točno, nas ne financiraju, ali zato nemamo ni birokraciju ni ograničenja. Sve u svemu, to je pozitivna prednost, s obzirom na naš specifični djelokrug. Dokaz toga naša su postignuća. Kad djeluješ u ad hoc stilu pomoću skupina razmještenih diljem svijeta, kad se ne plašiš krajnje agresivnih intervencija, tada ti je potreban samo malen broj visoko osposobljenih operativaca. Koristiš se snagama koje dobro poznaju situaciju. Uspjeh postižeš zato što usmjeravaš događaje, usklađuješ

željeni ishod. Nisu ti potrebni golemi troškovi špijunskih birokracija. Sve što doista trebaš jest mozak." "I krv", rekao je Brvson, koji je dotad već vidio svoj udio u tome. "Krv." Waller je slegnuo ramenima. "Onaj veliki monstrum Josif Staljin jednom je to sasvim prikladno formulirao: ne možeš napraviti omlet, a da ne razbiješ nekoliko jaja." Govorio je o stoljeću američke dominacije, o teretu imperija. O imperijalnoj Britaniji u devetnaestom stoljeću, kad je parlament šest mjeseci raspravljao hoće li poslati ekspedicijsku jedinicu da oslobodi generala koji je dvije godine bio u zatočeništvu. Waller i njegovi kolege iz Uprave vjerovali su u liberalnu demokraciju, gorljivo i nedvosmisleno - ali su isto tako znali da se u cilju njezina ostvarenja ne može igrati, kako je to Waller volio reći, po queensburškim boksačkim pravilima². Ako ti se neprijatelj koristi podlom lukavštinom, bolje ti je da i ti primijeniš svoju vlastitu dobru staru podlu lukavštinu. "Mi smo nužno zlo", rekao mu je Waller. "Ali nemoj nikada postati samosvjesnim - zlo je samo imenica. Mi smo ekstralegalni. Nitko nas ne nadgledava, ne postavlja nam pravila. Katkad se ni ja ne osjećam sigurnim znajući da postojimo.

"Kockice leda Stroga boksačka pravila uvedena 1867.

Još jednom su tiho zazveckale dok je ispijao posljednje kapi burbona iz svoje čaše. Nick Brvson je poznao fanatike - i s prijateljske i s neprijateljske strane - pa mu je godila ta Wallerova ambivalentnost. Brvson je oduvijek znao da nikad neće u potpunosti shvatiti Wallerov um: njegovu briljantnost, cinizam, no iznad svega snažan, gotovo stidljiv idealizam, nalik sunčanom svjetlu koje se probija po rubu navučenih zavjesa. "Prijatelju moj", rekao je Waller, "mi postojimo da bismo stvorili svijet u kojemu nećemo biti potrebni." Sada, u pepeljastom svjetlu ranog popodneva, Waller je raširio svoje ruke na svom radnom stolu, kao da skuplja snagu za neugodan posao koji je morao obaviti. "Znamo da ti je teško otkako je Elena otišla", započeo je. "Ne želim razgovarati o Eleni", prekine ga Brvson. Mogao je osjetiti kako mu vena otkucava na čelu. Toliko godina bila mu je žena, najbolji prijatelj, ljubavnica. Prije šest mjeseci, tijekom neprisluškivanog

telefonskog razgovora kad je nazvao iz Tripolija, rekla mu je da ga napušta. Rasprava ne pomaže. Donijela je čvrstu odluku; nije se imalo o čemu razgovarati. Njene su ga riječi ranile daleko jače od Abuove oštrice. Nekoliko dana kasnije, kad je došao u SAD na tipično redovno preispitivanje - prerušeno u formu putovanja za novu nabavku oružja - Brvson je došavši kući utvrdio da je otišla. "Slušaj, Nick, vjerojatno si učinio više dobra od bilo kojeg obavještajca." Waller je zastao, a zatim govorio polako, s velikom promišlje nošću. "Ako te pustim da nastaviš, počet ćeš si odbijati od onoga što si postigao." "Možda sam uprskao", reče Brvson muklo. "Jednom. Toliko sam spreman priznati." Nije bilo svrhe raspravljati, ali nije se mogao zausta viti. "I ponovno ćeš uprskati", odgovori Waller jednolično. "Postoje stvari koje nazivamo događaji-stražari. Rani znaci upozorenja. Petnaest godina bio si izvrstan. Izvrstan. Ali to je petnaest godina, Nick. Za terenskog agenta je to poput psećih godina. Pažnja ti popušta. Sagorio si, a opasno je to što toga nisi svjestan." Je li i ono što mu se dogodilo s brakom također bio događaj-stražar? Dok je Waller nastavljao govoriti svojim mirnim, razumnim, logičnim načinom, Brvson je osjetio kako mu naviru različite emocije, a jedna od njih bio je bijes. "Moje vještine..." "Ne govorim o tvojim vještinama. Što se tiče rada na terenu, tu nema boljega. Ja govorim o suzdržanosti. Sposobnosti da se ne djeluje. To se najprije izgubi. I nikad se ne vraća." "Onda bih možda trebao odmor." U glasu mu je bio prizvuk očaja, i Brvson je mrzio sam sebe zbog toga. "Uprava ne odobrava odsustva", rekao je Waller suho. "To ti je poznato. Nick, desetljeće i pol stvarao si povijest. Sada je možeš proučavati. Vratit ću ti natrag tvoj život." "Moj život", bezbojno odvrati Brvson. "Dakle, ipak govoriš o umirovljenju." Waller se nasloni na svom stolcu. "Znaš li priču o Johnu Wallisu, jednom od velikih britanskih špijuna iz sedamnaestog stoljeća? U tisuću šesto četrdesetima bio je čarobnjak za dešifriranje rojalističkih poruka upućenih parlamentarcima. Pripomogao je osnivanju engleske Crne komore, tadašnje NSA. Ali kad se povukao iz posla, koristio je svoju darovitost kao profesor geometrije na Cambridgeu, i pridonio je izumu suvremenog računara

- utiranju puta suvremenosti. Tko je bio važniji - Wallis kao špijun ili Wallis kao znanstvenik? Povlačenje iz posla ne mora značiti umirovljenje." Bila je to Wallerova muzejska replika, prikrivena prispodoba; Brvson se zamalo nasmijao apsurdnosti svega toga. "Što si meni namijenio da radim? Da kao unajmljeni policajac s malim pištoljčićem i pendrekom čuvam građevni materijal u nekom skladištu?" "Integer vitae, scelerisque purus non eget Mauris jaculis, neque arcu, nec venenatis gravida sagittis pharetra. Čovjeku od integriteta, slobodnu od grijeha, ne treba maorsko koplje, ni luk, ni teški tobolac sa strelicama za lov. Horacije, kao što znaš. Konačno, već je sve sređeno. Woodbridge College treba predavača za bliskoistočnu povijest, i upravo su pronašli zvjezdanog kandidata. Ti sa svojim poslijediplomskim studijem i lingvističkim znanjem savršeno odgovaraš." Brvson se osjetio jezovito odvojenim od samoga sebe, baš onako kako se ponekad osjetio na terenu - kao da lebdi iznad prizora i sve promatra hladnim i proračunatim pogledom. Često je mislio da bi mogao poginuti na terenu: to je bila izvjesnost koju je mogao planirati, uzeti u obzir. Ali nikad nije pomislio da će dobiti otkaz. A još je gore bilo to što mu je otkaz davao njegov voljeni mentor - navelo ga je da to shvati osobno. "Sve je to dio plana povlačenja", nastavio je Waller. "Besposleni pop i jariće krsti, kaže se. Imamo takvo gorko iskustvo. Daj terenskom agentu hrpu novaca, a ne daj mu posla, i upast će u nevolje, to je kao jedanput jedan. Treba ti plan. Nešto opipljivo. A ti si rođeni učitelj što je jedan od razloga zašto si bio tako dobar na terenu." Brvson nije rekao ništa, pokušavajući se otrgnuti prisjećanju na jednu operaciju u latinoameričkoj provinciji, prisjećanju na to kako je kroz snajperski nišan promatrao jedno lice. Bilo je to lice jednog od njegovih "učenika" - momka po imenu Vabio, devetnaestogodišnjeg Amerindijanca kojega je podučavao vještini deaktiviranja i ponovnog aktiviranja eksploziva visoke razorne moći. Bio je to čvrst, ali pristojan momak. Roditelji su mu bili seljaci iz brdskog seoceta koje su upravo zaposjeli maoistički pobunjenici: kad bi se saznalo da Vabio surađuje s njihovim neprijateljima, gerilci bi mu odmah ubili roditelje, i to

najvjerojatnije na okrutan i neki osobit način - bio je to njihov znak raspoznavanja. Momak se kolebao, borio se s time kome će pokloniti svoju odanost, i zaključio kako nema izbora nego da prijeđe na drugu stranu: da bi zaštitio svoje roditelje, reći će gerilcima sve što zna o njihovim neprijateljima, imena drugih koji su surađivali sa snagama reda. Bio je čvrst momak, pristojan momak, zarobljen u situaciji u kojoj nije našao pravi odgovor. Brjson je kroz nišan zurio u Pablovo lice - lice izmrcvarenog, jadnog, zaplašenog mladog čovjeka - i samo je odvratio pogled kad je povukao otonac. Waller je i dalje uporno piljio. "Ime ti je Jonas Barrett. Neovisni znanstvenik, autor šest visoko uvaženih članaka u stručnim časopisima. Četiri članka izašla su u časopisu Journal of Byzantine Studies. Tinski rad - naši stručnjaci za bliski istok imali su što raditi u ovom kratkom vremenu. Znamo ponešto i o tome kako stvoriti civilnu legendu." Waller mu je predao fascikl. Bio je žute boje poput kanarinca, što je značilo da je sve protkano magnetskim vrpčama i ne može se ništa izvaditi. Sadržavao je legendu - fiktivni životopis. Njegov životopis. Letimice je pročitao gusto tiskane stranice: sadržavale su pojedivosti o životu povučenog znanstvenika čije su lingvističke sposobnosti 29 rt odgovarale njegovima, čija se ekspertiza mogla brzo usvojiti. Značajke njegova životopisa mogle su se lako prihvatiti - to jest, većina njih. Jonas Barrett nije bio oženjen. Jonas Barrett nikad nije poznao Elenu. Jonas Barrett nije bio zaljubljen u Elenu. Jonas Barrett nije još uvijek silno čeznuo da se Elena vrati. Jonas Barrett bio je fikcija: da bi ga učinio stvarnim, Nick je morao prihvatiti gubitak Elene. "Molba je predana prije nekoliko dana. Woodbridge očekuje da im novi pomoćni predavač dođe u rujnu. I, ako to mogu reći, sretni su što ga imaju." "Imam li ja kakvu mogućnost izbora u svemu tomu?" "O, pa mogli smo ti naći položaj u bilo kojoj od desetaka multinacionalnih tvrtki za konzalting. Ili možda u nekoj od gigantskih petrolejskih ili građevinskih kompanija. Ali ovo je baš za tebe. Uvijek si bio u stanju baratati apstrakcijama jednako lako kao i činjenicama. Brinuo sam se da bi ti to moglo biti zaprekom, ali pokazalo se da je to jedna od tvojih najjačih strana."

“A ako se ne želim povući? Što ako ja ne želim polako otići na to spavanje?” Iz nekog razloga, ponovno mu se pojavio nejasan obris čelične oštrice i mišićave ruke koja je gura prema njemu... “Nemoj, Nick”, reče Waller tupa izraza lica. “Isuse”, tiho izusti Brvson. Glas mu je odražavao bol, i požalio je što je to dopustio. Brvson je znao kako se igra igra: nisu ga toliko pogodile riječi koje je slušao koliko čovjek koji ih je izgovarao. Waller nije puno razglabao, nije ni trebao. Brvson je znao da mu nije ponuđena mogućnost izbora, i znao je što čeka nepokorne. Taksi iznenada skrene, udari pješaka i nestane. Ubod igle koji i ne osjetiš dok se probijaš kroz gužvu u trgovačkom središtu, nakon čega, poslije otvaranja i zatvaranja, slijedi dijagnoza klijenuti srca. Obično ulično orobljavanje koje tragično završava, u nekom gradu koji još uvijek ima najveću stopu uličnog kriminala u zemlji. “Tako je to u poslu koji smo izabrali”, nježno će Waller. “Naša odgovornost važnija je od svih rodbinskih veza i sklonosti. Volio bih da je drugačije. Ni sam ne znaš koliko. Svojevremeno sam morao... sankcionirati trojicu svojih ljudi. Dobrih ljudi koji su se pokvarili. Ne, čak se nisu ni pokvarili, samo su postali neprofesionalni. Svaki dan živim s tim, Nick. Ali učinio bih to opet bez sekunde promišljanja. Trojica ljudi. Preklinjem te - nemoj ti biti četvrti.” Je li to bila prijatna? Molba? I jedno i drugo? Waller polako ispusti dah. “Nudim ti život, Nick. Jako dobar život.” Ali ono što je bilo pred Brvsonom nije bio život, još ne. Bilo je to nekakvo stanje nalik ugođaju glazbene fuge, sjenovita polusmrt. Petnaest je godina cijelo svoje biće - svaku moždanu stanicu, svako mišićno vlakno - posvećivao neobično opasnom i napornom pothvatu. Sada njegove usluge nisu više potrebne. A Brvson nije osjećao ništa, samo duboku prazninu. Uputio se svojoj kući, lijepoj kući kolonijalnog stila u Falls Churchu koja gotovo više uopće nije bila nalik obiteljskoj. Bacio je pogled po kući kao da je neznančeva te uočio ukusne stare goblene koje je Elena odabrala, sobu pastelnih boja punih nade na katu za dijete koje nikad nisu imali. Mjesto je bilo prazno i puno duhova. Zatim si je veliku čašu za vodu napunio votkom. Tjednima nakon toga više nikad nije bio potpuno trijezan. Kuća je bila puna Elene, njezina mirisa, njezina

ukusa, njezine aure. Nije ju mogao zaboraviti. Sjedili su na doku ispred kolibe na jezeru u Marjlandu i promatrali jedrilicu... Natočila mu je času hladna bijelog vina, i dok mu ju je pružala poljubio ju je. "Nedostaješ mi", rekla je. "Ali ovdje sam, draga." "Sada jesi. Sutra ćeš otići. U Prag, Sierra Leone, Jakartu, Hong Kong... tko zna kamo? I tko zna kako te dugo neće biti?" Uzeo ju je za ruku, osjetivši njenu usamljenost, a nije ju mogao odagnati. "Ali uvijek se vraćam. A znaš kako se kaže: Srce kad je daleko jače lupa." "Mai rarut, mai dragut", rekla je tiho, zamišljeno. "Ali znaš, u mojoj zemlji, kažu nešto drugo: Celor ce duc mai mult dorul, le pare mai dulce odorul. Daljina izoštrava ljubav, a blizina je jača." "Sviđa mi se to." Podigla je kažiprst i mahala prijekorno njime njemu pred licem. "Kažu još nešto. Prin departare dragostea se uita. Kako vi kažete dugo odsutan, ubrzo zaboravljen?" "Daleko od očiju, daleko od srca." "Koliko će vremena proći prije nego što me zaboraviš?" 31 "Ali ti si uvijek sa mnom, ljubavi." Potapšao se po prsima. "Ovdje." Nije uopće sumnjao u to da ga Uprava drži pod elektronskim nadzorom, ali ga je malo bilo briga za to. Da su ga ocijenili kao opasnog za sigurnost, zacijelo bi ga sankcionirali. Možda će im uz dovoljno votke, razmišljao je sumorno, čak uštedjeti nevolje. Dani su prolazili i ni s kim se nije ni vidio ni čuo. Možda se Waller založio na razini konzorcija da ga se prekine u tom zanemarivanju sama sebe jer je znao da uzrok njegova raspada nije bila samo odvojenost. Bio je to Elenin odlazak. Elena, sidro njegova postojanja. Poznanici bi katkad rekli kako Nick uvijek djeluje smireno, ali Nick se rijetko osjećao smirenim: mirnoću je pružala Elena. Kako ju je Waler nazivao? Strastveno spokojstvo. Nick nije znao da je bio u stanju nekoga toliko voljeti koliko je volio nju. U vrtlogu laži u kojem se iscrpila njegova karijera, ona mu je bila jedina istinita stvar. Istovremeno, i ona je bila samo utvara: morala je to biti da bi izgradili nekakav zajednički život. Zapravo, bila je provjeravana gotovo cijelim putem do vrha, jer je radila u odjelu kriptografije, a nikad ne znaš na što će oni naići. Tipična uhvaćena neprijateljska poruka često je sadržavala mrvice informacija o Sjedinjenim Državama, čije je dešifriranje značilo mogućnost da

budeš izložen najvećim tajnama svoje vlastite vlade - informacijama za koje čak ni šefovi tog odjela u agenciji nisu dobili službeno odobrenje. Analitičari poput nje živjeli su životom vezanim za radni stol, a kompjutorska tipkovnica bila im je jedino oružje, no ipak, njihova je pamet lutala svijetom tako slobodno kao i svaki drugi terenski agent. Bože, kako ju je volio¹. U nekom smislu, upoznao ih je Ted Waller, iako su se zapravo sreli u najmanje izglednim okolnostima, koje su bile posljedicom zadatka koji mu je Waller dao. Bio je to rutinski transport prtljage, koji su u Upravi ponekad nazivali "bijeg kojota", misleći na krijumčarenje ljudi. Balkan je krajem 1980-ih bio u plamenu, i trebalo je iz Bukurešta izvući briljantnog rumunjskog matematičara sa ženom i kćerkom. Andrei Petrescu bio je istinski rumunjski domoljub, akademik sa Sveučilišta u Bukureštu, specijaliziran za tajanstvenu matematiku kriptografije. U službu ga je natjerala rumunjska ozloglašena tajna služba, Securitate, kako bi izumio šifre koje su se koristile u najužim krugovima Ceausescuove vlade. Napisao je kriptogramne algoritme, ali je odbio njihovu ponudu za zaposlenje jer je želio ostati u akademiji kao profesor, i bio je ogorčen zbog toga što je Securitate tlačila rumunjski narod. Posljedica je bila da su Andrei i njegova obitelj čuvani u doslovnom kućnom pritvoru, zabranjeno im je putovanje, i svaki se njihov pokret nadzirao. Za njegovu kćer Elenu govorilo se da nije ništa manje briljantna od svog oca, i bila je poslijediplomski student matematike na Sveučilištu, nadajući se da će nastaviti očevim stopama. Rumunjska je dosegla točku vrenja u prosincu 1989, kad su izbili poznati prosvjedi protiv tiranina Nicolaea Ceausescua, protiv Securitate, protiv tiraninove pretorske straže, za što je uslijedila odmazda u obliku masovnih uhićenja i ubojstava. U Temišvaru se ogromno mnoštvo okupilo na Bulevardulu Decembrie i prosvjednici su upali u glavni stožer komunističke partije te počeli bacati portrete tiranina kroz prozore. Vojska i Securitate pucali su dan i noć na buntovno mnoštvo; mrtvi su skupljani na gomile i spaljivani u masovnim grobnicama. Ogorčen, Andrei Petrescu odlučio je dati mali udio u borbi protiv tiranije. Posjedovao je ključeve Ceausescuovih najtajnijih

komunikacija, i odlučio ih je dati tiraninovim neprijateljima. Ceausescu više nije mogao tajno komunicirati sa svojim sluganima; njegove su odluke, njegove naredbe, postale poznate istog trena kad ih je izdao. Andrei Petrescu borio se s odlukom. Hoće li to ugroziti život njegove voljene Simone, njegove obožavane Elene? Kad jednom otkriju što je učinio - a znat će, jer nitko drugi izvan vlade nije znao izvorne šifre - Andrei i njegova obitelj bit će opkoljeni, uhićeni i pogubljeni. Ne, morao je otići iz Rumunjske. Ali da bi to mogao, morao je pridobiti nekoga izvana tko ima moć, najbolje neku obavještajnu agenciju kao što je CIA ili KGB, koja posjeduje sredstva da izbavi njegovu obitelj. Zaplašen, proveo je opreznu, prikrivenu istragu. Poznao je ljude, njegovi su kolege poznavali ljude. Dao je svoju ponudu, i svoje zahtjeve. Ali i Britanci i Amerikanci odbili su uplitati se. Prihvatili su politiku nemiješanja prema Rumunjskoj. Njegova je ponuda odbijena. A zatim je, vrlo rano jednog jutra, stupio u vezu s njim neki Amerikanac, predstavnik jedne druge obavještajne agencije koja nema veze s CIA-om. Bili su zainteresirani; pomoći će. Imali su hrabrost koju drugi nisu imali. Logistički arhitekti Uprave razradili su operacijske pojedinosti, koje je Brvson dotjerao nakon konzultacija s Tedom Wallerom. Brvson je trebao iz Rumunjske prokrijumčariti matematičara i njegovu obitelj, zajedno s još petero drugih, dvojicom muškaraca i tri žene, sve obavještajcima. Ulazak u Rumunjsku bio je lagani dio posla. Brvson je iz Nyirabranvja u istočnoj Mađarskoj prešao rumunjsku granicu vlakom kod Valee Lui Mihai, noseći sa sobom autentičnu mađarsku putovnicu međunarodnog autoprijevoznika; sa svojim smeđesivim kombinezonom i žuljevitim rukama djelovao je tako da su ga jedva i pogledali. Nekoliko kilometara od Valee Lui Mihai našao je kamion koji je Uprava dogovorila da se ostavi za njega. Bio je to stari rumunjski kamionet koji je izbacivao gust dim nafte. Kamionet su negdje u zemlji domišljato preuredili ljudi povezani s Upravom: kad bi se otvorila stražnja vrata, izgledalo je kao da su u odjeljku za teret posloženi sanduci rumunjskog vina i tzuice, šljivovice. Ali bio je to samo jedan red sanduka; skrivali su velik odjeljak, koji je

zauzimao gotovo cijeli odjeljak za teret, u kojem su se svi osim jednog Rumunja mogli sakriti. Skupina je dobila upute da se sastane s njim u šumi Beneasa, pet kilometara sjeverno od Bukurešta. Brvson ih je pronašao na dogovorenom mjestu sastanka, gdje je ispred njih bio rasprostrt izletnički stol. Izgledali su poput velike obitelji na izletu. Ali Brvson je vidio strah na njihovim licima. Vođa osmorke očito je bio matematičar, Andrei Petrescu, sitan čovjek u svojim šezdesetima, u pratnji krotke žene mjesečeva lica, očito njegove supruge. Međutim, Brvsonu je zaokupila pozornost njihova kći, jer nikad nije sreo tako lijepu ženu. Elena Petrescu bila je malena i lijepo građena, okretna dvadesetogodišnjakinja vrane kose i tamnih očiju koje su svjetlucale i blistale. Na sebi je imala crnu suknju i golubjesivi pulover, a oko glave je omotala šarenu maramu. Šutjela je i gledala ga krajnje sumnjičavo. Bryson ih je pozdravio na rumunjskom. "Buna ziua", rekao je. "Unde este cea mai apropiata statie Pečo?" Gdje je najbliža benzinska postaja? "Sinteti pe un drum gresit", odgovorio je matematičar. Na pogrešnoj ste cesti. Slijedili su ga do kamioneta, koji je parkirao u zaklonu šumarka. Prelijepa mlada žena pridružila mu se u kabini, kako je unaprijed dogovoreno. Drugi su zauzeli sjedala u skrivenom odjeljku, gdje je Brvson ostavio sendviče i vodu u bocama, da izdrže na dugom putovanju do mađarske granice. Elena ništa nije govorila prvih nekoliko sati. Brvson je pokušao zapodjenuti razgovor, ali ona je ostala šutljiva, no nije znao je li to zbog toga što je stidljiva ili samo nervozna. Prošli su kroz pokrajinu Bihor i približili se graničnom prijelazu Bors, gdje će prijeći u Biharkeresztes u Mađarskoj. Vozili su se cijelu noć i bilo im je dobro; činilo se da će sve proći dobro - predobro, pomislio je Brvson, jer to je bio Balkan, gdje je tisuću malih stvari moglo poći naopako. Zato ga nije iznenadilo kad je ugledao rotirajuće svjetlo policijskog automobila i policajca u plavoj odori koji je nadzirao promet oko osam kilometara od granice. Isto tako, nije ga iznenadilo kad im je policajac mahnuo da stanu uz kraj ceste. "Sto je to, dovraga?" rekao je Eleni Petrescu, naglašavajući svoj blazirani ton dok se približavao policajac u visokim čizmama. "Samo

rutinska provjera", odgovorila je. "Nadam se da je tako", rekao je Brvson spuštajući prozor. Govorio je tečno rumunjski, ali mu naglasak nije bio izvoran; mađarska putovnica to može objasniti. Pripremio se na svađu s policajcem, kao što bi učinio i svaki drugi vozač međunarodnog transporta kad ga gnjave nekakvim sitnicama. Policajac ga je zatražio dokumente i registraciju kamiona. Pregledao je dokumente i sve je bilo u redu. "Nešto nije bilo u redu?" upitao je Brvson na rumunjskom. Policajac je poluslužbeno mahnuo rukom prema prednjim svjetlima kamiona. Jedno nije radilo. Ali nije ih htio samo tako pustiti. Želio je znati što je u kamionu. "Roba za izvoz", odgovorio je Brvson. "Otvorite", rekao je policajac. Ljutito uzdahnuvši, Bryson je izišao iz kabine i krenuo otključati stražnja vrata. Poluautomatski pištolj bio mu je u koricama na leđima, prikriven radnom jaknom od sivog muslina; upotrijebit će ga samo ako baš mora, jer bi ubojstvo policajca bilo krajnje riskantno. Ne samo da postoji vjerojatnost da će to opaziti neki motorist u prolazu nego će, ako je policajac dok ih je zaustavljao dojavio radiom broj njihovih registarskih pločica, njegov dispečer očekivati daljnju komunikaciju. Ako se nitko ne javi, bit će pozvani drugi, a broj pločica dojavljen graničnoj kontroli. Brvson nije želio ubiti čovjeka, ali je shvaćao da možda neće imati drugog izbora. Kad je otvorio stražnja vrata vidio je kako policajac lakomo zuri u sanduke s vinom i tzuicom. To Brvsonu pruži ohrabrenje: možda će mito od sanduka-dva pića zadovoljiti čovjeka pa će otići svojim putem. Ali policajac je počeo grubo pipati po sanducima kao da radi inventar, pa je brzo došao do lažne pregrade, koja je bila samo pedesetak centimetara iza njih. Rumunj je sumnjičavo stisnuo oči, pokucao po pregradi i začuo kako šuplje odzvanja. "Hej, što je ovo?" uzviknuo je. Brvson je zavukao desnu ruku da izvadi pištolj iz korica, ali je upravo tada ugledao Elenu Petrescu kako se vrzma oko stražnjeg dijela kamiona, prpošno podbočivši lijevu ruku. Žvakala je gumu, a na licu je imala previše ruža, maškare i rumenila: sigurno je sve to nanijela dok je sjedila i čekala u kabini. Izgledala je kao vamp-žena, prostitutka. Dižući i spuštajući donju vilicu, nagnula se vrlo blizu policajcu i rekla: "Ce

curu meu vrei” Sto hoćeš? “Fututi gura!” rekao je policajac. Nosi se! Obje je ruke gurnuo iza sanduka prelazeći njima po lažnoj pregradi, očito tražeći ručku ili polugu da je otvori. Brvsonu se zgrčio želudac kad je čovjek dohvatio zupčasti urez kojim se otvarao tajni odjeljak. Nije bilo objašnjenja za sedmero skrivenih putnika; morat će ubiti policajca. A što to, dovraga, radi Elena i stvara u njemu još veću uzbunu? “Da te pitam nešto, druže”, rekla je tihim, umilnim glasom. “Koliko je tebi vrijedan život?” Policajac se brzo okrenuo, bijesno je pogledavši. “Što kažeš, kurvo?” “Pitam te koliko ti vrijedi život? Jer ne samo da će ti ovo biti kraj karijere. Kupit ćeš si nepovratnu kartu u psihijatrijski zatvor. A možda i u neki prosjački grob.” Bryson je bio prestravljen: sve je uništavala, trebalo ju je zaustaviti! Policajac je otvorio platnenu vreću koja mu je visjela oko vrata i izvadio nezgrapan, stari vojnički terenski telefon te počeo nazivati. “Ako već nekoga zoveš, predlažem ti da nazoveš izravno glavni stožer Securitate i tražiš Dragana glavom.” Brvson je zurio u nevjerici: Maj. Gen. Radu Dragan bio je drugi po rangu zapovjednik u tajnoj policiji, ozloglašen po korumpiranosti i seksualnoj “raskalašenosti”. Policajac je prestao nazivati te očima potražio Elenino lice. “Prijetiš mi, kujo?” Pucnula je balonom žvakaće gume. “Čuj, nije me briga što radiš. Ako se želiš uplitati u krajnje povjerljive poslove Securitate, izvoli. Ja samo radim svoj posao. Dragan voli svoje mađarske djevice, a kad obavi stvar s njima, ja uvijek moram prebaciti svoje djevojke preko granice. Hoćeš sa mnom, dobro. Ako želiš biti junačina i objelodaniti Draganove male slabosti, to je tvoja odluka. Ali ja ne bih voljela biti na tvom mjestu, ili na mjestu nekoga tko te poznaje.” Prevrnula je očima. “Hajde, nazovi Draganov ured.” Izrecitirala je broj: pozivni broj za Bukurešt i broj centrale. Polako, zbunjeno, policajac je nazvao brojeve i stavio slušalicu na uho. Oči su mu se raširile i brzo je prekinuo: očito se javila Securitate. Brzo se okrenuo i dugim se korakom udaljio od kamiona, mrmljajući duboke isprike dok je ulazio u patrolni automobil i zatim se odvezao. Kasnije, kad im je pogranična straža mahnula da prođu, Brvson je rekao Eleni: “Je li to doista bio broj Securitate?” “Dakako”, rekla je srdito. “Pa kako ste -

“ “Idu mi brojevi”, rekla je. “Nisu vam to rekli?” Na vjenčanju je Ted Waller bio Nickov kum. Elenini roditelji smješteni su pod novim identitetom u Rovinj, na istarskoj obali Jadranskog mora, pod zaštitom Uprave; iz razloga sigurnosti, nije joj bilo dopušteno posjećivati ih, što je prihvatila, ali teška srca, kao strašnu nužnost. Ponuđen joj je posao kriptografije u glavnom stožeru Uprave, gdje je radila na dešifriranju i analizi uhvaćenih signala. Bila je izuzetno nadarena, vjerojatno najbolji kriptograf kojeg su ikada imali, a i voljela je taj posao. “Imam tebe, imam svoj posao - i da još imam kraj sebe i svoje roditelje, život bi mi bio savršen!” rekla je jedanput. Kad je Nick prvi puta rekao Walleru da se stvari među njima ozbiljno razvijaju, osjećao se gotovo kao da traži dopuštenje za ženidbu. Očevo dopuštenje? Nije bio siguran. Život u Upravi značio je da ne postoje oštre granice između osobnog i profesionalnog života. Ali upoznao je Elenu radeći za Upravu, pa je smatrao prikladnim da Waller to zna. Waller se doimao izuzetno veselim zbog toga. “Napokon si pronašao svog para”, rekao je uz široki osmijeh, i odmah je pronašao bocu Dom Perignona, poput mađioničara koji izvadi novčić iz djetetova uha. Brvson se prisjećao njihova medenog mjeseca, koji su proveli na malenom, zelenom, gotovo nenastanjenom otoku na Karibima. Plaža s pijeskom bila je ružičaste boje, a putovi koji vode u središte otoka bili su gotovo magični gajevi tamariska uz potočić. Lutali su onuda sa samo jednim ciljem: da se izgube, ili da se prave da su se izgubili, i kad se izgube, gubili bi se jedno u drugome. Vrijeme izvan vremena, kako bi ona govorila. Kad bi pomislio na Elenu, prisjetio bi se toga kako su odlazili da se izgube - bio je to njihov mali obred - i da se podsjetite kako, dok god imaju jedno drugo, nikad nisu izgubljeni. Ali sada ju je stvarno izgubio, te se i sam osjetio izgubljenim, bez korijena, bez uporišta. Velika prazna kuća bila je tiha, ali još je čuo njen oslabjeli glas na sterilnoj vezi kako govori, tiho, da ga ostavlja. Bilo je to kao grom iz vedra neba, mada nije trebalo tako biti. Ne, inzistirala je, nije to zbog dugih mjeseci razdvojenosti; razlog je puno dublji, fundamentalniji. Ne poznajem te više, rekla mu je. Ne poznajem te, i ne vjerujem ti. A on ju je volio, sto mu gromova,

volio ju je: nije li to bilo dovoljno? Njegova preklinjanja bila su glasna, strastvena. Ali šteta je već učinjena. Laž, okorjelost, hladnoća - to su crte koje operativca drže na životu, ali je te crte počeo donositi i kući, a s tim nijedan brak ne bi mogao preživjeti. Prešutio je neke stvari pred njom napose o jednom događaju - i zbog toga se osjećao užasno krivim. I tako je odlučila otići i bez njega početi graditi svoj život. Zatražiti odlazak iz glavnog stožera. Glas joj je na neprisluškivanoj vezi zvučao tako blisko kao da je u susjednoj sobi, ali i tako jezovito udaljeno. Ništa nije rekla sa žarom, a upravo je taj nedostatak bilo kakve izražajnosti bilo tako teško podnijeti. Očito, nije se imalo o čemu razgovarati ni prepirati: bio je to ton kojim netko izražava sasvim očitu činjenicu da su dva i dva četiri i da sunce izlazi na istoku. Sjetio se osjećaja pogođenosti koji ga je zahvatio. "Elena", rekao je, "znaš li ti što mi značiš?" Njezin odgovor - olovno hladan, neranjiv - još uvijek mu je odzvanjao u mislima: "Ja mislim da ti i ne znaš tko sam ja." Kad se vratio iz Tunisa i vidio da nema ni nje ni njezinih stvari, pokušao ju je pronaći, molio je Teda Wallera da mu pomogne bilo čime što mu je na raspolaganju. Bilo je tisuću stvari koje joj je želio reći. Ali kao da je nestala s lica Zemlje. Nije htjela da je se pronađe, i neće je se pronaći, a Waller to nije htio prekršiti. Waller je bio u pravu što se nje tiče; našao je svog para. Alkohol u dovoljnim količinama djeluje na misli poput Novocaina. Nevolja je jedino u tome što kad prestane djelovanje, probadajuća bol se vraća, a jedini je lijek opet alkohol. Dani i tjedni nakon njegova povratka iz Tunisa bili su puke krhotine, razlomljene slike. Slike u crvenosmeđoj boji. Kad je iznosio smeće, čuo je kako zvekeću litrene boce. Kad je zvonio telefon, nije se javljao. Jedanput se začulo zvono na vratima. Bio je to Chris Edgecomb, prekršivši time svaku stegu Uprave. "Zabrinuo sam se, čovječe", rekao je, a tako je i izgledao. Bryson nije htio razmišljati o tome kako on samo izgleda posjetitelju - progonjen, zapušten, neobrijan. "Poslali su te?" "Šališ se? Dobio bih svoje da znaju da sam ovdje." Bryson je pretpostavio da je to bilo ono što se naziva intervencijom. Nije se mogao sjetiti što je rekao Edgecombu, samo zna da je nešto svečano obećao. Momak više neće dolaziti.

Bryson se uglavnom sjećao svog buđenja nakon pijanke, svog trzanja i treptanja, bolnog osjećaja kao da su mu živci oguljeni; u ustima mu je bio okus vanilije od burbona i trpkost borovice od džina. Zurio je u svoje jutarnje lice u zrcalu, prošarano upaljenim kapilarima i 39 tamnim udubinama. Pokušavajući razmutiti nekoliko jaja, začepio je usta od gađenja. Nekoliko zasebnih zvukova, nekoliko razbacanih slika. Nije to bio izgubljeni vikend; bila su to tri izgubljena mjeseca. Njegovi susjedi iz Falls Churcha nisu pokazali puno zanimanja, vjerojatno zbog uglađenosti ili nezainteresiranosti. Ta on je bio računovođa u nekakvoj industrijskoj tvrtki, zar ne? Čovjek je valjda ostao bez posla. Ili će se iz toga izvući, ili će propasti. Profesionalni menadžeri koji postaju žrtvama washingtonskog gospodarstva rijetko izazivaju samilost; osim toga, susjedi ne vole ispitivati. U predgrađima je bolje držati se na razdaljini. Tada se jednoga dana u kolovozu nešto u njemu pomaknulo. Zapazio je da su počele cvjetati ljubičaste astre, cvijeće koje je Elena lani zasadila, te su prkosno izrasle, kao da su hranjene nemarom. I on će tako. Vreće sa smećem više nisu zveckale dok ih je teglio do ograde. Počeo je jesti pravu hranu, triput na dan, redovito. Još uvijek se drhtavo kretao, ali za nekoliko tjedana zagladio je kosu, pomno se obrijao, obukao poslovno odijelo i zaputio se u ulicu K broj 1324. Waller je pokušao zamaskirati svoje olakšanje profesionalnom objektivnošću, ali je Bryson sve vidio u njegovim očima koje su blistale. "Tko je to rekao da u životu Amerikanaca nema drugog čina?" rekao je Waller tiho. Bryson je uzvratio pogled postojano, mirno. Čekao je, napokon u miru sa samim sobom. Waller se nasmiješio, tek neznatno - trebalo ga je dobro poznavati da bi se to prepoznalo kao osmijeh - i predao mu fascikl boje žutog kanarinca. "Nazovimo ovo trećim činom." 40 2

Pet godina kasnije Woodbridge College u zapadnoj Pennsvlvaniiji bio je malen fakultet, ali je odisao mirnim napretkom, nekom osebujnom ekskluzivnošću. Moglo je se zapaziti u njegovu pomno uređenom zelenilu: smaragdnom travnjacima i savršenim cvjetnim obrubima, a institucija je mogla obilno platiti sve te estetske uzgrednosti. Arhitektura je bila u stilu cigla-bršljan, sveučilišnom

gotskom stilu karakterističnom za toliko sveučilišnih građevina iz dvadesetih godina. S udaljenosti, mogao bi proći i kao jedan od drevnih koledža Cambridgea ili Oxforda - kad bi ga se odvojilo od pohabanih industrijskih gradova i smjestilo usred neke idile. Bilo je to zaklonjeno, sigurno, konzervativno okruženje, mjesto na koje su najbogatije i najutjecajnije američke obitelji bez ustezanja slale svoje osjetljive potomke. Trgovine s gotovom hranom i restorani unutar sveučilišnog kompleksa dobro su zarađivali na machiatu i talijanskom pecivu. Čak je i tijekom šezdesetih koledž ostao, kako se jednom našalio njegov tadašnji predsjednik, "rasadište odmora". "Jonas Barrett", na vlastito iznenađenje, pokazao se kao dobar predavač, a njegova su predavanja bila daleko popularnija nego što bi se obično očekivalo kod takvih tema. Neki su studenti bili bistri, a gotovo svi skloniji učenju i boljeg ponašanja nego što je to on ikada bio u svojim studentskim danima. Jedan od njegovih fakultetskih kolega, neki čudak, fizičar koji je došao iz Brooklva i poučavao na 41 newyorškom City Collegeu, spomenuo mu je ubrzo nakon njegova dolaska kako se na ovome mjestu osjećaš poput kućnog učitelja iz osamnaestog stoljeća koji je bio odgovoran za školovanje djece engleskog lorda. Živiš usred krasote, ali ona baš i nije tvoja. Ipak, Waller je rekao istinu: bio je to dobar život. Sada je Jonas Barrett prešao pogledom po punom auditoriju, preko stotinu lica koja su bila u očekivanju. Bio je zapanjen kad ga je pozvao Campus Confidential, poslije tek prve godine njegova poučavanja na Woodburyju, kao "ledenog karizmatskog profesora, više profesora Kingsfielda nego gospodina Chipsa", i iznio primjedbu o njegovu "kamenu, nestašno ironičnu licu". Kakav god bio razlog tomu, njegova predavanja o Bizantu bila su među najpopularnijima na katedri za povijest. Pogledao je na svoj sat: bilo je vrijeme da smota svoje predavanje i pokaže prema sljedećemu. "Rimsko je Carstvo bilo najzačudniji politički pothvat u ljudskoj povijesti, pa je pitanje koje muči tolike mislioce, dakako, zašto je propalo", naglasio je to na visoko profesionalni način i ukrasio dozom ironije. "Svi znate tužnu priču. Svjetlo civilizacije treperilo je i potamnijelo. Barbari na vratima. Uništena najveća nada čovječanstva, je li tako?"

Čuo se mrmor odobravanja. "Glupost!" iznenada je uzviknuo, i začuo se hihot, a potom muk. "Oprostite mi na barbarizmu." Pogledao je uokolo po dvorani, podigavši obrve u luku, što mu je dalo izazovni izraz. "Rimljani, nazovimo ih tako, izgubili su svoje pravo na utiranje moralnog puta prije nego što su izgubili pravo na carstvo. Rimljani su bili ti koji su se osvetili zbog žestokog sukoba koji su u početku imali s Gotima tako što su im oduzeli djecu, držali ih kao taoce, natjerali ih da marširaju kroz desetke gradova i zatim ih poklali, jedno po jedno. Polako i bolno. Toliko o pukoj proračunatoj krvožednosti, koja se ne može usporediti ni sa čim što su Goti ikad napravili. Zapadno Rimsko Carstvo bilo je poprište ropstva i krvavih zabava. Nasuprot tomu, istočno Rimsko Carstvo bilo je puno dobroćudnije, te je preživjelo takozvanu propast Rimskog Carstva. Bizantom su ga nazivali samo zapadnjaci - Bizantinci su sebe uvijek prepoznavali kao pravo Rimsko Carstvo, pa su sačuvali učenost i ljudske vrijednosti kakve i danas negujemo. Zapad nije podlegao neprijateljima izvana, nego truleži iznutra - to je prava istina. Civilizacija, dakle, nije treperila i potamnijela. Ona se samo premjestila 42 istočno." Stanka. "Možete sada doći i uzeti svoje radove. I uživajte u vikendu, onoliko koliko smatrate pametnim. Sjetite se samo Petronija: Umjerenost u svemu. Uključujući i umjerenost." "Profesore Barrett?" Djevojka je bila ljupka blondinka, jedna od onih studentica koje ozbiljno slušaju i uvijek sjede u prvim redovima. Odložio je svoje bilješke za predavanje i pričvršćivao remenje na svojoj pohabanoj kožnoj torbi. Jedva je slušao dok je govorila i žalila se na ocjenu koju je dobila, upornim tonom, banalnim riječima, sve već dobro poznato. Trudila sam se... Mislim da sam dala najbolje od sebe... Baš sam se jako potrudila... Slijedila ga je dok je izlazio prema vratima, a zatim i na parkiralište izvan zgrade, sve dok nije došao do svog auta. "Zašto ne bismo o tome popričali sutra za radna vremena?" nježno je predložio. "Ali profesore..." Nešto nije u redu. "Mislim da ocjena nije bila u redu, profesore." Nije ni primijetio da govori naglas. Ali njegove su antene zazujale. Zašto? Zbog neke iznenadne, neutemeljene paranoje? Hoće li skončati kao jedan od onih

vijetnamskih posttraumatičara koji poskoče kad god čuju praskanje automobilskog ispuha? Neki zvuk, nešto što nedvojbeno ne spada ovamo. Okrenuo se prema studentici, ali ne da bi pogledao u nju. Umjesto toga, pogledao je pokraj nje, iza nje, u nešto što je treperilo na rubu njegova vidokruga. Da, bilo je nešto naopako u njegovoj neposrednoj blizini. Šećući u previše neusiljenoj maniri, krećući se u njegovu smjeru, kao da uživa u proljetnom zraku i zelenom okolišu, približavao se muškarac širokih ramena u flanelskom odijelu boje ugljena, bijeloj košulji i savršeno svezanoj kravati od ripsa. To nije bila akademska odjeća u Woodbridgeu, pa čak ni za osoblje uprave, a vrijeme je bilo pretopio za flanel. To je doista bio netko izvana, ali hini - pokušava hiniti - da tu pripada. Brvsonovi terenski instinkti divlje su signalizirali. Tjeme mu se zateglo, a oči počele pretraživati od jedne do druge strane, poput fotografa koji u brzom slijedu ispituje različite žarišne točke: vraćale su se stare navike, same od sebe i nekako atavistički, grubo i neprimjereno mjestu. Ali zašto? Zasigurno nije bilo razloga uznemiravati se zbog nekog posjetitelja studentskog kompleksa - možda je to bio neki roditelj, neki službenik washingtonske obrazovne birokracije, možda čak i neki trgovac višeg ranga. Brvson napravi brzu procjenu. Čovjek je imao nezakopčan kaput, te je ugledao naramenice boje kestena koje su mu držale hlače. Da, čovjek je imao i remen, a hlače su bile podugačke i prelamale se duboko preko njegovih crnih cipela s gumenim potplatom. Navala adrenalina: i sam je nosio sličnu odjeću, u svom prijašnjem životu. Katkad trebaš nositi i remen i naramenice jer u jednom ili oba džepa nosiš neki teški predmet - revolver velikog kalibra, na primjer. Također trebaš imati poduže posuvratke na nogavicama kako bi ti dobro sakrile korice na gležnju. Odijelo uspjeha, rekao bi Ted Waller, objašnjavajući kako se u večernjem odijelu može sakriti pravi arsenal ako je tkanina dobro skrojena. Ja sam izvan igre! Ostavite me na miru! Ali nije bilo mira, nikad ga neće biti. Kad jednom upadneš, nikad se ne možeš izvući, pa i onda kad isplate prestanu i istekne zdravstveno osiguranje. Neprijateljske strane diljem svijeta žudjele su za osvetom. Bez obzira na mjere opreza, na razrađene

metode skrivanja, na zamršen sistem udaljavanja. Ako me doista žele naći, oni to mogu. Misliti suprotno bila bi obmana. Bila je to nepisana mogućnost među operativcima Uprave. Ali tko kaže da nisu iz same Uprave i rade, kako se to cinički kaže, potpunu sterilizaciju - uklanjaju krhotine, čiste ostatke? Brvson nikad nije upoznao nikoga tko se povukao iz Uprave, premda su takvi sigurno postojali. Ali ako je netko na razini konzorcija u Upravi počeo sumnjati u njegovu odanost, i on će postati žrtva potpune sterilizacije. Bila je to stvarna mogućnost. Ja sam vani, ostavio sam to za sohom! No tko će mu vjerovati? Nick Brvson - jer on je sad bio Nick Brvson. Jonas Barrett uzmakne se u stranu, poput zmije koja je svukla kožu - gledao je netremice u muškarca u odijelu. Njegova kosa kao da je bila posuta solju i paprom, ošišana na četku, a lice mu je bilo široko i crveno. Brvson se napeo dok mu se nametljivac približavao, smiješeći se i pokazujući 44 male bijele zube.

“Gospodine Barrett?” pozvao ga je čovjek došavši na pola puta do smaragdno travnjaka. Čovjekovo lice bila je maska za otklanjanje sumnji, a to ga je konačno potpuno odalo, bilo je to obilježje profesionalca. Civil koji pozdravlja neznanca uvijek pokazuje barem malo rezerviranosti. Uprava? Osoblje Uprave bolje je od ovoga, ležernije i manje upadljivo. “Laura”, rekao je tiho studentici, “otiđi sad i vrati se u Severeid Hali. Čekaj me u mom uredu na katu.” “Ali...” “Odmah!” odbrusio je. Laura se, zanijemjela i crvena, okrenula i požurila natrag prema zgradi. Neka se promjena dogodila kod profesora Jonasa Barretta kako je ona te večeri objasnila svojoj cimerici, odjednom je postao drugačiji, zastrašujući - i brzo je zaključila kako je bolje da napravi kako joj je rekao. Meki koraci začuli su se iz suprotnog smjera. Brvson se brzo okrene. Bio je to još jedan muškarac: crvenokos, pjegav, mlađi, imao je na sebi mornarski kaputić, brončane platnene hlače i kožne cipele.

Uvjerljivije kao fakultetska odjeća, osim gumba na kaputiću, koji su bili presjajni i mjedeni. A ni njemu kaputić nije sasvim prilijegao uz prsa: vidjela se izbočina na mjestu gdje bi se moglo očekivati korice koje se nose oko ramena. Ako nije Uprava, tko je onda? Strani neprijatelji? Netko drugi iz otvorenijih američkih agencija? Sada je

Brvson prepoznao zvuk koji ga je prvobitno uzbunio: zvuk automobila koji je radio u praznom hodu, tiho i neprekidno. Bio je to Lincoln Continental sa zatamnjenim prozorima i nije se nalazio na mjestu za parkiranje, nego u uličici gdje je on ostavio svoj automobil, prepriječivši mu izlaz. "Gospodine Barrett?" Krupniji, stariji muškarac sada ga je gledao u oči i grabio dugim koracima, brzo smanjujući razdaljinu među njima. "Doista je potrebno da pođete s nama." Imao je blag naglasak, srednjezapadnjački. Zaustavio se na jedva metar udaljenosti i pokazivao prema Lincolnu. "O, zar tako?" reče Brvson hladno. "Zar se mi poznamo?"

45 Neznana odgovi bez riječi: stavi ruke na kukove, a prsa izbacivan kako bi pokazao obrise pištolja u koricama ispod svojeg kaputa. Profinjena gesta profesionalca upućena drugom profesionalcu, od kojih je ovaj drugi nenaoružan. Zatim se iznenada muškarac presavio od boli, a rukama se naglo uhvatio za trbuh. Brvson mu je brzinom munje u mišićavi trbuh zario čelični vršak svog nalivpera, a profesionalac je reagirao na neprofesionalni, iako potpuno prirodni način. Uhvati se za oružje, nikad za ranu: to je bila jedna od mnogih Wallerovih krilatica, i mada je značila poništenje prirodnog instinkta, više je puta spasila Nicku život. Ovaj čovjek nije bio vrhunski obučan. Kad su neznančeve ruke poletjele prema rani, Brvson je zario ruke u njegov kaput i pronašao malenu, ali snažnu Berettu od plavog čelika. Beretta - to nije oružje Uprave; čije je onda? Opalio je čovjeka drškom po sljepoočici, čuo odvratno hrskanje kosti pod metalom, te čuo kako se stariji agent skljojao na zemlju zatim se s uperenim oružjem naglo okrenuo prema crvenokosom u plavom kaputiću. "Moj je otkočen", povikao je Nick, žurno i zahtjevno. "A tvoj?" Zbunjenost i panika na mladićevu licu odavale su njegovo neiskustvo. Sigurno je izračunao da je Nick mogao lako opaliti u istom trenutku kad začuje škljocaj sigurnosnog zapora. Loši izgledi. Ali neiskusni mogu biti i najopasniji, baš zbog toga što ne reagiraju na racionalan i logičan način. Amaterski trenutak. Pištolja neprestano uperena u crvenokosog terenca, Brvson je polako uzmakao u smjeru vozila koje je radilo u praznom hodu. Vrata će, dakako, biti otvorena kako

bi se moglo odmah ući. Jednom glatkom kretnjom, dok je cijelo vrijeme držao Berettu uperenu u crvenokosog novaka, naglo je otvorio vrata automobila i spustio se na vozačevo sjedalo. Jednim je pogledom ustanovio da su prozori i vjetrobransko staklo neprobojni, kao što je i trebalo. Morao je samo mjenjač izbaciti iz položaja za parkiranje i automobil je krenuo uz trzaj. Začuo je kako metak pogađa stražnji dio automobila - registarsku pločicu, kako je procijenio, sudeći po zveketu. A zatim je još jedan metak pogodio stražnje staklo, ali nije načinio nikakvu štetu. Pucali su automobilu u gume, nadajući se da će ga zaustaviti u bijegu. Za nekoliko sekundi već je tutnjao kroz vrata od kovanog željeza na ulazu u fakultetski kompleks. Dok se vozio niz glavnu cestu s tri 46 traka, s jednim napadačem koji je ostao ležati dok drugi divlje puca ali ne pogađa, mozak mu je ubrzano radio. Razmišljao je: Vrijeme je prosio. Sto sada? Da su me zbilja namjeravali ubiti, već bih bio mrtav. Brvson je usporio na autoputu, pogledavao u sve uličice ispred i iza sebe da vidi ima li progonitelja. Uхватili su me nenaoružana i nespremna, namjerno. A to je značilo da žele nešto drugo. Ali što? I kako su ga uopće pronašli? Je li tko mogao upasti u klasificiranu bazu podataka 5-1 Uprave? Bilo je toliko varijabli, toliko nepoznanica. No Brvson sad nije osjećao strah, samo ledenu hladnoću terenskog operativca koji se privikao na situaciju, a kakav je sam nekad bio. Neće voziti ni prema jednoj zračnoj luci, gdje će ga oni zacijelo čekati; umjesto toga, odvest će se ravno natrag svojoj kući u fakultetskom kompleksu, gdje bi ga se najmanje očekivalo. Ako je to značilo izazvati još jedan sukob, neka bude tako. Sukob je značio izloženost ograničena trajanja: let bi mogao trajati beskrajno dugo. Brvson više nije imao strpljenja za neki dugačak let: Waller je, barem što se toga tiče, bio u pravu. Skrenuvši na cestu prema fakultetskom kompleksu i k svojoj kući na Villier Laneu, začuo je, a zatim i ugledao helikopter kako pretražuje nebo i ide prema malom pristaništu za helikoptere na vrhu zgrade za znanstvena istraživanja, koja je bila poklon nekog softverskog milijardera, i koja je bila dosad najviša zgrada u fakultetskom kompleksu. Inače su se tim pristaništem koristili samo glavni donatori, ali ovaj je helikopter

imao federalne oznake. Ovaj je helikopter sigurno došao zbog onoga što se dogodilo prije. Brvson se zaustavio ispred svoje kuće, trošne zgrade u stilu Queen Anne, s krovnim mansardama i ožbukanim pročeljem. Mjesto je bilo prazno, a po sustavu za uzbunjivanje, koji je sam postavio, znao je da nitko nije ušao u kuću otkad je on jutros iz nje izašao. Kad je ušao, provjerio je nije li tko dirao sustav. Jaka sunčana svjetlost ulazila je kroz prozor primaće sobe i zaustavila se na širokim podnim daskama od borovine, te se širio smolast miris zimzeleni. Bio je to osnovni razlog zašto je kupio kuću: miris ga je podsjećao na sretnu godinu koju je proveo u kući sagrađenoj napola od greda napola od 47 opeke u Wiesbadenu kad je imao sedam godina, a otac mu je bio stacioniran u tamošnjoj vojnoj bazi. Brvson nije bio obično vojničko dijete - na koncu, otac mu je bio general, i obitelj je obično stanovala u ugodnim četvrtima i udobnim kućanstvima. No ipak, njegovo se djetinjstvo sastojalo u učenju o tome kako podići svoje uloge i ponovno ih položiti u nekom drugom dijelu svijeta. Kod tih preseljenja pomagala mu je njegova prirodna nadarenost za jezike, kojoj su se drugi uvijek divili. Sklapanje novih prijateljstava nije išlo sasvim lako, ali je s vremenom i u tome razvio vještinu. Vidio je toliko vojničke djece koja su se oblikovala kao mrzovoljci koji ne spadaju nikamo, a on im se nije htio priključiti. Sad je bio kod kuće. Čekat će. A ovog će puta sastanak biti na njegovu terenu, i po njegovim uvjetima. Nije dugo čekao. Prošlo je samo nekoliko minuta prije nego što se na prilazu njegovoj kući zaustavio crni vladin Cadillac sedan, s američkom zastavicom prikačenom na anteni. Brvson je, promatrajući iz kuće, zaključio kako je nakana ovakve otvorene predstave pružanje umirujućeg jamstva. Vladin vozač u odori izašao je iz automobila i otvorio stražnja vrata, i izašao je nizak, žilav čovjek. Brvson ga je već vidio - nejasno lice sa C-SPAN-a.3 Neki dužnosnik službe sigurnosti. Brvson izađe na trijem. "Gospodine Brvson", rekao je čovjek promukla glasa, s naglaskom iz New Jerseva. Bio je u srednjim pedesetima, kako je procijenio Brvson, guste sijede kose, lica uska i naborana; bio je odjeven u nemoderno smeđe odijelo. "'Znate, li tko sam ja?" "Netko tko mora

puno toga objasniti." Vladin je čovjek kimnuo, a ruke podigao u gestu kajanja. "Zabrljali smo, gospodine Brvson, odnosno Jonas Barrett, ako tako više volite. Preuzimam punu odgovornost. Razlog zašto sam došao ovamo jest da vam se osobno ispričam. A ujedno da objasnim." Brvson se sjetio slike s TV ekrana, čovjek govori, a ispod njega bijela slova. "Vi ste Harry Dunne. Zamjenik direktora CIA-e." Brvson se prisjetio kako ga je jedanput ili dvaput gledao kako svjedoči pred kongresnim pododborom. 3 Cable Satelite Public Affairs Network, kanal kablovske televizije. 48 "Trebam razgovarati s vama", rekao je čovjek. "Nemam vam što reći. Volio bih da vas mogu uputiti na vašeg gospodina Brevera ili kako se već zove, ali izvlačim prazan ždrijeb." "Ne tražim od vas da bilo što kažete. Ja samo tražim da me saslušate." "Ono su bili vaši razbijači, pretpostavljam." "Da, jesu", priznao je Dunne. "Prekoračili su granice. A i podcijenili su vas - pogrešno su mislili da ćete poslije pet godina odsutnosti s terena biti mekani. A vi ste im dali nekoliko ključnih taktičkih pouka koje će im nesumnjivo dobro doći ubuduće. Osobito Eldridgeu, nakon što ga zašiju." Dok se smijao, u njegovu grlu čulo se suho čegrtanje. "Sada vas, dakle, molim najljepše što mogu. Sve karte su na stolu." Dunne je polako prišao trijemu gdje se Brvson naslonio na drveni stup, s rukama presavijenim na leđima. Na gornjem dijelu leđa bila mu je ljepljivom vrpcom pričvršćena Beretta, koju je mogao po potrebi dohvatiti u djeliću sekunde. Dunne je na televiziji, u govornim emisijama nedjeljom prijepodne, imao donekle zapovjedničko držanje; ovako u živo, izgledao je prilično zakržljao, nekako premalen za svoju odjeću. "Nemam vas što poučiti", prosvjedovao je Brvson. "Samo sam se branio od dvojice koji su bili na krivu mjestu i nisu mi djelovali dobronamjerno." "Uprava vas je dobro uvježbala, samo to mogu reći." "Volio bih znati o čemu govorite." "Znate sasvim dobro. Vaša uzdržljivost je za očekivati." "Mislim da ste se obratili pogrešnom čovjeku", rekao je Brvson tiho. "Slučaj pogrešnog identiteta. Ne znam na što smjerate." Čovjek iz CIA-e glasno je uzdahnuo, a zatim je uslijedio čegrtavi kašalj. "Nažalost, nisu svi vaši bivši kolege tako promišljeni, ili bi bilo pravilnije reći

principijelni, kao vi. Zakletve na vjernost i tajnost znaju postati manje čvrste onda kad novac prijeđe iz ruke u ruku, a kad to kažem mislim na ozbiljan novac. Nitko se od vaših bivših kolega nije jeftino prodao." "Sad vas uopće više ne razumijem." "Nicholas Loring Brvson, rođen u Ateni u Grčkoj, sin jedinac generala Georgea Wyntera Brvsona i njegove gospođe", gotovo je monotono recitirao čovjek iz CIA-e. "Diplomirao na St. Albans 49 School u Washingtonu D.C., na Stanfordu i na Georgetown's School of Foreign Service. Dok je bio na Stanfordu unovačen u gotovo nevidljivu obavještajnu agenciju poznatu onoj nekolicini koji za nju znaju kao Uprava. Uvježban za djelovanje na terenu, petnaest godina uspješne službe, tajno odlikovan, a operacije su se kretale od - " "Lijepa biografija", prekine ga Brvson. "Da je barem moja, Mi sveučilištarci katkad volimo zamišljati kako bi to izgledalo voditi aktivan život izvan ovih samotnih zidova obraslih bršljanom." Govorio je pomalo razmetljivo. Njegov je moto bio izbjegavanje sumnje, a ne odupiranje. "Ni jedan od nas nema vremena za gubljenje", rekao je Dunne. "U svakom slučaju, nadam se da uviđate da nam nije namjera nauditi vam." "Ne uviđam. Vi momci iz CIA-e, kako čitam, imate dugi popis načina na koje možete nekome nauditi. Metak u mozak, na primjer. Ili dvanaest sati na dripu pod skopolaminom. Hoćemo li popričati o jadnom Nosenku, koji je načinio grešku što je prešao na našu stranu? Prostrli ste mu crveni sag, zar ne? Dvadeset osam mjeseci u obloženoj ćeliji. Bili ste spremni na sve, samo da ga slomite." "Pričate o davnoj prošlosti, Brvson. Ali razumijem vas i prihvaćam vašu sumnju. Sto mogu učiniti da je uklonim?" "Što je sumnjivije od potrebe da se ukloni sumnja?" "Da sam vas doista želio srediti, ne bismo mi ovdje razgovarali, to vam je jasno", reče Dunne. "Možda to ne bi išlo tako lako kako mislite", odgovori Brvson blaziranim tonom. Hladno se nasmijao kako bi omogućio čovjeku iz CIA-e da shvati skrivenu prijatnju. Odustao je od pretvaranja; činilo se da puno ne koristi. "Znamo što možete svojim rukama i nogama. Nije potrebna demonstracija. Sve što od vas tražim to su vaše uši." "Tako kažete." Koliko je Agencija doista znala o njemu, o njegovoj karijeri u

Upravi? Kako se moglo prodrijeti kroz neprobojni zid osiguranja? "Slušajte, Brvson. Otmičari ne preklinju. Vjerujem da znate kako ja nisam čovjek koji svaki dan ide u kućne posjete. Imam vam nešto reći, i neće biti lako to čuti. Znate li za našu zgradu na Blue Ridgeu?" Brvson slegne ramenima. "Želio bih vas povesti tamo. Trebate me saslušati i pogledati v nešto. Zatim, ako želite, možete poći kući, i mi vas više nikada nećemo Ti uznemiravati." Pokazao je prema automobilu. "Pođite sa mnom." "To što predlažete čisto je ludilo. Zar ne shvaćate? Dvojica treće razrednih razbojnika pojave se ispred moje predavaonice i pokušavaju me nasilu ugurati u auto. Zatim se pojavi čovjek kojeg sam vidio samo na televiziji - visoki dužnosnik u nekoj obavještajnoj agenciji o kojoj se, budimo iskreni, može govoriti s malo vjerodostojnosti - pojavi se na tratinu pred mojom kućom i pokušava me nagovoriti golicavom kom binacijom prijetnji i mamaca. Kako očekujete da reagiram?" Dunne nije skretao pogled. "Da budem iskren, očekujem da ćete svejedno doći." "Zašto ste tako sigurni?" Dunne je zašutio na trenutak. "To je jedini način kako možete zadovoljiti svoju znatiželju", reče napokon. "To je jedini način kako možete saznati istinu." Brvson prezrivo otpuhne. "Istinu o centu}" "Za početak", reče vrlo tiho čovjek iz CIA-e, "istinu o sebi." 51 3 U planinama Blue Ridgea u zapadnoj Virginiji, u blizini granice s Tennesseejem i Sjevernom Karolinom, CIA drži usamljeno područje bjelogorice pomiješane sa smrekom i jelom, sve u svemu oko dvjesto jutara. Dio pojasa Little Wilson Creeka, u sklopu državne šume Jefferson, bregovito je područje s brojnim uzvisinama, prošarano jezerima, potocima, rječicama i vodopadima, daleko od glavnih planinarskih staza. Najbliži su gradovi Troutdale i Volnev, ali nisu baš preblizu. Ovo područje divljine, okruženo električnom ogradom s bodljikavom žicom na vrhu, poznato je u Agenciji po svom generičkom, bezbojnom imenu koje se lako zaboravlja. Poligon. Tamo se među površinskim stijenama isprobavaju neki egzotični oblici instrumentacije, kao što su minijturni eksplozivi. Iskušavaju se i sposobnosti raznih odašiljača i naprava za praćenje, njihove se frekvencije precizno

podešavaju daleko izvan dometa neprijateljskih strana. Sasvim je moguće provesti vrijeme na Poligonu a da se ne primijeti nisko položena zgrada od betona i stakla koja služi kao kombinacija administrativne uprave, zgrade za obuku i konferencije i vojarnje. Zgrada je smještena stotinjak metara od krčevine uređene za helikoptere, koju se zbog neobične uzvisine i vegetacije gotovo uopće ne može vidjeti. Harry Dunne malo je govorio za vrijeme leta. Zapravo je jedina prilika za razgovor bila ona kratka vožnja automobilom do uzletišta za helikoptere na fakultetskom kompleksu; u helikopteru, na putu u 52 Virginiju, obojica su, u pratnji Dunneovog šutljivog adjutanta, nosila zaštitne slušalice protiv buke. Kad su se njih trojica iskrcala iz tamnozeleno vladinog helikoptera, dočeka ih je anonimni pomoćnik. Brvson i Dunne, prateći jedan drugoga, prošli su kroz sasvim obično glavno predvorje zgrade i spustili se nekoliko stuba u podrum, spartansku prostoriju niska stropa. Na glatkim, bijelo obojenim zidovima bila su, poput praznih slikarskih platna, obješena dva velika, tanka plazmatska monitora. Njih su dvojica sjela za blistavi stol od ulaštena čelika. Jedan je od šutljivih pomoćnika nestao, a drugi je sjeo na mjesto izvan zatvorenih vrata prostorije. Čim su Dunne i Brvson sjeli, Dunne je počeo govoriti bez ceremonije i uvoda. "Reći ću vam što vi, prema mom uvjerenju, vjerujete", započeo je. "Vjerujete da ste nekakav neopjevani junak. To je zapravo središnje neuzdrmano uvjerenje koje vam je omogućilo da izdržite desetljeće i pol u takvoj napetosti kakva bi nekog manjega davno slomila. Vjerujete da ste petnaest godina proveli služeći svojoj zemlji, radeći za supertajnu agenciju poznatu kao Uprava. Praktično nitko drugi, čak ni najviše razine vlade SAD-a, ne znaju za njeno postojanje, izuzevši možda predsjedavajućeg u predsjednikovu Savjetodavnom odboru za strane obavještajne službe i nekolicine ključnih igrača u Bijeloj kući kojima je provjereno i dupe. Zatvoren krug - ili prije, toliko zatvoren koliko to može biti u ovom palom svijetu." Brvson je odmjereno disao, odlučan da ne izda svoje osjećaje nikakvim vidljivim znakom ili zaprepaštenošću. No svejedno je bio zaprepašten: čovjek iz CIA-e poznao je stvari koje

su bile izvanredno pomno skrivane. "Prije deset godina čak ste dobili predsjednikovu Kolajnu časti za usluge koje ste posvuda obavili", nastavio je Dunne. "Ali vaše su operacije bile toliko potajne da nije bilo ni ceremonije ni predsjednika, a kladim se da ni kolajnu niste mogli zadržati." Brvson se na trenutak vratio u prošlost: Waller je otvorio kutiju i pokazao mu teški mjedeni predmet. Dakako, da je Brvson bio pozvan u Bijelu kuću na dodjelu odlikovanja, to bi nepotrebno ugrozilo operacijsku tajnost; ipak, svejedno je bio ispunjen ponosom. Waller ga je upitao smeta li ga to činjenica da dobiva najvišu civilnu počast u Americi a nitko za to ne zna. A Brvson mu je, dirnut, iskreno rekao da ne - Waller je znao, predsjednik je znao; njegova je djelatnost učinila svijet barem malo sigurnijim, i to je bilo dovoljno. A tako je doista i mislio. To je, jezgrovito, bio duh Uprave. Sada je Dunne pritisnuo slijed dugmadi na kontrolnoj ploči pričvršćenoj na čeličnom stolu, a na dva tanka zaslona zatreperila je slika. Bila je to fotografija Brvsona kao studenta na Stanfordu - ne službeni portret, nego snimljen skriveno, bez njegova znanja. Još jedna fotografija prikazivala ga je u planinskom području Perua, odjevena u radnu odjeću; ova se fotografija pretopila u drugu na kojoj je bio tamne kože i posijedjele brade, kad je igrao ulogu Jamila Al-Moualema, sirijskog stručnjaka za streljivo. Osjećaj iznenađenosti nemoguće je zadržati u sebi: Brvson je osjetio kako se njegova zaprepaštenost pomalo pretvara u snažnu uzrujanost, a zatim u gnjev. Očito je bio uhvaćen usred nekakve međuagencijske prepirke oko zakonitosti metoda Uprave. "Zadivljujuće", primijeti hladno Brvson, prekinuvši konačno šutnju, "ali predlažem da pretresete ove stvari s nekim tko je u boljem položaju da ih objasni. Ovih dana bavim se jedino poučavanjem, kao što vam je, pretpostavljam, poznato." Dunne se nagne i potapša prijateljski Brvsona po ramenu, bez sumnje s namjerom da ga umiri. "Prijatelju, nije u pitanju što mi znamo. U pitanju je što vi znate - ili, bolje rečeno, što ne znate. Vjerujete da ste petnaest godina proveli u službi svoje zemlje." Dunne se okrenuo i prodorno se zagledao u Brvsona. Mirno, čelično, Brvson odgovori: "Znam da jesam." "Eto vidite, i tu griješite. Sto ako vam kažem da

Uprava zapravo nije dio vlade Sjedinjenih Država? Da nikad nije ni bila. Upravo je, jebiga, suprotno." Dunne se naslonio u svom stolcu i rukom prošao kroz svoju raščupanu grivu. "Ah, sranje, nije vam to bilo lako čuti. Nije to ni meni lako reći, da znate. Prije dvadeset godina morao sam dovesti ovamo čovjeka. Mislio je da špijunira za Izrael, i bio je zaista gorljiv u tomu. Morao sam mu objasniti da je radio pod lažnom zastavom. Njegove usluge zapravo je plaćala Libija. Svi kontakti, kontrole, sastanci po hotelskim sobama u Tel Avivu - sve je to bio dio namještaljke. Prilično labave, doduše. Posranac ionako nije trebao biti dvoličan. No čak ga je i meni bilo žao kad je saznao tko su mu pravi poslodavci. Nikad neću zaboraviti njegovo lice." 54 Brvsonovo se lice zažarilo. "Kakve to, dovraga, veze ima s bilo čim?" "Trebali smo ga sljedeći dan izvesti pred sud u zapečaćenu sudnicu Ministarstva pravosuđa. No čovjek se prije toga ustrijelio." Jedan od plazmatskih zaslona pretopio se u drugu sliku. "Ovo je čovjek koji vas je unovačio, zar ne?" Bila je to fotografija Herberta Woodsa, Brvsonova savjetodavca na Stanfordu i eminentnog povjesničara. Woods je uvijek simpatizirao Brvsona, divio se činjenici da on tečno govori desetak jezika i ima nenadmašan dar pamćenja. Vjerojatno mu se dopadala činjenica da je bio i istaknuti sportaš. Zdrav duh u zdravu tijelu - to je Woods jako volio. Zaslone je izgubio sliku, a zatim se pojavila točkasta fotografija mladog Woodsa na gradskoj ulici koju je Brvson odmah prepoznao kao staru ulicu Gorki u Moskvi, koja je po okončanju hladnog rata ponovno postala Tverskaja, što je njezin predrevolucionarni naziv. Brvson se nasmijao, gorko, ne trudeći se sakriti svoj podsmjeh. "To je ludost. Otkrit ćete mi osuđujuću činjenicu da je Herb Woods bio komunjar kad je bio mlad. Pa, žao mi je, to svatko zna. On nikada nije krio svoju prošlost. Zato je i bio tako nepokolebljiv antikomunist: znao je iz prve ruke kako je zavodljiva nekoć bila ta luda utopijska retorika." Dunne je zavrteo glavom, zagonetna izraza lica. "Možda sam malo prebrz. Rekao sam vam da želim samo da slušate. Sada ste povjesničar, zar ne? Pa, otrpite me dok vam ukratko dam jednu povijesnu pouku. Dakako, znate za Trust." Brvson je kimnuo. Trust se općenito smatralo

najvećim špijunskim manevrom dvadesetog stoljeća, bez izuzetka. To je bila sedmogodišnja operacija ubacivanja ljudi, zamisao Lenjinova vrhunskog špijuna Feliksa Dzeržiriskog. Ubrzo nakon ruske Revolucije, VČK, sovjetska obavještajna agencija koja je prerasla u KGB, tajno je osnovala lažnu skupinu disidenata koja je uključivala i navodno nesklone visoko pozicionirane članove sovjetske vlade koji su bili uvjereni, ili se to potihom govorkalo, kako je pad SSSR-a neizbježan. S vremenom su antisovjetske skupine u iseljeništvu uvučene u suradnju s Trustom; obavještajne jedinice na Zapadu postale su, zapravo, ovisne o njegovim - dakako, potpuno lažnim - informacijama. Ne samo što je ova obmana brijunljiva i laganost smišljena kako bi se zavelo one vlade po svijetu koje su željele smrt Sovjetskog Saveza, nego je to bio i izvanredno učinkovit način da Moskva prodre u mreže svojih glavnih inozemnih neprijatelja. I to je fenomenalno funkcioniralo - toliko dobro da je Trust postao model operacije savršene obmane koji su proučavale obavještajne agencije diljem svijeta. Kad je ta akcija prikrivanja krajem dvadesetih raskrinkana, bilo je već kasno. Vođe u iseljeništvu otete su i ubijene, mreže suradnje uništene, a navodni politički dezerteri unutar Rusije pogubljeni. In situ snage oporbe sovjetskoj vlasti nikada se nisu oporavile. Bila je to, kako se izrazio jedan eminentni američki analitičar obavještajnih službi, "operacija obmane na kojoj je izgrađena sovjetska država". "Sada vi pripovijedate povijest", rekao je ogorčeno Brvson, nestrpljivo se premještajući u svom stolcu. "Nikada ne umanjujte moć nadahnuća", odvratio je Dunne. "Početkom šezdesetih postojao je malen krug ljudi velika kapaciteta unutar GRU-a - sovjetske vojne obavještajne službe, ako to ne smatrate protuslovljem." Zahihotao je. "Ti su momci zaključili kako su njihove obavještajne agencije uškopljene, neučinkovite i hrane se iz istog korita dezinformacija koje su same stvorile - ili, drugim riječima, puno crnila a sipe nigdje. Ti su momci uočili - a bili su pravi genijalci, shvaćate, s kvocijentom daleko iznad prosjeka, superinteligentni - da obavještajne agencije uglavnom troše vrijeme loveći vlastiti rep. Ti su momci sebe nazivali Sahmatistima, igračima šaha, šahovskim klubom. Prezirali su svoje trapave ruske

operativce, a krajnji su prezir osjećali prema onim amerikancima koji su s njima surađivali: kod njih su zapisani kao bezveznjaci i propaliteti. I tako su još jedanput bacili pogled na Trust da bi vidjeli može li se tu što naučiti. Htjeli su unovačiti najbolje i najpametnije iz tabora svojih neprijatelja, jednako kao i mi, i smislili su način kako da ih dobiju. Jednako kao i mi. Unovačili su ih za pustolovan život." "Ne razumijem." "Nismo ni mi, sve do nedavno. CIA je tek prije nekoliko godina saznala za postojanje Uprave. I što je daleko važnije, što je Uprava." "Pokušajte biti razumljiviji." "Riječ je o najvećoj špijunskoj šahovskoj igri u dvadesetom stoljeću. Cijela stvar bila je pomno razrađena varka, shvaćate li? Poput 56 Trusta. Ti genijalci iz GRU-a odigrali su majstorski potez time što su organizirali operaciju proboja na samom neprijateljskom tlu - našem tlu. Supertajna špijunska agencija sastavljena od velikog broja nadarenih ljudi koji nemaju pojma o identitetu njihovih stvarnih pretpostavljenih, poznatih samo kao konzorcij, i koji su poučeni da skrivaju svoju djelatnost od bilo kojeg vladinog dužnosnika. Krasno. Ne možeš nikome ništa reći, a osobito ne vladi za koju navodno radiš! Govorim o dobrim, srčanim Amerikancima, koji bi ustali ujutro i popili svoju kavu Maxwell House i pojeli Wander Bread prepečenac te se odvezli u svom Buicku ili Chevyju i otišli u svijet da bi izložili svoj život - a da nikada ne bi saznali tko su im pravi poslodavci. Sve je išlo kao po loju - kao klasična velika prijevara." Brvson više nije mogao izdržati te litanije. "Pobogu, Dunne! Dosta! Sve su to laži, proklete laži. Ako doista mislite da ću pasti na te trice, onda ste sišli s uma." Naglo je ustao. "Pustite me odavde. Umoran sam od vaše male jeftine kazališne predstave." "Nisam ni očekivao da ćete mi povjerovati - barem ne odmah", rekao je Dunne mirno, jedva se i pomaknuvši na svom sjedalu. "Kvragu, pa ne bih ni ja povjerovao. Ali izdržite sa mnom još sekundu." Pokazao je prema osobi na zaslonima. "Poznajete li ovog čovjeka?" "Ted - Edmund Waller", uzdahnio je Brvson. Bila je to Wallerova fotografija kao puno mlađeg čovjeka, zdepastog, ali ne još pretilog, u odori ruske vojske prilikom nekakve ceremonije na Crvenom trgu. U pozadini se vidio dio Kremlja. Postrance

fotografije bile su ispisane pojedinosti iz životopisa. Ime i prezime: GENADIJ ROSOVSKI. Rođen 1935. u VLADIVOSTOKU. U djetinjstvu šahovski lumen. Od sedme godine izvorni govornik ga poučava američkom engleskom. Završne svjedodžbe iz ideologije i iz vojne znanosti. Uslijedio je popis kolajna i drugih vojnih počasti. "Šahovski lumen", mrmljao je Brvson samome sebi. "Sto je ovo, dovraga?" "Kažu da je mogao pobijediti Spaskog i Fishera zajedno, da je samo želio od toga napraviti karijeru", primijeti Dunne hrapava glasa. "Šteta što je odlučio igrati veću igru." "Slike se mogu krivotvoriti, a točkice slike na zaslonu digitalno preudesiti..." započne Brvson. 57 "Pokušavate li uvjeriti mene ili sebe?" presiječe ga Dunne. "U svakom slučaju, imamo puno originalnih fotografija, i rado bih vam omogućio da ih ispitajte. Uvjeravam vas da smo sve pregledali pod mikroskopom. Možda nikada ne bismo saznali za operaciju. A onda nam se sreća nasmiješila. Mirabile dictu, jebiga, profesore, dobili smo pristup u kremaljski arhiv. Novac je prešao iz ruke u ruku; pohranjeni papiri su izvađeni. Samo su jedan ili dva sadržavali prilično mučne pojedinosti. A iskreno, ni to nam ne bi ništa govorilo da nije bilo dvojice osrednjih političkih dezertera, koji su nam prenijeli sve što su znali. U izolaciji, njihova su ispitivanja bila beznačajna. Kad smo ih stavili zajedno i ubacili kremaljske dokumente, stvari su počele izranjati na površinu. Tako smo saznali i za vas, Nick. Ali to nije bilo sve, jer su unutarnji krugovi cijelu operaciju očito provodili nevjerojatno segmentirano, onako kako rade terorističke ćelije. Tako smo se počeli pitati što je to što još ne znamo. Bio je to projekt od najveće važnosti u protekle tri godine. Imali smo samo jako zamagljenu predodžbu o tome tko bi mogli biti glavni. Osim, dakako, vašeg prijatelja Genadija Rosovskog. Ima osjećaj za humor, to mu moram priznati. Znete li po kome se nazvao? Edmund Waller je bio mračan i krajnje dvoličan pjesnik iz sedamnaestog stoljeća. Je li vam ikad pripovijedao o engleskom građanskom ratu?" Brvson je s mukom progutao slinu i kimnuo. "Nasmijat ćete se ovome, sigurno. U doba međuvlađa, taj je Edmund Waller napisao hvalospjeve Cromwellu, lordu-rotektoru. Ali, vidite, bio je ujedno i tajni zavjerenik u

rojalističkoj uroti. Poslije Restauracije ukazana mu je počast na carskom dvoru. Vidite li u tome kakvu povezanost? Čovjek se nazove po velikom dvostrukom agentu engleskog pjesništva. Kako rekoh, uvjeren sam da je ovo vama intelektualcima jako zabavno.”

“Dakle, vi tvrdite da su me na koledžu unovačili u nekakvu organizaciju koja je bila... koja je bila nečije oruđe, da je sve što sam otada radio bila patvorina, to hoćete reći?” Brvson je govorio ogorčeno, skeptično. “Samo što spletkarenje nije tada započelo. Započelo je prije toga. Davno prije.” Pritisnuo je tipku na kontrolnoj ploči i na zaslonu se pojavila još jedna digitalizirana slika. S lijeve strane bio je njegov otac, gen. George 58 Bryson, snažan, zgodan čovjek jakih čeljusti, a pokraj njega Nickova majka, Nina Loring Brvson, prijazna, nježna žena koja je poučavala glasovir i slijedila svojeg supruga u svim njegovim premještajima po cijelom svijetu, a da se nikada nije ni jednom riječju požalila. S desne strane bila je još jedna slika - zrnata fotografija iz policijske arhive - na kojoj se vidjelo slupano vozilo na sniježnoj planinskoj cesti. Bol prisjećanja napala je Brvsonovu utrobu; poslije svih tih godina, bila je gotovo nepodnošljiva. “Da vas upitam nešto, Brvsone. Jeste li vjerovali da je to bila nesreća. Imali ste tada petnaest godina, već ste bili briljantan učenik, izvrstan sportaš, vrh američke mladeži. A onda su oba vaša roditelja iznenada poginula. Baka i djed odveli su vas...” “Ujaku Peteu”, rekao je Brvson bez glasa. Bio je u svom vlastitom svijetu, svijetu zaprepaštenosti i boli. “Peteru Munroeu.”

“Da, to je ime koje je uzeo, a ne ime pod kojim je rođen. I on se pobrinuo da idete baš na taj koledž, i pored toga još donio za vas puno drugih odluka. Sve je to bilo poprilično jamstvo da ćete završiti u njihovim rukama. Mislim, u rukama Uprave.” “Hoćete reći da su moji roditelji umoreni kad sam imao petnaest godina”, reče Brvson ukočeno. “Hoćete reći da mi je cijeli život bio neka vrst... goleme prijevare.” Dunne je oklijevao, žacnuvši se. “Ako vam to što pomaže, niste bili jedini”, rekao je nježno. “Bilo ih je na desetke poput vas. Samo što se vi predstavljali njihov najspektakularniji uspjeh.” Brvson je htio inzistirati na dokazima, prepirati se s čovjekom iz CIA-e, pokazati mu nelogičnost njegovih

tvrdnji, ukazati na šupljine u njegovu slučaju. No umjesto toga nadvladao ga je jak osjećaj vrtoglavice, potresan osjećaj krivnje. Ako je to što Dunne govori točno, pa i približno točno, što je onda u njegovu životu bilo stvarno? Što je uopće bilo istinito? Je li uopće znao tko je? "A Elena?" upitao je skamenjeno, ne želeći čuti odgovor. "Da, i Elena Petrescu. Zanimljiv slučaj. Vjerujemo da je unovačena iz rumunjske Securitate i da vam ju je Uprava dodijelila da vas nadzire." Elena... ne, bilo je to nepojmljivo, ona nije bila iz Securitate! Njen je otac bio neprijatelj Securitate, hrabar matematičar koji se okrenuo 59 protiv vlade. A Elena... izbavio je nju i njene roditelje, zajedno su gradili život... Jahali su na konjima po pustoju beskrajnoj pješčanoj plaži na Karibima. Poslije punog galopa, usporili su u kas. Mjesečina je bila srebrna, a noć hladna. "Je li ovaj cijeli otok naš, Nicholas?" uskliknula je. "Osjećam se kao da smo ovdje posve sami, da posjedujemo sve što vidimo!" "I posjedujemo, draga" rekao je Brjson, zaražen njenom zaigranom živahnošću. "Zar ti nisam rekao? Prebacio sam novac s diskrecijskih računa. Kupio sam otok." Njen je smijeh bio raspjevan, veseo. "Nicholas, grozan si!" "Nick-o-las - sviđa mi se kako izgovaraš moje ime. Gdje si naučila tako dobro jahati? Nisam znao da u Rumunjskoj uopće imaju konje." "O, kako ne. Naučila sam jahati na farmi moje bake Nicolete u podnožju Karpata, na Hitsul poniju. Uzgajaju ih za rad u planinama, ali su izvrsni za jahanje, tako živahni i jaki i snažnih nogu." "Kao da opisuješ sebe." Valovi su se iza njih glasno razbijali o obalu, a ona se još jedanput nasmijala. "Nikada doista nisi vidio moju zemlju, jel da dragi? Komunisti su učinili Bukurešt tako ružnim, ali priroda, Transilvanija i Karpati, tako je krasna i netaknuta. Tamo još uvijek žive na starinski način, s konjskim zapregama. Kad god bi nas zamorio studentski život, otišli bismo Nicoleti u Dragoslavele, i ona bi nam svaki dan pravila mamagligUj poprženu kukuruznu kašu, i ciorbu, moju omiljenu juhu." "Nedostaje ti tvoja zemlja." "Pomalo. Ali najviše mi nedostaju roditelji. Strašno mi nedostaju. Za mene je toliko mučno to što ih ne mogu vidjeti. Sterilni telefonski pozivi možda dvaput godišnje - to nije dovoljno!" "Ali su barem na

sigurnom. Tvoj otac ima puno neprijatelja, ljudi koji bi ga ubili da znaju gdje je. Ostaci Securitate, profesionalni ubojice koji ga okrivljuju zbog odavanja šifri koje je dovelo do pada Ceausescuove vladavine za vrijeme kada su imali položaje moći. Sada se kriju, bilo u Rumunjskoj, bilo izvan nje, i nisu zaboravili. Postoje čitave ekipe, zvane pometači, koje pronalaze svoje stare neprijatelje i likvidiraju ih. A 60 oni se očajnički žele osvetiti čovjeku kojeg smatraju najvećim otpadnikom od svih." "On je bio junak" "Naravno. Ali za njih, on je bio izdajnik. I ništa ih neće zaustaviti da se ne osvete." "Plašiš me!" "Samo da te podsjetim koliko je važno da ti roditelji ostanu skriveni, zaštićeni." "O, Bože, Nicholas, molim se da im se nikad ništa ne dogodi1." Bryson je povukao uzde i konj je stao, a on se okrenuo prema Eleni. "Obećavam ti, Elena. Sve što mogu učiniti u granicama ljudskih mogućnosti da ih zaštitim, učinit ću." Prošla je minuta šutnje, a zatim još jedna. Konačno je Bryson, teško trepćući, rekao: "Ali to nema nikakva smisla. Obavio sam prokleta vrijedan posao. Uvijek sam iznova - " " - dobro nas zguzio", prekine ga Dunne, igrajući se s cigaretom, ne upalivši je. "Svaki od vaših velikih uspjeha bio je razoran za američke interese. A to kažem s najvećim profesionalnim poštovanjem. Ah, pogledajmo. Onaj umjereni reformski kandidat kojeg ste štitili? Plaćali su ga teroristi iz Sendero Luminoso, Svijetlog puta. Na Šri Lanki ste prilično razorili tajnu koaliciju koja je gotovo dogovorila mir između Tamilaca i Sinhaležana." Još se jedna slika pojavila na zaslonu visoke rezolucije, poput raspršenih točkica smiješanih u boje i obrise. Brvson je prepoznao lice dok je još bilo napola zamučeno. Bio je to Abu. "Tunis", rekao je Brvson, teško dišući. "On - trebao je organizirati udar, on i njegovi sljedbenici - fanatici. Ja sam se ubacio, pridobio neke oporbene grupacije, saznao tko je u palači igrao na obje strane..." Nije to bila epizoda koje se u cijelosti rado prisjećao: nikada neće zaboraviti pokolj na aveniji Habiba Bourgibe. A ni trenutak kad ga je Abu raskrinkao i zamalo ubio. "Pogledajmo sada", rekao je Dunne. "Sredili ste ga. Ponizili ste ga i predali ga vladi." 61 To je bila istina. Predao je Abua skupini povjerenika vladine službe sigurnosti, koji su ga zatvorili zajedno s

desecima njegovih vjernih sljedbenika. "I što se onda dogodilo?" požurivao je Dunne, kao da ispituje. Brvson je slegnuo ramenima. "Umro je u zatočeništvu poslije nekoliko dana. Ne mogu vam reći da sam za njim prolio ijednu suzu." "Volio bih da mogu isto reći", primijeti Dunne, a glas mu je iznenada postao opor. "Abu je bio jedan od naših, Brvsone. Jedan od mojih, da kažem. Ja sam ga osposobio. Bio je naš glavni oslonac u cijeloj toj regiji. Govorim o cijeloj proklesoj pustinjskoj oblasti." "Ali pokušaj državnog udara..." upadne Brvson klonulo, dok su mu se misli vrtoglavo okretale. Ništa nije imalo smisla! "Isprazna priča s naslovne strane, da bi ga prihvatili ti luđaci. Vodio je Al-Nahdu, dobro - sve do provalije. Abu je djelovao jako, jako prikriveno. Morao je ako je želio preživjeti. Mislite li da je lako prodrijeti u redove terorista, osobito Hezbollaha, tog velikog kulta? Oni su svi tako prokleso sumnjičavi. Ako ne poznaju tebe i tvoju obitelj i cijeli tvoj prokleti život, žele te vidjeti kako proljevaš galone krvi, krvi Izraelaca, inače ti neće vjerovati. Abu je bio vješta mrcina koja je igrala grubo, ali bio je naša vješta mrcina. I morao je igrati grubo. Stvar je u tome da je došao blizu Gadafija. Vrlo blizu. Gadafi je računao, ako Abu zauzme Tunis, on ga može učiniti više-manje libijskom pokrajinom. Abu mu je postajao bliskim sudrugom. Bili smo gotovo došli do toga da nam počnu pritjecati direktne informacije o svakoj islamističkoj terorističkoj skupini sjeverno od Sahare. A onda ga je Uprava oborila, ubacila lažno streljivo - i dok su naši ljudi otkrili da smo probijeni, već je bilo kasno. Prilično velik korak nazad u cijeloj našoj mreži koju smo razvijali dvadeset godina. Briljantno izvedeno. To se mora priznati u zaslugu tim iznimno sposobnim Sahmatistima. Briljantno, jebiga, doista briljantno: jedna američka špijunska agencija poništava rad one druge. Želite li da nastavim? Da vam pričam o Nepalju i o tome što ste doista tamo postigli? A što je s Rumunjskom, gdje ste vjerojatno mislili kako ste pripomogli uklanjanju Ceausescua? Kakve li farse. Gotovo su svi iz bivšeg režima u jedan dan presvukli odjeću i postali novom vladom, poznato vam je to! Ceau^escuovi podređeni godinama su kovali urotu da sruše mrcinu - predali su svog gazdu vukovima kako bi

oni mogli ostati na vlasti. A upravo je to 62 Kremlj želio. I što se događa? Lažni državni udar, diktator i njegova supruga pokušavaju pobjeći u helikopteru kojem se iznenada pokvari motor pa ne mogu pobjeći, te bivaju uhićeni i sudi im se u zatvorenom, improviziranom sudu, da bi na sam Božić završili pred streljačkim odredom. Cijela ta stvar bila je prokleta namještaljka, a tko se njome okoristio? Svi istočnoeuropski sateliti padali su poput kockica domina, jedan po jedan, izbacujući sve stare partijske birokrate te postajući demokratičnima, raskidajući sa sovjetskim blokom. Ali Moskva nije namjeravala izgubiti i Rumunjsku. Ceausescu je morao otići, bio je za njih loša promidžba. Ionako je uvijek bio Moskvi trn u oku. Moskva je željela zadržati Rumunjsku, održati sigurnosni aparat, postaviti novu marionetu. I tko je trebao obaviti taj njihov prljavi posao? Tko drugi do vi i vaši dobri prijatelji iz Uprave? Isuse, čovječe, koliko doista želite znati?" "Prokletstvo!" poviče Brvson. "Ovo nema smisla! Sto mislite, da sam ja budala! Prokleti GRU, Rusi - sve je to prošlost. Možda vi kaubojski hladnog rata iz Langleva još niste čuli vijest - taj je rat završio!" "Da", odgovori Dunne hrapavo, jedva čujno. "A iz nekog čudnog razloga Uprava je još uvijek živa i zdrava." Brvson je u njega nijemo zurio, ne mogavši izustiti ni riječi. Osjećao je da mu mozak radi, da se vrti u krugovima, da se zatvoreni krugovi pregrijavaju, a iskre vrcaju. "Bit ću iskren prema vama, Brvsone. Bilo je trenutaka kad sam vas htio ubiti, ubiti vas golim rukama. Bilo je to prije nego što smo shvatili cijelu priču, na koji način Uprava radi. Ne, budimo otvoreni jedan prema drugome, pričao bih gluposti kad bih rekao da imamo bilo što što bi i izdaleka sličilo cijeloj priči. Još uvijek znamo jedva nešto više od zasebnih segmenata. Desetljećima su postojale glasine, ništa više stvarne od rukoveti maslačka. Kad je hladni rat završio, cijela operacija, najblaže rečeno, upada u zimski san. To je poput stare prispodobe o slijepcu i slonu. Možemo opipati surlu ovdje, rep ondje, ali još uvijek ne znamo o kakvoj se beštiji radi. Ono što znamo - a zadnjih nekoliko godina bili ste pod našim nadzorom - jest to da ste bili prevareni bedak. Zato s vama govorim tako pristojno i ne stišćem vas za vrat." Dunne se gorko nasmijao, a

smijeh se pretvorio u kašalj pušačko isprekidano kašljucanje. "Gledajte, evo što mi pretpostav 63 ljamo. Čini se da se poslije hladnog rata organizacija odvojila od svojih prvobitnih rukovoditelja. Nadzor je prešao u druge ruke." Ratoborno, namrgođeno, Bryson se osmjelio: "U čije?" Dunne je slegnuo ramenima. "Ne znam. Prije pet godina organizacija je naizgled zapala u razdoblje relativnog mirovanja: vi niste bili jedini agent kojeg se trebalo osloboditi - puno je ljudi otišlo. Možda je mjesto zatvoreno, ne može se sa sigurnošću reći. Ali sada imamo razloge vjerovati kako se stvar ponovno aktivirala." "Što bi to trebalo značiti, ponovno aktivirala?" "Nisam siguran. Zato smo odlučili vas dovesti. Nešto smo načuli. Čini se da vaši bivši šefovi iz nekog razloga gomilaju oružje." "Iz nekog razloga", ponovi Brvson tupo. "Moglo bi se reći da se spremaju izazvati globalnu nestabilnost kako bi se izrazili naši preobrazovani analitičari. Ali ja se pitam, zašto? Što smjeraju? I odgovor ne znam. Kao što rekoh, ono što ne znam, to me plaši." "Zanimljivo", zajedljivo će Brvson. "Nešto ste načuli, pretpostavljate, prikazujete mi proklete digitalne dijapozitive poput nekog poslovnog savjetnika, a nemate pojma o tome što zapravo govorite." "Zato trebamo vas. Možda je stari sovjetski sustav srušen, ali generali nisu srušeni. Pogledajte generala Bušalova - izgleda kao snažni izazivač na ruskoj političkoj sceni. Recimo da se dogodi nešto loše za što bi on mogao okriviti Sjedinjene Države - uvjeren sam da bi mu to naglo donijelo moć. Promišljena demokracija? Mnogi bi Rusi rekli: Hvala bogu da smo je se riješili. U Pekingu postoji snažna reakcionarna politička klika i u Narodnom kongresu i u Centralnom komitetu. Da ne spominjemo kinesku vojsku, NOV, Narodnooslobodilačku vojsku, koja je snaga sama po sebi. Bez obzira kako gledate na to, puno je juana u pitanju, a i puno moći. Jedan filozofski pravac ima ostatke Sahmatista koji se udružuju sa šačicom svoje braće iz Pekinga. Ali sve je to samo dim. Jer nitko zapravo ne zna što je na stvari osim tih loših momaka, a oni ne govore." "Ako doista vjerujete sve to, i doista mislite da sam ja nekakva budala u najvećoj prevarantskoj igri stoljeća, zašto me, dovraga, trebate?" Dvojica muškaraca

provela su jedan poduži trenutak zatvorenih očiju. "Bili ste šegrt jednome od njihovih vrhunskih umova, jednome 64 od njihovih osnivača, zaboga. Genadiju Rosovskom - u Rusiji su ga zvali Volšebnik, Mađioničar. Zna li što ste vi, dakle?" Dunneov se smijeh ponovno pretvorio u kašljanje. "Mačioničarev šegrt." "Vrag vas odnio!" Brvson je ponovno eksplodirao. "Vi znate kako radi Wallerov mozak. Bili ste mu najbolji učenik. Shvaćate li što tražim od vas?" "Shvaćam, shvaćam", odgovori Brvson cinično. "Želite da se vratim." Dunne je polako kimnuo. "Vi ste naša najbolja karta. Mogao bih apelirati na vaše domoljublje, na vašu dobrotu. Ali, bogamu, pa vi ste nam dužnik." Brvsonu se mozak okretao. Nije znao što da misli, što da kaže ovome čovjeku iz CIA-e. "Nemojte se uvrijediti", reče mu Dunne, "ali ako ih želimo nanjušiti, moramo poslati najboljeg psa tragača kojeg možemo pronaći. Ne znam kako bih se drukčije izrazio." Toliko se dugo igrao nezapaljenom cigaretom da se duhan počeo prosipati iz nje. "Vi ste jedini koji znate kako oni mirišu." 65 4

Jako podnevno sunce izbjeljivalo je zgrade duž ovog dijela ulice K, bliješteći na debelim staklima uredskih zgrada. S druge strane ulice Nicholas Brvson napeto je promatrao zgradu u ulici K broj 1324, koja mu je odjedamput izgledala jako poznatom, a ujedno i tako čudnom. Znoj mu je tekao niz lice i natapao njegovu bijelu košulju. Stajao je na prozoru napuštenog ureda, a u ruci koju je držao na licu bio mu je sakriven sićušni dalekozor. Bez sumnje je posrednik za prodaju nekretnina, koji mu je predao ključeve ovog praznog prostora za iznajmljivanje, pomislio kako je čudno što taj međunarodni biznismen želi nasamo provesti nekoliko minuta u prostoru koji bi mogao biti njegov ured, kako bi dobio osjećaj za njega, feng shui⁴ i sve to. Posrednik je zasigurno pomislio kako je Brvson još jedan od onih osjetljivih newageovskih biznismena, ali ga je barem za neko vrijeme ostavio sama. Bilo mu je tuklo, u sljepoočicama udaralo. Nije bilo ničeg utješnog niti dobrodošlog u vezi s modernom uredskom zgradom koja je služila kao stožer njegova poslodavca, koja je tako dugo bila baza, svetište i mjesto obnovljenja, otok neprekidnosti i mirna luka u njegovu nasilnu svijetu i životu uvijek

u pokretu. Dobrih je četvrt sata promatrao iz mračne, prazne uredske prostorije, sve dok nije začuo kucanje na vratima; posrednik se vratio i bio je znatiželjan kakva je odluka. 4 Kineska umjetnost ili način postupanja u svrhu ostvarenja skladne okoline kojom se povećava ravnoteža yina i yanga. 5r Pobornik pokreta New Age Novo doba. 66 Bilo je odmah očito da se zgrada u ulici K 1324 promijenila, iako sasvim neznatno. Ploče na pročelju zgrade s imenima tvrtki zamijenjene su drugima, mada jednako tako banalnima. Harry Dunne mu je rekao da je stožer u ulici K napušten, ali Brvson je odbio prihvatiti njegovu tvrdnju bez provjere. Uprava je bila izuzetno vješta u skrivanju od pogleda. "Ogoljelost je najbolja krinka", govorio bi Waller. Je li, dakle, doista otišla? DIREKCIJA AMERIČKIH PROIZVOĐAČA TEKSTILA i DIREKCIJA AMERIČKIH PROIZVOĐAČA ŽITARICA zvučalo je jednako tako uvjerljivo kao i one druge imaginarne organizacije čije su ploče postavili neki kreativci unutar Uprave; no čemu promjena? Bilo je i drugih promjena na zgradi. Tijekom tih petnaestak minuta diskretnog promatranja Brvson je zapazio kako neobično puno ljudi ulazi i izlazi. Doista previše a da bi to bili zaposlenici Uprave ili lažni poduzetnici. Dakle, nešto se drugo tamo događa. Možda je Dunne ipak imao pravo. No, njegov sustav za upozoravanje bio je uključen. Ništa ne prihvaćaj bez provjere; ispitaj sve što ti je rečeno. Još jedna od Wallerovih krilatica. To je uključivalo i Wallera i Dunnea i svakoga drugoga. Pitanje kako ući u zgradu a ne uzbuniti one koji su unutra mučilo ga je satima. Pristupio mu je kao terenac koji treba riješiti još jednu zagonetku; razradio je desetak genijalnih metoda ulaska. No svaka od njih nosila je sa sobom opasnosti bez razmjernih jamstava za uspjeh. Zatim se sjetio još jedne od Wallerovih - ne, nego Genadija Rosovskog - banalnih istina: kad sumnjaš, udi na glavna vrata. Najbolja i najdjelotvornija varka bit će da uđe u zgradu otvoreno, drsko. No ipak, dvoličnost je bila nužan dio igre; uvijek će i biti. Zahvalio je posredniku za nekretnine, rekao mu da je zainteresiran i zamolio ga da pripremi ugovore. Predao mu je jednu od svojih lažnih posjetnica te rekao čovjeku kako se žuri na jedan drugi sastanak. Pristupio je glavnom ulazu u zgradu,

osjetila krajnje napetih u slučaju iznenadnih pokreta, neuobičajenih pomaka mnoštva ili rasporeda boja, koji bi mogli signalizirati opasnost. Gdje lije Ted Waller? Gdje je istina? Gdje je zdrav razum? Skripavi zvuči prometa posve su ga okruživali, posvemašnji nesklad zvukova. "To je jedini način da saznate istinu." "Istinu o čemu?" 67 "Za početak, istinu o sebi." Ali gdje je istina, a gdje laž? "Vjerujete da ste neki neopjevani junak... Vjerujete da ste petnaest godina proveli služeći svojoj zemlji, radeći za supertajnu agenciju poznatu kao Uprava." Dosta! To je bila ludost! Elena? Zar i ti? Elena, ljubavi mog života, koja si otišla iz mog života jednako naglo kao što si i došla? "Vjerujete da ste desetljeće i pol proveli u službi svoje zemlje." Krv koju sam prolio, strah koji mi je razdirao utrobu, nebrojeni slučajevi u kojima sam umalo izgubio život, ugasio tuđi život? "Riječ je o najvećoj špijunskoj šahovskoj igri u dvadesetom stoljeću. Cijela stvar bila je pomno razrađena varka, shvaćate li?" "Hoćete reći da mi je cijeli život bio neka vrst... goleme prijevare." "Ako vam to što pomaže, niste bili jedini, bilo ih je na desetke poput vas." Ludost! "Vi ste jedini koji znate kako oni mirisu." Netko se sudario s njim, i Brvson se naglo okrenuo u čučnju, ukrutivši ruke i priljubivši ih uz tijelo, spreman za napad. To nije bio profesionalac, nego visoki rukovoditelj sportskog izgleda koji je nosio sportsku torbu i reket za skvoš. Čovjek je gledao u Brvsona mršteći se, lica iskrivljena od straha. Brvson se ispričao; rukovoditelj ga je bijesno pogledao i udaljio se, brzo, nervozno. Suoči se, suoči se s prošlošću, suoči se s istinom! Suoči se s Tedom Wallerom, koji nije bio Ted Waller! Toliko je Brvson zasad znao. Još je uvijek imao svoje izvore iz starog KGB-a, starog GRU-a, među onima koji su umirovljeni ili su se prebacili na druge kolosjake u ovom koristoljubljem prožetom poslijehladnoratovskom svijetu. Provedena su ispitivanja, provjereni zapisi, potvrđeni podaci. Obavljeni su telefonski razgovori, korištena lažna imena, upotrijebljene naizgled beznačajne, ali zapravo jako bitne fraze. Kontaktirani su ljudi, ljudi koje je Brvson poznao iz prijašnjeg života, života za koji je bio siguran da je ostao iza njega. Trgovac dijamantima iz Antwerpena; pravnik-biznismen iz Kopenhagena;

visoko plaćeni međunarodni trgovački konzultant i mešetar iz Moskve. Sve nekadašnji ključni izvori, bivši dužnosnici sovjetskog GRU-a, koji su emigrirali i 68 ostavili za sobom špijunski svijet, baš kao što je i Bryson mislio za sebe. Svi su oni imali neke sigurno pohranjene zapise, na šifriranim magnetskim vrpčama ili jednostavno u svojim zadržavajućim mozgovima. Svi su bili iznenađeni, neki uznemireni, čak zaplašeni time što ih kontaktira čovjek koji je u prijašnjem poslu dostigao status legende, koji im je nekad velikodušno plaćao za njihove informacije, njihovu pomoć. Obavljene su odvojene identifikacije, nekoliko puta provjerene i potvrđene. Genadij Rosovski i Edmund Waller bili su jedna te ista osoba. U to nije bilo sumnje. Ted Waller - Brvsonov kum, šef, osoba od povjerenja, poslodavac - bio je doista agent GRU-a. Ponovno je čovjek iz CIA-e, Harry Dunne, imao pravo. Ludost! Ušavši u vanjsko predvorje, zapazio je da je ploča interkoma gdje je nekad unosio kodiranu, svaki put novu, seriju brojeva, uklonjena; na njenu se mjestu nalazio ostakljeni direktorij pravnih tvrtki i lobističkih organizacija koje su se tu nalazile. Ispod naziva firmi bila su imena glavnih dužnosnika i brojevi njihovih ureda. Iznenadilo ga je što su se glavna vrata otvorila bez naprave za najavljanje i nije bilo nikakvih brava ni prepreka. Svatko je mogao ući i izaći. Iza staklenih vrata, koja su sada, čini se, bila od običnog, a ne neprobojnog stakla, unutarne predvorje izgledalo je ponešto drukčije - bila je tu standardna recepcija u obliku mramornog polumjeseca gdje je sjedio jedan službenik sigurnostirecepcionar. Mladi crnac u plavom sakou i crvenoj kravati gledao ga je s malo zanimanja. "Imam sastanak s - " oklijevao je djelić sekunde dok se prisjetio imena iz direktorija u vanjskom predvorju - "Johnom Oaksom iz Direkcije američkih proizvođača tekstila. Ja sam Bili Thatcher iz ureda kongresnika Vaughana." Brvson je malo oponašao teksaški govor kroz nos. Kongresnik Rudy Vaughan bio je utjecajan član kongresa čije je mišljenje, kao i predsjedanje odborom, bez sumnje imalo veliko značenje za tekstilnu direkciju. Obavljene su uobičajene predradnje. Službenik sigurnosti telefonirao je direktoru lobističke direkcije; njegov pomoćnik nije

imao nikakvu biješku o posjetu Vaughanovog pravnog savjetnika, ali je s 69 velikim zadovoljstvom primio tako važnu osobu. Živahna mlada žena plave kose bez sjaja sišla je i otpratila Brvsona do dizala, ispričavajući se sve vrijeme zbog zabune. Otišli su na treći kat i tu ih je dočekaio plavi muškarac kome je kosa izgledala kao da je malo "osvježena" i koji je nosio skupo odijelo te izgledao pomalo preugladeno. Gospodin Oaks samo što nije dotrčao do Brvsona, raširenih ruku. "Zahvalni smo za potporu kongresnika Vaughana!" uskliknuo je lobist, rukujući se s Brvsonom objema rukama. Dodao je povjerljivim glasom: "Znam da kongresnik Vaughan razumije koliko je važno da Amerika ostane jaka, oslobođena jeftinog uvoza ispod cijene. Mislím, tkanina iz Mauritanije - to nije za ovu zemlju! Znam da to kongresnik razumije." "Kongresnik Vaughan je zainteresiran da sazna nešto više o međunarodnoj povelji o radnom standardu koju vi podupirete", rekao je Brvson gledajući uokolo dok su njih dvojica dugim korakom prelazili hodnikom koji mu je nekoć bio tako poznat. No sada nije bilo nikoga od starog osoblja, ni Chrisa Edgecomba ni ikoga od onih koje je Brvson poznavao samo po izgledu. Nije bilo ni jedne komunikacijske stanice, ni modula, ni satelitskih monitora. Ništa nije bilo isto, pa ni uredski namještaj. Čak je i projekt katova bio promijenjen, kao da je cijeli kat ispražnjen. Nestalo je staro spremište malih pištolja i zamijenjeno konferencijskom prostorijom sa zidovima od mutnog stakla i stolom i stolcima od skupocjenog mahagonija. Predobro odjeveni lobist odveo je Brvsona u ured koji se nalazio u uglu i pozvao ga da sjedne. "Znamo da se kongresnik sprema za reizbor sljedeće godine", rekao je čovjek povjerljivo, "i smatramo da je od presudne važnosti da podupremo one članove Kongresa koji razumiju koliko je važno očuvati jakost američkog gospodarstva." Brvson je odsutno kimnuo, pogledavajući uokolo. Ovo je bio ured koji je nekoć pripadao Tedu Walleru. Ako je postojao samo nagovještaj sumnje, sada je i on iščezao. Nije to bila nikakva imaginarna, nikakva tajna organizacija. Uprava je nestala. Nije bilo traga Tedu Walleru, jedinom čovjeku koji bi mogao potvrditi - ili opovrći - priču Harrvja Dunnea, čovjeka iz CIA-e, o tome što je

prava istina o Upravi. Tko laže? Tko govori istinu? 70 Kako da dođe do svojih starih poslodavaca kad su iščezli s lica Zemlje kao da nikad nisu ni postojali? Brvson je došao do zida. Poslije dvadeset minuta Brvson se vratio u parking-garažu, otišao do svog unajmljenog vozila i prošao sve provjere koje je nekoć tako dobro poznao. Sićušna, na pritisak osjetljiva nit koju je priljubio uz ručku na vratima na vozačevoj strani još je uvijek bila tu, kao i nit na vratima na suputnikovoj strani; tko bi god pokušao otključati vrata ili nekako drukčije ući u automobil ne znajući bi pomaknuo te indikatore. Brzo je kleknuo i pregledao donju stranu automobila te se uvjerio da nikakva naprava nije postavljena. Nije uočio da ga netko pokušava pratiti u ulicu K ili u garažu, ali nije se više mogao zadovoljiti takvim protunadzornim mjerama. Kad je upalio motor osjetio je poznati čvor u želucu, čvorište napetosti koju nije osjetio već nekoliko godina. Trenutak istine prošao je mirno, nije bilo detonacije. Vozio je nekoliko razina dolje prema izlazu iz garaže, gdje je ubacio magnetsku karticu u automat koji je kontrolirao podizanje rampe. Kartica je iskočila natrag van, automat je nije prihvatio. Prokletstvo, promrmljao je sam sebi. Bilo je gotovo smiješno - gotovo, ali ne sasvim - da će ga pored svih tih mjera zaustaviti jedan jednostavni mehanički kvar. Ponovno je ubacio karticu; i ponovno nije aktivirala rampu. S izrazom dosade, iz svoje je kućice izašao čuvar parkirališta, prišao k Brvsonovu otvorenom prozoru i rekao: "Dajte da ja pokušam, gospodine." Čuvar je ubacio karticu, ali opet ništa. Pogledao je karticu od plavog papira, počeo kimati glavom i pristupio prozoru automobila. "Gospodine, je li ovo ista kartica koju ste ubacili i kad ste ušli?" upitao je čuvar, vraćajući je Brvsonu. "Sto bi to trebalo značiti?" razdraženo će Brvson. Je li redar pitao da li je to zapravo Brvsonov automobil, je li možda Brvson pokušao uzeti nečiji automobil? Okrenuo se da pogleda čuvara i odmah ga je nešto uznemirilo, nešto u izgledu muškarčevih ruku. "Ne, gospodine, krivo ste me shvatili", rekao je čuvar, nagnuvši se prema naprijed. Brvson je iznenada na svojoj sljepoočnici osjetio hladan, tvrd čelik revolverске cijevi. Čuvar je u Brvsonovu sljepoočnicu uperio kratki pištolj malog kalibra! Bilo je

to suludol "Kažem vam, 71 gospodine, da hoću da obje ruke stavite na upravljač", rekao je čuvar tihim, staloženim glasom. "Radije ne bih ovo upotrijebio." Isuse Kriste! To je bilo to! Te ruke, ti izmanikirani nokti - bile su to mekane, dobro njegovane ruke čovjeka koji je vodio pomnu brigu o svom izgledu, koji se vjerojatno kretao u ekskluzivnim, imućnim krugovima i trebao se u njih uklopiti - a ne ruke čuvara parkirališta. No, to je shvatio za tren prekasno! Čuvar je naglo otvorio stražnja vrata automobila i skočio na zadnje sjedalo, te ponovno prislonio pištolj na Brysonovu sljepoočnicu. "Idemo! Krećite!" povikao je lažni čuvar, baš u trenutku kad se rampa podigla. "Nemojte micati ruke s upravljača. Ne bih volio da mi se omakne, pa da slučajno povučem obarač, znate? Idemo se vi i ja malo provozati. Uхватiti malo svježeg zraka." Budući da je svoj pištolj stavio u odjeljak za rukavice, Brvson nije imao drugog izbora nego izvesti se iz garaže na ulicu K i slijediti upute lažnog čuvara. Kad se automobil uključio u promet, Brvson je osjetio pritisak cijevi pištolja u mesu na svojoj sljepoočnici i čuo tiho, staloženo konverzacijsko bockanje čovjeka iza sebe. "Znali ste da će doći taj dan, zar ne?" rekao je profesionalac. "To će se vjerojatno dogoditi svima nama u određenom trenutku. Prekoračiš ovlasti, odeš malo predaleko. Pogurneš tamo gdje si trebao povući. Zabodeš nos u nešto što više nije tvoj posao." "Ako vam ne bi bilo teško da mi kažete kamo idemo?" rekao je Brvson, pokušavajući govoriti mirno. Srce mu je tuklo, misli letjele. Dodao je, kao usput: "Bi li vas smetalo da poslušamo vijesti...?" Ležerno je pomaknuo desnu ruku prema gumbu na radiju, a zatim osjetio udarac pištoljem po glavi i začuo plaćenog ubojicu kako grmi: "Prokletniče, vrati te ruke na upravljači" "Isuse!" Brvson je uzviknuo dok se bol širila. "Pripazite malo!" Ubojica nije imao pojma da se Brvsonov Glock nalazi u koricama smještenim na njegovim leđima u dnu kralježnice. Ali nije htio riskirati. Kako da ga izvadi. Plaćeni ubojica - jer Brvsonu je bilo jasno da je to plaćeni ubojica, bilo na platnoj listi Uprave, bilo po ugovoru zahtijevao je da Brvson cijelo vrijeme drži ruke na vidiku. Sada je morao slijediti upute, čekajući kad će plaćenom ubojici nešto odvući 72 pozornost.

Sve je na tom čovjeku odavalo značajke plaćenika: tajni plan akcije; brzi, djelotvorni pokreti; čak i njegova rječitost. "Recimo da idemo na jedno mjesto izvan zaobilaznice, negdje gdje dvojica ljudi mogu slobodno razgovarati." Ali razgovor je, razmišljao je Brvson neoptimistično, bila zadnja stvar koju je plaćeni ubojica imao u planu. "Dvojica ljudi u istom poslu koji su se eto, slučajno našli svaki s jedne strane pištolja, i to je sve. Ništa osobno, siguran sam da to razumijete. Strogo poslovno. Čas gledate u nišan, čas u cijev. Događa se. Kotač se neprestano okreće. Siguran sam da ste u svoje vrijeme bili vrlo dobri, i zato ne sumnjam da ćete ovo podnijeti kao čovjek." Brvson, razmatrajući kakve su mu mogućnosti, nije odgovorio. Bezbroj je puta bio u vrlo sličnim okolnostima, mada nikad, osim u prvim danima treniranja, na suprotnom kraju pištolja. Znao je što sada razmišlja čovjek koji sjedi iza njega, kako izgleda njegov hodogram: ako A, onda JB...Znao je kako bi iznenađan pokret s Brvsonove strane, oglašivanje na naredbu, okretanje upravljača u suprotnom smjeru, izazvalo protumjeru. Plaćeni će ubojica izbjegavati povući okidač dok su u prometu; jer automobil bi se mogao nekontrolirano početi kretati, što bi ugrozilo obojicu. To što su mu bile poznate opcije koje su bile na raspolaganju njegovu neprijatelju bila je jedna od nekoliko karata na koje je Brvson morao zaigrati. No u isto vrijeme Brvson je bio sasvim svjestan toga da čovjek neće oklijevati pucati mu ravno u glavu ako bude morao, te se nagnuti naprijed kako bi dohvatio upravljač. Brvsonu se nisu dopadali njegovi izgledi. Sada su prelazili Key Bridge. "Lijevo", zalajao je čovjek, pokazujući smjer prema Reagan National Airportu. Brvson je poslušao, pazeći da ostavi dojam popustljivosti, rezigniranosti, kako bi čovjeku malo popustila napetost. "Sada na izlaz", ponovno zapovijedi ubojica. Izlaz ih je vodio do područja koje se nalazilo odmah izvan zračne luke gdje je većina agencija za iznajmljivanje imala svoje urede. "Mogli ste me srediti odmah tamo u garaži", gundžao je Brvson. "Zapravo, trebali ste." Međutim, plaćeni je ubojica bio previše iskusan a da bi nasjeo na taktiku odvlačenja razgovorom ili da bi dopustio Brvsonu da postavi izazov njegovoj kompetenciji. Očito je

stručnjak dobio potpuni izvještaj o naravi Brysonova uma, o tome kako će Bryson najvjerojatnije reagirati u takvim okolnostima. "O, to nemojte ni pokušavati", reče profesionalac, smijuljeći se glasno. "Vidjeli ste tamo sve te videokamere, potencijalne svjedoke. Vi to sigurno bolje znate. Kladim se da ni vi to ne biste tamo uradili, ako je točno sve ono što sam čuo o vašim sposobnostima." Evo greške, razmišljao je Bryson. Sad je jasno da je čovjek unajmljen na ugovor, vanjski suradnik, što je značilo da najvjerojatnije nema podršku. Radi sam. Uposlenik Uprave radio bi pod zaštitom drugih. Ovo je bio vrijedan podatak koji treba pohraniti. Bryson je doveo automobil na prazno, napušteno parkiralište, na čijem je drugom kraju nekoć bila prodaja rabljenih automobila. Parkirao je kako mu je naređeno. Okrenuo je glavu udesno da bi se obratio čovjeku i osjetio kako mu se cijev pištolja bolno zariva u sljepoočnicu: profesionalac nije krio svoje nezadovoljstvo. "Ne mičite se", začu se čelični glas. Bryson je, okrenuvši se ponovno naprijed i gledajući ravno pred sebe rekao: "Zašto to barem ne učinite brzo?" "Sada se, dakle, osjećate onako kako su se drugi osjećali", rekao je profesionalac, zabavljajući se. "Strah, osjećaj jalovosti, beznađa. Rezignacije." "Ovo za mene postaje prevelika filozofija. Kladim se da i ne znate tko vam izdaje čekove." "Osim činjenice da plaćaju, drugo me malo zanima." "Bez obzira na to tko su, što su", tiho će Bryson. "Bez obzira na to rade li protiv SAD-a ili ne." "Kao što sam rekao. Sve dok čekovi stižu. Ne bavim se politikom." "To je poprilično kratkoročno razmišljanje." "To je kratkoročan posao." "Ne mora biti." Bryson je dopustio da prođe trenutak šutnje. "Ne ako se međusobno dogovorimo. Svi mi uvijek nešto stavimo na stranu; to se od nas očekuje. Diskrecijski računi, nadoknađeni troškovi, pretjerano, dakako - postotak od pretjerano zaračunatih troškova, opran, investiran na tržište. Uložiš novac neka radi za tebe. Voljan sam nešto od toga uložiti sada da radi za mene." "Da otkupite vlastiti život", rekao je profesionalac ozbiljno. "No vi kao da zaboravljate da moja sredstva za život ne dolaze samo od 74 jedne transakcije. Vi ste možda jedan račun, no oni su cijela banka. Nećete se okladiti na kuću." "Ne, nećete se okladiti na

kuću", složio se Brvson. "Samo date izvještaj da je meta bila bolja nego što vam je rečeno, veoma vješta. Uspio je pobjeći, Isuse, momak je strašan. U to neće posumnjati; to je baš ono što i oni žele vjerovati. Zadržat ćete svoju plaću, svoju kaparu, a ja ću udvostručiti iznos iz ugovora. Zvuči poslovno praktično, moj prijatelju." "Danas se računi vrlo pažljivo nadziru, Brvsone. Nije to kao onda kad ste vi bili u igri. Novac je digitalan, a digitalne transakcije ostavljaju tragove." "Gotovina ne ostavlja tragove." "Sve danas ostavlja tragove, to vam je jasno. Oprostite, moram obaviti posao. U ovom slučaju, to je da vam olakšam izvršenje samoubojstva. Znaite, depresija je dio vašeg životopisa. O vašem osobnom životu nema se što reći, a gajevi akademije ne mogu se usporediti s uzbuđenjima špijunskog posla. Vašu kliničku depresiju dijagnosticirali su najpoznatiji psihijatri i psihofarmakolozi - " "Žao mi je, jedini psihići koje sam vidio bili su oni vladini, prije dosta godina." "Prije nekoliko dana, kako stoji u vašem kartonu zdravstvenog osiguranja", odgovorio je ubojica uz zloban smiješak. "Već godinama posjećujete psihića." "To su gluposti" "Sve je moguće danas u ovoj eri kompjutoriziranih baza podataka. Tako su tu podaci i o vašim lijekovima - o antidepresantima koji su vam prepisani, koje ste kupili, zajedno s lijekovima protiv tjeskobe, tabletama za spavanje. Sve će to biti tamo, kao i poruka ostavljena prije samoubojstva na vašem kućnom računalo, kako mi je rečeno." "Takve se poruke gotovo uvijek napisu rukom, a nikad se ne natipkaju ili ubace u računalo." "Točno - siguran sam da smo obojica namještali samoubojstva. No vjerujte mi, nikada nitko neće kopati tako duboko. Kod vas neće biti naknadnih analiza. Nemate obitelj koja bi zahtijevala autopsiju." 75 Profesionalčeve su riječi, iako bez sumnje unaprijed naučene, ipak boljele, jer su bile istinite: nije imao obitelj, ne, otkad je Elena otišla. Ne otkad mi je Uprava ubila roditelje, dodao je ogorčeno samome sebi. "No dopustite, počašćen sam što mi je dodijeljen ovaj zadatak", primijeti plaćenik. "Kažu da ste bili jedan od vrhunskih operativaca." "Zašto mislite da ste dobili zadatak?" upita Brvson. "Ne znam, i nije me briga. Posao je posao." "Mislite da ćete ostati živi? Mislite da će vam

dopustiti da okolo pričate priče? Tko zna što sam vam ja sve rekao? Mislite da ćete ostati živi poslije ovog zadnjeg posla?" "Zaista mi se fućka", rekao je čovjek neuvjerljivo. "Ne, ne mislim da su vas vaši poslodavci mislili ostaviti na životu", nastavio je Brvson, nemilosrdno. "Tko zna što sam vam ja sve ispljunuo?" "Što pokušavate reći?" upitao je plaćenik nakon trenutka neugodne šutnje. U jednom se trenu učinilo kao da oklijeva; Brvson je osjetio kako je jaki pritisak cijevi pištolja načas malo popustio. Bilo je to sve što mu je trebalo, ta sekunda ili dvije istinske neodlučnosti na strani njegova ubojice. Nečujno je spustio ruku s upravljača i uvukao je iza svojih leđa. Zgrabio je Glock! Brzinom munje uperio ga je prema naslonu svog sjedala i, gađajući naslijepo, pritisnuo okidač više puta zaredom u brzom slijedu. Tri nagle detonacije koje su parale uši ispunile su unutrašnji prostor automobila dok su meci velikog kalibra probijali naslon. Je li pogodio čovjeka? Odmah je dobio odgovor, jer je cijev pištolja pala sa stražnjeg dijela njegove glave. Brvson se naglo okrenuo zajedno s pištoljem, da bi shvatio da je čovjek mrtav; bila mu je raznesena polovica čela. Ovoga puta sastali su se u Langlevu, u Dunneovom uredu na sedmom katu u novoj agencijskoj zgradi. Prošli su standardne procedure osiguranja; Brvson je uveden u glavni stožer CIA-e uz minimum ceremonijalnosti. "Zašto me ne iznenađuje što su vas dečki iz Uprave proglasili beznadnim slučajem?" Harry Dunne je to rekao uz hrapavi smijeh koji se pretvorio u kašljanje. "Jednostavno mislim da su zaboravili s kime imaju posla." 76 "Što znači?" "Znači da ste vještiji od svakoga koga pošalju za vama, Brvsone. Kriste, pa ti bi jebeni kauboji to već trebali znati." "Znaju i to da me ne žele u ovom uredu, u ovoj zgradi, da izdajem stvari." "Volio bih da imate što izdati", odgovorio je Dunne. "Ali oni znaju kako sve vas držati izolirano, atomizirano. Ne znate stvarna imena, samo legende, a to nam stvarno puno pomaže. Legende koje su, ili su bile, interna stvar Uprave ne govore nam ništa prilikom pretraživanja podataka. Kao taj Prospero kojeg stalno spominjete." "Rekao sam vam. To je sve što o njemu znam. I to da je to bilo prije petnaest godina. U operativi, to je geološka era. Mislim da je Prospero bio Nizozemac,

ili barem porijeklom Nizozemac. Vrlo snalažljiv operativac.”

“Najbolji crtači u Agenciji napravili su crtež na temelju vašeg opisa, pa pokušavamo taj crtež usporediti s pohranjenim fotografijama, skicama, usmenim opisima. Ali softver umjetne inteligencije još nije dovoljno uznapredovao. To je mučan, neizvjestan posao. Do sada smo imali samo jedan pogodak, kako to vole reći digitalni hard-disk džokeji. Momak za kojeg ste rekli da ste s njim surađivali u Šangaju na nekom osjetljivom slučaju eksfiltracije.” “Sigma.”

“Ogilvv. Frank Ogilvv, iz Hilton Heada u Južnoj Karolini. Ili bih možda trebao reći bio je iz Hilton Heada.” “Preselio? Premješten?”

“Pretrpana plaža, vruć dan. Prije sedam godina. Izgleda da je imao jak srčani napad. Tog dana kad je pao izazvao je malo komešanje na drvenoj promenadi, kako nam je rekao jedan očevidac. Bilo je puno ljudi i sve to.” Brvson je na trenutak tiho sjedio, gledajući zidove bez prozora u Dunneovom uredu, razmišljajući. Odjednom je rekao: “Ako tražiš mrave, pronađi si mjesto za piknik.” “Sto kažete?” Dunne je ponovno odsutno uništavao cigaretu. “To je bila jedna od Wallerovih izreka: Ako tražiš mrave, nadi si mjesto za piknik. Umjesto da ih tražimo tamo gdje su bili, moramo pretpostaviti gdje su sad. Zapitajte se: Što im treba? Za kakvu su gozbu raspoloženi?” 77 Dunne je odložio uništenu cigaretu i pogledao ga prosvijetljeno. “Naoružanje, to je to. Čini se da pokušavaju nagomilati oružje. Mislimo da izazivaju nekakve nemire na južnom Balkanu, iako im je cilj negdje drugdje.”

“Naoružanje.” Nešto se preokrenulo u Nickovim mislima. “Vatreno oružje i streljivo. Ali sve vrhunsko.” Dunne je slegnuo ramenima. “Stvari koje pucaju noću. Kad počnu letjeti bombe i meci, tvoji generali počinju izgledati privlačnijima. Kakvu god urotu kuju, moramo tome stati na kraj. Svim sredstvima.” “Svim sredstvima?”

“Vi i ja razumijemo definiciju. Što konzervativac poput Richarda Lanchestera nikad ne bi mogao. Toliko dobrih namjera, no kamo vas taj idealizam na kraju dovede? Pa, svi su sveci mrtvi.” Štovani i cijenjeni Richard Lanchester bio je direktor Nacionalnog vijeća sigurnosti u Bijeloj kući. “Dick Lanchester vjeruje u pravila i propise. Ali svijet ne igra po pravilima. Naposljetku, katkad ih

moraš prekršiti da bi ih sačuvao." "Ne može se igrati prema queensburškim boksačkim pravilima, to hoćete reći?" rekao je Brvson, prisjećajući se riječi Teda Wallera. "Recite mi, kako ste dolazili do oružja. Sigurno niste koristili rekvizicije američke vlade. Jeste li robu kupovali na ulici, ili kako?" "Zapravo, uvijek smo bili izbirljivi što se tiče naših instrumenata, kako smo ih zvali. Streljivo. Da, imate pravo - zbog restrikcija, velike tajnosti, morali smo sami prigrabiti robu. Nismo se mogli jednostavno odvesti u neko vojno skladište s nalogom o transferu oružja. Uzmimo na primjer običnu operaciju jakog topništva - poput one na Komorima osamdeset druge, gdje je namjera bila zaustaviti bandu plaćenika-izvršitelja da ne preuzmu vlast." "Oni su bili iz CIA-e", ubaci Dunne, gotovo umorno. "I samo su bili u potrazi za desetak Britanaca i Amerikanaca koje je oteo neki luđak pukovnik po imenu Patrick Denard i držao ih radi otkupnine." Brvson se kolebao, ali je nastavio. "Prvo, nekoliko stotina jurišnih pušaka Kalašnjikov. Jeftine su, pouzdane, lagane i izrađuju se u desetak zemalja, pa im je teško ući u trag. Poželjeli biste manji broj snajperskih pušaka s noćnim nišanom - po mogućnosti BENS 9304 ili Jaguar Night Scope. Raketne lansere ili raketne granate, po mogućnosti CPAD Tech. Dobro bi došli projektili Stinger - Grci ih puno izrađuju po licenci, i lako je do njih doći. Imate svoje kurdske gerilce, koji zarađuju novac prodajući ih tamilskim Tigrovima, LTTE-u." "Tratite vrijeme." Brvson je nestrpljivo uzdahnuo. "Gdje oružje ide ilegalnim putem, uvijek postoje znatne količine koje odu sa strane. Nekako se sa svakim tovarom nešto izgubi." "Padne s kamiona." "Na neki način, da. Zatim, naravno, želite imati i zalihu streljiva. Tu amateri uvijek pogriješe - na kraju imaju više pušaka nego streljiva." Dunne ga je čudno gledao. "Doista ste bili spretni." Nije to bilo pitanje, a ni pohvala. Brvson je naglo ustao, širom otvorenih očiju. "Znam gdje ga mogu pronaći. Barem, odakle započeti. Upravo u ovo doba godine" - pogledao je datum na svom digitalnom satu - "pa da, za nekih deset dana bit će godišnji ploveći bazar kod Coste da Monte - u španjolskim međunarodnim vodama. To je nešto poput dvadesetogodišnje institucije, s jednakom

redovitošću kao i Macvsova parada na Dan zahvalnosti. Ogromni teretni brod prepun streljiva prve lige, i uz to puno krijumčara oružja prve lige." Brvson je zastao. "Brod je registriran pod imenom Spanish Artnada." "Piknik", rekao je Dunne uz vragolasti smiješak. "Gdje se mravi skupljaju. Svakako. Nije loša zamisao." Brvson je kimnuo, a misli su mu bile daleko. Pomisao da će se vratiti na svoj stari posao - osobito sada kad je saznao kako je u njega uvučen prijevarom - ispunila ga je odbojnošću. No bilo je tu još nešto, još jedna emocija: bijes. Želja za osvetom. I još jedna, tiša: želja da razumije, da prekopa po vlastitoj prošlosti. Da se probije kroza sve tajne i laži do nečega što se zove istina. Istina s kojom bi mogao živjeti. "Tako je", dodao je Brvson umorno. "Za svaku skupinu, bilo onu koja djeluje izvan zakona, bilo onu supertajnu vladinu, a koju zanima nabavka oružja bez službenog nadzora, Spanish Armada uvijek predstavlja piknik." 79 17 5 Atlantski ocean Trinaest nautičkih milja SZ od Cabo Finisterre, Španjolska Golemi brod doimao se kao da se materijalizira iz magle; nazirao se nejasno i nelijepo u daljini, dugačak kao gradska četvrt, možda i ne koliko gradskih četvrti. Bio je dugačak tristo metara, a crno mu je ko rito utonulo duboko u vodu. Taj je supernosač bio nakrcan teretom, višebojnim, metalnim spremnicima od rebrastog lima naslaganima po tri uvis i osam poprečno, u možda deset redova od mosta do pramca, a svaki je bio dugačak šest, a visok tri metra. Dok je helikopter Bell 407 kružio oko broda, a zatim lebdio izravno iznad prednjeg kaštela, Bryson je brzo računao. Dvjesto četrdeset golemih kutija, i to samo na palubi; u spremištu ih je, znao je to, brod mogao nositi još triput toliko. Bio je to doista golem teret, koji je još zloslutnijim činila spokojna jednoličnost metalnih kutija, dok je sadržaj svake bila tajna. Helikopterska su svjetla napadno osvjetljavala nisku, raščišćenu palubu; po cijelom krmenom dijelu broda uzdizalo se nadgrađe iznad redova spremnika, bijelo s tamnim prozorima, na čijem se mostu okre tao radar modernističkog izgleda i satelitske antene. Kućica na palubi izgledala je kao da pripada sasvim drugoj vrsti plovila, nekoj luksuznoj jahti možda, ali ne teretnjaku. Jer ovo nije bio običan brod

za prijevoz 80 spremnika, razmišljao je Brvson dok se helikopter nježno spuštao povrh golemog slova H u krugu ocrtanom na pramčanoj palubi. Ne, bila je to Spanish Armada, mada to nije bila armada, legenda u sjenovitu svijetu terorista i tajnih agenata te ostalih ilegalnih, ili poluilegalnih, operativaca. No Spanish Armada nije bila flota, bio je to samo naziv golemog broda nakrcanog kako egzotičnim tako i običnim oružjem. Nitko nije znao gdje Calcanis, tajnoviti gospodar ovog plovećeg bazara oružja, nabavlja svoju robu, ali se šapuće da je dosta toga legalno kupio u trgovini u zemljama gdje ima previše oružja, a premalo gotovine, kao što su Bugarska i Albanija i druge istočnoeuropske zemlje; te od Rusije, od Koreje i od Kine. Calcanisove mušterije bile su sa svih strana svijeta ili, bolje rečeno, podzemnog svijeta: od Afganistana do Konga, gdje je bjesnilo na desetke građanskih ratova, velikih požara potaknutih ilegalnim oružjem kupljenim od predstavnika legalno izabраниh vlasti koji su došli i posjetili upravo ovaj brod, koji je usidren trinaest nautičkih milja od španjolske obale, iznad relativno plitkog kontinentalnog grebena tek nešto izvan španjolskih teritorijalnih voda, te je tako slobodan za biznis, jer nije ograničen zakonima nijedne zemlje. Brvson je skinuo slušalice kad su i ostala tri putnika učinila isto. Letio je do Madrida, a zatim je avionom Iberian Airlinesa došao do La Corune u Galiciji. U La Coruni se zajedno s drugima ukrcao na helikopter. Nakratko su se zaustavili u luci Muros, pedeset sedam milja jugozapadno, a zatim otamo preletjeli trinaest milja do broda. Malo su rekli jedan drugome osim ugladenog, besmislenog zadirkivanja. Svatko je od njih pretpostavljao da drugi odlaze u kupovinu, da bi sklopili neki posao s Calcanisom, pa ništa nije ni trebalo govoriti. Jedan je od njih bio Irac, vjerojatno pripadnik jednog krila IRA-e; drugi je djelovao kao da dolazi sa Srednjeg istoka; treći je bio iz istočne Europe. Pilot je bio mrk i jednako tako mučaljiv Bask. Unutrašnjost helikoptera bila je luksuzna, s kožnim sjedalima i ispupčenim prozorima na vratima: čini se da Calcanis nigdje ne štedi. Brvson je imao na sebi moderno talijansko odijelo, daleko upadljivije od konzervativne odjeće koju je inače nosio, a koje je bilo kupljeno i skrojeno baš za tu

prigodu, i to na trošak Agencije. Putovao je pod starom legendom Uprave koju je sam stvorio prije nekoliko godina. 81 John T. Coleridge bio je mutan kanadski biznismen poznat po dubokoj upletenosti u neke prljave poslove, a koji je djelovao kao posrednik za nekoliko zločinačkih sindikata u Aziji i nekoliko nezakonitih država u Perzijskom zaljevu, povremeno čak i kao svoditelj za ubojstva. Iako je Coleridge bio neuhvatljiva figura, ime mu je bilo poznato u nekim krugovima, a to je bilo važno. Istina, Coleridgea nisu vidjeli već sedam godina, ali to nije bila takva rijetkost u ovom neobičnom poslu. Harry Dunne je inzistirao da Brvson koristi novu legendu koju bi posebno za njega stvorili čarobnjaci u CIA-inom odjelu tehničkih službi, ogranku za grafičku reprodukciju - majstori krivotvorenja koji su se specijalizirali za ono što se eufemistički nazivalo "autencija i validacija". Ali Brvson je to odbio. Nije želio nikakvu mogućnost "procurivanja", nikakve birokratske papirne tragove. To je li mogao vjerovati Harryju Dunneu bilo je otvoreno pitanje; znao je da ne vjeruje Dunneovoj organizaciji. Brvson je proveo previše godina promatrajući "procurivanja", propuste i indiskrecije i slušajući priče o njima a da bi im vjerovao. Hvala lijepa, on će si sam pribaviti svoj prikriveni identitet. Ali Brvson nikada ranije nije sreo Calcanisa i nikada nije stavio nogu na Spanish Armadu, a Basil Calcanis bio je iznimno oprezan oko toga s kime će se sastati. U njegovu poslu vrlo je lako opeci se. Zato je Brvson pripremio put kako bi zajamčio da ovdje bude prihvaćen. Bio je mešetar u poslovima oko oružja. Novac nije prešao iz ruke u ruku - nije se dotle došlo, posao još nije dovršen - ali uspostavio je kontakt s njemačkim mešetarem oružja s kojim se kao Coleridge susreo nekoliko puta i koji je živio u luksuznom hotelu u Torontu, a nedavno je bio upleten u mrežu mita koje je isplatio vođama njemačke Demokršćanske stranke. Sada je Nijemac živio u Kanadi, u strahu da će biti izručen Njemačkoj, gdje će mu zasigurno suditi. Također je poznato da mu je očajnički potreban novac. Zato Brvsona nije iznenadilo što je Nijemca izuzetno zanimao prijedlog Johna Coleridgea da obave zajedno neki poslić. Brvson je dao do znanja da, u liku Coleridgea, zastupa konzorcij generala iz

Zimbabvea, Ruande i Konga koji su odlučili kupiti nešto moćnog i vrlo skupog oružja do kojeg se teško dolazi - što ga jedino 82 Calcanis može pribaviti. Ali Coleridge je bio dovoljno realan i znao je da će teško moći posredovati u tom poslu a da ne dođe na Calcanisov bazar oružja. Kad bi ga Nijemac, koji je napravio dosta posla s Calcanisom, predstavio, dobio bi svoj dio, popriličnu proviziju, samo da pošalje faks na Calcanisov brod. Kad su Brvson i ostali putnici izašli iz helikoptera, dočekao ih je mlad, ali snažno građen, proćelav, crvenokosi čovjek koji se s njima rukovao i sluganski smješkao. Nije naglas izgovorio njihova imena, ali je sebe predstavio kao lana. "Puno vam hvala što ste došli prijeko", rekao je lan britanskim naglaskom više klase, kao da su stari drugovi koji su došli pomoći bolesnu prijatelju. "Odabrali ste lijepu noć za posjet - mirno more, pun mjesec, večer ne može biti ljepša. A i upravo ste stigli na večeru. Molim vas, ovamo." Pokazao je na mjesto nedaleko od mjesta gdje su sletjeli, gdje su trojica omašnih stražara naoružani automatima stajali i čekali. "Strašno mi je žao što morate proći kroz ovo, ali znate Sira Basila." Nasmijao se kao da se opravdava, slegnuvši ramenima. "Užasno pazi na osiguranje, to vam je jasno. Sir Basil je svjestan da ovih dana nikad nije dovoljno opreza." Trojica cmomanjastih stražara stručno su i živahno skakutali oko četvorice novopridošlica, mrko i sumnjičavo žureći u njih. Irac je bio uvrijeđen i otresao se na čovjeka koji je skakutao oko njega ali ga nije ni jednim pokretom zaustavio. Brvson je očekivao ovaj obred, pa nije ponio nikakvo oružje. Čuvar koji ga je pretresao provjerio je sva uobičajena mjesta, a i neka neuobičajena, ali dakako, nije našao ništa. Zatim je zamolio Brvsona da otvori svoju aktovku. "Papiri", rekao je čuvar naglaskom kojim je pokazao da je Sicilijanac. Čuvar je gundđao, umiren. Brvson je pogledao uokolo, zapazio panamsku zastavu na pramcu, vidio da su na mnogim spremnicima etikete Prva klasaEksplozivi. Nekim je povlaštenim kupcima dopušteno pregledati robu koju kupuju, da zapravo zavire u spremnike. Ali ovdje se ništa ne iskrcava. Spanish Armada će kasnije svratiti u odabrane sigurne luke, kao što su Guayaquil u Ekvadoru, za koju se drži da je Calcanisova baza; ili Santos u

Brazilu - ove su dvije luke najkorumpiraniji gusarski brlozi na cijeloj polutki. U Sredozemlju će brod navratiti u albansku luku Vlora, 83 jednu od najvećih svjetskih krijumčarskih središta. U Africi su to luke Lagos u Nigeriji i Monrovia u Liberiji. Brvson je prošao. Bio je unutra. "Ovuda, molim vas", rekao je lan, pokazujući prema kućici na palubi, gdje su se zasigurno nalazile prostorije za posadu, zapovjednički most i Calcanisove luksuzne brodske kabine i uredi. Dok su četvorica putnika hodala, na diskretnoj su ih udaljenosti poput sjene pratili naoružani stražari. Helikopter je odletio i, dok su došli do nadgrađa, njegov se zvuk utišao. Sada je Brvson mogao čuti poznati šum mora, galebove, udaranje valova i mogao je osjetiti slani miris mora pomiješan s jakim, jetkim mirisom broskog dizelskog goriva. Mjesec je jasno sjao nad Atlantskim oceanom. Petorica ljudi jedva su stala u maleno dizalo koje ih je podiglo s glavne na šestu palubu. Kad se dizalo otvorilo, Brvson je bio zapanjen. Takvu raskoš nije vidio ni na jahtama najekstravaganrnijih milijardera. Ni na čemu se nije štedjelo. Podovi su bili prekriveni mramorom; zidovi obloženi tamnim mahagonijem; okovi od sjajne mjedi. Prošao je kroz zabavni centar i prostoriju za projekcije, fitnes-centar opremljen najraznovrsnijim spravama, saunu, knjižnicu. Konačno, došli su u ogroman salon, vlasnikovu svečanu dvoranu, koja je gledala na krmeni dio i lijevu stranu broda. Bila je na dvije razine i opremljena luksuzom kakvog se rijetko viđa i u najluksuznijim hotelima. Četvorica ili petorica ljudi stajala su uz bar, za kojim je bio konobar s crnom kravatom. Domaćica u bijeloj odori, prekrasna plavka s čarobnim zelenim očima, ponudila mu je čašu šampanjca Cristal stidljivo se smiješeći. Brvson je uzeo šampanjac, zahvalio joj i pogledao uokolo, pokušavajući ne biti u tome prenapadan. Mramorni podovi uglavnom su bili prekriveni orijentalim sagovima; plišane sofe razmještene su u područjima za sjedenje; nekoliko je zidova bilo ispunjeno knjigama koje su, kad se bolje pogleda, bile lažne. Sa stropa su visjeli kristalni klasični veliki lusteri. Jedine neobičnosti bile su velike ribe, preparirane i obješene po zidovima, očito trofeji iz ribolova. Promatrajući ostale goste, od kojih su neki međusobno

razgovarali, shvatio je da neke od njih poznaje. No tko su oni? U glavi mu se vrtjelo; njegovo je lumensko pamćenje bilo opterećeno do krajnjih 84 granica. Malo pomalo, dosjei su se prikopčali uz nejasno poznata lica. Pakistanski posrednik, visoko pozicionirani časnik IKA-e, biznismen i trgovac oružjem koji je učinio možda više od bilo koga da bi podržao iračko-iranski rat. Oni su, kao i ostali, bili razni posrednici, trgovci na malo, koji su bili ovdje da bi nabavili robu po veleprodajnoj cijeni. Ohladio se od napetosti, pitajući se je li ga tko od ovih ljudi upoznao u njegovu prijašnjem životu. Je li ga tko ovdje poznao, bilo kao Coleridgea, bilo po nekom drugom njegovu identitetu? Uvijek je postojala opasnost da bude razotkriven, da ga netko pozdravi pod jednim imenom, dok se on identificirao pod drugim. Ta je opasnost bila dio posla; bio je to jedan od mnogih poslovnih rizika; uvijek je trebao biti oprezan s obzirom na takvu mogućnost. Ipak, nitko mu se nije obratio drukčije osim znatiželjnim pogledom, onako kako to čine grabežljive! koji žele upoznati svog suparnika. Čini se da ga nitko nije prepoznao. A nije imao ni onaj bockavi osjećaj u stražnjem dijelu glave koji bi mu rekao bi li trebao poznavati nekoga od ovih ljudi ovdje. Polako je osjetio kako mu napetost popušta. Načuo je kako jedan od njih spominje nešto kao "višenamjenski Dopplerov radar", a netko drugi pak spomenuo je Škorpione, pa češke protuzračne projekte Striela. Brvson je uhvatio konobaricu blondinku kako ga kradomice pogledava, te se prijazno nasmijao. "Gdje vam je gazda?" upitao je. Doimala se zbunjeno. "O", rekla je, "gospodin Calcanis?" "Pa, tko drugi?" "On će se pridružiti gostima na večeri, gospodine. Mogu li vam ponuditi kavijar, gospodine Coleridge?" "Nikad mi se nije dopadao. Al-Biqa?" "Pardon?" "Vaš naglasak. To je arapsko levantinsko narječje, iz Doline Bekaa, jesam li u pravu?" Konobarica je pocrvenjela. "Lijepa mudrolija." "Vidim da gospodin Calcanis dovlači ljude odasvud. Poslodavac koji pruža jednaku priliku svakome." "Pa, kapetan je Talijan, časnici su Hrvati, posada Filipinci." "To je kao UN u malom." Plaho se nasmijala. "A klijentela?" ustrajao je Brvson. "Odakle su oni?" 85 Smiješak joj je iznenada izbljedio, a maniri

postali hladni. "To nikad ne pitam, gospodine. Molim vas, ispričajte me,." Bryson je znao da je otišao predaleko. Calcanisovo osoblje prijateljski je rapoloženo, ali iznad svega diskretno. Dakako, ne bi bilo prikladno pitati ih o njemu samom, ali Bryson je u vremenu između Dunneovog izvještavanja i svog vremena koje je proveo s Upravom već uspio sastaviti njegov profil. Vasiliou Calcanis bio je Grk, rođen u Turskoj, u dobroj obitelji, poslan u Eton kod jedne od najmoćnijih obitelji proizvođača oružja u Engleskoj, te nekako kasnije - nitko točno ne zna kako - sklopio savez s obitelji svog školskog druga i ušao u biznis prodajući oružje za tu britansku obitelj Grcima koji su se borili protiv Ciprana. S vremenom su potplaćeni neki od najmoćnijih britanskih političara, ostvarene jake veze, i Vasiliou je postao Basil, a potom i Sir Basil. Bio je pripadnik najboljih londonskih klubova. Još su jače bile njegove veze s Francuzima; jedna od njegovih glavnih rezidencija bila je golemi dvorac na Avenue Foch u Parizu, gdje je redovito ugošćavao moćnike iz Quai d'Orsava. Poslije pada berlinskog zida obavio je veliku trgovinu viškom oružja iz Istočne Europe, poslujući osobito s Bugarskom. Stekao je golemu dobit prodajući oružje na obje strane u iračko-iranskom ratu, dopremajući im brojne helikoptere. Obavio je velike poslove s Libijcima, Ugandanima. Od Afganistana do Konga bjesnilo je desetak građanskih ratova, etničkih i nacionalističkih požara, koje je Calcanis raspirivao omogućujući lak pristup jurišnim puškama, minobacačima, pištoljima, kopnenim minama i raketama. Njegova jahta-teretnjak bila je umaljana krvlju stotina tisuća nedužnih ljudi. Jedan od poslužitelja počeo se diskretno obraćati svakome od gostiju, jednom po jednom. "Večera je servirana, gospodine Coleridge", rekao je. Blagovaonica je bila još raskošnija, još egzotičnija i ekstravagantnija od svečane dvorane iz koje su došli. Na svakom je zidu bila zidna slikarija s prikazom mora, tako da je izgledalo kao da večeraju pod vedrim nebom, na mirnom oceanu za lijepog poslijepodneva, okruženi elegantnim jedrilicama. Dugačak stol bio je prekriven bijelim platnenim stolnjakom, a na njemu servirane kristalne čaše i svijeće, a sve ispod velikog kristalnog klasičnog lusteru. 86 Jedan od poslužitelja

dopratio je Brvsona i posjeo ga uz samo čelo stola, odmah do vrlo krupnog čovjeka bačvastih prsiju, sive njegovane brade i maslinaste boje kože. Poslužitelj je nagnuo glavu prema krupnom bradatom čovjeku, došapnuvši mu nešto. "Gospodine Coleridge", rekao je Basil Calcanis dubokim ruskim basom. Pružio je Brvsonu ruku. "Oprostite što ne ustajem." Brvson je čvrsto stisnuo Calcanisovu ruku dok je sjedao. "Ne mari. Zadovoljstvo mi je. Toliko sam čuo o vama." "I ja o vama, i ja o vama. Čudi me što nam je toliko trebalo da se upoznamo." "Meni je sve u svemu previše vremena otišlo na uklanjanje posrednika", rekao je Brvson kiselo. "Dosta mi je trgovine na malo." Calcanis je odgovorio provalom smijeha. Dok su drugi sjedali oko stola, pretvarali su se da ne prisluškiju razgovor između njihova domaćina i toga tajnovitog, povlaštenog gosta. Brvson je zapazio jednoga gosta za večerom koji je, činilo se, pažljivo slušao, gosta kojeg nije vidio u baru. Bio je to moderno odjeveni čovjek u dvorednom odijelu s tankom bijelom prugom kao uzorkom u tkanini i dugačke srebrne kose koja mu je padala do ramena. Brvson je osjetio hladnu slutnju; čovjek mu je bio poznat. Iako se nikada nisu upoznali, Brvson je to lice poznavao s videosnimaka i fotografija u dosjeima. Bio je Francuz, koji se žustro kretao u tim krugovima, poznata kontakt-osoba za ekstremističke terorističke skupine. Brvson se nije mogao sjetiti njegova imena, ali je znao da je taj dugokosi čovjek zapravo emisar moćnog, ultradesnog francuskog trgovca oružjem po imenu Jacques Arnaud. Je li to značilo da Arnaud opskrbljuje Calcanisa, ili obrnuto? "Da sam znao kako je ovdje ugodno kupovati, došao bih već davno prije", nastavio je Brvson. "Ovo je izvanredan brod." "Laskate mi", ne prihvati trgovac oružjem. "Izvanredan je riječ koju bih teško upotrijebio za ovu staru hrđavu kantu. Brod je jedva sposoban za plovidbu. Mada, trebali ste ga vidjeti kad sam ga kupio prije dobrih deset godina od Maersk plovidbe. Htjeli su povući stari brod iz prometa, a ja sam takav da nikad ne propuštam jeftinu prigodnu kupnju. Ali bojim se da je Maersk od mene izvukao maksimum. Prokleti brod bio je u očajnu stanju i trebalo ga je opraviti i obojiti. A pored toga, trebalo je s njega ostrugati oko tonu hrđe." Pucnuo je

prstima po zraku i prelijepa konobarica blondinka pojavila se s bocom 87 Chassagne-Montracheta i natočila čašu Calcanisu, a zatim i Brysonu. Jedva da je Brysonu obratila pozornost. Calcanis je podigao čašu u Brvsonovu smjeru i rekao namignuvši: "Za ratni plijen." Brvson je nazdravio. "Bilo kako bilo, Spanish Annada plovi prilično velikom brzinom - dvadeset pet, trideset čvorova - ali guta dvije stotine i pedeset tona goriva na dan. To je ono što vi Amerikanci nazivate pogonskim troškovima, hmm?" "Ja sam zapravo Kanadčanin", rekao je Brvson, i iznenada postao oprezan. Calcanis nije bio čovjek koji bi činio takve pogreške. Ležerno je dodao: "Ne vjerujem da je brod došao ovako opremljen." "Stambeni prostor izgledao je kao stara gradska bolnica." Calcanis je pogledao oko stola. "Nikad ne dođu opremljeni onako kako želiš. Dakle, gospodine Coleridge, koliko sam shvatio, vaša klijentela su Afrikanci, je li to točno?" "Moja klijentela," rekao je Brvson s ugladenim smiješkom i avatarskim oprezom, "to su visoko motivirani kupci." Calcanis je još jedanput namignuo. "Afrikanci su uvijek bili jedni od mojih najboljih mušterija - Kongo, Angola, Eritreja. Tamo se uvijek bori jedna frakcija protiv druge, a nekako kao da uvijek obje strane imaju puno novaca. Dajte da pogodim: njih zanimaju obični AK-47, veliki sanduci streljiva, kopnene mine, granate. Možda granate na raketni pogon. Snajperske puške s noćnim nišanom. Protutenkovsko oružje. Jesam li na pravom tragu?" Brvson je slegnuo ramenima. "Vaši kalašnjikovi - jesu li izvorno ruski?" "Zaboravite ruske. To je smeće. Imam kutije bugarskih kalašnjikova." "Ah, za vas samo ono najbolje." Calcanis se zahvalno smiješio. "Baš tako. Kalašnjikovi koje izrađuje Arsenal u Bugarskoj još uvijek su najbolji. I sam dr. Kalašnjikov preferira bugarske. Recite mi, kako ste ono upoznali Hansa-Friedricha?" "Pomogao sam mu u velikim prodajama tenkova Thvssen A. G. Fuchs Saudijskoj Arabiji. Upoznao sam ga s nekim prijateljima koji plivaju u nafti u Zaljevu. A što se tiče kalašnjikova, svakako ću poslušati vašu ekspertizu", rekao je Brvson prijazno. "A jurišne puške - " 88 "Ovdje ne možete napraviti bolji izbor od južnoafričkog Vektora 5,56 mm CR21. Sjajna puška. Kad su je

jednom isprobali, više ne koriste ništa drugo. Njezin sastavni dio je Vektor refleksni optički nišan, koji može povećati vjerojatnost pogotka od prve na šezdeset posto. Čak i kad ne znate što radite.”

“Ispražnjene uranijske čahure?” Calcanis je podigao obrvu. “Možda bih vam mogao nešto od toga iskopati. Zanimljiv odabir. Dvapat teže od olova, najbolje su antitenkovsko oružje koje možete naći. Prođe kroz tenk kao vrući nož kroz maslac. A osim toga, radioaktivne su. Kažete da je vaša klijentela iz Ruande i Konga?”

“Ne vjerujem da sam to rekao.” Ovo stalno prebacivanje loptice napreglo je Brvsonove živce do točke pucanja. Nije to bilo pregovaranje, nego gavota, visoko usklađeni ples, u kojem svaki partner pomno promatra onog drugog i čeka pogrešan korak. Nešto je bilo u Calcanisovu ponašanju što je govorilo da zna više nego što pokazuje. Je li prepredeni trgovac prihvatio Johna T. Coleridgea bez daljnjeg ispitivanja? Sto ako je mreža njegovih kontakata zadrla duboko, preduboko u svijet obavještajnih službi? Što ako je na neki način, u godinama otkako je Brvson napustio Upravu, legenda o Coleridgeu izašla na vidjelo, ako ju je hiperoprezni - ili osvetoljubivi - Ted Waller razotkrio kao fikciju? Iznenada je zazvonio maleni mobilni telefon na stolu do Calcanisova tanjura. Calcanis ga je prislonio uhu i rekao strogo: “Sto je to?... Da, Chickv, ali bojim se da on kod nas nema kreditnu liniju.” Prekinuo je i odložio telefon na stol. “Moju klijentelu zanimaju i projektili Stinger.” “Ah, da, za njima vlada velika potražnja. Čini se da danas svaka teroristička i gerilska skupina želi imati veliki sanduk tih projektila. Zahvaljujući vladi SAD-a, ima ih u priličnom broju. Amerikanci su ih nekoć isporučivali svojim prijateljima kao bombone. A onda su krajem 1980-ih neki od njih dospjeli na iranske topnjače i rušili helikoptere američke mornarice u Zaljevu, pa se američka vlada iznenada našla u nezavidnu položaju jer ih je morala otkupljivati. Washington nudi tisuće dolara za povrat svakog Stingera, što je četverostruko od njihove izvorne cijene. Dakako, ja plaćam bolje.” Calcanis je zašutio i Brvson je shvatio da blondinka stoji zdesna Grku s prekrivenim plad 89 njem. Kad je Calcanis kimnuo, počela mu je servirati

zapanjujuće pomno ukrašenu paštetu od lososa u tartar-umaku s biserno crnim kavijarom. “Koliko shvaćam, i Washington je vaša dobra mušterija”, tiho primijeti Bryson. “Oni imaju, kako da kažem, duboke džepove”, nejasno promrmlja Calcanis. “Ali u određenim se krugovima čuje da se ritam kupovanja nedavno ubrzao”, nastavio je tihim glasom. “Da neke organizacije u Washingtonu, neke tajne agencije koje imaju slobodu djelovanja bez nadzora, nabavljaju od vas u... znatnim količinama.” Bryson je pokušao hiniti ležeran ton, ali je Calcanis to prozreo i samo postrance pogledao Brysona. “Zanima li vas moja roba ili moja klijentela?” rekao je hladno. Bryson je osjetio kako se skamenio, shvaćajući kako se preračunao. Calcanis je počeo ustajati. “Ispričajte me, molim vas. Mislim da zanemarujem svoje ostale... goste.” Brzo, tihim, povjerljivim glasom, Bryson je rekao: “Pitam s razlogom. Poslovnim razlogom.” Calcanis se oprezno okrenuo prema njemu. “Kakav biste posao mogli imati s vladinim agencijama?” “Imam jednu ponudu”, rekao je Bryson. “Nešto što bi moglo zanimati velikog igrača koji nije službeno povezan s nekom vladom, nego koji ima, kako kažete, duboke džepove.” “Imate nešto što biste ponudili meni? Bojim se da ne razumijem. Ako želite obaviti svoju poslovnu transakciju, zacijelo ne trebate mene.” “U ovom slučaju”, rekao je Bryson, stišavši još više svoj glas, “nema drugog prihvatljivog kanala.” “Kanala?” Calcanis se doimao razdraženo. “O čemu vi to govorite?” Sada je Bryson gotovo šaptao. Calcanis je nagnuo glavu da bi ga čuo. “O planovima”, promrmljao je Bryson. “Nacrtima, specifikacijama koje bi mogle vrijediti velike novce nekim strankama sa, da tako kažemo, neograničenim sredstvima. Ali ni u kojem slučaju moji otisci ne smiju biti na tome. Sa mnom se ionako nikako neće moći stu90 piti u kontakt. Vaše usluge kao kanala, kao posrednika, u nedostatku boljeg izraza, bit će prilično lijepo nagrađene.” “Zaintrigirali ste me”, rekao je Calcanis. “Mislim da bismo ovaj razgovor trebali nastaviti privatno.” Calcanisova je knjižnica bila opremljena profinjenim francuskim antiknim namještajem nevidljivo pričvršćenim za pod. Rimske zavjese i zastori prekrivali su dva staklena zida; ostali zidovi bili su ukrašeni

uokvirenim antiknim pomorskim kartama. Na sredini jednog zida bila su vrata obložena hrastovinom; kamo su vodila, Brvson nije imao pojma. To što je Grk tako brzo napustio svoju večeru bio je dokaz o primamljivosti nacрта i specifikacija koje je Calcanis sada držao u ruci. Pripremili su ih grafički umjetnici u odjelu tehničkih službi Agencije i bili su tako napravljeni da prođu detaljni pregled trgovca oružjem s dugogodišnjim iskustvom u očitavanju takvih planova. Calcanis se nije trudio prikriti svoje uzbuđenje. Kad je odvratio pogled od nacрта, oči su mu svjetlucale od pohlepe. "Ovo je nova generacija protutenkovskog sustava JAVELIN", rekao je s prigušenim strahopoštovanjem. "Pa gdje ste to, dovraga, nabavili?" Brvson se skromno smiješio. "Kao što vi ne razglašujete trgovačke tajne, tako ih ne razglašujem ni ja." "Lagani, može ih nositi jedan čovjek, opali i zaboravi. Jednako je i sa streljivom - projektil promjera 127-milimetara, dakako - ali je naprava za ispaljivanje, čini se, puno sofisticiranija, krajnje rezistentna na protumjere. Ako sam ovo dobro očitao, sada je stopa pogotka gotovo sto posto!" Brvson je kimnuo. "Tako mi je objašnjeno." "Imate li izvorne šifre?" Brvson je znao da misli na softver pomoću kojeg bi se oružje moglo obrnutim postupkom konstruirati. "Svakako." "Neće manjkati zainteresiranih strana; jedino je u pitanju tko ima sredstva za to. Ovo će iziskivati veliku svotu." "Pretpostavljam da imate na umu neku mušteriju." "On je upravo sada ovdje na brodu." "Na večeri?" 91 "Vrlo je uljudno odbio moj poziv. Ne želi se socijalizirati. Upravo sada pregledava robu." Calcanis je uzeo svoj mobilni telefon i nazvao jedan broj. Dok je čekao vezu, primijeti: "Organizacija ovog gospodina u zadnje se vrijeme dala na veliko kupovanje. Goleme količine prenosiva oružja. Ovakvo bi ga oružje zanimalo, u to ne sumnjam, a novac, kako se čini, nije problem njegovim poslodavcima." Zastao je i rekao u telefon: "Molim te, možeš li reći gospodinu Jenretteu da svrati u knjižnicu." Zainteresirana strana, kako ga je nazvao Calcanis, pojavio se na vratima knjižnice već nakon pet minuta, praćen proćelavim crvenokosim čovjekom po imenu Ian koji je prvi dočeka Brvsona kod helikoptera. Zvao se Jenrette, ali je Brvsonu odmah bilo jasno

da je "Jenrette" samo zadnji u nizu prikrivenih identiteta. Dok je sredovječni čovjek umorna izgleda i rijetke sijede kose prelazio prostorijom da bi pristupio Calcanisovu radnom stolu, oči su mu se srele s Brvsonovim. Kotvloon. Krovni bar u hotelu Miramar. Jenrette je bio operativac Uprave kojeg je poznavao kao Vancea Gifforda. "Organizacija ovog gospodina u zadnje se vrijeme dala na veliko kupovanje. Goleme količine prenosiva oružja. Ovakvo bi ga oružje zanimalo, u to ne sumnjam, a novac, kako se čini, nije problem njegovim poslodavcima. " Novac nije problem... organizacija ovog gospodina... dala se na veliko kupovanje. Vance Gifford još uvijek je povezan s Upravom, što je značilo da je Harry Dunne imao pravo: Uprava je još uvijek na životu. "Gospodine Jenrette", rekao je Calcanis, "volio bih da upoznate gospodina koji ima zanimljivu novu igračku za koju vjerujem da biste je vi i vaši prijatelji rado kupili." Ian, tjelesni čuvar i ađutant, stajao je uspravnih leđa uz dovratak, promatrajući u tišini. 92 Vance Gifford ostao je zapanjen u djeliću sekunde, a onda mu se izraz lica smekšao i navukao je smiješak koji je Bryson odmah prepoznao kao lažan. "Gospodin - gospodin Coleridge, je li tako?" "Molim vas, zovite me John", rekao je Brvson ležerno. Tijelo mu je bilo paralizirano, a misli su mu letjele. "Zašto imam osjećaj da smo se već negdje sreli?" rekao je čovjek iz Uprave, glumeći dobrodušnost. Brvson se zasmijuljio te opustio tijelo. Ali bilo je to hinjenje, smicalica, jer je zapravo proučavao čovjekove oči, neznatne promjene u facijalnoj muskulaturi koje su signalizirale istinu koja se skrivala iza laži. Vance Gifford je aktivan, aktualan operativac Uprave. Brvson je u to bio siguran. Bio je aktivan i kad su se sreli prije osam ili devet godina u Istočnom sektoru, na precizno utanačenom sastanku u Miramar baru u Kovvloonu. Jedva smo se poznavali, proveli možda jedan sat razgovarajući o poslu, tajnom financiranju, tajnim lokacijama i slično. Zbog raspodjele posla po odjelima, nijedan od nas nije znao što onaj drugi radi u organizaciji. A Gifford je zacijelo još uvijek aktivan, inače ga Calcanis ne bi ovamo pozvao da razgleda prototip - mamac. "Je li to bilo u Hong Kongu?" upitao je Brvson. "Taipei? I vi ste meni poznati?" Brvson

se ponašao blazirano, čak se i zabavljao neodređenim, neobjašnjivim miješanjem identiteta. Ali srce mu je tuklo. Osjetio je kako mu na obrvi izbija znoj. Njegovi terenski instinkti još su bili tu, još uvijek izoštrani; ali njegova psiha, njegove emocije, više nisu bili u odgovarajućoj, otvrdnuloj kondiciji. Gifford jasno igra, shvatio je Brvson. Zna tko sam, ali ne zna zašto sam ovdje. Poput sezonskog operativca, to prevrće u mislima, hvala Bogu. "No, gdje god i kad god to bilo, drago mi je da vas opet vidim." "Uvijek sam na tržištu u potrazi za novom igračkom", neusiljeno će čovjek iz Uprave. Gifford Jenretteove oči bile su željne saznati; kradomice su pogledavale Brvsona. Sigurno zna da sam izvan igre. Kad neki agent Uprave izgori, odmah se brzinom munje proširi glas o tome, kako bi se spriječili pokušaji infiltracije onih kojima je oduzeto pravo glasa. No koliko li zna o okolnostima mog razrješenja? Smatra li me neprijateljem? Ili neutralcem? Hoće li pretpostaviti da radim privatno, poput mnogih tajnih operativaca po svršetku hladnog rata, ili 93 da opskrbljujem vojsku? No Gifford je pametan: zna da mu je ponuđena ukradena vrhunaska tehnologija i zna da ovo nije bas obični poslovni dogovor, pa bilo to i u ovome čudnom svijetu trgovine oružjem na crnom tržištu. Sada se može dogoditi jedna od nekoliko stvari. Može pretpostaviti da mu je postavljena zamka, ponuđen mamac s udicom. Ako tako bude, onda će zaključiti da sam nekamo prešao - u neku drugu vladinu agenciju, čak i na drugu stranu¹. Zagrizanje mamca bila je klasična tehnika novačenja koju su primjenjivale strane obavještajne službe. Brvsonu se mozak okretao. Možda će pretpostaviti da sam dio neke međuagencije, neke birokratske bitke do istrebljenja, neka vrst žalca. Ili još gore - što ako Gifford posumnja da sam varalica, da sam dio neke operacije protiv Calcanisa, možda čak i protiv Calcanisove klijentele? Bila je to ludost! Nije se moglo pretpostaviti kako će Gifford reagirati, ništa se nije moglo sa sigurnošću znati. Jedino se moglo biti pripravan na sve. Calcanisovo lice nije ništa odavalo. Grk je pozvao čovjeka iz Uprave da priđe njegovu stolu, po kojem je rasprostro nacрте i specifikacije i izvorne šifre sofisticiranog oružja. Gifford je prišao i sagnuo se da bi pregledao

planove s velikom pomnjivošću. Giffordove usnice jedva su se pomicale dok je nešto šaptao trgovcu oružjem ne gledajući u njega. Calcanis je kimnuo, podigao pogled i rekao blazirano: "Biste li nas, molim vas, ispričali, gospodine Coleridge? Gospodin Jenrette i ja rado bismo nasamo porazgovarali." Calcanis je ustao i otvorio vrata obložena hrastovinom, te je Brvson mogao vidjeti da ona vode u neku privatnu radnu sobu. Jenrette ga je slijedio i vrata su se za njima zatvorila. Brvson je sjeo na jednu od Calcanisovih antiknih stolica, ukočen poput kukca zarobljenog u jantaru. Izvana, čekao je strpljivo poput posrednika koji pohlepno razmišlja o veliku bogatstvu koje će proizaći iz ovog posla koji treba dovršiti. Iznutra, misli su mu se okretale u očajničkom pokušaju da predvidi sljedeći potez. Sve ovisi o tome kako će Jenrette odlučiti igrati. Što je to šaptao? Kako će Jenrette reći Calcanisu da poznaje Brvsona a da mu ne kaže o svom radu za Upravu? Je li Jenrette pripravan na to? Koliko toga može objelodaniti? Koliko je duboko skriven Jenretteov identitet? To su bile nepoznanice, temeljne nepoznanice. Isto tako, čovjek koji se nazivao Jenrette nije imao pojma o tome što Brvson tu radi. Sve što zna jest da Brvson radi privatno i prodaje nacрте oružja; kako bi JenretteGifford mogao znati nešto više? Vrata radne sobe otvorila su se i Brvson je podigao pogled. Bila je to blondinka poslužiteljica, koja je nosila pladanj s praznim čašama i bocom nečega što je izgledalo kao porto. Očito je ušla po Grkovom pozivu, čija je radna soba dakle imala i drugi ulaz. Doimala se kao da ne poznaje Brvsona dok je kupila prazne čaše od šampanjca i vina s Calcanisova radna stola, a zatim je pristupila Brvsonu. Nakratko se sagnuvši da sa stolića pokraj Brvsona uzme veliku staklenu pepeljaru prepunu ostataka kubanskih cigara, iznenada je progovorila, tiho i gotovo nečujno. "Popularni ste, gospodine Coleridge", promrmljala je a da ga nije pravo ni pogledala. Metnula je pepeljaru na pladanj. "Četvorica vaših prijatelja čekaju vas u susjednoj prostoriji." Brvson ju je pogledao i vidio kako je pogledom ošinula obložena hrastova vrata na drugoj strani knjižnice. "Pokušajte da ne krvarite na Herizov sag. Prilično je rijedak i gospodinu Calcanisu jedan od najdražih." Potom je otišla.

Brvson se ukočio, dok je u tijelu osjetio navalu adrenalina. No ipak, znao je kako ostati miran, ništa ne odati. Što je ovo značilo? Je li mu u susjednoj radnoj sobi postavljena zasjeda? Je li ona dio namještaljke? Ako nije - zašto ga je upozorila? Vrata koja su vodila u Calcanisovu radnu sobu iznenada su se ponovno otvorila. Bio je to Calcanis, a iza njega u prolazu stajao je lan, njegov tjelesni čuvar. Gifford Jenrette stajao je dalje u pozadini. "Gospodine Coleridge," zazvao ga je Calcanis, "hoćete li nam se priključiti, molim vas?" Djelić sekunde Brvson je nepomično promatrao, pokušavajući procijeniti Grkove namjere. "Svakako," odgovorio je, "samo trenutak. Mislim da sam nešto važno ostavio u baru." "Gospodine Coleridge, bojim se da doista nemamo vremena za gubljenje", rekao je Calcanis jakim i strogim glasom. "Evo me za minutu", rekao je Brvson, okrenuvši se prema izlaznim vratima koja su vodila u blagovaonicu. Ali tu je ugledao drugog naoružanog čuvara koji je zapriječio izlaz. No umjesto da stane, Brvson 95 je dugim korakom nastavio prema izlazu kao da se ništa ne događa. Sada je bio samo par metara udaljen od zdepastog tjelesnog čuvara koji je upravo stigao. "Zao mi je, gospodine Coleridge, doista moramo porazgovarati, vi i ja", rekao je Calcanis lagano kimnuvši, što je očito bio znak čuvaru na vratima. Brvsonu je tijelo bilo preplavljeno adrenalinom kad se zdepasti čuvar okrenuo da bi zaključao vrata. Sad! Zaletio se prema naprijed i odbacio tjelesnog čuvara na tvrd drveni okvir otvorenih vrata. Taj je iznenadni pokret uhvatio čuvara nespremnog. No borio se, posegao za oružjem, te ga je Brvson svojim desnim stopalom pogodio u trbuh. Iznenada se oglasio alarm, probijajući uši, koji je očito uključio Calcanis, vičući. Kad je tjelesni čuvar u jednom trenutku izgubio ravnotežu, Brvson je iskoristio taj kratki trenutak ranjivosti i zario svoje koljeno u čovjekov želudac, istovremeno mu desnom rukom stežući lice i gurajući ga na pod. "Stani gdje jesi!" grmio je Calcanis. Brvson se brzo okrenuo i vidio gdje je lan, drugi tjelesni čuvar, zauzeo položaj strijelca, držeći pištolj kalibra .38 s obje ruke. U tom se trenutku zdepasti tjelesni čuvar uspio podići, vičući, naprežući svu svoju snagu, no Brvson je iskoristio taj pokret protiv svog neprijatelja

tako što ga je gurnuo prema gore i ispred sebe, dok je desnu ruku zario čuvaru u očne duplje, pa mu je njegova glava poslužila kao neka vrst štita koji je postavio upravo ispred svog lica. Ian nikada ne bi opalio uz tako visoku vjerojatnost da će pogoditi drugog čuvara. Izenada se začuo prasak, a Brvson je osjetio kako ga je poprskala krv. Tamnocrvena rupa pojavila se posred čuvarova čela; čovjek se srušio svom težinom mrtvaca. Ian je, nesretnim slučajem, ubio svoga kolegu. Sada se Brvson zavrtio i bacio se brzo u luku na jednu stranu te tako jedva izbjegao prasak još jednoga metka, naglo se okrenuo prema vratima i otrčao u hodnik. Meci su praskali iza njega, raskoljujući drvo i praveći rupe u metalnim pregradnim stijenama broda. Dok je alarm dizao zaglušujuću buku svuda oko njega, on je trčao niz hodnik. 96 Washington, D. C. "Suočimo se s tim. Neće vas zaplašiti što god ja rekao, nije li tako?" Roger Fry je pogledao u senatora Jamesa Cassidyja s puno očekivanja. U četiri godine koliko je Fry bio šef osoblja, pripomogao je u izjavama o politici novačenja za Capitol Hill i u izbornim govorima. Senatori bi mu se obratili kad god bi se pojavilo neko škakljivo pitanje. Na Fryja, slabašnog, crvenokosog čovjeka u svojim ranim četrdesetima, moglo se uvijek osloniti kod hitnog izbornog čitanja. Subvencije proizvođačima mlijeka? Zagovarači građanske opcije mogli bi dići strašnu galamu ako zauzmeš jedan položaj, dok bi te poljoprivredni lobi mogao pojuriti ako zauzmeš drugi. Prilično često Fry bi rekao: "Jim, ovo je ili ili - glasaj prema svojoj savjesti", znajući da je Cassidy ionako na taj način izgradio svoju karijeru. Kasno poslijepodnevno sunce probijalo se kroz venecijanere, bacajući prugaste sjene na pod ureda u Senatu i stvarajući odsjaj na Cassidyjevu ulaštenom radnom stolu od mahagonija. Senator iz Massachusettsa podigao je pogled sa svojih papira punih izvještaja i susreo se s Fryjevim pogledom. "Nadam se da shvaćaš koliko mi vrijediš, Rog", rekao je s osmijehom na usnama. "I to zbog toga što si toliko dobar u traženju pragmatične, prevrtljive, o dogovoru ovisne strane ovog posla da svako toliko mogu stati na svoje stražnje noge i reći što vjerujem." Fry se uvijek divio kako Cassidy izgleda otmjeno, tako prokleta senatorski: očešljana valovita

srebrna kosa, isklesane crte lica. Senator je bio visok nešto iznad metar osamdeset, fotogeničan sa svojim širokim licem i jakim jagodičnim kostima, no najkarakterističnije su bile njegove oči: mogle su biti srdačne i intimne, što je kod birača moglo izazvati osjećaj da su našli srodnu dušu, ili su mogle biti hladne i nemilosrdne dok su prodorno zurile u nekog svjedoka koji bi došao pred njegov Odbor jer je nešto skrivao. "Svako toliko?" Fry je odmahivao glavom. "Nije to toliko često, ako mene pitate. Prečesto za vaše političko zdravlje. A jednog dana to će vam se obiti o glavu. Zadnji izbori nisu bili baš šetnja po parku, ako vas smijem podsjetiti." "Previše se brineš, Rog." "Netko se ovdje mora brinuti." "Slušaj, birači se za to brinu. Jesam li ti pokazao ovo pismo?" Bilo je to pismo žene koja živi na sjeveru Massachusettsa. Podigla je tužbu 97 protiv neke marketinške tvrtke i otkrila da imaju trideset gusto tiskanih stranica informacija o njoj, i to u zadnjih petnaest godina. Tvrtka, koja se bavi prodajom, imala je o njoj više od devet stotina različitih informacija - uključujući i njezin izbor sredstava za spavanje i tableta za smanjenje želučane kiseline, kao i masti za hemeroide i sapuna koji je koristila za tuširanje; zabilježena je i njena rastava braka, kao i medicinski tretmani, iznosi kredita i svaki prometni prekršaj. Međutim, u tome nije bilo ništa neobično. Tvrtka je imala slične dosjee o milijunima Amerikanaca. Jedino je neobično to što je ona za to saznala. Ovo je pismo, kao još desetak sličnih, najprije pobudilo Cassidvjevu pozornost. "Zaboravljaš, Jime, da sam na to pismo osobno odgovorio", rekao je Fry. "Samo hoću reći da ne znaš što ćeš ovog puta izazvati. Ovo zadire u samu srž onoga kako se danas posluje." "Zato i vrijedi o tome govoriti", tiho će senator. "Katkad je važnije preživjeti i boriti se kasnije." Ali Fry je znao kakav je Cassidv kad ima bubu u uhu: moralna uvreda istisnut će hladnu proračunatost i političke interese. Senator nije bio svetac: katkad je previše popio i, osobito u početku, dok mu je kosa još bila sjajno crna, prečesto imao ljubavne afere. U isto vrijeme, Cassidv je uvijek zadržao jezgru političkog integriteta: svemu treba posvetiti jednaku pozornost, i uvijek treba pokušati učiniti ono što je ispravno, barem tamo gdje je ono što je ispravno bilo jednako

tako jasno kao i politička cijena koju treba za to platiti. Bila je to sklonost idealizmu koju je Fry grdio, ali ju je, gotovo protivno samome sebi, poštovao. "Sjećaš li se kako je Ambrose Bierce definirao državnika?" Senator mu je namignuo. "To je političar koji, kao posljedica jednakih pritisaka sa svih strana, ostaje uspravan." "Bio sam jučer u zahodu i saznao da imaš novi nadimak", rekao je Fry, slabašno se smijuljeći. "Ovaj će ti se dopasti, Jime: Senator Cassandra." Cassidy se namrštio. "Nitko nije slušao Cassandru - a trebali su", progundao je. "Barem je mogla reći da im je to rekla..." Prekinuo je. Već su to prošli; već su o tome razgovarali. Fry ga je štitio, a Cassidy ga je saslušao do kraja. Ali o ovoj se temi više nije imalo što razgovarati. Senator Cassidy učinit će ono što namjerava, i ništa ga ne može spriječiti u tome. Bez obzira na cijenu. 98

6 Bryson je za sobom čuo grmljavinu koraka na čeličnoj palubi dok je jurio prema središnjem stubištu. Pogledavši dizalo, zastao je djelić sekunde prije nego što je odbacio tu mogućnost; dizalo se kretalo polako, i kad se jednom nađeš u njemu ono postaje tvoj okomiti mrtvački kovčeg, lak plijen za svakoga tko zna isključiti mehanizam dizala. Ne, sići će stepenicama, premda su bučne. Ne postoji drugi put s nadgrađa. Nije imao izbora. Gore ili dolje? Odlazak gore prema kormilarnici, komandnom mostu, bio bi neočekivan potez, no postojao bi rizik da ostane zarobljen na gornjoj palubi s malo izlaza. Ne, to je loša zamisao; jedino je imalo smisla ići dolje, prema glavnoj palubi i pobjeći. Pobjeći? Kako? Postojao je samo jedan način da se ode s broda, a to je s glavne palube pa u more - bilo skakanjem, što bi bilo samoubojstvo s obzirom na hladnoću Atlantika, bilo niz mostić, no taj bi silazak bio prespor i previše izložen pogledu. Isuse! Pa nije bilo izlaza! Ne, ne smije tako razmišljati; mora postojati izlaz, i on će ga pronaći. Bio je poput štakora u labirintu; to što nije poznavao strukturu ovoga ogipmnog broda stavilo ga je u daleko nepovoljniji položaj u odnosu prema progoniteljima. No opet, sama veličina plovila jamčila je postojanje beskrajnih prolaza u kojima se može izgubiti, skrivati ako je potrebno. 99

Skočio je na stepenice i počeo preskakati po dvije-tri istovremeno, dok su se iznad njega začuli povici. Jedan tjelesni

čuvar bio je mrtav, ali bez sumnje ima ih još dosta, koji su se sada zbog raznih alarma i poziva preko voki-tokija uzbunili i skupili. Koraci i povici na stubištu postajali su sve glasniji i sve bjesniji. Njegovih progonitelja bilo je sve više i bilo je samo pitanje sekunda prije nego što se i drugi pojave iz drugih dijelova broda. Zvižduci i alarmi broda odzvanjali su u kakofoniji bučnih povika i metalnog roktanja. Jedno je odmorište vodilo prema kratkom prolazu koji se, čini se, otvarao prema vanjskom dijelu palube. Tiho je otvorio vrata, tiho ih za sobom zatvorio, potrčao ravno naprijed i našao se na krmnoj palubi, na otvorenom. Nebo je bilo crno, a valovi su nježno zapljuskivali krmu. Potrčao je do ograde, tražeći zavarene čelične ručke i ljestve koje se katkad može naći na brodu sa strane, a koriste se kao izlaz u slučaju opasnosti. Mogao bi sići na drugu razinu broda, razmišljao je brzo, i tako im pobjeći. Ali nije bilo čeličnih ručki na trupu broda. Jedini izlaz bio je dolje. Iznenada se začula pucnjava. Jedan se metak odbio od metalnog vitla uz jaki fijuk. Okretom se odbacio od ograde i u sjenu iza čeličnog čekrka na kojem je čelični kabel pramčanog ždrijela bio omotan oko valjaka, poput neke goleme špule s koncem, te se bacio u zaklon iza njega. Još je jedna salva metaka izrešetala metal samo metar-dva od njegove glave. Ovdje se pucalo bez ustezanja, i on je shvatio da ovdje mogu nesmotreno pucati bez straha da će oštetiti bilo koji dio osjetljive navigacijske opreme, jer iza njega bilo je samo more. U unutrašnjosti broda morali bi biti pažljiviji dok pucaju. I tu je njegova zaštita! Oni neće oklijevati ubiti ga, ali neće ni htjeti oštetiti svoj brod - ili njegov dragocjeni teret. Morat će se maknuti s otvorenog prostora i vratiti se u trbuh broda. Ne samo da će tamo biti brojna mjesta za skrivanje nego će on moći iskoristiti njihovo oklijevanje da pucaju bez ustezanja. Ali što sad? Ovdje je zarobljen na otvorenom, a jedina mu je zaštita ovo veliko čelično vitlo. Ovo je na cijelom brodu bilo za njega najopasije mjesto. Čini se da su ovdje bila dvojica ili trojica s oružjem, ni više ni manje. Jasno je da je bio u manjini. Trebao ih je nekako zabaviti, odvratiti, ali kako? Divlje se okretao i zapazio nešto. Iza željeznog 100 stupa za zavezivanje broda, visokog cilindra koji se uzdizao metardva od palube,

zapazio je kanticu s bojom, koju je tamo vjerojatno ostavio neki mornar. Otpuzao je prema naprijed po palubi i zgrabio kanticu. Bila je gotovo prazna. Oglasila se iznenadna paljba kad su ga opazili. Brzo se povukao nazad, držeći ručku kanticu, a zatim ju je odmah bacio naprijed prema ogradi, gdje je udarila u pramčano ždrijelo. Provirio je iza svog zaklona i vidio kako su se oba čovjeka okrenula prema izvoru zvuka. Jedan od njih je potrčao u tom smjeru, dalje od mjesta na kojem se Brvson krio. Drugi se okretao u klasičnom položaju strijelca, gledajući s jedne na drugu stranu. Dok je prvi čovjek jurio prema desnom boku broda, drugi je kružio uokolo prema lijevoj strani, sve vrijeme držeći pištolj uperen prema čekrku. Ovaj je čovjek prozreo smicalicu, posumnjao je da je Brvson napravio diverziju i vjerovao je da je Brvson još uvijek skriven iza čekrka. Ali nije očekivao da će Brvson zaobići čekrk i doći k njemu. Sada je Brvson bio samo metar-dva udaljen od drugog čuvara. Drugi je čovjek iznenada povikao, objavljujući da Brvson nije tamo, što je bio neprofesionalan potez. Drugi se čovjek, samo par desetaka centimetara udaljen od Brvsona, okrenuo, iznenađen. Napad! Sad! Brvson je srnuo i oborio čovjeka na palubu, zarivši mu koljeno u želudac. Čovjek je dahtao dok mu je zrak izlazio iz pluća, a kad se uspravio, Brvson ga je udario laktom u grlo. Mogao je čuti hrcanje u čovjekovu vratu dok ga je stiskao kao u škripcu. Čovjek je zaurlao od boli, što je Brvsonu omogućilo da zgrabi čuvarov pištolj i pokuša ga izvući iz njegove ruke. Ali čuvar je bio profesionalac, pa nije tako lako ispustio svoje oružje; usprkos velikoj boli koju mu je nanosio Brvson. Čalcanisov se vojnik borio, odbijajući predati pištolj. S druge strane palube začuli su se pucnjevi, koje je ispalio prvi čuvar dok je trčao prema svom kolegi, što je kod njegove mete izazvalo neugodne osjećaje. Brvson je okrenuo oružje sve dok čovjeku nije puklo zapešće; ligamenti su se čujno rastrgali, a pištolj je sada bio okrenut prema čovjekovim prsima. Brvson je naglo ubacio kažiprst u okidač, konačno ga uhvatio i, savivši svoju ruku, opalio. 101 Vojnik se savio u luku natraške, probijenih prsa. Brvson je savršeno naciljao; usprkos konfuziji uslijed borbe; pogodio je čovjeka u srce. Izvukavši oružje iz mlohavih prstiju, skočio je na noge i počeo

divlje pucati u smjeru čovjeka koji je trčao, koji je stao da bi uzvratio vatru, znajući da pucanje u trku pridonosi lošem ciljanju. Ta kratka stanka bila je prilika potrebna Brvsonu. Ispalio je salvu iz poluautomatskog oružja, i jedan je metak probio napadačevo čelo. Čovjek se srušio na jednu stranu, zgužvao se na ogradu, mrtav. Nekoliko je sekundi bio siguran, računao je Brvson. Ali već je čuo korake na palubi, sve glasnije i sve bliže, te čuo i povike, što mu je govorilo da uopće nije na sigurnom. Kamo sad? Odmah ispred sebe ugledao je vrata na kojima je pisalo DIZELSKI GENERATOR. To je sigurno bila strojarnica, koja je u tom trenutku izgledala kao najbolje mjesto za bijeg. Pojurio je preko palube, naglo potegnuo vrata i utrčao na strme, uske stepenice obojene zeleno koje su vodile prema dolje. Našao se u velikom, otvorenom prostoru gdje je vladala zaglušujuća buka. Pomoćni dizelski generatori bili su u radu, opskrbljujući brod energijom, jer motor nije bio u pogonu. Velikim je koracima trčao uz ogradu koja je okruživala prostoriju iznad mamutskih generatora. Kroz buku je čuo da su njegovi progonitelji također ušli ovamo i u jednom je trenutku ugledao nekoliko silueta kako trče niz metalne stepenice, vidljive samo kao sjene u prostoriji slabašno osvijetljenoj bolesno zelenim svjetlom. Bila su četvorica, i trčali su niz strme stepenice tako kruto i nezgrapno da ga je to zbunilo na trenutak, sve dok nije vidio da dvojica od njih nose naočale za noćno gledanje, a ostali imaju snajpere s noćnim nišanom. Obrisi su bili jasni. Podigao je oteti pištolj, brzo naciljao na prvog čovjeka dolje na stepenicama i Odjednom je zavladao mrak! Svjetla u prostoriji bila su ugašena, vjerojatno iz neke centralne kontrolne prostorije. Nije nikakvo čudo što su nosili takvu opremu! Utrnuvši sva svjetla, nadali su se da će zadobiti prednost pomoću svo102 jeg sofisticiranog oružja. Na brodu poput ovoga, koji je bio plutajući arsenal oružja, sigurno nije nedostajalo takvog materijala. No svejedno je pucao, u tamu, u smjeru gdje je ciljao samo sekundu prije. Začuo je vrisak, a zatim pad. Jedan je bio pogođen. Ali bila bi ludost nastaviti pucati u tamu i trošiti dragocjeno streljivo kad nije imao pojma koliko je još metaka u pištolju, a nije imao načina da ih još pribavi. A oni su

htjeli da on baš to uradi. Očekivali su da će reagirati kao životinja stjerana u kut, kao štakor koji se utapa. Da će očajnički početi mahati u bijegu. Da će, povlačeći se, pucati u tamu. Da će besciljno, bezumno trošiti streljivo. A onda će ga oni, uz pomoć svojih noćnih nišana, lako uloviti. Slijep u tami, ispružio je ruke i pipao uokolo da ne bi naletio na kakvu prepreku, ili da se sakrije iza nje. Ljudi koji su imali infracrvene monokularne noćne oćanike, leće koje su im bile pričvršćene na očima pomoću oklopa za glavu i okvira na kacigama, sigurno su imali i pištolje. Ostali su imali puške opremljene savršenim infracrvenim oćanicima. I jedno i drugo omogućavalo im je da vide u potpunom mraku na taj način što mogu uočiti razlike u toplinskim obrascima koje emitiraju živi i neživi objekti. Okulari termoprikaza kratkog dometa s velikim su se uspjehom koristili za vrijeme Falklandskog rata 1982. godine, kao i u Zaljevu 1991. Ali ovo je, kako je Brvson shvatio, bila zadnja riječ noćnih oćanika RAPTOR, koji su bili lagani, superprecizni, i to na dugi domet. Često su ih koristili borbeni snajperisti na svojim .50-kalibarskim snajperskim puškama. O, blagi Bože. Igra nije nimalo izjednačena. Kao da je ikad i bila. U tami se buka generatora doimala još jaćom. U potpunoj tami vidio je kako je sićušna crvena toćkica plešući proletjela preko njegova vidnog polja. Netko ga je uočio i sada mu cilja ravno u lice, u oći! Trigonometrija! Procijeni položaj snajpera na temelju smjera iz kojeg je došla infracrvena toćkica. Nije mu ovo bilo prvi puta da je meta snajpera s noćnim nišanom, pa je naućio procijeniti udaljenost snajperista. Ali svaka sekunda stajanja radi nišanjenja omogućavala je njegovu neprijatelju, koji ga je vidio kao zeleni objekt na tamnozelenoj ili crnoj pozadini, da takodje nanišani. A njegov je neprijatelj toćno znao gdje 103 je on, dok se Bryson oslanjao samo na sreću i izbljedjelo iskustvo. A kako uopće da cilja u tamu? U što da cilja? Zaškiljio je kako bi uhvatio malo svjetla, ali doista ga nije bilo niotkud. Umjesto toga, podigao je pištolj i opalio. Vrisak! Pogodio je nekoga, ali nije mogao znati kakav je bio pogodak. Ali sekundu ili dvije poslije toga metak se odbio o postrojenje njemu slijeva, snažno zafijukavši. Unatoć noćnom nišanu, njegovi su neprijatelji

promašili. Izgleda da nisu marili hoće li njihovi meci pogoditi generator. Postrojenje je bilo oklopljeno čelikom velike debljine i čvrstoće. To je značilo da nisu marili što pogađaju ili jesu li promašili. Dakle, koliko ih je još bilo? Ako je i drugi čovjek doista pogođen, to bi značilo da su preostala još dvojica. Problem je bio u tome što je generator bio toliko glasan da nije mogao čuti približavanje koraka, niti isprekidano disanje ranjena čovjeka. Zapravo je bio i slijep i gluhi. Dok je jurio po uskom nogostupu, jedne ruke ispružene pred sobom da bi se zaštitio od nevidljivih predmeta, dok je drugom čvrsto držao svoje oružje, ponovno je začuo pucanj. Jedan je metak zafijuknuo toliko blizu njegove glave da je mogao osjetiti žestok udar vjetra na svom tjemenu. Zatim je ispruženom rukom udario u nešto tvrdo - u pregradu. Došao je do zida na jednom kraju ove špilje. Zamahnuo je svojim oružjem najprije na jednu stranu, a onda na drugu, svaki puta udarivši u čeličnu ogradu. Bio je u stupici. Zatim je postao svjestan plesa crvene točkice u tami dok je jedan od snajperista nišanio u zeleni oval koji je, u okularu noćnog nišana, bila njegova glava. Uperio je pištolj u zrak ispred sebe, pripravan da ponovno nacilja u ništa. Zatim je povikao: "Samo naprijed, ako me promašiš, riskiraš da ćeš oštetiti generator. Ovdje ima puno osjetljive elektroničke opreme, mikročipova koji se lako unište. Ako uništiš generator, nestat će sve energije na brodu - pa vidi što će Calcanis reći na to." Djelić sekunde zavladao je muk. Čak mu se učinilo da vidi kako se crvena točkica koleba, mada je znao da mu se možda privida. 104 Začuo se tihi hihot, a infracrvena točkica ponovno je prošla kroz njegovo vidno polje, umirila se, i onda Pucanj iz oružja s prigušivačem, a onda još tri pucnja, a zatim vrisak i zvuk još jednog tijela koje se srušilo na čelični pod nogostupa. Što? Tko je pucao na njegova neprijatelja? Netko je to učinio - Brvson je znao da nije on! Netko je ispalio metke iz pištolja s prigušivačem. Netko je pucao na njegove progonitelje - i možda ih čak eliminirao! "Ne miči se!" povikao je Brvson u tamu prema onom preostalom strijelcu za kojeg je računao da je još tamo. Njegov povik nije imao smisla, znao je to - zašto bi neki od njegovih neprijatelja, opremljen naočalama ili

očanicom za noćno gledanje, uopće tome obraćao pozornost? - ali tim bi povikom, koliko god bio neočekivan i nelogičan, mogao izazvati pomutnju i dobiti nekoliko sekundi. "Ne pucajte!" začuo se drugi glas, oslabljen zaglušujućom bukom generatora. Ženski glas. Bio je to glas neke žene. Bryson se ukočio. Mislio je da vidi samo muškarce kako silaze niz metalne stepenice u ovu prostoriju, no obimna bi oprema lako mogla sakriti žensku figuru. Ali što je mislila s tim: ne pucajte? Brvson je povikao: "Položite oružje!" Iznenada ga je zaslijepio bljesak svjetla, i shvatio je da su se svjetla u prostoriji upalila! Bilo je svjetlije nego prije. Sto se događa? Za sekundu-dvije oči su mu se privikle na svjetlo pa je, stojeći visoko gore na nogostupu, mogao vidjeti ženu koja mu se obratila. Imala je bijelu odoru - odoru Calcanisove poslužiteljice s večere, koja mu se već činila kao neka daleka prošlost. Na glavi je imala kacigu i oklop za glavu, a leće infracrvenog monokularnog noćnog očanika prekrivale su joj pola lica. Ipak, Brvson ju je prepoznao: bila je to prekrasna blondinka s kojom je izmijenio nekoliko riječi prije večere i koja mu je žurno izgovorila nekoliko riječi prije nego što je nasilje počelo - riječi koje su, sada je shvaćao, doista bile pravo upozorenje. 105 I sada je ovdje, zgurena u položaju strijelca i čvrsto stišće dršku Rugera s dugačkim prigušivačem, te njime maše s jedne na drugu stranu, naprijed i nazad. Također je uočio da četiri tijela leže izvaljena na različitim mjestima po strojarnici - dva blizu generatora, jedno na početku nogostupa na kojem je on stajao i četvrto samo dva metra od njega, zabrinjavajuće blizu. A vidio je i da žena ne cilja u njega. Pokrivala ga je, ciljajući negdje drugdje, štiteći ga od drugih! Poslužiteljica je stajala uz maleni stol s kontrolnim sklopkama i prekidačima; tu je upalila svjetlo. "Dođite!" povikala je kroz muklu tutnjavu. "Ovuda!" Sto se to događa! Brvson je zbunjeno gledao. "Dođite, idemo!" ljutito je povikala. Naglasak joj je definitivno bio levantinski. "Sto hoćete?" povikao je Brvson, više da dobije na vremenu nego što bi ga zanimalo odgovor. Jer što bi drugo ovo moglo biti nego zamka - mudra, ali ipak zamka? "Sto, dovraga, mislite?" povikala je, okrenula pištolj prema njemu i ponovno zauzela položaj strijelca.

Naciljao je svojim pištoljem ravno u nju i baš kad je htio povući okidač vidio je da je pomaknula cijev nekoliko centimetara udesno te začuo još jedan prigušeni pucanj. U istom je trenutku čuo udarac i vidio kako tijelo pada s nogostupa neposredno iznad njega. Još jedan snajperist s puškom opremljenom noćnim nišanom. Mrtav. Upravo ga je ustrijelila. Snajperist mu se tiho prikrao i spremao se ubiti ga, ali ona je bila brža. "Idemo!" povikala je na njega. "Prije nego dođu drugi. Ako želite sačuvati život, mičite svoje dupe!" "Tko ste vi?" povikao je Brvson, zapanjen. "Sto je to sad važno?" Podigla je monokular noćnog nišana i maknula ga s lica te ga ostavila navrh glave. "Molim vas, nemamo vremena! Za Boga miloga, pogledajte u kakvoj ste situaciji, procijenite svoje izgledе. Kakav izbor imate?" 106 7 Bryson je nepomično gledao ženu. "Dođite!" pozivala je, dok joj je glas sve više odražavao očajanje. "Da sam vas htjela ubiti, već bih to učinila. U prednosti sam, ja imam infracrvene naočale - a ne vi." "Sada niste u prednosti", uzvratio je Brvson, još uvijek čvrsto stišćući oteto oružje, koje je spustio postrance. "Poznajem ovaj brod izvana i iznutra. Ako želite ostati ovdje i igrati igre, izvolite. Ja sada nemam drugog izbora nego otići s broda. Calcanis ima veliko osiguranje - ima ih još puno i vjerojatno su već na putu ovamo." Slobodnom rukom pokazala je na predmet pričvršćen u blizini jedne pregrade blizu stropa strojarnice. Brvson je prepoznao kameru za nadzor. "Veći dio broda pokriven je kamerama, ali ne sve. Dakle, možete poći za mnom i spasiti život ili ostati ovdje i poginuti. Izbor je vaš!" Brzo se okrenula i jurnula niz nogostup te uz kratke metalne stepenice do poluvrata. Otvorivši ih, pogledala je unazad i pokazala glavom prema otvoru, signalizirajući mu tako da je slijedi. Brvson je oklijevao još nekoliko sekundi i onda je krenuo. Misli su mu se rojile; pokušao je naslutiti tko je ta žena. Pitanja! Tko je ona? Što to radi, što hoće, zašto je ovdje? Očito je da nije obična brodska poslužiteljica. Tko je onda? Domahnula mu je; izašao je kroz poluvrata za njom, sve vrijeme čvrsto stišćući svoje oružje. "Što ste vi - ?" započeo je. 107 "Tiho!" prosiktala je. "Zvuk se ovdje daleko prenosi." Zatvorila je za njim poluvrata i povukla veliki zasun.

Bolno glasan zvuk strojarnice prestao je. "Ovo je protugusarski brod, što je za nas sretna okolnost. Posebno je konstruiran tako da se prolazi mogu zatvoriti, zaključati." Uhvatio je pogledom njene oči, i trenutačno ga je omela njena zadivljujuća ljepota. "Imate pravo," rekao je tiho ali odlučno, "sada nemam puno izbora, ali bolje vam je da mi kažete što se ovdje događa." Uputila mu je pogled koji je istovremeno bio izravan i prkosan i povjerljiv. "Sada nemamo vremena za objašnjenja. I ja sam ovdje na tajnom zadatku. Pratim transfere oružja nekim stranama koje žele vratiti Izrael natrag u kameno doba." Mossad, rekao je sam sebi. Ali njen mu je naglasak govorio da je Libanonka, iz doline Bekaa; nešto nije baš bilo u redu. Bi li operativac Mossada bila Libanonka, a ne Izraelka? Nagnula je glavu kao da čuje neki udaljeni zvuk koji on nije mogao čuti. "Ovuda", rekla je odjednom, skočivši gore na čelične stepenice. Slijedio ju je do jednog odmorišta, a zatim kroz poluvrata koja su vodila u dugačak, prazan, mračan hodnik. Stala je na trenutak i pogledala u oba smjera. Kad su mu se oči privikle na slabašno svjetlo, vidio je da tunelu nema kraja. Činilo se kao da ide cijelom dužinom broda, od pramca do krme; izgleda da je to malo korišten prolaz. "Dođite!" prosiktala je i odjednom počela trčati. Brvson ju je slijedio, produljivši korak kako bi sustigao ženu koja je trčala brzinom munje. Zapazio je da joj je korak neobičan: skokovit i lagan, praktički tih. Oponašao ju je, shvaćajući da pokušava umanjiti odjek na čeličnoj površini - bilo to zato da je ne čuju, bilo da može čuti slijedi li ih tko, pretpostavljao je. Poslije minute, kad su pretrčali par stotina metara mračnog tunela, učinilo mu se da čuje neki prigušeni zvuk koji je dolazio iz krmenog dijela, iza njih. Okrenuo je glavu i opazio pomak u redosljedu sjena skroz na kraju. No prije nego što je mogao njoj bilo što reći, vidio ju je kako je naglo skrenula udesno i opružila se na čeličnoj pregradi, iza okomite čelične grede. On je učinio to isto, u zadnji tren. Začuo se prasak, rafal iz automatskog oružja. Meci su se odbijali o pregradu, odzvanjajući i zvekećući po tlu. 108 Naglo mahnuvši glavom ulijevo vidio je plamenu perjanicu kako izlazi iz strojnice na drugom kraju tunela, a strijelac je bio u sjeni i nerazgovjetan. Još

jedan rafal, a zatim je ubojica potrčao niz hodnik prema njima. Žena se borila s poluvratima. "Sranje! Zapekla se boja!" prošaptala je. Pogledavši brzo napadača koji se približavao niz dugačak, mračni prolaz, rekla je: "Ovuda!" Poskočila je iznenada prema naprijed, napustivši zaklon koji joj je pružala pregrada i njene čelične grede, i potrčala. Dobro je učinila; inače bi ovdje ostali zarobljeni, sigurne mete. Brzo je provirio iza grede, pogledao unazad i vidio kako napadač usporava korak, podiže svoj Uzi automat i nišani ravno u ženu. Brvson nije oklijevao. Uperio je svoj pištolj prema ubojici, i dvaput zaredom pritisnuo okidač. Jedan je metak prasnuo; drugi pritisak na okidač nije proizveo ništa drugo do neznatni škljocaj. Ležište metka i okvir bili su prazni. Ali napadač je pao. Ispao mu je Uzi dok se on neobično stropoštao na jednu stranu. Čak je i s ove udaljenosti Brvson mogao zapaziti da je čovjek mrtav. Poslužiteljica se okrenula mrka, zaplašena izraza lica i vidjela što se dogodilo. Brzo je pogledala u Brysona, što je moglo značiti zahvalnost, ali nije rekla ništa. Potrčao je da je dostigne. Na trenutak su bili sigurni. Sada se iznenada okrenula udesno i naglo zaustavila kod još jedne pregrade, koja je također bila podijeljena okomitim gredama. Nagnula se, zgrabila šipku koja je bila pričvršćena preko ovalnog otvora na pregradi veličine otvora za kanalizaciju i okretno zakoračila u šupljinu poput djeteta koje se igra na penjalici. U trenu je nestala. On je učinio isto, no pomalo nespretnije: iako je bio tjelesno okretan, nedostajala mu je njena očigledna upoznatost s brodom. Bili su u odjeljku nalik na kutiju, niskog stropa, koji je bio gotovo potpuno mračan, a jedino svjetlo dolazilo je iz slabo osvijetljenog prolaza iz kojeg su došli. Kad mu se vid prilagodio tami, shvatio je da su u kvadratnom prostoru koji je bio povezan s još jednim pomoću drugog malog otvora, zatim s još jednim, pa još jednim. Mogao je jasno vidjeti drugu stranu broda. Ovo je bio nekakav poprečni prolaz, shvatio je, čiji su odjeljci bili razdvojeni teškim čeličnim gredama. Provirila je u 109 sljedeći odjeljak, a zatim bez upozorenja dohvatila šipku i ušla unutra nogama prema dolje. I on je krenuo, ali u trenutku kad je stao na noge, začuo je njen šapat: "Ššš! Slušajte!" Začuo je udaljeno lupanje koraka po čeliku. Zvuk je,

čini se, dolazio iz hodnika kojim su prošli, kao i s gornje razine. Zvučalo je kao barem pola tuceta ljudi. Brzo je i tiho govorila. "Sigurna sam da su pronašli onoga koga ste ubili. Tako znaju da ste naoružani, vjerojatno profesionalac." Govorila je engleski s jakim naglaskom, ali izvanredno tečno. Intonacija joj je bila ispitivačka, iako joj nije mogao vidjeti izraz lica. "Mada, očito je da jeste, kad ste dosad preživjeli. Znaju i da niste - nismo - mogli otići daleko." "Ne znam tko ste, no vi dovodite u opasnost svoj život radi mene. Ništa mi ne dugujete, ali cijenio bih objašnjenje." "Gledajte, ako izađemo odavde imat ćemo vremena za razgovor. Sada ga nemamo. Imate li kod sebe još kakvo oružje?" Zavrtio je glavom. "Samo ovu prokletu stvarčicu, i to još praznu." "To nije dobro. Nadjačani smo. Njih ima dovoljno da se rašire, da pretraže svaki prolaz, svaku rupu. A kao što smo upravo vidjeli, opremljeni su vrlo opasnim oružjem." "Toga ne manjka na ovom brodu", primijeti Brvson. "Koliko smo daleko od spremnika?" "Spremnika?" "Od kutija. Tereta." Čak je i u polutami mogao zapaziti bijelinu njena smješka kad je shvatila na što misli. "Ah, da. Nismo uopće daleko. Ali ja ne znam što je u njima." "Onda ćemo jednostavno morati pogledati. Moramo li se vratiti u onaj prolaz?" "Ne. U jednoj od ovih kutijastih pregrada ima prolaz u podu. Ali ne znam u kojoj. A bez svjetla smo u opasnosti da jednostavno upadnemo u njega." Brvson je posegnuo u džep, izvukao kutiju šibica i upalio jednu. Odjeljak se odmah ispunio slabašnim jantanim svjetlom. Otišao je do sljedećeg otvora, a nalet zraka ugasio je šibicu, pa je upalio sljedeću. Ona je trčala uz njega i pogledavala u susjedni prostor. "Evo 110 ga", rekla je. Bryson je zamahom ugasio šibicu samo trenutak prije nego što mu je plamen zahvatio prst. Ispružila je ruku da uzme kutiju šibica; dao joj je šibice, znajući da su joj potrebnije, jer preuzima vodstvo. Čim je opet zavladała tama, uhvatila se za čeličnu šipku, podigla noge i ubacila ih u otvor. Držeći se uspravno pomoću još jedne ručke montirane u unutrašnjosti sljedećeg odjeljka, stopalom je napipavala tlo tražeći čvrstu podlogu. "Dobro je. Pažljivo." Provukao se kroz otvor pažljivo se spuštajući, držeći se za rubove poda u odjeljku. Ona je već silazila u okomiti prolaz pomoću

čeličnih ljestava koje su ovdje bile zavarene. Baš kad je htio poći za njom, Bryson je začuo kako se približavaju glasni koraci, popraćeni povicima; zatim je vidio kako snop svjetla iz snažne svjetiljke osvjetljava prolaz iz kojeg su došli. Naglo se sagnuo prema čeličnu podu, upravo kad se svjetlo svjetiljke okrenulo prema njima. Svjetlo se polako pomicalo s jedne na drugu stranu. Ukočio se, a lice pritisnuo na hladan čelik. Glasne brodske trube još su glasno trubile, ali su, nekako čudnovato, postale gotovo pozadinski zvuk preko kojeg je sada mogao čuti druge, istančanije zvukove. Zadržao je dah. Svjetlo se pomaklo prema sredini prolaza, a zatim stalo, kao da su ga opazili. Osjetio je kako mu srce tuče tako glasno da bi se zakleo da ga se može čuti. Zatim se snop svjetla pomakao na stranu i nestao. Učinilo mu se da glasni koraci prolaze. "Ovdje nema ništa!" začuo se povik. Pričekao je cijelu minutu prije nego što je sam sebi dopustio da se pomakne. Činilo mu se da je prošla čitava vječnost. Zatim je oprezno opipavao oko glatkih okruglih rubova otvora u podu dok mu prsti nisu naišli na stršeće čelične ljestve. Nakon nekoliko sekundi i on se spuštao niz ljestve. Činilo se kao da silaze stotinjak metara, mada je znao da nije toliko. Konačno su došli do kraja ljestava, te su njih dvoje otpuzali niz dug, vodoravan tunel čiji je pod bio vlažan i zaudarao po ustajaloj vodi. Tunel je bio tako nizak da se nisu mogli uspraviti. Koraci progonitelja sada su bili jako udaljeni i prigušeni, ali ne i nečujni. Žena se brzo kretala kroz tunel, sagnuta, gotovo nalik na raka, a Bryson je shvatio da čini isto. Tunel se zatim granao udesno, a ona se uhvatila 111 za još jedne okomite metalne ljestve i počela se hitro penjati prema gore. Bryson ju je slijedio, ali ovaj je uspon bio kratak; vodio je do nečega što je izgledalo kao novi prolaz. Žena je upalila šibicu, čiji je plamen otkrio da su sa svake strane prolaza visoki, okomiti zidovi od valovitog čelika. On je odjednom shvatio da su ti zidovi zapravo stranice metalnih teretnih spremnika koji su bili čvrsto zbijeni jedan do drugoga. Zaustavila se, kleknula i upalila još jednu šibicu te pogledala što piše na etiketi prilijepljenoj na zadnjoj stranici jednog spremnika. "Steel Eagle 105, 107, 111..." pročitala je tiho. "Noževi. Borbeni, taktičke operacije. Tražite dalje." Pomakla se do sljedećeg

spremnika. "Omega Technologies - " "Komponente za elektronsko ratovanje. Isuse, pa sve imaju. Ali to nam ništa ne pomaže." "Mark-Twelve IFF Crvpto - " "Crvpto sustavi za transpondere ili ispitivače. Pokušajte sljedeći odio. Požurite!" Za to vrijeme Brvson je čučao ispred jednog spremnika u suprotnom redu, pokušavajući na slabom svjetlu što je dolazilo od upaljene šibice koju je držala žena pročitati što piše na etiketi. "Mislim da ovdje imamo nešto", rekao je. "XM84, zaglušujuće granate, nesmrtonosne, nerasprskavajuće. Samo bljesak i prasak." Promrmljao je sam sebi: "Više bih volio nešto smrtonosno, ali poklonjenu konju ne gleda se u zube." Nastavila je tiho čitati: "ANPSC-11 SCAMP." "Višekanalna prenosiva aparatura protiv ometanja prijema. Tražite dalje." Ugasila je jednu šibicu i upalila drugu. "ANFATDS?" "Sustav taktičkih podataka za topništvo. Ni to nam baš ne pomaže." "ANPRC-132 SOHFRAD?" "Visokofrekventni radio za specijalne operacije. Ništa." "Tadiran - " Prekinuo ju je: "Izraelska tvornica telekomunikacijske i elektroničke opreme. Iz vaše domovine. Ništa što bi nam koristilo." Tada je zapazio etiketu na susjednom spremniku: granate M-76 i protupobunjeničke granate M-25 CS, koje koristi vojska i policija za 112 smirivanje nemira. "Evo nas", rekao je uzbuđeno, iako prigušenim glasom. "Ovo je upravo ono što trebamo. Zna li kako se ovo otvara?" Okrenula se prema njemu: "Trebamo samo prerezati zasun. Ovi spremnici posebno su čvrsto zatvoreni kako bi se spriječilo potkradanje - ali zapravo to nisu nikakve ozbiljnije brave." Prvi spremnik lako se otvorio čim je odlomljena sigurnosna brava. Metalna povezica postavljena poprijeko na prednjem kraju tri metra visokog spremnika brzo je spuznula, i vrata su se otvorila. Unutra su bili naslagani drveni sanduci puni granata i drugog oružja: prava Aladinova špilja. Poslije deset minuta već su imali gomilu probranog oružja. Kad su vidjeli kako ga treba koristiti i kako se čuvati da se slučajno ne aktivira, Brvson i žena počeli su u džepove svojih oklopa od ploča kevlar trpiti manje predmete, kao što su granate, streljivo i slično. Veće predmete objesili su o ramena pomoću provizornih futrola, naprtnjača i petlji od užadi; najveće

komade jednostavno su nosili u ruci. Na glavu su stavili šljemove od kevlaru s pričvršćenim štitnicima za lice. Iznenada se odmah iznad njihovih glava začuo jaki tresak, a zatim još jedan. Škripa i struganje metala. Brvson se uvukao u uzak prolaz između dva spremnika i bez riječi pokazao ženi da i ona učini isto. Odozgo se pojavilo jako srebrno svjetlo dok su se, po svoj prilici, otvarala vrata na stropu, što je zapravo bio otvor na palubi u ovom dijelu spremišta za teret. Svjetlo je došlo od jakih svjetiljki, i to nekoliko njih, u rukama trojice ili četvorice Calcanisovih vojnika. Iza njih i pokraj njih bili su i drugi, puno njih i Brvson je čak i iz ovog kuta, poprečno dolje, mogao vidjeti da su obilno naoružani. Ne! Očekivao je sukobljavanje, ali ne ovdje, ne tako brzo! Nije imao prilike razraditi strategiju i uskladiti se s bezimеноm blondinkom koja mu je bez nekog razloga postala ortakinjom. Posegnuo je za jurišnom puškom kalašnjikov AK-47 bugarske izrade i polako je usmjerio prema gore, dok je u mislima prevrtao sve opcije. Pucati odavde bilo bi isto što i poslati svjetleću raketu kojom bi potvrdio njihovu lokaciju. Calcanisovi ljudi ne mogu znati jesu li Brvson i žena ovdje. Tada je Brvson ugledao nešto velikog oružja koje je ostalo u prolazu na podu. To je bio znak njihovim neprijateljima da su dobro 113 pogodili, odnosno da su točno locirali zvukove odozdo - da je njihov plijen ovdje ili je upravo bio ovdje. Ali zašto ne pucaju? Kad te neprijatelj nadmaši brojem, prijeđi u ofanzivu. Instinkti su mu govorili da prvi zapuca, da obori što više svojih progonitelja, pa makar to i izdalo njihov položaj. Podigao je kalašnjikov, naciljao i, kad je mrežica očanika bila na nuli, povukao okidač. Prasak, a odmah potom smrtni vrisak i jedan se od Calcanisovih ljudi strmoglavio s čeličnog bedema sve do čelične rampe koja je bila udaljena nekoliko metara. Brvson je precizno naciljao; čovjek je, pogođen u čelo, bio mrtav. Brvson se povukao u sjenu skloništa između spremnika, pripremajući se za paljbu iz automatskog oružja koja će, znao je, doći kao odgovor. Ali ništa! Odozgo se začuo povik, zapovijed poput laveža. Ljudi su se povukli i zauzeli streljačke položaje, ali nisu pucali! Zašto prokletnici ne pucaju? Brvson je, zbunjen, ponovno podigao oružje

i uputio još dva pažljivo naciljana rafala. Jedan je čovjek odmah pao, mrtav; drugi čovjek presavinuo se do nogu, vrišteći od boli. Odjednom je Brvson shvatio: naređeno im je da ne pucaju! Nisu mogli riskirati da pucaju u takvoj blizini spremnika! Veliki teretni sanduci od valovitog lima bili su puni najeksplozivnijeg, jako zapaljivog oružja - ne svi, naravno, ali dovoljno da bi to bilo opasno. Jedan krivo upućeni hitac koji bi probio tanki lim spremnika mogao bi izazvati detonaciju cijele zalihe bombi, plastičnih eksploziva C-4 ili tko zna čega još, što bi izazvalo toliki požar da bi moglo doći do potonuća ovog golemog broda. Sve dok mu zaklon bude među spremnicima, oni neće pucati. No u trenutku kad bi se on ili žena pojavili i udaljili na sigurnu udaljenost od spremnika, neki bi ih snajperist sigurno pokušao neutralizirati. To je značilo da je Brvson siguran sve dok je na ovom položaju - ali tu nije bilo prilike za bijeg, nije bilo izlaza, i njegovi su neprijatelji zasigurno to znali. Mogli su ga čekati, čekati da napravi neku krupnu pogrešku. 114 Spustio je kalašnjikov, pustio ga da visi na remenu sa strane. Odavde je mogao vidjeti da je blondinka šćućurena između dva spremnika nekih šest-sedam metara dalje i gleda ga, čekajući da vidi što će poduzeti. Brvson je pokazao svojim palcem prvo ulijevo, zatim udesno, što je bilo pitanje bez riječi: gdje je izlaz? Odmah je odgovorila, također gestama ruke: jedini izlaz jest izaći iz zaklona spremnika i otići rampom natrag u smjeru iz kojeg su došli. Sranje! Nisu imali drugog izbora nego izaći na otvoreno. Brvson je pokazao na sebe, govoreći joj da će on ići prvi. Onda je uzeo drugo svoje veliko taktičko oružje, automat Uzi južnoafričke izrade. Istovremeno se polako postrance izvlačio iz zaštitna prolaza, leđima naslonjen na jedan spremnik, sve dok nije bio na otvorenom, Uzija uperena gore prema čuvarima. Sto su brže mogli, pod teretom oružja koje su si natovarili, kretali su se prema svom jedinom izlazu. Polako se pojavila i žena, i sada su se oboje postrance kretali prema rampi, leđima okrenuti prema golemim čeličnim kutijama. Obasjalo ih je nekoliko snažnih, prekriženih snopova svjetla, ravno u njih, u oči, osvjetljavajući svaki njihov pokret. Djelićem oka Brvson je zapazio kako nekoliko snajperista

mijenja položaje, ciljajući u njih iz drugih kutova kako bi mogli pucati bez bojazni da će pogoditi spremnike. Ali za to je potrebna precizna streljačka vještina. A Brvson im nije namjeravao za to pružiti priliku. Podigao je svoje oružje prema strijelcima i, kad je otpustio sigurnosni otkopac, začuo je glasan štopot iza sebe. Brzo se okrenuo i ugledao ljude kako se veru iz otvora koji je trebao biti njihov izlaz za bijeg! Ovi ljudi, koji su bili puno bliže i čiji je cilj stoga bio puno pouzdaniji, možda neće toliko oklijevati pucati. Sad su bili opkoljeni, a jedini put za bijeg nestao je! Iznenada se prolomi olujna vatra strojnice. Dolazila je od žene, koja se sada već povukla nazad u zaklon između dva spremnika. Začuli su se povici, vriskovi i nekoliko je ljudi palo na tlo, ranjeni ili mrtvi. Iskoristivši pucnjavu, Brvson je posegnuo u džep svoje pancirne jakne, izvukao rasprskavajuću granatu, izvukao iglu i bacio je gore prema jednoj skupini Calcanisovih ljudi. Začuo se zbor povika i ljudi su se raspršili baš u trenutku kad je granata eksplodirala i sve zasula svojim krhotinama, pogodivši nekolicinu ljudi. Metalni komadići zveckali su i po Brvsonovu štitniku za lice. 115 Začula se još jedna salva iz ženine strojnice, baš u trenutku kad je nekolicina ljudi koji su se upravo pojavili iz otvora stala napredovati prema njima i širiti se kao lepeza, s izvučenim pištoljima. Brvson je izvukao još jednu granatu i bacio je; ova je puno brže eksplodirala, s jednako razornim učinkom. Zatim je vojnike koji su se približavali zasuo paljbom iz Uzija. Nekolicina ih je bila pogođena; dvojica od njih, opremljena neprobojnim prslucima, napredovala su i dalje. Brvson je ponovno zapucao na njih. Udar metaka čak i u prsluke od kevlaru bio je dovoljno jak da sruši jednoga od njih. Brvson je ispalio još jedan dugački rafal i pogodio drugog čovjeka u izloženi dio vrata, što ga je na mjestu usmrtilo. "Dođite!" povikala je žena. Ugledao ju je kako natraške ulazi dublje u uski prolaz između spremnika, sve dublje u tamu. Čini se da je smjerala na neki drugi izlaz; morat će joj vjerovati, pouzdati se u to da zna što radi, kamo ide. Ispucavši divlje još jedan rafal kao zaštitu, Brvson je iskočio iz svog zaklona na rampu. Dok je trčao, pucao je posvuda oko sebe, kao da je poludio. Ali bilo je djelotvorno: uspio je doći do prolaza

na drugoj strani, baš na vrijeme da vidi kako je nestala skrenuvši ulijevo u niski prostor gdje su se sastajali krajevi nekoliko spremnika, vukući za sobom neki dugački, teški predmet. Prepoznao je to oružje. Prije nego što se okrenuo, izvukao je još jednu granatu i bacio je prema Calcanisovim ljudima - barem prema onima koji su ostali stajati. Bila je to ludost! Žena je naporno i teško vukla ovo ogromno oružje slično pušci koje je usporavalo njihov bijeg! "Idite vi", prošaptao joj je. "Ja ću uzeti ovo." "Hvala." Dohvatio je oružje, prebacio ga preko ramena, prevukavši platneni remen oko prsa. Sad se spuštala niz ogradu koja je vodila do sljedećeg reda spremnika niže dolje. Spustio se i on, a zatim ju je slijedio u stopu dok je plesala između novih spremnika. Sad je začuo korake posvuda uokolo, iako uglavnom odozgo i iza, pa je zaključio da su se njihovi progonitelji razdvojili u malene skupine. Kamo ona ide? Zašto je inzistirala da ponesu ovo prokleta oružje? Kretala se čudno, u cik-cak liniji između spremnika, a zatim se spustila niz ogradu do sljedeće razine. Ispod palube bilo je nekih osam razina spremnika, ispod natkritih otvora u palubi, i tko zna 116 koliko redova, što je sve predstavljalo jedan veliki labirint! Izgubio je orijentaciju; nije imao pojma kamo će ona, ali ona se kretala brzo i, činilo se, s ciljem, pa ju je nastavio slijediti, pomalo izgubivši okretnost, jer je morao nositi ovo oružje. Napokon su stigli do još jednog okomitog tunela u kojem su bile čelične ljestve. Skočila je na njih gotovo u trku. Brvson je počeo osjećati da gubi dah. Dodatnih petnaestak-dvadesetak kilograma koje je nosio nije mu pomoglo. Žena je bila u vrhunskoj tjelesnoj formi, primijetio je. Tunel je bio visok dvadesetak metara i vodio je do nekog mračnog, vodoravnog tunela koji je bio dovoljno visok da se u njemu moglo stajati. Čim je došao, ona je za njim zatvorila poklopac na otvoru i povukla zasun. "Ovo je dugačak tunel", rekla je. "Ali ako uspijemo doći blizu njegova kraja, do palube dva, onda smo vani." Potrčala je, dugim korakom, žurno; Brvson ju je u stopu pratio. Odjednom se začuo jak zvuk škljocanja koji je odjekivao, i iznenada su se našli u potpunoj tami. Brvson se silom navike, koju je stekao na terenskim operacijama kroz dugi niz godina, bacio na čelično tlo, a čuo je da je

i žena tako postupila. Odmah nakon pucnja začulo se kako čelik pogađa čelik kad je metak pogodio pregradu samo nekoliko centimetara dalje. Naciljano je tako dobro, tako blizu, da se to moglo objasniti samo termalnim noćnim nišanom. Još jedan prasak, i Brvson je odmah bio pogoden u prsa! Metak se zario u njegov prsluk od kevlara tako snažno kao da ga je neka moćna pesnica udarila u prsa. Brvson nije imao noćni nišan; nije ga bilo među opremom iz Aladinove špilje koju su uspjeli prikupiti brzim prekopavanjem po spremnicima. Ali Libanonka ga je imala. Nije li? "Nemam ga!" prošaptala je zlovoljno, kao da mu čita misli. "Negdje mi je usput ispao!" Sada su mogli čuti kako im se koraci sve više približavaju u tami nije to bio trk nego brzi hod, s velikom odlučnošću. Bila je to odlučnost nekoga tko vidi u tami, koji može vidjeti svoj cilj jednako jasno kao da je podne. Bio je to samouvjeren korak ubojice koji se približavao kako bi bolje vidio svoj cilj. 117 "Ostanite ležati!" prosiktao je Brvson dok je uzimao Uzi i uputio rafal u smjeru ubojice. Ali nije postigao ništa; ubojica im se sigurno približavao, Brvson je to mogao osjetiti. U lijevom džepu njegove pancirke bile su svakojake ručne granate. Bile su tu granate suzavca M651 CS, koje sad ne bi valjale, jer bi u ovom zatvorenom prostoru i njih gušile; nisu imali zaštitu. Ispaljivači pirotehničkih dimnih granata M90, koji stvaraju gustu dimnu zavjesu, također ne bi bili primjereni, jer se termalnim nišanom može vidjeti kroz dim. Ali znao je da tu mora biti još jedna granata, ručna granata specijalne izrade koja "bi mogla poslužiti. Nije bilo vremena da objasni ženi što će uraditi. On je jednostavno uzeo nešto oružja iz Calcanisova skladišta. I što sad? Trebao joj je reći, a da to ubojica, ili ubojice, ne razumiju. Samo naprijed! Pronašao je granatu, prepoznao ju je po njenu neobičnom obliku, po glatkoj površini. Brzo je izvukao iglu, pričekao potrebnih nekoliko sekundi i zavitlao je nekoliko metara ispred mjesta gdje je procijenio da bi mogao biti Calcanisov vojnik. Eksplozija je bila kratka, ali zasljepljujuće blještava, fosforno bijela, i osvijetlila je ubojicu tako da je izgledalo kao da se zaustavio film. Brvson je mogao vidjeti kako ubojica drži automat podignut u položaju spremnom za pucanje, a glava mu je trznula prema gore u

iznenađenju. Ali svjetlo je nestalo isto tako brzo kako se i pojavilo, a Brvson je osjetio kako se zrak odjednom ispunio užarenim zrakom. Ubojica je uhvaćen na prepad, na iznenađenje, i Brvson je iskoristio trenutak da uhvati i podigne dugački čelični projektil i da zatim krene prema naprijed i velikom brzinom dođe do žene. Pozvao ju je na arapskom: "Trčite! Samo naprijed! Sad nas ne može vidjeti!" Doista, dimna granata M76 američke izrade, kad je detonirana, ispušta gust dim protkan mjedenim krpicama koje lebde u zraku i vrlo se polako spuštaju na tlo. To je specijalni način zamračivanja namijenjen za blokiranje infracrvenih valova u sustavima termalne vizualizacije. Vrući komadići metala poremetili su ubojičin vidokrug, pa više nije mogao razlikovati toplinu ljudskog tijela od hladnije pozadine. Sada je zrak bio pun vruće metalne izmaglice; ubojičino vidno polje sada nije bilo ništa drugo do gusto prošarani oblak. 118 . 1 ,i . Bryson je jurio prema naprijed, a žena odmah pred njim. Kad se >! poslije nekoliko sekundi njihov neprijatelj oporavio i počeo divljački i > f nasumce pucati, Brvson i žena već su bili daleko iza njega u hodniku. ht Posvuda je praštalo, a meci su se besciljno odbijali o čelične pregrade. < Osjetio je kako ga je uhvatila ruka: blondinka ga je vodila kroz i prolaz, vukući ga na čelične ljestve sve dok se nije sam orijentirao i bio u stanju sam se penjati po prečkama na ljestvama u potpunoj tami. Iza sebe mogao je čuti još jedan prolom metaka dok je vojnik pucao naslijepo, a zatim je baražna vatra naglo prestala. Nestalo mu je streljiva, pomisli Brvson. Morat će ponovno napuniti. Ali neće imati vremena. Žena je otvorila poklopac otvora, i odjednom je progledao. U istom trenutku kad je osjetio kako mu hladni noćni zrak u pravom trenutku ispunjava pluća vidio je da su bili vani, na otvorenom, na desnom boku broda. Zatvorila je poklopac za njima i povukla zasun. Nebo je bilo mračno i bez zvijezda, oblačno, ali u suprotnosti s prijaš njom tamom doimalo se gotovo svijetlim. Bili su na drugoj palubi, razinu iznad glavne palube. Brvson je zapazio da su trube prestale zavijati; alarmi su prestali zvoniti. Žena je žustro zaobišla nekoliko masnih kablova smotanih poput zapletenih zmija i u nekoliko dugih koraka došla do ograde. Kleknula je i razvezala

sidreno uže sa zgloba, čime se otpustila samarica, ručica sohe, koja se sada okrenula prema van. Privezan za pritku sohe bio je čamac za spašavanje dugačak desetak metara, ophodno plovilo Magna Marine, jedan od najbržih motornih čamaca. Potom se njih dvoje uspelo u čamac, koji se nemirno ljuljao na svom motovilu. Potegnula je konop, oslobodila kočnicu i odjednom su naglo pali prema dolje i čamac se survao u vodu bez ikakvih ograda ničenja. Uključila je pogon i motor je progrgljao, a čamac se naglo zatetu rao, gotovo poletjevši preko vodene površine. Žena je dohvatila uprav ljač, dok je Brvson namještao dugačku čeličnu cijev, golemo oružje koje je vukao po cijelom brodu. Kretali su se punim gasom naprijed brzinom od oko šezdeset milja na sat. Obrisi Calcanisova golemog broda doimali su se poput velikog nebodera, a njegovo visoko crno korito djelovalo je zloslutno. 119 Glasan zvuk ophodnog čamca Magna čini se da je uzbunio Calcanisove snage osiguranja, jer se crno nebo odjednom osvijetlilo jakim snopovima svjetla i gromoglasnim eksplozijama. Ljudi iz osiguranja sada su se načičkali po palubnoj ogradi, stojeći na rešetkama i raznim drugim visokim mjestima, pucajući iz automatskog oružja i snajperskih pušaka. Nisu mogli ništa učiniti, jer su Brvson i žena bili izvan dometa. Pobjegli su, i bili su na sigurnom! Ali onda je Brvson opazio raketne lansere kako se podižu na palubu, upereni ravno na njih. Raznijet će nas! Postao je svjestan zujanja izvanbrodskog motora, koje je preraslo u snažnu huku. Ravno ispred pojavio se iza brodske krme ophodni čamac Boston Whaler, klase Vigilant, dugačak desetak metara, s montiranim strojnicama. To nije bilo plovilo španjolske obalne straže; očito, bilo je privatno. I dok je jurilo prema njima, sve se više približavajući, strojnice na njemu neprestano su bljuvale vatru. Žena je to čula, a potom i vidjela, i nije ju trebalo požurivati. Dodala je još jači gas, ubrzavajući do maksimuma. Calcanis je bez sumnje odabrao ovaj čamac na kojem su bili zbog njegove maksimalne brzine, ali isti je slučaj bio i s ophodnim čamcem koji im se približavao. Jurili su prema obali, ali je bilo neizvjesno hoće li pobijediti u natjecanju. Čamac koji ih je slijedio sada je već gotovo bio u dometu paljbe, svejednako bljujući

vatru iz svojih strojica. Bile su u pitanju samo sekunde prije nego što ih dohvate. More je bilo prošarano, zapjenjeno provalom metaka iz strojica. A golemi raketni lanseri na Spanish Armadi već su bili spremni za ispaljivanje; projektili su bili dovoljnog dometa. "Pucajte!" povikala je žena. "Prije nego što nas raznesu!" Ali Brvson je već namjestio Stinger na svoje rame, kundak uhvatio desnom rukom, lansirnu cijev lijevom, a platneni remen obavio oko prsa. Gledao je kroz nišan, zaškiljivši na jedno oko. Stingerov supernapredni softver pridonio je krajnjoj preciznosti, a koristio je pasivni infracrveni pretražnik. Bili su daleko izvan preporučene minimalne udaljenosti od dvije stotine metara. Brvson je poravnao cilj u optičkom nišanu, poništio funkciju za prepoznavanje neprijatelja te aktivirao funkciju za ispaljivanje. Čujni zvuk označio je da je projektil locirao metu. Ispalio je. Bila je to eksplozija zapanjujuće snage, a trzaj ga je odbacio unatrag kad se aktivirao raketni motor dvostrukog potiska i izbacio projektil prema naprijed. Lansirna cijev projektila, koja se po uporabi odbacuje, pala je u more. A projektil na toplinsko vođenje vinuo se u zrak i u visokom luku letio prema ophodnom čamcu, vukući za sobom dugu perjanicu dima poput užurbane črčkarije na noćnom nebu. Sekundu kasnije ophodni je čamac eksplodirao i pretvorio se u užarenu kuglu, užareni oblak dima koji je sukljao prema nebu. Ocean je bio uzmućen, a golemi valovi sustigli su ih iako su jurili prema naprijed. Zrakom se prolomio dugačak, glasan zvuk sirene za uzbunu sa Spanish Armade, zatim je uslijedio niz od nekoliko kratkih oglašavanja sirene, pa onda opet jedan dugačak zvuk. Žena se okrenula, užasnuta i zapanjeno promatrajući. Brvson je osjetio val jake vrućine na svom licu. Uzeo je drugi projektil - jedini koji je preostao, a koji je bio u paketu s prvim - i namjestio ga na napravu za ispaljivanje. Zatim je okrenuo lanser ulijevo i na infracrvenom nišanu namjestio brodske nadgrađe Spanish Armade. Začuo se zvuk koji je označio da je meta locirana. Srce mu je tuklo; zadržao je dah, i ispalio. Projektil je poletio prema golemom teretnom brodu, vrludajući kao da ispravlja smjer, smjerajući u samo središte broda. Trenutak potom začula se eksplozija, koja kao da je krenula iz

unutrašnjosti broda i širila se prema van. Komadići broda poletjeli su u zrak usred crnog dima i jakog plamena, a onda, kao u nekom čudnovatom slijedu, začula se još jedna eksplozija, još glasnija od prve. A zatim još jedna. I još jedna. Spremnici su se jedan za drugim pregrijavali i izazvali detonaciju svoga lako zapaljivog sadržaja. Nebo se ispunilo ognjem, golemom romorećom kuglom plamena, dima i krša. Buka je bila bolna za uši. Crna naftna mrlja širila se po 121 vodi, pa je i ona odmah planula, i sve se pretvorilo u dim, vatru i uzburkano valovlje. Calcanisov golemi brod, sada razorena trupina, nagnuo se na jednu stranu. Njegovu olupinu nikako nije mogao sakriti jetki crni oblak. Brod je počeo tonuti u ocean. Više nije bilo Spanish Armade. 122 KD ron rr 8 Izašli su na obalu na uskom, stjenovitom dijelu kopna, udarani snažnim valovima koji su se razbijali o strme litice. Bila je to Costa da Morte, Obala smrti, nazvana tako jer su se nebrojeni legioni brodova razbili o njenu opasnu, nepristupačnu obalu. Bez riječi dovukli su čamac za spašavanje što više gore na pješčani prud i sklonili ga u neku skrivenu dragu, daleko od reflektora obalne straže i pohlepnih očiju krijumčara; u najmanju ruku, neće ga odnijeti sljedeći veliki val. Odvezao je sa svojih prsiju remenje na kojem su visjela dva velika komada oružja, AK-47 i Uzi, te ih je sakrio iza čamca, prekrivši ih pijeskom, kamenjem, šljunkom te na sve naslagao malene gromade kamenja, tako da se oružje nije moglo vidjeti niti iz blizine. Ne bi bilo dobro da ih vide kako hodaju uokolo kao par plaćenih vojnika, a osim toga, već su imali dovoljno drugog, manjeg oružja posakrivanog u svojoj odjeći. Njih dvoje čudno su se kretali među stijenama, teški zbog oružja koje im je bilo po svim džepovima te im visjelo na ramenima i leđima. Odjeća im je, dakako, bila mokra - njena bijela odora i njegovo tali jansko odijelo - i tresli su se od zime jer je voda bila ledeno hladna. Brvson je otprilike znao gdje su pristali, jer je proučio detaljne zemljovide galicijske obale Španjolske napravljene u Agenciji, posebice dio obale najbliži točki gdje je Spanish Armada, prema satelitskom izvješću, bacila svoje sidro. Vjerovao je da su na obalu izišli kod sela Finisterre, ili Fisterra, kako ga nazivaju Galegosi. Finisterre: kraj svi 125 jeta,

negdje oko najzapadnije točke Španjolske. Nekoć je to za Španjolce bila najzapadnija granica poznata svijeta, mjesto gdje su nebrojeni krijumčari doživjeli svoj okrutni, ali milostivo iznenadan • kraj na stijenama prekrivenim loparima. Žena je prva progovorila. Spustivši se na jednu gromadu, vidljivo drhteći, stavila je ruke na glavu, prste uvukla u kosu te potegnula plavu vlasulju ispod koje se pokazala kratka kestenjava kosa. Izvadila je čvrsto zatvorenu plastičnu torbicu i iz nje izvukla malenu plastičnu kutiju, spremnik za kontaktne leće. Brzo je prstima dodirnula oči i izvadila kontaktne leće u boji te najprije desnu, a onda i lijevu spremila u kutijicu. Njezine zamamne zelene oči sada su postale tamno smeđe. Brvson je zapanjeno promatrao, ali nije rekao ništa. Zatim je iz plastične torbice izvadila kompas, nepromočivu kartu i malu usku baterijsku svjetiljku. "Ne možemo, naravno, ovdje ostati. Obalna straža pročešljat će svaki centimetar obale. Moj Bože, kakva moral" Upalila je svjetiljku i obavila je rukama dok je proučavala kartu. | "Nekako imam osjećaj da ste već prolazili kroz ovakve more." Podigla je pogled s karte i oštro ga pogledala. "Moram li vam doista objašnjavati?" "Ne morate ništa. Ali, izložili ste svoj život opasnosti da biste me spasili, i volio bih to razumjeti. Osim toga, mislim da mi se više dopadate kao brineta nego kao blondinka. Rekli ste da slijedite transfere oružja, vjerojatno za Izrael. Mossad?" "U neku ruku", rekla je tajanstveno. "A vi - CIA?" "U neku ruku." Uvijek se držao načela da kaže samo ono što je potrebno znati, i nije vidio potrebu da objelodanjuje više od toga. "Vaš cilj - vaše područje interesa?" ustrajala je. Oklijevao je na trenutak prije nego što je progovorio. "Recimo samo da sam u sukobu s jednom organizacijom koja seže puno dalje nego što možete vidjeti. Ali da vas pitam: Zašto? Zašto ste to učinili? Prekinuli ste čitavu infiltraciju, a zatim stavili život na kocku?" "Vjerujte mi, to nije bio moj izbor." "Nego čiji?" "Takve su bile okolnosti. Tako su se stvari odvijale. Napravila sam glupu grešku što sam vas upozorila, a zaboravila sam na kamere koje Calcanis ima posvuda." "Kako znate da su vas promatrali?" 126 "Jer, nakon što je počelo ludilo, povukli su me s dužnosti i rekli mi da me treba gospodin

Boghosian. Boghosian je - bio je - Calcanisov glavni razbojnik. Kad vas on treba, onda znate što to znači. Pregledali su snimljenu vrpcu. U tom sam trenutku znala da moram pobjeći." "Ali to povlači pitanje zašto ste me uopće upozorili." Zavrtjela je glavom. "Nisam vidjela razloga dopustiti im da stvore nove žrtve. Osobito zato što je moj krajnji cilj bio spriječiti prolijevanje nedužne krvi od strane terorista i fanatika. A i nisam mislila da će to ugroziti moju operativnu sigurnost. Očito sam se preračunala." Nastavila je proučavati kartu, sve vrijeme zaklanjajući svjetiljku sklopljenim rukama. Dirnut ženinom iskrenošću, Brvson je nježno rekao: "Imate li ime?" Ponovno ga je pogledala i napola se nasmiješila: "Ja sam Layla. A znam da vi niste Coleridge." "Jonas Barrett", rekao je. Pitanje što on radi ovdje ostavio je visjeti u zraku. Neka napipava, pomislo je. Informacije će se razmijeniti onda kad, ako, bude vrijeme za to. Laži, legende, tajna imena, sve mu je to sada tako lako dolazilo na jezik, kao nekoć. Tko sam ja doista? pitao se nijemo: bilo je to melodramatsko pitanje adolescenta, čudnovato preneseno u izludjelu svijest bivšeg terenskog operativca koji se osjetio vrlo izgubljenim. Valovi su se bučno razbijali o stijene posvuda oko njih. Začula se žalopojka sirene koja se oglasila sa svjetionika smještenog visoko iznad mora. Poznati svjetionik na Cabo Finisterre, pomisli Brvson. "Ne mora biti da ste se preračunali", rekao je, zahvalno, gotovo bez daha. Uputila mu je brz, žalostan smiješak i utrnula svjetiljku. "Trebam neki čarter let ili helikopter ili privatni zrakoplov, nešto da me - nas odvede odavde, i to brzo." "To bi se najvjerojatnije moglo naći u Santiagu de Composteli. To je šezdesetak kilometara istočno-jugoistočno odavde. To je glavna turistička odrednica - grad hodočašća, sveti grad. Mislim da izvan grada ima mali aerodrom koji ima neke izravne međunarodne letove. Možda bismo tamo mogli unajmiti zrakoplov ili helikopter. Svakako vrijedi pokušati." Oštro ga je promatrala. "Poznajete ovo područje." 127 "Jedva. Proučio sam kartu." Iznenada je jaka zraka svjetla osvijetlila obalu samo nekoliko metara dalje, što ih je oboje natjeralo da se bace na tlo instinktom izoštrenim terenskim iskustvom. Brvson se bacio iza

velike kamene gromade i ostao nepomičan; žena koja se nazivala Layla legla je pljoštimize iza nekog grebena. Brvson je osjetio pijesak na licu, hladan i mokar; čuo ju je kako diše nekoliko metara dalje. Brvson u svojoj karijeri nije surađivao s puno operativki, i držao je, iako je to rijetko govorio, kako su te žene, kojih je bila samo nekolicina i koje su uspjele prebroditi sve prepreke koje su im postavili njihovi špijunski vođe, od kojih su gotovo svi bili muškarci, bile izuzetne žene. O ovoj tajnovitoj Layli nije praktično znao ništa, osim da je jedna od tih izuzetnih žena, izuzetno vješta i mirna pod pritiskom. Vidio je kako svjetlo pretražuje obalu, kako se zaustavlja na trenutak oko mjesta gdje je sakrio čamac u skrovitoj dragi, te napravio dodatni zaklon time što je nagomilao kamenje koje je našao na pijesku. Možda bi iskusno oko moglo zamijetiti poremetnju koju je načinio u prirodnom rasporedu kamenja, morske trave i drugih predmeta naplavljenih na obalu. Brvson je promatrao iza stijene koja ga je zaklanjala. Ophodno plovilo kretalo se paralelno s obalom, a par jakih svjetala pomicao se naprijed-natrag po nazupčanim liticama. Bez dvojbe su pretraživači koristili i jake dalekozore. Na takvoj udaljenosti noćne sprave za motrenje bile su beskorisne, ali on nije htio riskirati tako da prerano ustane, samo zato što su se svjetla utrnula. Cesto je gašenje svjetala bio samo uvod u stvarno pretraživanje terena: tek kad bi se svjetla ugasila spodobe bi pojurile iz svojih zaklona iza stijena. Zato je on ostao na svom mjestu još pet minuta nakon što je obala ponovo utonula u mrak; bio je zadivljen što nije morao podučiti Laylu da učini to isto. Kad su konačno izašli iz svojih skloništa i protresli svoje zgrčene udove, počeli su se uspinjeti uz brijeg posut kamenjem i gusto obrastao kržljivim borićima, sve dok nisu došli do uske cestice posute šljunkom na vrhu litice. Duž ceste protezali su se visoki, masivni granitni zidovi koji su okruživali malene zemljišne čestice na kojima su se izdizale stare kamene kuće prekrivene mahovinom. Svaka je imala jednaku žitnicu podignutu visoko na stupovima, jednak stožasti sjenik, jednaku brajdu prepunu zelena grožđa, jednaku zbirku kvrgavih stala 128 bala prepunih voća. Bryson je shvatio da je to bilo područje gdje su

stanovnici živjeli i obrađivali zemlju jednako kao što su to uvijek činili, iz naraštaja u naraštaj. Bilo je to mjesto gdje pridošlica nije bio dobrodošao. Na čovjeka u bijegu gledalo bi se s krajnjom sumnjičavošću, a strance se promatralo i prijavljivalo. Iznenada su začuli kako netko vuče noge po šljunku nekih stotinjak metara iza njih. Naglo se okrenuo, držeći pištolj u desnoj ruci, ali ništa nije opazio zbog mraka i magle. Vidljivost je bila krajnje slaba, a cesta je zavijala, tako da se nije moglo vidjeti onoga tko se približavao. Opazio je da i Layla drži upereno oružje, pištolj s dugačkim perforiranim prigušivačem uvijenim na cijev. Njen položaj strijelca u kojem je držala pištolj s obje ruke bio je savršen, gotovo stiliziran. Njih dvoje ostali su nepomični, osluškujući. Zatim se začuo povik dolje sa spruda. Bila su barem dvojica; sigurno ih je bilo više. Ali odakle su došli? Kakve su im namjere? Još jedan iznenađan zvuk: zlovoljan glas u blizini govorio je jezikom koji Brvson isprva nije razumio, a potom je opet netko vukao noge po šljunku. Ubrzo je shvatio da je to galego, prastari galicijski jezik, koji je kombinirao elemente portugalskog i kastilijanskog španjolskog. Mogao je razabrati samo pojedine rečenice. "Vena! Axina Que carallo fas at? Que e o que che leva tanto tempo? Movete!" U tišini su se pogledali i tiho krenuli prema kamenu zidu i prema izvoru zvukova. Začuli su se tihi glasovi, mukli udarci, metalni klopot. Kad su zaobišli zid na zavojitu mjestu, Brvson je ugledao dvije siluete kako ukrcavaju sanduke na neki stari kamionet. Jedan je bio na kamionu, dok je drugi podizao sanduke s hrpe i dodavao mu ih. Brvson je pogledao na sat: tek je prošlo tri ujutro. Što ovi ljudi ovdje rade? Sigurno su ribari. Seoski ribari koji prikupljaju ulov, percehes, lopare nagrabbjene u vodi ili možda dagnje pobrane s mejillonieras, splavi koje su plutale na vodi tik uz obalu. Tko god bili, bili su to mještani zaokupljeni napornim poslom i nisu predstavljali izravnu prijetnju. Odložio je oružje i pokazao Layli da i ona to učini. Upereni pištolji značili bi pogrešku; sukobljavanje je nepotrebno. Bolje pogledavši, Bryson je zaključio da je jedan od dvojice sredovječan čovjek, a drugi tek prošao svoje tinejdžerske godine. Obojica su 129 izgledali kao grubi seoski radnici; izgledali su i kao otac i sin. Mlađi je bio na

kamionu; stariji mu je dodavao kutije. Stariji je govorio mlađemu: "Vena, movete, non podemos perde-lo tempo!" Brvson je dosta znao portugalski zbog brojnih operacija u Lisabonu i nekoliko u Sao Paulu, pa je razumio što su govorili: "Hajde, miči se!" rekao je stariji. "Moramo stići na vrijeme, ne smijemo odugovlačiti!" Brzo je pogledao u Laylu i onda povikao na portugalskom: "Por favor, nos poderian axudar? Metimo-lo coche na cuneta, e a mina muller e mdis eu temos que chegar a Vigo canto antes." Možete li nam pomoći? Auto nam je naglo skrenuo s ceste, a moja žena i ja pokušavamo što prije doći do Viga. Obojica su sumnjičavo pogledala. Sada je Brvson vidio što su ukrcavali, a to nisu bili sanduci lopara ili dagnji. Bile su to zatvorene kutije stranih cigareta, uglavnom engleskih i američkih. Nisu to bili ribari. Bili su šverceri, koji su dopremali švercane cigarete za prodaju po višestruko napuhanim cijenama. Stariji je spustio kutiju na šljunčani put. "Stranci? Odakle ste?" "Vozili smo iz Bilbaoa. Na odmoru smo, razgledavamo, ali prokleti unajmljeni auto bio je pravo smeće. Nešto nije bilo u redu s prijenosom i završili smo u jarku. Ako biste nas mogli povesti, dobro ćemo vam platiti." "Svakako vam možemo pomoći", rekao je stariji muškarac, dajući znak mlađemu, koji je skočio s kamiona i počeo im se približavati pod kutem, sve bliže Layli. "Jorge?" Iznenada je mladić izvukao revolver, stari Astra Cadix .38 Special, i uperio ga u Laylu. Približivši joj se još par koraka, povikao je: "Vaciade os petos! Agora mesmol Ispraznite džepove! Sve izvadite! Brzo, sve, i nemojte ništa pokušavati! Brzo." Sada je i stariji muškarac izvukao revolver i uperio ga u Brvsona. "I ti, prijatelju. Baci svoj novčanik i šutni ga prema meni", oštro je izvikivao. "I taj skupocjeni sat. Idemo! Ili će prvo dobiti tvoja ljupka žena, a potom ti!" Mladić je krenuo naglo naprijed, uhvatio lijevom rukom Laylu za lakat, gurnuo je prema njemu, držeći joj revolver na sljepoočnici. Čini se da nije primjetio kako se Lavlin izraz lica nije promijenio, da nije 130 povikala niti se bilo kako doimala izazvanom. Da je primijetio mirnoću u njenu držanju, bio bi to povod za uzbunu. Uхватила je Brvsonov pogled; kimnuo je posve nezamjetljivo. Iznenadnim trzajem izvukla je odjednom dva

pištolja, po jedan u svakoj ruci. U lijevoj je bio .45-kalibarski kratki Heckler & Koch USP, a u desnoj golemi, izuzetno snažan .50-kalibarski izraelski Desert Eagle. Brvson je istovremeno trgnuo Berettu 92 i uperio je u drugog švercera. "Natrag!" odjednom je Layla povikala na dječaka na portugalskom, i on se spotakao uzmaknuvši zahvaćen iznenadnim strahom. "Odmah baci pištolj jer ću ti raznijeti glavu!" Tinejdžer je u trenutku ponovno stao na noge, oklijevajući kao da razmišlja kako će reagirati, a ona je odmah pritisnula okidač golemog Desert Eaglea. Prasak je bio zapanjujuće glasan, tim više zastrašujući jer je bio tako blizu mladićeva uha. Odbacio je svoj stari Astra Cadix, podigao ruke u zrak i rekao: "Noti! Non dispare!" Revolver je pao na tlo, ali nije opalio. Brvson se nasmiješio, obrativši se starijem muškarcu. "Spusti oružje, meu amigo, jer će moja žena ubiti tvog sina ili nećaka ili tko li je već, a kao što si upravo vidio, to je žena koja baš ne može dobro vladati svojim impulsima." "Por Cristo bendito, esa muller estd tola!" sredovječni krijumčar pljunuo je dok je kleknuo i nježno spustio svoj pištolj na šljunak. Kriste svemogući, to je luda žena! I on je podigao ruke u zrak. "Se pensan que nos van toma-lo pelo, estdn listos! Temos amigos esperando por nos 6 final da estrada." Ako nas namjeravaš oguliti, ti si lud. Prijatelji nas čekaju dolje na cesti "Da, da", rekao je Brvson nestrpljivo. "Ne zanimaju nas tvoje cigarete. Treba nam samo tvoj kamion." "O meu camion? Por Deus, eu necesito este camion!" Zaboga, treba mi taj kamion! "Pa, upravo te snašla loša sreća", rekao je Brvson. "Klekni!" naredila je Layla tinejdžeru, koji je to odmah učinio. Dječak je bio crven u licu i tresao se kao uplašeno dijete, trepćući svaki put kad bi ona mahnula svojim Desert Eagleom. "Polo menos nos deixardn descarga-lo camion? Vostedes non necesitan a mercanaa!" molio je stariji muškarac. Barem nam dopustite da iskrčamo kamion. Vama ne treba ova roba! 131 "Iskrcajte", rekla je Layla. "Ne!" upleo se Bryson. "Uvijek je unutra skriveno još nekakvo oružje, u slučaju pljačke. Hoću da se obojica okrenete i počnete hodati natrag cestom. I nemojte se zaustavljati sve dok više ne budete čuli kamion. Ako samo pokušate trčati za nama, pucati, telefonirati nekome, mi ćemo

se odmah vratiti i napasti vas oružjem kakvo nikad prije niste vidjeli. Vjerujte mi - ne trebate nas stavljati na kušnju." Potrčao je prema kamionskoj kabini, pokazujući Layli trzajem glave da uđe s druge strane. Držeći Berettu uperenu u dvojicu Galegosa, naredio je: "Krenite!" Dvojica švercera, mlađi i stariji, nesigurno su ustali, podignutih ruku, i počeli hodati šljunčanom cestom. "Ne, čekajte", iznenada će žena. "Ne želim ništa prepustiti slučaju." "Što?" Zatakнула je malokalibarski pištolj u džep svoje pancirne jakne i izvukla drugi pištolj, čudna izgleda, koji je Brvson odmah prepoznao. Kimnuo je i nasmijao se. "Non!" vrisnuo je mladi švercer kad se okrenuo. Stariji, vjerojatno otac, povikao je: "Non dispare! Estamos facendo o que nos dicen! Viexen Santa, non imos falar, por que iamos?" Nemojte pucati! Učinit ćemo što ste nam rekli. Majko Božja, nećemo govoriti, zašto bismo? Obojica su se dala u bijeg, ali prije nego što su prošli nekoliko metara začula su se dva glasna praska iz Lavlina oružja. Svaki je pucanj pomoću snažnog punjenja ugljik-dioksidom izbacio injekciju jakog uspavljujućeg sredstva u tijelo svakog muškarca. Ovo oružje kratka dometa zamišljeno je za uspavljivanje životinja tako da ih se ne mora ubiti; uspavljujuće sredstvo će, kod ljudi, djelovati možda tridesetak minuta. Dvojica muškaraca stropoštala su se na tlo, a tijela su im se još kratko trzala prije nego što su zapali u nesvjesno stanje. Stari je kamion zveckao i klopotao dok je artritični motor s naporom svladavao strmi uspon na vijugavoj gorskoj cesti. Sunce se uspinjalo nad nazupčane litice, obojivši obzor pastelnim bojama dok je ba132 calo čudesno bljedunjavo rumenilo na krovove prekrivene crijepom u ribarskim selima pokraj kojih su prolazili. Razmišljao je o prekrasnoj, izvanrednoj ženi koja je spavala na prednjem sjedalu do njega naslonivši glavu na vibrirajuće prozorsko staklo. Nešto je kod nje bilo tako čvrsto i neumoljivo, a u isto vrijeme ranjivo, pa čak i melanholično. Bila je to zapravo privlačna kombinacija, ali njegovi su ga instinkti opominjali da se ne približava, i to zbog mnoštva razloga. Bila mu je previše nalik, preživjeli brodolomac čija je gruba vanjština skrivala krajnje zamršenu nutrinu koja se povremeno doimala kao da je u ratu sama sa sobom. A tu je bila i Elena, uvijek

Elena - njezina nezemaljska prisutnost, misterij na njen osobeni način. Žena koju nikad zapravo nije upoznao. Obećanje da će je potražiti postao je za njega zov sirene, neuhvatljiv i prijevaran. Layla je u najboljem slučaju predstavljala njegova strateškog partnera, saveznika koji mu je jednostavno trebao. Ona i Brvson koristili su jedno drugo, pomagali si međusobno; u njihovu odnosu bilo je nešto gotovo klinički čisto, puka taktika. Nije tu bilo ničeg drugog. Ona je za njega bila obično sredstvo za postizanje cilja. Iscrpljenost ga je nadvladala, pa je zavezao kamion u šumarak i odrijemao, kako je mislio, dvadesetak minuta; probudio se s trzajem poslije nekoliko sati. Layla je još uvijek tiho spavala. Sam je sebi tiho opsovao; nije bilo dobro što su izgubili toliko vremena. No, s druge strane, zamor u kostima obično uzrokuje krive proračune i krive procjene, pa se možda ova žrtva isplatila. Vrativši se na cestu zapazio je da je njome sada hodalo sve više ljudi u smjeru Santiaga de Compostele. Najprije je to bila samo nekolicina pješaka, a onda cijeli red, pa onda i cijelo mnoštvo. Većina ih je hodala, a neki su bili na starim biciklima. Samo nekoliko njih jahalo je na konjima. Lica su im bila opaljena suncem; mnogi su hodali sa štapovima svijenim na vrhu, odjeveni u jednostavnu, grubu odjeću i imali naprtnjače na koje su bile privezane školjke jakovske kapice. Jakovska kapica, prisjetio se Brvson, bila je simbol hodočasništva duž Camino de Santtago, hodočasničke ceste od nekih stotinjak kilometara od prolaza Roncesvalles u Pirenejskom gorju do starog svetišta Svetog Jakova u Santiagu. Obično je trebalo mjesec dana da se taj put prijeđe pješice. 133 Tu i tamo duž puta bila su kola na dva kotača, gdje su trgovci Cigani prodavali suvenire - razglednice, plastične ptice koje su mahale krilima, školjke jakovske kapice, odjeću jarkih boja. No ubrzo je primijetio još nešto, za što nije našao objašnjenje. Nekoliko kilometara prije Santiaga promet je postajao sve zagušeniji. Automobili i kamioni kretali su se polako, gotovo tik jedan iza drugoga. Negdje naprijed bio je nekakav zastoj prometa. Radovi na cesti? Ne. Odgovor su pružile drvene prepreke i trepćuća svjetla s gomile službenih vozila, koja su se mogla vidjeti kad je izašao iz zavoja. Bila je to policijska blokada. Španjolska

policija pregledavala je vozila, vozače i putnike. Automobile se, čini se, brzo propuštalo, ali kamione se zaustavljalo i slalo u stranu dok nisu pregledane vozačke i prometne dozvole. Mnoštva hodočasnika prolazila su znatiželjno pogledavajući, a policija ih nije zaustavljala. "Layla", rekao je. "Brzo, probudi se!" Probudila se s trzajem, uplašena i odmah potpuno budna. "Sto što je to?" "Traže naš kamion." Odmah je vidjela što se događa. "O, Bože. One ništarije su sigurno došle sebi, javili policiji..." "Ne. Nisu oni, ne izravno. Takvi ljudi izbjegavaju vlasti kad god je to moguće. Netko ih je sigurno našao, ponudio im lijepu svotu. Netko tko ima izravne veze sa španjolskom policijom." "Guardacostas? Ne bih rekla da su to bili Calcanisovi ljudi, ako je netko uopće i preživio." Zavrtio je glavom. "Pretpostavljam da je sasvim netko drugi. Organizacija koja je znala da sam na brodu." "Neprijateljska tajna organizacija." "Da, ali ne onako kako možda mislite." Neprijateljska nije prava riječ, pomislio je. Đavolja, možda. Organizacija čiji pipci zadiru duboko u vlade nekoliko svjetskih sila. Uprava. Iznenada je kamionom zaokrenuo na jednu stranu ceste, zapazivši prazninu u nizu hodočasnika. Začuli su se povici prosvjeda prodavača na kolima i trubljenje automobila. Iskočivši iz kamiona, brzo je poskidao s njega tablice odvijanjem na džepnom nožu, a zatim se s njima ponovno vratio na prednje sjedište. 134 "Ovo u slučaju da su tako glupi da gledaju samo registarske pločice. Prevarit ćemo ih: tražit će par, muškarca i ženu zajedno, koji odgovaraju našem opisu, koji su se možda prerusili na brzinu. Zato ćemo se morati razdvojiti, i ići pješice, ali morat ćemo još..." Brvsonov je glas postajao sve tiši kad je u blizini primijetio jedna kola. "Samo malo." Poslije nekoliko minuta razgovarao je na španjolskom s bucmastom Cigankom koja je prodavala šalove i drugu narodnu odjeću. Očekivala je da će se ovaj kupac - rođeni Kastilijanac, što se može zaključiti iz njegova tečnog španjolskog bez naglaska - bjesomučno cjenkati te se iznenadila kad joj je ovaj muškarac samo dobacio smotak peseta u novčanicama. Brzo se krećući od kola do kola, prikupio je gomilu odjeće i vratio se s njom u kamion. Layla je zabezeknuto pogledala; kimnula i svečano rekla: "Dakle, sada sam hodočasnica." Košmar, potpuni

kosmarl Automobili su trubili, a ljutiti vozači vikali i psovali. Rijeka hodočasnika pretvorila se u gomilu, mnoštvo izrazito različitih ljudi kojima je jedino zajedničko bila njihova gorljiva vjera. Bilo je tu staraca sa štapovima koji su izgledali kao da mogu napraviti jedva još jedan korak, starica potpuno odjevenih u crno, a njihovi crni rupci otkrivali su im samo gornji dio lica. Mnogi su imali na sebi kratke hlače i majice. Neki su hodali gurajući bicikle. Bilo je tu iscrpljenih roditelja koji su nosili vrištavu dječicu, dok su im starija djeca cičala od oduševljenja te utrčavala i istrčavala iz gomile. Osjećao se miris znoja, luka, tamjana, cijela paleta ljudskih mirisa. Brvson je bio odjeven u srednjovjekovnu sutanu i imao štap sa svijenom ručkom, a to je bila redovnička odjeća iz daleke prošlosti kakva se još uvijek nosila u nekim izoliranim redovima. Ovdje se prodavala kao suvenir. Prednost joj je bila što je imala kapuljaču, koju je Brvson navukao te tako prikrio neke svoje crte lica, dok je preostali dio bio u sjeni. Layla, pedesetak metara iza njega, imala je na sebi čudnu vrećastu haljinu sašivenu od grube tkanine koja je izgledala kao muslin i drečavi pulover prekriven šljokicama, dok je na glavi imala svijetlocrveni rubac. Iako je čudno izgledala, savršeno se dobro uklopila u ostatak mnoštva. Drvene prepreke koje su bile pred njima bile su poslagane tako da su omogućavale širok prolaz pješacima; dvojica uniformiranih policij 135 skih službenika stajala su sa svake strane prepreke i površno pregledavala lica koja su prolazila. Na drugoj polovici ceste automobili i kamioni bili su pripuštni jedan po jedan. Pješaci su se kretali uobičajenim korakom i nisu uopće usporavali, odvažio se primijetiti Brvson. Dok je polazio pokraj policajaca hodao je nesigurno, oslanjajući se na štap, što je bio hod čovjeka koji se približavao kraju okrutnog dugog puta. Nije bacio pogled na lica policajaca niti ih je otvoreno ignorirao. Činilo se da ne obraćaju na njega pozornost. Za nekoliko sekundi već je sigurno prošao prepreku, nošen bujicom ljudi. Bljesak svjetla. Bio je to odsjaj jakog jutarnjeg sunca o neki predmet u blizini; okrenuo je glavu i ugledao snažan dalekozor na licu još jednog uniformiranog policajca, koji je stajao na klupi. Poput svojih kolega koji su bili na prepri, i on je

proučavao lica onih koji su ulazili u grad po Avenida Juan Carlos I. Bio je u pozadini, ili možda drugi filter, i pregledavao je mnoštvo sistematski i metodično. Sunce je već bilo jako, iako je bilo tek rano jutro, i muškarčevo se blijedo lice zarumenjelo. Brvson je još jedanput pogledao, zbunjen blijedoćom muškarčeve kože i plavom kosom ispod kape sa šiltom. Plavi muškarci nisu baš uobičajeni u ovom dijelu Španjolske, ali nisu bili ni nepoznanica. No nije to privuklo njegovu pozornost. Bila je to blijeda, gotovo bijela koža. Nijedan policajac ni pogranični stražar ne bi mogao dugo biti u ovom podneblju a da mu koža ne potamni ili bar ne pocrveni, zbog jakog sunca. Čak ni uredski službenik ne bi mogao izbjeći boravak na suncu dok odlazi na posao ili na ručak. Ne, ovo nije bio mještanin, nije bio domaći čovjek. Brvson je posumnjao da taj čovjek uopće nije Španjolac. Plavokosi policajac jako se znojio, pa je nakratko spustio dalekozor da bi svijenim laktom obrisao lice, i tada je Brvson prvi put opazio čovjekove crte lica. Pospasane sive oči koje su prikrivale divlju usredotočenost, tanke usne, koža boje krede, kosa pepeljastoplava. Čovjek mu je bio poznat. Khartum. Plavi muškarac bio je poslan kao tehnički stručnjak iz Rotterdama, koji je posjetio sudanski glavni grad sa skupinom europskih specijalista kako bi savjetovali iračke dužnosnike u vezi s izgradnjom rampe za balističke projekte i preuzeli narudžbe za opremu koja bi se mogla koristiti za sklapanje projektila Scud. Plavi muškarac zapravo je bio uljez, ubačeni agent. Radio je za Upravu. Bio je i agent za umorstva, stručnjak za brzo ubijanje. Brvson je bio u Khartumu da postavi nadzor, kako bi pribavio snažne dokaze koji bi se kasnije mogli upotrijebiti protiv Iračana. Samo se u prolazu nakratko susreo s plavim ubojicom i predao mu mikrofotografske dosjee željenih ciljeva, kao i informacije o tome gdje odsjedaju, kakav im je raspored, gdje su im vjerojatne rupe u osiguranju. Brvson nije znao kako se plavi čovjek zove, znao je samo da je bio ledeni ubojica, jedan od najboljih u svom zanatu: izvanredno vješt, vjerojatno sociopat, savršeni agent za umorstva. Uprava je poslala jednog od svojih najboljih agenata ovdje da ga ubije. Sada više nije bilo dvojbe da su ga njegovi bivši poslodavci

označili kao onoga kome "nema spasa". Ali kako ga je pronašao? Šverceri su sigurno progovorili, ljutiti zbog ukradenog kamiona i željni dočepati se bez sumnje velikodušno ponuđenog mita. U ovom dijelu zemlje nije bilo puno cesta, a samo nekoliko iz Finisterrea, pa ih se lako moglo nadzirati iz zraka ako su mogli brzo doći do nekog helikoptera. Brvson nije ni vidio ni čuo helikopter, ali neko vrijeme je prespavao. Osim toga, stari je kamion bio toliko glasan da je helikopter mogao letjeti odmah iznad njega i on ga ne bi čuo. Bez sumnje je žurno napušteni kamion, koji je služio kao zvijezdavidilja njihovim progoniteljima, bio dokaz da su on i Layla negdje u blizini. A cesta je vodila samo u dva smjera: u Santiago de Compostelu ili iz nje. Sasvim je izvjesno da su uzete u obzir obje mogućnosti i da su prepreke postavljene na mjestima stjecišta. Htio se okrenuti i uvjeriti se je li Layla još iza njega, na sigurnom, ali nije mogao ulaziti u takav rizik. Bilo mu se ubrzalo. Odvratio je pogled, ali bilo je prekasno. Opazio je trenutak prepoznavanja u ubojičinim očima. Vidio me; prepoznao me. Ali trčati, napraviti bilo kakav iznenadni pokret kojim bi se izdvojio iz gomile značilo bi isto što i podizanje zastave, potvrdu ubojičine sumnje. Jer agent za umorstva nije mogao biti siguran s te udaljenosti. Ne samo da su prošle godine poslije Khartuma nego je i sutana s 137 kapuljačom koju je Bryson imao na sebi zaklanjala njegovo lice, a ubojica neće pucati nasumce. Vrijeme se gotovo zaustavilo dok je Brysonu mozak bjesomučno radio. Tijelo mu se napunilo adrenalinom, srce mu je tuklo, ali se suzdržavao da ne ubrza korak. Nije se smio izdvajati iz mnoštva. Krajičkom oka Bryson je vidio kako se ubojica okreće prema njemu, a desnu ruku primiče oružju u koricama koje mu je bilo za pašom. Mnoštvo hodočasnika bilo je toliko zbijeno da su gotovo nosili Brysona, ali tako mučno sporo. Kako ubojica može biti siguran u to da sam ja čovjek kojeg želi? S tom kapuljačom... a onda je Brvson iznenada sa žaljenjem shvatio da ga upravo činjenica što nosi kapuljaču izdvaja iz mnoštva; na ovom okrutno vrućem suncu neki muškarci nosili su kape kako bi zaštili glavu od sunčanih zraka, ali kapuljača je privlačila žegu i pod njom je bilo nepodnošljivo vruće; nitko od onih koji su imali kapuljače na

svojim starinskim redovničkim haljama nije ju nosio podignutu. Jedino on. Iako se nije odvažio da pogleda, postao je svjestan nagle kretnje, trzaja koji je zapazio krajičkom oka, trag svjetlosti metalnog predmeta koji je sigurno bio pištolj. Ubojica je izvukao oružje; Brvson je to osjećao gotovo instinktivno. Odjednom se sagnuo, glumeći udar vrućine, tako da su se oni koji su bili odmah iza njega počeli spoticati. Uznemireni povici; zabrinut Vrisak žene. Nije prošao ni djelić sekunde i oružje s prigušivačem ispalilo je svoj smrtonosni pucanj. Vriska i strah. Mlada žena koja je bila samo nekoliko metara s lijeve strane stropoštala se na tlo. Gornji dio glave bio joj je raznesen i krv je šikljala posvuda u promjeru od oko dva metra. Mnoštvo se dalo u bezglavu jurnjavu; sve više ustrašenih povika. U blizini se podigla prašina kako su se meci zabijali u zemlju. Ubojica je brzo pucao, u poluautomatskoj maniri. Kad je ugledao svoj cilj, više nije mario hoće li pogoditi nekog nedužnog. Brvson se našao usred meteža i gotovo ga je pregazilo mahnito, bezglavo mnoštvo; tek što se nekako uspio osoviti na noge i maknuti kapuljaču, ponovno je bio odgurnut na tlo. Posvuda oko njega bili su povici i vriska ranjenih i umirućih, kao i onih oko njih. Uspjevši nekako naći uporište, pojurio je prema naprijed pod stalnim naletima onih koji su pokušavali pobjeći od ovog bezumlja. 138 Imao je oružje, ali da ga je izvadio i uzvratio vatru, bilo bi to samoubojstvo. Zasigurno ih je bilo više; u trenutku kad bi pritisnuo okidač zapravo bi ispalio svjetleću raketu i otkrio svoj položaj fanatičnim ubojicama koje je ovamo poslala Uprava. Umjesto toga, jurio je naprijed, pognute glave, sagnut nisko do zemlje, skriven zapletajem tjelesa. Salva metaka izrešetala je čelik prometnog znaka udaljenog nekoliko metara, što je značilo da ga je plavi ubojica izgubio iz vida jer ga je smelo uzburkano mnoštvo. Sest-sedam metara ispred začuo se još jedan vrisak i tijelo muškarca na biciklu savilo se u luk kad je pogođen u leđa. Plavi je sada gađao utvare; to je moglo samo poslužiti Brvsonovoj namjeri, da stvori krajnji nered u kojem bi se mogao izgubiti. Odvažio se da pogleda uokolo, jer su se i mnogi drugi trudili vidjeti odakle se puca, i osupnulo ga je kad je vidio da je plavi ubojica iznenada pao prema naprijed, kao da ga

je netko gurnuo straga. Pogodio ga je metak! Strijelac se savio u torzu, a zatim stropoštao s ograde, ili mrtav ili teško ranjen. No tko je ispalio hitac? Skrletni odbijesak: svijetlocrveni rubac, koji je potom nestao u mnoštvu. Layla. S olakšanjem se okrenuo natrag i nastavio se kretati s mnoštvom, poput nekog komada drveta nošenog snažnom strujom. Nije se mogao kretati prema njoj, protiv struje, da je i htio; dakako, nije se usudio dati joj nekakav znak. Znao je kako Uprava organizira takve visoko prioritetne zadatke, a ovo je zasigurno bio jedan od takvih. Nisu škrtarili s ljudstvom. Agent za umorstva bio je poput žohara; gdje nađeš jednoga, tu su sigurno i drugi. Ali gdje? Plavi je strijelac iz Khartuma, čini se, djelovao kao istureni napadač, što znači da su drugi bili u pozadini. Ali ta pozadina nije bila vidljiva. Brvson je predobro poznao metodologiju Uprave a da bi povjerovao da je plavi djelovao sam. Mnoštvo hodočasnika sada je bilo izvan kontrole i pretvorilo se u gungulu, uskipjelu izlivenu masu uplašanih ljudi, od kojih su neki pokušavali trčati niz avenidu, dok su drugi trčali u suprotnom smjeru. Ono što je prije nekoliko trenutaka bio idealan zaklon sada je postala opasnost, prijetnja. On i Layla morat će se odvojiti od uspaničene gomile, izgubiti se negdje u Santiagu i naći neki put do aerodroma u Labacolli, udaljenom jedanaest kilometara prema istoku. 139 Dok se izvlačio iz rijeke pješaka i bicikala zamalo ga je postrance udario neki nesigurni biciklist, a on se uhvatio za uličnu svjetiljku kako bi se uspio oduprijeti naletu mnoštva dok je čekao da se pojavi Layla. Prelazio je pogledom po mnoštvu tražeći njezino lice, ili prije njezin skrletni rubac. Bio je na oprezu i što se tiče drugih neuobičajenih pojava kao što su bljeskovi čelika, policijske odore, nedvojben izgled unajmljena ubojice. Brvson je znao da sigurno predstavlja čudan prizor: privlačio je poglede. Posebice je jedan hodočasnik, koji je u rukama čvrsto držao nešto što je izgledalo kao Biblija pod naborima njegove redovničke odore, čini se zurio u njega s neprikrivenom znatiželjom s druge strane Avenide Juan Carlos I koja je vrvjela ljudima. Brvson je uhvatio redovnikov pogled baš u trenutku kad je čovjek izvukao svoju Bibliju; međutim, predmet je bio dugačak, izrađen od plavog čelika.

Pištolj. U djeliću sekunde, koliko je mozgu trebalo da obradi ono što su oči vidjele, Brvson se bacio udesno, udarivši u biciklista i srušivši ga, a sredovječni se vozač izbezumljeno pokušavao osoviti dok je ljutito vikao. Mukli udar; eksplozija krvi poprskala je Brvsona po licu. Biciklistova sljepoočnica bila je raznesena, a na njenu mjestu ostala je samo duboka rana, grozna masa zagasitocrvene boje. Ponovno vriskovi posvuda uokolo. Čovjek je bio mrtav, a pucao je čovjek u redovničkoj sutani, udaljen dvadesetak metara, koji je još uvijek držao pištolj uperen i još uvijek je pucao. Bilo je to bezumlje! Brvson se otkotrljao na stranu, pri čemu je dobio par udaraca u glavu i leđa od mnoštva koje je u panici bezglavo bježalo. Zgrabio je pištolj koji je imao u koricama, Berettu, i naglo ga izvukao. Jedan je čovjek povikao: "Unha pistola! Ten unha pistola!" Ima pištolj! Meci su pogodili čeličnu uličnu svjetiljku i glasno zazvečali te se zabili u tlo nekoliko metara dalje. Brvson se osovio na noge, vratio se u ravnotežu, naciljao redovnika-ubojicu i pritisnuo okidač. Prvi je metak pogodio ubojicu u prsa, te mu je ispao pištolj; drugi metak, ravno posred prsa, potpuno ga je oborio. 140 Krajičkom oka Bryson je s lijeve strane zapazio svjetlucanje nekog predmeta za koji mu je instinkt rekao da je to još jedan pištolj. Okrenuo se upravo na vrijeme da ugleda kako još jedan čovjek, također prurušen u hodočasnika, uperuje na njega maleni crni pištolj s udaljenosti od nekih pet-šest metara. Brvson se naglo zavrteo udesno da izbjegne metak, ali iznenadna eksplozija boli u njegovu desnom ramenu i vrućina koja mu se spuštala niz prsa govorila mu je da je pogođen. Izgubio je tlo pod nogama, a noge su popustile pod njim. Stropoštao se na pločnik. Bol je bila razorna; osjetio je kako mu vruća krv natapa košulju, a lijeva ruka trne. Zgrabile su ga nečije ruke. Dezorijentiran, gledajući kroz omaglicu, Brvson je refleksno počeo šakama tući svog napadača, kad je začuo Lavlin glas. "Ne, to sam ja. Ovuda. Ovuda!" Obuhvatila ga je pod zdravo rame i lakat i pomogla mu da se uspravi naslanjajući se na nju. "Ti si dobro!" uzviknuo je Brvson s olakšanjem, usred kaosa nelogično, jer je zapravo on bio ranjen. "Dobro sam. Idemo!" Povukla ga je na jednu stranu, presjecajući

put bezglavoj trci mahnitih hodočasnika čija je panika sada prerasla u grozničavost. Brvson se morao prisiliti na kretanje, ubrzavajući svoj korak dok mu je svaka kretnja bila bolna. Ugledao je još jednog redovnika kako ga promatra s udaljenosti od nekoliko metara. I on je imao nešto u ruci. Potaknut na akciju, Brvson je podigao svoj pištolj i uperio ga, baš kad je opazio kako redovnik podiže duguljasti predmet - Bibliju - prema svojim usnama, poljubi je i glasno se pomoli usred nasilja, bezumlja. Ušli su u velik park, širok i prostran, s njegovanim vrtovima i redovima eukaliptusova drveća. "Moramo naći mjesto da se odmoriš", rekla je Layla. "Ne. Rana je površinska - " "Krv!" "Mislim da je više ogrebotina. Očito su oštećene krvne žile, ali nije ni približno tako ozbiljno kako možda izgleda. Ne možemo si priuštiti odmor ovdje; moramo dalje!" "Ali gdje?" 141 "Gledaj. Ravno naprijed - preko ceste - katedrala, trg. Praza do Obradoiro - prepuna je ljudi. Moramo ostati s mnoštvom, izgubiti se u njemu gdje god možemo. Ma što činili, ne smijemo se izdvajati." Osjetio je njezino trenutačno oklijevanje i dodao: "Kasnije ćemo se pobrinuti za moju ranu. Sada je to naš najmanji problem." "Nisi svjestan koliko krvi gubiš." Gotovo kliničkom uzdržanošću otkopčala mu je nekoliko gornjih gumba na košulji i nježno odmaknula krvlju natopljenu tkaninu s kože na njegovu ramenu; osjetio je oštru bol. Nježno je opipala ranu; bol se povećala, poput sijevanja munje. "Dobro", rekla je, "možemo se za to pobrinuti kasnije, ali moramo zaustaviti krvarenje." Strgnuvši s glave crveni rubac, čvrsto ga je svezala oko njegova ramena i privezala na podlaktici, napravivši tako neku vrst podveza koji će neko vrijeme držati. "Možeš li pomicati ruku?" Podigao ju je i trgnuo se od boli: "Aha." "Boli? Ne junaci se." "To ne. Ja nikad ne ignoriram bol; to je jedan od najkorisnijih signala koje ti šalje tijelo. A da boli, boli. No prolazio sam i gore, vjeruj mi." "Vjerujem ti. A sada, katedrala na brdu - " "Glavna katedrala u Santiagu. Trg koji je okružuje, Praza do Obradoiro, katkad zvan i Praza de Espana, krajnje je odredište hodočasničkog putovanja, i uvijek je pun ljudi. To je dobro mjesto gdje možemo omesti svoje progonitelje, naći neko vozilo. Moramo odmah s ovog otvorenog prostora." Krenuli

su stazom oivičenom eukaliptusima. Iznenada je par biciklista projurio pokraj njih, zaobišavši ih samo nekoliko centimetara, a zatim se nastavio uspinjati putem. Bio je to potpuno nedužan par hodočasnika koji su vjerojatno žurili u središte grada, ali Brvson se uplašio. Gubitak krvi vjerojatno je otupio njegove reakcije; ubojice koje je poslala Uprava bili su prerušeni, vraški promoćurni, poput vjerskih hodočasnika. Svatko kraj kojeg su prošli, svatko u gomili, mogao je biti ubojica poslan da ga dokrajči. Na minskom polju izvježbano oko može barem razlučiti što je mina a što polje. Ovdje nije bilo takve razlike. Osim sto su lica bila poznata. 142 Neka - ne sva, ali neki od agenata za umorstva, vođe - bili su ljudi koje je Brvson poznavao, u prošlosti s njima surađivao, mada tek površno ili s udaljenosti. Poslani su ovamo jer ga u gomili ljudi oni mogu lakše pronaći. Ali bio je to dvosjekli mač: ako su oni poznavali njega, on je poznavao i njih. Ako ostane budan, pažljiv, zapazit će ih prije nego što oni zapaze njega. Nije to baš bila neka prednost, ali bilo je to sve što je imao, i morat će to iskoristiti do krajnosti. "Čekaj", rekao je iznenada. "Mene su opazili, a i tebe. Možda ne znaju tko si ti, još ne. Ali mene poznaju. A tu je i krvava košulja, crveni rubac. Ne, ne možemo im se tako pokazati." Kimnula je: "Idem nam nabaviti neku odjeću." Jednako su razmišljali. "Čekat ću ovdje - ne, krenimo onamo." Pokazao je na malenu, staru, mahovinom prekrivenu katedralu okruženu vrtovima s egzotičnim vrstama bilja. "Čekat ću te tamo unutra." "Dobro." Požurila je stazom gore prema glavnom trgu, dok je on skrenuo natrag prema crkvi. Napeto je čekao u mračnoj, hladnoj, napuštenoj katedrali. Nekoliko su se puta otvorila teška drvena crkvena vrata; svaki put bio je to neki pravi hodočasnik ili turist, ili su bar tako djelovali. Žene s djecom, mladi parovi. Promatrajući iz skrivenog alkovena pokraj narteksa, proučavao je svakoga. Nikad nisi mogao biti siguran, ali nije bio prisutan ni jedan od znakova, ništa što bi probudilo njegov unutarnji sustav za upozorenje. Poslije dvadeset minuta vrata su se ponovno otvorila; bila je to Layla sa zavežljajem umotanim u papir. Presvukli su se, svaki posebno, u toaletima u katedrali. Točno je procijenila njegovu veličinu. Sada su bili

odjeveni u jednostavnu odjeću turista srednje klase: za nju jednostavna suknja i bluza te šareno ukrašeni šešir široka oboda; za njega hlače kaki boje, žuta pletena majica kratkih rukava i kapa za bejzbol. Uspjela je pronaći i nekoliko širokih zavoja i dezinfekcijsko sredstvo na bazi joda kako bi privremeno očistila ranu. Čak im je nabavila i kamere - jeftinu videokameru bez filma za njega i još jeftiniju 35-milimetarsku kameru koja se objesi oko vrata za sebe. Poslije deset minuta, oboje s pomodnim sunčanim naočalama, hodajući ruku pod ruku kao par na medenom mjesecu, ušli su u vrevu 143 na golemoj Prazi do Obradoiro. Trg je bio prepun hodočasnika, turista, studenata; prodavači su izvikivali na prodaju razglednice i suvenire. Brvson se zaustavio ispred katedrale, pretvarajući se da snima njeno barokno pročelje iz osamnaestog stoljeća, u čijem je središtu bio Portico de la Gloria, zadržavajuća španjolska romanska skulptura iz dvanaestog stoljeća s obličjima anđela i demona, čudovišta i proroka. Promatrajući kroz objektiv kamere, pomicao ju je od trijema na stupovima, prešao preko pročelja katedrale, zatim prelazio po mnoštvu turista i hodočasnika, kao da, poput snimatelja amatera, želi cijelu scenu uhvatiti na video. Spustivši videokameru, okrenuo se prema Layli, smiješeći se i kimajući poput ponosnog turista. Dodirnula mu je ruku: upustili su se u pretjeranu pantomimu zaljubljenog para na medenom mjesecu kako bi otklonili sumnju onih koji bi eventualno promatrali. On je bio minimalno prerušen, no barem mu je zaslon kape za bejzbol bacao sjenu na lice. Možda će to biti dovoljno da stvori nesigurnost i sumnjičavost kod mogućih promatrača. Tada je Brvson postao svjestan nekog pokreta, usklađenog pomaka, na nekoliko udaljenih točaka. Posvuda oko njega sve je bilo puno pokreta, ali nasuprot toj pozadini postojalo je i neko koordinirano, simetrično kretanje. Ne bi to opazio nitko tko nema tako golemo operativno iskustvo. Ali on je bio siguran da je dobro uočio. "Layla", rekao je tiho, "smij se nečemu što sam upravo rekao." "Da se smijem...?" "Upravo to. Baš sam ti rekao nešto strahovito smiješno." Naglo se nasmijala, zabacivši glavu kao da se sva prepušta smijehu. Bilo je to toliko uvjerljivo da je Brvsonu, iako je

on to tražio i očekivao, išlo na živce. Bila je vješta glumica. Odmah se pretvorila u ushićenu zaljubljenu ženu koju neobično zabavlja svaka dosjetka njena novog supruga. Brvson se umjereno smješкао, kao da uživa u tom priznanju svoje lucidnosti. Dok se smiješio, podigao je kameru i pogledao kroz objektiv, prelazeći po mnoštvu oko njih kao što je to činio i trenutak ranije. Ali ovog puta tražio je nešto određeno. Kroz smijeh, Lavlin je glas bio napet. "Vidiš nešto?" Ugledao ih je. U klasičnoj formaciji trokuta, raspoređene na tri točke oko trga, vrlo su mirno stajale tri osobe, gledajući kroz dalekozor u Brvsonovu 144 smjeru. Svaka za sebe, nijedna se osoba nije izdvajala po nečemu što bi zavređivalo pozornost; svatko od njih mogao je biti turist koji razgledava trg. Ali zajedno su predstavljali zlokoban obrazac. Na jednoj strani praze bila je mlada žena, svijetložute podignute kose, u blejzeru koji je bio pretopao za tako vruć dan, iako je poslužio da prikrije futrolu oko ramena. Na drugoj strani, u drugoj točki istokračnog trokuta bio je zdepast bradati čovjek mesnata lica, odjeven u crnu svećeničku halju; njegov jaki dalekozor doimao se neskladno. Svećenik vjerojatno nikad ne bi koristio takvu vrst optičke opreme. Na trećem kraku trokuta bio je još jedan čovjek, mišićave građe i crnomanjaste puti, u svojim ranim četrdesetima; upravo se taj čovjek vukao po Brysonovu pamćenju, čime je zavrijedio da ga se pomnije promotri. Bryson je pritisnuo gumb za zumiranje, sužujući vidni kut i približujući crnomanjastog čovjeka. Osjetio je kako mu se nutrina ohladila. Poznavao je tog čovjeka, surađivao s njim nekoliko puta na nekim vrlo hitnim zadacima. On je zapravo unajmio tog čovjeka u ime Uprave. Bio je to seljak po imenu Paolo iz sela pokraj Cividalea. Paolo je uvijek radio u tandemu sa svojim bratom, Niccolom. Njih su dvojica bili legendarni lovci na divljač u udaljenom brdovitom predjelu sjeverozapadne Italije gdje su odrasli, pa su tako lako postali i vješti lovci na ljudska bića, rijetko talentirani ubojice. Braća su bila jako traženi lovci na nagrade, plaćenici, unajmljeni ubojice, slobodnjaci koji rade po pogodbi. U svom prošlom životu Brvson ih je unajmljivao za neke povremene prigodne poslove, kao što je bila opasna infiltracija u rusku tvrtku

po imenu Vector, za koju se govorkalo da je upletena u ispitivanje i proizvodnju biološkog oružja. Kamo je Paolo išao, tamo je išao i Niccolo. To je značilo da je tu barem još jedan, negdje izvan krakova trokuta. Brvsonu je srce tuklo, a po tjemenu su mu prolazili žmarci. Ali kako su tako lako otkrili njega i Laylu? Bio je siguran da su umakli progoniteljima; kako su ih opet našli, u takvoj gomili ljudi, posebno stoga što su se presvukli, promijenili izgled? Da li zbog nečega u vezi s odjećom - je li prenova, presvijetla, na neki način neprikladna? Ali Brvson se jako potrudio izlizati svoje sasvim nove kožne mokasinke na pločniku izvan crkve gdje su se zau 145 stavili, a pobrinuo se da i Layla učini isto. Čak je i zaprljao odjeću tako što ju je lagano posuo prašinom. Kako su ih pronašli? Odgovora je postao svjestan polako, bolno i jezivo sigurno. Osjetio je toplu krv na svom lijevom ramenu, koja je probijala kroz zavoj, i nije ju morao ni pogledati ni opipati da bi bio siguran. Rana od metka i dalje je jako krvarila i natapala tkaninu njegove pletene majice, pretvarajući žutu boju u grimiznu. Krv ga je odavala, kao svjetlosni signal, negirajući sve mjere koje su poduzeli, čineći njihovu prurušenost bespredmetnom. Njegovi su ih progonitelji konačno pronašli, a sada ih se spremaju ubiti. Washington, D. C. Senator James Cassidy mogao je na sebi osjetiti poglede svojih kolega - neki su se dosađivali, a neki su bili oprezni - kad je on odlučno ustao i raširio svoje debele, pjegave ruke na ulaštenoj drvenoj ogradici i počeo govoriti punim, milozvučnim baritonom. "Mi se u našim komorama i odborima, svi mi, puno bavimo nedostatnim resursima i ugroženim vrstama. Razgovaramo o tome kako najbolje upravljati svojim prirodnim resursima koji se smanjuju, i to u doba kad je sve, čini se, na prodaju, kad sve ima svoju oznaku cijene i crtični kod. No, ja bih htio nešto reći o još jednoj ugroženoj vrsti, o robi koja nestaje: o samoj predodžbi slobode privatnog života. U novinama čitam riječi jednog stručnjaka za Internet, koji kaže: Već nemate nikakvu slobodu privatnog života. Prebolite to. Pa, vi koji me poznajete znate kako sam vraški siguran da to nitko ne može preboljeti. Zaustavite se i pogledajte oko sebe, kažem vam. Što vidite? Kamere i skeneri i

goleme baze podataka koje dopiru toliko daleko da to prkosi ljudskom shvaćanju. Stručnjaci za marketing mogu pratiti svaki djelić našeg života, od prvog jutarnjeg telefonskog poziva do vremena kad naš sigurnosni sustav kaže da smo napustili kuću, do videokamere u mitnici i računa koji dobijemo za pojedeni ručak. Uključite se na on-line mrežu, i svaku će vašu transakciju, svaki pogodak, pratiti i bilježiti takozvani infoposrednici. Privatne tvrtke pristupaju Federal146 nom istražnom birou s prijedlogom da im Biro proda svoje zapise, svoje informacije, kao da su informacije još jedno vladino vlasništvo koje treba privatiziran. Ovo je početak nečega što uznemiruje: to je gola republika. Nadzirano društvo." Senator je pogledao uokolo i shvatio da doživljava rijedak trenutak: pridobio je pozornost svojih kolega. Neki su djelovali skamenjeno, drugi skeptično. Ali pridobio je njihovu pozornost. "I pitam vas: je li to mjesto na kojem želite živjeti? Ne vidim nikakvog razloga nadati se da toliko cijenjena predodžba o slobodi privatnog života ima ikakvih izgleda nasuprot snagama koje su se urotile protiv nje - pretjerano revna nacionalna i internacionalna tijela za provedbu zakona, stručnjaci za marketing i korporacije i osiguravajuća društva i novi konglomerati za cjelovitu zdravstvenu skrb i milijuni pipaca u mrežu spletenih privrednih i vladinih interesa. Ljudi koji žele održati red, ljudi koji žele iz vas izvući svaki novčić - snage reda i snage trgovine: to je zastrašujući savez, prijatelji moji! Protiv toga se bori naša sloboda privatnog života. To jest bitka, ali grozno jednostrana bitka. I zato pitanje koje upućujem uvaženim kolegama s obje strane prolaza među redovima glasi jednostavno: Na kojoj ste strani? 147 9 "Ne gledaj", zapovjedi joj Brvson blago, i dalje prelazeći kamerom po mnoštvu i zumirajući ga. "Ne okreći glavu. To je, koliko vidim, formacija trokuta." "Na kojoj su udaljenosti?" Govorila je mirno, dubokim glasom, dok je u isto vrijeme zadržavala osmijeh, što je djelovalo bizarno. "Dvadeset-trideset metara. Istokračan trokut. Desno od tebe pod devedeset stupnjeva plava žena u blejzeru, podignute kose, prevelike okrugle naočale. Ravno iza tebe jaki bradati muškarac u crnoj svećeničkoj odjeći. Lijevo od tebe pod devedeset stupnjeva, mršav čovjek, blizu

četrdesete, crnomanjast, tamna košulja kratkih rukava, tamne hlače. Svi imaju male dalekozore, a siguran sam i pištolje. OK?" "Jasno", rekla je gotovo nečujno. "Jedan od njih je vođa tima; čekaju na njegov znak, Sada ću ti nešto pokazati i zamoliti te da to pogledaš kroz kameru. Reci mi kad ih ugledaš." Naglo je dlanom pokazao na otvoreni trijem katedrale, poput nekog snimatelja amatera, dodajući joj videokameru. "Jonas", rekla je panično. Bilo je to prvi put da ga je zazvala po imenu, mada konspirativnom. "O, moj Bože, krv! Tvoja majica!" "Ja sam dobro", rekao je kratko. "Nažalost, to im je privuklo pozornost." Odmah je svoj uspaničeni izgled pretvorila u bizaran, neprikladan smiješak, a potom i hihot, glumeći za publiku koja se sastojala od tri 148 osobe, što je sve imalo bizaran učinak. Nagnula se naprijed, gledajući kroz objektiv dok ju je on okretao u polaganom luku oko trga. "Plava žena, potvrđeno", rekla je. Nekoliko sekundi kasnije dodala je: "Bradati svećenik u crnom, potvrđeno. Mlađi čovjek u tamnoj košulji, potvrđeno." "Dobro." Smijao se, kimao glavom, nastavljao s izvedbom. "Sumnjam da pokušavaju izbjeći ono što se dogodilo na preprekama. Očito im nije mrsko ubijanje nedužnih pasivnih promatrača ako je to potrebno; ali, ako je moguće, radije će to izbjeći, ako ni zbog čega a ono zbog političkih implikacija. Inače bi već pucali na mene." "Ili možda nisu sigurni jesi li to ti", rekla je. "To kako su se namjestili pokazuje da, ako prije nekoliko minuta i nisu bili sigurni, sada jesu", rekao je Brvson tihim glasom. "Postavili su se na mjesta." "Ali ne razumijem. Tko su oni? Kao da znaš nešto o njima. Za tebe oni nisu samo nepoznati progonitelji." "Poznajem ih", rekao je Brvson. "Znam njihove metode; znam kako djeluju." "Kako?" "Pročitao sam njihov operativni priručnik", rekao je zagonetno, namjerno, da ne bi morao objašnjavati. "Ako ih poznaješ, onda valjda imaš predodžbu o tome kakve rizike preuzimaju. Rekao si političke implikacije - znači li to da su vladini operativci? Amerikanci? Rusi?" "Mislim da je najbolji opis transnacionalni. Nisu ni jedno ni drugo, ili su možda i jedno i drugo - ni Rusi, ni Amerikanci, ni Francuzi, ni Španjolci, nego organizacija koja djeluje između pukotina, djeluje na podzemnoj razini gdje granice nisu

ocrtane. Suraduju s vladama, ali ne rade za njih. Čini se da promatraju i čekaju da se raščisti oko mene. S obzirom na kakvoj su udaljenosti, žele dovoljno velik prostor koji će svesti pogrešku u standardne okvire. Ali ako ja načinim bilo kakav iznenadni pokret, kao da namjeravam pobjeći, oni će jednostavno odmah zapucati, bez obzira na pasivne promatrače." Bili su okruženi turistima i hodočasnicima i gužva je bila tolika da su se jedva kretali. Nastavio je: "Slušaj, ti pokrivaj ženu, ali izvadi pištolj sasvim neprimjetno, jer oni možda promatraju svaki tvoj pokret. 149 Možda ne znaju tko si, ali znaju da si sa mnom i to je sve što trebaju znati." "Sto to znači?" "To znači da te u najmanju ruku smatraju pomoćnicom, ako ne i potpunim sukrivcem." "Divno", zajaukala je Layla, a zatim namjestila neskladan osmijeh. "Žao mi je - nisam te molio da se uplićeš." "Znam, znam, sama sam to izabrala." "Sve dok smo ovako opkoljeni svim tim ljudima, možeš slobodno pomicati ruke ispod razine struka. Ali trebaš pretpostaviti da vide svaki pokret od torza nagore." Kimnula je. "Reci mi kad izvadiš pištolj." Ponovno je kimnula. Vidio je kako poseže u svoju veliku pletenu ručnu torbu. "Imam ga", rekla je. "Sada lijevom rukom podigni kameru koja ti visi oko vrata i snimi mene s katedralom u pozadini. Snimaj širokokutno, tako ćeš u isto vrijeme moći vidjeti plavu ženu. Ne žuri se: ti si snimatelj amater i nisi baš vična kameri. Nikakve užurbane kretnje, ništa što bi djelovalo vješto ili profesionalno." Prinijela je kameru licu i zaškiljila na desno oko. "Dobro, a sada ću se ja kao šaliti s tobom pretvarajući se da snimam tebe kako me snimaš. Čim ja prinesem kameru licu, ti ćeš se ljutiti jer ti kvarim snimku. Brzo makneš kameru s lica s neočekivanom žestinom, iznenadnim pokretom koji će smesti i zbuniti promatrače. Zatim naciljaj udesno i pucaj. Skini blondinku." "S ove udaljenosti?" rekla je u nevjerici. "Uvjerio sam se u tvoju preciznost. Jedna si od najboljih koje sam vidio; imam povjerenja u tebe. Ali poslije nemoj čekati ni sekundu; odmah se baci na tlo." "A ti? Što ćeš ti?" "Naciljati u bradonju." "Ali tu je i treći - " "Pa ne možemo pokriti svu trojicu, to je ono što izluđuje kod ove proklete formacije." 150 Još jedanput je namjestila neskladni lažni osmijeh, zatim je prinijela

licu 35-milimetarsku kameru, a desnom rukom čvrsto zgrabila svoj Heckler & Koch .45 držeći ga negdje u visini struka. Vragoljasto se smijao dok je prinosiso licu svoju videokameru. U istom je trenutku neznatnom, jedva uočljivom kretnjom slobodnu ruku prinio leđima i izvukao Berettu iz pojasa svojih hlača. Ruke su mu drhtale; jedva je disao. Ravno iza nje, vidljiv kroz objektiv videokamere i na udaljenosti od petnaestak-dvadeset metara, bradati je lažni svećenik spustio svoj dalekozor. Što je to značilo: da su odlučili otvoriti vatru, zbunjeni Brysonovom varkom? Da nisu željeli nasumce pucati po nedužnim pasivnim promatračima? Ako je tako, upravo su si kupili malo vremena. Ako nije... Iznenada je bradati čovjek protresao svoj ručni zglob, što je bila naoko nedužna kretnja radi obnavljanja cirkulacije u umornoj ruci; no bio je to znak ostalima. Znak dan samo nekoliko trenutaka prije nego što je to Brvson prevideo. Ne! Nisu imali vremena. Sada! Ispustio je videokameru, a u istom trenutku podigao pištolj i ispalio tri brza hica iznad Lavlina ramena. U istom je trenutku ona ispustila svoju kameru, podigla i okrenula svoj magnum .45 i opalila iznad glava u mnoštvu. Uslijedio je zbunjujući slijed pucnjeva koji su se izmjenjivali u brzometnoj paljbi, izazivajući užasnu vrisku posvuda uokolo. Dok se Brvson baca na tlo opazio je kako bradati čovjek posrće i pada, očito pogođen. Lavla se bacila na tlo, skotrljala se prema Brvsonu, udarajući u noge onima koji su bili oko njih i srušivši pritom neku mladu ženu. Nekoga u blizini pogodio je zalutali metak i ranio ga pobočno, ali ne smrtno. "Pogođena je!" izgovorila je Lavla gotovo bez daha dok se prevrtala na bok. "Blondinka - vidjela sam je kako pada." Pucnjava je prestala isto tako naglo kako je i započela, ali se vika, užasna graja, nastavila. Dvoje potencijalnih Brvsonovih ubojica bilo je uklonjeno, vjerojatno trajno; ali je još barem jedan ostao na nogama: Paolo, ubojica 151 iz Cividale. A zasigurno je bilo i drugih; gotovo je sigurno da je Paolov brat negdje u blizini. Ljudi su trčali i gazili ih nogama, drugi su ih preskakivali, spoticali se. Mnoštvo se opet pretvorilo u stampedo, i dok se sve pretvaralo u kaos, Brvson i Layla uspjeli su se osoviti na noge i potrčati naprijed zajedno s drugima, izgubivši

se u poludjeloj gomili. Trčeci i pritom izbjegavajući da se ne sudari s ostalima, Brvson je ugledao usku popločanu ulicu, gotovo uski prolaz, koji se odvaja od praze. Bio je to malo širi prolaz, jedva toliko širok da može proći automobil. Potrčao je prema njemu, izbjegavajući ljude, odlučivši ići tim prolazom kamo ga god odveo, sve dok ne pobjegnu talijanskoj braći ili onomu tko ih je već slijedio. Činilo se vjerojatnim da će u tom prolazu biti malene stare kuće, možda i malena dvorišta, prolazi koji vode do drugih prolaza. Labirinti u kojima će se moći izgubiti. Rana na ramenu opet ga je boljela i ponovno obilno krvarila; ono što je već počelo zaraštati sada se ponovno otvorilo. Bol je postala nesnosna. No ipak se prisilio da brže trči. Layla ga je lako slijedila. Koraci su im odjekivali u praznoj uličici. Dok je trčao, pretraživao je usku, sjenovitu ulicu, tražeći neko dvorište, neku trgovinu, bilo kakvo mjesto na koje bi se mogli skloniti. Naišli su na malu romansku crkvu stisnutu između dvije još starije kamene zgrade, ali bila je zaključana; rukom pisani natpis prilijepljen na teška drvena vrata ukazivao je da je crkva bila zatvorena radi opravki. U ovom gradu punom crkava i katedrala, malenim svetištima, koja nisu privlačila turiste, vjerojatno se poklanjalo malo pozornosti i malo novaca. Prišavši crkvi, nakratko se zaustavio, dohvatio masivnu željeznu ručku na vratima i prodrmao je. "Što radiš?" upita ga Layla uspaničeno. "Ta buka - dođi, idemo dalje!" Teško je disala, prsa su joj se nadimala, lice joj je gorjelo. Koraci su odzvanjali na ulici i približavali su im se. Brvson nije odgovorio. Još je jednom snažno trznuo ručkom na vratima. Lokot je bio malen i zahrđao i bio je pričvršćen za još zahrđaliji preklopac, koji se lako otkinuo od vrata uz zvuk pucnja. U pravilu ljudi ne provaljuju u crkve; lokot je bio tu samo simbolično i ništa više od toga nije bilo potrebno u ovom pobožnom gradu. Naglo je otvorio vrata i ušao u mračni središnji portal. Layla je, frustrirana, uz nešto gundanja, ušla za njim i zatvorila za njima vrata. 152 Jedino svjetlo u mračnom narteksu dolazilo je visoko odozgo kroz četverolisne prozore. Unutra se osjećao vlažan i pljesniv zadah i bilo je hladno. Brvson je brzo pogledao uokolo, a zatim se naslonio na hladan kameni zid. Srce

mu je jako udaralo zbog napora i osjetio je slabost zbog užarene boli u ranjenom ramenu i zbog gubitka krvi. Layla je koracima mjerila duljinu crkvene lađe, tražeći vjerojatno izlaze ili mjesta za skrivanje. Poslije nekoliko minuta došao je do daha i vratio se do ulaznih vrata. Razbijeni lokot mogao bi privući pozornost svakoga tko je poznavao grad; ili ga je trebalo popraviti tako da izgleda netaknut ili ga je trebalo potpuno ukloniti. Dok je hvatao ručku da bi otvorio vrata, osluhnuo je približavaju li se bilo kakvi koraci. Čulo se kako netko trči, a zatim glas, povik na nekom čudnom jeziku koji nije bio ni španjolski ni galego. Stao je nepomično, promatrajući uske trake svjetlosti na podu koje su dolazile kroz malen rešetkasti otvor na dnu vrata. Kleknuvši, stavio je uho na rebrenice i osluhnuo. Jezik mu je bio neobično poznat. "Niccold, o crodevi di velu viodut! Ju par che strade ca. Cumd o controli, tu continue a gala la plaža!" Prepoznao je to, razumio je riječi. Mislim da sam ga vidio, Niccolo! rekao je glas. Niz ulicu. Ti pazi na trg! Bio je to zabitan, umirući jezik zvan friuliano, koji nije čuo već godinama. Neki kažu da je to staro talijansko narječje; drugi tvrde da je to jezik s vlastitim pravilima. Govori ga sve manji broj seljaka, i to samo u sjeveroistočnom kutu Italije u blizini slovenske granice. Brvson, čija se sposobnost lakog učenja jezika pokazala jednako tako korisnim mehanizmom preživljavanja kao i njegova sposobnost baratanja oružjem, učio je friuliano prije nekih desetak godina, kad je unajmio dva mlada seljaka iz udaljenog gorja u blizini Cividale, izvrsne lovce, ubojice. Bili su braća. Kad je unajmio Paola i Niccola Sangiovannija, dao si je zadatak da nauči taj čudan jezik, uglavnom zbog toga da može nadzirati braću, slušati što govore jedan drugomu, iako im nikada nije odao da razumije što govore. Da. Bio je to Paolo, koji je doista preživio pucnjavu na Prazi do Obradorio, i koji je dovikivao svom bratu Niccolu. Dvojica Talijana bili su izvrsni lovci, i nikad ga nisu razočarali ni u jednom zadatku 153 koji im je dao. Neće im biti lako umaći, ali to Brvson nije ni namjeravao. Začuo je kako se približava Layla, pa je pogledao u nju. "Pronađi nam neko uže ili žicu", prošaptao je. "Uže?" "Brzo! Moraju biti neka vrata kod oltara, koja možda vode

u župni dvor, neko skladište ili slično. Molim te, požuril” Kimnula je i otrčala natrag prema oltaru. Brzo je ustao, naglo otvorio vrata i povikao nekoliko riječi na friulianu. Budući da mu je sluh za jezike bio gotovo savršen, znao je da će naglasak biti otprilike kao izvorni. No osim toga, malo je podigao visinu glasa tako što je stisnuo grlo i tako oponašao Paolovu boju glasa. Njegova sposobnost oponašanja bila je nevjerojatna, znao je to; to mu je bio jedan od najkorisnijih talenata. Nekoliko kratkih, prigušenih povika na daljinu i još k tomu iskrivljenih jekom zvučit će Paolu kao da ga doziva brat: “Ou! Paolo, pessee! Lu at, al e ju!” Hej! Paolo, dođi brzo! Imam ga - gotov je! Odgovor je došao brzo: “La setu?” Gdje si? “Cal Li da vecje glesie - cu le sieradure rote!” U ovoj staroj crkvi - razbijeni lokot! Brvson je brzo stao na noge, brzo se okrenuo prema jednoj strani trijema, priljubivši se uz okvir vrata, dok je u lijevoj ruci čvrsto stiskao Berettu. Koraci su se ubrzali, zatim usporili, a zatim se približili. Paolov glas sada je dolazio s druge strane crkvenih vrata. “Niccolo?” “Cal” povikao je Brvson prigušivši glas svojom majicom. “Movitil” Kratko oklijevanje, a potom su se vrata naglo otvorila. Brvson je u iznenadnoj bujici svjetla ugledao garavu kožu, mršavo, žilavo tijelo, čvrste crne kovrdže kratko podrezane kose. Paolo je stisnuo oči, bijesna izraza lica. Ušao je oprezno, gledajući s jedne na drugu stranu, s pištoljem koji je držao sa strane okrenutog prema dolje. Brvson se bacio prema naprijed i udario u Paola svom snagom svog tijela. Desnom rukom uhvatio je Talijana u kliješta i drobio mu hrskavicu u vratu, pritišćući mu grkljan dovoljno da ga onesposobi, ali ne i da ga ubije. Paolo je ispustio glasan krik boli i iznenađenja. 154 Istovremeno, Brvson je lijevom rukom opalio Paola Berettom straga po glavi, precizno naciljavši. Paolo se srušio na pod bez svijesti. Brvson je znao da je potres bio minimalan i da će Paolo biti bez svijesti samo nekoliko minuta. Dohvatio je Talijanov pištolj, Lugo, i brzo pretražio njegovo tijelo da nade skriveno oružje. Budući da je Brvson podučavao Sangiovannije operativnim taktikama, znao je da mora postojati drugo oružje, i znao je gdje da ga nađe: opasano remenom uz list lijeve noge ispod nogavice komotnih hlača. Brvson je uzeo i taj pištolj, a zatim i

nazupčani nož iz korica na remenu hlača. Layla je promatrala, zapanjeno, ali sad je razumjela. Dobacila je Brvsonu veliko vreteno izolirane električne žice. Nije bilo idealno, ali žica je jaka i u svakom će slučaju poslužiti svrsi. Brzo radeći, njih dvoje svezali su Talijanu ruke i noge na taj način da što se više bori, uzlovi postaju čvršći. Bio je to Lavlin izum, i bilo je to mudro. Brvson je pritegnuo uzlove, uvjerivši se da će držati, a potom su on i Layla odnijeli ubojicu u sakristiju kod sjeverne poprečne lađe. Ovdje je bilo još mračnije, ali sada su im se već oči navikle na slabo svjetlo. "Dojmljiv primjerak", rekla je Layla hladno. "Snažan - gotovo kao svijena opruga." "I on i njegov brat bili su vrhunski nadareni prirodni atleti. Lovci obojica, s urođenim sposobnostima, instinktima, gorski lavovi. A isto tako i okrutni." "Nekoć je radio za tebe?" "U prijašnjem životu. I on i brat. Nekoliko kratkih zadataka i jedan veliki, u Rusiji." Gledala ga je znatiželjno; on nije vidio razloga za zavaravanje. Ne sada, ne nakon svega čemu se izložila radi njega. "U Koltsovu, u Novosibirsku, postoji ruski institut poznat kao Vector. U srednjim i kasnim 80-ima u američkim obavještajnim krugovima kružile su glasine da Vector više nije samo istraživački institut, nego da je uključen u istraživanje i proizvodnju sredstava biološkog ratovanja." Kimnula je. "Crni prišt, velike boginje, pa čak i kuga. Govorkalo se..." "Prema izjavi jednog prebjega koji je došao u kasnim osamdesetima - bivšeg zamjenika šefa sovjetskog programa za biološko ratovanje - Rusi su u prvom udaru imali za cilj glavne američke gradove. 155 Tehnički obavještajci dali su nam vrlo malo informacija. Bio je to kompleks niskih zgrada s visokim elektrificiranim ogradama i ophodnjama naoružanih stražara. To je bilo sve što su znale konvencionalne američke obavještajne službe, CIA i NSA. Bez konkretnih dokaza, niti američka vlada niti bilo koja druga vlada unutar NATO-pakta nije htjela djelovati." Zavrtio je glavom. "Tipična pasivna reakcija obavještajnih birokrata. Tako su poslali mene da obavim taj izuzetno rizičan, opasan proboj na koji se ni jedna druga obavještajna agencija ne bi odvažila. Sakupio sam vlastiti tim ubačenih agenata specijalista za otkrivanje dokaza i snažnih momaka, gdje su bila i ova dvojica. Moji su poslodavci

imali narudžbu - fotografije visoke rezolucije zgrada, nepropusnih komora, bačava za fermentaciju za uzgoj virusa i cjepiva. A iznad svega, htjeli su stvarne uzorke bacila - Petrijeve posude." "Moj Bože... Tvoji poslodavci - ali rekao si da se ni jedna druga obavještajna agencija ne bi odvažila na takvo što... Je li CIA..." Slegnuo je ramenima. "Neka ostane na tome." Pomislio je: Ali kakvog još smisla ima skrivati bilo što? "Ovi momci, braća Sangiovanni, bili su tamo da svladaju noćne straže, da brzo i tiho uklone naoružane stražare. Dakle, oni su obavljali taj dio posla, i to na izuzetan način." Mrko se nasmiješio. "I kako je prošlo." "Pribavili smo robu." Dok su čekali da Paolo dođe k sebi, Layla je otišla do crkvenih vrata i ponovno namjestila razbijeni preklopac i lokot tako da je izgledao čitav. U međuvremenu, Brvson je stajao i promatrao talijanskog ubojicu. Za dvadesetak minuta Paolo se počeo micati, kružeći očima ispod zatvorenih očnih kapaka. Malo je zastenjao, a zatim otvorio oči, pogleda uperenog u prazno. "Al e pasdt tant timp di quand che jerin insieme a Novosibirsk" rekao je Brvson. Prošlo je puno vremena od Novosibirska. "Oduvijek sam znao da nemaš podaničku vjernost. Gdje ti je brat?" Paolu su se raširile oči? "Coleridge, kopile." Pokušao je ruke povući prema gore i napravio bolnu grimasu dok su mu se tanke žice usijecale u zglavke. Režao je kroz okrvavljene zube: "Bastard, tu mi fasis pensa a che vecje storie dal purcet, lo tratiti come un sior, a viodin di lui, i dan dut chel che a voe di ve, e dopo lu copin." Brvson se nasmijao i preveo to za Laylu. "Kaže da postoji stara friulijska seljačka 156 poslovice o svinji. Njegovali su je, hranili, posluživali - sve do dana kad su je zaklali." "Tko bi trebao biti svinja?" upitala je Layla. "Ti ili on?" Brvson se okrenuo Paolu, govoreći na friulianu. "Igrat ćemo ovdje jednu malu igru zvanu istina ili posljedice. Ti ćeš mi govoriti istinu, ili ćeš se morati suočiti s posljedicama. Počnimo s jednostavnim pitanjem: gdje ti je brat?" "Nikad!" "Pa, upravo si mi odgovorio na jedno od mojih pitanja - da je Niccolo došao ovamo s tobom. Zamalo ste me ubili tamo na trgu. Kakva je to zahvalnost prema svom nekadašnjem šefu?" "No soi ancimo freat dal dut!" Paolo je urlao. Još nisam gotov! Borio se protiv spona, žacajući se.

“Nisi”, rekao je Brvson uz osmijeh. “A nisam ni ja. Tko te unajmio?” Talijan ispljune pljuvačku Brvsonu u lice. “Jebi se!” povikao je na engleskom, što je bila jedna od nekoliko fraza koje je znao. Brvson je rukavom obrisao slinu. “Upitat ću te još jedanput, i ako ne dobijem istinit odgovor - operativna riječ je istinit - bit ću prisiljen upotrijebiti ovo.” Podigao je Berettu da je vidi. Došla je Layla i govorila brzo i tiho. “Pazit ću na vrata. Sva ta vika mogla bi privući neželjenu pozornost.” Bryson je kimnuo: “Dobra zamisao.” “Što čekaš, ubij me”, ubojica ga je ujedljivo bockao na svom jeziku. “Nije me briga. Ima i drugih, puno njih. Možda će moj brat imati zadovoljstvo da te ubije - to će mu biti moj smrtni dar.” “O, nemam namjeru ubiti te”, rekao je Brvson hladnokrvno. “Hrabar si momak; vidio sam te kako se neustrašivo suočavaš sa smrću. Smrt te ne plaši, što je jedan od razloga zašto si tako dobar u onome što radiš.” Talijanu su se suzile oči dok je sumnjičavo pokušavao odgonetnuti značenje. Bryson je zapazio kako pomiče gležnjeve i zglobove, ispitujući gdje su spone slabe. Ali nisu bile slabe. “Ne”, nastavio je Brvson, “umjesto toga radije bih ti oduzeo jedino što ti nešto znači: tvoju sposobnost za lov, bilo na cinghiale, tvoju omiljenu divlju svinju, bilo na ljudska bića koja su lažljivci koji nadziru tajno vladino oružje označili kao ona kojima nema spasa.” 157 Zastao je i uperio Berettu u ubojičino koljeno. “Ako izgubiš jedno koljeno moći ćeš hodati - uza sve te umjetne zglobove koji su danas na raspolaganju - ali sigurno nećeš moći više dobro trčati. Ako izgubiš oba koljena - pa, u tom slučaju više nećeš moći zarađivati za život, zar ne?” Ubojičino je lice posivjelo. “Prokleti izdajnice”, prosiktao je. “To su ti rekli? I što su rekli, kamo sam prešao?” Paolo je prkosno gledao, a donja usna mu je drhtala. “Dakle, pitam te još jedanput, i razmisli vrlo pažljivo prije nego što ili odbiješ odgovoriti ili pokušaš lagati: tko te unajmio?” “Jebi se!” Brvson je opalio iz Berette. Talijan je vrisnuo, a krv mu je natopila hlače na koljenu. Vjerojatno mu je raznesena većina, ako ne i cijela časka. Vjerojatno više nikad neće loviti plijen, bilo ljudski, bilo životinjski. Paolo se svijao od boli. Grlenim je glasom izvikivao psovke na friulijskom. Iznenada su se naglo otvorila crkvena vrata i začuo se muški glas

kako uzvikuje i grleni glas Lavlina povika. Brvson se naglo okrenuo da vidi što se dogodilo - je li pogodena? Dok je trčao prema ulazu ugledao je dvije siluete kako se bore u tami. Jedna od njih morala je biti Layla; a tko je bila druga? Uperio je pištolj i povikao: "Stani ili si mrtav!" "U redu je", začuo se Lavlin glas. Osjetio je val olakšanja. "Kopile se gadno borilo." Bio je to Paolov brat Niccolo, svezanih ruku iza leđa. Žica koja mu je bila labavo obješena oko vrata podsjećala je na omču koju je očito koristila za stezanje njegova vrata u trenutku kad je upao. Tanka grimizna crta u dnu njegova vrata bila je očit dokaz da se gotovo udavio. Iznenađenje je bila njena prednost i dobro ju je iskoristila; tako je genijalno složila omču da se žica, što je Niccolo jače povukao ruke, jače usijecala u njegov vrat. Noge su mu, međutim, ostale nevezane i, iako je raskrečeno ležao na podu, udarao je i vrtio nogama u pokušaju da se osovi na njih. Brvson je skočio Niccolu na prsa i udario ga nogama kako bi mu istisnuo zrak, a u isto ga vrijeme držao pritisnutim kako bi omogućio Layli da mu omota žicu oko koljena i gležnjeva i čvrsto ih sveže. Niccolo je urlao kao probodeni vol i tako se pridružio vriskovima 158 svoga brata od kojih se ledi krv u žilama, a koji su se čuli iz sakristije udaljene petnaestak metara. "Dosta je bilo", rekao je Brvson ogorčeno. Otrgnuo je komad tkanine s Niccolove kaki košulje, zgužvao je i gurnuo Niccolu u usta kako bi prigušio urlanje. Layla je uzela kolut jake vrpce za pakiranje koju je negdje pronašla, vjerojatno u skladištu gdje je pronašla i žicu, i upotrijebila ju da je zalijepi preko Niccolovih usta i krpe kojom su mu bila zapušena. Brvson je otrgnuo još jedan komad Niccolove košulje, dodao ga Layli i zamolio je da zapuši i usta njegova brata. Dok je ona to radila, on je odvuкао Niccola niz crkvu do drugog alkovena i ugurao ga u ispovjedaonicu. "Tvoj je brat upravo ustrijeljen, i to gadno", rekao mu je Brvson, mašući Berettom. "Ali kako čuješ, još je živ. Više neće moći hodati." Niccolo je mahao glavom naprijed-natrag, ričući kroz krpku kojom su mu bila zapušena usta. Propinjao se nogama odupirući se o kameni pod, prkoseći nijemo i bijesno poput neke životinje. "A sada, da ti to pojednostavim što je više moguće, prijatelju moj stari.

Hoću da mi kažeš tko te unajmio. Želim potpuni usmeni izvještaj, šifre, kontakt osobe i postupke. Sve. Čim ti maknem krpu iz usta, očekujem da počneš govoriti. I nemoj ni pomišljati da nešto slažeš, jer mi je tvoj brat već puno toga rekao, i ako se nešto što kažeš ne slaže s onim što je on rekao, pretpostavit ću da je on lagao. I ubit ću ga. Jer doista ne volim lažljivce. Je li jasno?" Niccolo, koji se prestao propinjati nogama, sada je mahnito kimao glavom, razrogačenih očiju, tražeći Brvsonovo lice. Prijetnja je očito bila djelotvorna; Brvson je otkrio ubojičino jedino područje ranjivosti. S druge strane crkve Brvson je čuo Paola kako cvili i stenje, prigušeno zbog zapušениh usta. "Moja partnerica je s druge strane prolaza s Paolom. Trebam joj samo dati znak i ispalit će mu hitac u čelo. Je li jasno?" Niccolo je počeo još mahnitije kimati glavom. "Onda, dobro." Strgnuo je široku plastičnu vrpcu s Niccolovih usta, što mu je na koži ostavilo crveni trag i moralo je biti strahovito bolno. Zatim je zgrabio zgužvanu mokru krpu i naglo je istrgnuo iz njegovih usta. Niccolo je nekoliko puta duboko, divlje uzdahnuo.

159 "Dakle, ako napraviš ozbiljnu grešku time da mi lažeš, tada se nadaj da mi je tvoj brat već rekao tu istu laž. U protivnom, to znači da si ga ubio, kao da si mu sam povukao okidač na sljepoočnici, shvaćaš?" Niccolo je dahtao: "Da!" "Ali da sam na tvom mjestu, držao bih se istine. Izgledi su puno bolji. I nemoj zaboraviti, ja znam gdje vam žive obitelji. Kako je nonna Maria? A tvoja majka, Alma - ima li još uvijek pansion?" Niccolove oči odjednom su djelovale bijesno i ranjeno. "Reći ću ti istinu!" povikao je na friulianu. "Glavno da smo načisto oko toga", blago je odgovorio Brvson. "Ali mi ne znamo tko nas je unajmio! Postupak je isti kao kad smo radili za tebe! Mi smo mus, tegleća marva! Ne kažu nam ttištal" Brvson je zamišljeno zavrtio glavom. "Nikad nije ništa zapečaćeno u zrakopraznom prostoru, moj prijatelju. Znaš to jednako dobro kao i ja. Čak i kad imaš posla s povjerljivim posrednikom, znaš svoje konspirativno ime radi kontakata. Ne možeš a da ne pokupiš djeliće informacija. I možda ti ne kažu zašto obavljaš neku operaciju, ali ti uvijek kažu kako da je obaviš, a to može isto tako puno otkriti." "Rekao sam ti, ne znamo tko su naši

poslodavci?" Brvson je podigao glas i govorio s kontroliranim bijesom. "Radio si s timom, imao si vođu tima; dobili ste upute; a ljudi uvijek govore. Prokletu dobro znaš tko te unajmio!" Okrenuo se prema prolazu kao da se sprema dati znak. "Ne!" povikao je Niccolo. "Tvoj brat - " "Ni moj brat ne zna. Ne znam što ti je rekao, ali on ne zna! Znaš kako linije - odjeli - kako to funkcionira! Mi smo samo unajmljeni pomoćnici, i plaćaju nas u gotovini!" "Jezik!" upita Brvson. "Che... jezik?" "Tim s kojim radiš ovdje. Kojim jezikom govore jedni s drugima?" Niccolove oči bile su divlje. "Različitim jezicima!" "A vođa tima?" "Rus!" povikao je očajnički. "On je Rus" "KGB, GRU?" "Sto mi znamo o tome?" 160 "Poznate lica!" ispali Bryson. Još glasnije, vikne: "Layla?" Layla je pristupila, shvativši Brvsonovu igru. "Hoćeš da upotrijebim prigušivač?" upitala je kao da je to sasvim nešto uobičajeno. "Ne!" zagrmio je Niccolo. "Reći ću vam što želite znati!" "Dat ću mu još šezdeset sekundi", rekao je Brvson. "A onda, ako ne čujem što želim čuti, pucaj - i da, zapravo, prigušivač je dobra zamisao." Obratio se Niccolu: "Unajmili su vas da me ubijete jer me poznajete, poznato vam je moje lice?" Niccolo je kimnuo, zatvorenih očiju. "Ali znali su da ste nekoć radili za mene, i sigurno vas ne bi unajmili da samo tako ubijete bivšeg poslodavca bez neke naoko uvjerljive priče. Bez obzira na to koliko malo odanosti ima u vama dvojici. Dakle rekli su vam da sam se prodao, da sam izdajica, je li tako?" "Da." "Izdajica u korist čega, koga?" "Samo su rekli da izdaješ imena agenata, da ćemo mi i svatko s kim si ikada radio biti identificirani, otkriveni i likvidirani." "Tko će vas likvidirati?" "Neprijateljske strane... Ne znam, nisu rekli!" "No ipak si im povjerovao." "Zašto im ne bih povjerovao?" "Je li raspisana nagrada za moju glavu, ili je ponuđena samo plaća za obavljeni posao?" "Da, nagrada." "Koliko?" "Dva milijuna!" "Lira ili dolara?" "Dolara! Dva milijuna dolara." "Polaskan sam. Ti i tvoj brat mogli ste se povući u svoja brda i loviti cinghiale koliko vam srce želi. Ali problem kod ponude nagrade nekom timu jest u tome što ona umanjuje želju tima da djeluje koordinirano; svatko želi sam obaviti posao. Loša strategija, samoporažavajuća. Bradati je bio vođa tima?" "Da." "Je li on

govorio ruski?" "Da." "Znaš li mu ime?" 161 "Ne izravno. Čuo sam nekoga kako ga zove Miljukov. Ali poznajem njegovo lice. On je poput mene, poput nas - obavlja zadatke." "Slobodnjak?" "Kažu da radi za nekog - plutokrata, ruskog baruna. Jednog od onih koji imaju skriveni utjecaj na Kremlj. To je neki vrlo bogat čovjek koji je vlasnik čitavog konglomerata. Kažu da putem njega tajno upravlja Rusijom." "Prišnjikov." U očima Talijana pojavio se trag prepoznavanja. Već je čuo to ime. "Možda, da." Prišnjikov. Anatolij Prišnjikov. Osnivač i predsjedatelj golemog, tajnovitog ruskog konzorcija Nortek. Užasno bogat i moćan i doista ima skriveni utjecaj na prijestolnicu. Brvsonu je srce počelo brzo udarati. Zašto bi Anatolij Prišnjikov poslao nekoga da ukloni Brvsona? Zašto? Jedino logično objašnjenje bilo bi da Prišnjikov nadzire Upravu ili je među onima koji je nadziru. Harry Dunne iz CIA-e rekao je da je Upravu osnovala i od samog početka nadzirala mala klika genija iz sovjetskog GRU-a, kako se on izrazio. "Sto ako vam kažem da Uprava zapravo nije dio vlade Sjedinjenih Država?" rekao je Dunne. "Da nikad nije ni bila.... Cijela stvar bila je pomno razrađena varka, shvaćate li?... Operacija prodiranja ravno na neprijateljsko tlo - naše tlo." A onda, nakon što je završio hladni rat, kad su sovjetske obavještajne službe propale, nadzor nad Upravom prešao je u druge ruke, rekao je. Agenti su bili likvidirani. Namještena mi je zamka, a onda sam potjeran. A Elena? Ona je nestala - što to znači? Da se hotimice odvojila od njega? Je li to objašnjenje? Da su šefovi iz nekog razloga njih dvoje morali držati odvojenima? Jer su puno znali, mogli su stvoriti određene zaključke? "... Sada imamo razloge vjerovati kako se stvar ponovno aktivirala", rekao je Dunne. "Čini se da vaši bivši šefovi iz nekog razloga gomilaju oružje....Moglo bi se reći da se spremaju izazvati globalnu nestabilnost.... Čini se da pokušavaju nagomilati oružje. Mislimo da izazivaju nekakve nemire na južnom Balkanu, iako im je cilj negdje drugdje." Njihov krajnji cilj je negdje drugdje. 162 Općenite, prikrivene izjave, nejasne tvrdnje. Obrisi su ostali nejasni i neizvjesni. Mogao se osloniti jedino na činjenice, a bilo ih je tako malo. Činjenica: Tim ubojica sastavljen od operativaca Uprave -

prijašnjih ili sadašnjih, nije imao pojma - pokušavao ga je ubiti. Ali zašto? Calcanisove snage osiguranja možda su ga jednostavno smatrale uljezom, ubačenim agentom kojeg treba eliminirati. Ali odredi ubojica ovdje u Santiagu de Composteli djelovali su predobro organizirani, previše usklađeni, da bi to bila samo reakcija na njegovo pojavljivanje na Calcanisovu brodu. Činjenica: Braća Sangiovanni bili su unajmljeni da ga ubiju i prije nego što se pojavio na Spanish Armadi. Nadzornici Uprave već su prije toga zaključili da on predstavlja prijetnju. Ali kako, i zašto? Činjenica: Vođa odreda ubojica bio je i uposlenik Anatolija Prišnjikova, enormno bogatog privatnog građanina. Dakle, Prišnjikov je sigurno jedan od nadzornika Uprave - no zašto bi neki naoko privatni građanin vodio ekipu bitangi iz obavještajnih službi? Ukazuje li to da je Uprava prešla u privatne ruke - da je postala predmet neprijateljskog preuzimanja, da ju je kooptirao Anatolij Prišnjikov? Je li postala privatnom vojskom ruskog najmoćnijeg, najtajnijeg bogatuna? Ali još mu je nešto sinulo. "Rekao si da su u timu govorili razne jezike", obratio se Niccolu. "Spomenuo si francuski." "Da, ali..." "Ništa ali! Koji je član odreda govorio francuski?" "Plavuša." "Plava žena na plazi - imala je podignutu kosu." "Da." "I što kriješ o njoj?" "Krijem? Ništa!" "To mi je vrlo zanimljivo, jer je tvoj brat bio puno pričljiviji na tu temu." Blef je bio smion, ali iznesen s golemom sigurnošću i stoga prilične uvjerljiv. "Puno pričljiviji. Možda je on izmislio stvari, sam složio priču - to hoćeš reći?" "Ne! Ne znam što ti je rekao - samo smo slučajno nešto čuli, sitnice. Možda imena." "Možda imena?" 163 "Čuo sam je kako govori na francuskom s nekim drugim agentom koji je bio na brodu koji prevozi oružje i koji je odletio u zrak. Na Spanish Armadi. Agent je bio Francuz koji je bio tamo radi nekog posla s oružjem koji je trebao sklopiti s Grkom." "Posla?" "Taj Francuz je - bio je - dvostruki agent, to su rekli." Brvson se sjetio dugokosog, elegantno odjevenog Francuza iz Calcanisove blagovaonice. Bilo je poznato da je Francuz izaslanik Jacquesa Arnauda, najbogatijeg i najmoćnijeg francuskog trgovca oružjem. Je li i on bio s Upravom? Ili je barem surađivao s njima ili radio za njih? Što je značilo da je

Jacques Arnaud, krajnje desno orijentiran francuski trgovac oružjem, bio na neki način u savezu s Upravom - i stoga u savezu i s najbogatijim privatnim građaninom u Rusiji? I ako je istina da dva moćna biznismena, jedan u Rusiji i jedan u Francuskoj, nadziru Upravu i koriste je za raspirivanje terorizma diljem svijeta - kakav im je cilj? Ostavili su dvojicu talijanske braće svezane i zapušenih usta u staroj katedrali. Brvson je zamolio Laylu, koja je imala tečaj prve pomoći, da pokuša zaustaviti krvarenje iz Paolova uništena koljena čvrstim povezom stegnutim iznad rane. "Ali kako možeš biti tako obziran prema čovjeku koji te pokušao ubiti?" upitala je kasnije, iskreno zbunjena. Brvson je slegnuo ramenima. "Samo je radio svoj posao." "Mi ne radimo tako u Mossadu", bunila se. "Ako te netko pokušao ubiti i nije uspio, nikad ga ne smiješ pustiti. To je pravilo od kojeg se ne odstupa." "Ja imam drugačija pravila." Noć su proveli u nekom bezimenom, malenom hospedaje izvan Santiaga de Compostele, gdje se odmah dala na obrađivanje njegove rane na ramenu. Očistila ju je peroksidom koji je kupila u farmaciji, sašila je i nanijela antibakterijsku mast. Radila je brzo, vještinom profesionalne medicinarke. Pregledavši njegov goli torzo, prošla je prstom po dugačkoj, glatkoj masnici. Ranu koju je napravio Abu u Tunisu, na svom zadnjem zadatku, popravio je vrhunski kirurg koji je imao ugovor s Upravom. 164 Više nije osjećao bolno kucanje, iako je ostalo sjećanje, jednako traumatsko kao i uvijek. "Uspomena", rekao je mrko, "od starog prijatelja." Kroz maleni prozor vidjelo se kako se spustila gusta kiša i padala na mahovinom obrastao kamen za popločivanje. "Zamalo si poginuo." "Imao sam dobru medicinsku skrb." "Često su te napadali." Pokazala je prstom na puno manju ranu, područje nabrana tkiva veličine novčića na desnom bicepsu. "A ovo?" upitala je. "Još jedna uspomena." Sjećanje na Nepal naglo mu se vratilo i svega ga obuzelo, sjećanje na groznog neprijatelja po imenu Ang Wu, odmetnutog časnika kineske vojske. Brvson se sada pitao što se doista dogodilo u toj međusobnoj pucnjavi. Što je zapravo trebao obaviti i za koga? Je li doista bio samo pijun u nekoj zlobnoj zavjeri koju još uvijek ne razumije? Toliko je krvi proliveno,

toliko života izgubljeno. A zašto? Sto je značio njegov život? Sto je više saznavao, manje je razumio. Razmišljao je o svojim roditeljima, o tome kad ih je zadnji put vidio žive. Je li doista moguće da su ih ubili oni koji su vukli konce u Upravi? Razmišljao je o Tedu Walleru, čovjeku kojem se nekoć divio više nego bilo kome na svijetu, i osjetio je navalu bijesa. Sto je značilo to kad je Niccolo, friulijski ubojica, sebe i brata nazvao teglećom marvom? Bili su unajmljeni snagatori, pijuni u službi neke ružne igre čija im pravila nikad nisu objašnjena. Sada se Brvsonu učini da nema nikakve razlike između njega i te talijanske braće. Bili su samo oruđe u rukama nekih tajnovitih sila. Bili su samo obični pijuni, i ništa više. Sjedila je na rubu kreveta; sada je ustala i otišla u malenu kupaonicu te se vratila trenutak kasnije s čašom vode. "Ljekarnik mi je dao nekoliko antibiotika. Rekla sam mu da ću ujutro donijeti recept, pa mi je dao dovoljno da izdržiš." Pružila mu je kapsule i čašu. Bljesak stare sumnjičavosti oglasio mu je tiho upozorenje: kakve su to bile neobilježene kapsule koje mu daje? Sve dok mu se u glavi nije oglasio racionalniji glas: Da te htjela ubiti, u zadnja je dvadeset četiri sata imala obilje mogućnosti, i to izravnijih. Osim toga, jednostavno nije radi tebe 165 morala svoj život dovoditi u opasnost. Uzeo je kapsule od nje i progutao ih s gutljajem vode iz slavine. "Doimaš se zamišljeno", rekla je Layla dok je pospremlala medicinsku opremu. "Negdje si daleko. Razmišljaš o nečemu što te muči." Brvson ju je pogledao i polako kimnuo glavom. Od Elenina iznenadnog odlaska prije nekoliko godina nije dijelio sobu s nekom lijepom ženom - mada je raspored za spavanje bio potpuno krepostan: ona spava na krevetu, a on na kauču. Stalno su se pojavljivale prilike, ali je on ostao redovnički čist, kažnjavajući se iz nekog razloga zbog nečega što je učinio, a što ju je otjeralo. Što je to učinio? Koliki je dio njihova zajedničkog života bio zapravo namješten i koliko je konaca vukao Ted Waller? I sjetio se jedne prilike, jedne važne prilike, kad joj je lagao. Lagao je da bi je zaštitio. Nešto je od nje zatajio. Waller je rado citirao Blakea: "U laž povjerujemo kad okom ne vidimo", znao je recitirati. Ali Brvson nije htio da Elena vidi, da zna što je on uradio za nju. Sada je

pretraživao po mislima, prisjećajući te večeri u Bukureštu koju joj je zatajio. Što je bila istina? Gdje je bila istina? Zbog sve te svoje paranoje i divljeg nereda, svijet specijalista za tajne operacije je malen i riječ se siri brzo. Bryson je putem nekoliko pouzdanih osoba za kontakt dobio tajnu informaciju da tim "pometača" bivše Securitate nudi ozbiljan novac za svaku naznaku koja bi pomogla da se dođe do dr. Andreia Petrescu, matematičara i kriptologa koji je izdao revoluciju tako što je izdao šifre Ceausescuove vlade. Među neprijateljski raspoloženim bivšim članovima ozloglašene tajne službe vladala je velika ogorčenost zbog državnog udara kojim je svrgnuta vlada njihova patrona i kojim su uklonjeni s vlasti. Nikad neće oprostiti ni zaboraviti izdajicama i bili su odlučni progoniti ih do kraja, bez obzira na cijenu i vrijeme. Cilj su iin bila nekolicina otpadnika, a među njima i Petrescu. Trebalo je podmiriti račune, postići osvetu. Bryson je putem posredne veze dogovorio sastanak u Bukureštu sa šefom pometača, bivšim drugim čovjekom Securitate. Iako Brjsonov tajni identitet nije bio poznat čovjeku iz Securitate, utvrđene su njegove dobre 166 namjere. Prenesena je poruka da Brjson ima tajne informacije koje će nesumnjivo biti veoma zanimljive pometačima. Na mjesto sastanka doći će sam, provjerivo; čovjek iz Securitate treba postupiti jednako. Za Brjsona je to bila osobna stvar. Dogovore je obavio bez znanja Uprave. Takav neslužbeni sastanak nikad ne bi bio odobren; moguće posljedice bile su preozbiljne. Ali Bryson nije mogao riskirati da mu se taj kontakt zabrani; bilo je to od prevelike važnosti za Elenu, pa stoga i za njega. Zato je obavijestio centralu da će po završetku operacije u Madridu uzeti jako potreban kratak odmor i provesti produljeni vikend u Barceloni. Dopuštenje je, dakako, izdano; odavno su mu dugovali odmor. Da, takav je postupak predstavljao izravno kršenje politike Uprave, ali nije imao izbora. To se moralo napraviti. Karte za let kupio je u gotovini pod imenom koje se nije nigdje pojavljivalo u bazama po dataka u Upravi. Nije rekao ni Eleni što radi, a tu je prijevara bila od najveće važnosti, jer ona nikad ne bi odobrila njegov sastanak s vodom tima koji je tražio njezina oca da ga ubije. Ne samo da je držala da je to preopasno za

njena supruga nego je u nekoliko prigoda dala jasno do znanja da ni pod kakvim okolnostima on ne smije na svoju ruku raditi nešto što je u vezi s njenim roditeljima. Užasno se bojala da ne izgubi i muža i rodi telje, da ne dirne u osinjak Securitative osvete. Kad bi se nju pitalo, on nikad ne bi dogovorio takav sastanak. I sve do sad poštovao je njene želje. Ali ovo je bila prilika koju se nije moglo propustiti. Brjson se susreo s bivšim čovjekom iz Securitate u mračnom pod rumskom baru. Kao što je i obećao, došao je sam, iako je unaprijed pomno razradio planove. Zatražene su usluge, isplaćen je mito. "Imate informacije o Petrescuovima", rekao je general major Radu Dragan kad mu se Brjson pridružio u slabo osvjetljenoj rupčagi. Dragan nije ništa znao o Brjsonu, ali Brjson je, iskoristivši svoje izvore, napravio svoju domaću zadaću. Elena je najprije spomenula nje govo ime one noći kad su odlazili iz Bukurešta da bi zaplašila policajca kojeg je zanimalo što je u kamionu; kako se pokazalo, tako je dobro znala ime i telefonski broj tog čovjeka jer je Dragan bio taj koji je zamolio njenog oca za pomoć; Petrescuova izdaja Securitate bila je, stoga, za Dragana osobna stvar. "Imam", rekao je Brjson. "Ali prvo ćemo se dogovoriti o uvjetima." 167 Dragan, čovjek od svojih šezdesetak godina, grubih crta lica blijedožute boje, podigao je obrve. "Rado ću se dogovoriti o uvjetima, kako vi kažete, kad saznam što mi to imate reći." Bryson se nasmijao. "Svakako. Informacija koju imam za vas sasvim je jednostavna." Gurnuo je list papira preko stola; Dragan ga je uzeo i zbunjeno promotrio. "Sto - što je ovo?" upita Dragan. "Ali sva ova imena - " " - to su imena svakog pojedinog člana vaše velike obitelji, po krvnom srodstvu ili po bračnom statusu, i njihove privatne adrese i njihovi telefonski brojevi. Vi, koji ste poduzeli tolike mjere sigurnosti kako biste zaštitili one vama najbliže i najmilije, trebali biste shvatiti kako imam jake izvore kad sam se mogao dokopati takvih informacija. Zato morate znati i to koliko bi meni i mojim kolegama bilo lako pronaći svakoga od njih, pa makar ih vi ponovno i sakrijete." "Nu te mai piș a impras tiat!" psovao je Dragan. Nemoj mi tu pișati! "Tko si ti, dovraga? Kako se usuđuješ tako sa mnom razgovarati!" "Trebam samo vaše jamstvo

da će svi vaši pometači odmah biti zaustavljeni. “ “Misliš da mi možeš prijetiti zato što ti netko od mojih ljudi prodaje informacije?” “Kao što vrlo dobro znate, nitko od vaših ljudi nema pristup ovim informacijama; i vaš najbliži pomoćnik zna samo nekoliko imena i neodređene lokacije. Vjerujte mi, moje informacije dolaze iz daleko pouzdanijeg izvora nego što su to vaši krugovi. Istrijebite ih sve, likvidirajte ih sve, ništa nećete postići. Slušajte me sad. Ako vi, ili netko tko radi s vama ili za vas ili je povezan s vama na bilo koji drugi način, otkine samo i vlas s Petrescuove glave, moji će ljudi osobno osakatiti, a zatim ubiti svakog člana vaše obitelji.” “Odlazi odavde! Odmah! Tvoje me prijete ne zanimaju.” “Dajem vam priliku da odmah opozovete pometače.” Bryson je pogledao na sat. “Imate točno sedam minuta da izdate zapovijed.” “Ili?” “Ili će umrijeti netko vama jako drag.” Dragan se nasmijao i natočio si još piva. “Tratiš moje vrijeme. Moji ljudi su u ovom baru i promatraju me, i samo im trebam dati znak i oni će te odvesti prije nego uspješ telefonirati.” 168 “Zapravo, vi ste taj koji trati vrijeme. Činjenica je da vi zapravo želite da ja telefoniram. Gledajte, moj čovjek je sada u stanu na Calei Victoriei, s pištoljem uperenim u glavu žene po imenu Dumitra.” Draganovo već ionako blijedo lice postalo je još bijede. “Da, to je vaša ljubavnica, koja se svlači u Sexy Clubu na Calei 13 Septembrie. Nije ona vaša jedina ljubavnica, ali s njom ste već nekoliko godina i sigurno gajite prema njoj bar neke nježne osjećaje. Moj čovjek čeka da ga nazovem na mobitel. Ako ne primi poziv” - Bryson ponovno pogleda na svoj sat - “za šest, ne, pet minuta, dobio je upute da joj met kom prosvira mozak. Sve što mogu reći jest da se trebate nadati da moj telefon radi, a i njegov.” Dragan se podsmjehne, ali mu je Bryson mogao vidjeti napetost u očima. “Možete joj spasiti život tako da odmah opozovete naredbu o likvidaciji Petrescuovih. Ako ne učinite ništa, ona će umrijeti, i krv će biti na vašim rukama. Evo, možete se poslužiti mojim mobitelom ako nemate kod sebe svoj. Samo pazite da ne potrošite bateriju - jer sigurno želite da se javim svom prijatelju.” Dragan je ispio dugačak gutljaj piva, glumeći ležernost. Ali nije ništa govorio, i četiri su minute brzo prošle. Kad je preostala samo minuta do roka

za likvidaciju, Bryson je nazvao u Caleu Victoriei. "Ne", rekao je kad se javio čovjek s druge strane. "Dragan odbija opozvati naredbu, pa je ovaj poziv samo da te obavijestim da postupiš kako je dogovoreno. Ali, učini mi uslugu i daj telefon Dumitri neka u ovoj zadnjoj minuti moli za milost svog okrutnog ljubavnika." Brjson je pričekao dok nije začuo očajnički glas žene s druge strane i onda je dodao telefon Draganu. Dragan ga je uzeo, otresito rekao Halo i Brjson je čak i s druge strane stola mogao čuti ljubavničinu zapomaganje. Draganovo se lice počelo trzati, ali nije rekao ništa. No bilo je očito da je prepoznao Dumi trin glas i znao je da to nije šala. "Vrijeme je isteklo", rekao je Brjson pogledavši zadnji put na svoj ručni sat. Dragan je zavrtio glavom. "Potkupili ste kurvu", rekao je. "Ne znam koliko ste joj platili da odglumi ovu malu farsu, ali siguran sam da nije bilo puno." 169 Prvi pucanj odjeknuo je iz slušalice. Bryson ga je čuo s udaljenosti od metar i pol, a nakon njega odmah prigušeni vrisak. Začuo se još jedan pucanj, ali ovaj put bez vriska. "Je li tako dobra glumica? Nije?" Bryson je ustao i uzeo svoj telefon. "Vaša tvrdoglavost i nevjerica upravo su vašu žensku stajali života. Vaši će vam ljudi potvrditi što se upravo dogodilo, ili možete i sami otići u njezin stan i sami se uvjeriti, ako možete podnijeti prizor." Osjećao je mučninu i užasavao se od onoga što je morao učiniti, ali znao je da je to bio jedini način da dokaže ozbiljnost svoje namjere. "Na ovom listu papira ima četrdeset i šest imena i svaki će dan po jedan od njih biti pogubljen sve dok vaša čitava obitelj ne bude istrijebljena. Jedini način na koji to možete zaustaviti jest da opozovete naredbe o Petrescuovima. I da vas još jedanput podsjetim, ako im se bilo što dogodi, bilo što cijela će vam obitelj biti masovno pogubljena, svi odjednom." Okrenuo se, izašao iz gostione i više nikad nije vidio Dragana. Ali za jedan sat izdana je naredba da se Petrescuove ne smije dirati. Brjson o tome ništa nije govorio ni Eleni ni Tedu Walleru. Kad se poslije nekoliko dana vratio kući, Elena ga je upitala za njegovo putovanje u Barcelonu. Obično je svatko od njih dvoje poštovao pregrade koje su dijelile njihov posao od njihova života i izbjegavali su postavljati jedno drugome pitanja o tome stoje netko radio;

nikad prije nije pitala za njegova putovanja. Ali ovog je puta proučavala njegovo lice dok mu je postavljala pitanja o Barceloni, previše pitanja. Lagao je lako i uvjerljivo. Je li bila ljubomorna? Je li sumnjala da se u Las Ramblasu sastao s nekom ljubavnicom? Bilo je to prvi put da je otkrio kod nje takvu crtu ljubomore i zbog toga je još više želio reći joj istinu. No je li ikada poznao istinu? "Ne znam gotovo ništa o tebi", rekao je ustajući s kreveta i sjedajući na kauč. "Osim da si mi nekoliko puta u zadnjih dvanaest sati spasila život." "Moraš se odmoriti", rekla je. Nosila je sive tajice i komotnu preveliku mušku potkošulju koja je prije naglašavala nego skrivala nabrekliu njezinih dojki. Nije morala pakirati odjeću i nije bilo nikakvog posla kojim bi se zaokupila, pa je sjela na rub kreveta, prebacivši svoje 170 duge, čvrste noge jednu preko druge i presavivši ruke preko prsiju. "Možemo razgovarati ujutro." Osjećao je da izbjegava odgovoriti na njegova pitanja, pa je ustrajao: "Radiš za Mossad, a dolaziš iz doline Bekaa i govoriš s arapskim naglaskom. Jesi li Izraelka? Libanonka?" Oborivši pogled, rekla je tiho: "Ni jedno ni drugo. Zapravo i jedno i drugo. Otac mi je bio Izraelac. Majka je Libanonka." "Otac ti je mrtav?" Kimnula je glavom. "Bio je atletičar, izvrstan atletičar. Ubili su ga palestinski teroristi na Olimpijskim igrama u Munchenu." Brvson je kimnuo glavom. "Bilo je to 1972. Sigurno si još bila dijete." I dalje joj je pogled bio oboren, a lice se zarumenjelo. "Bile su mi jedva dvije godine." "Nikad ga nisi upoznala." Pogledala ga je. Smeđe oči bile su joj divlje. "Majka mi je uvijek oživljavala uspomenu na njega. Uvijek mi je pričala priče o njemu i pokazivala mi fotografije." "Sigurno si odrastala mrzeći Palestince." "Ne. Palestinci su dobri ljudi. Oni nemaju svoju postojbinu, svoj dom, svoju državu. Prezirem fanatike koji ne misle ni na što drugo nego na ubijanje nedužnih radi nekih uzvišenih ideala. Bio to Crni rujun ili Frakcija crvene armije; bili to Izraelci ili Arapi. Mrzim fanatike bilo koje vrste. Kad sam navršila svoje tinejdžerske godine, udala sam se za vojnika s kojim sam bila u izraelskoj vojsci. Yaron i ja bili smo jako zaljubljeni, kako to samo mogu biti veoma mladi ljudi. Kad je poginuo u Libanonu, odlučila sam raditi za Mossad. Da bih se

borila protiv fanatika." "Ali, zar ne smatraš da je Mossad skupina fanatika?" "Mnogi od njih to doista jesu. Ali neki nisu. Budući da ja za njih radim kao plaćenik, mogu odabrati zadatke. Na taj način mogu biti sigurna u to da radim za stvar u koju vjerujem. Odbijam mnoge poslove." "Sigurno imaju visoko mišljenje o tebi kad ti daju takvu slobodu." 171 Skromno je pognula glavu. "Poznaju moje sposobnosti rada u dubokoj konspiraciji i moje veze. Možda sam ja jedina koja je dovoljno luda da prihvati neke zadatke." "Zašto si prihvatila zadatak na Spanish Armad?" Podigla je glavu, pogledavši ga iznenađeno. "Kako zašto? Jer tamo fanatici kupuju oružje bez kojeg ne bi mogli ubijati nedužne. Mossad je imao dobre informacije o tome da se agenti Nacionalne fronte Jihada tamo opskrbljuju - hrane se na tom koritu. Operacija mog ubacivanja trajala je dva mjeseca." "I da nije bilo mene, još bi bila tamo." "A što je s tobom? Rekao si mi da si iz CIA-e, ali nisi, je li tako?" "Zašto to kažeš?" Dodirnula si je nos vrhom kažiprsta. "Nešto mi smrdi", rekla je uz prepreden smiješak. "Nešto u vezi sa mnom?" zabavljao se Brvson. "Pa, zapravo, nešto u vezi s tvojim neprijateljima, progoniteljima. Odredi ubojica - to narušava standardni prihvaćeni protokol. Ili si plaćenik kao i ja ili si u nekoj drugoj agenciji. Ali ne u CIA-i, mislim da ne." "Ne", priznao je. "Nisam baš u CIA-i. Ali radim za njih." "Plaćenik?" "U neku ruku." "Ali još si davno bio u poslu. Odaju te ožiljci na tijelu." "Točno je, još sam davno bio u poslu. Ali sam ga morao prisilno napustiti. Sada su me vratili na posljednji zadatak." "A to je -" Oklijevao je. Koliko da joj kaže? "To je kontraobavještajna misija, na neki način." "Na neki način... u neku ruku... Ako mi ne želiš ništa reći, dobro, pusti." Nosnice su joj se širile dok je govorila s prigušenom žestinom. "Ujutro ćemo odmah otići svaki na svoj avion, otići iz Španjolske i nikad se više nećemo vidjeti. Kad stignemo kući i prihvatimo se neizbježne papirologije, svatko će napisati izvještaje o kontaktiranju s onim drugim i naš će izvještaj biti toliko kompletan koliko znamo o radu jedan drugoga, i to će biti to. Bit će ispitivanja i stvar će se zaključiti. Zapečaćeni dokument pridodat će se u Mossadovu arhivu o CIA-i, 172 a drugi će se pridodati u arhivu CIA-e o Mossadu. Obične

kapljice vode u oceanu." "Layla, zahvalan sam ti zbog svega - " "Ne", prekinula ga je. "Ne želim tvoju zahvalnost. Krivo si me razumio. Uopće me ne poznaješ. Imam svoje razloge zašto me nešto zanima - ako baš želiš, sebične razloge. Oboje slijedimo trag oružja - do različitih mjesta, različitih odredišta. Ali tragovi nam se sijeku, preklapaju. Sada mi je jasno da, ma tko bili oni koji žele tvoju smrt, to nisu sporedni glumci. Njihovi izvori i pristup informacijama previše su dobri. To su vjerojatno vladini izvori." Brvson je kimnuo glavom. Shvatila je u čemu je stvar. "Dakle, oprosti, ali neću ti lagati. Akustika u crkvi bila je takva da sam lako mogla čuti što si ispitivao Talijana, nisam se uopće morala truditi. Kad bih htjela biti podmukla prema tebi, ne bih ti to priznala, ali to je činjenica." Ponovno je kimnuo glavom. I to je točno. "Ali kako to, pa ti ne razumiješ friuliano?" "Razumijem imena. Spomenuo si Anatolija Prišnjikova, ime koje je jako dobro poznato svima u ovoj našoj vrsti posla. I Jacquesa Arnauda - možda manje poznatog, ali čovjeka koji opskrbljuje oružjem jako puno izraelskih neprijatelja. On potpiruje vatre na Srednjem istoku i pritom se strahovito bogati. Poznajem ga, i prezirem ga. I možda imam način da dođem do njega." "O čemu to govoriš?" "Ne znam kamo će te trag dalje odvesti. Ali mogu ti potvrditi da je jedan od Arnaudovih agenata bio na brodu i prodavao oružje Calcanisu." "Onaj dugokosi, u dvorednom odijelu?" "Upravo taj. Koristi ime Jean-Marc Bertrand. Često odlazi u Chantillv." "Chantillv?" "To je mjesto gdje se nalazi dvorac u kojem živi Arnaud i redovito priređuje zabave, prilično raskošne." Ustala je, nakratko ušla u kupaonicu i pojavila se poslije nekoliko minuta, brišući lice ručnikom. Bez šminke crte lica bile su joj još savršenije. Imala je izrazit, ali profinjen nos, pune usne, a svime su dominirale smeđe oči, koje su u isto vrijeme bile i tople i žestoke, i pametne i zaigrane. 173 "Ti nešto znaš o Jacquesu Arnaudu?" upitao je Bryson. Kimnula je. "Znam dosta o svijetu tog čovjeka. Mossad već poduže vrijeme drži Arnauda na oku, i već sam bila u Chantillvju, kao gošća na nekoliko njegovih zabava." "Pod kakvim identitetom?" Odmaknula je prekrivač s kreveta. "Kao trgovački ataše u izraelskom veleposlanstvu u Parizu. Netko koga se radi

njegova utjecaja mora nastojati pridobiti. Jacques Arnaud ne bira. On prodaje i Izraelcima jednako rado kao što prodaje i našim neprijateljima." "Sto misliš, možeš li me odvesti do njega?" Polako se okrenula, razrogačenih očiju. Zavrtjela je glavom. "Mislim da to nije mudra zamisao." "Zašto ne?" "Jer više ne mogu dovoditi u opasnost uspjeh svoje operacije." "Ali upravo si rekla da smo na istom tragu." "Nisam to rekla. Rekla sam da se naši tragovi sijeku. A to je velika razlika." "A tvoj trag ne vodi k Jacquesu Arnaud?" "Možda", priznala je. "Ili možda ne." "U svakom slučaju, moglo bi ti biti korisno otići u Chantilly." "U tvom društvu, pretpostavljam", rekla je dražeći ga. "Očito je upravo to ono što tražim. Ako već imaš diplomatske kontakte u Arnaudovu društvenom okružju, to bi mi olakšalo ulazak." "Više volim raditi sama." "Lijepa žena poput tebe, na društvenom okupljanju - ne bi li bilo sasvim uvjerljivo da te prati muškarac?" Ponovno se zarumenjela. "Laskaš mi." "Samo da bih te uvjerio, Layla", rekao je suhoparno. "Sve samo da upali, ha?" "Tako nešto." Nasmiješila se i zavrtjela glavom. "Nikad neću dobiti zeleno svjetlo iz Tel Aviva." "Onda ga nemoj ni tražiti." Oklijevala je, duboko spustila glavu. "Bilo bi to samo privremeno savezništvo, koje se može odbaciti u svakom trenutku." 174 "Samo me uvedi u dvorac, i možeš me ostaviti na ulazu ako želiš. Ali reci mi nešto: zbog čega konkretno Mossad drži Jacquesa Arnauda na oku?" Pogledala ga je tako iznenađeno kao da je odgovor toliko očit da to ne treba ni govoriti. "Jer je otprilike u zadnjih godinu dana Jacques Arnaud postao jedan od vodećih svjetskih dobavljača oružja za teroriste. Zato mi je bilo zanimljivo što je čovjek koji je bio pozvan da se sretne s tobom - kako se ono zvao, Jenrette? - došao na brod u pratnji Arnaudova agenta Jean-Marca Bertranda. Pretpostavljala sam da taj Amerikanac po imenu Jenrette kupuje za teroriste. Zato je to kod mene pobudilo popriličnu radoznalost kad sam vidjela da se ti sastaješ s Jenretteom. Moram reći da sam se cijelu večer pitala što radiš." Brvson je zašutio. Mozak mu je grozničavo radio. Jenrette, operativac Uprave, kojeg je poznavao kao Vancea Gifforda, došao je na brod s agentom Jacquesa Arnauda. Arnaud je prodavao oružje teroristima; Uprava ga je kupovala. Je li to značilo

- po logici stvari - da Uprava sponzorira terorizam u svijetu? "Od presudne je važnosti da dođem do Jacquesa Arnauda", rekao je Brvson vrlo tiho. Zavrtjela je glavom, smiješeći se potišteno. "Ali možda ništa time nećemo dobiti, ni ti ni ja. A to je doista najmanje zbog čega se trebamo brinuti. To su vrlo opasni ljudi kojima neće promaći ni jedna sitnica." "Spreman sam preuzeti taj rizik", rekao je Brvson. "To je sve što sada imam." Ekipa profesionalnih ubojica čula je povike. Imali su zadatak provesti operaciju čišćenja, što je značilo pretražiti uske, popločene uličice koje su se odvajale od Prazo do Obradoiro u Santiagu de Composteli. Sada kad se konačno zaključilo da je njihov subjekt umakao svim pokušajima da ga se pronađe, sljedeće je na redu bilo pronaći sve zalutale pripadnike tima. Mrtvi su ukrcani u neoznačena vozila i odvezeni u mjesni murtuorio koji je bio spreman na suradnju i gdje su izdani krivotvoreni dokumenti, štambiljane potvrde o smrti, a tijela pokopana u neoznačene grobove. Najbliži rod dobio je lijepu odštetu i uvjeren je da ne postavlja nikakva pitanja; bio je to standardni postupak. 175 Kad su sabrani i prebrajani ranjeni i mrtvi, ostala su još nepronađena dvojica pripadnika tima: braća koja su govorila friulijski, seljaci iz udaljenog kutka sjeverozapadne Italije. Brzim pročešljavanjem ulica nije se otkrilo ništa: nisu primljeni nikakvi signali za uzbunu. Pretpostavljalo se da su ubijeni, ali nije se moglo znati sa sigurnošću, a postupak u tajnim operacijama postavljao je kao uvjet da se ranjene izvuče ili likvidira. Dakle, ovako ili onako, braću je trebalo skinuti s popisa. Konačno je dojavljeno da se čuju mukli povici koji dolaze iz jedne pokrajnje ulice, a koji su privukli pozornost ekipe za čišćenje terena. Išavši za zvukom, došli su do napuštene, zatvorene crkve. Kad su upali unutra, pronašli su najprije jednog brata, a onda i drugog. Obojica su bili sputani, vezani i zapušениh usta, iako kod jednog brata usta nisu bila skroz zapušena, što je bila sretna okolnost: tako su se povici mogli čuti i braća su pronađena. "Kriste, koliko vam je trebalo", dahtao je prvi brat na španjolskom kroz krp u ustima. "Mogli smo umrijeti ovdje! Paolo je izgubio strašno puno krvi." "Ne bismo to mogli dopustiti", rekao je jedan iz ekipe za čišćenje

terena. Izvukao je svoj poluautomatski pištolj i ispalio dva hica u glavu Talijana, ubivši ga na mjestu. "Slabe veze nisu prihvatljive." Kad je pronašao i drugog brata, skvrčenog u položaju fetusa, blijedog i okruženog velikom lokvom krvi, vidio je da brat već zna što ga očekuje. Vidio je to u Paolovim širom otvorenim očima koje nisu treptale. Paolo nije ni zacvilio prije nego što su ispaljena dva hica. 176 10 Chantilly, Francuska Veličanstveni Chateau de Saint-Meurice smjestio se trideset pet kilometara od Pariza, golem dvorac iz sedamnaestog stoljeća, čiju su krasotu dramatski osvjetljavali brojni umjetnički raspoređeni reflektori. Ništa manje dramatična ni veličanstvena nije bila ni njegova okolica, veličanstveni vrtovi puni skulptura koji su ove večeri bili osvjetljeni poput pozornice. Bilo je to veoma prikladno, jer je Chateau de Saint-Meurice doista bio pozornica po kojoj su šetali bogati i moćni, vješto tempirajući svoje ulaske i izlaske i izmjenjujući svoje pomno izabrane peckave izjave. Glumci su, međutim, ujedno bili i publika. Svi su oni bili tamo da bi zadivili jedni druge; svi su vješto igrali svoje uloge unutar umjetno stvorenih okvira komplicirane kostimirane predstave. Iako je te večeri bilo priređeno okupljanje za europske ministre trgovine, kao popratni događaj godišnje Konferencije C-7, plejada likova nije se u Chateau de Saint-Meuriceu puno mijenjala od zabave do zabave. Lijepi svijet iz Pariza i njegove okolice bio je ovdje, svi, tout le beau monde, ili barem svi koji nešto znače. Odjeveni u svoju najbolju večernju odjeću, u svoje smokinge ili večernje haljine, žene pune blještavih dragulja, koji inače samuju u nekom sefu ili trezoru neke banke, pristigli su u svojim blistavim Rolls Roycevima ili Mercedesima 177 s vozačima. Bili su to sve sami comtes i comtesses, barom i baronnes, vicomtes i vicomtesses; bile su to kraljevske ličnosti iz privrednog svijeta i slavne ličnosti iz svijeta javnih medija i kazališta; došli su iz najviših slojeva Quai d'Orsava, iz najprofinjenijih krugova u kojima se visoko društvo ispreplitalo s visokim financijama. Uz rub pokretnog mosta i prednjih stepenica dvorca bile su postavljene stotine svijeća čiji su plamičci plesali na nježnom večernjem povjetarcu dok su prolazili elegantni muškarci srebrne kose, ali i ne baš tako elegantni muškarci, zdepasti i

oćelavjeli, čija je gruba pojavnost odavala ogromnu moć i utjecaj koji su imali, od kojih su neki pod rukom imali svoju najblistaviju opremu, dugonoge, glamurozne ljubavnice koje je valjalo svima pokazati. Brvson je imao na sebi smoking iz Le Cor de Chassea, a Layla spektakularnu crnu haljinu bez naramenica koja je kupljena kod Diora. Oko vrata bila joj je jednostvna tijesna ogrlica s biserima čija umjereno izražena elegancija nije zasjenjivala njenu izvanrednu ljepotu. Brvson je u svojem prijašnjem životu često bio na ovakvim prigodama, i uvijek se više osjećao kao promatrač nego kao sudionik, iako mu je zadatak bio da se uklopi kao jedan od njih - što je on neizbježno i činio. Stvaranje dojma sigurnog nastupa bilo je za njega nešto što je dolazilo prirodno, ali ne i osjećaj pripadništva. Layla se, međutim, osjećala potpuno opušteno. Nekoliko tragova šminke, nanesene vješto i nenametljivo - uglavnom sjenilo za oči i premaz za usne - naglasilo je njezinu prirodnu ljepotu, njezinu kožu maslinaste boje, njezine velike i bistre smeđe oci. Svoju valovitu kestenjavu kosu podigla je u pundžu, iz koje je samo nekoliko pramenova slobodno padalo, čime se isticao njezin ljupki labuđi vrat; smjeli, ali ipak ukusni dekolte njezine haljine naglašavao je njezina divna prsa. Mogla je, a i jest, proći i kao Izraelka i kao Arapkinja, jer je zapravo bila i jedno i drugo. Smiješila se neusiljeno, smijala veselo, a njezine oči istovremeno su i pozivale i odbijale. Pozdravila ju je nekolicina ljudi, od kojih su je svi, čini se, poznavali po legendi o izraelskoj diplomatkinji iz Ministarstva vanjskih poslova u Tel Avivu s tajnovitim utjecajima i vezama. Layla je, po svemu sudeći, i bila i nije bila poznata, što je bila idealna situacija za nastup tajnog operativca. Jučer je nazvala nekog svog slučajnog poznanika u Quai d'Orsavu, poznatog po tome što ima bliske veze 178 sa Jacquesom Arnaudom, vlasnikom Chateau de Saint-Meuricea i što je dio inventara na mnogim Arnaudovim zabavama. Taj je poznanik, koji je služio kao jedna od društvenih antena proizvođača oružja, bio oduševljen kad je čuo da je Layla došla na nekoliko dana u Pariz, ljut što nije izravno pozvana na tu svečanost, što je zacijelo bio previd i inzistirao je da Layla u svakom slučaju mora doći; Monsieur Arnaud bio bi zaista

krajnje uvrijeđen, zgranut, kad ona ne bi došla. A u svakom slučaju mora dovesti pratnju, jer je taj poznanik znao da je ljupka Layla rijetko bez nje. Brvson i Layla razgovarali su dugo u noć, razrađujući strategiju svog posjeta Arnaudovu dvorcu. Jer bio je to krajnje opasan pothvat, poslije razorenja Spanish Armade. Očito nije bilo preživjelih koji bi mogli prepoznati jedno od njih dvoje, ali moćnici poput Calcanisa i svih drugih koji su bili na brodu, uključujući i emisare i agente koje su tamo moćnici poslali, jednostavno ne nestanu u nekom paklenom požaru a da se ne oglase alarmi u ministarstvima i uredima diljem svijeta. Moćnici upleteni u zločinačke i visoko profitabilne pothvate sigurno su na najvišem stupnju opreza. Jacques Arnaud izgubio je jedan od svojih kanala, pa je stoga morao biti zabrinut za svoju vlastitu sigurnost; tko zna nije li uništenje Calcanisova tankera bilo samo prvi udar u kampanji koja se vodi protiv trgovaca koji prodaju oružje na crnom tržištu diljem svijeta? Vodeći francuski proizvođač oružja Jacques Arnaud uvijek je bio oprezan što se tiče mogućih prijetnji njegovu životu i imovini; poslije eksplozije kod Cabo Finisterre bit će krajnje oprezan. Layla je tada bila blondinka zelenih očiju; dakle, bar se njezin izgled radikalno promijenio. Bryson, međutim, nije mogao preuzeti rizik da ga netko prepozna. Ako je prije uništenja broda videonadzor bio satelitskim putem povezan s nekom drugom lokacijom, tada videosnimke s njegovim likom zacijelo kruže među izuzetno sposobnim privatnim službama osiguranja. Zato je Bryson kupio neke stvarčice u trgovini koja prodaje kostime i opremu za pozornicu u blizini Opere, i sljedećeg je dana njegov izgled bio drastično promijenjen. Kosa mu je sada bila srebrnastosiva, sa šarolikim tonovima, kao kod plavog muškarca koji je posijedio. Maheri u tehničkim službama Uprave dobro su Brysona uputili u tajne prerusavanja. Umeci u obrazima izazvali su dojam da mu se lice obje 179 silo; pomoću mastike napravio je gumene vrećice ispod očiju, kao i bore i nježne linije oko očiju i usta. Najvažnija je bila neupadljivost, kako je Brvson naučio kroz godine iskustva u prerusavanju: male promjene mogu izazvati golem učinak a da ne izazovu sumnju. Sada je izgledao dvadeset godina stariji, kao

otmjeni postariji gospodin koji je sasvim pristajao ostalim muškarcima od uspjeha i položaja koji su često posjećivali Chateau de Saint-Meurice. Postao je James Collier, investicijski bankar i kapitalist poduzetnik iz Santa Fea u New Mexicu. Kao što to često biva među nekim kapitalistima poduzetnicima koji preferiraju raditi daleko od ispitivačkih pogleda javnosti, malo je govorio o tome čime se zapravo bavi te je, kad bi se pojavili uljudni upiti o tome, skretao s teme pomoću raznih dosjetki u smislu samoodbacivanja. Brvson i Lavla odsjeli su u malenom bezimenom hotelu sa skromnim cijenama u ulici Trousseau. Ni on ni ona nisu ovdje prije odsjedali; glavna njegova značajka bila je njegova osrednjost. Svatko je od njih dvoje došao u Pariz drugim putem s aerodroma Labacolla - Brvson letom preko Frankfurta, a Lavla preko Madrida. Došlo je do male neugodnosti što se tiče spavaonice, ali koja se bez sumnje nije mogla izbjeći. Putovali su kao par, što je obično značilo da dijele isti krevet ili barem istu sobu. No Brvson je zahtijevao da budu smješteni u odvojene spavaonice u zajedničkom apartmanu. Možda malo neobično, ali odavalo je to određenu mjeru pristojnosti nevjenčanog para, izvjesnu staromodnu diskreciju. Uistinu, Brvson je poznao tjelesna iskušenja i opasnost da ga nadvladaju. Ona je bila lijepa, izuzetno privlačna žena, a on je bio tako dugo sam. Ali nije htio poremetiti već ionako krhak poslovni odnos, kako je govorio sam sebi. Di se možda bojao da će izgubiti toliko potrebnu opreznost. Je li to doista bilo to? Nije li razlog zapravo bio taj da je htio zadržati distancu sve dok mu je Elena bila neriješeno pitanje u životu? Sada, dok ga je Lavla vodila po napućenoj prostoriji, smiješeći se i kimajući poznanicima, govorila mu je pjevnim tonom. "Priča kaže da je dvorac u sedamnaestom stoljeću sagradio jedan od ministara Luja Četrnaestog. Bio je tako veličanstven da je kralj postao ljubomoran, dao uhititi ministra, ugrabio njegova arhitekta i stručnjaka za pejzaž, kao i sve pokušstvo te, potaknut zavišću, počeo graditi Versailles, s odlučnošću da nikada ne bude nadmašen." 180 nr Bryson se smiješio i kimao glavom, zadržavajući izgled bogatog gosta koji je bio primjereno zadivljen svojom okolinom. Dok je

Layla govorila, on je očima prelazio po mnoštvu, stalno na oprezu hoće li uočiti neko poznato lice ili nekoga tko bi brzo odvratio pogled. Radio je ovo već bezbroj puta, ali ovog puta bilo je nešto drukčije, napetije: morao je ući na nepoznat teren. Isto tako, nije imao ni jasan plan, samo nužnu improvizaciju koja se temeljila na njegovim fino izošćenim instinktima. Kakva je zapravo bila veza, ako je uopće postojala, između Ja cquesa Arnauda i Uprave? Tim ubojica poslan da ga likvidira radio je s Arnaudovim čovjekom na Spanish Armadi. Ubojice - friulijska braća - bili su plaćenici Uprave, što je snažno ukazivalo na to da je sam Arnaud bio udružen s Upravom u nekom tajnovitom, neodređeno svojstvu. Osim toga, čovjek koji je Brvsonu bio poznat kao čovjek iz Uprave - Vance Gifford ili, kako se predstavljao, Jenrette - bio je na brodu, a tamo je došao u pratnji Arnaudova emisara. Sve su to bile samo indicije, ali kad se uzme sve zajedno, djelići takvih dokaza stvarali su mozaik koji je bio jako dojmljiv. Jacques Arnaud je bio jedan od moćnika u sjeni koji su sada nadzirali Upravu. Brvsonu je sada trebao dokaz. Jak, neoboriv dokaz. A on je bio ovdje negdje, samo gdje? Prema Lavlinim riječima, Izraelci su vjerovali da je tvrtka Jacquesa Arnauda bila upletena u pranje golemih svota novca u korist kriminalnih elemenata, uključujući i rusku mafiju. Mossadovi izvori ukazuju da Arnaud često obavlja poslovne telefonske razgovore ovdje, u dvorcu, ali pokušaji Mossada i drugih obavještajnih službi da mu prisluškuju telefon pokazali su se neuspješnima. Njegove linije komunikacije nisu se mogle dešifrirati jer su bile zaštićene kompliciranim kodom. To je za Brysona bila snažna naznaka da je negdje u dvorcu morala postojati specijalna telekomunikacijska oprema, barem "crni" telefoni, koji su bili u stanju šifrirati i dešifrirati telefonske signale - telefonske pozive, faksove i elektronsku poštu. Dok su se probijali kroz mnoštvo iz prostorije u prostoriju, Bryson je zapazio popriličan broj umjetničkih slika na zidovima, i sinula mu je dobra zamisao. 181 U maloj sobi na katu dvojica muškaraca u poslovnim odijelima sjedila su u polutami, a lica im je osvjetljavalo samo sablasno plavkasto svjetlucanje s videomonitora. Nehrđajući čelik i izbrušeni krom,

optički kablovi i katodne cijevi, sve je to bio sastavni dio modernističke instalacije montirane na stare kamene zidove. Na svakom monitoru vidjele su se različite donje prostorije iz različitih kutova. Minijaturne kamere skrivene u zidovima, pokuštvu i okovima, koje nitko od silnih gostiju nije zapazio, prenosile su videoslike visoke rezolucije do ljudi iz osiguranja koji su se nagurali ispred monitora. Jasnoća slike bila je takva da su promatrači mogli približiti svako lice koje im je bilo zanimljivo ili važno, a sliku se moglo zaustaviti i povećati tako da obuhvati cijeli zaslon. Slike se moglo digitalizirati, elektronički usporediti s drugim slikama koje su bile pohranjene u golemoj datoteci poznatoj kao Mreža. Svaka sumnjiva osoba mogla se identificirati i diskretno je zamoljena da ode, ako je potrebno. Pritisnute su tipke i jedno je lice uvećano na monitoru, a dvojica muškaraca pomno su ga ispitivala pomoću četvorina numerirane mreže na zaslonu. Bilo je to lice muškarca srebrnaste kose, pomalo obješeno, izborano uslijed izloženosti suncu, čije je ime unaprijed proslijeđeno Arnaudovim ljudima iz osiguranja: James Collier iz Santa Fea, New Mexico. Ono što je privuklo pozornost dvojice muškaraca nije bilo to što su prepoznali to lice, nego što ga zapravo nisu prepoznali. Čovjek im je bio potpuno nepoznat. Za Arnaudovu uvijek budnu službu osiguranja nepoznati su uvijek bili izvor zabrinutosti. Supruga Jacquesa Arnauda, Gisele, bila je visoka, arogantna žena aristokratskog držanja, orlovskog nosa i sivo prošarane crne kose. Frizura joj je bila neprirodno visoko podignuta, koža lica prezategnuta, što je sve bio nepogrešiv dokaz o redovitim posjetama "klinici" u Švicarskoj. Brvson je u kutu knjižnice zapazio njezine osobne dvorjane, malu skupinu koja se odazivala na svaku njezinu riječ. Bryson je prepoznao njezino lice koje se redovito pojavljivalo na društvenim stranicama Pariš Matcha, u čijih se nekoliko godišta zadubio u Bibliotheque Nationale de France. 182 Čankolizi su, izgleda, bili zaslijepljeni njezinom pameću i svaki su njezin aperc,u prihvaćali s bučnim veseljem. Uzevši od konobara dvije čaše šampanjca i dodavši jednu Layli, Brvson je pokazao na platno koje je visjelo u blizini gdje je Madame Arnaud držala svoj govor. Koračajući

gorljivo prema njemu i došavši tako do mjesta gdje ga je domaćica mogla čuti, Brvson je primijetio glasom dovoljno jakim da ga može čuti skupina koja je bila u blizini. "Fantastično, zar ne? Jesi li ikad vidjela njegov portret Napoleona? To je nešto izvanredno - pretvorio je Napoleona i rimskog imperatora, prikazavši ga forntalno, kao kip, živu ikonu." Njegova je igra upalila; ponosna vlasnica nije mogla odoljeti a da ne okrene glavu u smjeru razgovora koji joj je pobuđivao radoznalost, jer se radilo o jednoj od njezinih umjetnina. Pristupivši Brvsonu s ljupkim smješkom, obratila mu se na tečnom engleskom: "Ah, a jeste li vidjeli kako je Ingres podario Napoleonu hipnotičan pogled?" Brvson joj je uzvratio smješkom, sav ozaren kao da je pronašao srodnu dušu. Poklonio se glavom i pružio ruku. "Vi ste sigurno Madame Arnaud. James Collier. Divna večer." "Ispričajte me", obratila se svom društvu i uljudno ih otpustila. Pristupivši bliže, rekla je: "Vidim da ste Ingresov obožavatelj, gospodine Collier." "Rekao bih da sam vaš obožavatelj, Madame Arnaud. Vaša zbirka slika odaje doista oko znalca. O, mogu li vam predstaviti svoju prijateljicu, Laylu Sharett iz izraelskog veleposlanstva." "Već smo se upoznale", rekla je domaćica. "Lijepo je što vas opet vidimo", dodala je, prihvativši Lavlinu ruku, iako joj je pažnja ostala prikovana uz Brvsona. U svojoj je mladosti, uoči Brvson, morala biti izuzetna ljepotica; čak je i kao sedamdesetogodišnjakinja bila koketa. Imala je talent kurtizane kojim je mogla navesti muškarca da se osjeća kao najprivlačniji muškarac u prostoriji, da ne postoji ni jedan drugi muškarac ni žena. "Moj suprug kaže da je Ingres za njega dosadan. On nije poznavatelj umjetnosti kakav ste, čini se, vi." Brvson, međutim, nije htio posegnuti za tim početnim otvaranjem kako bi bio predstavljen Jacquesu Arnaudu. Upravo suprotno, bilo mu je draže ne privlačiti pozornost tog tajkuna koji se bavio prodajom oružja. "Da je barem Ingres bio te sreće da ste mu vi bili model za portrete", rekao je, čeznutljivo zavrtevši glavom. 183 Odglumila je mrgođenje, iako je Brvson zapazio da joj je zapravo drago. "Molim vas! Ne bih baš voljela da je moj portret napravio Ingres!" "Za neke od njegovih portreta trebala mu je cijela

vječnost, zar ne? Jadna Madame Moitessier morala je sjediti dvanaest godina." "I pretvorio ju je u meduzu, a njezine prste uticala" "Ali to je izvanredan portret." "Klaustrofobičan, čini mi se." "Kažu da je za neke od svojih kompozicija možda rabio kameru lucidu - zapravo, moglo bi se reći da je špijunirao neke svoje modele prije nego što ih je uhvatio." "Je li?" "Ipak, koliko se god divim njegovim slikama, ništa se ne može usporediti s njegovim crtežima, slažete li se?" Brvson je znao da su u privatnoj zbirci Arnaudovih i neki Ingresovi crteži, izloženi u manje javnim prostorijama u dvorcu. "Slažem se u potpunosti!" usklikne Gisele Arnaud. "Mada je on sam svoje crteže smatrao djelom nastalim za zaradu." "Znam, znam - kad je živio u siromaštvu u Rimu bio je prisiljen uzdržavati se crtanjem posjetitelja i turista. Neke od najvećih slika nastale su tako što su umjetnici radili samo da bi se prehranili. Činjenica je da su Ingresovi crteži njegovi daleko najbolji radovi. Kako koristi bijelu boju, negativan prostor, kako hvata svjetlo - to su doista remek-djela." Madame Arnaud stižala je svoj glas i rekla u povjerenju: "Znate, zapravo imamo nekoliko njegovih crteža u sobi za biljar." Varka je upalila. Madame Arnaud pozvala je Brvsona i njegovu gošću da se ušuljaju u dijelove kuće koji nisu bili otvoreni za ostale goste. Ponudila se da mu sama pokaže crteže, ali Brvson joj se na tome zahvalio, ne želeći je odvlačiti od ostalih; ali ako ona doista nema ništa protiv, možda bi oni mogli na brzinu sami pogledati? Dok su on i Layla lunjali kroz hodnike i intimnije, manje javne prostorije, na čijim su zidovima visjeli manje dojmljivi radovi manje poznatih francuskih umjetnika, Brvson se orijentirao. Bio se dobro pripremio: pronašao je zbirku nacrtâ povijesno važnog dvorca koju su 184 imali u Bibliotheque Nationale de France i proučio je tlocrt Chateau de Saint-Meuricea. Znao je da Arnaudovi najvjerojatnije nisu mijenjali > i ništa u tlocrtu Chateau de Saint-Meuricea; jedino su možda nešto pro1 >• mijenili što se tiče korištenja soba, lokacije spavaćih soba i ureda, oso< bito Arnaudova privatnog ureda. Brvson je lijeno odšetao s Lavlom ruku pod ruku niz hodnik, zatim je skrenuo u drugi. Kad su zaokrenuli iza ugla, začuo je tihe, pri gušene, muške glasove.

Stali su nepomično. Glasovi su postupno postajali sve glasniji i sve razumljiviji. Riječi su bile izgovorene na francuskom, ali kod jednog govornika čuo se strani naglasak, koji je Brvson brzo prepoznao kao ruski, vjerojatno iz okolice Odesse. 1 “... vratiti se na zabavu”, govorio je Francuz. Rus je rekao nešto što Brvson nije mogao razabrati. Zatim je Francuz odgovorio: “Ali kad se jedanput dogodi Lille, bit će to golem skandal. Put će biti čist.” Pokazujući Layli da se ne miče, Brvson se priljubio uza zid i pomaknuo malo naprijed, tiho koraknuvši, cijelo vrijeme usredotočen na slušanje. Činilo se da se ni glasovi ni koraci ne približavaju. Iz unu tarnjeg džepa na svom smokingu izvadio je nešto kao srebrnu kemijsku olovku, zatim je iz jednog kraja izvukao dugačku, tanku, prozirnu žicu do njene maksimalne duljine od sedam centimetara. Presavio je vrh tog savitljivog optičkog periskopskog kabla, a zatim ga gurkao po zidu sve dok nije izvirio centimetar od kraja zida. Gledajući kroz mali okular, mogao je jasno vidjeti dvojicu muškaraca. Jedan od njih, dotjeran, jedar muškarac s jakim crnim naočalama, potpuno ćelav, bio je očito Jacques Arnaud. Razgovarao je s visokim muškarcem crvena lica kojeg Brvson nije odmah prepoznao. Poslije nekoliko sekundi sinuo mu je identitet tog čovjeka: Anatolij Prišnjikov. Prišnjikov. Bogataš za kojeg se posvuda vjerovalo da je zapravo siva eminencija koja stoji iza figure koja trenutačno zauzima predsjednički ured u Kremlju. Pomaknuvši malo svoj periskop, Brvson se iznenadio kad je ugle dao još jednog čovjeka koji je sjedio odmah iza ugla. Bio je to stražar, svakako naoružan, koji je zauzimao svoj položaj na početku hodnika. Kad je još malo pomaknuo periskop, opazio je još jednu osobu, još jednog naoružanog stražara, kako sjedi negdje na sredini hodnika, gdje su stajala dvojica muškaraca, ispred velikih, čeličnih vrata. Bio je to Arnaudov privatni ured. Bili su u dijelu dvorca koji nije imao prozore; u običnim okolnostima, ured sigurno ne bi bio na takvom mjestu. No Arnaudova je glavna briga bila sigurnost, a ne lijep pogled. Dvojica muškaraca pravili su neke završne kretnje, što je ukazivalo da dovršavaju razgovor, i na sreću, otišli su niz hodnik u drugom smjeru. Nije bilo potrebe da se Layla i Brvson izgube.

Povukao je svoj periskop načinjen od optičkog kabela i složio ga natrag u svoju olovku te se okrenuo prema Layli i kimnuo. Razumjela je bez riječi. Locirali su svoj cilj, mjesto na kojem je Jacques Arnaud vodio svoje poslovne aktivnosti u dvorcu Chateau de Saint-Meurice. Brzo, tihim korakom, povukao se natrag sve dok nije našao otvorena vrata koja su vodila u prostoriju koju su upravo prošli. Dnevna soba bila je, kako je već prije primijetio, mračna i oskudno namještena. Očito se rijetko koristila. Pogledao je na svoj sat Patek Philippe sa svijetlećim brojčanikom od radija. Kad je istekla cijela minuta, dao je znak Layli, a potom je pognuto ušao u sobu i čekao u mračnim skrovitim kutićima. Layla je počela vrludati po hodniku prema sobi koja je morala biti Arnaudov privatni, osigurani ured, teturajući kao da je pijana. Iznenada se počela glasno smijati i rekla sama sebi, iako dovoljno glasno da ju je mogao čuti barem prvi stražar, odmah iza ugla: "Ovdje negdje mora biti nekakav zahod!" Zakrenuvši iza ugla ljuljajući se, došla je do naoružanog stražara i sjela na krhku antiknu stolicu. On se uspravio i zagledao u nju s izrazom neprijateljstva. "Puis-je vous aider?" Mogu li vam pomoći? Brzo je upitao na francuskom, glasom koji joj je zapovijedao da ne prilazi bliže. Tek je prošao svoje dvadesete godine i imao je vrlo kratko podšišanu crnu kosu, jake obrve, debeljuškasto, okruglo lice, koje je gotovo do polovice bilo u sjeni. Njegova malena crvena usta ratoborno su se mrštila. Zahihotala je i nastavila teturati prema njemu. "Ne znam", odgovorila je provokativno, "možete li mi pomoći? Gle, što to imamo ovdje? Un homtne, un vrai - pravog muškarca. Ne kao oni pedes, oni tamo vilenjaci i stari jarci." 186 Stražarev se strogi izraz malo smekšao, a njegovo je držanje postalo opuštenije jer je procijenio da ona ne predstavlja prijetnju sigurnosti radne sobe Jacquesa Arnauda. Obrazi su mu se vidljivo zarumenjeli. Bilo je sasvim očito da ga je obuzelo Lavlino raskošno tijelo, njezine dojke ispupčene iznad niskog dekoltea njezine haljine. "Zao mi je, mademoiselle", rekao je nervozno, "molim vas, ostanite tamo, ne smijete dalje." Layla se plaho nasmiješila, ispružila jednu ruku i naslonila se na kamenu zid. "Ali zašto bih ja trebala ići dalje?" rekla

je promuklo, sugestivno, dok mu se još malo primicala. "Čini se da sam pronašla što sam tražila." Povukla je rukom po zidu, šuljajući se sve više prema njemu, isprsilivši se. Mladi stražar nelagodno se osmjehivao. Nervozno je pogledao niz hodnik do drugog stražara koji, čini se, nije na njega obraćao pozornost. "Molim vas, mademoiselle - " Stišala je glas. "Možda mi možeš pomoći... da nađem zahod." "Natrag hodnikom kojim ste došli", odgovorio je. Pokušao je to reći službenim tonom, ali nije mu baš uspjelo. "Tamo je WC." Glas joj je postao još zapuhaniji i sugestivniji. "Ali ja se ovdje stalno gubim, pa ako biste mi vi pokazali..." Stražar je ponovno nelagodno pogledao u svog zemljaka, koji je bio predaleko na kraju hodnika a da bi obratio pozornost. "Možda biste me", dodala je, podigavši obrve, "poveli na malo razgledavanje. Samo nakratko, ha?" Stražar je ustao sa svog stolca, sav rumen i nespretn. "Dobro, mademoiselle", rekao je. Sada je, kako je Layla računala, bilo nekoliko mogućih puteva. Ako je povede u sobu u kojoj se skriven Brvson, stražar će biti oboren, uhvaćen na iznenađenje smrtonosnim oružjem - rukama Nicholasa Brysona. Ali umjesto toga, stražar ju je odveo u drugu prostoriju, chambre de fumeur, udobno namještenu. Bio je, primijetila je, potpuno uzbuđen. Dok je zatvarao vrata, na licu mu se pojavio vučji osmijeh. Bilo je vrijeme za provođenje plana B. Okrenula se prema njemu, a na licu joj je bio odraz pun očekivanja. Brvson je tiho jurnuo u hodnik, skrenuo iza ugla, a zatim usporio korak, kao da besciljno šeće prema jedinom preostalom stražaru, koji je usamljenički bdio pred zatvorenim čeličnim vratima Arnaudova vjerojatno prazna ureda. 187 Sada je na Brysonu bio red da glumi pijanstvo, ali s potpuno drugačijim namjerama. Stražar je pogledao u Brysona, koji se vrludavo približavao mašući rukama i nogama. "Monsieur", rekao je odrješito stražar, djelomice kao pozdrav, a djelomice kao upozorenje. Dok se šepirio sve bliže prema stražaru, Brvson je držao svoj zlatni Zippo upaljač, vrteći ogorčeno glavom. Rekao je na engleskom: "Prokletstvo! Možete li to vjerovati? Uzeo sam upaljač, a zaboravio sam proklete cigarete!" "Gospodine?" Bryson je rekao na francuskom: "Vous nauriez pas une cigarette?"

Nastavio je mahati Zippom i vrtjeti glavom. "Vi ste Francuz - sigurno imate jednu." Stražar je uslužno posegnuo u džep svoje jakne u istom trenutku kad je Brvson kvrcnuo po upaljaču, koji nije izbacio plameni jezičak, nego je raspršio snažno sredstvo za onesposobljavanje. Prije nego što je stražar uopće stigao posegnuti za pištoljem, bio je zaslijepljen i ukočen; poslije nekoliko sekundi skljojao se bez svijesti. Brzo radeći, Brvson je ponovno postavio stražara u njegov stolac poput lutke i presavio mu ruke u krilu. Stražaru su kapci bili zatvoreni, pa ga je Brvson tako ostavio, znajući iz svog velikog iskustva da ih se ne može na silu otvoriti. S udaljenosti će netko pomisliti da je stražar na dužnosti; prolaznik koji se približi pretpostavit će da stražar spava. Sprej za onesposobljavanje nije bio jedina pojedinost u sigurnosnoj opremi koju je Brvson kupio u Parizu; imao je sa sobom i čitav niz drugih malih napravnica, uključujući i infracrvene skenere RF-koda, svrdla i skener osiguranog ulaza. Ali brzi pregled čeličnih vrata potvrdio je da mu je potreban samo jedan alat. Arnaud je bez sumnje uključio uobičajeni alarm i provalne detektore onda kad je planirao biti odsutan na duže vrijeme. No večeras, kad se samo nakratko zaustavio u svom uredu i možda se namjeravao vratiti u narednih nekoliko sati, jednostavno je samo pustio da se vrata zatvore za njim. Iako su se vrata automatski zatvorila, nije to bio nikakav komplicirani sustav, već obična brava s pridrščima. Brvson je izvukao malenu crnu napravu kojom se naučio služiti tijekom godina i za koju je utvrdio da je puno brža od priručnog alata za provaljivanje. Ubacio je napravicu u bravu, zatim povukao klip naprijed-natrag nekoliko puta, sve dok se pridršči nisu okrenuli i teška se vrata otvorila. 188 Dok je prelazio svjetlom iz uske baterijske svjetiljke po mračnoj prostoriji, bio je iznenađen koliko je bila škrto opremljena. Čini se da nije bilo ormara za pohranu dokumenata, nikakvih zaključanih ladica. Zapravo, ured je bio kao da se nalazio u nekoj vojarni. Bio je tu mali odio za sjedenje s kaučem, dvije stolice i stolićem za kavu te potpuno prazan stol od mahagonija koji je korišten kao pisaći stol. Na njemu je bila svjetiljka i dva telefona. ... Telefon. Sporni telefon nalazio se ovdje,

plosnata kvadratna kutija ugljenosive boje otprilike trideset puta trideset centimetara, naizgled ništa više od stolnog telefona s poklopcem. Ali Brvson ga je odmah prepoznao. Vidio je mnogobrojne modele, ali malo je njih bilo tako lijepo dizajnirano i kompaktno: bila je to zadnja generacija satelitskih telefona sa šifrom. Na poklopcu je bila i antena i RF-uređaj. U napravu je bio ugrađen čip sa šifriranim algoritmom, koji je koristio šifrirani signal s nelinearnom fazom, konvolver stalne duljine, neograničene 128-bitne arhitekture. Prisluškivanje linije bilo je nemoguće jer se šifrirani ključ nikad ne prenosi. Prisluškivani poziv zvučao bi kao zbrkana besmislica, a glasovi bi bili i krajnje šifrirani i pomiješani. Mogućnost povezivanja sa satelitom značila je da se može povezati i s najudaljenijim krajevima Zemlje. Brvson je brzo radio. Hitro je demontirao telefon. Vrata su se za njim zaključala, a stražar neće biti pri svijesti barem pola sata, no postojao je veliki rizik da će se Jacques Arnaud iznenada vratiti. Ako se to dogodi i nađe da jednog stražara nema, a drugi je u nesvjesnom stanju, mogao bi to jednostavno pripisati mušičavom ponašanju u skladu s karnevalskom atmosferom na zabavi, koja je na neki način zahvatila i članove njegova osoblja. Dakako, i to samo u slučaju da je Layla uspjela mladom požudnom stražaru ispuniti vrijeme. Nekako, Brvson nije sumnjao u tu njenu sposobnost. Sada nije mogao ništa drugo nego raditi što je moguće brže. Na ulaštenoj, goloj površini Arnaudova radnog stola sada je pred njim bila rasprostrta elektronska utroba telefona. Izvadivši specijalni čip, podigao ga je i pregledao na svjetlu svjetiljke. Bilo je to upravo ono čemu se nadao. Kriptočip je bio poprilično velik, kakvi i jesu obično ti zaštićeni čipovi, koji se proizvode u vrlo malim količinama radi povezivanja malene skupine konspiratora, sa šifrom koja je potpuna nepoznanica. Sama činjenica da je Arnaud 189 ima" takvu "premu na sv"m radn"m st"lu kila je ""kazatelj Ja je ki" di" neke čvrst" ""vezane skupine, i t" međunarodne, k"ja je zahtijevala a]"s"lutnu tajn"st. Je li m"ž"!a "n jedan •"! skrivenih šefova U"rave? Brvson je iz svog sakoja izvukao predmet koji je izgledao kao minijturni tranzistorski radioaparatus. Na mjesto veličine

novčića koje se nalazilo na jednom njegovom kraju ubacio je kryptočip i zatim uključio napravicu. Svjetlosni indikator zasvijetlio je zeleno, pa crveno, a zatim, poslije deset sekundi, opet zeleno. Signal je pulsirao kroz čip, hvatajući podatke. Osluškivao je čuju li se kakvi glasovi ili koraci na hodniku, a potom je, zadovoljan što se ništa ne čuje, izvadio kryptočip i vratio ga na njegovo mjesto u satelitski telefon. Za nekoliko minuta ponovno je sastavio telefon. Na čitaču čipa sada je imao pohranjene sve specifikacije "arhitekture" čipa, goleme slijedove binarnih brojki i algoritamskih uputa. Shema šifre mijenjala se svaki put kad se koristio telefon, nikada se ne ponavljajući. Bila je to visoko tehnološka verzija jednokratnog samonadopunjavanja. Sada je, srećom, imao snimljenu svaku moguću kombinaciju. Iskoristiti ove informacije bio je zastrašujući zadatak; ali bilo je onih koji su se osposobili za ovakva visoko specijalizirana područja. Poslije nekoliko trenutaka Bryson je koračao hodnikom natrag prema mjestu gdje se održavala zabava. Opazio je da je stražar u hodniku pokraj vrata ureda još u nesvijesti. Kad za desetak minuta dođe k sebi, brzo će se prisjetiti što mu se dogodilo, ali vrlo je velika vjerojatnost da neće učiniti ništa i da neće pozvati pomoć, jer otkriti da ga je nadvladao jedan čovjek značilo bi isto što i prizvati svoj nagli kraj. U chambre du fumeur mladi je stražar stajao s hlačama spuštenim do poda, raskopčane košulje i pripremao se za završni užitak. Layla mu je gladila goli trbuh i ljubila mu vrat. Oduljila je stvar najuvjerljivije što je mogla. Promatrajući okretanje sekundne kazaljke na svom malenom zlatnom ručnom satu, postala je svjesna vremena. Prema njihovom planu, upravo je bilo vrijeme da... Začulo se struganje nogama vani na kamenom podu. Bio je to Brysonov dogovoreni znak. Bio je točan. Sagnula se da dohvati svoju crnu baršunastu večernju torbicu, a potom je dala čuvaru brz, prijateljski poljubac u obraz. "Allons", rekla je odrješito, žureći prema vratima. Stražar ju je promatrao razjapljenih 190 usta, sav zajapuren, očiju poluludih od žudnje. "Les plus grands plaisirs sont ceux qui ne sont pas relises", prošaptala je dok se iskradala iz prostorije. Najveća zadovoljstva su ona koja nisu ostvarena. Prije nego što je zatvorila

vrata, rekla je: "Ali nikada te neću zaboraviti, prijatelju." Laylina torbica sada je bila teža nego prije. Sada je u njoj bila njegova skraćena Beretta. Znala je da čuvar, koliko god bio ljutit i frustriran, nikada neće reći ni riječ o njoj, jer bi to značilo priznanje neoprostivog propusta u osiguranju. Provjerila je šminku u svom malenom zrcalu, nanijela ruž za usne i vratila se na zabavu, ušavši kroz sobu za bankete. Ugledala je Brysona kako upravo ulazi. Maleni gudački ansambl svirao je u sobi za bankete komornu glazbu, dok je iz susjednog salona dolazio prilično glasan i jak ritam rock-glazbe popraćen bučnim sintesajzerom. Dva zvuka bizarno su se sudarala. Elegantni zvuči Mozartove glazbe iz osamnaestog stoljeća lako su bivali nadjačani treštavom kakofonijom dvadesetog stoljeća koja para uši. Brvson je obavio ruku oko Laylina vitka struka i tiho joj rekao: "Nadam se da si uživala." "Jako smiješno", promrmljala je. "Puno bih se radije mijenjala s tobom. Je li misija obavljena?" Dok se spremao odgovoriti, opazio je ćelavu glavu Jacquesa Arnauda u udaljenom kutu prostorije. Činilo se kao da razgovara s nekim muškarcem u smokingu čija je slušalica na uhu pokazivala da je bio iz Arnaudova osiguranja. Arnaud je kimnuo i pogledao po prostoriji. Zatim je još jedan muškarac dotrčao do njih dvojice, a njegove geste i izrazi lica otkrivali su veliku hitnost. Ukratko su se zajednički posavjetovali; zatim je Bryson opazio kako Arnaud gleda u njegovu smjeru. Pobuđena je sumnja, izviještenu su propusti u osiguranju, oglašeno je upozorenje. Bryson nije nimalo sumnjao da Arnaud gleda ravno u njega i pitao se jesu li Francuzu upozorenje dale kamere u blizini njegova ureda. Bryson je znao da postoje kamere. Ali sve je u ovom trenutku bilo proračunati rizik. Zapravo, ne činiti ništa predstavljalo je najveći rizik. Odgovor je došao poslije sekundu-dvije, kad su se dvojica muškaraca iz osiguranja s kojima se Arnaud dogovarao iznenada razišli i krenuli kroz mnoštvo, svaki svojim putem oko prostorije prema Brvsonu i 191 Layli. Stražari su se u svojoj fanatičnoj žurbi sudarili s nekolicinom gostiju. Zatim je i treći utrčao u prostoriju i odmah je postalo očito što rade: sva tri izlaza iz prostorije sada su bila pokrivena, pa Brvson i Lavla nisu mogli

pobjeći. Kamere zatvorenog kruga doista su uhvatile njihovo kretanje po hodnicima dvorca izvan prostorija gdje se održavala zabava. Brvsonov potajan ulazak u ured Jacquesa Arnauda bio je uočen; ili je možda, ako se uzme u obzir kašnjenje u vremenu reakcije, opažen samo njegov izlazak iz ureda. A sada su bili opkoljeni. Layla mu je stisnula ruku gotovo do bola, što je bilo tiho upozorenje; i ona je zapazila u kakvom su škripcu. Mogućnosti su im bile jako sužene. Neće se pucati ako se to ikako može izbjeći; Arnaudovi ljudi pokušat će uhvatiti Brvsona i Laylu tako da ne uzbunjuju druge goste. Ako je moguće, treba sačuvati vanjsku formu. Ali Bryson nije uopće sumnjao u okrutnost domaćina i njegova osiguranja. Ako se bude moralo zapucati, zapucat će se. Objašnjenja će se ponuditi kasnije, smislit će se laži, a prave okolnosti prikriti. Brvsonu je mozak bjesomučno radio dok je gledao kako mu se približavaju ljudi iz osiguranja, koji su usporili samo ako bi im se isprijedio netko od gostiju, uz to što su po Arnaudovom naputku trebali održati stanovit izgled pristojnosti. Osjetio je da mu Lavla gura nešto u ruku i shvatio je da mu pokušava dati svoju crnu baršunastu torbicu. Ali zašto? Ugledao je nabrekliu i shvatio da je razoružala stražara u chambre ie fumeur i ukrala mu pištolj. Ali svakako je znala da on ima i svoje oružje. Nastavila ga je gurkati, i on je konačno uzeo od nje ručnu torbicu, otvorio je i shvatio što mu je toliko uporno pokušavala predati. Stavio je torbicu iza leđa, izvukao malenu limenku, ostatak sa Spanish Armade, potegao polugu i ispustio je na pod. Granata se otkotrljala na dobru udaljenost pokraj starog zida prije nego što je počela ispuštati gusti sivi dim. Za nekoliko sekundi oblak gustog dima počeo se dizati s poda, kao i jednak, sumporni vonj. Gomila je odmah počela vriskati i začuli su se povici "I" feu!" i "Bježite!" Arnaudovi stražari bili su udaljeni dva-tri metra kad je počela panika. Uskoro su se pojedinačnim povicima pridružili i drugi, muški i ženski, mahnito se pojačavajući, a histerija je zahvaćala prostoriju kako se punila dimom. Pristojni, dostojanstveni gosti na zabavi 192 postali su poput zaplašanih lemara⁶, jureći prema izlazima vičući i u strahu. Zvonili su alarmi, koje su vjerojatno

pokrenuli detektori za dim. Glazba je u obje susjedne prostorije prestala, a komorni i rock sastav priključili su se evakuaciji. Mnoštvo je urnebesno nahrupilo, a Layla i Brvson izgubili su se u tom stampedu, tako da ih ljudi iz Arnaudova osiguranja nisu mogli vidjeti. Gosti su vrištali, prilijepljeni jedni za druge, laktovima izgurujući jedni druge da se maknu s puta. Dok su se njih dvoje probijali prema glavnom ulazu, uronjeni u uspaničeno mnoštvo koje je mahalo rukama, Brvson je dohvatio Laylu i povukao je u smjeru ukrasne živice koja je okruživala dvorac. Brvson je u guštiku sakrio motocikl. Zajahao je u skoku na snažni BMW i pokrenuo motor, pokazujući joj da se popne. Nekoliko trenutaka potom jurili su kroz pometnju i bezumlje, ostavljajući za sobom goste koji su navirali kroz glavni ulaz dvorca, dok su se limuzine zaustavljale ispred dvorca i skupljale kako bi spasile svoje izbezumljene putnike. Poslije tri minute već su jurili po autocesti A-1 u smjeru Pariza, prelazeći jedan auto za drugim. Ali nisu bili sami. Iako su ostavili druge aute daleko iza sebe, Bryson je ubrzo opazio kako im se sve više približava mali, snažni crni sedan povećavajući brzinu i ostavljajući daleko za sobom druga vozila. Trideset, dvadeset, deset metara... a zatim je Brvson u retrovizoru motocikla opazio kako sedan ne samo da se približava nego i bjesomučno krivuda lijevo-desno. Ali to nije bio automobil koji je izvan kontrole; njegovo bizarno kretanje bilo je kontrolirano, očito s određenom namjerom. Bio je to pokušaj da se Brysona odgurne s ceste! Bryson je do kraja otvorio dovod goriva i maksimalno ubrzao motocikl. U tom trenutku opazio je pred sobom jedno skretanje te je naglo promijenio trak i uputio se prema njemu. Crni sedan ga je slijedio naglo presjekavši nekoliko voznih trakova, što je izazvalo prosvjede u obliku bijesnih automobilskih truba. Bryson je na svojim ramenima osjetio Laylina ruke, čiji se stisak sve više pojačavao. Trgnuo se; bol je bila nesnosna, a rana na ramenu izuzetno osjetljiva. Bryson je išao dalje prema izlaznom usponu, a automobil je sada bio samo tri-četiri metra iza njega i stizao ga je. "Drži se čvrsto!" povi Vrsta malih sjevernih glodavaca. 193 kao je i osjetio je kako se Layline ruke još jače stežu. Ispustio je nehotičan krik bola.

Iznenada je naglo zaokrenuo ulijevo, okrenuvši se za sto osamdeset stupnjeva na tako malom prostoru da je motocikl zamalo sletio s ceste, ali nekako je uspio povratiti ravnotežu naglo mijenjajući smjer i sada je već jurio niz uspon po uskoj izbočini, dok je sedan i dalje jurio prema izlazu. Sada je tutnjao po autocesti u suprotnom smjeru, držeći se izbočine, koja se malo proširila. Automobilska svjetla bijesno su bljeskala, a trube trubile. Pogledao je u mali retrovizor. Umakli su crnom sedanu; automobili iza njega prisilili su ga da nastavi voziti po usponu i da izađe s autoceste. Sada je BMW išao punim gasom; stroj se napinjao i grmio. Gotovo su letjeli postrance po autocesti A-1, i to u suprotnom smjeru. Ali još nisu bili na sigurnom, jer je prema njima hitalo jedno svjetlo motocikla, brže od drugih vozila na cesti, i Brvson je znao da je to još jedan progonitelj poslan iz Chateau de Saint-Meuricea. Zacviljele su kočnice, zatrubile trube, i drugi je motocikl iznenada također promijenio smjer i našao se odmah iza njih. Brvson ga je vidio u retrovizoru kako im se približava; iako nije mogao vidjeti koje je vrste motocikl, po zvuku motora zaključio je da je još snažniji od BMW-a koji je unajmio u Parizu i da može postići još veću brzinu. Iznenada Brvson osjeti kako je nešto udarilo u njih. Bio je to onaj drugi motociklist, koji je namjerno udario u njihov stražnji kotač, zamalo ih prevrnuvši! Povrh buke motocikla začuo je, vrlo blizu svome uhu, Lavlin uplašeni vrisak. "Jesi li dobro?" povikao je. "Jesam!" odgovorila je. "Ali vozi brže!" Pokušao je ubrzati, ali motocikl je već dostigao svoju maksimalnu brzinu. Još jedan udar izbacio je motocikla izvan ceste. Odmah preko izbočine bila je dugačka ravna livada, pokošena oranica po kojoj su bile porazbacane drvene kutije koje su se koristile za prikupljanje sijena ili usjeva. Brvson je skrenuo udesno i zajurio se s asfalta na travu i zemlju, dok ga je drugi motocikl u stopu slijedio. Nije se čuo pucanj, što je značilo da je vozač trebao koristiti obje ruke da bi upravljao motorom pa nije mogao jednom rukom dohvatiti oružje. Progoni svog progonitelja. 194 To je bio jedan od često ponavljanih apergua Teda WaUera. Na kraju ćeš ti odlučiti tko je grabežljivac, a tko lovina. Lovina preživljava samo tako da postane grabežljivac.

Bryson je sada učinio nešto neočekivano: napravio je krug po livadi, usijecajući duboke brazde u mekoj zemlji, sve dok se nije usmjerio ravno na drugog vozača. Drugi motociclist, očito iznenađen ovom promjenom strategije, pokušao je umaći s puta, ali nije bilo vremena. Brvson je udario u njega i vozač je bio zbačen s motocikla. Kad je pritisnuo kočnice, motocikl je izbacio zemlju u zrak i zaustavio se. Layla je skočila s motocikla, a potom i on, pustivši da motocikl padne na zemlju. Drugi je vozač bježao i u bijegu očito htio dohvatiti pištolj, ali je Layla već imala svoj i tri puta je u brzom slijedu ispalila tri hica. Progonitelj je vrisnuo i skljojao se na zemlju, ali je uspio izvući oružje iz korica i opaliti. Promašio je; meci su se zabili u zemlju u njihovoj blizini. Layla je ponovno opalila, a zatim je i Bryson izvukao pištolj i pucao iz njega, pogodivši neprijatelja u prsa. Izvio se prema natrag i onda izvalio na zemlju. Bio je mrtav. Bryson je potrčao prema njemu, okrenuo ga odgurnuvši ga i pretražio mu džepove ne bi li našao njegove isprave. Izvukao je novčanik. Nije bio iznenađen što ga je našao; progonitelj nije bio obaviješten, pa nije imao vremena riješiti se svojih dokumenata. Međutim, nije bio pripravljen za ono što je vidio. Bilo je to više nego iznenađujuće; duboko ga je zapanjilo i oduzelo mu dah. Propust birokracije, u ovom slučaju, bio je jasan. Dokumente se može krivotvoriti, ali Bryson je bio stručnjak u prepoznavanju lažnih dokumenata, a ovaj nije spadao među njih. Nije u to bilo nikakve sumnje. Pomno ga je ispitaio na mjesecini, okretao ga, i pronašao potrebna vlakna i oznake koje se ne mogu reproducirati. "Sto je to?" upitala je Layla. Dao joj je da vidi, i odmah joj je bilo jasno. "O, moj Božel" rekla je tihim glasom. Njihov progonitelj nije bio obični unajmljeni policajac, pa čak ni francuski građanin na platnoj listi Arnaudova osiguranja. t Bio je američki građanin, zaposlen u pariškoj podružnici CIA-e. 195 11 Tajnica je već sedamnaest godina radila u Centralnoj obavještajnoj agenciji, ali mogla bi na prste jedne ruke nabrojati kad je netko pokušao proći pored nje i upasti u ured njena šefa Harryja Dunnea. Čak je i u onih nekoliko slučajeva kad je direktor Agencije došao nenajavljen u ured njegova zamjenika Harry je gotovo uvijek odlazio u

direktorov ured, i stvar je bila hitna, direktor barem pričekao da ona interfonom obavijesti Harryja. No ovaj se čovjek nije obazirao na njezine molbe, prosvjede i upozorenja te njezine uporne tvrdnje da gospodin Dunne nije u gradu, i uradio je ono što je nezamislivo. Projurio je pokraj nje i otišao ravno u ured njezina šefa. Marjorie je znala kakva je mandatna procedura osiguranja te je pritisnula gumb za hitne slučajeve koji se nalazio ispod glavne ladice njezina pisaćeg stola i tako pozvala osiguranje, te tek potom ljutito obavijestila Harryja Dunnea putem interkoma da, unatoč njezinim najboljim nastojanjima, dolazi taj luđak. Brvson je znao da sada postoje samo dva moguća izbora: povlačenje ili suočavanje, i odabrao je suočavanje, jedinu opciju kojom je imao izgleda izazvati spontano razotkrivanje činjenica i prisiliti na neplanirano razgolićavanje istina. Layla ga je odgovarala od odlaska u Agenciju, jer je preživljavanje sada važnije od svake informacije koju bi mogao dobiti. Ali za Brvsona doista nije bilo nikakva izbora: kako bi 196 prodro u laži, konačno saznao istinu o Eleni, o cijelom svom životu, morao se suočiti s Dunneom. Layla je ostala u Francuskoj, pokušavajući potegnuti svoje veze, kako bi saznala sve što se da o Jacquesu Arnaudu i njegovim nedavnim djelatnostima. Brvson joj nije rekao ništa o Upravi; bilo je još uvijek najbolje držati je u tami. Pozdravila se s njim na aerodromu Charles de Gaulle, iznenadivši ga žestinom svog zagrljaja i poljupcem koji je bio više nego oproštajni poljubac prijateljice, poslije čega se odmah okrenula, zacrvenjevši se. Harry Dunne je stajao pokraj svojeg prozora od debelog stakla, bez sakoa, i pušio cigaretu koja je bila zataknuta u vrlo dugački cigaretnik od slonovače. Pušenje u zgradi glavnog stožera bilo je, Brvson je to znao, protiv propisa Agencije, ali malo je vjerojatno da će Dunnea, kao zamjenika direktora, netko za to pozvati na red. Okrenuo se kad je Brvson ušao, a Marjorie odmah za njim. "Gospodine Dunne, jako mi je žao, pokušala sam zaustaviti ovog čovjeka!" bjesnila je Marjorie. "Osiguranje je na putu ovamo." Dunne ga je pogledao na trenutak, promatrajući njegovo naborano lice stisnuto u mrk pogled i sjaj u malenim krvlju podlivenim očima. Brvson se prurušio, izmijenio svoj izgled tek toliko da zbuni

video opremu za prepoznavanje lica. Potom je Dunne zavrtio glavom dok je uz glasno, hripavo kašljanje ispustio oblak dima. "Ne, sve je u redu, Margie, vratite osiguranje. Ja ću sam ovo riješiti." Tajnica je zbunjeno pogledala u svog šefa, a potom u nametljivca, ispravila se i izašla iz sobe, zatvorivši za sobom vrata. Sjedokosi Dunne korakne prema Brvsonu, vidljivo razjaren. "Sve što bi osiguranje moglo učiniti bilo bi da me spriječi da te ne udavim vlastitim rukama", prelomio je, "a nisam siguran da bih im to dopustio. Kakvu to igru igraš, Brvsone? Zar misliš da smo mi budale? Zar misliš da ne dobivamo stalne izvještaje s terena, satelitske snimke? Vidim da je istina što kažu: jednom izdajica, uvijek izdajica." Dunne je otresao svoju cigaretu u prepunu staklenu pepeljaru na rubu svog pisaćeg stola. "Nije mi jasno kako si ušao u zgradu, pokraj sveg tog dičnog osiguranja. Ali vjerujem da će mi videonadzor to otkriti." Brvson je bio osupnut njegovim bijesom, i zbog toga je malo oklijevao. Bijes je zadnje što je očekivao od Harrvja Dunnea. Strah, obranu, prazne prijetnje da - ali gnjev ne. Škripeći zubima, Brvson 197 je rekao: "Poslao si svoje slugane da me ubiju. Drugorazredne lakaje iz pariške podružnice." Dunne je prezirno puhao dok je vadio novu cigaretu iz džepa u kaputu svog zgužvanog sivog odijela. Ubacio ju je u cigaretnik od slonovače i pripalio, odmahnuo šibicom i ubacio je u pepeljaru. "Možeš ti i bolje od toga, profesore", rekao je vrteći glavom dok se okretao natrag prema svom velikom prozoru s pogledom na zeleni krajolik Virginije. "Gledaj, činjenice su jednostavne. Poslali smo te tamo da bismo ti pripremili put za povratak u Upravu. Umjesto toga, što si učinio - upropastio si neke od naših najizglednijih veza s Upravom. Onda si nestao, otišao pod zemlju. Kao neki mafijaški plaćeni ubojica koji odstrani svjedoke." Okrenuo se natrag prema Brvsonu i ispuhnuo mu oblak dima u lice. "Mislili smo da si bivši pripadnik Uprave. Tu smo, čini se, napravili veliku grešku, ha?" "Ma što ti to zapravo hoćeš reći?" "Htio bih te zamoliti da odeš na poligraf, ali to je ono što vas najprije nauče, je li tako - kako izigrati stroj?" Ogorčen, Brvson je pljusnuo plavu tvrdu karticu na jedino prazno mjesto koje je bilo vidljivo na Dunneovu radnom stolu od

mahagonija. Bila je to agencijska identifikacijska kartica koju je izvukao iz lisnice mrtvog motociklista pokraj Pariza, progonitelja poslana iz dvorca Jacquesa Arnauda. "Želiš li znati kako sam ušao ovamo?" Dunne je uzeo karticu i odmah proučio hologram: podigao ju je prema svjetlu, okretao ju je da bi uočio trodimenzionalni pečat CIA-e i pronašao tanki magnetski listić stisnut između slojeva plastike. Bio je to svakodnevni predmet u CIA-i, ali i jedino u CIA-i - identifikacijska kartica visoke tehnologije i visoke sigurnosti, koju je praktično nemoguće krivotvoriti. Dunne ju je ubacio u čitač kartica koji se nalazio na radnom stolu. Na njegovu velikom plavom kompjutorskom zaslonu pojavilo se lice zajedno sa osnovnim informacijama o uposleniku. Lice nije bilo Brvsonovo, ali u jednom trenutku Brvsonovo izmijenjeno i preruseno lice poprilično je sličilo licu na monitoru. "Pariška podružnica. Gdje si to dovraga našao?" upitao je Dunne. "Hoćeš li me sada saslušati?" Dunneovo lice bilo je oprezno. Ispustio je dvostruki dim kroz nosnice dok je sjedao na stolac pokraj svog radnog stola. Ugasio je 198 napola dogorenu cigaretu. "Daj da barem pozovem Finnerana ovamo." "Finnerana?" "Sreo si ga u Blue Ridgeu. Moj pomoćnik." "Zaboravi." "On je moja prokleta institucijska memorija - " "Zaboravi! Samo ti i ja i prislušne naprave." Dunne je slegnuo ramenima. Izvukao je novu cigaretu, ali umjesto da je uloži u cigaretnik, počeo se igrati njome među prstima požutjelim od nikotina. Brvson je na iznošenoj tkanini Dunneove plave košulje s gumbima na ovratniku zamijetio obrise niza nikotinskih mrlja po ramenima i na rukavima. Dok je Brvson prepričavao događaje proteklih nekoliko dana, Dunne je postao ozbiljan. Kad je konačno progovorio, glas mu je bio tih. "Nagrada od dva milijuna dolara raspisana na tvoju glavu, raspisana još prije nego što si se pojavio na Calcanisovu brodu. Nekako se pročulo na ulici da si se vratio u igru." "Čini se da zaboravljaš da su me se u Washingtonu htjeli riješiti. Izgleda da su znali da se vraćam i da tražim stari stožer Uprave. To ukazuje da curi negdje ovdje, u ovoj zgradi." Brvson je svojim kažiprstom ocrtao mali krug u zraku. "Kriste!" uzvikne zamjenik direktora, prepolovivši cigaretu i

bacivši njene komade prema pepeljari. "Cijela prokleta stvar išla je izvan dokumentacije; jedini zapis o tvojoj uključenosti tvoje je ime u banci podataka osiguranja u svrhu da te se propusti u zgradu i van." "Dovoljno je ako Uprava prisluškuje CIA-u." "Ma hajde, čovječe, pa to ti nije bilo ni pravo ime! Bio si Jonas Barrett - konspirativno ime upotrijebljeno je u podacima osiguranja, što je protiv svakog jebenog pravila. Osiguranju se inače ne laže. Majci se nikada ne laže." "Primke o troškovima, potraživanja opreme - " "Pohranjeno, sve poruke pod vlasničkom šifrom, sve što se treba znati, svi prioriteti. Gledaj, Brvsone, osigurao sam i svoje dupe, pa što misliš? Bio si mi prokleta golem rizik, to ti moram reć. Ne znam pod kakav su te to pritisak stavili, kako su te uništili. Stavi crveno uokvireni dosje pod jebeni mikroskop i još uvijek ne znaš što je tipu u glavi. 199 Mislim, gledaj, stavili su te tamo na pašu u taj tvoj mali seoski koledž - " "Za milog Boga", prasne Brvson, "zar misliš da sam tamo bio dobrovoljno} Došli su tvoji razbijači i izvukli me iz mog umirovljenja. Upravo sam se počeo liječiti i došli ste vi i otrgli krastu! Nisam ovdje da se branim - pretpostavljam da ste na meni izvršili svoju domaću zadaću. Želim znati što to CIA radi, zašto me slijedi izvan Pariza da me ubije. Nadam se da imaš prokleta dobro objašnjenje, ili barem neku uvjerljivu laž." Dunne je mrko zurio. "Neću se obazirati na ovu zadnju zajedljivu primjedbu, Brvsone", rekao je tiho. "Gleaj, razmisli. Prema onome što mi kažeš, prepoznao te operativac Uprave s kojim si surađivao u Kowloonu, Vance Gifford - " "Da, a prema riječima braće Sangiovanni, prepoznao me i Arnaudov čovjek na brodu. To je očito i bez pogovora. Nije teško vratiti film unazad da se vidi kako se dogodio Santiago de Compostela. Govorim o Chantillyju, o Parizu! O operativcu CIA-e kojeg sam otkrio jer je bio tako nespretan da je kod sebe ostavio svoje identifikacijske papire. A tamo gdje je jedan, uvijek su i drugi, to znaš jednako dobro kao i ja. Dakle, što ćeš mi reći - da je Agencija izvan kontrole? Ili je to, ili igraš sa mnom dvostruku igru. Želim znati što je od toga, i to sadal" "Ne!" povikao je Dunne promuklo, a glas mu se pretvorio u navalu kratka suha kašlja. "Nisu to jedina moguća objašnjenja!" "Sto mi onda

pokušavaš prodati?" Dunne je kažiprstom ocrtao svoj krug u zraku, oponašajući Brysonov, ukazujući na ozvučenost prostorije. Namršti se. "Kažem da želim neke stvari provjeriti. Kažem da mislim kako bismo trebali nastaviti ovaj razgovor u drugo vrijeme na drugom mjestu." Doimao se još izboranijim, obrazi su mu još više upali, a oči prvi put izgledale uznemireno. Ustanova za proširenu skrb "Rosamund Clearv" bila je, jednostavno govoreći, starački dom. Bila je to lijepa niska zgrada od crvene cigle okružena s nekoliko jutara šumovitog područja u okrugu Dutchess u sjevernom dijelu države New York. Kako je god zvali, bila je to skupa, dobro održavana ustanova, zadnje utočište za financijski 200 privilegirane kojima je trebala medicinska skrb koju im rodbina i druge njima drage osobe nisu mogle pružiti. Zadnjih dvanaest godina bio je to dom Felicie Munroe, žene koja je, sa svojim suprugom Peteom, uzela k sebi tinejdžera Nicholasa Brvsona nakon što su njegovi roditelji poginuli u automobilskoj nesreći. Brvson je volio tu ženu, uvijek je s njom imao blizak odnos pun ljubavi, ali nikad o njoj nije razmišljao kao o majci. Jer, kad se nesreća dogodila, za to je već bilo prekasno. Bila je samo teta Felicia, podjetinjela supruga ujaka Petea, koji je bio jedan od najboljih prijatelja njegova oca. S ljubavlju su se brinuli za njega, primili ga rado u svoj dom, financirali čak njegovo osnovno školovanje, a potom i koledž, na čemu im je bio vječno zahvalan. Peter Munroe upoznao je Georgea Brvsona u časničkom klubu u Bahrainu. Brvson, tada pukovnik, nadgledao je izgradnju velike nove vojarne, a Munroe, građevinski inženjer u multinacionalnoj građevinskoj tvrtki, bio je ponuditelj projekta. Brvson i Munroe postali su bliski prijatelji poslije jako puno ispijenih piva - što je bio specijalitet kluba u toj zemlji gdje je zabranjen alkohol - a ipak, kad su predane ponude, pukovnik Brvson nije preporučio tvrtku Petea Munroea. Nije imao izbora, uistinu; druga građevinska kompanija dala je bolju ponudu. Munroe je dobrodušno prihvatio lošu vijest, pozvao Brvsona na rundu pića i rekao kako ga doista uopće nije briga - u ovoj usranoj zemlji dobio je više nego što je očekivao - prijatelja. Tek je kasnije - prekasno, kako se pokazalo - saznao zašto je ona druga

tvrtka dala tako nisku ponudu: nepošteno poslovanje. Tvrtka je pokušala izvući od vojske milijune dolara u vidu prekoračenja troškova. Kad se George Brvson pokušao ispričati, Munroe je odbio prihvatiti ispriku. "Korupcija je način života u ovom poslu", rekao je. "Da sam doista htio taj posao, i ja bih lagao. Bio sam naivac." Međutim, prijateljstvo između Georgea Brvsona i Petea Munroea bilo je zapečaćeno. No je li zaista bilo tako? Nije li tu bilo još nečega? Je li mu Harry Dunne govorio istinu? Sada kad je imao konkretan dokaz da ga je aktivni operativac CIA-e koji je bio na platnom spisku Agencije htio ubiti u Francuskoj, sve je bilo pod sumnjom. Jer ako je Dunne imao nešto s tim, je li mu se moglo vjerovati sve ono drugo što je rekao? Brvson je na neki način žalio što nije najprije došao ovamo, prije nego što je otišao na Spanish Armadu. Trebao je pronaći staru tetu 201 Feliciu i ispitati je prije nego što je pristao na Dunneov prljavi posao. Brvson je prije toga dvaput posjetio Feliciu, jedanput s Elenom, ali već nekoliko godina nije bio kod nje. Dunneove riječi onog dana u planinama Blue Ridgea, dana koji mu je promijenio život, još uvijek su mu odzvanjale u ušima. Neće ih tako brzo zaboraviti. "Da vas upitam nešto, Brysone. Jeste li vjerovali da je to bila nesreća. Imali ste tada petnaest godina, već ste bili briljantan učenik, izvrstan sportaš, vrh američke mladeži. A onda su oba vaša roditelja iznenada poginula. Baka i djed odveli su vas..." "Ujaku Peteu... Peteru Munroeu." "Da, to je ime koje je uzeo, a ne ime pod kojim je rođen. I on se pobrinuo da idete baš na taj koledž, i pored toga još donio za vas puno drugih odluka. Sve je to bilo poprilično jamstvo da ćete završiti u njihovim rukama. Mislim, u rukama Uprave." Brvson je našao tetu Feliciu kako sjedi ispred televizora u prostranoj javnoj dnevnoj sobi ukusno opremljenoj perzijskim sagovima i masivnim antiknim namještajem od mahagonija. Nekoliko drugih starijih ljudi bilo je raspršeno po prostoriji; neki su čitali ili kukičali, neki su drijemali. Felicia Munroe djelovala je kao da napregnuto promatra golf. "Teta Felicia", rekao je Brvson srdačno. Okrenula se da bi ga pogledala i kao da se na trenutak na njezinu licu pojavio tračak prepoznavanja. No odmah je ustupio mjesto maglovitoj smetenosti. "Da?" rekla je

oštro. "Teta Felicia. Ja sam Nick. Sjećaš me se?" Zurila je u njega žmirkavo, ne shvaćajući. Bilo mu je jasno da su tragovi senilnosti koje je zapazio prije nekoliko godina prerasli u nešto dublje i ozbiljnije. Nakon što je nelagodno dugo zurila, polagano se osmijehnula. "To si ti", uzdahnula je. "Sjećaš li se? Živio sam kod tebe - brinula si se o meni...?" "Vratio si se", prošaptala je. "Nebesa, kako si mi nedostajao." Brvsonu poskoči srce. "Moj dragi George", uzdrhtala je. "Moj najdraži dragi George. Koliko je samo vremena prošlo." Na trenutak je bio zbunjen, a onda je razumio. Brvson je bio otprilike istih godina kao i otac, general George Brvson, kad je poginuo. U zbrkanom umu tete Felicie - umu koji se vjerojatno mogao prisjetiti događaja od prije pola stoljeća, a nije se mogao prisjetiti njezina imena - on je bio George Bryson. A sličnost je doista bila velika. Često se zapanjio opazivši kako, što biva stariji, to sve više slični svome ocu. A onda je, kao da se odjednom zasitila svog posjetitelja, okrenula natrag prema televizoru. Brvson je ustao, prebacio težinu s jedne na drugu nogu, nesiguran što mu je dalje činiti. Za otprilike minutu Felicia je, čini se, postala svjesna njegove prisutnosti, pa se ponovno okrenula prema njemu. "O, zdravo", upustila se u pokušaj. Lice joj je izgledalo zabrinuto, a njegov izraz brzo je postao zaplašen. "Ali ti - ali ti si mrtav! Mislila sam da si mrtav!" Brvson je jednostavno neutralno gledao u nju, ne želeći pokvariti iluziju. Neka vjeruje što želi, možda će nešto reći... "Poginuo si u onoj groznoj nesreći", rekla je. Lice joj se iskrivilo od napetosti. "Da, tako je. U toj groznoj, groznoj nesreći. I ti i Martha. Kako je to užasno. I ostavili ste jedno malo siročje Nickieja. O, mislim da tri dana nisam prestala plakati. Pete je uvijek bio jak - pomogao mi je da to prebrodim." Oči su joj se ponovno zacaklile od suza, koje su joj počele teći niz obraze. "Pete mi toliko toga nije rekao o toj noći", nastavila je, gotovo pjevna glasa. "Toliko mi toga nije mogao reći, nije želio reći. Koliko li ga je krivnja izjedala iznutra. Godinama nije sa mnom razgovarao o toj noći, o tome što je učinio." Srsi su prošli Brvsonu niz kralježnicu. "I nikad nije o tome razgovarao s tvojim malim Nickiejem, znaš. Kako li je to bilo teško nositi, kako li užasno, užasno teško!" Zavrtjela je glavom i

otrla oči nabranom manšetom svoje bijele košulje. A onda se okrenula natrag prema televizoru. Brvson brzo korakne prema televizoru, isključi ga i stane ravno ispred nje. Iako je sirotici kratkotrajno pamćenje bilo izbrisano uslijed djelovanja senilnosti, ili možda Alzheimerove bolesti, činilo se da je podosta njezina dugotrajnog pamćenja bilo očuvano. "Felicia", rekao je nježno, "želio bih s tobom razgovarati o Peteu. Peteu Munroeu, tvom suprugu." Čini se da ju je smetao njegov izravni pogled, pa je počela proučavati uzorak na sagu. "Pravio bi mi napitak od viskija kad bih se prehladila, znaš", rekla je. Kao da se izgubila u tom sjećanju, i ponašala se 203 opuštenije. "Med i sok od limuna i samo trunčicu burbona. Ne, malo više od trunčice. Odmah ti bude bolje." "Felicia, je li ikada govorio o nečemu što se zove Uprava?" Pogledala je u njega prazno. "Prehlada, ako se ne liječi, može se vući tjedan dana. Ali ako se liječi, proći će za sedam dana!" Zahihotala se, mašući prstom. "Peter je uvijek rekao da se neliječena prehlada može vući tjedan dana..." "Je li ikada pričao o mom ocu?" "O, on je lijepo pričao. Pričao je najsmješnije priče." Na drugom kraju prostorije neki je pacijent imao nezgodu, i došla su dva kućepazitelja s brisačima za pod. Njih dvojica međusobno su razgovarala na ruskom. Jedna je fraza glasno izgovorena i moglo je se čuti. Ja nie znaju, rekao je otresito jedan od njih. Naglasak je bio moskovski. I Felicia Munroe je to čula i načulila je uši. "Ja nie znaju", ponovila je, a zatim se zahihotala. "Nerazumljiv jezik!" "Nije baš nerazumljiv, teta Felicia", ubaci se Brvson. "Nerazumljivo!" odgovorila je prkosno. "Baš je takvu besmislicu i Pete govorio u snu. Ja nie znaju. Sve te ludosti. Kad god bi govorio u snu, govorio bi na tom smiješnom jeziku, a strašno mu je smetalo kad sam ga zbog toga zadirkivala." "Tako je govorio u snu?" muklo će Brvson, dok mu je srce tuklo u svojoj krletci od rebara. "O, jako je loše spavao." Na trenutak se doimala lucidnom. "Uvijek je govorio u snu." Ujak Pete je govorio ruski u snu, a to je onda kad ne možeš kontrolirati svoje riječi. Je li Harry Dunne imao pravo: je li Peter Munroe bio suradnik Genadia Rosovskog, poznatog i kao Ted Waller? Je li to mogla biti istina? Je li bilo kakvo drugo objašnjenje

uopće moguće} Brvson je zaniemio. Ali Felicia je i dalje govorila. "Osobito poslije tvoje smrti, George. Bilo mu je toliko žao. U snu bi se bacao amo-tamo, prevrtao, vikao i vrištao, a uvijek je govorio tim nerazumljivim jezikom!" Područje Rock Creek Parka u Washingtonu, na sjevernom dijelu Beach Drivea, bila je dobra lokacija za sastanak s Harrvjem Dunneom 204 vrlo rano ujutro. Bryson ju je odabrao; Dunne mu je prepustio neka izabere mjesto sastanka, ne zbog poštovanja Brvsonovih terenskih sposobnosti - napokon, Dunneovo iskustvo kao tajnog operativca u Agenciji bilo je dvaput duže od Brvsonova u Upravi - nego vjerojatnije iz ljubaznosti koju domaćin pokazuje prema svom uvaženom gostu. Zahtjev zamjenika direktora CIA-e da se nađu vani, izvan zidova Agencije, zabrinjavao je Brvsona. Bilo je teško vjerovati da bi se čovjek broj dva u Agenciji bojavao da mu je ozvučen ured; sama ta činjenica pridodala je vjerodostojnost teoriji da je Uprava napravila proboj u CIA-u - da su Brvsonovi nekadašnji rukovoditelji nekako uspjeli pružiti svoje pipce do najviših krugova CIA-e. Kakve bi god informacije Dunne možda mogao prikupiti, sama činjenica što je inzistirao da nastave svoj razgovor na neutralnom, sigurnom mjestu bila je uznemiravajući dokaz da nešto doista nije bilo u redu. No, Brvson ništa nije uzimao zdravo za gotovo. Ne vjeruj nikome, govorio bi Ted Waller uz hihot, i te su riječi sada imale svoju grotesknu primjenu. I sam se Waller pokazao kao onaj koji je na kardinalan način iznevjerio povjerenje. Brvson neće popustiti u svom oprezu; nikomu neće vjerovati, pa tako ni Dunneu. Došao je na dogovoreno mjesto cijeli sat ranije. Bilo je tek četiri ujutro i nebo je još bilo tamno, a zrak hladan i vlažan. Prošao bi tek tu i tamo poneki automobil: radnici u noćnoj smjeni koji su se vraćali kući, a njihove zamjene dolazile su umjesto njih. Poslovi vlade odvijali su se dvadeset i četiri sata na dan. Tišina je bila čudna, neuobičajena. Brvson je mogao čuti kako grančice pod njegovim nogama pucaju dok je prolazio kroz gust šumarak koji je okruživao čistinu koju je odabrao, što se inače ne bi čulo zbog okolne huke prometa. Nosio je cipele s potplatima od krepkume koje su mu bile omiljene za terenski rad jer su prigušivale takve zvukove. Brvson je pregledao

lokaciju, tražeći ranjive točke. Šumovit brežuljak uzdizao se nad malom livadom do koje je bilo maleno asfaltirano parkiralište, a na njegovu rubu nalazila se betonska građevina nalik na bunker, napola ukopana u tlo, koja je služila kao zahod i u kojoj su dogovorili sastanak. Bila je prognozirana kiša, i premda se prognoza pokazala netočnom, natkrivena lokacija ipak je bila pogodna. A i debeli betonski zidovi omogućit će zaštitu u slučaju vanjske zasjede. 205 Ali Bryson je utvrdio da neće biti zasjede. Napravio je krug oko šumovitog brežuljka, kroz gusto drveće koje se uzdizalo nad livadom, i pregledao teren da vidi ima li svježih tragova ili neobično slomljenih grančica, kao i jesu li možda već postavljeni okulari, postolja ili druge naprave. U drugom brzom obilasku provjerio je sve moguće prilazne putove; ništa neće biti prepušteno slučaju. Poslije još dva brza obilaska u suprotnim smjerovima i s različitih položaja, Brvson je bio zadovoljan jer se uvjerio da nije postavljena nikakva zasjeda. To nije isključivalo da će netko tek doći, ali će mu barem omogućiti da odmah otkrije male promjene u okolini, odstupanja koja se inače ne zamjećuju. Točno u pet sati ujutro crni vladin sedan skrenuo je s Beach Drivea na parkiralište. Bio je to Lincoln Continental, bez oznaka, osim generičkih vladinih pločica. Promatrajući kroz malen, snažan dalekozor iz zaklona koji je odabrao u gustom šumarku, Brvson je mogao razabrati Dunneova stalnog vozača, vitkog Afroamerikanca u mornaričkoj plavoj odori. Dunne je sjedio na stražnjem sjedištu, držeći čvrsto u rukama neki fascikl. Čini se da u vozilu više nije bilo nikoga. Limuzina se zaustavila kod zahoda. Vozač je izašao i krenuo otvoriti vrata svom šefu, ali Dunne je, nestrpljiv kao i uvijek, već bio napola izvan automobila. Mrštio se, što je bio njegov uobičajeni izraz. Pogledavši nakratko na obje strane, sišao je niz nekoliko stepenica, a lice mu je upadljivo osvijetlila sumporna fluorescentna svjetlost, te se izgubio u prostoriji. Brvson je pričekao. Promatrao je vozača, čekajući na bilo kakav sumnjiv pokret - potajan telefonski poziv putem skrivenog mobilnog telefona, brzi znak vozilima koja su u prolazu, pa čak i punjenje oružja. Ali vozač je jednostavno sjedio za upravljačem, mirno i strpljivo čekajući svog

šefa. Poslije dobrih deset minuta Brvson je bio siguran da je Dunne već nestrpljiv, pa je sišao niz brijeg putem gdje je bio zaklonjen od prolaznika, i zaobišao je zahod sa stražnje strane, na kojoj je bio u ravnini tla. Naglo ubrzavši, potrčao je u prostoriju, siguran da ga nitko nije vidio. Sada je uskočio u jarak koji je okruživao bunker i njime kružio do ulaza, neopažen. Fluorescentno svjetlo je treperilo. Prostor je vonjao po urinu i izmetu, čiji se smrad pomiješao sa žalosno nedostatnim oštrim mirisom sredstva za čišćenje. Osluškiavao je za trenutak na vratima sve dok nije 206 čuo Dunneovo karakteristično kašljanje. Ušao je brzo, zatvorivši za sobom teška čelična vrata i zaključavši ih lokotom koji je donio sa sobom. Dunne je stajao ispred pisoara. Okrenuo je polako glavu kad je Brvson ušao. "Lijepo od tebe što si dolunjab", promrmljab je. "Sad mi je jasno zašto su te oni jebači iz Uprave najurili. Točnost ti nije baš jača strana." Brvson se nije obazirao na podbadanja. Dunne je točno znao zašto je kasnio deset minuta. Dunne je zakopčao zatvarač na hlačama, pustio vodu i otišao do umivaonika. Gledali su jedan drugoga u ogledalu. "Loše vijesti", rekao je Dunne, a glas mu je odzvanjab dok je prao ruke. "Kartica je važeća." "Kartica?" "Agencijska identifikacijska kartica koju si uzeo mrtvom motociklistu u Chantillvju. Nije krivotvorina. Momak je prije više od godinu dana detaširan u parišku podružnicu kao operativac in extremis - za slučajeve kad treba obaviti doista prljave poslove." "Istraži osobne podatke, koje je ime na punomoći o imenovanju, pa i to kako je unovačen." Dunne se ponovno namrgodi, pun gnušanja. "Pa, kako to da se ja nisam toga sjetio", rekao je s jakim ironijom. Otresao je ruke - nije bilo papirnatih ubrusa, a nije htio upotrijebiti automat za sušenje ruku - te ih obrisao o hlače. Izvukao je zgužvanu kutiju Maribora iz unutarnjeg džepa na sakou i nespretno izvukao djelomice zdrobljenu cigaretu te je stavio u usta. Ne pripalivši je, nastavio je: "Naredio sam prioritarno istraživanje Code Sigma kroz sve kumpjutorske banke podataka, sve do zadnje mogućnosti. Ništa." "Kako misliš, ništa? Imate debele dosjee o svakome, od direktora do gospođe koja čisti zahode." Dunne je iskrivio lice. Nepripaljena cigareta visjela mu je s donje usne. "A vi

tamo ništa ne propuštate. Ništa. Zato mi nemoj reći da niste ništa našli u dosjeu tog čovjeka." "Ne, kažem ti da čovjek nije imao dosje. Što se tiče centrale Langley, on nije postojao." "Ma hajde! Pa tu je zdravsteno osiguranje, polica osiguranja, isplate plaće - cijela gomila administrativnih i birokratskih gluposti s 207 kojima kadrovski odjel bombardira svakog uposlenika. Hoćeš mi reći da nije dobivao plaću?" "Za milog Boga, pa ti ne slušaš! Momak nije uopće postojao! Nije to nešto novo - doista ozbiljni ivetivorkers, ne želimo o njima voditi dokumentaciju. Dosjei se pokopaju, potraživanja duboko sakriju nakon što se odobre isplate. Dakle, imamo presedan. Stvar je u tome što je netko znao kako izigrati sustav i zadržati ime tog čovjeka izvan svake dokumentacije. Bio je poput duha - tu je, a zapravo nije tu." "Dakle, što to znači?" tiho upita Brvson. Dunne je šutio na trenutak. Zakašljao se: "To znači, druškane, da CIA možda nije najbolja agencija za istraživanje Uprave. Osobito ako Uprava ima unutra svoje krtice, što moramo pretpostaviti." Dunneove riječi, iako nisu bile neočekivane, došle su kao udar groma jer su izgovorene s takvom konačnošću. Brvson je kimnuo: "Nije ti to lako priznati", rekao je. Dunne je nagnuo glavu na jednu stranu u znak potvrde. "Nije baš", priznao je, s očitom nedorečenošću. Bio je potresen, iako je očito to oklijevao priznati. "Gledaj, ja ne želim vjerovati da je Uprava možda došla do nas i dotakla moje ljude. Ali ja nisam dospio tu gdje jesam zavaravajući sam sebe. Gledaj, ja nikad nisam išao na neko od vaših snobovskih sveučilišta - jedva sam upao na St. Johns. Ne govorim desetak jezika poput tebe - samo engleski, i to slabo. Ali ono što sam imao, vidiš - i još uvijek mislim da imam - to je nešto što je rijetkost u obavještajnom poslu, a to je zdrav razum. Ili kako god to hoćeš zvati. Pogledaj što se dogodilo s ovom prokletom zemljom u zadnjih četrdeset godina, od Zaljeva svinja do Vijetnama i Paname pa sve do zadnjih brljotina u jutrošnjem Washington Postu. Sve su to napravili takozvani Mudrijaši, oni najbolji i najpametniji sa svojim cifrastim diplomama najekskluzivnijih sveučilišta i svojim stipendijama, koji nas uvaljuju u sve ove neprilike. Imaju izobrazbu, a nemaju zdrav razum. A ja, ja mogu namirisati kad

nešto nije kako treba, imam instinkt za to. I ja ne zviždučem dok prolazim pokraj groblja. Zato i ne bježim od mogućnosti - a to je samo mogućnost, pazi - da je upleten netko iz mog tima. Neću ti se izmotavati: ne želim još odigrati svoju posljednju kartu, ali možda ću morati." "A to je?" 208 "Kako ga ono zove Washington Post, zadnji pošten čovjek u Washingtonu? Što ne govori puno u ovom korumpiranom gradu." "Richard Lanchester", rekao je Brvson, prisjećajući se epiteta koji se često pripisuje predsjednikovu savjetniku za nacionalnu sigurnost i predsjedavajućem u Vijeću za nacionalnu sigurnost u Bijeloj kući. Znao je da je Lanchester na glasu zbog svoje čestitosti bez premca. "Zašto ti je on posljednja karta?" "Jer kad je jedanput odigram, stvar je izvan moje kontrole. On može biti čovjek u vladi koji može preokrenuti stvari, onemogućiti kanale korupcije, ali kad jedanput njega uključim, onda tu više tajna služba nije nadležna. To je onda sveopći rat do istrebljenja, a iskreno govoreći, ne znam može li to naša vlada preživjeti." "Isuse", uzdahne Brvson. "Hoćeš reći da je Uprava toliko daleko doprla?" "Sve mi tako miriši." "Pa, ja sam taj čiji je život na kocki. Odsada ću komunicirati samo s tobom, izravno s tobom. Nikakvi posrednici, nikakva elektronska pošta koja se može provaliti, nikakvi faksevi koji se mogu uhvatiti. Želim da izdvojiš jednu čistu telefonsku liniju u Langlevu, koja će ići preko zaključanog aparata, koji će se koristiti jedino i isključivo za tu svrhu. Čovjek iz CIA-e kimnuo je u znak pristanka. "Također želim kodiranu jedinicu tako da budem siguran da ne govoriš pod prinudom ili da ti je glas krivotvoren. Želim znati da si to ti i da govoriš slobodno. I još jedna stvar: svaka komunikacija odvijat će se izravno između tebe i mene - ne ni preko tvoje tajnice." Dunne je slijegnuo ramenima. "Shvaćam, ali mislim da preburno reagiraš. Ja bih Marjorie povjerio i svoj život." "Žao mi je. Nema izuzetaka. Elena mi je jedanput pričala o nečemu što se naziva Metcalfovo pravilo, koje kaže da poroznost mreže raste kao broj čvorova na kvadrat. Čvorovi se u ovom slučaju odnose na svakoga tko je upoznat s operacijom." "Elena", rekao je čovjek iz CIA-e uz jaku porugu. "Ona valjda zna nešto o prijevari, ha, Brvsone?" Primjedba

ga je pecnula, usprkos svemu što se dogodilo, usprkos i njegovoj ogorčenosti zbog njezina neobjašnjivog nestanka. "Točno", odvrati Brvson. "I zato mi moraš pomoći da dođem do nje - " 209 "Zar misliš da sam te tamo poslao da bih ti spasio brak?" upadne Dunne. "Poslao sam te da spasiš prokleti svijet." "Do bijesa, ona nešto zna, sigurno zna. Možda dosta toga." "Da, i ako je upletena - " "Ako je upletena, upletena je sasvim. Ako je lakovjerna kao što sam i ja bio - " "Zavaravanje samog sebe, Brvsone, upozorio sam te - " "Ako je lakovjerna kao što sam i ja bio", vikao je Brvson, "onda je njeno znanje još uvijek neprocjenjivo!" "I naravno, ona će to sva sretna ispljunuti pred tebe zbog čega, nostalgije? Sjećanja na lijepa vremena?" "Kad bih mogao doći do nje", povikao je Brvson, a zatim zastao. Tiho je nastavio: "Kad bih mogao doći do nje... dobijesa, poznajem je, znam kad laže, kad pokušava zamagliti istinu, koji razgovor izbjegava." "Sanjaš", rekao je Harry Dunne bezvučno. Zakašljao se, ružno, hroptavo, kapljičasto. "Misliš da je poznaješ. Pretvaraš se da je poznaješ, da si je poznavao. Toliko si siguran, zar ne? Baš kao što si bio siguran da si poznavao Teda Wallera, odnosno Genadia Rosovskog. Ili Pjotra Askionova - odnosno svog ujaka Petera Munorea. Nije li te tvoj kratki posjet sjevernom dijelu države New York malo u tome prosvijetlio?" Brvson nije mogao sakriti svoje iznenađenje. "Prokletniče!" povikao je. "Budi realan, Brvsone. Misliš li da nisam postavio cijeli kordon nadziratelja oko tog staračkog doma otkad sam saznao za Upravu? Jadna je starica toliko smušena da naši ljudi nikad nisu mogli puno izvući od nje, pa nikad ne mogu biti siguran je li znala istinu o svom mužu ili koliko je znala. Ali postojala je mogućnost da s njom stupi u kontakt netko tko je bio povezan s njezinim pokojnim mužem." "Glupost!" uzvratila Brvson. "Nemaš sredstava da bi zbog nje držao tim promatrača dvadeset četiri sata na dan, sedam dana u tjednu, sve dok ne umre!" "Kriste", nestrpljivo će Dunne. "Jasno da nemam. Jedna tamošnja administratorica zarađuje lijepu svoticu od Felicijina dragog starog rođaka Harrvja, koji se gorljivo brine za nju. Ako netko posjeti Feliciju, najavi svoj dolazak, čak ako i svrati nenajavljeno, administratorica 210 po imenu Shirlev najprije mene

nazove. Zna da bih htio zaštititi svoju smušenu Feliciju od kopača zlata ili ljudi koji bi je mogli uznemiriti. Brinem se za svoju rođakinju. Shirlev uvijek ima moj telefonski broj ma gdje ja bio. Tako uvijek znam s kim Felicia kontaktira. Nema nikakvih iznenađenja. Poenta je, radiš s onim što imaš, pokrivaš što možeš. Većina drugih kao da je nestala bez jebena traga. Što je, hoćemo li cijeli dan stajati u ovoj smrdljivoj sraonici?" "Ni meni se ne dopada, ali u blizini nema ničega, mjesto je izdvojeno i sigurno." "O, Kriste. Bi li mi rekao zašto si otišao Jacquesu Arnaudu?" "Kao što sam ti rekao, njegov emisar, njegov agent na Calcanisovu brodu, očito je surađivao i s Upravom i s Anatolijem Prišnjikovim u Rusiji. Amaud je morao biti ključni zglob." "Ali zašto? Htio si izravno doći do Arnauda?" Brvson je zastao. Prisjetio se riječi Teda Wallera - Genadia Rosovskog - kojih se često prisjećao: Nemoj nikome reći ništa što apsolutno ne treba znati. Pa ni meni. Još nije rekao Dunneu ništa o kriptočipu koji je kopirao s Arnaudova osiguranog satelitskog telefona, a i neće mu reći. Ne još. "Razmišljao sam o tome", lagao je. "Barem da promotrim one koji su oko njega." "I?" "Ništa. Gubitak vremena." Uvijek zadrži jednu kartu. Dunne je iz svog pohabanog kožnatog novčanika izvadio čvrstu kovertu s crvenim obrubom iz koje je izvukao hrpicu neurednih fotografija. "Preispitali smo sva imena koja si nam dao u svom izvještaju, pregledali svaku dostupnu bazu podataka, uključujući i svakog vlasnika strogo čuvane šifre. Nije bilo lako, što pokazuje kako su pametni i temeljiti tvoji prijatelji iz Uprave - probrali su i pomiješali lažna imena uz pomoć kompjutorskih algoritama, sva ta sranja koja ja baš i ne razumijem. Operativci Uprave dobili su nove zadatke, korijeni su im iščupani, biografije ponovno napisane, mreže iskopčane i ponovno sastavljene. Bio je to otupljujući posao, ali imamo nekoliko kandidata da ih pogledaš." Pokazao mu je prvu crno-bijelu fotografiju na sjajnom papiru. Brvson je zavrtio glavom. "Ništa." Dunne se namršti i uzeo drugu. 211 "Ne sjećam se." Dunne je zavrtio glavom i pokazao mu sljedeću. "Nije na spisku. Što to imaš, nekakve podmetačine - poznate lažnjake, nadaš se da ćeš me uhvatiti u pogrešci." Kao da se smiješak pojavio u kutovima

Dunneovih usana. Zakašljao se. "Uvijek testiranje, ha?" Dunne nije odgovorio. Izvukao je još jednu fotografiju. "Ništa - hej, čekaj malo." Brvson je promatrao fotografiju agenta kojeg je prepoznao. "Ovoga poznajem. Nizozemac, konspirativno ime Prospero." Dunne je kimnuo kao da je Brvson konačno pravilno odgovorio. "Jan Vansina, viši dužnosnik u glavnom stožeru Međunarodnog crvenog križa u Ženevi. Direktor za koordiniranje pružanja međunarodne pomoći u hitnim slučajevima. Izvrsno pokriće koje mu omogućava da lako putuje po svijetu, osobito na krizna mjesta, i to mu omogućava pristup tamo gdje je on inače strancima zabranjen - u Sjevernu Koreju, Irak, Libiju i tako dalje. Jesi li imao dobru vezu s njim?" "Spasio sam mu život u Jemenu. Upozorio sam ga na zasjedu, iako je od mene standardna procedura zahtijevala da držim za sebe što znam, značilo to njegovu pogibiju ili ne." "Ne ide ti baš slušanje naređenja, kako vidim." "Ne kad mislim da su glupa. Prospero je bio prilično impresivan. Jedanput smo radili zajedno kad smo skupa postavljali zamku nekom inženjeru NATO-a i dvostrukom agentu. Sto Vansina ovdje radi? Izgleda kao da je snimljen u nekoj prostoriji kamerama za nadzor." "Naši su ga ljudi uhvatili u Ženevi, u Banque Geneve Privee. Odobravao je brzi transfer od ukupno pet puta pet milijardi dolara kroz odvojene i miješane račune." "Drugim riječima, pranje novca." "Ali ne za sebe. Očito je djelovao kao nekakav odvodni kanal za neku organizaciju koja posjeduje golemu sredstva." "Niste valjda sve to vidjeli pomoću skrivene videokamere?" "Imamo izvore u švicarskim bankama." "Pouzdana?" "Ne sve, dakako. Ali u ovom slučaju povezan je netko prilično vrijedan. Bivši operativac Uprave koji je prodao povjerljive informacije u 212 zamjenu za ukidanje dugačke zatvorske kazne." Pogledao je na svoj ručni sat. "Ucjena obično djeluje." Brvson je kimnuo glavom. "Misliš da je Vansina još uvijek aktivan?" "Ovo je snimljeno prije dva dana", rekao je tiho Dunne, dok je sa svog remena skidao dojavljivač i pritisnuo na njemu gumb. "Oprosti, trebao sam se prije dvadeset minuta javiti Solomonu, svom vozaču. Dogovor nam je da mu pošaljem poruku na dojavljivač kad se ti pojaviš, u slučaju da te nije vidio. A očito

nije, jer si se pojavio u jednoj od svojih houdinijevskih manira.”

“Čemu dojavljivanje vozaču? Da ga obavijestiš da si OK - da ti nisam ništa napravio, je li to?” U Brvsonovu glasu osjetila se uzrujanost. “Ti mi doista ne vjeruješ?” “Solomon samo voli imati me na oku.” “Nikad ne možeš biti previše oprezan”, rekao je Brvson. Iznenada se začulo glasno lupanje na vratima zahoda. “Jesi li zaključao vrata ili što?” Brvson je kimnuo. “Pa tko je onda preoprezan?” Dunne će podrugljivo. “Kriste, daj da uvjerim svoga zabrinutog vozača da je sve u redu.” Dunne je otišao do vrata zahoda, probao lokot i zavrtio glavom. “Živ sam”, zazvao je promuklo. “Nije mi uperen pištolj u glavu i sve je u redu.” Čuo se mumljavi glas s druge strane: “Trebaju vas, gospodine, molim vas.” “Smiri se. Solomone. Rekao sam da je sve u redu.” “Nije to, gospodine. Nešto drugo je posrijedi.” “Sto?” “Upravo su vas zvali telefonom, odmah nakon što ste mi poslali poruku na dojavljivač. Na telefon u autu, gospodine, onaj za koji ste rekli da će zvoniti samo ako je u pitanju nacionalna sigurnost.” “O, Kriste”, rekao je Dunne. “Brvsone, bi li...?” Brvson je prišao postrance betonskom dovratniku i posegao za oružjem u isto vrijeme dok je ubacivao ključ u lokot i ovaj se naglo otvorio. Priljubio se uza zid, zaklonjen od pogleda, držeći pištolj spreman. 213 Dunne je promatrao Brvsonove pripreme s neprikrivenom nevjericom. Vrata su se otvorila i Brvson je mogao potvrditi da je to onaj isti mršavi Afroamerikanac kojeg je vidio za upravljačem Dunneova vladinog automobila. Solomon se doimao zbunjeno, u neprilici. “Žao mi je što vas ometam, gospodine”, rekao je, “ali doista zvuči važno.” Gledao je u svog šefa, ruke su mu bile spuštene i prazne i nije bilo nikoga ni pored ni iza njega. Izgleda da vozač nije vidio Brvsona, koji se naslonio na zid, zaklonjen od pogleda nezvana gosta. Dunne je kimnuo i, doimajući se kao da se izjeda, požurio prema limuzini, a vozač za njim. Odjednom se vozač naglo okrenuo prema otvorenim vratima, nasrnuvši neočekivanom žustrinom prema Brvsonu u smjeru dijagonalno prema zahodu, a veliki Magnum bio mu je u desnoj ruci. “Sto, dovraga - ?” povikao je Dunne i okrenuo se u čuđenju. Prasak je odjeknuo u malenoj prostoriji i

djelići betona poletjeli su u zrak i zabijali se u Brvsona, koji se naglo izmakao udesno i tako za djelić izbjegao metak. Uslijedilo je još nekoliko metaka u brzom slijedu koji su razbijali zidove i pod tik do njegove glave. Iznenadnost napada uhvatila je Brvsona nespremna i prisilila ga da usredotoči snagu na izmicanje, tako da u tom trenutku nije bio u stanju uperiti pištolj. Vozač je bio divlji, pucao je bjesomučno, a lice mu je bilo iskrivljeno životinjskim bijesom. Brvson se bacio prema naprijed i podigao pištolj, baš u trenutku kad se začuo još jedan prasak, glasniji od onih koji su se čuli ranije. Nasred vozačevih prsa razjapila se crvena rupa i šiknula je krv, te se čovjek stropoštao prema naprijed, očito mrtav. Harry Dunne stajao je oko pet metara dalje, u rukama držeći svoj Smith & Weston .45, još uvijek uperen u vozača, a cijev se još pušila. Doimao se smeteno, izraza gotovo pokunjenog. Napokon, čovjek iz CIA-e prekinuo je šutnju. "Isuse Kriste", rekao je, kašljući tako jako da se gotovo presavinuo. "Isuse Kriste Svemogući." 214 12 Svjetlost u Ovalnom uredu bila je tajanstvena, srebrnastosiva, pridajući mračan izgled skupu kojem nije trebalo više tame. Bio je sumrak, kraj dugačkog, tmurnog dana. Predsjednik Malcolm Stephenson Daviš sjedio je na maloj bijeloj sofi u sredini, gdje je najviše volio voditi sastanke od najveće ozbiljnosti. Na foteljama njemu sa strane sjedili su direktori CIA-e, FBI-a i NSA-e; odmah do njega, njemu zdesna, bio je posebni predsjednikov pomoćnik za pitanja nacionalne sigurnosti Richard Lanchester. Bila je to rijetkost da se takav visoki skup dužnosnika u upravi sastaje izvan službenih okvira Kabineta ili sobe za krizna stanja, ili Vijeća nacionalne sigurnosti. Ali vrlo neobična nadležnost mjesta za tu prigodu pridavala joj je na težini. Razlog sastanka bio je prilično jasan. Prije nešto više od devet sati snažna eksplozija na stanici Dupont Circle u washingtonskoj podzemnoj željeznici usmrtila je dvadeset troje ljudi i ranila vjerojatno tripud toliko; popis smrtnih slučajeva rastao je kako je odmicao dan. Nacija je, iako već navikla na tragedije, terorističke napade, pucnjave u školama, bila u stanju šoka. To se dogodilo u samom srcu njihova glavnog grada - samo milju od Bijele kuće, kako je neprestano ponavljao komentator CNN-a.

Bomba je bila ostavljena u nečemu što je izgledalo poput laptop kompjutora i eksplodirala je u vrijeme najveće prijepodneve gužve. Sofisticirana priroda bombe, o kojoj pojedinosti nisu otkrivene javnosti, ukazivala je na upletenost terorista. U doba postojanja kablovskih programa i radiostanica koje neprestano emitiraju vijesti, kao i munje 215 vite komunikacije putem Interneta, užasna priča naglo je odjeknula i iz minute u minutu postajala sve gora. Promatrači su, čini se, bili osobito opčinjeni najstravičnijim pojedinostima - pogibijom trudne žene i njene dvije trogodišnje djevojčice-blizanke; postarijim parom koji je godinama Štedio novac da bi mogao doći u Washington iz Iowa Cityja; skupinom devetogodišnjih djevojčica iz osnovne škole. "To je gore od noćne more, to je blamaža", rekao je predsjednik mrko. Drugi muškarci potvrđivali su kimanjem glava. "Večeras ću se obratiti naciji da je ohrabrim, ako to možemo na vrijeme uskladiti, ili sutra. Ali proklet bio ako znam što ću reći." "Gospodine predsjedniče", rekao je direktor FBI-a Chuck Faber, "uvjeravam vas da u ovom trenutku radi na slučaju ništa manje nego sedamdeset i pet naših specijalnih agenata, koji pročešljavaju grad, koordiniraju istraživanjima kao vodeća agencija u suradnji s policijom i državnim tužilaštvom. Naša jedinica za analizu materijala, jedinica za eksplozive - " "Ne sumnjam u to", oštro ga je prekinuo predsjednik, "da ste se potpuno angažirali. Ne mislim ni na koji način podcijeniti sposobnosti Biroa, ali čini se da vi dobro rješavate terorističke slučajeve tek nakon. što se dogode. Pitam se samo zašto ih nikada ne možete spriječiti." Direktor FBI-a lice se zarumenjelo. Chuck Faber stekao je glas kao javni tužitelj u Philadelphiji koji nije privodio ljude, a kasnije je postao državni tužilac Pennsvlvanije. Nije tajio činjenicu da je htio upravljati pravosuđem, da je želio posao državnog tužioca i da je sebe smatrao sposobnijim od trenutnog nosioca dužnosti. Faber je vjerojatno bio najvještiji igrač birokratskih igara u ovoj prostoriji. Bio je poznat po sukobljavanjima, ali bio je previše politički iskusan a da bi se suprotstavio predsjedniku. "Gospodine predsjedniče, uza sve poštovanje, mislim da to nije baš fer prema muškarcima i ženama u

Birou." Tih, miran glas bio je glas Richarda Lanchestera, visokog, pristalog muškarca srebrne kose i aristokratskih crta čija su se decentna odijela šivala po mjeri u Londonu. Većina dopisnika iz Bijele kuće, čija je predodžba o visokoj modi bila sklona euro-ekstremima tipa Giorgio Armani, pogrešno je opisivala Lanchestera kao "staromodno" ili čak "neukusno" odjevenog. 216 Lanchester je, međutim, rijetko obraćao pozornost takvim osobnim opisima u novinama ili u televizijskim vijestima. U stvari, on se najradije klonio novinara, jer se snažno protivio senzacionalizmu, što je, čini se, bio momčadski sport u Washingtonu. Unatoč tomu, novinari u Washingtonu na neki su mu se način divili. Vjerojatno je to bilo baš zbog toga što je odbio truditi se oko njih, što većina njih nikad prije nije doživjela. Etiketa koju mu je podario časopis Times, "zadnji poštenu čovjek u Washingtonu", toliko se često ponavljala u kolumnama i u razgovorima nedjeljom prijepodne da je postala nešto poput homerskog epiteta. "Stvar je samo u tome što se njihovi napori u sprečavanju ne razglašuju", nastavio je Lanchester. "Obično je nemoguće utvrditi što bi se dogodilo da nije bilo određene intervencije." Direktor FBI-a dao je škrtu potvrdu kimanjem glave. "Postoje novinski izvještaji o tome kako smo mi - to jest, vlada SAD-a - mogli spriječiti ovu tragediju", naglasio je predsjednik. "Ima li u tome istine?" Nastupio je trenutak neobične tišine. Konačno je direktor Agencije za nacionalnu sigurnost, general-poručnik zračnih snaga John Corelli, odgovorio: "Gospodine predsjedniče, problem je u tome što je meta pala među pukotine. Kao što znate, naša nam povelja zabranjuje djelovanje na domaćem terenu, a tako i CIA-i, a ovo je bila operacija na tlu SAD-a." "Onemogućuju nas propisi, gospodine predsjedniče", ubacio se direktor FBI-a Faber. "To jest, treba nam vjerojatan uzrok da bismo dobili sudsko odobrenje za prisluškivanje, ali ako ne znamo zašto tražiti takvo odobrenje, zašto bismo ga uopće tražili?" "A što se tiče priče o tome da NSA neprestano prati telefonske pozive, faksove, signale...?" "Priča je prava riječ, gospodine predsjedniče", rekao je direktor NSA Corelli. "Čak i s tim golemim kapacitetom koji posjedujemo u Fort Meadeu, nemoguće je pratiti svaki telefonski

razgovor na svijetu. Osim toga, nije nam dopušteno slušati razgovore unutar SAD-a." "Na tome Bogu hvala", blago je rekao Dick Lanchester. Direktor FBI-a okrenuo se prema Lanchesteru s izrazom najčišćeg prijezira. "Doista? A pretpostavljam i da plješćete našoj nemogućnosti 217 da nadziremo šifrirane razgovore, bilo putem telefona, bilo putem faksa, bilo putem Interneta." "Možda niste svjesni one stvarčice koja se naziva Četvrti ustavni amandman, Chuck", suho je odgovorio Lanchester. "Pravo naroda da bude zaštićen od nerazumnih pretraga i upadanja u privatnost - " "A što je s pravom naroda da se vozi podzemnom željeznicom a da ne pogine?" ubacio se direktor CIA-e James Exum. "Nekako sumnjam da su organizatori razmišljali o digitalnoj telefoniji." "Ostaje činjenica", rekao je Lanchester, "da Amerikanci ne žele žrtvovati privatni život." "Dick", rekao je predsjednik tiho i odlučno. "Vrijeme za ovaj razgovor sad je već prošlo. Argument je prijeporan. Ovih dana treba provesti raspravu u Senatu i stvoriti međunarodnu agenciju za nadzor koja će nas štiti od ovakvog divljaštva. A sigurno je i to da je svaki trenutak prokleta dragocjen." Lanchester je sa žaljenjem zavrtio glavom. "Ta će međunarodna agencija u konačnici tisuću puta uvećati moć vlade", rekao je. "Neće", rekao je odrješito direktor NSA-e. "Samo će izjednačiti igru. Za Boga miloga, NSA ne smije slušati razgovore Amerikanaca bez sudskog naloga, a naš pandan u Velikoj Britaniji, GCHQ, isto tako ima vezane ruke zbog zakonskog ograničenja koje zabranjuje prisluškivanje u Britaniji. Izgleda da zaboravljate, Richarde, da savezničke snage u Drugom svjetskom ratu nisu mogle čitati neprijateljske poruke, Nijemci bi vjerojatno pobijedili." "Nismo u ratu." "O, jesmo, jesmo", rekao je direktor CIA-e. "Mi smo usred globalnog rata protiv terorista, a loši momci pobjeđuju. I ako predlažete da to samo tako pustimo - " Tiho se oglasio telefon na stolicu do mjesta gdje je sjedio predsjednik. Muškarci u prostoriji znali su da predsjednika zovu interkomom samo u slučaju hitne situacije, po Davisovoj izričitoj uputi. Predsjednik Daviš uzeo je slušalicu. "Da?" Lice mu je probljedilo. Spustio je slušalicu, a potom pogledao ostale. "Zvali su iz sobe za krizna stanja", rekao je

smeteno. "Američki putnički avion srušio se tri milje od aerodroma Kennedyv." "Što?" istovremeno su bez daha izgovorili muškarci. 218 ir "Eksplodirao je u zraku", promrmljao je predsjednik Daviš, zatvorenih očiju. "Oko minutu poslije polijetanja. Let za Rim. Stotinu i sedamdeset i jedan putnik i članovi posade - svi su poginuli." Pokrio si je oči rukama i masirao ih prstima. Kad je odmaknuo prste, oči su mu bile sjajne od suza, ali izraz u njima bio je bijesan, čak divlji. Glas mu je drhtao. "Isuse Kriste, ne želim ući u povijest kao vrhovni zapo vjednik koji je besposleno sjedio dok su teroristi preuzimali vlast nad svijetom. Prokletstvo, moramo nešto učiniti." 219 13 Stakleni poslovni toranj u rue de la Corraterie, koji se nalazio malo južnije od Place Bel Air u srcu ženevske trgovačke i bankarske četvrti, bio je tamnoplave boje oceana i svjetlucao je na poslijepodnevnom suncu. Na dvadeset i sedmom katu bili su uredi Banque Geneve Privee, gdje su Brvson i Layla čekali u maloj, ali luksuzno opremljenoj čekaonici. Sa zidnim oplata od mahagonija, orijentalnim sagovima i krhkim starinama, banka je bila otok elegancije devetnaestog stoljeća uzdignut dvadeset i sedam katova iznad zemlje u jednom od najsuvremenijih nebodera u Ženevi. Podsvjesna poruka koju je to, čini se, prenosilo bila je poruka o uglađenosti starog svijeta usklađenoj s visokom tehnologijom. Okvir nije mogao biti prikladniji. Brvson je doletio na aerodrom Geneva-Cointrin, otišao u Le Richemond, a zatim je, nekoliko sati kasnije na Gare Cornavinu dočekaio Lavlin vlak iz Pariza, brzi vlak Paris-Ventimiglia. Srdačno su se pozdravili, kao da nije proteklo nimalo vremena od Brvsonova odlaska iz Pariza. Bila je uzbuđena, što je pokazala na svoj tih, vibrantan način; dosta je toga iskopala i pronašla je samo nekoliko grumenčića, ali su to bili, po njenu mišljenju, zlatni grumenčići. No nije bilo vremena za davanje izvještaja; odveo ju je u hotel, gdje su uzeli odvojene sobe; presvukla se u kostim, napravila si frizuru i odmah su otišli u rue de la Corraterie na sastanak koji je Brvson dogovorio s nekim švicarskim bankarom. Nisu dugo čekali; bila je to Švicarska, gdje je točnost bila svetost. Ozbiljna sredovječna sjedokosa žena kose podignute u pundžu pojavila se u čekaonici točno kad su se

dogovorili. 220 Obratila mu se imenom koje je dobio od CIA-e. "Vi ste sigurno gospodin Mason", rekla je uznosito. Nije to bio ton kojim se obično obraća povlaštenim klijentima; znala je da je iz američke vlade i zato ga treba smatrati gnjavatorom. Zatim se obratila Layli: "A vi ste - ?" "To je Anat Chafetz", rekao je Brvson, upotrijebivši jedno od njenih mossadovskih imena. "Iz Mossada je." "Ne znam da li gospodin Becot očekuje oboje? Rečeno mi je samo za vas, gospodine Mason." Pomoćnica je bila zbunjena. "Uvjeravam vas da će nas gospodin Becot htjeti primiti oboje", rekao je Brvson, oponašajući njezin formalan ton. Kratko je kimnula. "Ispričajte me." Vratila se za minutu. "Molim vas, pođite za mnom." Jean-Luc Becot bio je čvrst čovjek s naočalama, čiji su precizni, odmjereni pokreti otkrivali preciznost njegove prirode. Imao je kratku srebrnastosivu kosu, naočale zlatnih okvira i nosio je po mjeri skrojeno odijelo. Uljudno se, ali oprezno s njima rukovao i upitao ih jesu li za kavu. Drugi pomoćnik, ovog puta mladi čovjek u plavom blejzeru, ušao je trenutak kasnije noseći tri malene šalice espressa na sjajnom srebrnom pladnju. Tiho je položio dvije šalice na stolić za kavu pokraj Layle i Brvsona, a potom je treću stavio na staklom pokriveni radni stol za kojim je bio Jean-Luc Becot. Becotov ured bio je opremljen u istom bogataškom stilu kao i ostali bančini uredi, isti izbor krhkih starina i perzijskih sagova. Jedan je cijeli zid bio prozor od debelog stakla s prekrasnim pogledom na Ženevu. "Dakle", rekao je Becot, "siguran sam da shvaćate da sam jako zaposlen i zato mi oprostite što sam vas zamolio da budete točni. Ukazivali ste na financijske nepravilnosti kod jednog od naših računa. Uvjeravam vas da Banque Geneve Privee ne dopušta takve nepravilnosti. Bojim se da ste došli uzalud." Brvson se tolerantno smiješio dok je bankar davao uvodne primjedbe, držeći ruke spojene na vršcima prstiju. Kad je Becot završio, Brvson je rekao: "Monsieur Becot, sama činjenica da imate sastanak sa mnom pokazuje da ste vi ili netko od vaših pomoćnika nazvali Centralnu obavještajnu agenciju i u njenom stožeru u Langlevu, u Virginiji, provjerili moju vjerodostojnost." Zastao je, primijetivši neizrečeno pri 221 znanje na bankarevu licu. Bryson nije sumnjao u to da je

njegov telefonski poziv izazvao uzbunu. CIA je poslala jednog od svojih operativaca u Ženevu da ispita švicarskog bankara u vezi s nekim računom - cijela je Banque Geneve Privee sada već sigurno bila na uzbuni; mahnilo se telefoniralo, ubrzane su konzultacije. Prije je svaki švicarski bankar koji drži do sebe jednostavno odbio sastati se s nekim dužnosnikom američke obavještajne službe: tajnost bankovnih računa bila je iznad svega. Ali vremena su se promijenila, i premda se pranje novca i dalje masovno provodi u Švicarskoj, Švicarska se morala podložiti međunarodnom političkom pritisku; danas su puno kooperativniji. Barem su spremni davati dojam o suradnji. Brvson je nastavio: "Znate da ne bih bio ovdje da situacija nije ozbiljna - a vaša je banka izravno upletena i u opasnosti je da se zaplete u gadnu zakonsku zbrku, što biste vi, siguran sam, htjeli izbjeći." Becot se ružno, ukočeno i kratko nasmiješio. "Vaše prijetnje neće ovdje biti djelotvorne, gospodine - gospodine Mason. A to što ste sa sobom doveli dužnosnicu Mossada, ako je to vaš nespretni pokušaj da povećate pritisak - " "Monsieur Becot, budimo otvoreni", rekao je Brvson, preuzimajući ton međunarodnog agenta za provođenje zakona koji drži sve karte u rukama. "Prema Konvenciji iz 1987, ni vi ni vaša banka ne možete se držati ravnodušno prema vlasniku računa ili ako neki vlasnik računa koristi vašu banku za pranje novca u kriminalne svrhe. Pravne posljedice prilično su ozbiljne, kao što to dobro znate. Predstavnici obavještajnih agencija dvaju svjetskih sila došli su pred vas da zatraže vašu pomoć u velikoj međunarodnoj istrazi o pranju novca; možete nam ili pomoći, kao što to od vas traži zakon, ili nas možete odbiti, u kojem slučaju ćemo morati izvijestiti Lausannu o sumnji na kriminalnu aktivnost." Bankar je na trenutak ravnodušno zurio u Brvsona, ne dotakavši kavu. "Kakva je, zapravo, priroda vaše istrage, gospodine Mason?" Brvson je osjetio njegovo kolebanje; bilo je vrijeme da se pritisne. "Ispitujemo aktivnosti u Banque Geneve Privee na računu broj 246322, kojeg je vlasnik neki Jan Vansina." Becot je oklijevao na trenutak. Ime, ako ne i broj, odmah je registrirao. "Nikad ne objelodanjujemo imena naših klijenata - " 222 Bryson je pogledao u Laylu, koja je preuzela

šlagvort. "Priličan je novac prebačen na ovaj račun s nekog fiktivnog Anstalta u Liechtensteinu, to sigurno znate. Odavde je novac prebačen na cijeli niz računa: na nekoliko tvrtki za promet školjkama na otoku Man, i Jersev, na otocima u Kanalu; na Cavmane, Anguillu, Nizozemske Antille. Odatle je novac podijeljen i poslan na Bahame i u San Marino - " "Nema ničeg protuzakonitog u prebacivanju novca!" prekinje je Becot. "Ukoliko se to ne radi da bi se opralo nezakonit novac", rekla je s jednakom žestinom. Brvson ju je uputio u nekoliko pojedinosti koje mu je dao Harry Dunne o Vansininu bankovnom računu; ostalo je bila puka iskićenost. Brvson je bio zadivljen. "U ovom slučaju sredstva su korištena za financiranje kupnje oružja upotrijebljenog za aktivnosti poznatih terorista diljem svijeta." "Ovo mi djeluje kao neka ribarska ekspedicija", rekao je Švicarac. "Ribarska ekspedicija?" ponovila je Layla. "Više kao međunarodna kriminalistička istraga koju simultano poduzimaju Washington i Tel Aviv, što bi trebao biti dovoljan dokaz koliko se to ozbiljno shvaća na najvišim razinama. Ali vidim da tratimo vrijeme Monsieura Becota." Ustala je, a također i Brvson. "Očito ovdje ne saobraćamo na dovoljno visokoj razini", rekla je Brvsonu. "Ili Monsieur Becot nije u svojstvu da donosi odluke ili namjerno prikriva svoju kriminalnu ulogu. Sigurna sam da će direktor banke Monsieur Etienne Broussard imati bistrije poglede - " "Sto želite?" prekinje je bankar, dok mu je zdvojnost bila očita na licu i u glasu. Brvson je, još uvijek stojeći, rekao: "Sasvim jednostavno, želimo da telefonirate vlasniku računa, gospodinu Vansini, odmah, i zatražite od njega da odmah dođe u banku." "Ali gospodinu Vansini nikad se ne može izravno pristupiti, to je klauzula na njegovu računu! On kontaktira nas, tako radimo. Osim toga, ja ni nemam njegov broj!" "Netočno. Uvijek postoji broj radi kontakta", rekao je Brvson. "Ako radite posao kao što biste trebali, imate preslike putovnice i drugih dokumenata, adrese i telefonske brojeve njegova mjesta stanovanja i posla - " "Ne mogu to napraviti!" povikao je Becot. 223 "Dođite, gospodine Mason, ovdje samo gubimo vrijeme. Sigurna sam da će nadređeni Monsieura Becota razumjeti težinu situacije", rekla je Layla. "Kad

se da zahtjev diplomatskim putem i putem suda u Washingtonu, Tel Avivu i Lausanni, Banque Geneve Privee bit će javno označena kao sudionik u financiranju međunarodnog terorizma i pranja novca, i - “ “Ne! Sjednite!” rekao je bankar, tobože okanivši se bankarskog držanja. “Pozvat ću Vansinu.” Sakriven u malenoj, zagušljivoj prostoriji veličine izbe u kojoj su bili videozaslone i u kojoj se provodio nadzor banke putem kamera, Brvson je teško disao. Njegov se plan sastojao u tome da ostane skriven dok se Layla ne sastane s Vansinom u Becotovu uredu, još uvijek u ulozi dužnosnice Mossada koja istražuje investicije u svrhu pranja novca. Ispitat će Vansinu, izvući što više korisnih informacija, a zatim će se Brvson iznenada pojaviti, oslanjajući se na taktičku vrijednost iznenađenja. Layla je ostala u tami s obzirom na Upravu i Brvsonovu povezanost s njom. Što se nje tiče, Brvson jednostavno razotkriva trag nezakonite trgovine oružjem. Znala je samo djelić cjeline; još nije trebala znati više. Doći će vrijeme kad će je Brvson izvijestiti o svemu, ali to vrijeme još nije došlo. Bryson se namjeravao sakriti bilo gdje u blizini Becotova ureda u susjedni ured, ormar za metle, bilo gdje. Nije računao na sretnu okolnost da će slučajno otkriti ovu nadzornu prostoriju. Odatle je mogao promatrati ulaske u predvorje zgrade i izlaske iz njega; nekoliko drugih zaslona prikazivalo je slike koje su dolazile od kamera skrivenih u svakom dizalu; još dvije kamere prikazivale su predvorje na dvadeset i sedmom katu koje je bilo odmah kod dizala i čekaonice. Vidjeli su se i glavni hodnici na dvadeset i sedmom katu. Nije bilo kamere u Becotovu uredu, niti u bilo kojem drugom uredu, ali će barem moći vidjeti Vansinin dolazak, kao i Belgijančevo kretanje u dizalu. Vansina je bio vrhunski terenski operativac i ništa nije prepuštao slučaju. Pretpostavit će, primjerice, da postoje interne kamere skrivene u dizalima, kao što je to u mnogim suvremenim poslovnim zgradama. Ali vjerojatno će također pretpostaviti, kao što bi i Bryson pretpostavio, da će te kamere 224 nadzirati slabo zainteresirani i slabo plaćeni pripadnici osiguranja koji traže samo očite znakove nasilnog zločina. Vansina bi mogao iskoristiti tu poluprivatnu prigodu da namjesti futrolu

pištolja ili nadzornu napravicu koja mu je zalijepljena na prsima. Ali bi isto tako mogao ne učiniti ništa sumnjivo. Poziv Vansini upućen je u Brvsonovoj i Lavlinoj prisutnosti, a zatim je Layla ostala uz bankara kako ovaj ne bi uputio nikakve dodatne pozive Vansini, kako bi ga upozorio ili nešto slično. Brvson je znao da će Jan Vansina hitro reagirati, i doista, operativac Uprave za dvadeset minuta pojavio se u glavnom predvorju. Vansina je bio vitak čovjek zgurenih ramena, s punom, ali kratko podrezanom bradom i naočalama od obojena stakla i metalnog okvira. Između njegova skromnog fizičkog izgleda i njegove benigne pojavnosti kao direktora hitne medicinske pomoći za Međunarodni crveni križ nije bio čovjek za kojeg bi bilo tko posumnjao da je krajnje promoćuran ubojica kakav je doista bio. Najveći Vansinin atribut, zapravo, bio je da ga se neprestano podcjenjivalo. Obični promatrač mogao bi, u stvari, pomisliti kako je Vansina dobroćudan, čak bezazlen čovjek. Brvson je, međutim, dobro znao da je Vansina moćan, nemilosrdan čovjek velikih sposobnosti i podmukle inteligencije. On ga nikako nije podcjenjivao. Vansina je ušao u dizalo zajedno s nekom mladom ženom, koja je izašla na dvadeset petom katu, odakle je nekoliko sekundi bio sam. Ali Brvson ga nije mogao pročitati; niti je bio zabrinut niti posebno napet. Ako je ovaj hitan poziv njegova privatnog bankara izazvao bilo kakve sumnje kod ovog čovjeka, on svojim izrazom lica to nije pokazivao. Brvson ga je promatrao kako izlazi iz dizala i prijavljuje se recepcionaru; odmah je primljen. Brvson je vidio kako Vansinu niz hodnik prati Becotova ozbiljna pomoćnica, a zatim ga uvodi u Becotov ured, i tu više nije bilo nadzora. Bez obzira na to, Brvson je znao kakav scenarij slijedi Layla, jer ga je sam osmislio. Čekao je da mu Layla da znak na koji bi on ušao. Nazvat će ga na njegov mobilni telefon, pustiti da dvaput zazvoni te prekinuti poziv. Njezino ispitivanje Vansine trajat će negdje između pet i deset minuta, ovisno o stupnju goropadnosti koju pokaže Vansina. Pogledao je na sat i pratio sekundarku. Čekao je. 225 Pet minuta prošlo je polako, kao vječnost. Dogovorili su i dva znaka u slučaju opasnosti, od kojih ni jedan ni drugi nije primijenila. Prvi je bio da ga nazove na njegov

mobilni telefon i pusti da zvonu. Poslije drugog zvona znao bi da je situacija hitna. Kao alternativa tomu, ona će otvoriti vrata Becotova ureda, koji bi onda on mogao promatrati na monitoru. Ali nije bilo znakova za opasnost. Usredotočen na ovu stvar, nije mogao otrgnuti misli od agenta kojeg je poznavao kao Prospera. Što je to Dunne rekao? Vansina je radio kao odvodni kanal, vjerojatno za Upravu, za koju je opraio preko pet milijardi dolara. Pranje novca bila je svakodnevna potreba obavještajnih službi, ali gotovo uvijek bile su to relativno male svote, isplate agentima i isplate po ugovoru kojima se nije moglo ući u trag. Međutim, pet milijardi dolara bio je tako veliki iznos da to nije mogla biti samo imovina za pokriće tražbina. Tolikim se novcem moralo financirati nešto veliko. Ako je Dunne imao točne informacije - a sve se manje i manje činilo da ga čovjek iz CIA-e zavarava, pogotovo otkako je ubio svog tjelesnog čuvara da ga zaštiti - Uprava je kanalizirala novac terorističkim organizacijama, i zapravo njima orkestrirala. Ali kojim organizacijama, zašto i s kojim ciljem? Možda se odgovor nalazi na kriptočipu koji je kopirao s Arnaudova osiguranog telefona, ali kome je mogao povjeriti taj ključni dokaz? A ako je Vansina bio izravno uključen u kruženje novca namijenjenog za druge svrhe, Brvson je sumnjao da je Belgijanac postupao samo kao slijepi odvodni kanal. Vansina je bio previše vješt, i previše iskusan, da bi djelovao u tako nedužnom svojstvu. Vansina je sigurno upućen u stvar. Sudeći po svemu što je Brvson znao, Vansina je sada jedan od šefova Uprave. Iznenada su se vrata u izbu naglo otvorila. Malenu sobu naglo je obasjala svjetlost i Brvson je na trenutak ostao zaslijepljen te nije mogao vidjeti tko je to. Za nekoliko sekundi Brvson je razabrao obrise, zatim lice. Bio je to Jan Vansina, mrka lica, a oči su mu plamtjele. Pištolj u njegovoj desnoj ruci bio je uperen ravno u Brvsona; u lijevoj ruci čvrsto je držao aktovku. "Coleridge", rekao je Vansina. "Odbljesak prošlosti." 226 "Prospero", rekao je Bryson, zaprepašten. Nepripremljen za ovaj upad, posegnuo je za pištoljem koji mu je bio u koricama s unutarnje strane sakoa, a zatim se ukočio kad je začuo škljocaj otpuštanja sigurnosnog zapora drugog pištolja. "Ne miči se", vikne

Vansina. "Ruke dolje! Neću oklijevati upotrijebiti ovo. Znaš me, i znaš da govorim istinu." Brvson ga je netremice gledao i polako spustio ruke. Vansina bi ga sigurno bez grižnje savjesti ubio; zašto to već nije učinio bila je tajna. "Hvala ti, Brjsone", nastavio je Belgijanac. "Želiš razgovarati sa mnom; razgovarat ćemo." "Gdje je žena?" "Na sigurnom. Svezana i zaključana u spremištu. To je jaka i pametna žena, ali je sigurno očekivala da će to biti, kako vi kažete, dječja igra. Moram reći da njezin dokument o pripadnosti Mossadu izgleda prilično vjerodostojno. Vaši pozadinski igrači su izvrsni." "Originalan je, jer ona jest iz Mossada." "To je još zagonetnije, Brvsone. Vidim da uspostavljaš nove veze. Nove veze za vremena koja se mijenjaju. Ovo je za tebe." Bacio je aktovku prema Brvsonu, koji je u djeliću sekunde odlučio uhvatiti je, a ne izmaći joj. "Dobro hvataš", rekao je Vansina druževno. "A sada, molim te, drži to ispred sebe s obje ruke." Brvson se mrštio. Belgijski operativac brzo je razmišljao, kao i uvijek. "Dođi, razgovarat ćemo", rekao je Vansina. "Hodaj ravno naprijed i sve vrijeme drži ispred sebe aktovku. Svaki iznenadni pokret, i pucat ću. Ispustiš li aktovku, i pucat ću. Poznaješ me, prijatelju." Brvson je poslušao, tiho sam sebe grdeći. Upao je u Vansininu zamku jer je podcijenio prepredenog starog operativca. Kako je okrenuo batinu na Laylu? Nije se čula nikakva pucnjava, ali možda je upotrijebio prigušivač. Je li ubio Laylu? Ta ga je pomisao razdirala, ispunjavala ga tjeskobom. Layla je radila kao njegov ortak, iako ju je Brysdn pokušao odvratiti od daljnje suradnje s njim, no ona je inzistirala, pa se Bryson ipak osjećao odgovornim za bilo što što joj se dogodi. Ili je Vansina govorio istinu pa je svezao i zaključao Laylu? Išao je naprijed, tjeran mahanjem Vansinina pištolja, preko uskog hodnika u praznu sobu za sastanke. Iako su svjetla u sobi bila ugašena, soba je 227 bila puna poslijepodnevnog sunca koje je sjalo kroz veliki prozor. Pogled na Ženevu s ove visine bio je još spektakularniji od onog s Becotova prozora: poznati Jet deau i Pare Mon Repos bili su jasno vidljivi odavde, a nije se čula buka gradske vreve. Budući da je držao aktovku, nije mogao dohvatiti pištolj. A kad bi ispustio aktovku kako bi dohvatio oružje, i ta kratka sekunda za Vansinu bi

bila dovoljna da mu puca u potiljak. "Sjedni", zapovjedio je Belgijanac. Brvson je sjeo na začelje stola i položio aktovku na stol ispred sebe, još je držeći objema rukama. "Sada položi lijevu ruku na stol, a onda desnu. Tim redosljedom, molim. Bez naglih kretnji - poznaješ tu vježbu." Brvson je tako učinio, položio je obje ruke na stol sa svake strane aktovke. Vansina je sjeo s druge strane stola, leđima okrenut prema velikom prozoru, i još uvijek držao pištolj uperen u Brvsona. "Pomakneš li ruku da posvrbiš nos, pucat ću", rekao je Vansina. "Pomakneš li ruku da bi uzeo cigaretu iz džepa, pucat ću." To su temeljna pravila, gospodine Brvson, i znam da ih dobro razumiješ. A sada mi, molim te, kaži: zna li Elena?" Osupnut, Brvson je pokušao shvatiti smisao pitanja. Zna li Elena? "O čemu ti to?" prošaptao je. "Zna li ona?" "Zna li što? Gdje je ona? Jesi li razgovarao s njom?" "Molim te, nemoj se praviti da si zabrinut za tu ženu, Brvsone - " "Gdje je ona?" prekine ga Brvson. Bradati je oklijevao na trenutak prije nego što je odgovorio. "Ja ovdje postavljam pitanja, Brvsone. Koliko si već dugo s Prometejcima?" Brvson je tupo odgovorio: "Prometejcima?" "Daj dosta. Nemoj se više igrati. Koliko već dugo radiš za njih, Brvsone? Jesi li dok si bio aktivan bio dvostruki agent? Ili ti je posao profesora na koledžu bio dosadan, pa si se zaželio avanture? Vidiš, doista bih volio razumjeti koji ti je bio motiv, što te primamilo. Nepromišljeni idealizam? Moć? Vidiš Brvsone, imamo puno toga o čemu moramo razgovarati." "A ipak uporno držiš oružje upereno u mene kao da si potpuno zaboravio Jemen." 228 Vansina je djelovao kao da se zabavlja. Zavrtio je glavom: "Još si legenda u organizaciji, Brvsone. Ljudi još uvijek pričaju o tvojim operacijskim vještinama, o tvom jezičnom talentu. Bio si nam jako vrijedan - " "Sve dok me nije Ted Waller izbacio kroz vrata. Ili da kažem Genadij Rosovski?" Vansina je napravio podužu stanku, ne mogavši prikriti zapanjenost u svojim očima. "Svi imamo više imena", rekao je napokon. "Puno identiteta. I očuvati zdrav razum znači biti sposoban razlikovati ih i držati ih odvojene. Čini se da si ti izgubio tu sposobnost. Vjeruješ sad jedno, sad drugo. Ne znaš gdje prestaje stvarnost, a gdje počinje mašta. Ted Waller je velik čovjek, Brvsone. Veći od svih nas." "Zato

i tebe uspijeva varati! Vjeruješ mu, vjeruješ njegovim lažima! Zar ne znaš, Prospero? Bili smo lutke, avioni bez pilota - automati, koje su programirali naši šefovi! Djelovali smo slijepo i nismo shvaćali tko su nam zapravo gazde, kakav je stvaran program rada!" "Postoje krugovi unutar krugova", rekao je Vansina ozbiljnim tonom.

"Postoje stvari o kojima mi ništa ne znamo. Svijet se promijenio, pa se i mi mijenjamo, moramo se prilagoditi novim stvarnostima. Sto su ti rekli, Brvson? Kakvim su te lažima napunili?" "Novim stvarnostima", započeo je Brvson muklim glasom, ne shvaćajući.

Bio je osupnut, zbunjen do te mjere da je na trenutak zanijemio, kad je opazio kako se nešto golemo iznenada pojavljuje pred velikim prozorom, kao da se naglo stvorilo niotkud. Shvatio je da je to helikopter u istom trenutku kad je paljba metaka iz automatske strojnice izrešetala staklo i smrvila ga, pretvorivši ga u kristalnu kišu. Brvson se bacio na pod i otkotrljao ispod dugačkog konferencijskog stola, ali Vansina, koji je bio na začelju stola i puno bliže prozoru, nije imao tu priliku. Ruke su mu poletjele sa strane kao u ptice koja pokušava poletjeti, a potom mu je cijelo tijelo zaplesalo, groteskno živahno, kao da poskakuje kakva marioneta. Meci su mu probili lice, prsa, a krv je poput nebrojenih malih gejzira šikljala iz njegova tijela koje se grčevito trzalo; okrvavjelo lice iskrivilo se dok je ispuštao užasan vrisak, grleni urlik prigušen hukom helikoptera i zaglušujućom grmljavinom paljbe iz strojnice. Dok je vjetar divljao po sobi za sastanke, raspukao se stol od mahagonija, sav izjeden od tisuća metaka, a sag je bio sav išaran i izbušen. Brvson je iz svog zaklona ispod debele 229 daske stola vidio kako se Vansina gotovo podiže u zrak prije nego što se stropoštao na sivi sag, sav poškropljen njegovom krvlju, udova neprirodno iskrivljenih, dok su mu oči bile crvene šupljine, a lice i brada pretvoreni u užasnu krvavu kašu; nedostajao mu je cijeli stražnji dio glave. Tada se, jednako tako naglo kao što se i pojavio, helikopter vinuo u zrak i nestao iz vidokruga. Kakofonija je iznenada nestala, i jedini zvuk bila je slaba buka prometa dolje na ulici i jauk vjetra koji je zviždao kroz staklene stalaktite i kovitlao se po sobi pretvorenoj u klaonicu koja je sada postala sablasno tiha.

230 14 Izjurivši iz sobe za sastanke, sa stravičnog poprišta punog krvi, rafala iz strojnice i razbijenog stakla, Brvson je trčao po hodniku koji su zakrčili zastrašeni promatrači. Čuli su se vriskovi i povici na sciveizerdeutschu, francuskom i engleskom. "O, Isuse Kristel" "Sto se dogodilo, jesu li to bili snajperisti? Teroristi?" "Jesu li u zgradi?" "Pozovite policiju, hitnu pomoć, brzo" "Moj Bože, čovjek je mrtav - on je, o Bože, on je izmasakriran!" Dok je trčao, mislio je na Laylu. Ne i ona! Je li helikopter mogao kružiti oko zgrade i pronalaziti ciljeve iza prozora na dvadeset i sedmom katu? Razmišljao je: Jan Vansina bio je cilj luđačkog napada. Ne ja. Vansina. Sigurno. Prevertio je kaleidoskopske slike u svojoj glavi i poredao ih, prisjećajući se kutova iz kojih se pucalo. Da. Tko god da je bio za strojnicom ili strojnicama u helikopteru hotimično je ciljao u Jana Vansinu. Nije to bio napad izveden nasumce, niti općeniti pokušaj da se ubije bilo koga tko se nalazi u sobi za sastanke. Cilj je bio precizno gađan, iz barem tri različita i precizna kuta, a meta je bio operativac Uprave. Ali zašto? I tko je to učinio? Ne bi valjda Uprava ubijala svoje ljude? Možda su se bojali da će Vansina, koji se sastao sa starim prijateljem, prenijeti neke informacije... 231 Ne, to je previše odvlačilo maštu, i nije imalo baš puno smisla. Razlozi, logika napada, ostali su nejasni. Ali ostala je činjenica, Brvson je u to bio uvjeren, da je čovjek koji je trebao biti ubijen doista i bio ubijen. Ove su mu misli prošle glavom za nekoliko sekundi; pronašao je Becotov ured, naglo otvorio vrata - i našao ga prazna. Ni Layla ni bankar nisu bili ondje. Kad se okrenuo da ode, ugledao je porculansku šalicu za espresso prevrnutu na podu pokraj stolića za kavu i nekoliko papira razbacanih po radnom stolu. I jedno i drugo bili su znaci žurnog odlaska ili kratke borbe. Začulo se mumljanje negdje u sobi ili vrlo blizu nje, lupnjava i povici. Očima je brzo pretraživao po sobi i pronašao vrata ormara. Potrčao je do njega i otvorio vrata. Layla i Jean-Luc Becot bili su svezani konopcima i bila su im zapušena usta. Zapešća i gležnjevi bili su im sputani "humanom vrpcom" od poliuretana, jakom kao koža. Bankarove naočale metalnih okvira ležale su svijene na podu ormara pokraj njega, kravata mu je bila okrenuta postrance, košulja

razderana, kosa raščupana. Iako mu je u usta bila nagurana presavijena krpa, pokušavao je vikati, izbuljenih očiju. Pokraj njega, Layla je bila svezana još temeljitije, stručno, a krpa joj je bila čvrsto nagurana u usta. Njezin sivi Chanel kostim bio je razderan; izula joj se jedna od njezinih sivih cipela s visokom petom koje su išle uz kostim. I njoj su zapešća i gležnjevi bili povezani vinilnom vrpcom. Lice joj je bilo okrvavljeno i puno modrica; očito se žestoko borila, ali ju je nadvladao svojom nadmoćnom snagom čovjek koji je nekoć bio Prospero. Okrutna zvijer koja je nekoć bila Prospero, Jan Vansina. Bryson se ispunio bijesom spram mrtvaca. Izvukao joj je krpu iz usta, a potom i iz bankarovih; oba zatočenika duboko su udahnuli teško gutajući i puneći svoja pluća toliko potrebnim zrakom. Becot je dahtao, vičući naglas. I Layla je dahtala: "Hvala ti. Moj Bože!" "Nije vas ubio", primijetio je Bryson dok je brzo razvezivao konopce. Potražio je kakav nož ili neku oštricu da raskine jaku plastičnu vrpcu; ne našavši ništa, otrčao je do bankarevog radnog stola i spazio srebrni otvarač za pisma, ali je brzo odustao od njega, jer je imao oštar vrh, ali nije imao oštricu. U ladici stola pronašao je malene, ali oštre škare, otrčao natrag do ormara i pomoću njih ih oslobodio oboje. 232 "Pozovite osiguranje!" rekao je bankar između naglih udisaja. Brvson je već čuo zvuke sirena vozila hitne pomoći koja su se približavala i koji su postajali sve glasniji, pa je rekao: "Pretpostavljam da je policija već na putu." Uhvatio je Laylu za ruku, pomogao joj da ustane i njih dvoje istrčali su iz prostorije. Dok su prolazili pokraj sobe za sastanke, ispred koje se okupilo mnoštvo ljudi, zastala je. "Dođi", prosiktao je Brvson. "Nemamo vremena!" Ali ona se zagledala u prostoriju i vidjela skvrčeno tijelo Jana Vansine okruženo nazupčanim krhotinama stakla, razbijeni prozor. "O, moj Bože!" uzdahnula je, užasnuta, dršćući. "O, moj Bože!" Nisu se zaustavili sve dok nisu stigli na Place Bel Air koji je bio pun ljudi. "Moramo otići odavde", rekao je Brvson. "Otputovati odvojeno ne smiju nas vidjeti zajedno, više ne." "Otputovati - ali kamo?" "Otići odavde - iz Ženeve, iz Švicarske!" "Što to govoriš - ne možemo jednostavno -" Zastala je usred rečenice kad je shvatila da je Brvsonu pažnja

prikovana na novine izložene na kiosku. Bio je to primjerak Tribune de Geneve. "Moj Bože", rekao je Brvson, pristupajući bliže. Pograbio ih je s visokog stalka, dok su mu oči bile prikovane na veliki glavni naslov ispisan crnim slovima iznad fotografije nekakve grozne nesreće. FRANCUSKA ZAPREPAŠTENA: KOD LILLEA ISPAO IZ TRAČNICA SUPERBRZI PUTNIČKI VLAK. LILLE - Rano jutros, tridesetak milja od Lillea, snažna eksplozija bombe izbacila je iz tračnica i raznijela superbrzi putnički vlak Eurostar. Poginulo je nekoliko stotina Francuza, Britanaca, Amerikanaca, Nizozemaca, Belgijanaca i drugih koji su krenuli na poslovno putovanje. Iako spasitelji i dobrovoljci cijeli dan neumorno rade tražeći preživjele, Francuske se vlasti pribojavaju da bi broj poginulih mogao premašiti 700. Dužnosnik kojeg smo 233 zatekli na mjestu nesreće, a koji je zatražio da ostane anonimnim, smatra kako je nesreća djelo terorista. Prema zapisima željezničkih službenika, vlak Eurostar 9007-ERS krenuo je s Gare du Norda u Parizu na put u London otprilike u 7.16 ujutro, s gotovo 770 putnika. Oko 8.00 vlak s 18 vagona prošao je kroz područje Francuske zvano Pas-de-Calais, gdje se dogodila serija snažnih eksplozija istovremeno ispod prednjeg i stražnjeg kraja vlaka. Eksploziv je navodno bio zakopan ispod tračnica. Iako nitko još nije preuzeo odgovornost, izvori u Sureteu, francuskoj službi sigurnosti, već su sastavili popis mogućih sumnjivaca. Nekoliko anonimnih izvora u Sureteu potvrdilo je raširene špekulacije da su i francuska i britanska vlada nekoliko zadnjih dana primale upozorenja u napadu koji se sprema na Eurostar. Glasnogovornik Eurostara nije ni potvrdio ni opovrgao izvještaj koji je pribavila La Tribune de Geneve da su obavještajne službe obiju zemalja imale naznake o tome tko su sumnjivi teroristi koji plani rajati vlak u zrak, ali zbog zakonskih ograničenja nisu mogle presretati ili nadzirati telefonske razgovore između mogućih terorista. "To je skandalozno", izjavio je član francuske Nacionalne skupštine Francois Chouet. "Imali smo tehničku sposobnost da spriječimo ovaj grozan pokolj, ali naši su zakoni policiji vezali ruke, tako da nije mogla ništa učiniti." U Londonu je lord Miles Parmore obnovio

svoj zahtjev u Parlamentu da se prihvati Međunarodni ugovor o nadzoru i sigurnosti. "Ako su vlade u Francuskoj i Engleskoj mogle spriječiti ovu sabotazu, bio je čisti zločin što smo sjedili i nismo ništa u vezi s tim poduzeli. To je nacionalni - ne, nego međunarodni - skandal." Savjetnik za nacionalnu sigurnost SAD-a Richard Lanchester, koji je prisutan na summitu NATO-a u Bruxellesu, dao je izjavu u kojoj osuđuje "pokolj nedužnih". Također je rekao: "U ovoj se žalosti moramo svi upitati kako osigurati da se ovakvo što više nikad ne dogodi. Davisova se uprava s velikom nevoljkošću i žaljenjem pridružuje svojim saveznicima i prijateljima Engleskoj i Francuskoj u zahtjevu da se na svjetskoj razini prihvati Međunarodni ugovor o zaštiti i sigurnosti." 234 Lille. Brysonu se sledila krv. Sjetio se tiha, konspirativnog razgovora dvojice muškaraca koji su izašli iz privatnog ureda Jacquesa Arnauda u Chateauu de Saint-Meurice. Jedan od njih bio je sam trgovac oružjem, a drugi Anatolij Prišnjikov, ruski tajkun. "Kad se jedanput dogodi Lille", rekao je Arnaud, "bit će to golem skandal. Put će biti čist." Kad se jedanput dogodi Lille. Jedni od najmoćnijih poslovnih ljudi na svijetu, jedan trgovac oružjem, a drugi mogućnik koji je bez sumnje tajno posjedovao ili kontrolirao velike segmente ruske obrambene industrije - Bryson će morati pribaviti potpun dosje - znali su unaprijed za opustošenje u Lilleu, za napad u kojem je poginulo sedam stotina ljudi. Sasvim je izvjesno da su ti muškarci bili među onima koji su ga isplanirali. Obojica njih prvaci u Upravi. Uprava je stajala iza lillske noćne more; tu nema dvojbe. Ali s kojim ciljem? Besmisleno nasilje nije bilo u stilu Uprave; Waller i ostali šefovi uvijek su se ponosili svojom strateškom genijalnošću. Sve je bilo strategija, sve je služilo krajnjem cilju. Pa čak i ubojstvo Brysonovih roditelja, čak i velika obmana u koju se pretvorio njegov život. Ubojstvo nekolicine terenskih operativaca moglo se opravdati tek potrebom da se ukloni neka zapreka, prepreka, prijetnja. Ali masovno ubojstvo sedam stotina nedužnih putnika bilo je u posve drugoj kategoriji; to nije bila obična taktika, nego viša strategija. Bit će to golem skandal. Reakcija javnosti na ovo ispadanje Eurostara iz tračnica i njegovo uništenje bila je doista

snažna, što je i neizbježno kod ovakvih tragedija koje se može spriječiti. Tragedija koju se može spriječiti. Ključ je bio mogućnost sprečavanja. Profilaksa. Uprava je željela ovaj skandal, željela je potaknuti pozive za sprečavanjem svakog budućeg terorizma. No sprečavanje je moglo značiti puno toga. Ugovor o borbi protiv terorizma bila je jedna stvar, koja bez sumnje nije predstavljala ništa više od zavjese na prozoru. Ali svakako bi svaki takav 235 ugovor vodio k jačanju nacionalnih obrana, pribavljanju oružja kojemu je namjera zaštita javne sigurnosti. Arnaudu i Prišnjikovu, trgovcima smrću, sigurno je bilo u interesu da se izazove svjetski kaos, jer je kaos bio oblik marketinga - marketinga za njihovu robu, njihovo oružje, s ciljem povećanja potražnje. Vjerojatno su ova dva mogućnika stajala iza Lillea i... I čega još? Stojeći tamo na ulici, nije bio ni svjestan vreve prolaznika. Layla je čitala članak preko njegova ramena i nešto mu govorila, ali on je nije čuo. Iz dokumenata pohranjenih u svojoj memoriji izvlačio je sve vijesti kojih se sjećao. Nekoliko nedavnih događaja o kojima je čitao i gledao televizijske izvještaje o njima, grozne stvari koje u tom trenutku nije registrirao kao one koji imaju izravnu vezu s njegovim životom, njegovom misijom. Prije samo nekoliko dana dogodila se razorna eksplozija na stanici podzemne željeznice u Washingtonu u vrijeme jutarnje gužve, u kojoj je poginulo nekoliko desetaka ljudi. Kasnije tog istog dana - sjetio se toga jer se to dogodilo u tako kobno vrijeme - američki putnički zrakoplov eksplodirao je tek što je poletio s aerodroma Kennedy, na putu u Rim. Poginulo je stotinu pedeset, stotinu sedamdeset ljudi. Prosvjedi u Americi bili su tjeskobni i bučni. Predsjednik je izdao zahtjev za prihvaćanje međunarodnog ugovora o sigurnosti, koji je prije toga u Senatu bio odbijen. Poslije Lillea, europske će se zemlje zasigurno pridružiti Amerikancima u zahtjevu za uvođenjem jakih mjera kako bi se obnovilo zdrav razum u svijetu koji uzmiče kontroli. Kontroli. Je li to bio taj "viši cilj", skriveni razlog bezumlja Uprave? Neovisna obavještajna agencija, nekoć malen ali jak igrač iza scene koji nije bio poznat nikome, nastoji ostvariti kontrolu tamo gdje ostali svijet nije uspio. Ma ne, sve je to bila prazna špekulacija, teorija o teoriji,

zaključak izveden iz provizornih naznaka. Sve je to nedokazivo, nejasno, manjkavo. Ali odgovor na Dunneovo početno pitanje, razlog zbog kojeg je taj čovjek iz CIA-e izvukao Brvsona iz njegova umirovljenja i nagovorio ga da pristupi istrazi, počeo se nametati. Bilo je vrijeme da bude otvoren s Harrvjem Dunneom i razloži mu scenarij, pretpostavke. Čekati čvrste, nepobitne dokaze u planu Uprave značilo bi dopustiti da se dogodi još jedan Lille, a to je bilo moralno neprihvatljivo. Je li 236 doista potrebno da pogine još sedam stotina nedužnih ljudi prije nego što CIA odluči nešto poduzeti? A ipak... Ipak je najveći dio slagalice još nedostajao. "Zna li Elena?" pitao je Vansina. To je podrazumijevalo da Uprava ne zna gdje je ona ili kome pripada njezina odanost. Bilo je važnije no ikad da je pronađe: samo to pitanje - zna li Elena? - podrazumijeva da ona sigurno zna nešto važno. Nešto što bi objasnilo ne samo njezin nestanak iz njegova života nego bi i razotkrilo shemu, ključ pravih namjera Uprave. "Ti nešto znaš o ovome." Lavlin glas: tvrdnja, ne pitanje. Shvatio je da mu već neko vrijeme nešto govori. Okrenuo se prema njoj. Zar ona nije čula Arnaudovu primjedbu o Lilleu u chateuu? Očito nije. "Imam teoriju", rekao je. "Koja glasi?" "Moram telefonirati." Predao joj je novine. "Odmah se vraćam." "Telefonirati? Kome?" "Daj mi par minuta, Layla." Podigla je glas. "Što to kriješ od mene? Što spremaš?" U njenim lijepim smeđim očima vidio je zbunjenost, ali i nešto više: povrijeđenost, ljutnju. Opravdano je bila ljuta. Koristio ju je kao ortakinju, a nije joj govorio gotovo ništa. Bilo je to više nego bolno, bilo je to neprihvatljivo, pogotovo za terensku agenticu takvih sposobnosti i takve upućenosti kakva je bila ona. Zastao je, a onda progovorio: "Dopusti da obavim ovaj telefonski razgovor. Kad se vratim, sve ću ti ispričati - no upozoravam te, znam puno manje nego što ti vjerojatno misliš." Dodirnula ga je rukom, što je bila brza gesta naklonosti koja je govorila puno toga - hvala ti, razumijem, uz tebe sam. Osjetio se potaknutim da je poljubi, nježno u obraz: nije to bilo ništa seksualno, već samo trenutak ljudskog dodira, izraz zahvalnosti za svu njezinu hrabrost i potporu. Brzo je hodao do kraja četvrti i zakrenuo u pokrajnju ulicu dalje od Place Bel-Aira.

Bio je tu mali tabac koji je, uz cigarete i novine, prodavao i telefonske kartice. Kupio je jednu, pronašao međunarodni telefon u govornici u toj ulici i nazvao 011, zatim 0, a zatim slijed od pet 237 brojeva. Čuo se tihi elektronski ton, a zatim je pritisnuo još sedam brojeva. Bila je to sterilna linija, broj koji mu je dao Harry Dunne; išla je izravno preko Dunneova ureda u CIA-i do njegove privatne radne sobe kod kuće. Dunne je jamčio da će se on, jedino on, javljati na telefon. Telefon je pozvonio jedanput. "Brvson." Brvson je zaustio da progovori, ali je zaustavio dah. Glas mu nije bio poznat; nije zvučao kao Dunne. "Tko je to?" upitao je. "Graham Finneran, Brvsone. Vi - mislim da znate tko sam." Dunne je spomenuo Finnerana kad su se zadnji put sreli u uredu CIA-e. Dunne je označio Finnerana kao svojeg adjutanta, i bio je to jedan od onih ljudi koji su pratili Dunnea do CIA-ina objekta u planinama Blue Ridgea, jedan od nekolicine Dunneovih povjerljivih pomoćnika. "Sto je ovo?" upitao je Brvson oprezno. "Brvsone - ja - Harry je u bolnici. Prilično je bolestan." "Bolestan?" "Znate da ima završni stadij raka - on ne govori o tome, ali očito je - i kolabirao je jučer pa su ga morali odvesti u bolnicu kolima hitne pomoći." "Hoćete reći da je mrtav, je li tako?" "Ne - hvala Bogu, nije, ali ne znam koliko će još dugo, da budem iskren. Ali u potpunosti me izvijestio o vašem... vašem projektu. Znam da je bio zabrinut, iskreno - " "U kojoj je bolnici?" Finneran je oklijevao, možda sekundu-dvije, ali bilo je to predugo. "Nisam siguran bih li rekao samo - " Brvson je prekinuo vezu; srce mu je tuklo, a krv navrla u uši. Instinkti su mu nalagali da odmah prekine vezu. Nešto nije bilo u redu. Dunne ga je uvjeravao da se nitko drugi neće javljati na telefon, a on ne bi povrijedio protokol, čak ni na smrtnoj postelji. Dunne je poznao Brvsona, znao je kako bi Brvson reagirao. Ne. Graham Finneran - ako je to uopće bio Graham Finneran, Brvson ionako ne bi prepoznao njegov glas - nikad se ne bi javio na telefon. Dunne to nikad ne bi dopustio. 238 Nešto doista nije bilo u redu, a to nije bilo samo zdravstveno stanje čovjeka iz CIA-e. Je li Uprava konačno doprla do svog glavnog neprijatelja u CIA-i i konačno neutralizirala posljednji institucionalni bedem koji je stajao na putu njezinoj

rastućoj moći? Požurio je natrag na Place Bel-Air, pronašao Laylu kako još uvijek stoji pokraj kioska. "Moram u Bruxelles", rekao je. "Što? Zašto Bruxelles? O čemu pričaš?" "Tamo je jedan čovjek - do kojeg moram doći." Gledala ga je puna pitanja, molećivo. "Dođi. Znam jedan pension u Marollesu. Zapušten je i jadan, i nije baš u ugodnom dijelu grada. Ali je zato siguran i bezimen, i tamo nas se nitko neće sjetiti tražiti." "Ali zašto u Bruxelles?" "To je zadnje pribježište, Layla. Tamo je netko tko može pomoći, netko na jako visoku položaju. To je osoba koju neki smatraju zadnjim poštenim čovjekom u Washingtonu." 239 15 Glavna centrala korporacije Systematix sastojala se od sedam velikih sjajnih zgrada od stakla i čelika koje su se nalazile u šumovitom, lijepom krajoliku - zemljište je obuhvaćalo ukupno dvadeset jutara pokraj Seattlea u državi Washington. U svakoj zgradi bile su blagovaonice i vježbaonice; uposlenici korporacije, koji su bili glasoviti po svojoj odanosti i diskreciji, imali su malo razloga nekamo odlaziti dok su na poslu. Bila je to tijesno povezana zajednica, čiji su se pripadnici novačili iz najboljih programa za osposobljavanje organiziranih po cijelom svijetu i velikodušno su nagrađivani. Također su znali da postoji još na tisuće njihovih kolega s kojima se nikada neće susresti. Napokon, Systematix je imao svoje urede diljem svijeta i posjedovao kontrolne uloge u još puno kompanija, iako je visina tih udjela ostala samo stvar lakomih nagađanja. "Imam osjećaj da više nismo u Kansasu", rekao je Tony Gupta, veseo glavni tehnološki službenik u InfoMedu, svom šefu Adamu Parkeru, dok su ih pratili u prostoriju za sastanke. Parker se jedva nasmijao. Bio je na čelu kompanije vrijedne devetsto milijuna dolara, no čak je i on morao osjetiti izvjesnu strepnju kad je ulazio u kompleks Systematixa, toliko slavljeno u pričama. "Jesi li već bio ovdje?" upitao je Parker. Bio je visok i vitak čovjek kose prošarane sjedinama koji je nekad trčao maraton, ali je morao prestati zbog ozljede koljena. Sada je veslao i plivao i, unatoč ozljedi koljena, igrao tenis s takvom surovošću da nije mogao zadržati partnere više od nekoliko igara. Bio je izrazito kompetitivan, i ta mu je osobina omogućila da izgradi svoju kompaniju, koja se specijalizirala 240 za medicinsku

“informatiku” i pohranjivanje podataka. Ali znao je kad je nadigran. “Jedanput”, rekao je Gupta. “Prije mnogo godina. Htio sam se zaposliti kao softverski inženjer, ali nisam uspio jer su na razgovoru davali nekakav enigmatski problem. A da bih uopće dotle i došao, morao sam potpisati tri ugovora o povjerljivosti. U tome su bili pravi fanatici.” Gupta si je popravio kravatu, koju je prejako svezao. Nije ju navikao nositi, ali ovo nije bila obična prigoda; Systematix nije bio poznat po upuštanju u nesigurnu neformalnost kakva je bila trend među tolikim korporacijama nove ekonomije. Peter nije imao baš dobar osjećaj u vezi s predstojećim velikim dobitkom i to nije tajio od Gupte, kojem je među svojim kolegama najviše vjerovao. “Odbor mi neće dopustiti da obustavim posao”, rekao je Parker tiho. “Jasno ti je to, zar ne?” Gupta je pogledao u njihovu pratiteljicu, plavu visoku ženu i ošinio svog šefa upozoravajućim pogledom. “Poslušajmo jednostavno što će reći veliki čovjek”, odgovorio je. Nekoliko trenutaka potom zauzeli su mjesta zajedno s dvanaesticom drugih muškaraca i žena na gornjem katu najveće zgrade, iz koje je pucao zapanjujući pogled na okolna brda. Bilo je to samo središte naizgled difuzne i decentralizirane kompanije kakav je bio Systematix. Za većinu okupljenih - direktora InfoMeda - bilo je to prvi put da se nalaze licem u lice s legendarnim utemeljiteljem Systematixa, predsjednikom i glavnim rukovoditeljem, od svijeta povučenim Gregsonom Manningom. Adam Parker je znao da je Manning u proteklih godinu dana novčanim transakcijama preuzeo na desetke takvih kompanija. “Veliki čovjek”, kako ga je nazvao Gupta, vragoljasto, ali ne ironično. Gregson Manning je doista bio velik čovjek, u tome su se gotovo svi slagali. Bio je jedan od najbogatijih ljudi na svijetu, ni iz čega je stvorio golemu korporaciju koja je proizvodila glavninu internetske infrastrukture. Svi su znali njegovu priču - kako je s osamnaest godina prekinuo školovanje na CalTechu, kako je živio u nekoj zajedničkoj kući s prijateljima zagrijanima za tehniku i kako je sa Systematixom započeo u nekoj garaži. Danas je teško zamisliti ijednu kompaniju bilo gdje na svijetu koja se u nekom svom dijelu poslovanja ne oslanja na

Systematixovu tehnologiju. Systematix je bio, kako je Forbes jednom rekao, industrija za sebe. 241 Manning se pokazao i kao veliki filantrop, mada kontroverzan. Utrošio je stotine milijuna dolara kako bi pomogao gradskim školama da se povezu na mrežu i koriste suvremenu tehnologiju kao pomoć u ostvarivanju daljnjih obrazovnih ciljeva. Parker je čuo i glasine da je Manning anonimno poklonio milijarde kako bi pomogao siromašnoj djeci u obliku stipendija za institucije višeg školstva. A poslovni ga je tisak, dakako, idolizirao. Usprkos svemu svom bogatstvu, uvijek ga se doživljavalo kao skromnog i nepretencioznog i opisivalo ne toliko kao povučenog od svijeta koliko samotnog. Barrons ga je jedanput nazvao "Daddvjem Warbucksom" 7 informatičkog doba. Ali Parker se nije mogao otresti svog osjećaja nelagode. Da, nešto od toga imalo je veze s neugodnim osjećajem prepuštanja kontrole prokletstvo, pa njegovao je InfoMed kao svoje vlastito dijete i boljela ga je pomisao da će biti sveden na sićušnu komponentu gigantskog konglomerata. No bilo je tu još nešto: gotovo pravi sraz kultura. Parker je na kraju dana bio biznismen, običan i jednostavan biznismen. I njegovi glavni investitori i savjetnici bili su biznismeni. Govorili su jezikom financija: o povratu investiranog kapitala, o dodanoj tržišnoj vrijednosti. O nabavnim centrima i prodajnim centrima. Možda to nije bilo nešto visokoumno, ali bilo je iskreno i Parker je to mogao razumjeti. Ali, čini se da Manningov um nije na taj način funkcionirao. Razmišljao je i govorio na poletan način - o povijesnim snagama, o globalnim trendovima. Činjenica što je Systematix bio tako golem i nevjerojatno profitabilan kao da mu je bila nešto usputno. "Gledaj, ti nikad nisi mario za vizionare", rekao je jednom prilikom Gupta Parkeru, poslije jedne od njihovih maratonskih strateških sjednica, i bez sumnje, nešto je naslutio. "Tako mi je drago što ste došli, svi vi", rekao je Gregson Manning svojim posjetiteljima, srdačno se s njima rukujući. Manning je bio visok, dobro građen i vitak čovjek, tamne i ulaštene kose. Bio je markantan, jakih čeljusti i širokih ramena, izrazito patricijskog držanja. Odsjevao je zdravljem, samouvjerenošću i, Parker je to morao sam sebi priznati, izvjesnom karizmom. Na sebi je imao kaki

hlače i bijelu košulju bez kravate te lagani sportski sako od kašmira. Njegov srdačni 7Lik milijunaša iz broadwayske predstave Annie. 242 smiješak otkrivao je bijele, savršene zube. "Ne bih bio ovdje da ne poštujem ono što je InfoMed postigao, a vi ne biste bili ovdje da..." Manning je zastao, a osmijeh mu je postao još širi. "Da ne cijesimo četrdeset-postotnu premiju koju nudite za naše dionice", ubacio se uz smijeh predsjednik odbora InfoMeda Alex Garfield, smežuran čovjek velikog trbuha. Garfield je bio smion kapitalist ograničene mašte koji je u začecima InfoMeda slučajno osigurao toliko potrebnu infuziju novca. Njegovo zanimanje za tvrtku nije išlo puno dalje od uvjeta pod kojima je mogao zamijeniti svoje uložene dionice. Adam Parker se nije divio Garfieldu, ali je s njim uvijek znao na čemu je. Manningu su oči zaiskrile. "Naši se interesi međusobno približavaju." "Gospodine Manning", rekao je Parker, "nešto me zabrinjava možda je to prijeporno u svjetlu ovakvih financijskih promišljanja, ali bih to svejedno htio naglas izreći." "Izvolite" rekao je Manning uz nagib glave. "Kad zadobijete InfoMed, ne dobivate samo golemu medicinsku bazu podataka, nego dobivate i sedam stotina predanih uposlenika. Volio bih znati što im se sprema. Systematix je jedna od onih tvrtki o kojima se sve zna, a opet se ništa ne zna. Privatno je vođena, čvrsto kontrolirana, a puno toga što se u njoj radi prilično je tajnovito. A opsjednutost privatnošću može pomalo uznemiravati, barem ako ste izvan tvrtke." "Privatnost?" Manning je nagnuo glavu, a osmijeh mu je nestao s lica. "Mislim da shvaćate stvari upravo obrnuto. A doista bi mi bilo žao da naše veće ciljeve ovdje držite tajnovitima." "Mislim da ne razumiju baš svi vaš organizacijski nacrt", rekao je Parker iskušavajući ga. Pogledavši uokolo po prostoriji i osjetivši strahopoštovanje s kojim su drugi promatrali Gregsona Manninga, Parker je shvatio da njegove primjedbe nisu ni najmanje dobrodošle; a shvatio je i to da mu je ovo bila zadnja prilika da ih glasno izrekne. Manning se zagledao ravno u njega, ali ne na neprijateljski način. "Prijetelju, ja ne vjerujem u shemu tradicionalne organizacije, pregrade, barijere i nedorečene odnose. Mislim da ovdje to svak zna. Ključ našeg uspjeha u Systematixu -

našeg ne baš neznatnog uspjeha, 243 mislim da to mogu reći bez lažne skromnosti - jest u napuštanju starih načina poslovanja." "Ali u svakoj korporacijskoj strukturi postoji određena logika", nije se dao Parker, dok su drugi muškarci u prostoriji neprijateljski zurili u nj. Čak se i Tony Gupta nagnuo naprijed i prijateljski ga dodirnuo po ruci. Ipak, Parker nije navikao obuzdavati svoj jezik i proklet bio ako će to sad početi činiti. "Pomoćni odjeli i etažeri, postoje razlozi za izradu dijagrama, moram to reći. Jednostavno bih htio znati kako namjeravate objediniti dobitak." Manning mu je govorio kao da se obraća malom djetetu. "Tko je izumio suvremenu korporaciju? Ljudi poput Johna D. Rockefellera iz Standard Oila i Alfreda Sloana iz General Motorsa. U posljeratnom razdoblju gospodarskog rasta imali ste Roberta McNamaru u Fordu i Harolda Geneena u ITT-u te Reginalda Jonesa u General Electricu. Bio je to vrhunac višestrukih rukovoditeljskih slojeva gdje su direktorima pomagali planeri i računovođe i operacijski stratezi. Krute strukture bile su nužne da se očuva i upravlja najnedovoljnijim od svih resursa, najvrednijom imovinom: informacijom. No, što se događa ako informacija postane tako slobodna i obilno dostupna kao zrak koji udišemo i voda koju pijemo? Sve ovo postaje nepotrebno. Ustupa mjesto nečem drugom." Parker se prisjetio jedne Manningove izjave koja se pojavila u Barronsu - nešto u smislu da je cilj Systematixa "zamijeniti vrata prozorima". I morao je priznati da je čovjek djelovao hipnotički, tako uzvišeno artikulirano kako se to i očekuje od njegove reputacije. Ipak, Parker se nelagodno komešao na svom stolcu. Sve ovo ustupa mjesto nečem drugom. "Ustupa mjesto čemu?" "Ako je stari način bio vertikalna hijerarhija, novi način koji krči sebi put jesu horizontalne mreže, presijecanje organizacijskih granica. Izgrađujemo mrežu kompanija s kojima možemo surađivati, a ne upravljati njima odozgo. Granice su srušene. Logika umrežavanja potiče samonadzor, sustave koji se rukovode prema informacijama. Neprestano nadziranje znači i to da uklanjamo čimbenike rizika unutar organizacijske strukture i izvan nje." Sunce koje je zalazilo upravo iza Gregsona Manninga stvaralo je auru oko njegove glave,

povećavajući još više uznemirujuće snažan dojam koji je ostavljao. "Poduzetnik ste. Osvrnite se oko sebe, i što vidite? Atomizirana tržišta kapitala. 244 Radikalno raspršena tržišta rada. Piramidalne organizacije koje se prepuštaju fluidnim sredstvima suradnje unutar sebe samih. Sve ovo zahtijeva od nas da istražujemo povezanost, ne samo unutarnju nego i vanjsku povezanost, da zajedno sa svojim partnerima dođemo do zajedničkih strategija; da proširimo kontrolu izvan djelokruga vlasništva. Informacijski su kanali prekrojeni. Mora postojati providnost na svim razinama. Ja samo izražavam slutnju, intuiciju koju mislim da svi imamo u pogledu budućnosti kapitalizma." Parkera su zbunile Manningove riječi. "Po načinu kako govorite, čini se kao da Systematix uopće i nije korporacija." "Nazovite je kako hoćete. Kad su granice tako propustljive, ne postoji ništa tako ograničeno kao što je tradicionalna tvrtka. Ali već smo preživjeli razdoblje rukovoditeljstva koje nije odgovorno nikome. Vlasništvo se može samo rasparčati, a rizik raspršiti. Pjesnik Robert Frost je rekao da dobre ograde čine dobre susjede. No ja u to ne vjerujem. Poroznost, zidovi kroz koje možete vidjeti, zidovi koje možete pomaknuti kad god vam je potrebno - to je ono što danas treba svijetu. Da bi uspio, moraš biti u stanju hodati kroz zidove." Manning je nakratko zastao. "A to je lakše kad ih uopće nema." Alex Garfield se okrenuo prema svom glavnom direktoru. "Neću se pretvarati da pratim sve to, Adame, ali rezultati govore sami za sebe. Gregson Manning ne treba se braniti ni pred kim. Mislim da je sve što želi reći to da ne vjeruje u čitav niz zapečaćenih poslovnih jedinica. On na svoj način govori o integraciji." "Zidovi moraju pasti", rekao je Manning, sjedeći veoma uspravno. "To je stvarnost koja je u pozadini priče o preustroju. Možda ćete reći da okrećemo unazad industrijsku revoluciju. Ona je smjerala ka razdiobi rada na različite poslove; mi pokušavamo ići s različitih poslova na proces, i postići to u domeni apsolutne vidljivosti." Parker je, frustriran, nastavio sa svojim pitanjima. "No vi ulažete u toliko tehnologija - u te tehnologije umrežavanja i ostalo - da ja ne razumijem kakva je filozofija toga", rekao je Parker. "A tu je i taj izvještaj Federalnog vijeća za

komunikacije da Systematix namjerava lansirati još jednu flotu satelita u nisku putanju oko Zemlje. Zašto? Pa već ima toliko frekventnih područja. Zašto sateliti}" Manning je kimnuo glavom kao da mu je drago zbog tog pitanja. "Možda je vrijeme da uzdignemo svoje poglede." 245 U prostoriji se začulo povlađivanje i smijeh. "Ja govorim o poslu", nastavio je Manning. "Ali razmislimo i o svom vlastitom životu. Ranije ste spomenuli privatnost. Konvencije o privatnosti tretiraju privatnu sferu kao područje osobne slobode." Sada se Manning uozbiljio. "No za mnoge to može biti sfera intimnog nasilja i zlostavljanja, i niti je osobna niti je sloboda. Kućanica koju siluju i opljačkaju s nožem pod grlom, čovjek u čiji dom upadnu naoružani pljačkaši - upitajte njih kolika je vrijednost privatnosti. Informacija u svoj svojoj opsežnosti znači oslobođenje - oslobođenje od nasilja, oslobođenje od zlostavljanja, oslobođenje od nepravde. I ako Systematix može pokrenuti društvo prema tom cilju, tada govorimo o nečemu što još nikad nismo imali u ljudskoj povijesti - nečemu što je veoma blizu potpunoj sigurnosti. Nadzor već igra određenu ulogu u našem životu i ponosan sam na ulogu koju mi imamo u tome - kamere u dizalima i u podzemnoj željeznici, u parkovima, državni nadzor i sve ostalo. No ipak, doista razrađeni sustavi nadzora, ono što biste mogli nazvati gumbima za podizanje panike, trenutačno ostaju samo luksuz bogatih. Pa, hajde da ih demokratiziramo, kažem ja. Neka svatko bude vidljiv. Jane Jacobs je pisala o očima na ulici, a mi možemo ići još dalje. Priča o globalnom selu do sada je bila samo to, priča, ali ona može postati stvarnost, a tomu može pridonijeti tehnologija." "Velika je to moć koju bi jedna organizacija trebala preuzeti." "Osim ako ni ta moć više nije neka odjelita lokacija, nego mreža sankcija koje se provode po cijelom društvu. U svakom slučaju, mislim da preusko gledate na to. Kad jednom uistinu smisljena sigurnost i zaštita sve prožme, svi ćemo mi konačno imati moć nad našim životima." Manninga je prekinulo kucanje; njegov osobni pomoćnik stajao je na vratima, izgledajući zabrinuto. "Izvoli, Daniele?" obrati mu se Manning, iznenađen njegovim upadom. "Telefonski poziv, gospodine." "Nije baš pogodan

trenutak." Manning se nasmijao. Mladi pomoćnik tiho se nakašljao. "Ovalni ured, gospodine. Predsjednik kaže da je hitno." Manning se okrenuo prema okupljenima. "Ispričavam se, dakle. Odmah ću se vratiti." 246 U svojem velikom šesterokutnom uredu, okupanom suncem, ali hladnom, Manning se smjestio u svoj stolac i pustio predsjednika na telefonski zvučnik. "Ovdje sam, gospodine predsjedniče", rekao je. "Slušajte, Greg, znate da vas ne bih smetao da nije nešto važno. Ali trebamo vašu uslugu. Odvija se serija terorističkih napada, a nama nedostaje karika na nebu iznad Lillea, u Francuskoj. Deseci američkih poslovnih ljudi pobijeni su u toj tragediji. A ni jedan od naših satelita nije bio tamo u pravo vrijeme. Francuska nas vlada već godinama bombardira zahtjevima da prekinemo prelijetanja njenog teritorija, da prekinemo s upadima u privatnost njezinih građana, tako da su obično nad tim dijelom kontinenta kamere isključene. Barem mi tako kažu moji stručnjaci, to je za mene sve špansko selo. Ali kažu mi da su Systematixovi sateliti bili na tom položaju. Morali bi imati snimke koje nam trebaju." "Gospodine predsjedniče, vi znate da našim satelitima nije dopušteno snimanje. Oni imaju dozvolu isključivo za telekomunikacije, digitalnu telefoniju." "Znam da ste to rekli Corellijevim ljudima." "Ali upravo je vaša administracija odlučila ograničiti nevladinu nadzornu instrumentaciju." Dok je Manning govorio, pogled mu je odlutao prema fotografiji njegove kćeri na radnom stolu: djevojčice pješčane boje kose sa sanjarskim, površnim osmijehom, kao da se smije nekoj privatnoj šali. "Ako želite da puzim, Greg, puzit ću. Nisam preponosan da preklinjem. Ali ovo je prokleta ozbiljna stvar. Treba nam ono što vi imate. Zaboga, olakšajte mi malo situaciju. Nisam zaboravio što ste učinili za mene u prošlosti, a neću vam ni ovo zaboraviti." Manning je pustio da prođe nekoliko sekundi u tišini. "Neka vaši tehničari iz NSA-e nazovu Partovija u moj ured. Predat ćemo što imamo." "Hvala", rekao je predsjednik Daviš promuklim glasom. "Zabrinut sam za ovaj problem jednako kao i vi", rekao je Manning, a pogled mu je ponovno počivao na djevojčici pješčane boje kose. On i njegova supruga dali su joj ime Ariel, i doista je bila magično

stvorenje. "Svi se moramo udružiti." 247 ti "Jasno", rekao je predsjednik, nespretno u svom dodijavanju. "Jasno. Znao sam da ćete to učiniti za mene." "Svi smo skupa u tome, gospodine predsjedniče." Arielin smijeh bio je kao cilik glazbene kutijice, prisjećao se, i misli su mu, inače snažno usredotočene, počele lutati. "Doviđenja, Gregsone. I hvala vam." Manning je isključio telefonski zvučnik. Učinilo mu se da mu nikada glas predsjednika Malcolma Davida nije zvučao tako napeto. Okus zle sreće može to učiniti čovjeku. 248

16 Pansion se nalazio u zapuštenom području Bruxellesa, u Maroillesu, utočištu za gradsku sirotinju i obespravljene. Mnoge zgrade iz sedamnaestog stoljeća propadale su, urušavajući se malo-pomalo. Siromašni stanovnici u stanovima bili su uglavnom imigranti s područja Sredozemlja, mnogi od njih iz zemalja Magreba. Otud je bila i krupna sumnjičava vlasnica parisona Le Samaritaine, koja je mrko sjedila iza pulta u smrdljivom gojilištu kunića koje je služilo kao hotelsko predvorje. Njezina klijentela obično su bili prolazni gosti i sitni kriminalci, kao i osiromašeni imigranti; držala je da se čovjek predobrog izgleda koji je stigao usred noći s minimalnom prtljagom i u dobroj odjeći nikako ne uklapa ovamo, i stoga je sumnjiv. Brvson je stigao vlakom na Gare du Nord i usput svratio u snackbar gdje je na brzinu pojeo kasnu večeru, gnjecave moules et frites, i popio vodnjikavo pivo. Upitao je mrku vlasnicu koji je broj sobe njegove prijateljice koja je, kako je vjerovao, stigla već ranije. Lukavo je podigla obrve i odala mu broj uz namješten smiješak. Layla je došla prije nekoliko sati, letom Saberie u zračnu luku Zaventem, za koji je kupila kartu u zadnji tren. Iako je prošla ponoć i on je očekivao da je jednako umorna kao i on, opazio je zraku svjetla kroz pukotinu između vrata i prljavog zida, te je pokucao. Njezina soba bila je tmurna i jednako prljava kao i njegova. Natočila im je Scotch, nerazvodnjen, iz boce koju je kupila blizu Vieux Marchea. "Dakle zašto se ovdje želiš sastati s tim poštenim 249 čovjekom iz Washingtona?" Dodala je vragoljasto: "To ne može biti nitko iz tvoje CIA-e - osim ako nisi našao nekog poštenog u Langleyu." Modrice na njezinu licu zadobivene u borbi s Janom Vansinom bile

su modro-ljubičaste i ružno su izgledale. Brvson je ispio gutljaj i sjeo na klimavi naslonjač. "Nije nitko iz Agencije." "Onda?" Zavrtio je glavom: "Ne još." "Ne još što?" "Sve ću ti ispričati kad dođe vrijeme. Ali još ne." Sjedeći na krivo sparenom, ali jednako klimavom stolcu s druge strane malenog stola na kojem se furnir odlijepio, odložila je svoje piće. "Kriješ od mene - dalje kriješ, zapravo - a tako se nismo dogovorili." "Ništa se nismo dogovorili, Layla." "Zar si doista mislio da ću ti se pridružiti naslijepo, u misiji koju ne razumijem?" Bila je ljuta, a to nije bilo samo zbog alkohola ili iscrpljenosti. "Nisam, dakako", rekao je umorno. "Upravo suprotno, Layla. Ne samo da nisam tražio tvoju pomoć, pokušao sam te odvratiti, maknuti iz ovoga. Ne zbog toga što sam mislio da nećeš biti korisna - izvrsna si, neprocjenjiva - nego zbog toga što nisam mogao preuzeti odgovornost da ugrozim tvoj život kao što ugrožavam svoj vlastiti. Ali ovo je moja bitka, moja misija. Ako ti imaš kakvu dopunsku korist od ovoga, ako ono što saznamo posluži i tvojoj svrsi, tim bolje." "To je tako bešćutno." "Možda jesam bešćutan. Možda takav moram biti." "No imaš ti i svoju nježnu, brižnu stranu. Osjećam je." Nije odgovorio. "Osim toga, mislim da si oženjen." "O? Zašto to kažeš?" "Jesi, zar ne?" "Jesam", priznao je. "Ali zašto to kažeš?" "Zbog nečega u načinu na koji se ophodiš sa mnom, u načinu na koji se ophodiš sa ženom. Oprezan si, dakako - konačno, ne poznaješ me - ali u isto vrijeme ti je ugodno sa mnom, zar ne?" Brvson se nasmijao, zadivljen, ali nije rekao ništa. 250 Nastavila je: "Mislim da je većina muškaraca u našem - našem poslu - nesigurna kako se ophoditi prema terenskim operativkama. Ili smo bespolne, nekog srednjeg roda, ili smo potencijal za romantično osvajanje. Ti, čini se, razumiješ da je stvar puno složenija - da žena, poput muškarca, može biti i jedno i drugo, ili ni jedno ni drugo, ili pak nešto sasvim treće." "Govoriš u zagonetkama." "To mi nije namjera. Samo mislim - pa, vjerojatno hoću reći da smo mi muškarac i žena..." Nagnula je svoju čašu prema njemu, kao neka čudna vrst pozdrava. Razumio je na što smjera, ali se pravio da ne razumije. Bila je izvanredna žena i doista ga je snažno privlačila, sve jače kako je bivao duže s njom. Ali bilo

bi sebično povoditi se za tom privlačnošću i potaknuti očekivanja kojima nije namjeravao udovoljiti, kojima nije mogao udovoljiti, sve dok konačno ne shvati što se dogodilo između njega i Elene. Tjelesna uгода vjerojatno bi bila znatna, ali bila bi trenutačna, prolazna; i jednostavno bi završila time da ih zbuni, pomuti im odnos i unese destabilizirajući element. "Čini se da govoriš iz iskustva", rekao je. "O tome kako neki muškarci ne razumiju žene koje obavljaju posao poput tebe. Je li tvoj suprug - rekla si da si bila udana za izraelskog vojnika - je li on bio od onih muškaraca koji ne razumiju?" "Onda sam bila drukčija osoba. Nisam čak bila ni mlada žena bila sam djevojka, napola formirana." "Je li te njegova smrt promijenila?" nježno je upitao Brvson. "I smrt mog oca, iako ga nikada nisam poznavala." Izgledala je zamišljeno, i otpila još jedan gutljaj. Kimnuo je glavom. Sagnula je glavu i rekla: "Yaron, to je bio moj suprug, bio je stacioniran u Kirvat Shmoni u vrijeme intifade, pomažući u obrani sela. Jednog su dana izraelske zračne snage izvršile raketni napad na hezbollahsku terorističku bazu u dolini Bekaa, nedaleko od mjesta gdje sam živjela kao dijete, i slučajno su ubili jednu majku i petero njezine djece. Bio je to košmar. Hezbollah je, dakako, uzvratio lansiranjem svojih raketa Kaćuša na Kirvat Shmonu. Yaron je pomagao seljanima da odu u skloništa. Pogodila ga je jedna raketa i tijelo mu je izgorjelo da ga se gotovo nije moglo prepoznati." Podigla je pogled suznih očiju. 251 "Dakle, reci mi, tko je imao pravo? Hezbollah, čija je jedina misija, čini se, pobiti što više Izraelaca? Izraelske zračne snage, koje su toliko željele uništiti hezbollahski tabor da nisu marile hoće li pobiti nedužne?" "Poznavala si majku koja je ubijena sa svoje petero djece, zar ne?" tiho je rekao Brvson. Kimnula je glavom, konačno izgubivši sabranost, i zagrizla usnu dok su joj suze tekle niz lice. "Bila je to moja sestra, moja... moja starija sestra. Moji mali nećaci i nećakinje." Nekoliko trenutaka nije mogla govoriti. Zatim je rekla: "Vidiš, nisu uvijek krivi samo oni koji ispaljuju Kaćuše. Katkad su to ljudi koji pribavljaju Kaćuše. Ili ljudi koji sjede u svojim bunkerima s kartama i planiraju napad. Čovjek poput Jacquesa Arnauda, koji drži u rukama pola francuske Nacionalne skupštine i

bogati se prodajući oružje teroristima, luđacima, fanaticima po svijetu. Zato želim da znaš, kad konačno zaključiš da mi možeš vjerovati, kad mi konačno kažeš zašto izlažeš svoj život i što je to što želiš saznati... Želim da znaš kome ćeš to govoriti." Ustala je i poljubila ga u obraz. "A sada moram na spavanje." Brvson se vratio u svoju sobu, a mozak mu je grozničavo radio. Bilo je od presudne važnosti da što prije dođe do Richarda Lanchestera; ujutro će početi telefonirati kako bi se dočepao savjetnika za nacionalnu sigurnost. Shvaćao je da još uvijek ima premalo informacija, a i premalo vremena. Budući da je Harry Dunne zbog nekog razloga misteriozno nestao, Lanchester je bio jedini čovjek u vladi koji je imao i moć i slobodoumlje da nešto poduzme u vezi s metastazirajućom moći Uprave. Iako se Brvson nije nikad susreo s tim čovjekom, znao je osnovne stvari iz njegova životopisa: Lanchester je zaradio milijune na Wall Streetu, ali se u svojim srednjim četrdesetima odrekao biznisa i posvetio javnom životu. Uključio se u uspješnu predsjedničku izbornu kampanju svog prijatelja Malcolma Davisa i zauzvrat bio imenovan Davisovim savjetnikom za nacionalnu sigurnost, gdje se brzo iskazao. Njegova čestitost i inteligencija učinile su ga iznimkom među ekshibicionizmom i korupcijom u Washingtonu; postao je zapažen po svom poštenom načinu razmišljanja i po skromnoj i srdačnoj oštromnosti. 252 Prema novinskom izvještaju o nesreći u Lilleu, Lanchester je došao u Bruxelles, kako je objavljeno, uglavnom u ceremonijalni posjet SHAPE-u, Vrhovnom stožeru združenih snaga Europe; tamo se posavjetovao s glavnim tajnikom NATO-a. Neće biti lako doći do Lanchestera, osobito ne u okružju NATO-vog svjetskog stožera. Ali mora postojati neki način. Nešto poslije pet ujutro, poslije napete i nemirne noći u kojoj mu je san bio isprekidan neprestanom kakofonijom prometa i noćnih pijanaca, Brvson se probudio, okupao u hladnoj vodi, jer tople, čini se, nije ni bilo, i napravio plan. Brzo se odjenuo, izašao na ulicu, pronašao stalak s novinama koji je bio otvoren cijelu noć i prodavao dobar odabir međunarodnih novina i časopisa, uglavnom europskih. Kao što je i očekivao, sve novine, od International Herald-Tribunea do

londonskog Timesa, od Le Mondea i Le Figaroa do Die Welta, objavile su opširan prikaz napada u Lilleu. Mnoge su citirale izjavu Richarda Lanchestera, često koristeći isti navod; neke od njih donijele su duže, dodatne intervjuje sa savjetnikom Bijele kuće. Brvson je uzeo svu silu novina i ponio ih u neki cafe te naručio nekoliko jakih crnih kava i počeo čitati članke, označavajući ih olovkom. Nekoliko novina nije spomenulo samo Lanchestera nego i njegova glasnogovornika, koji je bio i glasnogovornik Vijeća za nacionalnu sigurnost, čovjeka po imenu Howard Lewin. I Lewin je bio u Bruxellesu u pratnji svog šefa i u delegaciji Bijele kuće prilikom njihova posjeta glavnom stožeru NATO-a.

Glasnogovornici za tisak poput Howarda Lewina morali su biti na raspolaganju u svako doba kako bi odgovorili na hitne upite novinara. Brvson je, vrativši se u svoju hotelsku sobu, uspio dobiti glasnogovornika nakon samo jednog telefonskog poziva.

“Gospodine Lewin, mislim da nismo nikada prije razgovarali”, rekao je Brvson užurbanim, tvrdokornim glasom. “Ja sam Jim Goddard, šef europskog ureda Washington Posta, i žao mi je što vas uznemiravam tako rano ujutro, ali imamo bombu u rukama, i trebat će mi vaša pomoć oko toga.”²⁵³ Odmah je privukao Lewinovu pozornost. “Apsolutno, Jime, što je na stvari?” “Htio bih vas upozoriti. Spremamo se tiskati kompletnu priču na naslovnoj stranici o Richardu Lanchesteru. Veliki naslov, sve kompletno. Bojim se da baš nećete biti sretni. Zapravo, da budem uvredljivo iskren, mogao bi to lako biti svršetak Lanchesterove karijere. Materijal je poguban - vrhunac tromjesečnog istraživanja.” “Isuse! O čemu mi to?” “Uh, gospodine Lewin, morao sam vam reći, na mene s vrha vrše strašan pritisak da objavim tu prokletu stvar i da ne dopustim da išta procuri prije nego izađe iz tiska, ali osobno smatram da ovi članci donose golemu štetu ne samo Lanchesteru nego moguće i nacionalnoj sigurnosti, i ja...” Brvson je pustio da mu se glas na trenutak izgubi i riječi postanu nečujne. Zatim je ponudio konop za spašavanje, koji je glasnogovornik odmah zgrabio jer nije imao drugog izbora. “... želio sam vašem šefu pružiti priliku barem da odgovori na ovo - možda da čak, kvragu, malo odgodi tu stvar -

pokušavam da moji osobni osjećaji, moje divljenje prema tom čovjeku, ne stanu na put mojim ovdašnjim redakcijskim obvezama, i možda vas nisam ni smio nazvati, ali kad bih mogao postići da se tu umiješa taj veliki čovjek, možda bih se u ovoj stvari mogao poslužiti lukavošću - " "Znate li koliko je sati u Bruxellesu?" zamuckivao je Lewin. "Ova - ova obavijest u zadnji tren - to je prokleta stupica, to je od Posta sasvim neodgovorno - " "Gledajte, gospodine Lewin, prikazat ću ovo kao da ste vi zvali, ali želim da bude potpuno jasno da sam vam ja dao priliku da ugasite ovu vatru, da će sve biti na vašu vlastitu odgovornost - samo trenutak" - viknuo je na nekog zamišljenog kolegu na drugom kraju prostorije: "Ne, ne tu fotografiju, nego fotografiju Lanchesterove glave, idiote!" a potom nastavio razgovarati na telefon - "ali recite svom šefu da me mora nazvati na ovaj mobitel za deset minuta ili stvar ide u tisak, uključujući i rečenicu: Gospodin Lanchester odbio komentirati, jesmo li se razumjeli? Recite Lanchesteru - savjetovao bih vam da upotrijebite točno te riječi - da se ovaj napad tiče njegova odnosa s ruskim dužnosnikom po imenu Genadij Kosovski, jeste li upamtili?" "Genadij... kako?" 254 "Genadij Rosovski", ponovio je Bryson i dao washingtonski broj svojega mobilnog telefona, čime je izbjegao bilo kakvu pomisao da se nalazi u Bruxellesu. "Deset minuta!" Brysonov telefon zazvonio je poslije nepunih devedeset sekundi. Bryson je odmah prepoznao kulturni bariton i srednjoatlantski naglasak. "Ovdje Richard Lanchester", rekao je savjetnik za nacionalnu sigurnost tonom koji je bio blizu jakom uzbuđenju. "Što se to kog vraga događa?" "Pretpostavljam da vas je vaš glasnogovornik obavijestio o članku koji se spremamo objaviti." "Spomenuo je neko rusko ime koje nikad prije nisam čuo - Genadij, tako nešto - što je na stvari, gospodine Goddard?" "Vi jako dobro znate pravo ime Teda Wallera, gospodine Lanchester - " "Tko je dovruga Ted Waller? Što je ovo?" "Moramo razgovarati, gospodine Lanchester. Odmah." "Pa, govorite, ovdje sam! Kakvu to prljavštinu priprema Post? Goddarde, ne poznajem vas, ali siguran sam da jako dobro znate da imam kućni broj vaše nakladnice, družim se s njom, i neću oklijevati ni sekundu da je ne nazovem!"

“Moramo razgovarati osobno, ne telefonom. Ja sam u Bruxellesu; mogu biti u glavnom stožeru SHAPE-a u Monsu za otprilike jedan sat. Želim da nazovete osiguranje na ulazu da me odmah propuste i moći ćemo otvoreno razgovarati.” “U Bruxellesu ste? Ali mislio sam da ste u Washingtonu! Što dovraga - ?” “Za jedan sat, gospodine Lanchester. I preporučujem vam da odsad pa dok ja ne dođem nikome ne telefonirate o ovome.” -k Lagano je pokucao na Lavlina vrata. Brzo je otvorila; već je bila odjevena, svježe okupana, mirisna od šampona i sapuna. “Prošla sam pokraj tvoje sobe prije nekoliko minuta” rekla je dok je ulazio. “Čula sam da razgovaraš telefonom. Ne, nemoj mi govoriti, neću pitati, znam: kad bude vrijeme.” Sjao je na isti klimavi naslonjač na kojem je sinoć sjedio. “Pa, mislim da je došlo vrijeme, Layla”, rekao je, i odmah je osjetio kako 255 mu se olakšao teret, gotovo poput tjelesnog osjećaja, kao da konačno može duboko udahnuti nakon što je duže vrijeme bio bez kisika. “Trebam ti to reći, jer će mi trebati tvoja pomoć, a siguran sam da će me oni pokušati neutralizirati.” “Oni...?” Dotaknula ga je po ruci. “Što mi to govoriš?” Pažljivo je birao riječi dok je govorio. Rekao joj je sve što nije rekao nikome osim zamjeniku direktora CIA-e Harrvju Dunneu, koji je sada nestao. Povjerio joj je da ima samo jednu misiju, koja se sastojala u tome da se ubaci u tajnovitu organizaciju koja je vrlo malom broju ljudi koji znaju za nju poznata kao Uprava i da je uništi, i rekao joj je kako se očajnički nada da će uključiti Richarda Lanchestera u to svoje nastojanje. Slušala je, širom otvorenih očiju, upijajući sve; potom je ustala i stala koračati po sobi. “Ne znam razumijem li u potpunosti. To nije američka agencija - već međunarodna, multilateralna?” “Može se i tako reći. Kad sam radio za njih imali su bazu u Washingtonu, no čini se da im se glavni stožer nekamo preselio. Kamo, to ne znam.” “Hoćeš reći - jednostavno su nestali?” “Tako nešto.” “Nemoguće! Obavještajna agencija je poput svake druge birokracije - ima telefonske brojeve, brojeve faksova i kompjutore, da ne spominjemo uredsko osoblje. To bi bilo, kako se to kaže na engleskom, kao pokušati sakriti slona usred sobe!” “Uprava je, kad sam ja radio za nju, bila suhonjava, kost i koža, agilna. I vješta u

različitim oblicima kamuflaže. To je isti način na koji CIA uspijeva prurušiti svoja vlasništva kao naizgled doboroćudne privatne korporacije, ili kako su Sovjeti nekad gradili takozvana Potemkinova sela, lažna pročelja, pretvarajući postrojenja za biološko ratovanje u tvornice deterdženata ili čak koledže.”

Zamišljeno je vrtjela glavom sva u nevjerici. “I misliš li da se natječu s CIA-om i MI-6 i Mossadom i Sureteom? Sa znanjem koje imaju druge agencije?” “Ne, to uopće nije to. Njezinim se pripadnicima daje do znanja da oni obavljaju operacije za koje ostale, više matične agencije, nemaju dopuštenje, bilo putem povelje, bilo putem vladine politike.”

256 Kimnula je, ozbiljna lica. “A istovremeno su u stanju svoje vlastito postojanje držati u tajnosti? Kako je to moguće? Ljudi traćaju, tajnice imaju prijateljice... postoje kongresni nadzorni odbori...”

Otišla je do toaletnog stolića i, vidljivo smušena, počela prdjati po svojoj rućnoj torbici od crne kože, prekapajući po njoj, i konaćno izvadila ruž za usne. Lagano je nanijela boju, osušila usne maramicom i ruž vratila natrag. “Ali to je izvanredno domišljato. Kombinacija krajnje strogog razdvajanja na odjele i pažljivog novaćenja - pripadnici se pomno biraju, iz svih dijelova svijeta, ljudi ćije je porijeklo osobito pogodno za ovakvu vrst posla, koji se pridržavaju kodeksa šutnje. Razdvajanje na odjele omogućava najviše samo površno upoznavanje drugih operativaca; svatko uvijek radi najviše s jednim mentorom. Moj mentor bio je legenda u ovoj agenciji, jedan od njezinih utemeljitelja, ćovjek po imenu Ted Waller. Bio je moj idol”, dodao je sa žaljenjem. “Ali predsjednik sigurno zna!”

“Da budem iskren, nemam pojma. Vjerujem da je postojanje Uprave uvijek skrivano od bilo koga tko je zauzimać Ovalni ured. Djelomice zato da bi se zaštitilo predsjednika od toga da previše zna o ilegalnim i drugim prljavim poslovima, kako bi uvjerljivo mogao poricati stvari. To je standardni operacijski postupak u obavještajnim jedinicama diljem svijeta. A djelomice i zato, siguran sam u to, što stalna obavještajna zajednica drži predsjednika obićnim stanovnikom Bijeće kuće. Stanarem. Useljava se na ćetiri godine, možda osam ako ima sreće, kupuje novi porculan, obavlja preuređenja, upošćljava i otpušća ljude, drži

gomilu govora, a onda ode. No špijuni ostaju. Oni su zapravo stalni Washington, pravi baštinici." "I ti misliš da je jedina osoba u vladi koja najvjerojatnije zna za te aktivnosti predsjedavajući u Predsjednikovu savjetodavnom vijeću za strane obavještajne službe? Skupine koja se tajno sastaje da bi nadgledala NSA i CIA-u i sve druge američke špijunske agencije?" "Točno." "A predsjedavajući u tome je Richard Lanchester." "Upravo tako." Kimnuvši glavom, rekla je: "Zato se želiš s njime sastati." "Točno." "Ali zašto?" povikala je. "Sto ćeš mu reći?" 257 "Reći ću mu što znam o Upravi, o tome što mislim da ona sprema. To je bilo ono veliko pitanje, razlog zbog kojeg sam vraćen iz umirovljenja: tko sada upravlja Upravom? Što Uprava doista radi?" "A misliš da imaš odgovore?" Djelovala je ratoborno, gotovo sasvim neprijateljski raspoložena. "Ne, naravno da ne. Imam pretpostavke, potkrijepljene dokazima." "Kakvim dokazima? Nemaš ništa!" "Na čijoj si strani, Layla?" "Na tvojoj!" viknula je. "Želim te zaštititi, a mislim da činiš pogrešku." "Pogrešku?" "Ideš se sastati s tim Lanchesterom, a imaš... imaš samo maglu, luđačke optužbe - odmah će te odbiti. Mislit će da si šašav!" "Sasvim moguće", potvrdio je Brvson. "Ali na meni je da ga uvjerim u suprotno, i mislim da mogu." "A zašto misliš da mu možeš vjerovati?" "Imam li izbora?" "On može biti jedan od neprijatelja, jedan od lažaca! Kako možeš biti siguran da nije?" "Više nisam siguran ni u sto, Layla. Osjećam se kao da sam u nekom labirintu, izgubljen. Više ne znam gdje sam, tko sam." "Zašto si tako siguran u to da možeš vjerovati onome što ti je rekao taj čovjek iz CIA-e? Zašto si tako siguran da on nije jedan od njih, jedan od lažaca?" "Nisam siguran, rekao sam ti! Nije to stvar izvjesnosti, to je stvar proračuna, toga koliki su ti izgledi." "Znači, povjerovao si kad ti je rekao da su ti roditelji bili ubijeni?" "Moja pomajka - žena koja me čuvala nakon što su mi roditelji poginuli - poprilično je to potvrdila, iako je bolesna, mislim da ima Alzheimerovu bolest, umno je skrenula. Činjenica je da jedini ljudi koji doista znaju istinu jesu ljudi koje očajnički tražim - Ted Waller i Elena." "Elena je tvoja bivša žena." "Službeno nije bivša. Nismo se rastali. Nestala je. Valjda ćeš reći da

smo razdvojeni." "Napustila te." 258 Bryson je uzdahnuo. "Ne znam što se dogodilo. Kad bih barem znao; toliko želim saznati." "Samo je nestala i nikad se nije javila? Sad je bila tu, sljedeći je dan nestala?" "Upravo tako." Zavrtjela je glavom, pokazujući negodovanje. "No ja ipak mislim da je ti još voliš." Kimnuo je. "Tako mi je - tako mi je teško o njoj razmišljati na određen način, znati u što da vjerujem. Je li me ikada voljela, ili mi je bila dodijeljena? Je li pobjegla od mene zbog očaja, straha ili zato što je bila natjerana? Što je istina, gdje je istina?" Je li to na neki način bila posljedica njegove tajne misije u Bukureštu? Jesu li do Elene došli pometači, uplašili je i natjerali da se krije? Ali ako je tako, ne bi li mu ona ostavila kakvu poruku i objasnila svoj postupak? Još jedna mogućnost: je li nekako otkrila da joj je lagao o tome gdje je proveo taj vikend? Je li saznala da nije bio u Barceloni? Možda se osjetila povrijeđenom, izdanom, no bi li je to doista natjeralo da ode a da najprije to s njim ne raspravi?" "I misliš da ćeš nekako saznati istinu tako da letiš posvuda i tražiš operative Uprave? Pa to je ludosti" "Layla, kad jednom pronađem osinje gnijezdo, gotovi su. Sigurno znaju da imam pouzdane podatke protiv njih. Znam sve pojedinosti o operacijama još od prije dvadeset godina, o svakom prestupanju nacionalnih i međunarodnih zakona." "I sve ćeš to podastrijeti Richardu Lanchesteru, i nadaš se da će ih on razotkriti i zaustaviti?" "Ako je tako dobar čovjek kao što ljudi pričaju, upravo će to učiniti." "A što ako nije?" Brvson je šutio; ona je nastavila: "Ponijet ćeš pištolj?" "Naravno." "A gdje ti je? Nemaš ga na sebi." Pogledao ju je, iznenađeno. Brzo je zapažala. "U mojoj je prtljazi, rasklopljen je kako bih mogao proći kroz aerodromsko osiguranje." "Pa, onda", rekla je. Izvadila je iz svoje torbice maleni .45-kalibarski Heckler & Koch USP. 259 "Hvala, ali uzet ću Berettu." Nasmijao se. "Dakako, ako još imaš onaj svoj .50-kalibarski Desert-Eagle..." "Ne, Nick, žao mi je." "Nick?" Osjetio je tutnjavu u šupljini u svojim plućima; znala je njegovo pravo ime, iako ga nikada prije nije izgovorila, a on joj ga nikada nije rekao. Moj Bože, što li još zna? Uperila je pištolj u njega stojeći u sredini sobe. U trenutku je shvatio što se događa. Ukočio se u naslonjaču, a njegovi inače trenutačni refleksi umrtvili

su se zbog nevjerice. Oči su joj bile žalosne. "Ne mogu ti dopustiti da se sastaneš s Lanchesterom, Nick. Doista mi je žao, ali ne mogu." "Što to, dovraga, radiš?" upitao je. "Svoj posao. Nisi nam ostavio izbor. Nikada nisam pomišljala da će doći do ovoga." Osjećao se kao da je nestalo zraka u sobi. Tijelo mu se ohladilo; utroba mu je reagirala na šok. "Ne", rekao je promuklo, a naslonjač na kojem je sjedio polako se okretao i udaljavao kilometrima. "Ne ti. I tebe su dobili. Kad su - " Odjednom je izletio iz naslonjača poput jako nategnute opruge i bacio se na nju tako iznenada da se zapanjila i instinktivno ustuknula da bi se pripremila i zauzela obrambeni položaj, dok joj je divlja koncentracija popustila na djelić sekunde. Izbačena iz ravnoteže, zapucala je i prasak je odjeknuo u malenoj sobi potresno i zaglušujuće. Brvson je osjetio kako mu je zrno fijuknulo pokraj lijevog obraza, a barut mu opržio lice i sljepoočnicu, te čuo kako se čahura metka zabila u pod; u gotovo istom trenu poskočio je u zrak i srušio ju je na tlo, dok se pištolj otkotrljao po podu. Ali ona više nije bila žena za koju je mislio da je poznaje; pretvorila se u tigricu, prašumsku grabežljivicu divljih očiju izluđenu mirisom krvi. Layla je uzmaknula i stisnutom šakom svoje desne ruka udarila ga u vrat, dok mu je istovremeno zarila svoj lijevi lakat u plexus, te je ostao bez daha. Ipak je uspio podići se i zamahnuti šakom prema njoj, ali se ona iznenada sagnula i udarila prema gore, zarivši mu svoj desni lakat pod desni pazuh i uhvatila ga desnom rukom oko vrata u željezni stisak, te se uz glasan grleni zvuk uhvatila za mišić svoje lijeve ruke i povukla je prema sebi, gušeći ga. 260 Borio se prsa o prsa s nekima od najžešćih, najopasnijih i najuvježbanijih ubojica na svijetu, ali ona je bila u posve drugoj ligi. Bila je životinjski jaka, neumorna kao stroj i borila se s takvom surovošću kakvu nikada prije nije vidio. Nekako se uspio osloboditi stiska, ponovno srnuo i zamahnuo na nju, no ona je poskočila unazad, odvrativši njegov udarac svojom lijevom rukom, a zatim se naglo sagnula prema dolje i udarila ga šakom u trbuh, lijevom rukom štiteći svoje lice. Brvson je dahtao i uhvatio je za mekani donji dio vrata, ali bila je prebrza i zadala mu udarac u stražnji dio desnog koljena tako da je pokleknuo. Laktom ga je

udarila u stražnji dio glave i zamalo ga uspjela srušiti na pod, no Brvson se prisilio da se ne obazire na zasljepljujuću bol i skupio je svu svoju snagu združenu s borilačkim tehnikama koje je naučio prije nekoliko desetljeća i koje su mu sada dolazile kao neki refleksi iz stražnjeg dijela mozga. Izmaknuo joj se s puta, a potom se bacio frontalno na nju svom svojom težinom dok joj je istovremeno desnicom zadao udarac u lijevi bubreg. Vrisnula je, a to je bio prodoran vrisak iz sveg glasa, ne zbog boli, nego zbog bijesa. Poskočila je u zrak i okrenula se oko sebe, a istovremeno izbacila desnu nogu i udarila ga začuđujućom snagom u gornji dio trbuha. Brvson je jauknuo; stala je čvrsto naprijed na desnu nogu i udarila ga šakom u lice snagom čelika. Zatim ga je uhvatila za ramena i desno mu koljeno zarila u prepone. Kad se bolno presavio, podigla je desni lakat i udarila ga u kralježnicu. Bol je bila ošamućujuća. Uхватила ga je za lijevu stranu lica i jako mu okrenula glavu u smjeru kazaljke na satu te ga srušila. Zadnjim očajničkim naporom skupio je snagu i naglo ispružio ruke naslijepo prema njezinim nogama, udarivši je koštanim dijelom šake u živac odmah iznad lijevog koljena; zgrabio ga je i srušio ju je te je pala natraške, a on ju je svojim koljenom pritisnuo na trbuh i oštro udario postrance u vrat. Vrisnula je, opustila stisak svoje desne ruke i posegnula za nečim, a on je opazio za čim: samo tridesetak centimetara dalje ležao je Heckler & Koch; nije joj mogao dopustiti da ga se ponovno domogne! Malo se pomaknuo i zario joj lakat u vratnu hrskavicu. Hvatala je zrak i instinktivno ga htjela zgrabiti za ruku da mu pomakne lakat i oslobodi ranjivo područje, a to je njemu bilo dovoljno da zgrabi pištolj lijevom rukom, okrene ga i udari je njime 261 povrh glave pažljivo proračunatim udarcem, tako da je ne ubije, a ni da je ozbiljno osakati. Skljokala se na pod, očiju napola otvorenih, tako da su joj se vidjele samo bjeloočnice. Opipao joj je vrat tražeći bilo, i našao ga je; bila je živa, mada će biti u nesvijesti nekoliko sati. Tko god bila, što god bila, imala je priliku odmah ga na početku ubiti, kad je uperila pištolj u njega, ali oklijevala je; ili to nije mogla učiniti ili joj je bilo gotovo nemoguće podnijeti pomisao da bi to učinila. I ona je, poput njega, vjerojatno bila samo pijun,

napunjena lažima i izmanipulirana, unovačena za zadaću u vezi s kojom su je pomno držali u tami. Na neki način, i ona je bila žrtva. Žrtva Uprave? Činilo se to vjerojatnim, čak izvjesnim. I trebao ju je preispitati, saznati sve što je znala. Ali ne sad; nije bilo vremena. Potražio je maleni ormar, u kojem je izvjesila nekoliko svojih komada odjeće i naslagala nekoliko pari cipela, tražeći konop ili nešto čime bi je mogao vezati. Kleknuvši, pipao je po podu i dohvatio nešto što je prepoznao kao šiljastu petu koja se nekako otkinula s njezinih sivih cipela, onih koje je imala na sebi u ženevskoj banci. Nešto izuzetno oštro s jedne strane pete zarežalo mu je prst. Trgnuo se i uzeo maleni sivi predmet te ugledao malenu oštru britvicu koja je virila na onom kraju koji je trebao biti pričvršćen na potplat cipele. Poblizje ju je pogledao: tanka oštrica, poput rezbarskog noža, uklopljena u dno cipele, a na peti urezani nabori kako bi je se moglo pričvrstiti. Ponovno je pogledao Laylu. Još su joj se vidjele bjeloočnice, a vilica joj se objesila; bila je još bez svijesti. Njezine su cipele sa zašiljenom petom, shvatio je, bile genijalno opremljene oštricom, do koje se moglo doći tako da se odvoji petu. Pregledao je i drugu cipelu, koja je bila jednako tako prilagođena. Bio je to sjajan mali trik. A onda kao da ga je nešto ošinulo. Sjetio se nje u ormaru u bankarovu uredu, svezane "humanom vrpcom" od poliuretana svijetle boje kakvu su obično koristili agenti za sprovođenje pri prijevozu opasnih zatvorenika. Jan Vansina, operativac Uprave, sputao ju je jakim plastičnim lisičinama - koje je ona lako mogla prerezati i osloboditi se. Ženeva je bila stupica. 262 Layla je bila u dosluhu s Vansinom, oboje su bili iz Uprave. Vansina se samo pretvarao da je napada, a ona je surađivala. Mogla se osloboditi u svako doba. Što je to značilo? Na dnu mračnog hodnika bilo je maleno dizalo za dvije osobe, onakvo kakvo se pokretalo otvaranjem i zatvaranjem unutarnjih harmonika-vrata. Na sreću, nije više bilo nikoga na katu. Brvson nije vidio da netko ulazi ili izlazi iz soba na katu; vjerojatno su njih dvoje bili tu jedini. Podignuo ju je - iako nije bila krupna, sada se opustila svom težinom i bila je prilično teška - i stavio joj glavu na svoje rame, obuhvatio je ispod stražnjice te ju odnio do dizala, kao

da je to bila njegova pijana družica. Bryson se sjetio žalosnog vica o neprestanom pijanstvu svoje žene, ali nikad ga nije imao priliku ispričati. Spustio se dizalom do hotelskog podruma, koji je smrdio po preplavljenoj kanalizaciji, i posjeo je na zrnat betonski pod. Nakon nekoliko minuta potrage, našao je spremište, maknuo kante i otirače i smjestio je unutra. Starim konopom za vješanje rublja pažljivo joj je s nekoliko čvrstih uzlova svezao zglavke i gležnjeve i omotao joj konop posvuda oko nogu i torza te napravio omču i zategnuo ga u čvor na petlju. Zatim je provjerio uzlove kako bi bio siguran da se neće osloboditi prije nego što se on vrati. Konop je bio siguran - i bila je bosa; nigdje nije bilo skrivenih oštrica. Zatim je poduzeo još jednu mjeru opreza - ako ona prebrzo dođe k svijesti, mogla bi vikati i zvati upomoć - zapužio joj je usta i čvrsto ih povezo te provjerio može li ipak disati. Okrenuo je bravu na vratima spremišta, što će poslužiti samo tome da je se zadrži unutra - bio je, međutim, uvjeren da neće imati priliku sama otvoriti vrata - ali ne i da se nekoga drugoga zadrži da ne uđe. Bryson se zatim vratio u svoju hotelsku sobu kako bi se pripremio za sastanak s Richardom Lanchesterom. U mračnoj sobi na drugom kraju svijeta trojica muškaraca skupila su se oko elektronske konzole, a njihova napeta lica bila su okupana u hladnoj zelenoj svjetlosti koju su isijavale diode. 263 "Ovo je digitalni prijenos izravno s Mentora, jednog od satelita stacioniranih u svemiru iz skupine Intelsata", govorio je jedan od njih s posebnom intonacijom. Odgovor je bio žuran, a u tonu glasa nazirali su se sati provedeni pod stresom. "Ali što je s identifikacijom glasa - koliko je pouzdan Voicecast?" "Unutar je tolerancije od devedeset devet i devedeset devet zarez devet sedam stupnjeva", rekao je onaj prvi muškarac. "Izuzetno pouzdano." "Identifikacija je potvrđena", primijetio je treći muškarac. "Komunikacija je inicirana s GSM mobilnog telefona na tlu čije koordinate ukazuju na Bruxelles, u Belgiji, a primatelj je stacioniran u Monsu." Treći je čovjek namjestio skalu; glas koji se pojavio iz konzole bio je zapanjujuće jasan. "Sto je ovo?" "Moramo razgovarati, gospodine Lanchester. Odmah." "Pa, govorite, ovdje sam! Kakvu to prljavstinu priprema Post? Goddarde, ne poznajem

vas, ali siguran sam da jako dobro znate da imam kućni broj vaše nakladnice, družim se s njom, i neću oklijevati ni sekundu da je ne nazovem!" "Moramo razgovarati osobno, ne telefonom. Ja sam u Bruxellesu; mogu biti u glavnom stožeru SHAPE-a u Monsu za otprilike jedan sat. Želim da nazovete osiguranje na ulazu da me odmah propuste i moći ćemo otvoreno razgovarati." "U Bruxellesu ste? Ali mislio sam da ste u Washingtonu! Sto dovraga - ?" "Za jedan sat, gospodine Lanchester. I preporučujem vam da odsad pa dok ja ne doiem nikome ne telefonirate o ovome." "Naredi presretanje", rekao je jedan od promatrača. "Odluka se mora donijeti na višoj razini", odgovorio je drugi, očito njegov nadređeni. "Prometej možda želi nastaviti skupljati informacije o meti, o njezinim aktivnostima, o tome koliko meta zna." "Ali ako se njih dvojica sastanu u osiguranoj zgradi - kako ćemo se probiti?" "Za milog Boga, McCabe! Zar postoji mjesto na koje se mi ne možemo probiti? Prenesite zvučni dokument. Prometej će odlučiti o daljnjem tijeku akcije." 264 rJ ffil 17 Predsjednikov savjetnik za nacionalnu sigurnost sjedio je s druge strane ulaštena konferencijskog stola od mahagonija, nasuprot Brysonu, a od napetosti mu se nabralo čelo. Već više od dvadeset minuta Richard Lanchester bio je sav zaokupljen slušanjem Brvsonova izvještaja, kimajući pritom glavom, praveći bilješke, prekidajući samo radi povremenih razjašnjenja. Svako pitanje koje je postavio nije bilo samo umjesno nego i pronicavo i prodiralo je kroz slojeve nejasnoća i zbunjenosti sve do same biti stvari. Brvsona se uistinu dojmio taj čovjek, sa svojom oštromnošću i brzim shvaćanjem. Pomno je slušao, duboko usredotočen. Brvson je govorio kao da bi davao izvještaj nekom rukovoditelju ili agentu na položaju, kao što je nekad davao izvještaj Walleru poslije terenske operacije: mirno, objektivno, hladno procjenjujući mogućnosti, ali ne povezujući stvari bez nekog temelja. Pokušao je stvoriti kontekst u kojem će se otkrića moći smisljeno događati. Bilo je to teško. Dvojica muškaraca sjedila su u posebnoj osiguranoj zgradi smještenoj unutar zapovjednog i upravnog središta glavnog tajnika NATO-a. Bila je to zvučno izolirana prostorija unutar prostorije, koja je neformalno bila

poznata kao "mjhurić". Njezini zidovi i pod bili su zapravo jedan modul odvojen od okolnih betonskih zidova tridesetak centimetara debelim gumenim blokovima koji su sprečavali da bilo koja zvučna vibracija izbije iz prostorije. Svakodnevno su primjenjivane tehničke nadzorne protumjere kako bi se osiguralo da mjhurić ostane siguran, bez ikakvih prislušnih uređaja. Službenici osiguranja svakodnevno su pregledavali prostoriju i njezinu neposrednu okolinu. 267 Nije bilo prozora, pa nije bilo opasnosti od lasera ili mikrovalova kojima bi se moglo očitati titraje ljudskih glasova. Zatim, tu je bio i razrađeni sustav dodatnih mjera zaštite: spektralni korelator korišten je sve vrijeme za otkrivanje nadzora koji rabi spektralni analizator, a akustični korelator koristio je pasivnu prilagodbu zvučnog obrasca radi automatskog otkrivanja i klasificiranja svakog prislušnog uređaja. Konačno, stalno je bio uključen i akustični generator šuma, koji je ispuštao audiozid visokih tonova radi neutraliziranja mikrofona ugrađenih u zidove, kontaktnih mikrofona i svih audioprijenosnika smještenih u električne utičnice. Lanchesterovo inzistiranje da se sastanu unutar tih izvanredno osiguranih zidova mjhurića svjedočilo je u prilog ozbiljnosti s kojom je shvatio Brvsonovo hitno prenošenje informacija. Lanchester je podigao pogled, vidljivo potresen. "To što mi govorite apsurdno je, čista ludost, ali ima izvjestan prizvuk istine. Kažem to zato što djelići i mrvice onoga što govorite točno potvrđuju ono malo što ja znam." "Ali vi sigurno znate za postojanje Uprave. Vi ste predsjedavajući Predsjednikova savjetodavnog vijeća za strane obavještajne službe; mislim da biste trebali znati za nju." Lanchester je skinuo svoje naočale bez okvira i zamišljeno ih obrisao maramicom. "Postojanje Uprave jedna je od najstrože čuvanih tajni u vladi. Ubrzo nakon što sam imenovan u Vijeće, dobio sam izvještaj o njoj, i moram reći da sam u prvi mah pomislo da je čovjek koji mi je iznio izvještaj - jedan od onih bezimernih, anonimnih obavještajaca koji djeluju iza pozornice i koji su dio stalnog najužeg kruga oko Washingtona - skrenuo pameću. Bilo je to nešto najfantastičnije i najneuvjerljivije što sam ikad čuo. Tajna obavještajna agencija koja djeluje potpuno izvan vidokruga,

bez mehanizama kontrole, bez odgovornosti ili nadzora - sve to zvuči jako egzotično! Da sam se usudio ukazati na to predsjedniku, odmah bi me poslao u umobolnicu, i to sasvim opravdano." "Sto, dakle, nalazite tako neuvjerljivim? Govorite li o pravoj naravi Uprave, prijevare unutar prijevare?" "Zapravo, ne. Harry Dunne dao mi je izvještaj prije nekoliko mjeseci, u kojem je očito razotkrio jednu stranu priče. Rekao mi je kako vjeruje da su osnivači i šefovi Uprave bili sve pripadnici sovjetskog GRU-a, da je Ted Waller bio čovjek po imenu Genadij Rosovski. 268 To što mi je rekao bilo je zabrinjavajuće, zapanjujuće, i njegova otkrića zbog same svoje naravi moraju se strogo čuvati: u našoj vladi nastala bi uzbuna, razotkrivene bi bile slabosti službi sigurnosti i stvari bi se uzdrmale do temelja. Zato je vaše spominjanje tog imena odmah privuklo moju pozornost." "Ipak, sigurno ste skeptični u vezi s onim što vam je rekao." "O, da, veoma. Neću reći da sam ga odbio. Dunneova je reputacija prejaka a da bi ga se ignoriralo - ali predodžba o takvoj mamutskoj operaciji prijevare - teško je to prihvatiti, iskreno govoreći. Ne, ono što me najviše zabrinjava jesu vaše procjene trenutačnih aktivnosti Uprave." "Dunne vas je sigurno informirao o svemu tome." Polako je zavrtio glavom, jedva je pomičući. "Nisam s njim razgovarao već tjednima. Ako sastavlja takav dosje, po pravdi bi me trebao o tome obavještavati. Možda je čekao dok ne bude imao nešto više, dok ne skupi jake, neborive dokaze." "Sigurno imate načina da dođete do njega, da ga pronađete." "Nemam neke trikove iz rukava. Nazvat ću, vidjeti što mogu, ali ljudi ne mogu samo nestati sa sedmoga kata CIA-e. Ako je uzet za taoca ili je mrtav, saznat ću to, Nick. Prilično sam uvjeren da mu mogu ući u trag." "Kad smo zadnji put razgovarali bio je zabrinut u vezi s infiltracijom unutar Agencije - da je Uprava ubacila svoje pipce," Lanchester je kimnuo glavom. "Rekao bih da dokumenti koje ste pronašli kod navodnog ubojice iz Chantillvja puno govore. Uvijek je moguće da su dokumenti jednostavno ukradeni, ili da su čovjeka tamo pridobili ili unajmili. Ali morat ću se složiti i s vama i s Dunneom. Ne možemo zanemariti mogućnost da je CIA prilično duboko infiltrirana. Za nekoliko sati letim natrag u Washington i

usput ću nazvati Langlev i osobno razgovarati s direktorom. Ali dopustite mi, Nick, da s vama budem okrutno iskren. Načuli ste razgovor u dvorcu francuskog trgovca oružjem, koji implicira da su on i Anatolij Prišnjikov bili upleteni u planiranje katastrofe u Lilleu. Ne sumnjam da je to istina, ali što zapravo imamo?" "Riječ obavještajca s gotovo dvadesetogodišnjim iskustvom", tiho je rekao Brvson. 269 "Obavještajca koji je radio za tu istu bizarnu agenciju za koju sada znamo da je neprijateljska snaga koja djeluje na američkom tlu protiv američkih interesa. Žao mi je što sam tako okrutan, ali tako ispada. Vi ste prebjeg, Nick. Ni trenutak nisam posumnjao u vaše poštenje, ali vi znate kako se naša vlada uvijek odnosila prema prebjezima - s najvećom dozom sumnje. Zaboga, pa pogledajte što smo učinili s jadnim prebjegom Nosenkom koji je napustio KGB da bi nas upozorio kako Rusi stoje iza Kennedjeva ubojstva i da je i u našu CIA-u ubačena krtica na vrlo visoki položaj. Zatvorili smo ga u samicu, u zatvorsku ćeliju, i ispitivali ga godinama. James Jesus Angleton, tadašnji šef CIA-ine kontraobavještajne službe, bio je uvjeren da je to bio sovjetski mamac, pokušaj da nas se izmanipulira, odvuče na krivi trag, i ništa nije postigao. Ne samo da nije vjerovao najznačajnijem prebjegu iz KGB-a kojeg smo ikada imali - čak i nakon što je Nosenko prošao jedan detektor laži za drugim - nego je i maltretirao čovjeka, slomio ga. A Nosenko je imao konkretna imena agenata, operacija, rukovođenja. Vi mi dajete glasine, nešto što ste slučajno načuli, naznake." "Dajem vam više nego dovoljno da nešto poduzmete", oštro je rekao Brvson. "Nick, slušajte me, i shvatite. Recimo da odem do predsjednika i kažem mu da postoji nekakva hobotnica - bezlična, nebulozna organizacija čije postojanje ne mogu jasno utvrditi, ne mogu ga konkretizirati, i o čijim ciljevima mogu samo nagađati. Bio bih ismijan i izbačen iz Ovalnog ureda, ili još nešto gore." "Ne vi s vašom reputacijom." "Moja reputacija, kako je vi nazivate, temelji se na mojoj nevoljkosti da izazivam paniku, na mom ustrajanju da se ima nešto kvalitetno u rukama prije nego što se djeluje. Moj Bože, kad bi netko drugi govorio u Vijeću za nacionalnu sigurnost ili u Ovalnom uredu iznoseći takve

neosnovane tvrdnje, ja bih pobjesnio." "Ali vi znate..." "Ja ne znam ništa. Sumnje, slutnje, nešto što zamišljamo da vidimo. To nije znanje. Jezikom međunarodnog zakona, sve to ne predstavlja dokazno jamstvo. Nedovoljno je - " "Predlažete da se ništa ne poduzima?" "Nisam to rekao. Slušajte, Nick. Ja vjerujem u pravila. Stalno me grde jer sam pedantan. Ali to ne znači da ću samo sjediti i dopustiti da 270 ti fanatici pretvore svijet u svog taoca. Ono što hoću reći jest da trebam nešto više. Trebam dokaz. Mobilizirat ću sve državne autoritete koje možemo dobiti na okup, ali za to mi je potrebno da se vi vratite s nečim opipljivim." "Kvragu, nema za to vremena." "Brvsone, poslušajte me!" Brvson je na Lanchesterovu licu vidio uznemirenost. "Potrebno mi je nešto više. Nešto konkretno. Trebam znati što smjeraju. Računam na vas. Svi računamo na vas." "Računam na vas. Svi računamo na vas." Lanchesterov je glas dolazio kroz zvučničku konzolu u mračnoj sobi udaljenoj tisućama kilometara. "Dakle, kako ja mogu pomoći. Sto vam mogu staviti na raspolaganje?" Slušać je podigao telefonsku slušalicu i pritisnuo gumb. Odmah je progovorio tihim glasom. "Dakle, ostvario je kontakt. Kako smo i očekivali." "Uklapa se u sliku, gospodine", došao je glas s druge strane žice. "Ide ravno na vrh. Samo me iznenađuje što nije pokušao s ucjenom ili drugim prijetnjama." "Želim točno znati s kim radi, za koga radi." "Da, gospodine. Nažalost, ne znamo kamo će sada." "Ne brinite se. Svijet je danas vrlo malen. Ne može pobjeći. Nema kamo otići." Brvson je ostavio unajmljeni automobil nekoliko blokova podalje od Marollesa i pješice došao u pansion, pazeći na to ima li kakvih promjena ili osoba koje tu ne pripadaju. Nije bilo ničeg neobičnog, ali misli mu nisu bile opuštene. Prečesto je bio izmanipuliran i prevaren. Richard Lanchester nije ga odmah odbio, ali nije bio ni potaknut na trenutačno djelovanje. Znači li to da je i on sumnjiv? Rađala se paranoja; Brvson je znao da će na taj način izludjeti. Ne, prihvatit će Lanchestera bez provjeravanja, kao čovjeka koji je djelovao iskreno zabrinuto, ali je sasvim razumno trebao čvrste argumente da bi mogao narediti stupanje u akciju. Bio je to uzmak, ali u neku ruku i korak naprijed, jer je stekao moćnog saveznika. Ili

ako ne baš saveznika, a ono barem uho koje će poslušati. 271 Kad je prošao pokraj mrke žene za pultom, Bryson je otišao stepenicama u podrum, do spremišta. Izvana je vidio da je još zaključano; laknulo mu je. Ali više neće ništa vjerovati Layli; izvukao je pištolj iz pojasa, ispod sakoa, te stao na stranu dok je okretao bravu i onda naglo otvorio vrata. Nije iskočila; nije se čulo ništa. S mjesta na kojem je stajao mogao je vidjeti da je spremište bilo prazno. Konop za rublje bio je razrezan, a dijelovi pobacani po podu. Nestala je. Nije mogla pobjeći bez vanjske pomoći. Nije bilo načina na koji bi mogla razvezati čvorove ili ih prerezati; nije imala nikakvu oštricu ni bilo kakvo drugo oruđe. On se pobrinuo za to. Sada je bio siguran: radila je s nekim tko je bio u blizini. Njezini ortaci vjerojatno su i sada bili negdje u blizini; znali su gdje je odsjeo, i ako je ona trenutačno oklijevala pucati, oni sigurno neće. Stoga povratak u sobu nije dolazio u obzir; nije mogao riskirati. U mislima je pregledao sadržaj svog kovčega koji se nalazio gore. Već više od dvadeset godina zna da treba putovati samo s onim minimalnim, da treba pretpostaviti kako će mu netko pretražiti hotelsku sobu. Po navici je složio stvari na takav način da bi sigurno mogao zapaziti je li netko kopao po njima, a ta mu se informacija često pokazala korisnom. Budući da je pretpostavljao da će mu netko uzeti nešto iz kovčega, naučio je da ne ostavlja u njemu ništa što bi bilo nezamjenjivo. Također je naučio razdvojiti vrijedne stvari na dvije široke kategorije: na stvari koje imaju novčanu vrijednost i one koje imaju stratešku vrijednost. Obični lopovi, kradljive domaćice i njima slični najvjerojatnije će ukrasti stvari iz prve kategorije: novac, nakit, male elektronske naprave koje izgledaju skupocjeno. Najmanje je vjerojatno da će stvari iz druge kategorije - kao što su putovnice, prave i krivotvorene, osobne iskaznice, dozvole i drugi dokumenti, kutije s filmom, videovrpce ili kompjutorske diskete - uzeti običan lopov, ali ako budu ukradene, često ih se ne može nadomjestiti. Iz tog razloga, Brvson je radije u svojoj prtljazi ostavljao gotovinu i tomu slično, dok je lažne putovnice nosio sa sobom. Dosljedno toj navici, sada je imao kod sebe sve svoje dokumente, svoje oružje i krip²⁷² tografski ključ presnimljen sa

osiguranog telefona Jacquesa Arnauda, mali mikročip koji je već dosta dugo nosio sa sobom. Ako napusti svoju hotelsku sobu i nikada se u nju ne vrati, preživjet će. Trebat će mu novac, no to se može lako urediti. I moći će krenuti dalje. Ali kamo? Jednostavno prodiranje u Upravu sada nije dolazilo u obzir. Znali su za njegove neprijateljske namjere. Jedina preostala strategija bila je frontalna: pokušati pronaći Elenu, a kao mamac koristiti svoj status njezina bivšeg supruga. Oni nisu znali što on zna, što je možda saznao od nje. Bilo da mu je dodijeljena ili ne, ili da je dobila zadaću da manipulira njime, da ga drži u tami, ona mu je bez obzira na to možda nešto rekla, nepažnjom ili hotimice. Bio joj je suprug, koliko god taj brak bio prijevarno skrojen; postojali su, neizbježno, trenuci intimnosti, trenuci u kojima su njih dvoje bili potpuno sami. Prijevara bi im se lako mogla vratiti, okrenuti se protiv njih. Zašto ne? Što ako on obznani da je nešto saznao od Elene, namjerno ili nenamjerno - činjenice koje oni ne bi htjeli da on zna? Informacije koje bi se mogle držati pod ključem i koristiti kao čip za ucjenjivanje, pohranjene kod nekog odvjetnika i objelodanjene u slučaju njegove smrti? Imao je nešto u rukama. Suprug je znao nešto o svojoj supruzi što nitko drugi ne zna. Oni nisu znali što mu je ona mogla prenijeti, namjerno ili nenamjerno. Iskoristit će tu neizvjesnot, tu nejasnoću iskoristiti je kao svijetlu, sjajnu zvijezdu vodilju, kao mamac. Kako će točno to učiniti još nije znao, bio je to tek početan plan. No još su postojali agenti s kojima je bio nakratko kontaktirao, operativci u Amsterdamu i Kobenhavnu, Berlinu i Londonu, Sierra Leoneu i Pyonyangu. Započet će s metodičnim, pomnim procesom stupanja u doticaj s njima, odnosno s bilo kim od njih čije ime i podaci za kontakt još uvijek vrijede, kako bi ih iskoristio kao odvodni kanal za prenošenje poruke Tedu Walleru. Za to će mu trebati novac, no to se može lako urediti. Imao je skrivene račune u Luxembourgu i na Grand Cavmanu, još nedirnute; potreba skrivanja sredstava za nepredviđene izdatke bila je praktično zakon prirode među operativcima Uprave, stvar preživljavanja. Dogovorit će da mu se prebaci novac i osigurati sredstva koja su mu potrebna da slobodno putuje, sada kad više ne

može vjerovati CIA-i. 273 A onda će početi stupati u doticaj s bivšim kolegama, koristeći ih za prenošenje prijetećih. A zahtjev će biti: ustrajanje na tome da se sastane s Elenom. Bit će to uvjet koji će, ako mu se ne udovolji, rezultirati objelodanjivanjem informacija koje je do sada držao u pričuvi. Ucjena, čista i jednostavna. Ted Waller će razumjeti; za njega je to bilo kao majčino mlijeko. Zatvorio je vrata spremišta i potražio drugi izlaz iz hotela, gdje ne bi morao proći kroz predvorje. Nakon što je nekoliko minuta kružio mračnim podrumskim labirintima, pronašao je malo korišten izlaz za poslugu, željezna vrata koja su bila sva zahrđala. Borio se s njima dok nije uspio pomaknuti kvaku; malo potom naglo ih je otvorio. Vrata su vodila u usko dvorište posuto šljunkom i puno smeća, kroz koje se jedva moglo proći i koje je, očito, bilo rijetko korišteno. Pokrajnja ulica, koja je uglavnom služila kao prakiralište za stanovnike okolnih stanova, vodila je do glavne ulice, gdje se izgubio u mnoštvu pješaka. Najprije se zaustavio u nekoj jednoj robnoj kući, gdje je kupio potpuno novu odjeću, presvukavši se u garderobi i ostavivši tamo svoju staru odjeću, na čuđenje prodavačice. Kupio je i naprtnjaču, nešto druge ležerne odjeće i jeftinu torbu za putovanje zrakoplovom. Potraživši podružnicu velike međunarodne banke, prošao je pored izloga trgovine elektronskim priborom kojom je dominirao cijeli red televizijskih aparata koji su svi prikazivali isti program. grikaz na ekranu odmah mu je bio poznat: prepoznao je znamenitosti Ženeve; činilo se kao da je to reklama za putovanje po Švicarskoj, ali onda je shvatio da su to zapravo vijesti, a od onog što je potom vidio odsjekle su mu se noge. Bila je to Hopital Cantonal u Ženevi. Kamera je prolazila kroz njezine hodnike i kroz hitnu službu, sve prepuno ljudi na nosilima i tijela u vrećama. Kamera je prikazivala scenu iz pakla: gomila tijela pripremljena za odvoz. Na ekranu je pisalo: "Ženeva, jučer." Jučer? Pa kakva se to katastrofa mogla upravo dogoditi? Okrenuo se natrag na ulicu, zapazio stalak s novinama i ugledao velike naslove: ŽENEVA. BEDRENICA. EPIDEMIJA. NAPAD. Zgrabio je International Herald-Tribune, na kojem je uočio naslov ispisan golemim slovima veličine trideset

šest: ŽENEVSKE BOLNICE I DALJE SE PUNE ŽRTVAMA
BEDRENICE DOK MEĐUNA274 RODNE VLASTI ISPITUJU
SLUČAJ. OČEKUJE SE DO TISUĆU SMRTNIH SLUČAJEVA.
Užasnut, brzo je čitao: ŽENEVA: Iznenadno pojavljivanje bedrenice
pretvorilo se ovdje u epidemiju, dok se bolnice i klinike pune
zaraže nim stanovnicima. Procjenjuje se da je 3000 ljudi zara ženo
tom smrtonosnom bolešću, a oko 650 osoba već je proglašeno
mrtvima. Bolnice su se organizirale za hitan prijem bolesnika jer se
mnogi pribojavaju da će u nared nih 48 sati doći do najvećeg priliva
slučajeva zaraženih bedrenicom. Gradske vlasti naredile su da se
zatvore sva poduzeća, škole i svi vladini uredi te su upozorile
turiste i poslovne posjetitelje da ne dolaze u Ženevu sve dok se ne
utvrdi izvor zaraze. Gradonačelnik Alain Prisetto izrazio je svoju
zaprepaštenost i duboku bol i zamolio sta novnike i posjetitelje da
ostanu mirni. Pacijenti su počeli jučer rano ujutro pristizati u
ženevske bolnice i klinike žaleći se na žestoke simptome nalik gripi.
Do pet sati ujutro u Hopital Cantonal već je dijagnostici rano
desetak slučajeva bedrenice. Do podneva broj žrtava popeo se na
tisuće. Gradski i zdravstveni dužnosnici rade bez prestanka na
otkrivanju izvora epidemije. Ovdašnji izvori odbijaju špe kuluirati
o tome kako postoje izvještaji da je smrtonosna bolest možda
prenesena iz kamiona koji je s namontira nim raspršivačem vozio
kroz grad i izbacio oblak spora. Bedrenica ima smrtnost čak 90%.
Nakon izlaganja, kod žrtve se javlja jaka respiratorna klijenut i
ubrzo dolazi do stanja šoka, te unutar 36 sati nastupa smrt. Iako se
plućna bedrenica može liječiti kurama penicilina, ovdašnje vlasti
ističu da bolničko osoblje mora poduzeti zaštitne mjere jer inače
postoji opasnost da se i sami zaraze. Spore bedrenice mogu ostati
na životu desetlje ćima. Dok švicarske vlasti nastavljaju svoju
istragu o izvoru zaraze, zdravstveni dužnosnici procjenjuju da će se
do kraja tjedna broj žrtava popeti na desetke tisuća. Pitanje koje
ovdje mnogi postavljaju jest: zašto? Zašto je cilj bila Ženeva? I kako?
Špekulacije se kreću oko toga da je Ženeva središte brojnih
humanitarnih organizacija, uključujući i Svjetsku zdravstvenu
organizaciju. Gradona 275 čelnik je odbio komentirati proširenu

pretpostavku da je epidemija posljedica biološkog oružja koje je upotrijebila neka neimenovana teroristička organizacija koja je već tjednima, a možda i mjesecima planirala takav napad. Bryson je podigao pogled s novina, potpuno blijeda lica. Ako je ovaj izvještaj točan, a nema razloga vjerovati da nije, napad biološkim oružjem dogodio se u Ženevi dok je on još bio tamo, ili odmah nakon toga. Američki putnički avion eksplodirao u zraku... U Lilleu bomba podmetnuta pod vlak Eurostar... eksplodirala bomba u washingtonskoj podzemnoj željeznici tijekom prijepodnevnih sati... Uočio je terorističku shemu, sve učestaliju, s očitim zajedničkim karakteristikama. Svaki napad izvršen je s namjerom da se stvori kaos, da se uskomeša osjećaje javnosti i izazove strah. To su bili klasični teroristički obrasci, osim jednoga. Nitko nije preuzimao odgovornost. Bilo je uobičajeno, iako ne i nužno, da teroristi preuzmu odgovornost za svoja djela, da dokažu opravdanost. Inače incident nema nikakvu svrhu, osim besciljne demoralizacije. Budući da je Brvson znao da je Uprava stajala iza Lillea, nije ni u kom slučaju bilo nemoguće da je Uprava imala svoje prste i u ženevskom napadu. Zapravo, bilo je to sasvim izvjesno. Ali zašto? S kakvim ciljem? Sto se Uprava nadala time postići? Čemu tajni savez krajnje moćnih privatnih građana koji se udružuju da bi pokrenuli val straha na različitim mjestima diljem svijeta? Kakva je svrha toga? Brvson više nije prihvaćao teoriju da privatni trgovci oružjem pokušavaju stvoriti umjetnu potražnju za svojom robom. Uziji su beskorisni protiv epidemije bedrenice. Stvar je bila u još nečemu; u svemu tomu bila je posrijedi još nekakva shema, još nekakva logika. Ali kakva? Upravo je došao iz Ženeve, a samo nekoliko dana prije toga bio je vrlo blizu Lilleu. U oba slučaja, on je bio tamo. Istina, došao je u Ženevu zbog izvještaja da je tamo Jan Vansina, operativac Uprave. Otišao je u Chantilly - ne u Lille, ali blizu njega - da istaži aktivnosti Jacquesa Arnauda. 276 Je li moguće da mu je podmetnuto? Teroristički napadi na mjestima na kojima je on bio - hoće li nekako njega povezati s tim jer je bio blizu? Pomislio je na Harrvja Dunnea i njegovo inzistiranje da ode u Ženevu i suoči se s Vansinom. U tom ga je slučaju Dunne

potaknuo da ode tamo; Dunne je možda imao prste u tom podmetanju. Ali što je sa Chantillvjem? Dunne nije znao unaprijed... Layla je znala. U tom slučaju, Layla mu je rekla za Arnaudov dvorac u Chantillvu. Oklijevala je povesti ga onamo - ili je to samo glumila - ali ona je bila ta koja mu je rekla za Chantillv. Zapravo je mahala crvenom krpom ispred bika. Harry Dunne potaknuo ga je da ode u Ženevu; Layla ga je lukavo navela na Chantilly. Na oba mjesta odmah nakon toga došlo je do terorističkih napada. Je li moguće da su Dunne i Layla surađivali, da su oboje radili za Upravu, da su manipulirali njime, da preuzme krivnju za niz razornih napada? Isuse, što je bila istina? Presavio je novine da ih uzme sa sobom, a onda je opazio malen članak, popraćen jednako malom fotografijom. Najprije mu je fotografija privukla pozornost. Brvson je odmah prepoznao lice: bio je to čovjek rumenih obraza kojeg je vidio kako izlazi iz privatnog ureda Jacquesa Arnauda u dvorcu Chantilly, Anatolij Prišnjikov, predsjednik i glavni direktor mamutskog ruskog konglomerata Nortek. ARNAUD NAJAVIO UDRUŽIVANJE, stajalo je u naslovu. Rasprostranjeno korporacijsko carstvo Jacquesa Arnauda upravo je najavilo poslovno udruživanje s ruskim konglomeratom, koji sam po sebi predstavlja konsolidaciju brojnih industrija koje su prije pripadale sovjetskoj vojsci. Narav poslovnog udruživanja nije specificirana, ali članak je ukazao na sve veću nazočnost Norteka na europskom tržištu, spomenuvši njegovu ulogu u valu stapanja koja se odvijaju u elektronskoj industriji. Šablona je postajala jasna, ali što je to točno značilo? Stapanje velikih korporacija na svjetskoj razini, a svaka je od njih bila - ili je mogla biti - obrambeni dobavljač. Pod nadzorom Uprave, ako su njegove informacije bile točne. Je li to značilo da je Uprava pokušavala uspostaviti kontrolu nad obrambe 277 nim snagama velikih svjetskih sila? Je li se toga Harry Dunne toliko bojao? Je li ga Dunne spretno navodio u zamku da ga namagarči? Ili je i sam Dunne - ako je još živ - bio namagarčen? Sada je barem bilo jasno kamo će morati poći potražiti odgovore. U rue d'Argent, samo dva bloka sjeverno od Theatre de la Monnaie, bio je dućan s kazališnom opremom, i tu je Brvson kupio

nekoliko pojedinosti. Zatim je ušao u podružnicu međunarodne banke, gdje je zatražio prebacivanje novca s njegova luksemburškog računa. Kasno popodne imao je, ako se odbije troškove prijenosa novca, gotovo stotinu tisuća dolara, uglavnom u američkim dolarima, ali i u različitim europskim valutama. Svratio je u putničku agenciju i u zadnji se tren upisao za putovanje čarterom. Zatim je pronašao trgovinu sportske opreme i kupio još nekoliko pojedinosti. Sljedećeg dana s aerodroma Zaventem uzletio je zakupljeni oronuli Aeroflotov zrakoplov čiji su putnici bili šarolika, neotesana skupina izletnika koja je platila vrlo nisku cijenu za paket-putovanje u Rusiju pod nazivom "Moskovske noći" - tri noći i četiri dana u Moskvi, a potom cjelonoćni vlak do Petersburga, gdje će provesti dvije noći i tri dana. Smještaj će biti jeftin, što je bio fin izraz za jadan, a uključeni su i svi obroci, što i nije bio neki plus. Jedan od izletnika bio je sredovječni čovjek koji je nosio zeleno vojničko odijelo i bejzbolsku kapu te imao smeđu čupavu bradu. Putovao je sam, ali se priključio bučnom veselju. Njegovi novostečeni prijatelji upoznali su ga kao Mitcha Borowskog, knjižničara iz Quebeca, koji je putovao po cijelom svijetu i zadesio se u Bruxellesu kad ga je uhvatio poriv da ode u Moskvu. Imao je sreću da ulovi jedno od zadnjih mjesta na ovom čarter-letu. Bilo je to doslovce u zadnji tren, objasnio je svojim novim poznanicima, ali Mitch Borowsky volio je raditi stvari u zadnji tren. 278 18 Bilo je deset sati prije podne kad je sazvan neplanirani sastanak u sobi sa zemljopisnim kartama u prizemlju Bijele kuće - izvanredni sastanak agencijskih upravitelja i njihovih zamjenika. Na takvim su se izvanrednim sastancima rješavale hitne situacije, gasile vatre i, povremeno, palile vatre. Na takvim sastancima donosile su se korisne odluke koje su kolektivno stvarale državnu politiku i doktrinu. Brzi događaji zahtijevali su brze reakcije: potreban dogovor mogao se ostvariti jedino u slobodnim okvirima, neopterećenim sporom birokracijom, politiziranjem na kabinetskoj razini i beskrajnim "što ako" plahih analitičara. Uspjeh u izvršnim organima značio je usavršavanje jednog temeljnog načela. Vrhovnom zapovjedniku neće se

prezentirati problemi, već rješenja. Na ovakvim se iznenadnim sastancima - u Bijeloj kući ili u susjednoj staroj zgradi izvršnog ureda - kreiraju rješenja. Oko dugačkog stola od mahagonija bilo je osam stolica, a ispred svake bijela podloga za pisanje. Na jedan zid bila je naslonjena ružičasta sofa od damasta, slika osirotjele otmjenosti; iznad nje, uokvirena, visjela je posljednja karta položaja koju je koristio predsjednik Roosevelt, koji je odatle nadzirao američko držanje u Drugom svjetskom ratu. Na njoj je bio rukom označen datum: 3. travnja 1945. Roosevelt je umro oko tjedan dana kasnije. U narednim godinama nekadašnje najtajnije zapovjedno središte pretvoreno je u skladište. Tek je u sadašnjoj administraciji soba bez prozora ponovno stavljena u aktivnu uporabu. Tako je lijep miris povijesti pridao ozbiljnost svemu što se u njoj odvijalo.

279 Richard Lanchester sjedio je na jednom kraju stola, znatiželjno promatrajući svoje kolege. "Još uvijek mi nije jasan jutrošnji dnevni red. U poruci koju sam dobio naglašava se žurnost, ali nema baš puno sadržaja." Direktor NSA-e Corelli prvi je progovorio. "Mislim da ste vi u najboljem položaju da uvidite značenje onoga što se dogodilo", rekao je Corelli, uzvativši Lanchesteru pogled. "On je s vama stupio u doticaj." "On? Oprostite?" Lanchester je podigao obrvu. Cijelu je noć letio iz Bruxellesa, jedva se stigao istuširati i obrijati prije nego što je sazvan sastanak i prije nego što mu je priopćen zamoran raspored. Morton Culler, stariji agent u obavještajnoj službi NSA-e i dvadesetogodišnji veteran u agenciji, razmijenio je pogled sa svojim šefom. Cullerova prorijeđena kosa bila je očešljana unazad i učvršćena gelom, a njegove kritičke oči treptale su iza debelih stakala njegovih naočala nalik avijatičarskima. "Nicholas Brvson, gospodine. Govorimo o njegovu posjetu k vama u Bruxellesu." "Brvson", Lanchester je ponovio, mirna lica. "Vi znate tko je on?" "Dakako", rekao je Culler. "Sve je baš onako kako smo očekivali. Uklapa se u njegov profil. On ide ravno do vrha. Je li vas pokušao ucijeniti? Je li prijetio?" "Nije bilo tako", prosvjedovao je Lanchester. "A ipak ste se složili da se sastanete s njim licem u lice." "Svatko si u javnom životu nagomila zaštitnu ratnu opremu, Pretorijsku stražu tajnika i glasnogovornika

za tisak i dužnosnika. On je sve to preskočio uz pomoć prijevare. Ali je privukao moju pozornost time što je objelodanio da zna nešto što zna vrlo mali broj nas." "I jeste li saznali što želi od nas?" Lanchester je malo zastao. "Govorio je o Upravi." "Dakle, priznao je svoju pripadnost", rekao je direktor CIA-e James Exum. "Upravo suprotno. Opisao je Upravu kao globalnu prijetnju. Bio je nemiran što nismo već poduzeli djelotvornu akciju protiv nje. Ukazao je na obrasce prijevera, na tajnovitu supranacionalnu organizaciju. Zvučalo je šašavo, većina toga. A ipak..." Lanchester je na trenutak ušutio. "A ipak?" inzistirao je Exum. 280 "Iskreno govoreći, nešto od onoga što je govorio imalo je smisla. Uplašilo me." "On je majstor u tome, gospodine", rekao je Culler. "Pravi stroj za ispredanje priča. Genij manipulacije." "Čini se da podosta znate o tome čovjeku", ujedljivo je rekao Lanchester. "Upoznajte me s tim." "Upravo to i namjeravamo", rekao je Corelli. Kimnuo je prema dvojici nepoznatih u sobi. "Terence Martin i Gordon Wollenstein, iz zajedničkih obavještajnih snaga koje smo organizirali u tu svrhu. Zamolio sam ih da daju izvještaj svima nazočnima." Terence Martin bio je visok muškarac u svojim srednjim tridesetima, hladnih manira, a u govoru se osjećalo da potječe iz Mainea. Njegova vojnička prošlost bila je vidljiva po njegovu uspravnom držanju. "Nicholas Bryson. Sin Georgea Brysona, generala američke vojske s jednom zvjezdicom prije nego što je poginuo. Bryson je bio u četrdeset drugom bataljunu, mehanizacija, u Sjevernoj Koreji, a kasnije je služio u Vijetnamu tijekom prve faze angažmana. Puno borbenih zasluga. Sjajni izvještaji o sposobnosti i sjajne ocjene časnika, sve vrijeme. Nicholas, njegovo jedino dijete, rođen je prije četrdeset i dvije godine. U to vrijeme George Bryson bio je redovito premještan na rotirajuća mjesta po cijelom svijetu. Nina Bryson, njegova supruga, bila je savršena pijanistica i poučavala je glazbu. Tiha, skromna. Išla je s njim od mjesta do mjesta. Mladi je Nicholas proveo svoje djetinjstvo u desetak različitih zemalja. Jedanput, osam zemalja u četiri godine. Wiesbaden, Bangkok, Marrakech, Madrid, Riyad, Tai-pei, Madrid, Okinawa." "Zvuči kao recept za usamljivanje", rekao je Lanchester, polako kimajući. "Sigurno je

bilo lako izgubiti kompas u tom kaleidoskopu kultura. Uvučeš se u sebe, u svoju ljušturu, povučeš se od ljudi koji su oko tebe." "Ovdje stvari postaju zanimljive", ubacio se uglađeno Gordon Wollenstein. Bio je crvenokos i rumen, duboko izborana lica, bez kravate i pomalo raskuštrana izgleda. Tek je svojim tihim, obzirnim ponašanjem otkrivao svoju stručnost u psihologiji. Doktorirao je na Berkeleyu tezom o novoj generaciji tehnika psihološkog profiliranja, i to je bio ono što je privuklo pozornost određenih stručnjaka unutar američkih obavještajnih službi. "Bilo je to dijete koje je, svaki puta kad bi se 281 smjestili, moralo ponovno seliti. Naglo i bez puno upozorenja. A ipak je na svakom mjestu savršeno prirodno ovladao mjesnim kulturama, običajima i jezicima. Nije se prilagodio vojnim bazama, američkoj grupaciji, nego mještanima, ljudima u čijoj je zemlji živio. Najvjerojatnije kroz kontakt sa slugama svojih roditelja. Četiri mjeseca poslije dolaska u Bangkok, kad je imao osam godina, tečno je i bez naglaska govorio thai. Ubrzo poslije dolaska u Hanover, nitko od njegovih njemačkih školskih kolega nije mogao znati da je on Amerikanac. Jednako je bilo i s talijanskim, kineskim, arapskim. Čak i s baskijskim, za Boga miloga. Nisu u pitanju bili samo službeni jezici, nego i mjesna narječja - govor s igrališta, kao i govor s radiopostaja. Kao da je cijeli život proveo na tom mjestu. Bio je kao spužva, ljudski kameleon, sa zaista zadivljujućom sposobnošću da, recimo tako, postane mještanin." "Provjerili smo da su mu rezultati ispita bili izvrsni, uvijek među najboljima u razredu", rekao je Terence Martin. Podijelio je ostalima u sobi list s ispisanim kratkim pregledom. "Izvanredna inteligencija, izvanredan sportaš. Nije baš hir prirode, ali je blizu toga. Ipak, jasno je da se nešto dogodilo s njim u vrijeme odrastanja." Martin je kimnuo prema Wollensteinu, dajući mu znak da nastavi. "Govorimo o prebacivanju koda kad ljudi odrastu u višejezičnoj sredini i u stanju su bez naprezanja razmišljati i izražavati se na mnogim jezicima. Više uznemirava sposobnost prilagodbe različitim vrijednosnim sustavima, kao i njihovog odbacivanja. Zamjena jednog kodeksa časti za drugi. Što ako ne postoji jasna granica između prilagodljivosti i plutanja bez

sidra? Vjerujemo da se Brvson promijenio nakon pogibije svojih roditelja, kad je imao petnaest godina. Kad su se, nasilno, rastrgale spone roditeljskih vrijednosti, postao je podložan drugim utjecajima. Tinejdžerska buntovnost, kojom upravljaju i manipuliraju težnje protivne našima, pretvorila ga je u doista opasna čovjeka. Govorimo o čovjeku s tisuću lica. O čovjeku koji je možda odnjegovao optužbe protiv autoriteta koji su nekoć upravljali njegovim životom. Otac mu je proveo život u službi svojoj naciji. Na nekoj predracionalnoj razini, možda optužuje vladu Sjedinjenih Država za smrt svog oca. Takav čovjek nije ugodan neprijatelj." Martin je pročistio grlo. "Nažalost, nikada nismo imali luksuz biranja neprijatelja." 282 "A u ovom je slučaju on, čini se, odabrao nas." Wollenstein je zastao. "To je čovjek kod kojeg su snažne sposobnosti prilagođavanja okolnostima na rubu nečega nalik višestrukom poremećaju osobnosti. Jasno, to je samo pretpostavka. Ali moj tim i ja uvjerali smo se da je višestrukost ključna kod Nicholasa Brysona. Nije to isto što i imati posla sa stabilnim čovjekom s utvrđenim navikama i osobinama. Ako želite, možete si to zamisliti kao konzorcij u jednom čovjeku." "Važno je da razumijete što nam govori Gordon", rekao je Martin. "Svi dokazi pokazuju da se on pretvorio u doista vrlo opasnog čovjeka. Znamo za njegovu upletenost u nešto što se zove Uprava. Znamo da je Coleridge jedno od njegovih operativnih imena. Znamo da je visoko osposobljen - " Lanchester ga je prekinuo. "Rekao sam vam, govorio mi je o Upravi. Rekao je da ga pokušava uništiti." "Klasični dezinformacijski manevar", rekao je Corelli. "On je pripadnik Uprave, sa svim njezinim namjerama i ciljevima." Terence Martin otvorio je veliku čvrstu smeđu kovertu i izvukao nekoliko fotografija, koje je razdijelio među okupljenima. "Neke fotografije više su zrnate, neke manje. Uglavnom je to proizvod visokorezolucijskog satelitskog nadzora. Usmjerio bih vam pozornost na fotografiju označenu s 34-12-A." Slika je prikazivala Nicholasa Brvsona na golemom brodu za prijevoz spremnika. "Spektroskopska analiza govori nam da drži u ruci kvarcni spremnik takozvane crvene žive. To je krajnje djelotvoran jaki

eksploziv. Napravili su ga Rusi. Gadna stvar." "Upitajte samo dobre stanovnike Barcelone", rekao je Corelli. "To je upotrijebljeno u tamošnjoj nedavnoj eksploziji." "Fotografija 34-12-B zrnata je, ali mislim da ćete moći razaznati", nastavio je Martin. "Presnimili smo je s kamere osiguranja na stanici u Lilleu. Ponovno Brvson." Uzeo je drugu sliku, pogled iz zraka na krajolik desetak kilometara istočno od Lillea. Bila je to scena razaranja. iskrivljenih tračnica i razbacanih vagona, poput igračaka djeteta komu je dosadno. "Ponovno imamo forenzične dokaze koji potvrđuju da je eksploziv koji je korišten bio crvena živa. Vjerojatno je deset kubika bilo dovoljno." Martin je prosljedio još jednu sliku. Brvson u Ženevi. "Možete ga jednostavno prepoznati u metežu na ulici - kod Temple de la Fusterie." 283 "Utvdili smo da je držao spremljen novac u jednoj od ženevskih banaka", rekao je Morton Culler. "Ali ovdje je bio po nekom drugom poslu. Nismo znali kojem sve do prije nekoliko sati." "Sve dok nismo saznali da se tamo pojavila bedrenica, koja je upotrijebljena kao biološko oružje", rekao je Martin. "Upravo u području Staroga grada, gdje smo ga fotografirali. Najvjerojatnije ima saveznike, ali oni možda nisu za to znali. On je sve orkestrirao, to je jasno." Lanchester se naslonio, napeta izraza lica. "Sto mi hoćete reći?" "Nazovite to kako hoćete", rekao je Corelli. "Ali rekao bih da je vaš čovjek Tifozna Mary⁸ globalnog terora." "Po čijoj zapovijedi?" Iako je Lanchesterov pogled bio usredotočen na srednju udaljenost, glas mu je bio uporan. "To je pitanje koje vrijedi bilijun dolara, zar ne?" rekao je Exum, sa svojom prijevernom južnjačkom mlakošću. "John i ja baš se ne slažemo kod tog pitanja." John Corelli pogledao je u Martina, požurujući ga. "Ovdje sam jer me admiral Corelli zamolio da dođem ovamo u svojstvu savjetodavca", rekao je Martin. "Ali ne tajim da imam svoj prijedlog. Koliko god Bryson bio sjajan, on ne može djelovati sam. Predlažem da ga tajno pratimo i da vidimo kamo će nas odvesti. Slijedimo stršljena u košnicu." Nasmijao se i pokazao malene, ne više tako bijele zube. "A zatim upotrijebimo ledampu." "Johnovi ljudi kažu da pričekamo dok ne saznamo nešto više", rekao je Exum, tonom profinjene ljubaznosti. Nagnuo se preko stola i uzeo

fotografiju havarije EuroStara. "Ovo je moj odgovor." Odjednom mu je glas postao opor. "Preopsano je dalje odgađati. Oprostite mi, ali ovo nije prokleta znanstvena izložba. Ne možemo dopustiti da se dogodi još jedna katastrofa dok dečki iz NSA-e čekaju da dovrše svoju križaljku. A mislim da smo u ovome predsjednik i ja na istoj valnoj dužini." "Ali pretpostavimo da je on taj koji će nas dovesti do neke veće zavjere..." započeo je Corelli. Exum je frknuo. "I ako ne znate sedam vodoravno, probat ćete deset okomito. Pet slova, počinje s E..." Jako je zavrtio glavom. "John, 8Typhoid Mary - osoba s koje se na okolinu širi nešto nepoželjno ili smrtonosno po Mary Mallon, koja je bila Idiconoša tifusa. 284 Terrence, izuzetno poštujem vaše igračke sposobnosti. Ali vi i vaši pametni dečki zaboravljate jednu jednostavnu stvar. Nemamo vremena."

Lanchester se okrenuo prema Mortonu Culleru, avijatičaru iz NSA-e. "Što vi kažete?" "Exum ima pravo", rekao je Culler teška srca. "Da budem precizniji. Brvsona treba odmah privesti. A ako privođenje predstavlja bilo kakav problem, treba ga likvidirati. Moramo poslati Alfe. I dati im sasvim jasnu zadaću. Ne govorimo o momku koji duguje knjižnici što je prekoračio rok. Govorimo o nekome tko je odgovoran za masovno ubojstvo i tko, čini se, sprema još veću igru. Dok je god živ i na slobodi, nitko od nas ne može popustiti u budnosti." Lanchester se neudobno pomaknuo. "Alfe", rekao je mirno. "Zar one postoje." "Ne postoje", rekao je Culler. "Službeno." Lanchester je položio ruke na izglačani stol. "Slušajte, želim znati koliko ste sigurni u točnost ove analize", rekao je. Jer ja sam jedini u ovoj sobi koji se susreo s Brvsonom, licem u lice. I - jednostavno to moram reći - nisam ga tako doživio. Zadivio me kao častan čovjek." Lanchester je zastao i nekoliko trenutaka nitko nije govorio. "No, već su me i prije varali." "Alfe će biti odmah poslani", rekao je Morton Culler i pričekao dok njegovi kolege kimnu u znak slaganja. Neslaganja su raspravljena, zajednička odluka je donesena. Svi su razumjeli značenje ove zapovijedi. Alfe su se sastojale od uvježbanih ubojica, jednako vještih u snajperskoj paljbi kao i u borbi prsa o prsa. Mobilizirati ih protiv nekoga značilo je narediti gotovo sigurnu smrtnu kaznu.

“Dobri Bože. Traži se živ ili mrtav”, rekao je bijesno Lanchester. “Kao na divljem zapadu.” “Svi smo svjesni vaših osjećaja, gospodine”, rekao je Culler, a u glasu mu se osjetio sarkazam. “Ali to je jedini način da ovo riješimo. Previše je života u opasnosti. On bi vas odmah ubio kad bi procijenio da to odgovara njegovim ciljevima, gospodine. A svi znamo da to ipak može pokušati.” Lanchester je polako kimnuo. Izgledao je zamišljeno. “Ovo nije odluka koja se lako donosi. Možda je na moju prosudbu utjecalo to što sam se osobno s njim susreo. A brinem se i zbog toga što...” “Pravilno ste postupili, gospodine”, brzo je rekao Culler. “Samo se nadajmo da nismo zakasnili.”

285 19 Noćni klub bio je skriven u malenom pereuloku, uličici koja se odvajala od bulevara Tverski u blizini moskovske kružne ulice. Bio je doista skriven, kao neka tajna točionica alkohola 1920-ih u Americi. Međutim, za razliku od nezakonitih točionica alkohola u danima Prohibicije, ovaj klub nije bio skriven od očiju vladinih službenika za pitanje alkohola, nego od navale svjetine, gomile. Jer ovaj je klub zamišljen kao privatna oaza bogatstva i poroka za elitu, odabrane: bogate, lijepe i naoružane. Bio je smješten u klecavoj građevini od cigle koja je izgledala poput napuštene tvornice iz predrevolucionarnih vremena. A zapravo je to i bila: ovdje su se nekoć proizvodili šivaći strojevi Singer. Prozori su bili zamračeni, a postojala su samo jedna vrata, od crno obojena drva, ali s čeličnim pojačanjima, a na vratima je starim oguljenim ćiriličnim slovima bilo ispisano Sveinije mašini: šivaći strojevi. Jedina naznaka da se nešto može naći unutra bio je dugačak red crnih Mercedesa parkiranih duž uske uličice, koji su bili sasvim deplasirani, kao da su svi nekako završili na krivom mjestu, sva sila njih. Ubrzo nakon dolaska u zračnu luku Šeremetljevo-2 i nakon što se, forme radi, prijavio u hotelu Intourist zajedno s ostatkom svoje dronjave putničke skupine, Brvson je telefonirao starom prijatelju. Poslije trideset minuta tamnoplavi Mercedes sedan zaustavio se ispred Intourista i uniformirani vozač smjestio ga je na stražnje sjedalo automobila, na kojem je bila neka omotnica. Bio je sumrak, ali promet u ulici Tverskaja bio je jak, a vozači pravi manijaci, naglo su prelazili iz traka u trak,

zanemarujući bilo 286 kakva prometna pravila; vozili su čak i po pločniku kako bi pretekli sporija vozila. Otkad je Brvson zadnji put bio ovdje, Rusija je poludjela, postala je kaotična i bijesna. No većina arhitekture ostala je na svom mjestu - staljinistički gotski neboderi nalik svadbenoj torti i mamutska zgrada središnjeg poštanskog ureda; pored malog broja starih trgovina, kao što je prehrambeno trgovačko središte Jelisejevski i Aragvi, nekoć jedini pristojan restoran u gradu, bile su vidljive goleme promjene. Skupi dućani blještali su duž nekadašnje tmurne avenije kakva je bila prije pada komunističke države, ulice Gorki: Versace, Van Cleef & Arpels, Vacheron Constantin, Tiffanv. No pored vidljivih znakova plutokratskog bogatstva bili su i dokazi krajnje bijede, dokazi sloma društvenog sustava. Vojnici su otvoreno prosili milostinju, babuške su prodavale nedopušteno proizveden alkohol ili voće i povrće, ili su zaustavljale ljude ne bi li im za nekoliko rubalja prorekle sudbinu. Ovisnici o superoksidu nastupali su drskije no ikada prije. Brvson je izašao iz sedana, uzeo plastičnu karticu iz omotnice koja je ostavljena za njega i ubacio je u prorez poput onog na automatskom čitaču, na napravi montiranoj na raspadajućim drvenim vratima, okrenuvši magnetnu traku kartice prema van. Vrata su se uz zujanje otvorila i on je ušao u potpuno mračno područje. Kad su se za njim zatvorila vrata, pipanjem je potražio druga vrata, za koja mu je na jedva razumljivom engleskom rekao vozač. Uhvativši hladnu čeličnu kvaku, otvorio je sljedeća vrata i unutra ugledao napadno bizaran svijet. Ljubičaste, crvene i plave zrake svjetla lebdjele su i mreškale se na oblacima bijele magle i odskakivale od alabastrenih grčkih stupova i rimskih gipsanih kipova, šankova od crnog mramora i visokih stolaca bez naslona od nehrđajućeg čelika. Svjetla reflektora vrtjela su se visoko odozgo do tamnih zakutaka onoga što je nekad bio tvornički pod. Rock glazba kakvu Brvson nikada prije nije čuo, neka vrst ruskog techno-popa, grmjela je do zaglušujućih razmjera. Miris marihuane miješao se s mirisom jakog, skupocjenog francuskog parfema i lošeg ruskog losiona poslije brijanja. Platilo je svoju pristupnicu, iznos koji je odgovarao 250 američkih dolara, i postrance se probio kroz gusto

zbijeno mnoštvo gangstera sa zlatnim lancima i golemim blistavim Rolexima koji su se vrtjeli u krug i nekako uspijevali razgovarati mobilnim telefonima unatoč zaglušujućoj glazbi, praćeni svojim pratilicama i drugim ženama koje su ili bile ovi 287 snice ili su pokušavale izgledati poput njih, s velikim dekolteima i kratkim suknjicama, ništa ne ostavljajući mašti. Krupni tjelesni čuvari obrijanih glava mrko su gledali; klupski redari šunjali su se uokolo, odjeveni poput ninja u crna vojnička odijela i noseći pendreke. Visoko iznad pulsirajuće spastične gomile bila je galerija od stakla i čelika, gdje se moglo kroz stakleni pod promatrati donje poskakivanje, kao da je to bio neki egzotični terarij s drugog svijeta. Popeo se spiralnim čeličnim stepenicama na galeriju, koja se pokazala kao potpuno drugačiji svijet. Glavna atrakcija na ovoj razini bile su striptizete, uglavnom platinaste blondinke, mada ih je nekoliko imalo kožu boje ebanovine, a njihove prevelike grudi očito su sve bile napunjene silikonom. Plesale su pod jakim reflektorima, razmještene po cijeloj galeriji. Zaustavila ga je domaćica u prozirnoj opravi i s telefonskim slušalicama na glavi; brzo je izrekla nekoliko riječi na ruskom. Brvson je odgovorio bez riječi pruživši joj nekoliko novčanica od po dvadeset dolara, i ona ga je otpratila do klupice od čelika i crne kože. Čim je sjeo, konobar mu je donio nekoliko pladnjeva zakuske, ruskih predjela: ukiseljeni goveđi jezik s umakom od hrena, crveni i crni kavijar i blini, gljive u aspiku, ukiseljeno povrće, haringu. Iako je bio gladan, ništa od toga nije mu izgledalo posebno privlačno. Pojavila se i boca Dom Perignona - "komplimenti od vašeg domaćina", kako je objasnio konobar. Brvson je sjedio sam i promatrao mnoštvo, a nakon nekoliko minuta ugledao je elegantnu, mršavu figuru Jurija Tarnapolskog, koji je lagano prilazio stolu, obiju ruku ispruženih u znak živahne dobrodošlice. Tarnapolski kao da se pojavio niotkud, no Brvson je sada shvatio da je prepredeni bivši KGB-ovac zapravo na galeriju ušao iz kuhinje. "Dobrodošao u Rusiju, moj dragi Coleridge!" uskliknuo je Jurij Tarnapolski. Brvson je ustao, i njih su se dvojica zagrlila. Iako je Tarnapolski odabrao neobično sastajalište, bio je čovjek izvrsnog i vrlo skupog ukusa. Kao i obično, bio je

besprijeckorno odjeven u englesko naručeno odijelo i kravatu od fulara. Prošlo je sedam godina otkako su on i Brvson surađivali, i mada je Tarnapolski sada zašao duboko u svoje pedesete, njegovo preplanulo lice bilo je glatko i bez bora. Taj se Rus uvijek dobro brinuo o sebi, no činilo se da je ipak obavio neki skupi kirurški kozmetički zahvat. 288 "Izgledaš mlađe no ikad", rekao je Bryson. "Da, pa, novcem se sve može kupiti", odgovorio je Tarnapolski, ciničan i veseo kao i uvijek. Pokazao je konobaru da natoči Dom Perignon, zajedno s malim čašama gruzijskog vina, bijelog Tsinalalija i crvene Kvančkare. Kad je Tarnapolski podigao čašu u zdravicu, jedna je striptizeta pristupila stolu; Jurij je ubacio nekoliko novih rubaljskih novčanica velikog iznosa u njezin trokut na spolovilu i uljudno je uputio u smjeru stola za kojim je sjedio neki poslovni čovjek u tamnom odijelu. On i Brvson odradili su zajedno nekoliko krajnje osjetljivih poslova, koje je Tarnapolski uvijek smatrao visoko unosnima; zadnja je bila operacija Vektor. Međunarodne ekipe za ispitivanje oružja nisu mogle naći dokaze koji bi poduprli glasine da Moskva ilegalno proizvodi biološko oružje. Kad bi god inspektori "iznenada", nenajavljeno došli u posjet Vektorovim laboratorijima, ne bi ništa pronašli. Njihovi "iznenadni" posjeti uopće nisu bili iznenadni. Zato su direktori Uprave poučili Brvsona da ako želi dobiti jak dokaz o tome da Rusi rade na biološkom oružju, trebat će provaliti u Vektorov središnji laboratorij u Novosibirsku. Koliko god Brvson bio domišljat, bio je to zastrašujući prijedlog. Trebala mu je pomoć na terenu, i pojavilo se ime Jurija Tarnopolskog. Tarnapolski je nedavno umirovljen i sada je radio privatno, što je značilo da je bio na rasprodaji u korist najboljeg ponuđača. Iako je cijena bila pretjerana, Tarnapolski se pokazao vrijednim svake isplaćene kopjejeke. Nabavio je Brvsonu nacрте laboratorija i čak je uredio da se ulični stražar zabavi "navodnom provalom" u rezidenciju predsjednika gradskog upravnog vijeća. Koristeći se svojom iskaznicom KGB-a kako bi se dojmio čuvara u institutu i zaplašio ih, Tarnapolski je uveo Brvsona u trećerazinsko okruženje hlađenih tankova, gdje je Brvson uspio pronaći ampule koje su mu trebale. Zatim je Tarnapolski uredio da

se ampule tajno iznesu iz zemlje kružnom rutom, skrivene u pošiljci smrznute janjetine namijenjene izvozu na Kubu. Tako su Brvson i Uprava uspjeli dokazati ono što deseci inspektora nisu mogli: da je Vektor, a time i Rusija, bio upleten u proizvodnju biološkog oružja. Imali su neoboriv dokaz u obliku sedam ampula bedrenice, izuzetno rijetke vrste. 289 U to vrijeme Brvsonu je bilo drago zbog tog uspjeha, genijalno izvedene operacije, i doista, Ted Waller ga je jako hvalio. Ali vijesti iz Zeneve o iznenadnom izbijanju epidemije rijetke vrste bedrenice upravo one vrste koju je on donio iz Novosibirsk - sada je sve okrenula naopako. Sada mu je bilo zlo od toga kako je izmanipuliran. Nije uopće bilo u pitanju da je bedrenica koju je ukrao prije nekoliko godina upravo upotrijebljena u ženevskom napadu; Tarnapolski mu se široko osmjehivao.

“Sviđaju li ti se naše crnopute ljepotice iz Kameruna?” pitao ga je. “Siguran sam da razumiješ koliko je važno da nikome ne kažeš za moj posjet”, rekao je Brvson, naprežući se da sam sebe čuje od buke. Tarnapolski je slegnuo ramenima, kao da hoće reći da to nije uopće morao pitati. “Prijatelju moj, svi mi imamo svoje tajne. I ja ih imam nekoliko, što možeš zamisliti. Ali ako si u gradu, mogu li pretpostaviti da nisi ovdje radi razgledavanja - kao ostali iz tvoje skupine?” Brvson je objasnio narav osjetljive operacije za koju je htio unajmiti Tarnapolskog. No, čim je Brvson izgovorio ime Prišnjikov, KGB-ovčev izraz lica vidljivo se promijenio. “Coleridge, dragi, ja nisam od onih koji, kako vi kažete, gledam poklonjenom konju u zube. Kao što znaš, uvijek sam uživao u našim zajedničkim pothvatima.” Pogledao je Brvsona mrko, čak uzrujano. “Manje se bojimo predsjednika vlade. Znaš, kolaju priče o tome čovjeku. To nije biznismen američkog tipa, to ti mora biti jasno. Kad te Anatolij Prišnjikov stavi na nišan, ne dobivaš socijalnu pomoć. Vjerojatnije ćeš prije završiti kao sastavni dio cementa koji izrađuje jedna od njegovih tvrtki. Ili kao sastavni dio boje ruža za usne koji prodaje druga njegova kompanija. Znaš li kako nazivaš gangstera koji je podmićivanjem i ucjenama stekao vlasništvo nad velikim dijelom industrije tvoje zemlje?” Tarnapolski se blijedo nasmijao i odgovorio na vlastito pitanje. “Nazivaš ga glavnim direktorom.”

Brvson je kimnuo glavom. "Težak cilj zahtijeva lijepu naplatu." Tarnapolski se približio Brvsonu na klupici. "Coleridge, prijatelju moj, Anatolij Prišnjikov je opasan i nemilosrdan čovjek. Siguran sam da ima svoje saveznike i u ovom klubu, ako on nije i njegov vlasnik." "Razumijem, Jurij. Ali ti nisi čovjek koji se krije od izazova, koliko se sjećam. Možda možemo nešto napraviti na obostrano zadovoljstvo." 290 Nekoliko sljedećih sati ova su dvojica, u klubu, a potom i u golemom stanu Tarnapolskoga na Sadovu-Samotehnaja, razrađivala financijske uvjete i činila krajnje složene pripreme. Bit će potrebna pomoć još dvojice, a za njih će se pobrinuti Tarnapolski. "Da bi se došlo do Anatolija Prišnjikova, krv će se morati proliti" upozorio je Tarnapolski. "A tko kaže da neće biti naša, hmm?" Do ranih jutarnjih sati razradili su plan. Odustali su od bilo kakvog izravnog pristupa Prišnjikovu, koji je predobro branjena i preopasna meta. Ranjiva točka, zaključio je Tarnapolski nakon što je obavio nekoliko diskretnih telefonskih razgovora s bivšim kolegama iz KGB-a, bio je Prišnjikovljev stariji zamjenik, malen mršav čovjek po imenu Dmitri Labov. Prišnjikovljev dugogodišnji pomoćnik Dmitri Labov bio je poznat u određenim krugovima kao čelovek koji brani sekreti - čovjek koji čuva tajne. No čak ni Labov neće biti jednostavna meta. Tarnapolskijevo istraživanje je pokazalo da zamjenika svakodnevno voze tamo i natrag od njegova strogo čuvanog stana do strogo čuvanog ureda u Norteku, u predgrađe Moskve u blizini stare Izložbe gospodarskih postignuća SSSR-a na Prospektu mira. Labovljevo vozilo s vozačem bio je Bentlev otporan na metke i bombe - Brvson je znao da zapravo ne postoje vozila koja su potpuno otporna na metke i bombe - koji je na svojoj šasiji imao gotovo dvije tone oklopa. Bio je to praktično tenk, oklopno vozilo IV. razine, najviše razine zaštite koja postoji, koje je u stanju zaustaviti izuzetno snažno vojno streljivo, kao što su primjerice NATO-ovi meci 7,62. Prilikom svojih zadataka u Mexico Cityju i Južnoj Americi upoznao se s takvim oklopnim vozilima. Obično su načinjena od 6-milimetarskog aluminijskog 2024-T3, kao i izvrsne sintetske sastavine, obično aramida i polietilena vrlo velike molekularne težine. Unutar čeličnih

automobilskih vrata nalazi se plastični sloj pojačan jakim fiberglasom, debeo 12 milimetara, koji je u stanju zaustaviti .30-kalibarsko karabinsko zrno ispaljeno s udaljenosti od dva metra. Staklo je polikarbonatna\$staklena ploča; spremnik za gorivo je s automatskim zatvaranjem, protueksplozivan čak i prilikom izravnog pogotka; specijalna suha baterija održava motor u pogonu i poslije napada. Gume s 291 potpornim prstenovima omogućavaju bijeg pri velikoj brzini do osamdeset kilometara udaljenosti i nakon što je guma pogođena. Labovljev Bentley vjerojatno je prilagođen posebno za Moskvu, gdje bande koriste jurišne puške AK-47. Također mu vjerojatno ništa ne mogu ni granate ni malene cjevaste bombe, pa čak ni streljivo velike brzine s metalnom vanjskom čahurom koja probija oklop. Ali uvijek postoje ranjiva mjesta. Jedno bi mogao biti vozač, koji vjerojatno nije profesionalno obučan. Ruski su plutokrati iz nekog razloga bili skloni svoje osobne pomoćnike koristiti kao vozače jer nisu imali povjerenja u profesionalce i nisu si dali truda da ih obuču u nečem što su vjerojatno držali zdravim razumom, mada to nije baš tako. A postojalo je još jedno ranjivo mjesto - i oko toga je Bryson razradio svoj plan. Svakog je jutra točno u sedam sati Dmitri Labov napuštao svoju stambenu zgradu blizu Arbata, vrlo ekskluzivnu, nedavno obnovljenu zgradu iz devetnaestog stoljeća koja je nekada bila namijenjena za visoke dužnosnike Centralnog komiteta i Politbiroa. Stambeni kompleks, koji je sada udomljavao nove ruske bogataše, uglavnom pripadnike mafije, bio je zaključan i dobro čuvan. Ta dosljednost u rasporedu, kako ga je informirao Tarnapolski, bila je primjer nemarnog osiguranja spojenog s razmetljivim zaštitinim mjerama kakve su bile svojstvene brojnim kriminalnim pothvatima, uočio je Brvson. Profesionalci u osiguranju znali su koliko je važno mijenjati raspored svojih zaduženja, osiguravajući time da ništa ne bude predvidljivo. Baš kako su obavijestili Tarnapolskog, Labovljev Bentley izašao je iz novoizgrađene podzemene garaže ispod Labovljeve stambene zgrade i kratko je vozio prije nego što je skrenuo na Kalinin prospekt. Brvson i Tarnapolski, u neuglednoj Volgi, slijedili su Bentley dok je vozio kružnom ulicom sve do

Prospekta mira. Ubrzo nakon što je prošao Sputnjikov obelisk oklopljen titanijem, koji se uzvišeno vinuo u nebo, Bentley je skrenuo u Eizensteinovu ulicu i nastavio do obnovljene barunske palače koja je služila kao upravna zgrada Norteka. Tamo je Labovljev automobil ušao u drugu podzemnu garažu. 292 Ostat će tamo cijeli dan. Jedino što je bilo donekle nepredvidivo u Labovljevu rasporedu bilo je vrijeme njegova povratka kući. Imao je ženu i troje djece i bilo je poznato da je obiteljski čovjek koji nikada nije propuštao večerati kod kuće, osim ako na poslu nije iskrsnulo nešto hitno ili ga je Prišnjikov pozvao. Većinom je, međutim, njegova limuzina napuštala Nortekovu garažu u sedam-sedam i petnaest. Te je večeri Labov očito imao namjeru doći kući na vrijeme da bi večerao s obitelji. Pet minuta poslije sedam sati njegov je Bentley izašao iz Nortekove garaže. Tarnapolski i Brvson čekali su u prljavom bijelom kamionetu za prijevoz paketa na drugoj strani ulice, a Tarnapolski se odmah radiovezom javio naprijed svom suradniku. Vrijeme će biti tijesno, ali još uvijek u granicama. Što je najvažnije, u prenapučenom gradu još je bila prometna gužva. Tarnapolski, koji je u početku svoje karijere godinama tajno pratio po Moskvi disidente i sitne kriminalce, dobro je poznavao grad. Vozio je za Bentleyjem na diskretnoj udaljenosti, približivši mu se samo onda kad je promet bio toliko gust da je mogao poslužiti kao zaklon. Kad je Bentley skrenuo lijevo na Kalinin prospekt, upao je u veliku prometnu gužvu. Neki veliki kamion iskrivio se pod pravim kutem i prepriječio po svim prometnim trakovima te zaustavio sve automobile u oba smjera. Trubjele su kamionske i automobilske trube; čuli su se glasni povici frustriranih vozača koji su izbacili glave kroz prozore svojih automobila i dijelili razne epitete zbog ovog zastoja. Ali ništa se nije moglo učiniti. Promet je stao. Prljavi bijeli kamionet zaustavio se odmah ispred Labovljeva Bentleyja, a posvuda oko njih nagurali su se automobili. Iz kamiona s osamnaest kotača izašao je Tarnapolskijev suradnik i sa sobom ponio ključeve, pretvarajući se da traži pomoć. Promet se još dugo neće pokrenuti. Brvson je, odjeven u crne traperice i crnu dolčevitu, s crnim kožnim rukavicama na rukama, čučnuo na pod

kamioneta i otvorio podna vrata. Bilo je dovoljno razmaka do tla pa je mogao skočiti na kolnik i otpuzati ispod kamioneta pod Labovljev Bentlev. U krajnje nevjerojatnom slučaju, kad bi se promet nekako pomaknuo za koji metar, Bentlev to nije mogao jer mu je put zapriječio kamionet. 293 Brzo se kretao, a srce mu je tuklo. Uvukao se pod šasiju Bentlevja dok nije pronašao upravo ono mjesto koje je tražio. Iako je podvozje uglavnom bila masa odlivenog čelika, aluminijska i polietilena, postojalo je i maleno perforirano područje gdje se smjestio filter za usisavanje zraka. Bilo je to ono drugo ranjivo mjesto: konačno, i putnici u oklopljenu vozilu moraju disati. Brzo je na otvor pritisnuo filter-ploču od aluminijske legure ljepljivu sa stražnje strane, posebno oblikovanu napravu kojom se upravljalo radio putem. Tarnapolski ju je uspio nabaviti preko svojih veza u privatnoj moskovskoj industriji osiguranja. Kad se uvjerio da je na svom mjestu, Brvson se izmigoljio ispod automobila i, dalje nezamijećen, vratio se natrag pod kamionet, čija su podna vrata još bila otvorena. Popeo se u kamionet i zatvorio za sobom vrata. "Nu, horošo?" upitao je Tarnapolski. Je li sve u redu? "Ladno", odgovorio je Brvson. Dobro je. Tarnapolski je pozvao vozača prepriječenog kamiona i naredio mu da se vrati i ponovno pokrene kamion, upravo u trenutku kad su se oglasile policijske sirene. Poslije nekoliko minuta promet je ponovno krenuo, trube su prestale trubjeti, a psovanje je utihnulo. Bentlev je dao gas i pojurio naprijed, pretekavši kamionet kad se ponovno mogao slobodno kretati po Kalinin prospektu. Zatim je po svom običaju skrenuo lijevo, u mirnu pokrajnju ulicu, vraćajući se putem kojim je jutros došao. Tada je Bryson pritisnuo tipku na odašiljaču koji je držao u svojim rukama. Dok je Tarnapolski skretao u ulicu za Bentlevjem, mogli su odmah vidjeti reakciju. Kabina limuzine odmah se ispunila gustim, bijelim suzavcem. Bentlev je luđački vrludao s jedne strane na drugu prije nego što se zaustavio uz jedan kraj puste ulice; vozač je očito bio svladan. I prednja i stražnja vrata limuzine naglo su se otvorila i pojavili su se vozač i Labov, kašljući s gađenjem, ruku pritisnutih na oči koje su ih peklo. Vozač je beskorisno držao pištolj sa strane. Jurij

Tarnapolski je također zavezao kamionet u stranu i njih su dvojica iskočila. Brvson je opalio hitac u vozača i on se odmah skljkao. Injekcija s uspavljujućim sredstvom satima će ga držati izvan stroja; zbog amnezije koju sredstvo izaziva malo će se, ili se uopće neće sjećati večerašnjih događaja. Zatim je Brvson pojurio prema Labovu, koji je kašljući pao na pločnik, privremeno slijep. U međuvremenu je Tarna²⁹⁴ polski podigao vozača natrag na njegovo sjedalo u Bentlevju. Izvadivši bocu jeftine votke koju je kupio na ulici, usuo je dobar dio njezina sadržaja u vozačeva usta i preko njegove odore te polupraznu bocu ostavio na sjedalo pokraj njega. Brvson je pogledao uokolo kako bi se uvjerio da na ulici nema nikoga tko bi mogao vidjeti što rade; zatim je odgurao Labova, napola ga vukući, u neugledni kamionet, vozilo nalik kutiji poput stotina njih u ovom kraju, koje se nikada neće pronaći, osobito zato što su registarske pločice bile prekrivene blatom i nečitljive. Nešto prije osam uvečer Dmitri Labov bio je u sjedećem položaju svezan za tvrdnu metalnu stolicu u velikom napuštenom skladištu u okrugu Čerjomuški, nedaleko od veletržnice voća i povrća. Gradska ju je vlada konfiscirala od tatarskog klana jer su ih uhvatili da na crnom tržištu prodaju proizvode restoranima i ne plaćaju potreban doprinos gradskim dužnosnicima. Labov je bio malen, bez naočala, prorijeđene kose boje slame i okrugla, punašna lica. Brvson je stajao pred njim i govorio savršenim ruskim s neznatnim sanktpeterburškim naglaskom, što je bila ostavština njegova učitelja ruskog iz Uprave. "Hladi vam se večera. Voljeli bismo vas odvesti kući prije nego što vam se supruga uspaničari. Zapravo, ako budete pravilno odigrali svoje karte i potpuno surađivali, nitko nikad neće morati znati da ste bili oteti." "Sto?" okomi se Labov. "Varate se. Svatko već zna. Moj vozač - " "Vaš vozač duboko spava na prednjem sjedalu vaše limuzine, parkirane uz cestu. Ako prođe milicija, mislit će da je pijan, kao i pola Moskve." "Ako me namjeravate drogirati, izvolite", rekao je Labov, odjednom uplašen i prkosan. "Ako me namjeravate mučiti, samo naprijed. Ili me jednostavno ubijte. Ako ste toliko odvažni. Znete li uopće tko sam ja?" "Dakako", rekao je Brvson. "Zato ste i ovdje."

“Znate li vi uopće kakve će posljedice ovoga biti? Znate li čiji gnjev izazivate?” Brvson je polako kimnuo. 295 “Gnjev Anatolija Prišnjikova ne poznaje granice! Ne priječe ga ni nacionalne granice!” “Gospodine Labov, molim vas, shvatite, ja se ne trebam truditi skinuti vam vlas s glave. Ili s glave vaše supruge Maše. Ili male Iruške. Ne moram to učiniti - od njih neće ništa ostati kad nastupi Prišnjikov.” “Sto to, jebemu, govorite?” povikao je Labov, sav crven u licu. “Dopustite da objasnim”, rekao je Brvson strpljivo. “Sutra ujutro ja ću vas osobno odvesti do upravne zgrade Norteka. Još ćete možda biti malo omamljeni zbog uspavljujućeg sredstva, ali ja ću vam pomoći da uđete u zgradu i onda ću otići. No sve će zabilježiti kamere osiguranja. Tada će vašeg šefa izuzetno zanimati tko sam ja i zašto ste bili u mojem društvu. Reći ćete mu da mi niste kazali ništa.” Brvson je zastao. “No mislite li da će vam on povjerovati?” Labov je bijesno povikao: “Već sam mu dvadeset godina odani pomoćnik. Uvijek sam mu bio odan!” “U to ne sumnjam. No hoće li si Anatolij Prišnjikov moći dopustiti da vam vjeruje? Pitam vas - vi ga poznajete bolje no itko. Znate kakav je čovjek, koliko je duboko ukorijenjena njegova sumnja.” Labov se počeo tresti. “I ako Prišnjikov pomisli da je postojala i najmanja mogućnost da ste ga izdali, što mislite, koliko će vas još dugo ostaviti na životu?” Labov je zavrtio glavom, očiju raširenih od straha. “Dopustite da odgovorim na vlastito pitanje. Ostavit će vas na životu samo toliko dugo dok ne saznate da su vaši voljeni umrli užasnom smrću. Dovoljno dugo da vas i svakoga u tvrtki podsjeti na cijenu izdaje - slabosti.” Jurij Tarnapolski, koji je promatrao sa strane, besposleno gladeći bradu, upadne: “Sjećate li se jadnog Maksimova.” “Maksimov je bio izdajica!” “Prema njegovu objašnjenju, nije”, rekao je Tarnapolski blago. Igrao se svojim službenim revolverom, lašteći mu cijev mekom bijelom maramicom. “Znate li da su on i Olga imali bebu, dječaćića? Moglo bi se pomisliti da će Prišnjikov poštediti malene i nedužne - “ “Ne! Stanite!” dahtao je Labov, siv u licu. Teško je disao. “Znam puno manje - puno manje nego što vi mislite. Puno toga ja ne znam.” 296 “Molim vas”, rekao je Bryson srdačno. “Izmicanjem ćemo samo

izgubiti na vremenu i povećat će se vrijeme vašeg izbivanja - razdoblje za koje morate nekako odgovarati. Želim informacije o Prišnjikovljevoj povezanosti sa Jacquesom Arnaudom." "Toliko je poslova, toliko dogovora. Sve više. Sada ih je više no ikad."

"Zašto?" "Mislim da nešto sprema." "Što?" "Jedanput sam ga čuo kako putem svojeg osiguranog telefona razgovara s Arnaudom i govori nešto o skupini Prometej." To je ime odzvanjalo u Brvsonovoj glavi. Već ga je čuo. Da! Jan Vansina je upotrijebio tu rečenicu u Ženevi pitajući ga nije li on "s Prometejcima". "Što je to skupina Prometej?" odmah je upitao Brvson. "Prometej - ne zna se. Nitko ne zna. Ja jedva nešto znam. Moćni su - strašno moćni. Nije mi jasno slijedi li Prišnjikov njihove naredbe ili on daje naredbe."

"Što su oni?" "Važni, moćni ljudi - " "To ste već rekli. Tko su oni?" "Posvuda su - i nigdje. Njihova se imena neće naći u impresumima, zaglavljima, na službenim papirima tvrtke. Ali Tolja - Prišnjikov je među njima, u to sam siguran." "Arnaud je jedan od njih", pomogao mu je Brvson. "Da." "Tko još?" Labov je prkosno zavrtio glavom. "Znate, ako me ubijete, Prišnjikov će ostaviti moju obitelj na miru", rekao je razumno. "Zašto me ne ubijete?" Tarnapolski ga je pogledao s ironičnim osmijehom na licu. "Znate li kako su pronašli Maksimovljevo dijete, Labov?" Prišao je Labovu, dok je još uvijek prijeteći maramicom gladio svoj revolver. Labov je zabacivao glavu naprijed-natrag poput djeteta koje ne želi slušati. Da su mu ruke bile slobodne, zasigurno bi njima pritisnuo uši. Sav uzdrhtao, izlanuo je: "Gospodar Zada! Ostvaruje dogovore sa... čovjekom kojeg zovu Gospodar Zada." 297 Tarnapolski je oštro pogledao Brysona. Obojica su znala na koga se odnosi ovaj nadimak. Takozvani Gospodar Zada bio je moćni general kineske vojske, Narodnooslobodilačke vojske, general Tsai. Stacioniran u Shenzhenu, bio je poznat po korumpiranosti i olakšao je nastojanja određenih međunarodnih konglomerata da ostvare uporište na golemom kineskom tržištu - u zamjenu, dakako, za određene nagrade. General Tsai bio je također poznat u svijetu kao sakupljač dragocjenog imperijalnog kineskog zada i po tome što katkada prihvaća laskanje u obliku vrijednih rezbarija od zada. Labov je

zapazio pogled među njima dvojicom. "Ne znam što se nadate postići", rekao je s omalovažavanjem. "Sve se mijenja, i ne možete to zaustaviti." Brvson se podrugljivo okrenuo natrag prema Labovu: "Sto mislite time sve se mijenja?" upitao je. "Preostalo je nekoliko dana - samo još nekoliko dana", rekao je Labov zagonetno. "Dobio sam samo nekoliko dana da obavim pripreme." "Pripreme za što?" "Mehanizam je već uspostavljen. Sada treba potpuno prenijeti moć. Sve će doći na vidjelo." Tarnapolski je dovršio laštenje svog revolvera, spremio je maramicu u džep, a onda uperio pištolj nekoliko centimetara od Labovljeva lica. "Govorite li o državnom udaru?" Brvson je upao: "Ali Prišnjikov je već moćnik koji stoji iza vlasti u Rusiji! Zašto bi on htio takvo što?" Labov se s porugom nasmijao. "Državni udar! Kako li malo znate! Koliko li vam je uzak pogled! Mi Rusi uvijek smo se rado odricali svoje slobode u korist sigurnosti. I vi ćete to učiniti, svi vi. Do zadnjega. Jer sada su snage prevelike. Mehanizam je već uspostavljen. Sve će doći na vidjelo!" "O čemu to, dovraga, govorite?" zagrmio je Brvson. "Zar Prišnjikov i njegove kolege imaju sada veće pretenzije nego što je to svijet korporacija - zar sada smjeraju preuzeti i vlade, je li to na stvari? Je li ih omamilo njihovo bogatstvo i moć?" "Cijenili bismo neke konkretne podatke, prijatelju", rekao je Tarnapolski, spustivši revolver, jer prijetnja više nije bila potrebna. 298 "Vlade? Vlade su zastarjele! Pogledajte Rusiju - kakvu moć ima vlada? Nikakvu! Vlada je lišena moći. Korporacije su te koje sada kroje pravila! Možda je Lenjin ipak imao pravo - kapitalisti upravljaju svijetom!" Iznenada je Labov brzinom kobre izbacio desnu ruku, najviše koliko su mu dozvoljavale spona. Bilo je to sasvim dovoljno da dograbi Tarnapolskijev revolver, koji je bio gotovo uz njega. Tarnapolski je brzo reagirao, uhvativši Labova za ruku i jako je izvinuo ne bi li olabavio njezin stisak i uzeo mu revolver. Na trenutak revolver je bio uperen gore i unazad, Labovu ravno u lice. Labov kao da je zurio u otvor cijevi, hipnotiziran njime, a na licu mu je bio čudan, sladak osmijeh. I tada je, baš prije nego što mu ga je Tarnapolski uspio preoteti, Labov uperio pištolj sebi među oči i povukao okidač. 299 20 Samoubojstvo

dugogodišnjeg adjutanta Anatolija Prišnjikova bio je turoban obrat događaja; Labov je možda bio nemilosrdan rukovoditelj u tvrtki, kojemu su faks i telefon bili smrtonosno oružje, ali nije bio ubojica, pa je njegova smrt značila nepotrebno prolijevanje krvi. I više od toga, predstavljala je komplikaciju, odmak od njihova pomno razrađenog plana. Labovljev vozač doći će k svijesti za nekih sat vremena; sjeti li se bilo čega u vezi s time kako se Bentlev ispunio suzavcem, sjećanje će mu biti nepovezano, maglovito. Probudit će se i utvrditi da mu odora smrdi po jeftinoj votki i da je na sjedalu pokraj njega boca, da je nestao njegov putnik i naredbodavac; uspaničarit će se. Bez sumnje, nazvat će Labova kući; valja se pobrinuti i za tu mogućnost. Među papirima u lisnici Dmitrija Labova, Jurij Tarnapolski pronašao je njegov kućni broj. Sa svog mobilnog telefona - kojima je Moskva ovih dana bila preplavljena, kako je zapazio Brvson - Tarnapolski je brzo pozvao Mašu, Labovljevu suprugu. "Gospođo Labova", rekao je pokornim tonom nižeg uredskog službenika, "ovdje Šaša iz ureda. Oprostite zbog ometanja, ali Dmitri me zamolio da nazovem da vam kažem da će malo zakasnuti. Ima hitan telefonski razgovor s Francuskom koji se ne može prekidati, pa se ispričava." Tišim je glasom dodao povjerljivo: "A čini se i da je njegov vozač opet malo potegao iz boce." Ojađeno je uzdahnuo. "Sto znači da ću morati naći neku drugu mogućnost. Ah, dobro, laku noć." Prekinuo je vezu prije nego što je supruga mogla postaviti bilo kakvo pitanje. Ovo će poslužiti svrsi; takva su kašnjenja neizbježna u Labovljevu 300 poslu. Kada i ako vozač nazove u stanju uzbuđenosti i dezorijentiranosti, supruga će odgovoriti srdito ili uzrujano i odmah ga odbiti. Sve je bilo jasno i logično. No Labovljeva smrt ostala je nerazjašnjena i trebalo ju je s nečim povezati kako se najbolje moglo. Brvson i Tarnapolski bili su ograničeni u onome što su mogli učiniti, jer bivši KGB-ovac nije htio ni čuti o tome da bi on nazvao Nortekov ured; pretpostavljajući da se svi pozivi snimaju, nije želio da se pronađe vrpca s njegovim glasom. Neko rješenje trebalo je brzo smisliti, neko objašnjenje samoubojstva koje se moglo prihvatiti bez puno naknadnog istraživanja. Tarnapolski je

nadošao na zamisao da se u Labovljevu aktovku stavi različite sumnjive predmete koji bi bacili sumnju na njega kao na osobu: paketić ruskih kondoma Vigor, nekoliko zamrljanih, zgužvanih ulaznica iz moskovskih klubova koji su na lošem glasu zbog svojih razuzdanih seksualnih zabava koje su se odvijale u privatnim stražnjim sobama - Tarnapolski je imao malu zbirku takvih cartes de visite - i, kao vrhunac, napola potrošenu tubu pomasti koja se obično rabila za liječenje lokalne pojave nekih benignijih spolno prenosivih bolesti. Sasvim je vjerojatno da su takvi ispadi bili potpuno strani takvom pristojnom, zaposlenom čovjeku kakav je bio Labov; ali bi baš takav čovjek mogao tako nasilno reagirati našavši se uprljan usred takve neprilike. Alkohol, neukusan seks: bili su to uobičajeni, svakodnevnici poroci. Sada je nastupila utrka s vremenom, s vjerojatnošću da će Prišnjikov na ovaj ili onaj način saznati da je bio izvršen upad u Nortek. Brvson je znao da je puno toga moglo poći po zlu. Možda je neki budni milicioner prepoznao Labovljevu limuzinu s polusvjesnim vozačem i izvijestio glavni ured Norteka. Možda je Labovljeva supruga iz nekog razloga nazvala njegov ured. Rizici su bili golemi i Prišnjikov će brzo reagirati. Brvson je morao što prije otići iz Rusije. Tarnapolski je vozio svoj Audi najvećom brzinom prema zračnoj luci Vnukovo, trideset kilometara jugozapadno od Moskve. To je bio jedan od domaćih ruskih aerodroma, koji je služio svim područjima u zemlji, ali osobito jugu. S jednom od novih privatnih zrakoplovnih tvrtki dogovorio je hitan kasnonoćni let u Baku za jednog od svojih bogatih klijenata, poslovnog čovjeka koji ima opsežne financijske interese u Azerbejdžanu. Tarnapol 301 ski, dakako, nije zalazio u pojedinosti, osim što je spomenuo iznenadno izbijanje radničkih nemira u tvornici i da je direktor tvornice uzet kao talac. Budući da je rezervacija bila tako iznenadna, zahtijevala se poprilična svota novaca. Brvson je imao novac i rado je platio: trebalo je platiti i carinarnici radi brzog sređivanja papira; to je zahtijevalo daljnju prilično visoku svotu novca. "Jurij", rekao je Brvson, "što to smjera Prišnjikov?" "Govoriš o Gospodaru Zada, shvaćam. Je li tako?" "Da. Znam da puno znaš o kineskoj vojsci, NOV-u - svojevremeno

si bio u KGB-ovom kineskom sektoru. Što se, dakle, Prišnjikov nada da će dobiti od povezanosti s generalom Tsajem?" "Čuo si što je rekao Labov, prijatelju. Vlade sada nemaju moć. Korporacije su te koje kroje pravila. Ako si ambiciozni titan poput Prišnjikova i želiš kontrolirati polovicu svjetskog tržišta, malo je boljih partnera od Gospodara Zada. On je visoko pozicionirani pripadnik generalštaba NOV-a, onaj koji je najodgovorniji za pretvaranje Narodnooslobodilačke vojske u jednu od najvećih svjetskih korporacija i čovjek koji je zadužen za sve njezine trgovačke poduhvate." "Naprimjer?" "Kineska vojska kontrolira zapanjujuće složenu mrežu poslova, međusobno isprepletenih poduzeća, vertikalno povezanih. Mislim, od tvornica automobila do zrakoplovnih linija, od farmaceutskih proizvoda do telekomunikacija. Njihove nekretnine goleme su - posjeduju hotele po cijeloj Aziji, uključujući i reprezentativni hotel u Pekingu, hotel Palače. Vlasnici su i upravitelji većine kineskih zračnih luka." "Ali mislio sam da se kineska vlada počela obarati na vojsku - da je kineski premijer izdao izvršnu naredbu da se vojska počne povlačiti iz svih poslova." "O, Peking je to pokušao, ali duh je već izašao iz boce. Kako kažete vi Amerikanci, zubna pasta je izvan tube? Možda je bolje govoriti o Pandorinoj kutiji. Činjenica je da je bilo prekasno. NOV je postala dosad najmoćnija sila u Kini." "No nisu li Kinezi zadnjih godina više puta drastično smanjili svoje izdatke za obranu?" Tarnapolski je otpuhnuo. "I tada je NOV samo morala istupiti i prodati nepokornim zemljama nešto oružja za masovno uništenje. To je kao da imaš rasprodaju. Moj dragi Coleridge, gospodarska moć 302 NOV-a jednostavno je nezamisliva. Sad su počeli shvaćati stratešku važnost telekoma. Posjeduju i lansiraju satelite; vlasnici su najveće kineske telekomunikacijske tvrtke; surađuju s gigantima Zapada - Lucentom, Motorolom, Qualcommom, Systematixom, Nortekom - kako bi razvili golemu mrežu mobilne telefonije, informacijske sustave. Priča se da NOV sada posjeduje nebo iznad Kine. A jedini pravi vlasnik, čovjek koji sve to vodi, koji stoji iza svega - jest Gospodar Zada, general Tsai." Kad se Tarnapolskijev Audi

zaustavio na poljskom aerodromu, Brvson je ugledao mali zrakoplov, sasvim novi Jakovlev-112, koji je čekao na pisti. Odmah je opazio da je to četverosjed jednomotorac. Bio je malen, sigurno najmanji zrakoplov u floti ove kompanije. Tarnapolski je zapazio Brvsonovo iznenađenje. "Vjeruj mi, prijatelju, ovo je najbolje što sam mogao učiniti u tako kratkom roku. Postoje daleko veći i ljepši zrakoplovi - spomenuli su svoj YAK-40, svoj Antonov-26 - ali svi su u uporabi." "Poslužit će, Jurij. Hvala ti. Dužnik sam ti." "Nazovimo to poslovnim darom..." Brvson je načulio uši. Začuo je škripu kočnica nedaleko od njih; kad se okrenuo, ugledao je golemi, široki Humvee, crn i sjajan, kako juri prema njima. "Sto je, dovraga, ovo?" uzviknuo je Jurij. Vrata Humveeja naglo su se otvorila i iskočila su trojica muškaraca odjevena u crno, s crnim maskama na licu i crnom komandoskom odjećom od kevlara i najlona. "Lezi!" povikao je Brvson. "Sranje! Nemamo oružja!" Tarnapolski je, bacivši se na pod Audija, izvukao ladicu montiranu ispod prednjeg sjedala. U njoj je bilo nekoliko komada oružja i gomila streljiva. Jurij je pružio Brvsonu 9-milimetarski automatski pištolj Makarov, zatim je izvukao veliki automat Kalašnjikov Bizon, ruski Spetznaz. Iznenada se sručila kiša metaka i Audijevo vjetrobransko staklo zabijelilo se od zvjezdastih pukotina. Staklo je, shvatio je Brvson, bilo barem djelomice neprobojno. Čučnuo je. "Ovaj auto nije oklopljen, je li?" "Lagano", odgovorio je KGB-ovac držeći oružje na ramenu i duboko i polako udahnuvši. "Prva razina. Drži se vrata." 303 Brvson je kimnuo. Razumio je. Vrata su bila pojačana ili jakim fiberglasom ili sintetskom sastavinom, što je značilo da mogu poslužiti kao zaklon. Još jedna kiša metaka i komandos, kojega se moglo vidjeti kroz prozor sa strane, zauzeo je streljački položaj. "Posebna pošiljka od Prišnjikova", rekao je Tarnapolski, gotovo bez daha. "Supruga je nazvala", rekao je Brvson u trenutku kad je to shvatio. Ali kako je Prišnjikov znao kamo poslati svoje komandose? Odgovor je vjerojatno bio jednostavan: najbrži put iz Rusije išao je zrakom i tko je bio dovoljno lud da zarobi najvrednijeg Prišnjikovljeva pomoćnika trebao je odmah pobjeći iz zemlje. Međutim, u blizini Moskve bilo je samo nekoliko aerodroma, a

samo dva s mogućnošću držanja privatnih zrakoplova. Rezervacija u zadnjoj minuti, hitno... Prišnjikov je proračunato nagađao i pogodio je. Tarnapolski je naglo otvorio vrata, bacio se na zemlju i čučnuo iza njih te otvorio paljbu iz automata. "Job tvoju mat!" zarežao je: Mater ti tvoju. Jedan je strijelac pao. Pogodio ga je Tarnapolski. "Dobar pogodak", rekao je Brvson. Rafal se sručio na neprozirno bijelo vjetrobransko staklo i rasuo oble komadiće stakla po Brvsonovu licu. Otvorio je vrata sa svoje strane, postavio se odmah iza njih i ispucao nekoliko metaka na preostalu dvojicu komandosa. Istovremeno je i Tarnapolski otvorio vatru i još se jedan ispružio po asfaltiranoj pisti. Preostao je još jedan - ali gdje je? Brvson i Tarnapolski šarali su pogledom po mračnom polju sa svake strane piste. Svjetla na pisti osvjetljavala su samo asfaltirani dio, ali ne i okolna polja, gdje se sigurno sakrio treći čovjek, čekajući u ležećem položaju s uperenim oružjem. Tarnapolski je zapucao na nešto što je djelovalo kao pokret, ali nije bilo nikakvog odgovora. Ustao je, okrenuo se oko sebe držeći Bizona uperenog prema mračnom području s druge strane piste, najbližem Brvsonu. Gdje je, dovraga? Prišnjikovljevi ljudi sigurno su opremljeni čizmama s gumenim potplatima pa su se mogli kretati tiho, krišom. Držeći Makarova objema rukama, Brvson ga je polako pomicao u krug, počevši sebi zdesna i pomičući se u smjeru suprotnom kazaljki na satu. Kad je ugledao malu crvenu točkicu kako pleše na Tarnapolskijevom zatiljku, bilo je prekasno da učini bilo što osim da poviče. "Lezi!" viknuo je. Ali eksplozivni metak već je probio glavu Juriju Tarnapolskom i raznio mu lice. "O, Krate!" Brvson je povikao u strahu dok se okretao oko sebe. Ugledao je bljesak reflektiranog svjetla, opazio neznatni pokret na zrakoplovu ili u njegovoj blizini, na udaljenosti od par stotina metara. Treći se snajperist smjestio kod zrakoplova i koristio ga kao zaklon. Brvson je precizno naciljao, duboko uzdahnuo i opario. Čuo se udaljeni povik, pad oružja na asfalt, i treći komandos, onaj koji je ubio Jurija Ivanoviča Tarnapolskog, bio je mrtav. Bacivši ponovno pogled na mrtvo tijelo svog prijatelja, Brvson je iskočio iz Audija i potrčao prema zrakoplovu. Drugi su sigurno već na putu, još brojniji; jedina

mogućnost preživljavanja bila je ući u zrakoplov i sam upravljati njime. Dotrčao je do Jakovleva-112, skočio na krilo i uvukao se na pilotsko sjedalo te zatvorio vrata kabine. Privezao se, naslonio na sjedalu i zatvorio oči. Sto sad? Samo letenje zrakoplovom nije bilo problem; dovoljno je sati proveo u zraku i obavio brojne hitne letove u vrijeme dok je bio u Upravi. Problem je, međutim, predstavljala navigacija u ruskom zračnom prostoru bez odobrenja, bez potpore s tornja. No kakav je izbor imao? Vratiti se u Tarnapolskijev automobil značilo je utrčati u ralje Prišnjikovljevih komandosa, a to nije bila prihvatljiva opcija. Izdahnuo je, zadržao dah i pokrenuo paljenje. Motor je odmah proradio. Provjerio je instrumente i počeo polako rulati prema kraju piste. Mogao je ne obazirati se na toranj, znao je to. Uzletjeti bez kontakta s kontrolorom zračnog prometa nije bilo samo riskantno i moguće fatalno nego bi Ruske zračne snage mogle na to gledati kao na namjernu provokaciju. Poduzele bi se odgovarajuće mjere. Uključio je mikrofonski i počeo govoriti na engleskom, jeziku kojim govore međunarodni kontrolori letova. "Vnukovo Clearance, Jakovlev112, RossTran three niner niner foxtrot. Broj jedan za pistu tri, polijetanje odmah. Spreman za dozvolu polijetanja za Baku." 305 Odgovor je došao za nekoliko sekundi, uz smetnje ali energičan. "Što? Nisam uhvatio, recite ponovno." "RossTran three niner niner foxtrot", ponovio je. "Spreman za polijetanje via Vnukovo tri, spreman za zalet." "Nemate plan leta, RossTran tri devet devet!" Brvson se nije dao odvratiti. "Zemaljska kontrola Vnukovo, RossTran three niner niner foxtrot, spreman za zalet. Penje se i ostaje na deset tisuća. Očekivana razina leta dvije tisuće petsto minuta poslije polijetanja. Frekvencija polijetanja jedan jedan osam zarez pet pet. Unutarnji telefonski sustav četiri šest tri sedam." "RossTran, čekajte, ponavljam, čekajte! Nemate odobrenje!" "Zemaljska kontrola Vnukovo, vozim neke visoke dužnosnike Norteka u hitan posjet Bakuu", rekao je, oponašajući karakterističnu aroganciju Prišnjikovljevih ulizica koji se ne obaziru na zakone. "Planovi leta trebaju se evidentirati. Imate moj serijski broj; možete nazvati Dmitrija Labova da vam potvrdi." "RossTran - " "Anatolij

Prišnjikov će biti izuzetno nezadovoljan kad sazna da ste ga ometali pri obavljanju poslova. Možda biste mi, družite kontroloru zračnog prometa, mogli reći svoje ime i broj." Nastupila je stanka, nekoliko sekundi tišine. "Krenite", odbrusio je glas. "Letite na osobni rizik." Brvson je otvorio dovod goriva, ubrzao prema kraju piste i zrakoplov je poletio. 306 21 Monsignor dr. Lorenzo Battaglia - viši kustos muzeja Chiaramonti, jedne od mnogih specijaliziranih zbirki u sklopu Monumenti Musei e Gallerie Pontifice, Vatikanskih muzeja, u Citta del Vaticano - nije već godinama vidio Gilesa Hesketha-Haywooda, i nije baš bio pretjerano veseo što ga opet vidi. Dvojica muškaraca sastala su se u prekrasnoj sobi za primanja s tapetama od damasta pokraj Gallerije Lapidarije. Monsignor Battaglia već je dvadeset godina bio kustos Vatikanskih muzeja i diljem svijeta bio cijenjen kao vrsni poznavatelj u svojoj branši. Giles Hesketh-Haywood, njegov ženskasti engleski posjetitelj, uvijek mu je privlačio pozornost kao pomalo apsurdno, čak komično stvorenje, s tim svojim prevelikim okruglim naočalama od kornjačevine, kravatama od sjajne svile koje su se napadno napuhivale svezane u vrlo čvrsti čvor, kariranom odjećom, zlatnim potkovastim gumbima, s glavom stare lule od korijena bijelog vrijesa koja mu je naoko samosvjesno bila zatakuta u gornji džep sakoa, i s tim svojim otmjenim naglaskom. Vonjao je po finom duhanu. Šarm mu je bio bezgraničan, premda je bio slatkorječiv. Hesketh-Haywood bio je na neki način pravi glupan iz gornje klase - tipično engleski - ali trgovina kojom se bavio bila je bljutava. Tobože, bio je trgovac starinama, ali zapravo nije bio ništa drugo do pohranitelj ukradene robe za profinjene i tankočutne mušterije. Hesketh-Haywood, djelomice poznavatelj, djelomice potpuni varalica, bio je od onih tajnovitih ljudi koji nestanu i nema ih godinama prije nego što se pojave na jahti nekog šeika sa Srednjeg istoka. Iako je uvijek bio neodređen u vezi sa svojom prošlošću, Monsignor je 307 čuo glasine: da mu je obitelj pripadala visokoj engleskoj vlasteli, ali su je zadesila teška vremena u poslijeratnom laburističkom razdoblju. Da je Hesketh-Haywood bio obrazovan među bogataškim potomcima, no u vrijeme kad je završio školu

njegovoj obitelji nije ostalo ništa osim gomile dugova. Giles je bio fakin, nestaško, zabavno beskrupulozan momak, koji je započeo s krijumčarenjem arheoloških starina izvan Italije na taj način što je, bez sumnje, podmićivao komisiju za izdavanje izvoznih licenci. Uglavnom je radio na sivom tržištu, no kroz njegove su ruke prošli neki izvanredni artefakti. Ako niste znali kako su došli u njegov posjed, bolje da niste ni pitali. Ljude poput Hesketha-Haywooda toleriralo se u svijetu umjetnosti jedino zbog onih rijetkih prigoda kad mogu biti korisni - jedanput se doista pokazao korisnim Monsignoru, kad je obavio neke "transakcije" za koje se Monsignor molio da svijet nikada ne sazna - ali srdačnost koju je sada pokazivao Monsignor bila je vrlo oskudna. Jer usluga koju je sada Hesketh-Haywood tražio od njega bila je zapanjujuća, grozna. Monsignor Bataglia zatvorio je na trenutak oči da bi našao prave riječi, a potom se nagnuo prema naprijed i ozbiljno rekao svom posjetitelju: "To što tražite ne dolazi u obzir, Giles. To je više nego podvala. To je potpuno skandalozno." Monsignor nije kod Hesketha-Haywooda zapazio da se ikada poljuljala njegova uzvišena samodopadnost, pa tako ni sada. "Skandalozno, Monsignore?" Oči Gilesa Hesketha-Haywooda, povećane iza debelih stakala njegovih naočala, bile su ujedno i komično ozbiljne i ironične. "Ali toliko toga može biti skandalozno, zar ne? Na primjer, vijest da neki visoki vatikanski dužnosnik, poznati svjetski stručnjak za umjetnost i artefakte starog svijeta, k tomu i zaređeni svećenik da taj gospodin drži ljubavnicu u Via Sebastiano Veniero - pa, neki ljudi nisu tako kao mi upućeni u neke stvari, zar ne?" Englez se naslonio u svom stolcu i mahao dugačkim, tankim prstom po zraku. "Ali novac je taj, a ne žena, koji može izazvati veći očaj. A siguran sam da slatka mala Alessandra još uvijek uživa u svom udobnom životu. Udobnom - neki bi rekli raskošnom, osobito ako se uzme u obzir prilično skromna plaća vatikanskog kustosa koji je uzdržava." Uzdahnuo je i zadovoljno zavrteo glavom. "Ali volio bih misliti da sam dao svoj doprinos toj vrijednoj svrsi." 308 Monsignor Bataglia osjetio je kako mu je lice pocrvenjelo. Vena na njegovoj sljepoočnici počela je kucati. "Možda

bismo mogli postići kakvu nagodbu", konačno je rekao Bataglia. Ove naočale s okruglim debelim staklima počele su zadavati Brysonu groznu glavobolju, ali je barem postigao ono pošto je došao u Rim. Bio je iscrpljen, nakon što se malim zrakoplovom spustio na poljski aerodrom izvan Kijeva, u sigurnost izvan ruskog zračnog prostora, i s dva komercijalna leta doputovao do Rima. Na poziv upućen Monsignorima odmah je odgovoreno, kako je i pretpostavljao, jer je kustosa gotovo uvijek zanimalo što Giles Hesketh-Haywood nudi. Giles Hesketh-Haywood, jedna od pomno razrađenih Brvsonovih legendi, uvijek mu je dobro došla u njegovoj prethodnoj karijeri. Kao poznavatelj starina i trgovac njima, prirodno -je imao razloga putovati na takva mjesta kao što su Sicilija, Egipat, Sudan, Libija i druga. Izbjegavao je sumnju time što je poticao sumnju: bila je to elementarna primjena krivog upućivanja. Budući da su oprezni službenici pretpostavljali da je krijumčar, nikada im nije došlo na pamet da bi mogao biti špijun. A većina je njih, dakako, rado prihvaćala njegov mito: da nisu oni, uostalom, prihvatili bi ga drugi. Mali se članak pojavio sljedećeg jutra u službenim vaticanskim novinama L'Osservatore Romano, koje se prodaju diljem svijeta u preko pet milijuna primjeraka. OGGETO SPARITO DAI MUSEI VATICANI? UKRADEN PREDMET IZ VATIKANSKE ZBIRKE? stajalo je u naslovu. Prema izvještaju, Vatikanski su muzeji, prilikom svoje godišnje inventure, otkrili da nedostaje rijetka šahovska garnitura iz dinastije Sung načinjena od rezbarenog zada. Prekrasnu garnituru od zada iz Kine je donio Marco Polo početkom četrnaestog stoljeća i poklonio je venecijanskom duždu. Godine 1549. papa Pavao III. odigrao je na njoj šah protiv legendarnog šahovskog majstora Paula Boia, i bio poražen. Garniture se napokon dočepao Cesare Borgia, koji ju je ostavio za osobnu uporabu. Kasnije je poklonjena jednom od papa iz porodice Medici, papi Leonu, koji ju je pomno čuvao; pojavljuje se čak i u pozadini jednog od njegovih velikih papinskih portreta. Novinski je članak citirao glasnogovornika Vatikanskog muzeja koji je naglašeno opovrgavao vijest. U međuvremenu, međutim, muzej 309 je odbio ponuditi dokaz da je ova rijetka šahovka garnitura još

uvijek u njegovu posjedu. Pojavio se i kratak ogorčen komentar višeg kustosa Monsignora Lorenza Bataglie koji je išao u tom smjeru da Vatikanski muzej posjeduje stotine tisuća različitih pojedinosti u svojim katalozima i da je, s obzirom na tako golem imetak, neizbježno da se neki predmeti mogu privremeno zagubiti; nema doista nikakvog razloga brzati sa zaključkom kako se dogodila krađa. Uz caffè latte u svom apartmanu u Hassleru, Nick Brvson čitao je članak s profesionalnim zadovoljstvom. Nije toliko tražio od Monsignora. Opovrgavanje je, napokon, bilo istinito, jer je legendarna šahovska garnitura od zada iz dinastije Sung još uvijek bila pohranjena u jednom od stotina vatikanskih trezora; kao i većina predmeta u vlasništvu Vatikana, nikada nije izlagana. Nije zapravo bila izložena već četrdeset godina. Nije bila ukradena - ali svatko tko bude čitao novine zaključit će suprotno. A Brvson je bio uvjeren da će članak pročitati oni koji trebaju. Podigao je slušalicu i pozvao starog poznanika iz Pekinga, državnog službenika po imenu Jiang Yingchao, koji je sada bio na visoku položaju u ministarstvu vanjskih poslova. Prošlo je cijelo desetljeće otkako su Jiang i Giles Hesketh-Haywood obavljali zajedno neke poslove; odmah je prepoznao Gilesov kreštav glas. "Moj engleski prijatelj", uzviknuo je Jiang. "Kakvo li je zadovoljstvo čuti te poslije tako duge tišine." "Ti znaš da ja ne volim iskorištavati naše prijateljstvo", odgovorio je Brvson. "Ali uzdam se da je zadnja transakcija bila... korisna za tvoju karijeru. Dakako, ne kažem da ti je trebala: tvoj uspon u diplomatske redove doista je dojmljiv." Giles nije trebao podsjećati svog prijatelja - kineskog diplomata: Jiang je bio niži kulturni ataše u kineskoj ambasadi u Bonnu kad je prvi put predstavljen Gilesu Heskethu-Haywoodu. Nije prošlo puno vremena nakon što su bili na zajedničkom ručku i Giles je održao obećanje: nabavio je Jiangu izuzetno vrijedan drevni kineski artefakt po cijeni koja je bila daleko ispod one koju bi postigao na otvorenu tržištu. Bila je to malena figurica od crvene gline iz dinastije Han koja je predstavljala konja u hodu i bila sasvim poseban Jiangov dar veleposlaniku, dar koji je bez sumnje podmazao točkove njegova uspjeha. Tijekom godina Hesketh-

Haywood je svom diplomatskom prijatelju priča 310 x- vido nekoliko neprocjenjivih predmeta, uključujući i drevne brončane kipove i vazu iz dinastije Qing. "I čime si se bavio svih ovih godina?" upitao je diplomat. Brvson je dugo, ojađeno uzdahnuo. "Siguran sam da si vidio onaj apsolutno prljav članak iz L'Osservatore Romano", primijetio je. "Nisam, koji je to članak?" "Ah, zaboravi da sam ti to uopće spomenuo. Bilo kako bilo, izvanredan predmet slučajno mi je došao u posjed, pa sam pomislio da bi čovjek iz branše kao što si ti mogao poznavati nekoga koga bi to moglo zanimati. Mislim, imam grozno dugačak popis krajnje zainteresiranih potencijalnih kupaca, ali sam pomislio da bih tebe trebao prvoga obavijestiti, eto, zbog starih dobrih vremena..." Počeo je opisivati šahovsku garnituru od zada, ali ga je Jiang prekinuo. "Pozvat ću te", rekao je oštro. "Daj mi svoj broj." Prošlo je pola sata dok Jiang Yingchao nije nazvao s neprisluškivane linije. Nema nikakve dvojbe da je pronašao vatikanske novine i onda najprije obavio nekoliko brzih, uzbuđenih telefonskih razgovora. "Ti sigurno shvaćaš, prijatelju moj dragi, da ovo nije stvar koja se baš tako često događa", rekao je Giles. "Ali je strašno koliko su nemarne neke od tih velikih institucija u pogledu svojih riznica, zar ne? To je strašno." "Da, da", nestrpljivo ga je prekinuo Jiang. "Za ovo će zavladata veliko zanimanje, uvjeren sam. Ako govorimo o istoj stvari - šahovskoj garnituri od zada iz dinastije Sung - " "Govorim, dakako, hipotetski, dragi moj Jiang. Ti to shvaćaš. Kažem da, ako ta prekrasna garnitura bude dostupna, možda ćeš željeti to razglasiti. Diskretno, naravno..." Šifrirani jezik bio je jasan; bilo je to poput mahanja crvenom krpom biku ispred očiju. "Da, da, znam nekoga, da, doista. Ima neki general, znaš, koji je poznat kao sakupljač takvih stvarčica, tih remek-djela od rezbarenog zada iz dinastije Sung. To je njegova golema strast. Možda ga znaš po nadimku - Gospodar Zada." "Hmm. Nisam siguran znam li ga, Jiang. Ali ti misliš da bi to njega moglo zanimati?" "General Tsai je izuzetno zainteresiran za to da vrati u svoju zemlju ukradeno imperijalno blago, da ga vrati natrag u domovinu. On je gorljivi nacionalist, znaš." 311 "Jasno mi je. Pa, trebat ću znati vrlo brzo je li general

zainteresiran, jer moram reći na centrali u hotelu da mi obustave pozive - oni odvratni naftni šeići iz Omana i Kuwaita jednostavno ne prestaju nazivati" "Ne!" upao je Jiang. "Daj mi dva sata! To remek-djelo mora se vratiti u Kinu!" Brvson nije morao toliko čekati. Diplomata je ponovno nazvao za nepun sat. General je bio zainteresiran. "S obzirom na osobitu prirodu ovoga", rekao je Brvson odlučno, "apsolutno inzistiram da se s mušterijom sastanem osobno." U tom trenutku Brvson je znao da će uvelike moći postaviti svoje uvjete sastanka s generalom Tsaijem. "Ali - ali naravno", naglo je izrekao Jiang. "I... mušterija će tražiti isto. On treba dobiti potpuno jamstvo o autentičnosti ovog predmeta." "Naravno. Dobit će sve potvrde o porijeklu." "Svakako." "Sastanak se mora odmah obaviti. Ne mogu prihvatiti nikakva odgađanja." "To nije problem. Gospodar Zada je u Shenzhenu, i jedva čeka da se s tobom sastane što je moguće prije." "Dobro. Ukrcat ću se na prvi let za Shenzhen, pa ćemo general i ja obaviti inicijalni razgovor." "Kako to misliš, inicijalni razgovor...}" "General i ja družiti ćemo se sat-dva. Pokazat ću mu fotografije šahovske garniture, i ako budem smatrao da smo postigli zadovoljavajuću razinu, prijeći ćemo na drugi korak." "Znači, nećeš na svoj sastanak s generalom ponijeti garnituru?" "O, dobri Bože, neću. Konačno, takva bi me mušterija mogla prokazati ako to poželi. Danas moraš biti jako oprezan. Znaš moj moto: nikad ne trgujem s nepoznatima." Smijuckao se. "Nakon što upoznam tog čovca, više nećemo biti nepoznati jedan drugome, je li tako? Ako sve bude u redu - ako sve bude izgledalo u redu - možemo porazgovarati o uvozu, novcu i svim onim dosadnim, monotonim pojedinostima." "General će inzistirati da pregleda garnituru, Giles." "Svakako, ali ne prilikom prvog susreta. O, ne. Kina je za mene tena incognita, ne poznajem tamošnje glavešine. Osjećam se pomalo 312 ranjivim tamo. Ne bih volio da tvoj general tko li je već zaplijeni stvarčicu i otpravi me na jednu od onih farmi kupusa ili što to već imate." "General je čovjek od riječi", nepopustljivo je primijetio Jiang. "Moje su mi antene jako dobro poslužile u zadnjih dvadeset godina, prijatelju stari. Ne bih ih želio ignorirati u ovim poznim godinama. Ne može se biti preoprezan s

vama tajanstvenim Istočnjacima, znaš." Smijuljio se; nastupila je tišina. "A ti znaš mene - čašica rižina vina i svatko me može imati." Razmedjivo odjeven u žuti prsluk od jareće kože i karirano odijelo od svile i kašmira, Giles Hesketh-Haywood doputovao je u zračnu luku Huangtian u Shenzhenu, gdje ga je dočekaio izaslanik generala Thajia odijeven u tamnozelenu odoru kineske Narodnooslobodilačke vojske bez oznaka, a standardna emajlirana crvena zvijezda bila mu je na standardnoj maoističkoj kapi. Bio je to sredovječan čovjek kamena lica koji se nije predstavio i koji je brzo proveo Brvsona kroz carinu i ured za useljenike. Put je bio otvoren; aerodromsko osoblje bilo je puno poštovanja i ništa nisu pregledavali. To je bilo prepušteno ljudima generala Tsajia. Čim su otišli iz ureda za useljenike, izaslanik je bez riječi grubo gurnuo Brvsona kroz neobilježena vrata gdje su čekala druga dva vojnika u zelenim odorama. Jedan je od njih neuljudno prekopavao po njegovoj prtljazi, ne ostavivši ništa neotvoreno i neprovjereno. U međuvremenu drugi ga je počeo sistematski pretraživati pipanjem, od glave do pete, zarezavši čak i tabanice u skupim engleskim kožnatim cipelama. Brvsona nije iznenadilo ovo pretraživanje, iako je ispuštao kreštave zvukove zgražanja, koji su pristajali ovoj njegovoj ulozi prefine osobe. Nije, međutim, došao nenaoružan. Budući da je očekivao da će ga pretražiti prije nego što mu bude dopušteno da se sretne s generalom, ostavio je kod kuće sve vatreno oružje, odnosno sve što Giles Hesketh-Haywood ne bi nosio sa sobom. Opasnost da bude uhvaćen i tako ugrozi cijelu legendu bila je prevelika. Ali u mekanom kožnom remenu imao je tako dobro skriveno oružje da je to bilo vrijedno rizika. Između dva sloja najfinijeg talijanskog kordovana bila je ušivena dugačka, savitljiva metalna oštrica široka oko dva i pol centimetra, a dugačka nekih tridesetak centimetara, napravljena od slitine alumija i vanadija i gotovo po cijeloj svojoj dužini oštra poput britve. Oštricu se lako i brzo moglo izvaditi iz pojasa tako da se otvori jedan zapor i da je se jako povuče. Teško je upotrijebiti je a da se ne porežeš, no ako se s njom pravilno barata, oštrica će praktično bez ikakva pritiska zarezati ljudsku kožu sve do kosti. A ako to ne bude

dovoljno, Brvson se uzdao u to da će se, kako je to često činio, moći osloniti na svoju sposobnost improvizacije, pronalaženja oružja tamo gdje ga nitko ne vidi. Ali nadao se da oružje neće biti potrebno. Vojnik u odori naredio je Brvsonu da skine pojas; brzo ga je provukao kroz prste i nije našao ništa. Crna limuzina, zadnji Daimlerov model, čekala je ispred izlaza iz terminala, a za upravljačem je bio vojni vozač, također u zelenoj odori kineske vojske bez oznaka. Bio je to čovjek spokojna, bezizražajna lica, koji je uvukao bradu prema prsima kao izraz poniznosti. Ozbiljni izaslanik otvorio je Brvsonu stražnja vrata, stavio kovčeg u prtljažnik, a potom sjeo na prednje sjedalo. Nije progovorio ni riječ; vozač je pokrenuo vozilo i uputio se cestom prema Shenzhenu. Brvson je jedanput bio u Shenzhenu, prije dosta godina, ali ga je jedva prepoznao. Ono što je prije jedva dvadesetak godina bilo pospano ribarsko mještašce i pogranični gradić sada je naglo buknuo u bučnu i kaotičnu metropolu s ulicama koje se žurno asfaltiraju, s na brzinu izgrađenim stambenim kompleksima i tvornicama iz kojih suklja dim. S rižinih polja i djevičanskih farmi južnokineske delte Biserne rijeke iznikli su neboderi, elektrane i industrijski sektori Posebne gospodarske zone. Kaotična gradska panorama prepuna je građevinskih dizalica, a nebo je pretvoreno u ružnu sivu zagađenu izmaglicu. Nekih četiri milijuna stanovnika, uglavnom nekadašnjih seoskih radnika koje je iz njihovih seoskih provincija primamilo obećanje o poslu i visokim plaćama, smjestilo se na obalama smrdljive rijeke Shenzhen. Shenzhen je bio užurbani megalopolis, grad koji se razvijao žestokim tempom dvadeset i četiri sata na dan, jureći punom brzinom pogonjen visokooktanskim gorivom onoga što je bila najvulgarnija riječ u komunističkoj Kini: kapitalizma. No bio je to kapitalizam u svom najbezobzirnijem i najokrutnijem obliku, opasna histerija pograničnog grada, u kojem zločin i prostitucija evidentno uzimaju maha. Svjetlucavi vrhunci potrošačke pretjeranosti, kričavi oglasni panoi i blještavi neon, elegantni dućani Louisa Vuittona i Diora, sve je to, Brvsonu je 314 bilo jasno, bio samo vanjski premaz. Iza svega toga skrivala se očajna bijeda, prljavština svakidašnje nemilosrdne

radničke borbe za egzistenciju, metalni kućerci u kojima su bez vodovodnih instalacija živjeli deseci doseljenih radnika, dok su im mršave kokoši trčkarale po malešnim, prljavim dvorištima. Promet je bio gust, zagušen zadnjim modelima automobila i svijetlocrvenim taksijima. Svaka je zgrada bila novogradnja, visoka, modernistička. Ulice su vrvjele svjetlucavim natpisima na kineskom, s pokojim izuzetkom latiničnih slova - M za McDonalds, ili KFC. Sve je djelovalo pretjerano šaroliko: napirlitani restorani i trgovine koje prodaju elektroničku opremu - camcodere i digitalne kamere, kompjutore, televizore i DVD-e. Ulični trgovci prodavali su pečenu prasetinu, pečene patke i žive rakove. Sve je bilo prepuno pješaka, koji su hodali rame uz rame, i gotovo je svatko imao mobilni telefon. Ali za razliku od Hong Konga, koji je bio udaljen nekih trideset kilometara južno, nije bilo starijih ljudi koji su vježbali tai-chi u parkovima; zapravo, ovdje uopće nije bilo starijih ljudi. Maksimalna duljina ostanka u posebnoj gospodarskoj zoni bila je petnaest godina, i dobrodošli su samo oni koji su u punoj snazi. Izaslanik se okrenuo na prednjem sjedalu i počeo govoriti. "Ni laiguo Shenzhen ma?" "Pardon?" rekao je Brvson. "Ni budong Zbongguo hua ma?" "Zao mi je, ne govorim kineski", Brvson je otezao u govoru. Izaslanik ga je pitao razumije li kineski i je li već prije bio ovdje; Brvson se pitao nije li to surovi ispit. "Engleski?" "Englez sam, i govorim engleski, da." "Jeste li prvi put ovdje?" "Da, prvi put. Čarobno mjesto - žao mi je što ga nisam ranije otkrio." "Zašto se sastajete s generalom?" Izaslanikov izraz lica postao je potpuno neprijateljski. "Poslovno", kratko je odgovorio Brvson. "General je poslovan čovjek, zar ne?" "General je zadužen za guandonški sektor NOV-a", pokudio ga je izaslanik. 315 "Pa, čini se da tu ima puno posla." Vozač je nešto progundao i izaslanik je zašutio, a potom se okrenuo. Daimler je puzao kroz nevjerojatnu gužvu na ulicama i neobičnu kakofoniju: histerične vriskove visokih glasova i trubljenje kamionskih truba. Ispred hotela Shangri-La promet je konačno potpuno stao. Vozač je uključio svoju sirenu i treptavo crveno svjetlo te se popeo na prepun nogostup uzvikujući kreštave naredbe preko

automobilskog zvučnika, a uplašeni su se pješaci raspršili poput golubova. Potom je Daimler izjurio iz prometnog čvora. Konačno su stigli na neku kontrolnu točku, ulaz u visokoindustrijalizirani sektor koji je, čini se, bio pod izravnim nadzorom vojske. Bryson je pretpostavio da je general Tsai ovdje imao svoju glavnu rezidenciju, a možda je tu bio i glavni stožer. Vojnik koji je imao ploču za pisanje nagnuo se unutra i grubo pokazao na izaslanika, koji je brzo izašao. Automobil je krenuo dalje ulicom, prošao pokraj tmurnih stambenih zgrada i ušao u područje koje je više nalikovalo industrijskom, u kojem su uglavnom prevladavala skladišta. Brvson se odmah zabrinuo. Nisu ga vodili u generalovu rezidenciju. Ali kamo ga voze? “Neng bu neng gaosong ivo, ni song wo qu nar?” upitao je s namjerno jakim britanskim naglaskom, sintaksom govornika koji nije baš vičan jeziku. Biste li mi rekli kamo me vozite? Vozač nije odgovorio. Brvson je podigao glas, a sada je govorio sasvim tečno, kao izvorni govornik: “Nismo ni blizu generalovoj vojarni, siji” “General ne prima posjetitelje u svojoj rezidenciji. Održava vrlo nizak profil.” Vozač je govorio neprimjereno, čak bez poštovanja, ne onako kako bi se kineski govornik njegova statusa obraćao nekom višem od sebe, nije koristio shifu za “gospodar”. Bilo je to zbunjujuće. “General Tsai je poznat po tome što živi izuzetno dobro. Savjetujem vam da okrenete taj automobil.” “General vjeruje da se moć najbolje ostvaruje nevidljivo. Radije ostaje iza kulisa.” Zaustavili su se ispred velikog industrijskog skladišta, pokraj smeđesivih vojnih džipova i Humveeja. Vozač je ostavio motor upaljen i ne okrećući se, nastavio: Zna li priču o velikom caru Qian 316 Xingu iz osamnaestog stoljeća? Vjerovao je da vladar mora imati izravan doticaj s onima nad kojima vlada, a da to njegovi podanici ne znaju. Tako je putovao po cijeloj Kini prerušen kao pučanin.” Shvativši o čemu vozač govori, Brvson je nagnuo glavu na stranu, prvi put bolje pogledavši vozačevo lice. Opsovao je sam sebi. Vozač je bio general Tsai! Odjednom su Daimler opkolili vojnici i general je uzvikivao zapovijedi na toišanskom, mjesnom narječju. Vrata automobila su se otvorila i Brvsona su izgurili van. Pograbili su ga

za obje ruke, po jedan vojnik sa svake strane. "Zhanzhu! Stani mirno!" povikao je jedan od vojnika, naperivši svoje oružje u Brvsona dok mu je zapovijedao da drži ruke sa strane. "Shou fang xia! Bie dong!" Generalov prozor spustio se električnim putem; general se osmjehivao. "Bilo je vrlo zanimljivo razgovarati s vama, gospodine Brvson. Što smo duže ćaskali, to ste se sa sve većom lakoćom služili našim jezikom. Pitam se što još skrivate. Sada predlažem da se spokojno suočite sa svojom neizbježnom smrću." O, Isuse! Znali su njegov pravi identitet! Kako? I kako već dugo? Mozak mu je užurbano radio. Tko je mogao otkriti njegov pravi identitet? Još bolje: tko je znao da je Hesketh-Haywood varka? Tko je znao da dolazi u Shenzhen? To nije bio Jurij Tarnapolski. Tko dakle? Faksirane su fotografije njegova lika, uspostavljene su veze. Ali to nije imalo smisla. Morao je postojati netko blizak generalu tko je prepoznao njegovo lice, tko je mogao probiti pročelje engleskog pohranitelja ukradene robe za profinjene i tankočutne mušterije. Kad se general Tsai odvezao i pustio mu u lice oblak dima iz ispuha, Brvsona su stali gurati i vući prema ulazu u skladište. Oružje je još uvijek bilo upereno u njega odostraga. Preračunao je kakvi su mu izgledi i zaključio da nisu dobri. Morat će osloboditi jednu ruku, po mogućnosti desnu i jednim brzim, laganim pokretom izvući oštricu od vanadija iz svog pojasa. No da bi to mogao učiniti, morat će napraviti neku diverziju kojom će im odvratiti pozornost. Jer generalove su upute bile jasne: morao se suočiti sa svojom "neizbježnom smrću". Ako napravi bilo kakav iznenađan pokušaj oslobađanja, oni neće oklijevati zapucati, u to je bio siguran. Nije želio iskušavati njihovu poslušnost zapovijedima.

317 Zašto su ga onda doveli u ovo skladište? Pogledao je uokolo i opazio koliko je to bio golem prostor, sasvim jasno namijenjen isporuci i skladištenju motornih vozila. Na jednom kraju bila je golema dizalica za podizanje tereta, dovoljno velika da u nju stane tenk ili Humvee. Zrak je bio jednak od mirisa motornog ulja i dizelskog goriva. Kamioni i tenkovi i druga velika vojna vozila bila su uskladištena u gusto zbijenim redovima, vrlo blizu jedno drugom, preko cijelog skladišnog prostora. Djelovalo je to kao

skladišni prostor za vrlo uspješnu i opsežnu trgovinu automobilima i kamionima, iako su betonski zidovi i podovi bili uprljani prolivenim uljem i posljedicama ispušnih isparenja. Sto se to događalo? Zašto su ga doveli ovamo, kad su ga isto tako lako mogli smaknuti i vani, gdje nije bilo nevojnih svjedoka? A onda je shvatio zašto. Pogled mu je ostao prikovan uz čovjeka koji je stajao ispred njega. Čovjeka koji je bio naoružan do zuba. Čovjeka kojeg je poznao. Bio je to čovjek po imenu Ang Wu. Bio je on jedan od nekolicine protivnika s kojima se susreo a kojega je morao opisati kao fizički zastrašujućeg u svakom pogledu. Ang Wu, odmetnuti časnik kineske vojske, koji se priključio Bomtecu, trgovačkom ogranku NOV-a. Ang Wu je bio mjesni predstavnik NOV-a u Sri Lanki; Kinezi su dopremali oružje objema stranama u sukobu, sijući razdor i sumnju, prodajući u tom području visoko zapaljivo gorivo za potpaljivanje tinjajuće mržnje. Brvson je sa skupinom komandosa koje je okupio za taj zadatak izvan Colomba zaustavio smrtonosni karavan streljiva pod izravnim nadzorom Ang Wua. Brvson je u puškaranju ranio Ang Wua u trbuh i oborio ga. Njegov je neprijatelj navodno helikopterom prevezen natrag u Peking. No je li u tom događaju bilo još nečega, neko skriveno značenje, neka neobjašnjena nakana u kojoj je bio samo obični pijun? Što je doista stajalo iza te zadaće? Sada je Ang Wu stajao pred Brvsonom, a s ramena mu je na poprečnom najlonskom remenu visio automat AK-47 kineske proizvodnje. Na svakom boku bile su mu futrole s pištoljima. Oko struka su mu poput pojasa visjeli redenici sa streljivom za automat, a sa strane i oko gležnjeva bile su privezane korice s noževima koji su se svjetlucali. 318 Stisak se na Brysonovim ramenima pojačao. Nije mogao osloboditi ruku da bi dohvatio pojas, barem ne tako da u međuvremenu ne bude ustrijeljen. O, Bože! Njegov stari suparnik izgledao je sretno. "Ima toliko načina umiranja", rekao je Ang Wu. "Uvijek sam znao da ćemo se opet sresti. Već dugo željno iščekujem naš ponovni susret." Fluidnom kretnjom izvadio je jedan od svojih pištoja iz futrole, poluautomatski pištolj kineske proizvodnje, i podigao ga, kao da uživa u njegovoj čvrstoći, u njegovoj moći da oduzme život. "Ovo

mi je poklonio general Tsai kao velikodušnu nagradu za mnoge godine moje službe. Jednostavan dar: da te sam ubijem. Bit će to nešto - kako vi kažete - intimno i osobno." Na licu mu se pojavio ledenjački osmijeh, niz vrlo bijelih zubi. "Prije deset godina u Colombu raznio si mi slezenu - jesi li to znao? Zato ćemo odatle započeti, od tvoje slezene." U njegovim mislima golemo se skladište pretvorilo u veoma mali prostor, uski tunel, u kojem je na jednom kraju bio Brvson, a na drugom Ang Wu. Nije bilo ničega osim njegova neprijatelja. Brvson je polako, duboko udahnuo. "Ovo baš nije poštena borba", rekao je s ishitrenom, umjetnom mirnoćom. Kineski se ubojica nasmiješio te ispružio ruku i naciljao u donji lijevi dio Brvsonova torza. Dok je njegov neprijatelj palcem oslobađao sigurnosni zapor, Brvson se iznenada bacio prema naprijed i izvijao tijelom u pokušaju da se oslobodi stiska, a onda Čuo se tihi zvuk poput kašlja, ili kao da je netko pljunuo, i nasred Ang Wuova širokog čela pojavila se crvena rupica, kao da je izbila suza. Kliznuo je na pod vrlo polako, kao kad se pijanac onesvijesti. "Aiya!" povikao je jedan od stražara, okrećući se, kad je i njega u glavu pogodio drugi prigušeni hitac. Drugi stražar je vrisnuo, posegnuo za svojim oružjem, a potom se iznedana stropoštao na tlo. Cijela jedna strana njegove glave bila je raznesena. Iznenada slobodan, Brvson se bacio na pod, a istovremeno se okrenuo i pogledao prema gore. Nekih sedam metara iznad njega, na čeličnom nogostupu, neki je visoki, krupan čovjek u mornarskoplavom poslovnom odijelu istupio iz zaklona betonskog stupa. U ruci mu je bio Magnum kalibra .357, na čiju je cijev bio pričvršćen dugački perforirani cilindar, a s njegovog kraja uzdizao se pramen dima. Čovje 319 kovo lice bilo je trenutačno u sjeni, no Brvson bi svagdje prepoznao taj teški korak. Krupni je čovjek bacio Magnum visoko u zrak prema Brvsonu. "Hvataj", rekao je. Brvson, kao gromom opaljen, dohvati oružje kad je palo. "Drago mi je što tvoje sposobnosti nisu potpuno zahrđale", rekao je Ted Waller dok je počeo silaziti strmim stubama. Uputio je Brvsonu pogled koji bi se mogao krivo protumačiti kao zabavljanje; zvučao je kao da mu ponestaje daha. "Teži dio tek dolazi." 320 22 Senator James Cassidy

vidio je naslov u The Washington Timesu vidio je opasku o svojoj supruzi, uhićenje zbog posjedovanja droge, optužbe zbog moguće opstrukcije pravde - i više nije čitao. Dakle, iscurilo je, napokon, sve je bilo vani - izvor duboke osobne tjeskobe, nešto što je očajnički pokušavao držati podalje od tvrdokornih, grabežljivih očiju medija. Zakopana tajna bila je otkopana. Ali kako? Stigavši u svoj ured u šest ujutro, satima prije nego što se obično pojavljivao, našao je tu već okupljene najviše službenike u svom osoblju, koji su izgledali blijedo i izmoždano, jednako kao što se i on osjećao. Roger Fry progovorio je bez uvoda. "The Washington Times te ima na zubu već godinama. Ali već imamo više od stotinu telefonskih poziva iz svih drugih medija. I oni pokušavaju saznati pojedinosti iz tvog života. To je kao neprestano zasipanje bombama, Jim. Ne mogu to kontrolirati. Nitko to više ne može." "Je li to istina?" upitala je Mandy Greene, njegova tajnica za tisak. Mandy je imala četrdeset godina, i zadnjih je šest godina bila s njim, ali zbog stresa i napetosti djelovala je starije nego ikad. Cassidy ne pamti da je ikada izgubila prisebnost. Ali ovog su jutra oko njezinih očiju bili crveni koluti. Senator je razmijenio poglede sa šefom osoblja; bilo je jasno da Roger nije ostalima ništa rekao. "Sto zapravo kažu?" Mandy je podigla novine i bacila ih ljutito. "Da ti je supruga prije četiri godine bila uhićena zbog kupnje heroína. Da si telefonirao, tražio usluge, i da su optužbe povučene, a uhićenje poništeno. Opstrukcija pravde je fraza s kojom se razbacuju." 321 Senator Cassidy je bez riječi kimnuo glavom. Sjedio je u svom velikom kožnatom uredskom stolcu i na trenutak se okrenuo od članova svog osoblja i zagledao se kroz prozor u sivu svjetlost oblačnog washingtonskog prijedpodneva. Jučer je nazivao reporter, njega i njegovu suprugu Claire, ali nisu odgovorili na pozive. Imao je loš osjećaj u vezi s tim, slabo je spavao. Claire je bila u kući njihove obitelji u Waylandu, u Massachusettsu. Imala je svoje probleme; imaju ih mnoge supruge političara. Ali sjećao se kako je to započelo - od male nezgode na skijanju koja je dovela do operacije na kralježnici, nakon čega je uzimala Percodans za suzbijanje boli. Uskoro je započela žudjeti za narkotikom i više nego samo radi suzbijanja boli. Liječnici nisu

htjeli prepisati novi recept. Uputili su je na skupinu za "kontrolu boli", koja se specijalizirala za savjetovanje. Ali narkotici su Claire doveli do neke vrste slatkog zaborava, do mjesta koje je zaštićeno od pritisaka i napetosti javnog života i od privatnog života koji joj nije pružao utjehu koja joj je trebala. Mogao je sebe kriviti zbog toga - što nije bio tamo, uz nju, kad ga je trebala. Počeo je shvaćati koliko je njegov svijet protivan njezinu. Konačno, bio je to svijet koji ju je degradirao da ostane postrance, a Claire, tako lijepa, tako mnogostrano naobražena, s toliko ljubavi, nije bila odgojena da cijeli život presjedi na tribinama. Za Cassidvja je u Washingtonu bilo toliko puno obveza, toliko puno kolega s kojima je mogao pričati i laskati im i tiranizirati ih i zavoditi ih na to da učine ono pravo. A Claire je bila usamljena; doživljavala je bol koja nije bila samo tjelesna. Nikada zapravo nije znao što je pravi uzrok njezine ozljede, izolacija ili nezgoda na skijanju - no počeo je sumnjati da je njezina hospitalizacija samo ubrzala spiralu depresije i ovisnosti kojoj je podlegla. Očajna nakon što više nije mogla dobiti recept za narkotike, očajna zbog načina olakšanja za koji je znala da je prolazan, ali joj se ipak činilo da pomaže učiniti stvari podnošljivijima, otišla je u nadsvođeni park u blizini Osme i H ulice u Washingtonu i pokušala kupiti određenu količinu uličnog heroina. Čovjek kojeg je tamo upoznala bio je susretljiv, simpatičan i olakšao joj je cijelu stvar. Dao joj je dvije malene prozirne vrećice s drogom. Platila mu je novim velikim novčanicama tek izašlim iz automata. A onda je pokazao značku i odveo je u postaju. Kad je policijski kapetan doznao tko je ona, nazvao je kući pomoćnika okružnog 322 tužioca Henryja Kaminera. A Henry Kaminer nazvao je svog kolegu s pravnog fakulteta Jima Cassidvja, koji je baš služio kao predsjedavajući Sudskog vijeća u Senatu. Tako je saznao: Cassidv se sjeća telefonskog poziva, oklijevanja, neobičnog kratkog govora koji je uslijedio prije šokantnog otkrića. Bio je to jedan od najgorih trenutaka u njegovu životu. Claireino nježno lice iskrivljeno od boli ispunjavalo mu je misli, a u mozgu su mu odzvanjale riječi pjesme koju je nekoć čitao: nije mahala nego se utapala. Kako je mogao biti tako slijep da ne vidi što se to događa u

njegovu domu, u njegovu braku? Zar javni život može čovjeka toliko odvojiti od njegova privatnog života? No tu je bila Claire: nije mahala nego se utapala. Cassidy se okrenuo prema članovima svog osoblja. "Ona nije počinila teško kažnjivo djelo", rekao je ukočeno. "Trebala joj je pomoć, dovraga. Trebalo joj je liječenje. I dobila ga je. Šest mjeseci u rehabilitacijskom centru. Diskretno, tiho. Nitko nije trebao znati za to. Nisu joj trebali sažaljivi i značajni pogledi. Posebno oštro motrenje koje je neizbježno za senatorovu suprugu." "Ali tvoja karijera..." započela je Greeneova. "Upravo ju je moja prokleta karijera dovela do toga! Znae, i Claire je imala svoje snove. Htjela je imati pravu obitelj, djecu i oca koji voli njih i voli nju, kojemu su njegova supruga i djeca prvi i posljednji, kakav bi muškarac i trebao biti. Sanjala je o normalnom životu - nije tražila previše. Željela je dom, to je bilo sve. Odrekla se svojih snova da bih ja mogao biti - kako me prošle godine nazvao The Wall Street Journal? - Polonije s rijeke Potomac." U glasu mu se počela osjećati ogorčenost. "Ali kako je mogla ogroziti sve za što si se zalagao, sve za što ste se oboje zalagali?" Mandy Greene nije mogla prikriti bljesak gnjeva i frustriranosti. Cassidy je polako zavrtio glavom. "Claire je bila u agoniji, jer je znala da će svi na nju gledati kao na ženu koja je mogla razoriti senatorovu karijeru. Nikada nećete razumjeti kakav je pakao prošla. Ali prošla ga je, na neki način, oboje smo ga prošli. I dovraga, prošli smo na drugu stranu. Sve do sad. Sve do ovoga." Pogledao je recepcionarevu telefonsku centralu s dvanaest linija, na kojoj su sve žaruljice 323 gorjele i koji je neprekidno zvonio elektronskim zujanjem. "Kako, Roger? Kako su saznali?" "Još ne znam", rekao je Roger. "Ali znaju nevjerojatne pojedinosti. Imaju elektronski zapis zapisnika napravljenog prilikom uhićenja, koji su nekako dobili usprkos činjenici da je službeno izbrisan. Znajuu koliku je poveliku svotu podigla te večeri. Imaju ispise telefonskih poziva koji ukazuju na žurbu s kojom su razmjenjivani kućni telefonski pozivi između tebe i Harrvja Kaminera tijekom večeri uhićenja. Još je više poziva bilo upućeno između Kaminera i policijskog kapetana. Tu su i pozivi između službenika koji je obavio uhićenje i postaje. Imaju čak i elektronske

zapise o tvojim uplatama na račun Silver Lakesa za njenu rehabilitaciju." Cassidy je izgledao sumorno, ali se na silu cinično osmjehivao. "To nisu mogli saznati ni od koje osobe. Prodrli su u krajnje privatne, osobne podatke. To je, pretpostavljam, ono na što sam upozoravao. Društvo apsolutnog nadzora." "Da, ali igra neće tako izgledati", rekla je Mandy Green otresito, povrativši konačno svoje profesionalno držanje. "Izgledat će kao da se zalažeš za privatnost jer imaš sramotu u vlastitom domu. To znaš bolje od ikoga." Roger Fry počeo je koračati po uredu. "Loše je, Jime, neću ništa umanjivati. Ali iskreno vjerujem da možemo ovo prebroditi. Prije nego što krene nabolje, stvari će se pogoršati, ali ljudi u Massachusettsu znaju da si dobar čovjek, a i tvoji kolege, bez obzira na to vole li te ili ne, znaju da si dobar čovjek. Vrijeme liječi sve, kako u svemu drugom, tako i u politici." "Nemam namjeru to iskusiti, Rog", rekao je Cassidy, zagledavši se ponovno kroz prozor. "Znam da sad izgleda loše", rekao je Fry. "Pokušat će te razapeti. Ali ti si jak. Pokazat ćeš im." "Zar ne razumiješ?" rekao je Cassidy oštro, ali ne i neljubazno. "Ne radi se o meni. Radi se o Claire. Prva rečenica u svakom novinskom izvještaju odnosi se na Claire Cassidy, suprugu senatora Jamesa Cassidyja. To se može nastaviti danima, tjednima, tko zna koliko? Ne mogu je tome izložiti. Ne mogu je pustiti da prolazi kroz to. Ona to neće preživjeti. A postoji samo jedan način da se to makne sa stola. Samo je jedan način da se to skinе s prvih stranica i s talk-showa i s vijesti i tračerskih rubrika." Zavrtio je glavom, jakim glasom podrugljivo oponašajući čitača vijesti: "Senator Cassidy priprema se za istragu u senatu, Senator Cassidy bori se da sačuva fotelju, Senator Cassidy poriče prijestup, Senator Cassidy se osramotio, je li predsjednik sudskog vijeća zloupotrijebio položaj? Senator oženjen za narkomanku. Sada je to vijest s naslovne stranice, a tako može ići unedogled. Senator Cassidy podnosi ostavku nakon poraznih optužbi, to je vijest, točno, ali vijest koja traje dva dana. Muke Jima i Claire Cassidy, privatnih građana, ubrzo će se sakriti negdje iza brzojavnih izvještaja iz Somalilanda. Prije pet godina svečano sam obećao svojoj supruzi da ćemo ovo ostaviti iza sebe, ma što to značilo. Sada je došlo vrijeme

da se ispuni to obećanje." "Jim", rekao je Fry obzirno, pokušavajući zadržati mirnoću u glasu, "sada je sve još toliko nesigurno a da bi se donosile bilo kakve obvezujuće odluke. Preklinjem te da ne brzaš s odlukom." "Nesigurno?" senator se gorko nasmijao. "Ali ja nikada u svom životu nisam bio sigurniji u bilo što." Okrenuo se prema Mandy Greene. "Mandy, vrijeme je da zaradiš svoju plaću. Ti i ja sastavit ćemo izjavu za tisak. Odmah." 325 23 Bryson se ukočio, jedva je disao. Bio je zaprepašten, kao omamljen. Kao da je munja bljesnula s neba i spržila mu svijest, raskinula sve konce njegova razuma. Dahtao je. Sve je bilo ludilo, ništa nije imalo logike; jedva se suzdržao a da ne vrisne. Ted Wdler! Genadij Kosovski! Veliki manipulator, čarobnjak tajanstvenih vještina, koji je pretvorio njegov život u veliku i nezamislivu obmanu. Brvson je dohvatio poluautomatski pištolj koji je upravo odbacio i osjetio kako mu je sjeo u ruci kao da joj je bio neki dodatak, kao dio tijela. Ponovno ga je uperio u čovjeka koji mu ga je upravo dao, shvativši da bi jednim dobro naciljanim hicem mogao ubiti Teda Wallera, i da to ne bi bilo dovoljno! Time ne bi dobio odgovore na pitanja koja su ga mučila, niti bi time bila zadovoljena njegova potreba za osvetom nad lašcima i manipulatorima koji su mu život pretvorili u laž. Ipak je oružje držao upereno u Wallera, ciljajući u lice svog starog mentora, ispunjen bijesom, ali uzemiren zbog pitanja, tolikih pitanja! Ono što je prvo izgovorio, stegnuta grla i prigušena glasa, bilo je prvo pitanje koje mu se probilo do svijesti. "Tko si ti, dovraga?" Palcem je otpustio sigurnosni zaporac i pritisnuo okidač dok pištolj nije škljocnuo spreman za automatsku paljbu. Malim pomakom kažiprsta mogao je sasuti deset metaka u glavu Teda Wallera i lažljivac bi se sa svog sedam metara visokog mjesta na nogostupu stropoštao na pod skladišta. No Waller, najvrsniji strijelac, nije uperio svoje oružje u 326 njega. Jednostavno je tamo stajao, kao pretio postariji čovjek s tajnovitim osmijehom na licu. Waller je progovorio, a glas mu je odzvanjao kao u golemoj špilji. "Igrajmo se pogađanja", rekao je, podsjećajući na svoju staru odgojnu vježbu. "Nosi se", rekao je Brvson ljutito, a glas mu je drhtao od zapretanog bijesa. "Tvoje pravo ime je Genadij

Rosovski." "Točno", odgovorio je Waller, a lice mu je bilo spokojno. "Pohađao si moskovski Institut za strane jezike." "Točno." Pojavio se kratki smiješak. "Pravilno. Otično." "Pripadnik si GRU-a." "Točno, ali ne posve. Da budem precizan, glagolsko vrijeme je prošlo. Bio sam." Brvson je podigao glas sve dok nije počeo vikati. "A sve su to bila sranja, sve ono sranje koje si mi govorio o tome kako mi spašavamo svijet! A sve vrijeme si radio za drugu stranu!" "Netočno", rekao je Waller, a glas mu je bio jasan i jak. "Dosta je bilo s lažima, skote! Dosta je bilo s lažima!" "Točno!" "Proklet bio, ne znam što kog vruga radiš ovdje - " "Riskirat ću da zvučim poput generala Tsajja: kad je učenik spreman, učitelj se pojavljuje." "Nemam vremena za tvoja budistička naklapanja!" zagrmio je. Brvson je začuo odjek koraka, zveckanje oružja i okrenuo se oko sebe. Dvojica stražara u zelenim odorama ušla su u skladište, s karabinima na gotovs. Brvson je ispalio nekoliko hitaca, a istovremeno je začuo pucnjavu odozgo iza sebe, iz smjera Wallera. Dvojica stražara bila su pogođena i pala su ničice, izvalivši se na zemlju. Brvson se spustio na pod pokraj Ang Wuova tijela, okrenuo ga i uzeo poluautomat mrtvog ubojice, strgnuo mu ga s vrata, ščepao ga objema rukama i okrenuo ga prema gore, a odbacio Wallerov pištolj. Očekivao je da će ugledati nove stražare, ali nije bilo nikoga. Zatim je iz Ang Wuove ruke istrgnuo pištolj i ugurao ga u gornji džep smiješnog hesketh-haywoodovskog odijela. Ang Wu je imao na svakom gležnju lovačke noževe privezane remenjem; Brvson ih je uzeo zajedno s koricama i pažljivo ih zataknuo u svoj pojas. Njegov 327 pojas! Odjednom se sjetio oštrice od aluminijske i vanadijske - ali sada je imao daleko djelotvornije oružje. "Ovuda!" pozvao ga je Waller, okrenuo se i nestao u mračnoj udubini betonskog zida. "Zgrada je opkoljena." "Kamo ćeš, dovruga?" povikao je Brvson. "Neki su od nas napravili svoju domaću zadaću. Dođi, Nick!" Kakav je izbor imao? Tko god bio, što god bio Ted Waller, zasigurno je imao pravo: stražari NOV-a opkolili su skladište; ako je i postojao neki drugi izlaz u razini zemlje, a zacijelo je postojao, on bi ga jednostavno odveo u ruke njegovih neprijatelja. Njegovih neprijatelja koji su bili jako blizu.

Brvson je pojurio gore po metalnim stubama upravo na vrijeme da vidi kako taj gojazni čovjek nestaje u velikom otvoru s okruglim stubištem, odmah iza dugačkih redova parkiranih vojnih vozila. Provlačeći se između gustih redova džipova, Humveeja i kamiona kineske proizvodnje, Brvson je dotrčao do tih stepenica i ugledao Wallera kako se brzo i žustro penje, gotovo baletnom gracioznošću koja ga je uvijek zapanjivala. Ipak, Brvson je bio brži na nogama pa je za nekoliko sekundi dostigao Wallera. "Na krov", promrmljao je Waller. "To je jedini izlaz." "Krov?" "Nema alternative. Za tren će ih biti cijela gomila, ako već nisu tu." Walleru je ponestajalo daha. "Jedine stepenice. Jedno dizalo za teret, ali je grozno sporo." Kad su došli do prekida na zavoju stubišta na trećem katu dolje su začuli povike i odjeke trčećih koraka. "Sranje", rekao je Waller. "Da barem sinoć nisam jeo paštetu. Idi naprijed." Brvson je pojurio uza stepenice, kružeći širokim zavojima dok nije bilo očito da je stigao do zadnjeg kata. Izašao je na noćni zrak, golem parkirališni prostor, prepun tenkova i kamiona zbijenih u guste redove. Sto sad? Što je naumio Ted Waller? Skočiti s vrha zgrade? Preskočiti prostor od nekoliko metara do sljedeće zgrade? "Spali mostove", dahtao je Waller kad je izašao iz stubišta, a Brvson je razumio što njegov bivši mentor misli. Valjalo je zapriječiti put njihovim progoniteljima - samo kako? Cime? Nije bilo vrata da ih zaključa ni pregrada... 328

Bilo je obilje vozila, stotine, tisuće njih. Otrčao je do najbližeg reda, pokušao otvoriti vrata, bilo je zaključano. Sranje! Otrčao je do sljedećeg vozila; i ono je bilo zaključano. Nije bilo vremena za to! Ugledavši red džipova s krovnom ceradom, otrčao je do njih. Izvukao je iz korica jedan od Ang Wuovih lovačkih noževa, rasporio platno, uvukao ruku i otvorio vrata koja su bila zaključana iznutra. Ključ je bio u bravi, što je imalo smisla u tako dobro čuvanom skladištu, gdje bi nastao pravi logistički košmar kad bi se ključevi vadili iz vozila. Waller je stajao u blizini stubišta i razgovarao mobitelom. Bryson je okrenuo ključ i pokrenuo motor džipa te krenuo njime, ravno naprijed, najvećom brzinom, prema otvorenom stubištu. Kad se približio, zapazio je da je džip preširok a da bi prošao kroz otvor, ali to će dobro poslužiti njegovoj nakani.

Džip je uz veliki tresak udario u betonski zid, njegov je prednji kraj upao u otvor, a zatim je propao nekoliko metara kako su mu prednje gume kliznule niz dvije-tri stepenice prije nego što se zaustavio. Uspio je samo nasilu otvoriti vrata s vozačeve strane i izvući se van između džipa i betonskog zida na koji se naslanjao. Ali to nije značilo ništa, možda samo malo zadržavanje: nekoliko bi ljudi zajedničkim snagama moglo lako odgurnuti vozilo. To nije bilo dovoljno! Pretraživši okolne redove vozila, pronašao je ono što je očajnički želio naći: golemu dvjestolitarsku čeličnu bačvu s gorivom. Izvrnuo ju je polako na tlo i otkotrljao do džipa koji je sada priječio izlaz s krova. Snažno je potegnuo plastično brtvilo na čepu bačve, okrenuo ga i naglo ga izvukao. Gorivo je počelo istjecati i stvarala se lokva na betonskom podu oko vozila, Još je malo zakotrljao bačvu i podignuo donji kraj, tako da je gorivo još brže istjecalo. Nastala je cijela poplava. Gorivo je teklo u potocima oko kotača džipa, rijeka se slijevala prema vrhu stubišta, a zatim oko džipa i niza stube. Smrad goriva bio je nesnosan. Brzo je ispraznio bačvu niz okruglo stubište baš kad je začuo gromoglasno odzvanjanje koraka dok su stražari trčali uza stepenice prema krovu. Nema vremena! Dohvativši kravatu, naglo ju je razvezao, bacio u lokvu goriva dok se nije natopila i ubacio je u otvor sada prazne bačve za gorivo. U njoj nije bilo tekućeg goriva, ali je bila puna benzinskih isparenja - ili točnije, mješavine zraka i benzinskih isparenja. Omjer možda nije idealan, 329 ali je iz dugogodišnjeg iskustva znao da će biti djelotvorno. Uzeo je mjedeni upaljač Gilesa Hasketha-Haywooda i plamenom dotaknuo improvizirani fitilj. Plamen se razgorio i Brvson je bacio čeličnu bačvu preko džipa u otvor okruglog stubišta, a potom poskočio natrag i otrčao što je brže mogao. Začula se strašna, zaglušujuća eksplozija. Cijelo se stubište pretvorilo u vatrenu kuglu, u tutnjavu žutog pakla. Waller je, kad je vidio što je učinio, i sam potrčao preko krova. Za nekoliko sekundi začula se još jedna, nevjerojatno glasna eksplozija kad se zapalio spremnik za gorivo na džipu. Plameni jezici bili su blistavo sjajni i bilo je bolno gledati u njih: vatra se poput valova valjala i bljeskala, a oblaci crnog dima suklijali su u zrak. Brvson se

zaustavio kad je bio nasred krova, a Waller je grabio za njim sav crven i moker od znoja. "Lijepo si to napravio", rekao je Waller, pogledavši u nebo. S okruglog stubišta čuli su se glasni, bolni povici, ali ubrzo ih je prigušio glasniji zvuk, gromoglasna tutnjava koja se začula iznad njihovih glava: zvuk propelera helikoptera. Oklopni helikopter, obojen u zeleno s maskirnim mrljama, tutnjao je odmah iznad njih i polako se spuštao na krov, na čistinu gdje nije bilo vozila. Brvson je zinuo: "Što dovraga - ?" Bio je to helikopter AH-64 Apache, s jasnim oznakama američke vojske i službenom vojnom oznakom na repu. Waller je potrčao prema njemu, instinktivno pognuvši glavu mada to nije bilo potrebno. Brvson je samo na trenutak zastao prije nego što je i on potrčao prema golemom helikopteru. Pilot je bio u radnom odijelu američke vojske. Kako je to moguće? Ako je Uprava bila GRU, kako je Waller dobio borbeni helikopter američke vojske? Dok se verao, vidio je kako se Waller okreće i uspaničeno gleda u smjeru pored Brvsona. Waller je povikao, rekavši nešto što Brvson nije mogao razabrati. Brvson se okrenuo i vidio desetak vojnika NOV-a kako izlaze na krov iz teretnog dizala na udaljenosti od najviše pedesetak metara, na suprotnoj strani od okruglog stubišta pretvorenog u gorući pakao. Uzverao se u helikopter i iznenada osjetio eksploziju boli u leđima, jak udarac s desne strane u predjelu rebara. Bio je pogođen! Osjetio je strašnu, nepodnošljivu bol. Vrisnuo je, noge su mu klecnule, a Waller ga je uhvatio za ruku i povukao u helikopter koji 330 se podizao u zrak. Kako su se dizali, vidio je kako se dolje gomilaju vojnici, vidio je plamen jantarne boje i sukljanje čađavog crnog dima. Brvson je već puno puta pogođen, ali ovo je bilo nešto najgore što je do sada doživio. Bol, umjesto da se smanjuje, sve se više povećavala; pogođen je neki živac. Gubio je puno krvi, u to je bio siguran. Kao iz neke daljine, čuo je Wallera kako govori: "... helikopter američke vojske, neće se usuditi gađati nas... međunarodni incident, a general Tsai nije tako lud da bi..." Wallerov glas nestajao je i opet se pojavljivao, kao kad radioaparat ima slab prijem. Na trenutak mu je bilo strašno hladno, a onda opet užasno vruće. Čuo je: "... sve u redu, Nicky?..." I: "... pribor za prvu

pomoć, ali na hongkonškom aerodromu je bolnica... dug let i ja ne želim odgađati..." A potom: "... liječnici iz osamnaestog stoljeća možda su imali u nečemu pravo, znaš, Nicky. Možda je dobro iskrvariti s vremena na vrijeme..." Dolazio je k svijesti i onda se opet onesvijestio, a pred očima mu je prolazio čitav niz slika. Spustili su se negdje na nekakav heliodrom; pomogli su mu da legne na nosiljku. Odnijeli su ga u neku modernu zgradu i žurili hodnikom. Uz njega je bila u bijelo odjevena medicinska sestra ili liječnica, koja ga je skinula do struka i sašila mu ranu... poslije nagle provale boli, strašne boli do usijanja, slijedilo je naglo i brzo upadanje u tamu dubokog narkotičkog sna. "Istina? Samo želim ščepati tog momka." Adam Parker se pušio od bijesa i nije ga bilo briga je li Joel Tannenbaum, njegov dugogodišnji odvjetnik, to primjećivao. Njih su se dvojica sastali na ručku, kao što su to činili otprilike jedanput mjesečno, u Patroonu, skupom restoranu specijaliziranom za govedinu i francusko crveno vino u Istočnoj četrdeset sedmoj ulici. Zidovi su bili obloženi tamnim drvetom i Kipsovim gravirama s girlandama. Parker je rezervirao privatnu prostoriju, gdje su dvojica muškaraca mogla pušiti kubanske cigare Romeo y Julieta i ispijati martini. Parker se ponosio svojim tjelesnim stanjem, ali kad je god bio na Manhattanu privlačila su ga mjesta poput ovoga, koja su mi 331 risala na visoko društvo iz proteklih vremena i njegovu lako oprostivu neumjerenost. Tannenbaum je navalio na svoj teleći odrezak na žaru. Radio je za pravni časopis u Columbiji, vodio odjel za parnice u tvrtki Swarthmore & Barthelme, ali ispod svih tih jakih vjerodajnica i zvučnih pripadnosti krio se ulični borac, srčan momak koji je odrastao u Bronxu i koji je uvijek vraćao koliko je dobio. "Takvi se ljudi ne daju razapeti. Oni takve kao što si ti pojedu poput slatkiša poslije ručka. Oprosti, Adame. Neću ti sad nakon toliko vremena početi lagati. Znaš stari vic o mišu koji je pokušao poševiti slona? Vjeruj mi, ti se sigurno ne bi želio penjati Jumbu na leđa." "Daj, molim te", rekao je Parker. "Pa i prije smo nas dvojica izvodili psine. Samo te molim da pošalješ nekoliko papira. Sudski nalog." "I što da napišem?" "Naredi im da ne miješaju podatke InfoMeda s podacima drugih informacijskih

resursa - sastavili smo sve one ugovore o povjerljivosti koji se moraju poštovati. Optuži ih da imamo očiti dokaz da krše ove ugovore koji su sastavljeni i s kojima su se složili bla bla bla.”

“Adame, nemaš apsolutno ništa.” “Točno, da, samo im želim ograničiti slobodu. Ne želim im to olakšati. Misle da me mogu progutati jednim lakim gutljajem, a ja im želim pružiti gadan zalogaj koji neće zaboraviti.” “Jumbo neće ni primijetiti. Za njih rade bataljuni odvjetnika. Povratit će taj zalogaj za dvije minute.”

“Ništa što je povezano sa zakonodavstvom ne traje dvije minute.”

“Pet.” “Uzet ću što mogu dobiti. Stvar je u ovome: neću otići u tišini.” “Treba li me dirnuti tvoja poetičnost?” “S obzirom na veličinu tvog predujma, treba.” Parker se jadno nasmijao. “Adame, znam te već, koliko, petnaest godina? Ti si mi bio vjenčani kum...”

“Brak je trajao osam mjeseci. Trebao sam tražiti da mi se vrati poklon.” “Vjeruj mi, neki su tražili.” Tannenbaum je pažljivo otpio svoj martini. “Nešto si htio reći.” 332 “Adame, šupčina si, pimpek, arogantan, hiperkompetitivan, sveznajući kurvin sin bez tračka poniznosti ili imalo osjećaja za vlastita ograničenja. To je vjerojatno razlog zašto si za sebe tako puno učinio. Ali ovog puta? Prvi put u životu ispao si iz lige.” “Jebi se.” “Odvjetnik sam, ja to radim drugim ljudima.” Tannenbaum je slegnuo ramenima. “Samo hoću reći: ohladi se malo, Adame.” “Jesu li te to učili u Columbiji na pravnom fakultetu?” “Da su barem. Gledaj, ja ti za ovo nisam potreban. Tu si jer ti je potreban moj savjet. Zato slušaj što ti govorim. Svaka imalo značajnija pravna firma na neki je način povezana sa Systematixom ili nekom od njegovih podružnica. Pogledaj oko sebe i što vidiš? Ručkovi na račun reprezentacije. A za veliki dio toga konačne troškove snosi svačiji omiljeni klijent, prodavač ili mušterija: Systematix.” “Umišljaju si da su prokleti Standard Oil u informatici.” “Uopće nemoj posezati za povijesnim analogijama. Prema Systematixu Standard Oil je sićušna tvrtka. No stvara li tko nevolje zbog njih? To je kao što ti uvijek kažeš - život nije pošten. Činjenica je da se Ministarstvo pravosuđa ponaša kao njihova podružnica. Ta tvrtka ima svoje pipce posvuda.” “Ma ne kenjaj.” “Kunem se grobom svoje majke.” “Tvoja majka živi u

Flatbushu." "Ali vrijedi to što sam htio reći. Kupili su tvoju tvrtku. Uzeo si njihov novac. Sad postupaš kao neki zavidljivac. Poslušaj se samo." "Ne, ti me poslušaj. Požalit će što su se zajebavali s Adamom Parkerom. Ako nećeš napraviti papire, naći ću nekoga tko hoće. Naravno, uzeo sam novac, ali nisam imao izbora. Bilo je to nasilno preuzimanje." "Adame. Nemoj se kvačiti s tim ljudima. Poznaješ me. Ne plaši me puno toga u tom životu. Ali ovo... vjeruj mi kad ti kažem da to nije obični posao. Oni imaju vlastita pravila." Parker je ispio martini i pokazao da želi još jedan. "Možda jesam šupčina, i možda jesam arogantni kurvin sin, ali nisam kukavica", rekao je, ne dajući se smesti. "Reći ću ti jedno. Ti trutovi iz Svstematixa upamtit će moje ime." 333 "Vaša je soba kao i obično spremna za vas, gospodine Parker", rekao je vratar čim se Parker pojavio u St. Moritzu te večeri. Vratar je znao da Parker voli da sve bude osigurano, voli znati da su primili njegovu obavijest o njegovim uobičajenim sklonostima. No prilikom svojih rijetkih posjeta Manhattanu Adam Parker je volio upustiti se i u neke neuobičajene sklonosti. Tog je jutra nazvao Madame Sevignv, kako se nazivala, koja mu je obećala "dvije jeunes files, naše najbolje". Madame Sevignv nije se oglašavala ni u jednoj publikaciji: svi njezini klijenti - uglavnom ljudi s velikim imetkom i moći koji su živjeli u drugim dijelovima zemlje - morali su joj biti na prikladan način predstavljeni. Ona je, sa svoje strane, jamčila potpunu diskreciju. Njezine su djevojke znale da ta diskrecija vrijedi više nego njihov život. Također su znale da, ako točno slijede pravila Madame Sevignv, mogu za par godina uštedjeti lijepu svoticu. Madame Sevignv držala je na plaći i jednog liječnika koji je redovito radio pretrage krvi i obavljao zdjelčne preglede tih jeunes files, čime se pružalo jamstvo da su njihovo zdravlje i higijena besprijekorni. Sve su imale redovite vježbe i prehrambeni režim zbog kojega bi se neki profesionalni gimnastičar posramio, a prije svakog posjeta Madame Sevignv obavila je svoj osobni pregled. Ako je držala potrebnim, čupale bi se obrve, ljuštala bi se i navlažila koža, stopala bi se strugala kamenom plovućcem, bojile bi se trepavice, depilirale noge, turpijali nokti, a svaki tjelesni

otvor bio bi ispran i namirisano. "Tako je teško biti prirodno lijep", uzdahnula bi Madame Sevignv dok je obavljala završni pregled tih jeunes files. Točno u deset navečer telefonski poziv iz predvorja St. Moritza navijestio je dolazak djevojaka. Parker je, šetkajući u bijelom frotirnom ogrtaču po svom bogato opremljenom apartmanu, osjetio kako mu iznutra postaje sve toplije. Sva ta napetost pod kojom je bio od Systematixovog preuzimanja - Bože, ovo mu je zaista trebalo. Već je prošlo toliko vremena. Uvijek je bio posve precizan u svojim uputama koje je davao Madame Sevignv - kako je objasnio onaj stari poluvodički plutokrat koji ga je prvi put procijenio i rekao mu za Madammine posebne usluge, s Madame S. nije bilo potrebe okolišati. Ono što je naumio večeras bilo je nešto što se od njegove supruge - zdrave žene, ljubiteljice konja - jednostavno ne bi očekivalo da shvati. No 334 ne bi ga iznenadilo ako je onaj poluvodički mogućnik razumio neka od njegovih zadovoljstava. Poslije nekoliko minuta začulo se kucanje na vratima. "Ime mi je Yvette", rekla je seksi glasom brineta izrazito bujnih oblina. "A ja sam Eva", rekla je gipka blondina. Zatvorile su za sobom vrata. "Sviđamo vam se?" "Jako", rekao je. "Ali mislim da je Madame Sevignv rekla da će biti Yvette i Erica." "Erica se razboljela", rekla je Eva. "Umjesto nje poslala je mene i zamolila me da uvažite ispriku. Mi smo kao sestre. Mislim da se vjerojatno nećete razočarati." "Siguran sam da neću", rekao je Parker, žureći u tanku, sivu aktovku koju je nosila Yvette, usta suhих od očekivanja. "Mogu li vam što god ponuditi, djevojke?" Dvije djevojke razmijenile su poglede i zavrtjele glavama. "Počnimo, allons-y?" rekla je Yvette. "Izvolite", rekao je Parker. Poslije sat vremena Parker je bio crnim svilenim rupcima vezan za mjedeni okvir kreveta, stenjući od zadovoljstva dok su se dvije djevojke smjenjivale plješćući ga i milujući njegovo pocrvenjelo tijelo. Bile su stručnjakinje; svaki put kad bi došao gotovo do vrhunca, one bi svoju pozornost usmjerile nekamo drugamo, masirajući mu ruke i prsa prstima koji su bili ujedno i mekši i tvrđi od bilo čega što je mogao zamisliti. Yvette je sada milovala njegovo tijelo svojom mekom dojkom i vlažnim preponama, dok je Eva pripremala vrući

vosak. Mirisni pčelinji vosak kapao mu je na tijelo snažno ga uzbuđujući, u jednakoj mjeri bolno i ugodno. "Da", dahtao je, gotovo u deliriju. "Da." Torzo mu je bio sav u znoju. Konačno, Yvette se popela na njega i stavila njegovu muškost u sebe, obujmivši ga svojom toplinom. Svilene spone bile su olabavljene toliko da mu dopuste da napola sjedne, pa ga je sada Eva odostraga obuhvatila oko prsa. Prstima mu je masirala ramena, a sada i njegov vrat. "I sada za tebe završni užitak", prošaptala mu je u uho. Jedva je vidio odbljesak žice oštire poput britve prije nego što mu je ona njome napravila omču oko vrata. 335 "O Bože", zastenjaio je prije nego što mu se žica urezala u hrskavicu, sloj vlaknastog tkiva i žile i pritisnula vratne arterije, dušnik i jednjak, i više nije govorio. Yvette, zatvorenih očiju, sada izgubljena u svom vlastitom užitku, osjetila je najprije splašnjavanje nabreknuća u sebi. Otvorila je oči i vidjela kako je gospodinova glava iznenada pala prema naprijed, a druga djevojka, djevojka koja se nazivala Evom, držala je sjajnu metalnu omču. Je li to bila neka nova igra? "A sada mislim da je na tebe red", rekla je Eva seksi glasom, i obuhvatila Yvettin glas sjajnom žicom. Tek je tada Yvette opazila krv oko gospodinova vrata, poput svijetle crvene kravate, a samo nekoliko trenutaka potom više nije bila svjesna ničega. 336 24 Probudio se polako, sve ga je boljelo, u glavi mu je bubnjalo. Sjedio je na polegnutom sjedalu u nekom malom, luksuznom zrakoplovu, pokriven dekom, a pod glavom mu je bio nekakav mekani jastuk. Prozori su bili crni; buka i vibriranje ukazivali su da su bili u letu. Kabina je bila prazna, osim dvojice putnika. Neki četrdesetogodišnjak u mornarskoj plavoj odori poslužitelja leta, plave kratko ošišane kose, drijemao je u polusjeni u stražnjem dijelu kabine. A s druge strane prolaza među redovima, na širokom kožnom sjedalu sjedio je Waller i čitao neku knjigu uvezanu u kožu, osvjetljenu malim, jakim krugom svjetlosti. "Nu, vot eti vot, tovariš Kosovski, dobri večer" rekao je Brvson na ruskom. "Sto vi čitajete?" Nejasno je izgovarao riječi; osjetio se omamljenim. Waller ga je pogledao i lagano se osmijehnuo. "Doista već godinama nisam govorio tim ružnim jezikom, Nicky. Siguran sam da sam potpuno zahrđao."

Zaklopio je knjigu. "Ali da odgovorim na tvoje pitanje, čitam Dostojevskog. Braću Karamazove. Samo da potvrdim svoje sjećanje o tome kako je on doista loš pisac. Grozan zaplet, tiransko moraliziranje, a proza iz Policijske gazete. "Gdje smo?" "Po mom, trebali bismo biti negdje iznad Francuske." "Ako ste upotrijebili droge, nadam se da ste izvukli iz mene što ste htjeli." "Ah, Nick", uzdahnio je Waller. "Jasno mi je kako misliš da mi nemaš razloga vjerovati, ali jedina droga koju si primio bilo je sredstvo 337 protiv bolova. Srećom, u Chek Lap Koku postoji polupristojna, dobro opremljena klinika za prihvrat putnika u hitnim slučajevima. Ali zadobio si gadnu ranu od malog metka. Očito je to druga rana u zadnjih nekoliko tjedana; zadnja je bila ona površinska na lijevom ramenu. Uvijek si se brzo oporavljao, ali već si u godinama, znaš. Ovo je igra za mladiće, kao američki football. To sam ti rekao kad sam te prije pet godina izvukao iz igre." "Kako si me našao?" Waller je slegnuo ramenima i naslonio se. "Imamo svoje izvore, kako elektronske tako i ljudske. To znaš jako dobro." "Prilično je smiono koristiti helikopter američke vojske u tuđem zračnom prostoru." "Ne osobito. Ukoliko doista ne vjeruješ izmišljotinama Harryja Dunnea o tome kako smo mi nekakav usamljeni divlji slon." "Tvrdiš da to nije istina?" "Ništa ja ne tvrdim, Nick." "Već si priznao da si rođen u Rusiji. Genadij Rosovski, rođen u Vladivostoku. Školovan u GRU-u za ubačenog agenta koji djeluje iz potaje, za paminjacika; školovali su te vrhunski sovjetski špijuni, specijalisti za engleski jezik, američku kulturu i način života, je li tako? I šahovski lumen. Sve mi je to potvrdio Jurij Tarnapolski. Još si i u mladosti bio na glasu - neki su te zvali Mađioničarem." "Laskaš mi." Brvson je promatrao svoga starog mentora, koji je sada ispružio noge, a ruke iprepleo iza vrata. Waller - kao takvog ga je poznavao, toliko koliko ga je poznavao - doimao se izuzetno opušteno. "Negdje sam u dubini svojih misli", nastavio je Waller, "uvijek znao da postoji mala, teoretska mogućnost da američki obavještajci nekako iskopaju moj dosje iz GRU-a. Kao što bujica može izbaciti iz groba već dugo ukopano truplo. No tko je to doista mogao predvidjeti? Čak ni mi. Svi se smiju CIA-i što nije

predvidjela iznenadni pad Sovjetskog Saveza, i ja ih uopće ne
branim, ali sam uvijek držao da je to nepravedno - ni Gorbacov to
nije zamijetio, za Boga miloga." "Ne izmičeš li sada velikom
nepostavljenom pitanju?" "Zašto ga ne postaviš?" "Jesi li
paminjačik, agent GRU-a, ili nisi?" 338 "Jesam li sada ili jesam li
bio, da parafraziramo lakrdijaša senatora McCarthyja? Bio sam;
nisam. Je li to dovoljno nezamršeno?" "Nezamršeno, ali nejasno."
"Prebjegao sam." "Na našu stranu." "Naravno. Bio sam ovdje
ilegalno i htio sam to ozakoniti." "Kada?" "Pedeset šeste. Došao
sam 1949. kao dečko od četrnaest godina, kad je bilo puno bajki i
nisu baš bile potpuno dotjerane. Sredinom pedesetih ugledao sam
svjetlo i raskinuo svoje veze s Moskvom. Do tada sam već dovoljno
vidio i čuo o drugu Staljinu što je uzdrimalo svaku mladenačku
iluziju koju sam nekoć imao o svijetloj budućnosti komunističkog
svijeta. Poslije Kubanske krize nisam bio jedini koji je uočio
idiotizam, lakoumnost i mlitavost CIA-e. Tada smo ja, Jim Angleton
i još nekolicina drugih osnovali Upravu." Brvson je vrtio glavom,
razmišljajući: "Ako je agent GRU-a prebjegao, usljeđuju posljedice.
Njegovim se gazdama u Moskvi to nikako neće dopasti, prijeti
odmazda, koja se neizbježno i provodi. Ipak ti tvrdiš da je tvoj pravi
identitet desetljećima ostao prikriven. Teško mi je to povjerovati."
"Sasvim razumljivo. Ali što zamišljaš, da sam im jednostavno
poslao pismo u kojem sam napisao: Dragi Ivane, možeš mi prestati
slati čekove, jer sam promijenio stranu? Taman posla. Možeš misliti
da sam se za to pobrinuo. Moj kontrolor bio je lakomo kopile i
prilično bezobziran. Volio je dobro živjeti i tu je naviku podupirao
tako što je umakao u dvije zdjele i prečesto se hranio s korita
troškovnog računa." "U prijevodu: bio je pronevjeritelj." "Točno. U
tim danima bilo je to ili za gulag ili za metak u vrat u dvorištu
Lubjanke. A s onim što sam znao i što sam se mogao pretvarati da
znam, prisilio sam ga da me izbriše iz knjiga. Nestao sam, on je
ostao živ, i svi su sretni otišli kući." "Onda priča Harrvja Dunnea
nije bila izmišljotina?" "Ne stopostotna, to ne. To je genijalna
mješavina istina i poluistina, kao i potpunih laži. To su najbolje
laži." "Koji dio nije istinit?" "Sto ti je rekao?" 339 Brvsonu je srce

počelo polako tući. Rastao mu je adrenalin, boreći se s narkotikom koji mu je bio u krvotoku. "Da je Upravu početkom 1960-ih osnovala mala ćelija fanatika iz GRU-a, ili možda iz VČK, briljantni stratezi poznati kao Šahmatisti, igrači šaha. Bili su nadahnuti klasičnom ruskom operacijom obmane, Trustom, iz dvadesetih. Bila je to operacija ubacivanja na američko tlo, najbesramnija obavještajna varka u dvadesetom stoljeću, koja je daleko nadmašila ambicije Trusta. Njome upravlja uski krug upravitelja, Konzorcij, a svi časnici i osoblje koji su izvan tog kruga zavedeni su jer vjeruju da rade za američku tajnu službu maksimalne sigurnosti - te su ograničeni strogim razdvajanjem na odjele i gradirani pod tajnom šifrom kako ne bi bilo što bilo kome otkrili o svom djelovanju." Waller se smiješio zatvorenih očiju. "I prema Dunneu, pravo porijeklo Uprave u Moskvi nikad ne bi bilo otkriveno da nije došlo do pada Sovjetskog Saveza. Tada je došlo do raznošenja nekih zalutalih dokumenata koji su slučajno otkrili operacije pod tajnom šifrom koje se nisu uklapale u poznate KGB-ovske ili GRU-ovske strukture; nekoliko imena za kontakte; zatim sve potvrde prebjezi srednjeg ranga." Wallerov osmijeh postao je širi. Otvorio je oči. "Zamalo si i mene uvjerio, Nick. Dakle, Harry Dunne je pogriješio zanimanje. Trebao je pisati izmišljene pripovijesti; ima bujnu maštu. Njegova bajka ujedno je i egzotična i sasvim uvjerljiva." "Koji je njezin dio izmišljen?" "Gdje da počnem?" razdražljivo je uzdahnuo Waller. "Kako bi bilo da započneš s prokletom istinom}" eksplodirao je Brvson, ne mogavši više podnositi njegovu plahost. "Ako je uopće još znaš! Kako bi bilo da započneš od mojih roditelja?" "Što s njima?" "Razgovarao sam s Felicijom Munroe, Ted! Vi, prokleti fanatici, ubili ste moje roditelje! Da biste me stavili pod izravni nadzor Petea Munroea, da biste me dovukli u Upravu." "Tako što smo ubili tvoje roditelje? Molim te, Nick!" "Zar poričeš da je Pete Munroe imao tajno rusko podrijetlo, poput tebe? Felicia mi je u potpunosti potvrdila Dunneovu verziju o nesreći u kojoj su izgubili život." "Koja je to verzija?" 340 "Da je to učinio moj ujak Pete - i da ga je poslije toga izjedala krivnja." "Sirota je starica senilna, Nicky. Tko zna što je zapravo mislila?" "Nećeš to tako lako

opovrći, Ted. Rekla je da je Pete govorio ruski u snu. Dunne je rekao da je Peteovo pravo ime bilo Pjotr Aksjonov." "To je točno." "O, Isusel" "Rođen je u Rusiji, Nick. Ja sam ga unovačio. Fanatični antikomunist. Obitelj mu je nestala u čistkama tridesetih godina. Ali on nije ubio tvoje roditelje." "Tko ih je, onda, ubio?" "Nisu bili ubijeni, zaboga. Poslušaj me." Waller je proučavao krug svjetla na svom poslužavniku. "Postoje stvari koje ti nikada nisam rekao, zbog konspirativnosti među odjelima - za koje sam mislio da je bolje da ih ne znaš - ali sam siguran da već znaš osnovne obrise. Uprava jest, i bila je, supranacionalna agencija koju je uspostavio malen kadar prosvijetljenih pripadnika američke i britanske tajne službe, kao i nekoliko sovjetskih prebjega visokog ranga čije je poštenje neprijeporno. I tvoji su bili uključeni." "Kada?" "Šezdeset druge, ubrzo nakon debakla u Zaljevu svinja. Odlučili smo pobrinuti se da se takva sramota više nikada ne ponovi. Inicijalno je to bila moja zamisao, ako mi dopustiš malu neskromnost, ali moj dragi prijatelj James Jesus Angleton iz CIA-e bio je moj prvi i najglasniji podupiratelj. Smatrao je, kao i ja, da su američkoj tajnoj službi izvadili utrobu amateri i sitni birokrati - takozvani stari dečki, u stvari gomila pretjerano privilegiranih momaka iz ekskluzivnih sveučilišta i tamošnjih ekskluzivnih bratstava - možda domoljuba, ali smiješno arogantnih, koji su bili uvjereni da znaju što rade. Klika s Wall Streeta koja je u osnovi prepustila Istočnu Evropu Staljinu jer jednostavno nisu imali odvažnosti. Gomila elitnih udruženih pravnika koji nisu imali muda da obave stvari onako kako ih treba obaviti, kojima je manjkalo potrebne beskrupuloznosti. Koji nisu razumjeli Moskvu kao što sam je ja razumio. Sjeti se, nedugo poslije Zaljeva svinja prebjegao je KGB-ov obavještajac po imenu Anatolij Golicin i putem niza ispitivanja sve otkrio 341 Angletonu - kako su CIA-u razrovale krtice - kako je puna ubačenih elemenata, korumpirana do srži. A što manje riječi o Britancima, Kimu Philbvju i njegovom soju ljudi, to bolje. Dakle, to je Angletonu bilo dovoljno. Nije se samo pobrinuo za početno financiranje Uprave i uspostavljanje tajnih kanala financiranja nego je i odobrio temeljnu, ćelijsku organizacijsku strukturu. Pomogao

mi je razraditi strategiju kutije unutar kutije, strategiju decentralizacije i unutarnje segmentacije, kao način da se održi maksimalna tajnost. Naglasio je koliko je važno da samo naše postojanje ostane nepoznato svima osim šefovima vlada kojima smo služili. Jedino se prikrivanjem svog postojanja ta nova organizacija mogla nadati da će izbjeći kaljužu ubačenih elemenata, dezinformacija i politike kojoj su špijunske agencije na obje strane u hladnom ratu bile taoci." "Zar očekuješ da ću povjerovati kako je Harry Dunne bio toliko daleko, toliko pogrešno obaviješten o pravom podrijetlu Uprave?" "Nikako ne. Nije bio pogrešno obaviješten. Harry Dunne je bio čovjek na zadatku. Napravio je strašilo. Argumentum ad logicam, sjajnu karikaturu, naoko uvjerljivu i posutu truncima istine. Imaginarni vrt pun pravih žaba krastača, da tako kažemo." "S kojim ciljem?" "Da te usmjeri na nas, potakne te da nas progoniš i, ako je moguće, uništiš." "S kojim ciljem?" Waller je ogorčeno uzdahnuo, ali prije nego što je progovorio, Brvson je nastavio: "Hoćeš li tu sjediti i poricati da si me pokušao likvidirati?" Waller je polako, gotovo tužno vrtio glavom. "Možda bih druge mogao pokušati prevariti, Nicky. Ali ti si prepametan." "U garaži u Washingtonu, nakon što sam otišao u ulicu K i utvrdio da je glavni stožer nestao. Stajao si iza toga." "Da, mi smo to naručili. Nije lako danas naći vrhunski talent. Uopće me nije iznenadilo da si svladao čovjeka." Ali Brvson, koji se nije dao tako lako umiriti, bijesno je u njega zurio. "Naredio si sankciju nada mnom jer si se bojao da ću razotkriti istinu!" "Zapravo, ne. Potaklo nas je tvoje ponašanje. Svi vanjski znaci ukazivali su na to da s tobom neće biti dobro, da si se priključio snažna gama Harryja Dunnea i okrenuo se protiv svojih starih poslodavaca. Tko može shvatiti ljudsko srce? Jesi li bio ogorčen zbog toga što si rano uklonjen? Je li ti Dunne napunio glavu svojim lažima? Nismo to mogli znati, pa smo trebali poduzeti zaštitne mjere. Znao si previše o nama. Usprkos svoj odjelnoj konspirativnosti, znao si doista previše. Da, izdana je naredba." "Kriste!" "Ipak, sve sam vrijeme bio skeptičan. Poznajem te bolje no možda itko drugi, i nisam bio spreman prihvatiti dosje, procjene analitičara, barem ne bez daljnje

potvrde. Tako sam poslao jednu od naših najboljih mladih novakinja da te štiti na Calcanisovu brodu, da nadzire tvoje aktivnosti sve dok ne budem siguran u ovo ili ono. Posebno sam je odabrao da pazi na tebe, da te preispita i da me izvijesti." "Layla." Waller je jedanput kimnuo glavom. "Dobila je zadaću da mi bude priljepak?" "Točno." "To nije točno!" povikao je Brvson. "Bila je daleko više nego samo priljepak. Pokušala me ubiti u Bruxellesu!" Brvson je promatrao Wallerovo lice ne bi li primijetio znakove koji će ga izdati, ali dakako, iz njegova se lica nije moglo iščitati ništa. "Djelovala je na svoju ruku, protivno mojim naredbama. Ne poričem to, Nick. Ali moraš uzeti u obzir kronologiju." "Ovo je patetično. Uplećeš se, očajnički pokušavaš pokrpati rupe u svojoj priči!" "Saslušaj me, molim te. Dopusti barem toliko čovjeku koji ti je spasio život. Dio njezina zaduženja bio je i da u odnosu na tebe bude na oprezu, Nick. Da te drži nedužnim osim ako i sve dok se ne uvjerimo u suprotno. Kad je vidjela da ćeš upasti u zasjedu na Calcanisovu brodu, upozorila te." "Kako onda objašnjavaš Bruxelles?" "Žaljenja vrijedan trenutačni poriv. Namjera joj je u biti bila zaštitnička. Htjela je zaštititi Upravu i našu misiju. Kad je saznala da ćeš se sastati s Richardom Lanchesterom kako bi razorio Upravu, pokušala te odgovoriti. A kad si ti bio ustrajan, uspaničarila se; uzela je stvari u svoje ruke. Pretpostavila je kako jednostavno nema vremena stupiti sa mnom u doticaj i zatražiti upute; morala je odmah nešto 343 poduzeti. Bila je to loša odluka, kriva procjena. Bilo je to neumjesno postupanje po trenutačnom porivu, a ona je sklona tomu. Nitko nije savršen. Ona je vrsna operativka, jedna od najboljih koje su došle iz Tel Aviva, a i lijepa je. Rijetka kombinacija. Čovjek je sklon previdjeti njezine mane. Usput, ona je dobro, hvala na pitanju." Brvson se nije obazirao na taj sarkazam. "Daj da ovo razjasnimo: kažeš da nije dobila zadaću da me ubije?" "Kao što sam rekao, zadaća joj je bila nadgledanje i izvještavanje, zaštita gdje je potrebno, a ne likvidacija. Ali u Santiagu de Composteli postalo je očito da su drugi izdali naređenja za tvoju likvidaciju. Calcanis je poginuo, njegove snage osiguranja desetkovane; vjerojatno to nije došlo od njega, s obzirom

na brzi slijed događaja. Po logici stvari zaključio sam da si iskorišten kao oruđe u tuđim rukama; pitanje je bilo: čijim?" "Ted, vidio sam neke agente koji su se svrstali u bojne redove protiv mene - prepoznao sam ih! Plavi operativac, izvještajni agent iz Khartuma. Seoska braća iz Cividale koju sam upotrijebio u operaciji Vektor. Svi su bili plaćenici Uprave¹." "Nisu, Nick. Ubojice iz Santiaga de Compostele bili su slobodnjaci koji prodaju svoj talent onima koji najviše plaćaju, a ne isključivo nama - i unajmljeni su da obave posao u Santiagu baš zbog toga što poznaju tvoje lice. Vjerojatno im je rečeno da si izdajica, da bi mogao odati i njihova imena. Poriv za preživljavanjem vrlo je snažan." "I to i nagrada od dva milijuna dolara koja je raspisana za moju glavu." "Doista. Mislim, pa zaboga, putovao si po svijetu koristeći staru legendu Uprave. Mogao sam doći do tebe u jednoj sekundi. Zar ozbiljno pretpostavljaš da nismo imali Johna. T. Coleridgea u svojoj bazi podataka?" "Znači da si ih ti unajmio?" "Brojne su mogućnosti. Do tada si pustio već mnoge pipce, razgovarao si sa starim izvorima iz KGB-a kako bi utvrdio moj pravi identitet. Zar misliš da oni ne govore? Ili ne prodaju informacije, da budemo precizni? Da nisu potkupljiva kopilad?" "Nadam se da nećeš tvrditi da je to bila CIA. Harry Dunne me očito nije poslao obaviti taj prljavi posao, a u isto vrijeme naredio da me ubiju." 344 "Svakako. Ali po svoj prilici neka je ekipa motrila situaciju na Spanish Armadi, i kad je brod uništen, donesena je odluka da si ti neprijatelj." "Tko je donio odluku? Dunne je cijelu operaciju držao izvan dokumentacije, nikakvi zapisi se nisu vodili, samo je moj pseudonim Jonas Barret uveden u banke podataka službe sigurnosti." "Troškovni računi, možda." "Zakopani, šifrirani. Za sve nabavke trebao je najprije znati zamjenik direktora." "Tamo informacije cure kao kroz rešet, to znaš. Uvijek je bilo tako. Zato mi postojimo." "Richard Lanchester pristao je sastati se sa mnom čim sam spomenuo tvoje pravo ime. Bio je jasan u tome da zna za porijeklo Uprave jer mu ga je Harry Dunne razložio. Hoćeš li reći da i Lanchester laže?" "On je sjajan čovjek, ali je tašt. A tašte ljude lako se nasamari. Dunne mu je možda podnio izvještaj jednako tako vješto kao i tebi." "Htio je da

dalje istražujem." "Naravno. I ti bi, da si na njegovu mjestu. Sigurno je zastrašen." Brvsonu je u glavi zujalo i vrtjelo mu se. Toliko se toga nije uklapalo^ . Toliko je toga ostalo neobjašnjeno, nepovezano. "Prospero - Jan Vansina - pitao me zna li Elena nešto. Na što je mislio?" "Bojim se da je izvjesna sumnja pala na Elenu onda kad smo se počeli pitati jesi li prešao neprijatelju. Vansina je trebao odrediti je li ona bila suučesnik. Držao sam da si obilježen lažnom zastavom i, dakako, dokazalo se da sam imao pravo." "A što je s operacijama koje si ti razradio i kojima si upravljao Sri Lanka, Peru, Libija, Irak? Dunne je rekao da su sve te operacije bile tajno planirane kako bi se porazili američki interesi u inozemstvu - ali su bile toliko prekrivene tajnošću da čak ni sudionici nisu vidjeli šahovske poteze jer su bili preblizu ploči." "Glupost." "A što je s Tunisom? Zar Abu nije radio za CIA-u?" "Ne znam sve, Nicky." "Čini se kao da je cijela ta pomno razrađena operacija ubacivanja, naizgled radi sprečavanja državnog udara, bila zapravo smišljena zato da se raskrinka i neutralizira ključnog čovjeka CIA-e. Da se Agenciji 345 onemogućiti izravan pristup mreži islamskih terorističkih ćelija u cijeloj toj regiji - jedna ruka pokvarila je posao druge!" "Brbljarije." "A Komori 1978. - poslao si nas da osujetimo pokušaj plaćenika da preuzmu vlast. Ali prema Dunneu, bili su to plaćenici CIA-e koji su pokušali osloboditi britanske i američke taoce. Sto je istina?" "Provjeri zapise. Taoci su oslobođeni tek poslije, nakon naše operacije. Provjeri podatke o upošljavanju, ako ih možeš pronaći. Odvrti film unazad. Nisu bili plaćenici CIA-e, potpisali su za nacionalističke elemente. Napravi domaću zadaću, dečko." "Proklet bio! Bio sam tamo, to znaš. I bio sam na Spanish Armadi, nosio sam tobožnje nacрте nove generacije protutenkovskih raketa Javelin radi ponude za kupnju. Calcanis je odmah znao tko bi bio zainteresirani kupac, a to je bio tvoj čovjek] Bio je iz Uprave - Vance Gifford, ili kako mu je već pravo ime. I sam Calcanis potvrdio je da postoji povećana potražnja iz Washingtona." "Mi više nismo stacionirani u Washingtonu, Nicky, to znaš. Morali smo se preseliti; provaljeni smo." "A zašto je onda tvog operativca toliko zanimala nabavka nacрте? Radi tvoje osobne

zbirke?" "Nicky - " "I zašto je došao na brod u pratnji čovjeka koji radi za Jacquesa Arnauda, Jean-Luca Bertranda? Hoćeš li reći da nisi kupovao oružje?" "Gifford je obavljao svoj posao, Nick." "A što je točno bio njegov posao? Prema Calcanisu, čovjek je došao trošiti na veliko." "U ovom svijetu, ti to sigurno najbolje znaš, nećeš samo razgledavati robu a da je ne kupiš. Oni koji samo razgledavaju robu bivaju brzo otkriveni i otpravljeni." "Na isti je način Prospero - Jan Vansina - oprao pet milijardi dolara u Ženevi? Je li i to bila smicalica radi ubacivanja?" "Tko ti je to rekao - Dunne?" Brvson nije odgovorio, nego je samo zurio u svog starog mentora, a srce mu je lupalo. Osjetio je da ga u rebrima s desne strane počinje boljeti; sredstvo protiv boli očito je prestajalo djelovati. 346 1 Ted Waller nastavio je glasom punim sarkazma. "Je li ti to rekao negdje vani? Nije htio govoriti u uredu? Rekao ti je da se boji prisluškivanja?" Kad Brvson nije odgovorio, Waller je nastavio. "Zamjenik direktora Središnje obavještajne službe nije se u stanju pobrinuti da se provjeri ima li u njegovoj sobi prislušnih uređaja, Nick?" "Uređaji za prisluškivanje stavljaju se i u plastiku. Provjerom se ne mogu otkriti - ne može ih se ničim otkriti, osim da se oguli žbuka." Waller je lagano otpuhnuo: "Bila je to predstava, Nicky. Teatar. Pokušaj, očito uspješan, da te se uvjeri kako je on dobar momak, a sile tame urotile su se protiv njega - a te su sile, u ovom slučaju, cijela CIA. U kojoj je on drugi čovjek." Waller je žalosno vrtio glavom. "Stvarno." "Dao sam mu agencijsku identifikacijsku karticu koju sam uzeo mrtvom operativcu koji me pokušao likvidirati pokraj Chantillvja." "I daj da pogađam. Ispitao je karticu i utvrdio da je lažna." "Netočno." "Možda nije mogao dobiti nikakve podatke. Napravio je kod Sigma, utvrdio da se radi o operativcu u inozemstvu, i tu se trag zamrznuo. Nije mogao utvrditi ime." "To nije tako nevjerovatno. Inozemni operativci u Agenciji ne ostavljaju tragove, to znaš. Dunne mi je priznao da CIA nije najbolja agencija za istragu oko Uprave." "Ah, i zbog toga si mu još više povjerovao, zar ne? Mislím, njemu osobno." "Kažeš da me pokušavao likvidirati dok me istovremeno upućivao da istražim djelatnosti Uprave? To nije samo nelogično već i suludol"

“Upravljanje složenim terenskim operacijama uvijek traži mijenjanje procjena. Hoćeš li moju pretpostavku? Kad je vidio da si preživio napad, shvatio je da bi te se moglo reprogramirati, preusmjeriti protiv drugog vodstva. Ali vrijeme je da vratiš sjedalo na uspravan i učvršćen položaj, kako kažu. Tamo smo mi.” Činilo se kao da Waller govori iz velike udaljenosti i Brvson nije razumio što je time mislio; osjetio je kako se sve polako udaljava i sljedeće čega je bio svjestan bila je jaka bijela svjetlost. Otvorio je oči i vidio da se nalazi u prostoriji u kojoj je sve bilo bijelo i čelično. Ležao 347 je na krevetu s uredno zategnutim teškim plahtama; oči su ga boljale od jake svjetlosti; grlo mu je bilo suho, a usnice ispucale. Pred njim su bili neki likovi čiji su se obrisi jedva nazirali zbog jake svjetlosti. Jedan od njih bio je sasvim sigurno Waller, a drugi puno mršaviji i manji, vjerojatno neka medicinska sestra. Začuo je Wallerov bujni bariton: “... upravo dolazi k svijesti dok mi razgovaramo. Zdravo, Nicky.” Brvson je nešto progundao i pokušao progutati slinu. “Sigurno je žedan”, čuo se ženski glas koji mu je bio prilično poznat. “Može li mu netko donijeti malo vode?” Nemoguće. Brvson je zatreptao očima, zaškiljio, pokušao fokusirati prostoriju. Razabrao je Wallerovo lice, a potom i njezino. Srce mu je počelo udarati. Ponovno je zaškiljio, bio je uvjeren da fantazira. Ponovno je pogledao, i tada je bio siguran. Reкао je: “Jesi li to ti, Elena?” 348 25 “Nicholas”, rekla je, prišavši bliže. Došla mu je u vidokrug. Bila je Elena, još uvijek očaravajuće lijepa, mada se promijenila: lice joj je omršavjelo, postalo koščatije, zbog čega su joj oči izgledale još većima. Gledala je oprezno, čak uplašeno, ali joj je glas bio realističan. “Prošlo je toliko vremena. Toliko si ostario.” Brvson je kimnuo i uspio oštro izgovoriti: “Hvala.” Netko mu je donio plastičnu čašu s vodom: medicinska sestra. Uzeo ju je, ispio vodu i vratio čašu. Sestra ju je ponovno napunila i ponovno mu je pružila. Ispio je požudno, zahvalno. Elena je sjela pokraj kreveta, blizu njega. “Moramo razgovarati”, rekla je. Odjednom joj se žurilo. “Da”, rekao je. Grlo mu je bilo suho, boljelo ga je kad je govorio. “Toliko - ima toliko toga o čemu moramo razgovarati, Elena - ne znam odakle da počnem.” “Ali vremena je tako malo”, rekla je.

Glas joj je bio osoran i poslovan. Nema vremena, odjekivao je njezin glas u njegovoj glavi. Nema vremena? Pet godina nisam imao ništa drugo osim vremena, vremena za razmišljanje, za bol. Nastavila je: "Trebamo znati sve što si saznao, sve što imaš. Svaki put prema Prometeju. Svaki način na koji možemo probiti kriptografski perimetar." Gledao ju je u čudu. Je li dobro čuo? Ispitivala ga je o kriptografiji, o nečemu što se zove Prometej... Nestala je iz njegova života i nije je bilo pet godina, a sada hoće razgovarati o kriptografiji? 351 "Želim znati kamo si otišla", rekao je Bryson promuklo. "Zašto si nestala." "Nicholas", rekla je odrješito, "rekao si Tedu da si uzeo ključ iz šifriranog telefona Jacquesa Arnauda. Gdje je?" "Ja... sam rekao? Kad sam ja...?" "U zrakoplovu", javi se Waller. "Zar si zaboravio? Rekao si da imaš neki disk ili čip ili tako nešto. Uzeo si ga, kopirao ga, u Arnaudovu privatnom uredu - nisi baš bio jasan oko toga. Ali nisi bio pod utjecajem droga. Iako moram reći da si bio pomalo deliričan." "Gdje sam?" "U zgradi Uprave u Dordogni, u Francuskoj. Ova igla u tvojoj ruci samo je za rehidraciju i antibiotike kako bi se spriječila sepsa." "Zgrada Uprave..." "Naš glavni stožer. Morali smo se preseliti ovamo kako bismo sačuvali operacijsku sigurnost. U Washingtonu smo bili provaljeni, morali smo poduzeti akciju uzmicanja, napustiti zemlju da bismo mogli obavljati svoj posao." "Sto hoćete od mene?" "Trebamo nam sve što imaš, i to odmah", reče Elena. "Ako su naše procjene točne, imamo samo nekoliko dana, možda samo nekoliko sati." "Do čega?" "Do Prometejeva preuzimanja kontrole", rekao je Waller. "Tko je Prometej?" "Pitanje je što je Prometej, i mi nemamo odgovor na njega. Zato nam je potreban kryptočip." "A ja želim znati što se dogodilo!" zagrmio je Brvson. Teško je disao, osjećao je kao da će mu se grlo raspući. "S tobom, Elena! Kamo si otišla - zašto si otišla!" Po držanju njezine donje vilice vidio je da je odlučna ne dati se odvratiti od svog slijeda ispitivanja. "Nick, molim te, razgovarajmo drugi put o tim osobnim stvarima. Vrijeme je vrlo kratko - " "Sto sam ja tebi predstavljao?" reče Brvson. "Naš brak, naš zajednički život - što je to tebi značilo? Ako je to davna prošlost, ako je to povijest, duguješ mi barem objašnjenje - što se dogodilo,

zašto si morala otići!" "Ne, Nick - " 352 "Znam da ima veze s Bukureštom!" Donja joj se usna zatresla, a oči se napunile suzama. "Ima, jel da?" rekao je mekšim glasom. "Ako išta o tome znaš, moraš znati da sam to učinio za tebe!" "Nick", rekla je očajno. "Molim te. Pokušavam se ovdje sabrati, a ti mi uopće ne pomažeš u tome." "Što misliš, što se dogodilo u Bukureštu? Kakve su ti laži rekli?" "Laži?" iznenada je eksplodirala. "Nemoj mi govoriti o lažima! Ti si meni lagao, lagao si mi u licel" "Oprostite", upadne Waller. "Vas dvoje trebate nasamo razgovarati." Okrenuo se i otišao iz prostorije, a isto je učinila i sestra. Ostali su sami. Brvsona je boljela glava, grlo mu je bilo toliko suho da mu se činilo kao da krvvari iznutra. Ali govorio je usprkos boli, očajnički željan razgovora, željan da sazna istinu. "Da, lagao sam ti", rekao je. "Bila je to najveća pogreška koju sam ikada napravio. Pitala si me za moj vikend u Barceloni, i ja sam lagao. A ti to znaš - znala si to. Tada si to znala, zar ne?" Kimnula je glavom, a suze su joj tekle niz obraze. "Ali ako si znala da lažem, sigurno si znala i zašto lažem! Sigurno si znala da sam otišao u Bukurešt jer sam te volio." "Nisam znala što si zapravo učinio, Nick!" povikala je i pogledala ga. Žudio je za njom, za intimnošću koju su nekoć međusobno dijelili. Želio je obgrliti je rukama, ali je istovremeno želio zgrabiti je za okovratnik i istresti iz nje istinu. "Ali sada znaš, zar ne?" "Ja - ja ne znam što znam, Nick! Bila sam užasnuta, i osjetila sam se povrijeđenom, tako užasno izdanom - toliko sam se bojala za svoj život i za svoje roditelje - da sam morala nestati. Znam koliko si sposoban u pronalaženju ljudi, i zato sam morala otići bez ikakvog traga." "Waller je cijelo vrijeme znao gdje si." Pogledala je u strop, a on je slijedio njezin pogled sve do male crvene točkice: kamere videonadzora; nije bilo dvojbe da su, ako je to bila zgrada Uprave, posvuda bile kamere. Sto je to značilo, da Waller vjerojatno promatra, sluša? Ako sluša, neka sluša; što onda? Čvrsto je stiskala i opuštala svoje šake. "Bilo je to samo nekoliko dana nakon što si rekao da ideš u Barcelonu na vikend. U uobičaje 353 nom tijekom svog posla - procesuiranju žetve, rezultata dobivenih presretanjem signala - naišla sam na izvještaj nekog operativca Uprave o

pojavljivanju u Rumunjskoj, u Bukureštu, koje je bilo izvan plana!" "O, Isuse!" "Znaš, samo sam radila svoj posao, pa sam slijedila taj izvor i utvrdila da si to ti. Bila sam - bila sam šokirana, jer sam znala da si trebao biti u Barceloni. Znala sam da to nije bilo samo neko zavaravanje traga: bila je to takva rijetkost što si uzeo slobodan vikend, i sve si svoje nakane uskladio na potpuno otvoren način. Dakle - ti me poznaš, vrlo sam osjetljiva, imam snažne osjećaje - otišla sam do Teda i rekla mu što sam saznala. Zahtijevala sam, zapravo, da bude iskren prema meni. Odmah je vidio da ima posla sa izbezumljenom, ljubomornom suprugom, a ipak te nije pokušavao zaštititi. Bilo je to olakšanje, a i nije bilo olakšanje. Da te pokušao zaštititi, bila bih ljuta, jako ljuta. No činjenica da to nije činio govorila mi je da je to i za njega bila novost - ova ga je informacija iznenadila. A to me još više zabrinulo. Čak ni Ted nije znao da si u Bukureštu." Brvson je pokrio oči rukom i zavrtio glavom. Dobri Bože, sve vrijeme su ga imali pod nadzorom! Toliko je temeljito obavio svoje "suho čišćenje", toliko se pažljivo pobrinuo da ga nitko ne prati. Kako se to moglo dogoditi? Sto je to značilo? "Je li on istraživao?" pitao je Brvson. "Ili si ti istraživala?" "Oboje smo istraživali, sigurna sam u to. Dobila sam i sliku fotoizviđanja, pa sam sada imala i tvoju sliku u Bukureštu, koja je sve nekako konkretizirala i sve učinila još groznije istinitim. Zatim je jedan zaseban i neovisan izvor, obavještajac pod tajnim imenom Titan, potvrdio informaciju i nadodao još toga. Bila je to vijest koja me gotovo dotukla. Titan je izvijestio da si imao tajni sastanak s Raduom Draganom, vođom osvetničkog odreda bivše Securitate." "O, ne" uzviknuo je Brvson. "Sigurno si pomislila - budući da sam bio tako tajnovit, sigurno si pomislila da radim nešto potajno, nešto što moram od tebe skrivati!" "Jer sam od Teda saznala da si se susreo s Draganom bez znanja Uprave! Sigurno si sklapao neki dogovor, zbog kojega nisi bio ponosan, koji si morao skrivati. Ali dala sam ti priliku. Jednog sam te dana upitala - upitala sam te bez uvijanja." 354 "Prije me nikada nisi pitala što sam radio kad nisam bio kod kuće." "Mogao si znati koliko mi je važan taj odgovor, sigurna sam u to. Ali ti si nastavio lagati! Bezočno." "Elena, draga,

štitio sam te! Nisam te htio uznemiravati, znao sam da bi mi zamjerila da sam te unaprijed o tome obavijestio. Da sam ti poslije rekao, beskrajno bi se brinula, ne bi to mogla nositi!" Zavrtjela je glavom. "Sada to znam. Ali onda je Titan izvijestio da si sklopio dogovor s Draganom, da si mu izdao gdje su moji roditelji u zamjenu za neke veće ustupke - " "To je bila laži" "Ali to onda nisam znala!" "Kako si mogla pomisliti da bih ih mogao prodati? Kako si to mogla prihvatiti?" "Jer si mi lagao, Nicholas!" povikala je. "Nisi mi pružio razlog da mislim drugačije! Lagao si!" "Dobri Bože, što li si mislila o meni." "Otišla sam Tedu i zahtijevala da me otpravi iz zemlje. Da me negdje sakrije, negdje na sigurnol Negdje gdje me nikada nećeš moći pronaći. A htjela sam i da se moji roditelji presele - odmah - što je bilo grozno skupo zbog kordona osiguranja koji je tamo bio. Ted se složio da je to najbolje. Bila sam ranjena do - do kosti zbog tvoje izdaje, a najviše sam od svega bila očajna jer sam htjela zaštititi svoje roditelje. Waller me preselio ovamo, u Dordognu, i smjestio mamu i tatu na oko sat udaljenosti odavde." "Waller je vjerovao da sam ja to učinio?" "Waller je znao samo to da si i njemu lagao, da si radio nešto bez odobrenja." "Ali nikad mi to nije dao do znanja, ni jedanput to nije spomenuo!" "Zar te to iznenađuje? Znaš koliko drži stvari za sebe. A i ja sam ga molila da ti ništa ne kaže, da te ne uzbunjuje." "Ali zar ne znaš što sam učinio?" poviče Brvson. "Zar ne znaš? Da, ostvario sam dogovor s tim pometačima - da zaštitim tvoje roditelje! Zaprijetio sam im, dao sam im jasno do znanja da ako netko stavi i prst na tvoje roditelje, cijela Draganova šira obitelj bit će istrijebljena. 355 Da ću se osobno pobrinuti za to! Znao sam da će mu jedino prijetnja osvetom sicilijanskog tipa nešto značiti." Sad je Elena jecala. "Godinama - godinama poslije toga - razmišljala sam o tome. Tata je umro prije dvije godine, a mama prošle godine. Bez njega nije imala volje živjeti. O, Bože, Nicholas. Misliia sam da si čudovište!" Podigao je ruke da je zagrlji, mada je jedva mogao sjediti. Plačući, bacila mu se u zagrljaj. Dotakla je previjenu ranu, pogodila u živac; bol mu je gotovo raznijela gornji dio glave. Ali čvrsto ju je držao u zagrljaju, gladio je nježno i tješio. Djelovala je tako krhko, a njezine

prekrasne oči bile su sve u suzama, zakrvavljene. "Sto sam to učinila", jadikovala je. "Kako sam mogla to pomisliti o tebi, kako sam mogla pomisliti da si to učinio...!" "Sve sam ja pogoršao time što nisam imao povjerenja u tebe, što nisam bio pošten prema tebi. Ali Elena, to nije bio samo obični nesporazum - namjerno te i sistematski navodio na pogrešno mišljenje agent pod tajnim imenom Titan. Zašto? S kojim ciljem?" "To je sigurno bio Prometej. Znaju da ih pratimo, da stežemo obruč oko njih. I sigurno su iskoristili okolnosti da bi zatrovali izvor, da bi u naše redove ubacili nesigurnost i razdor. Da bi nas okrenuli jedne protiv drugih, muža protiv žene u ovom slučaju. Slani su lažni izvještaji da bi se iskoristila naša ranjivost - da bi nas sputali gdje god su mogli." "Prometej... i ti i Waller stalno ga spominjete. Ali sigurno nešto znate, imate nekakvu predodžu o tome što je to, koji su mu ciljevi..." Elena mu je milovala lice i gledala ga u oči. "Kako si mi nedostajao, dragi moj." Sjela je, uzela njegovu ruku među svoje i stisnula je, a zatim polako ustala s kreveta. Počela je koračati dok je govorila, kao što je to uvijek činila kad bi je mučio neki složeni problem. Bilo je to kao da tjelesna aktivnost, to kretanje koje se stalno ponavlja, katalizira nešto u njezinom misaonom procesu. "Prometej je ime s kojim smo se prvi put susreli tek prije nekih dvadeset mjeseci", rekla je polako, udaljenih misli. "Čini se da se radi o nekoj vrsti međunarodnog udruženja za provođenje velikog pothvata, možda o kartelu, i koliko smo uspjeli saznati, skupina Prometej obuhvaća konzorcij tehnoloških tvrtki i obrambenih dobavljača, 356 a njihovi zastupnici na visokim su položajima u vladama diljem svijeta." Brvson je kimnuo glavom. "Jacques Arnaud je vertikalno integrirao obrambene korporacije, general Tsai je obrambeni dobavljač u sklopu NOV-a, Anatolij Prišnjikov drži znatne grupacije poduzeća po cijelom bivšem Sovjetskom Savezu, novoj Rusiji. Veze između korporacija uspostavljaju se na globalnoj razini." Oštro ga je pogledala i na trenutak prestala koračati. "Da, ova su trojica najvažnija među njima. Ali čini se da ima puno sudionika, koji skladno surađuju." "Kako surađuju? Sto rade?" "Udruženi dobici, fuzije, konsolidacije - sve se, izgleda,

ubrzava." "Fuzije, konsolidacije u obrambenom sektoru?" "Da. Ali s naglaskom na telekomunikacijama, satelitima i kompjutorima. A tu je nešto više, puno više od samog svaranja korporacijskog carstva. Jer u zadnjih je pet mjeseci nastupila prava epidemija terorističkih incidenata, od Washingtona, New Yorka, Zeneve, Lillea..." "Prišnjikov i Arnaud unaprijed su znali za Lille", upao je Brvson. "Čuo sam to, vidio sam ih kako razgovaraju o Lilleu nekoliko dana prije toga. Put će biti čist, rekli su. Skandal će biti golem." "Put će biti čist", glasno je razmišljala. "Ljudi unutar obrambene industrije, vlasnici koji izazivaju kaos kako bi podigli vrijednost svojih dionica..." Zavrtila je glavom. "Ne, to nema smisla. Najizravniji način povećavanja potražnje za oružjem je izazivanje rata, a ne izolirani, pojedinačni teroristički napadi. Jedna od teorija koja objašnjava masovno naoružavanje koje je dovelo do Drugog svjetskog rata kaže da su karteli trgovaca oružjem izgradili mladu nacističku Njemačku znajući da će nedugo potom izbiti globalni rat." "Ali ovo je drukčije doba - " "Nicholas, promisli o ovome. Ključni igrači u Rusiji, Kini i Francuskoj - u najmanju ruku, a sigurno ima i drugih - u položaju da nahuckaju svoje zemlje jednu protiv druge, oglašavaju bubnjeve rata, te time i potrebu jačanja nacionalnih obrana.... To bi već imalo smisla." "Ima više načina poticanja na obrambenu spremnost." "Ali ako držiš poluge moći, mora postojati dobar razlog zašto ih ne potegneš. Ne, ne vidimo da se odvija globalna utrka u naoružanju. To uopće nije to. Vidimo samo odvojene incidente. Pojedinačne terorističke napade, za koje nitko ne snosi odgovornost i nikome se ne pripisuju. A sve se ubrzava. Zašto?" "Terorizam je drugačiji oblik ratovanja", rekao je Brvson polako. "Ratovanja drukčijim sredstvima. To je psihološko ratovanje čija je namjera da demoralizira." "Ali u ratu su potrebne barem dvije strane." "Teroristi i oni koji se bore protiv njih." Zavrtila je glavom. "To ipak nema smisla. Oni koji se bore protiv njih - to je previše nebulozno." "Terorizam je oblik teatra. Izvodi ga glumac za publiku." "Dakle, željeni krajnji rezultat nije samo uništenje, nego publicitet koji je izazvan tim uništenjem." "Točno." "Publicitet gotovo uvijek pomaže u svraćanju pozornosti na neku

ideju, neku skupinu. Zato moramo istražiti publicitet, vijesti, da vidimo što ih povezuje. Sto svi ti teroristički napadi imaju zajedničko." "To da ih se moglo spriječiti", rekao je Brvson bez puno okolišanja. Elena je stala i okrenula se prema njemu sa znatiželjnim smiješkom na licu. "Zašto to kažeš?" "Pregledaj sve novinske izvještaje, transkripte televizijskih i radijskih emisija. Svaki put, poslije svakog događaja, u izvještajima se pojavio komentar - koji se obično pripisivao nekom neimenovanom vladinom dužnosniku - u tom smislu da se tragediju sigurno moglo spriječiti da su se poduzele odgovarajuće mjere nadzora." "Mjere nadzora", ponovila je. "Ugovor. Međunarodni ugovor o nadzoru i sigurnosti, s kojim se upravo suglasila većina zemalja svijeta." "Ugovorom se stvara neka vrst međunarodne promatračke agen- • čije, je li tako? Neka vrst super-FBI-a?" "Točno." "A to bi zahtijevalo ulaganje milijardi i milijardi dolara u novu satelitsku opremu, policijsku opremu i slično. Potencijalno vrlo unosno za tvrtke... poput Arnaudove, Prišnjikovljeve, Tsaijeve... možda je to to. Međunarodni ugovor koji služi kao krinka, zaklon za masovno jačanje obrana. Tako da svi budemo naoružani, zaštićeni od terorista - jer terorizam je nova, poslijehladnoratovska prijetnja miru. A do sada su 358 sve članice Vijeća sigurnosti UN-a potpisale i ratificirale taj ugovor, zar ne?" "Sve osim jedne. Velike Britanije. To bi se trebalo dogoditi sad svaki dan. Glavni je tamošnji zagovornik toga Lord Miles Parmore." "Da, da. On je - kako kažete, on je napuhanko, ali je prilično djelotvoran u organiziranju potpore za taj ugovor. Nikada ne podcjenjuj čovjeka koji je tamo spreman sebe izložiti. Sjeti se Reichstaga 1933." Brvson je zavrtio glavom. "Tako ne djeluje Prometej. Lord Parmore je jako djelotvoran, ali sumnjam i da je jak kao čovjek. Kladim se da je um koji nadzire stvar negdje drugdje. Kako to vole reći naši neustrašivi vođe - slijedi snagu, traži mozak." "Hoćeš reći da u Londonu postoje oni koji vuku konce i koji utječu na parlamentarnu raspravu?" "Kladim se." "Samo tko? Kad bismo mogli saznati..." "Morat ću otići tamo, susresti se s Parmoreom; ispitati ga, iskopati stvari, što dublje mogu." "Ali možeš li ići? Jesi li dobro?" "Ako mi izvadiš ove

proklete cijevi iz ruke, dobro sam." Zašutjela je na trenutak.

"Nicholas, inače bih bila brižna supruga i inzistirala bih da ostaneš u krevetu dok se ne oporaviš. Ali ako se iskreno dovoljno dobro osjećaš - vrijeme nas nagoni - " "Mogu otići u London. Želim otići. Prvim letom." "Nazvat ću, dogovoriti da pripreme privatni zrakoplov za polijetanje oko šest sati, ako ga Ted ne treba." "Dobro. Aerodrom je blizu." "Vrlo blizu." Kimnula je i zaustavila se usred koraka. "Sada i Cassidy ima smisla." "Cassidy? Senator Cassidy?" "Da." "Sto je s njim? Morao se povući jer je otkriveno - što je ono bilo, da mu je žena uhvaćena kako prodaje drogu ili tako nešto?" "Pa, malo je zamršenije od toga, ali to je glavna okosnica priče. Prije nekoliko godina žena mu je postala ovisna o sredstvima protiv bolova, pa je kupila drogu od prerađenog policijskog službenika. Senator James Cassidy uspio je da se izbriše njezin policijski dosje i odveo je na liječenje." 359 "Kakve to veze ima s ugovorom?" "Kao prvo, on je u Senatu bio glavni oponent ugovoru. Vidio je to kao ugrožavanje osobne privatnosti. Zapravo, on je bio najglasniji u Washingtonu koji je upozoravao na stalnu eroziju privatnosti u eri kompjutora. Mnogi su komentatori vidjeli ironiju u činjenici da je senator koji je bio toliko opsjednut slobodom privatnog života upropašten zbog nečega što je u prošlosti skrivao - cinički su ga optužili da je očito bio toliko opsjednut slobodom privatnog života zato što je nešto skrivao." "U tome bi moglo nešto biti." "Nije u tome stvar. Činjenica je da je on deveti član Kongresa u zadnjih nekoliko mjeseci koji se ili povukao ili je najavio da se više neće kandidirati." "Teško je u ovo vrijeme biti političar." "Nema dvojbe. Ali znaš mene - izvježbana sam u traženju šablona i tamo gdje ih drugi ne vide. Zapazila sam da su se među tom devetoricom njih petorica povukla jer su upali u nemilost, mogli bismo reći. Osramoćeni su. A ta petorica bili su otvoreni oponenti međunarodnom ugovoru o nadzoru. To sigurno nije slučajnost - i nije potreban neki stručnjak za kriptografiju eliptične krivulje ili za kriptosustave asimetričnog ključa da bi to vidio. Procurile su privatne informacije. Informacije koje su nekako postale javne - u jednom slučaju liječenje mentalne bolesti, u drugom pretjerana

uporaba antidepresanata, posuđivanje pornografskih videokazeta, ček ispisan na račun klinike za abortuse". "Dakle, zagovaratelji ugovora grubo igraju." "I više od toga. Zagovaratelji ugovora imaju pristup u najprivatnije sfere." "Neki odmetnički elementi unutar FBI-a?" "Ali FBI uglavnom nema takve informacije o ljudima, to znaš! To je sasvim sigurno tako od vremena J. Edgara Hoovera. Možda jedino onda kad temeljito istražuju nekog zločinačkog sumnjivca, ali inače nemaju." "Tko onda, ili što?" "Počinjem tražiti neku dublju šablonu da vidim bi li iza ovog obrasca razotkrivanja mogla stajati neka nadzorna obavještajna služba. Sto je bilo zajedničko svim tim kongresnicima? Pribavila sam o njima 360 opsežne životopise, sve što sam mogla dobiti, bilo kakve financijske informacije koje sam mogla pronaći na Internetu - a kao što znaš, tamo ima prilično toga ako možeš pribaviti broj socijalnog osiguranja, koji se jednostavno dobije. I pronašla sam nešto zanimljivo. Dvojica osramoćenih kongresnika imala su hipoteke kod jedne washingtonske banke, kod First Washington Mutual. A onda sam utvrdila povezanost: sva petorica bili su klijenti te banke." "Dakle, ili je banka nekako upletena u ucjenu ili je netko nekako uspio ući u bankovne zapise." "Točno. Bankovni zapisi, čekovi, transferi novca... što može dovesti do podataka o zdravstvenom osiguranju, a zatim do medicinskih podataka." "Harry Dunne", rekao je Brvson. "Još jedan član Prometeja. Zamjenik direktora središnje obavještajne službe, CIA-e." "Dunne je član?" "Da, da, ili barem sumnjamo", rekla je brzo. "Nastavi, što je s njim?" "Dunne je bio taj koji me izvukao iz mog umirovljenja, istrgnuo me iz mog mirnog života i prinudio me da istražujem Upravu. Do tada ste već bili na tragu Prometeju, i Dunne je želio utvrditi što znate, vjerojatno da bi vas neutralizirao. Jer CIA stoji iza ovog ugovora - oni žele vidjeti povećani nadzor diljem svijeta." "Može biti, da. Zbog raznih razloga, od kojih nije na posljednjem mjestu potreba CIA-e da opravda svoju svrhu, svoj razlog postojanja sada kad je hlatni rat završio. I da, ja sam na tragu Prometeju, ali još nisam u stanju jasno razumjeti njegove nakane. Koristim ovdašnje kompjutore Uprave, hvatam Prometejeve

signale. Identificirali smo neke članove, kao što su Arnaud, Prišnjikov, Tsai i Dunne; možemo i snimiti njihovu međusobnu komunikaciju. Ali sve je, dakako, šifrirano. Vidimo obrazac prijenosa, ali ne možemo vidjeti sadržaj. To je poput nekog holograma - potrebna su ti dva prostora podataka da bi mogao jasno očitati signale. Već se dugo i naporno borim s tim, ali do sada bez uspjeha. Ali ako ti imaš šifriranu informaciju, bilo što..." 361

Brvson je sjeo na bolnički krevet. Osjetio se jačim; noge su mu bile ukočene i bila im je potrebna vježba. "Dokuči mi telefon, molim te. Tamo je, na stolu." "Nicholas, vjerojatno ovdje neće dobro raditi - pod zemljom smo i signal - " "Samo mi ga dokuči." Pružila mu je njegov mali srebrni GSM mobilni telefon. Okrenuo ga je i izvadio nešto iz kućišta za baterije. Bio je to sićušni crni pravokutnik. "Možda će ti ovo pomoći." "Uzela ga je: "To je - čip, silikonski čip...?" "Šifrirani čip, da budemo precizni", rekao je. "Kopiran s telefona u uredu Jacquesa Arnauda." 362

26 Povala ga je dugim podzemnim prolazom koji je vodio iz klinike u drugo krilo zgrade. Podovi su bili od visoko izglačanog kamena, zidovi su bili bijeli, a niski stropovi akustično izolirani. Nije bilo sunčane svjetlosti, ni prozora; mogli su biti bilo gdje na svijetu. "Ova je zgrada izgrađena prije desetak godina kao europska operativna baza Uprave", objasnila je. "A ja ovdje radim otkako sam - pa, otkako sam otišla iz Sjedinjenih Država." Izostavila je ono: otkako sam te ostavila. "Ali kad je postalo jasno da smo provaljeni - vjerojatno kao posljedica našeg istraživanja Prometeja - Waller je naredio da se cijeli washingtonski ured preseli ovamo, što je zahtijevalo dodatnu gradnju. Kao što ćeš vidjeti, izvana je vrlo malo vidljivo; izgleda kao otmjena mala istraživačka zgrada izgrađena na obroncima gore." "Držat ću te za riječ da smo u Dordogni", rekao je Brvson. Noge su mu bile u redu; jedina nelagoda dolazila je od rane koja je bila sa strane, koja je, dok je hodao, boljela kao da su mu se zabijali noževi u leđa. "Pa, vidjet ćeš dovoljno uskoro kad te povedem u šetnju van. Vjerojatno ćemo imati malo vremena dok čekamo obradu čipa." Došli su do dvostrukih vrata od ulaštenog čelika gdje je Elena upisala šifru na maleni uređaj, a potom stavila svoj palac

na senzor. Vrata su se otvorila. Zrak je unutra bio hladan i suh. Zidovi prostorije niska stropa bili su puni pregrada sa superkompjutorima, radnim konzolama, televizijskim monitorima. "Mislimo da je ovo najjači superračunalni centar u svijetu", rekla je Elena. "Imamo Cray računala s petaflopima procesorske snage, koja omogućava trili V 363 june operacija u sekundi. Tu su povezana IBM-SP čvorišta, računala sa višegranskom arhitekturom, sustav SGI Onyx Reality Engine. Tu je i sustav za masovnu pohranu podataka on-line kapaciteta stotinu i dvadeset gigabajta te automatski robotski tape server kapaciteta dvadeset terabajta." "Ne mogu te pratiti, draga." Ali njezino uzbuđenje bilo je očito, jedva ga je uspijevala obuzdati. Ovdje je bila u svom elementu, studentica iz Rumunjske koja je višu matematiku učila na školskoj ploči i na zastarjelim računalima iz 1970-ih, sada se iznenada našla u zemlji čudesa. Uvijek je bila takva, otkad ju je znao - ushićena svojim poslom, očarana tehnologijom koja je sve to omogućila. "Nemoj zaboraviti osamdeset i pet kilometara optičkog kabla koji je ugrađen ovdje, Elena." Bio je to Chris Edgecomb, visok, mršav, zelenooki Gvajanac kože boje kave. "Čovječe, svaki put kad te vidim izgledaš sve grublje!" Chris je čvrsto zagrlio Brvsona. "Doveli su te natrag." Brvson se trgnuo od boli, ali se nasmiješio, radostan što poslije toliko vremena ponovo vidi ovog kompjutorskog stručnjaka. "Vjerojatno ne mogu bez vas." "Pa, znam da je i tvojoj supruzi drago što te ponovo vidi." "Mislim da drago nije dovoljno jaka riječ", rekla je Elena. "Čini se da se sveti Kristofor dobro brine o tebi", rekao je Chris. "Bez obzira kroz što prolaziš. Neću te pitati gdje si bio ili što si radio, dakako. Ali lijepo te je vidjeti. Ja pomažem Eleni oko softvera, pokušavamo dešifrirati Prometejeve poruke. Ali teško ide. Sve je strogo šifrirano. A ovdje imamo igračke, čovječe - važnu vezu velike brzine prema Internetu, za distribuirana računala. Potpuno digitalna komunikacija brzine prijenosa jedan gigabit, putem satelita u geostacionarnoj orbiti, koji radi na K- i Ka-frekventnom opsegu, s mogućnošću prijenosa digitalnih komunikacija brzinama jednakim onima koje se ostvaruju optičkim linkovima." Elena je ubacila kriptičip u otvor

jednog od Digital Alpha strojeva. "Vidiš, ovdje je na vrpcama pohranjena petomjesečna komunikacija među Prometejcima", objasnila je. "Uspjeli smo je uhvatiti jednostavnim telefonskim prisluškivanjem i satelitskim hvatanjem, ali je nismo uspjeli dešifrirati - ne možemo je očitati, slušati, razumjeti¹. 364 Sve je krajnje šifrirano. Ako je ovo doista kopija Prometejeva algoritamskog ključa, možda se približimo cilju." "Kad ćete znati?" upitao je Brvson. "Možda će potrajati sat vremena, možda i par sati. Možda i manje. ovisi o brojnim čimbenicima, uključujući i s koje je razine ključ. Zamisli si da je to ključ u neku stambenu zgradu: ključ može biti vlasnik zgrade, koji može otvoriti svaka vrata u zgradi. Ili možda samo otvara vrata u nekom pojedinom dijelu zgrade. Vidjet ćemo. U svakom slučaju, baš nam je to trebalo da prodremo u Prometeja." "Pozvat ću vas na dojavljivač ili telefonski kad bude gotovo", rekao je Chris. "U međuvremenu, mislim da vas Ted Waller želi vidjeti." Wallerov prostrani ured bez prozora bio je potpuno isto opremljen kao i onaj stari u ulici K - na podu isti kurdski sagovi iz sedamnaestog stoljeća, na zidovima ista engleska ulja sa psima koji nose plijen u svojim gubicama. Waller je sjedio za svojim istim masivnim radnim stolom od francuske hrastovine. "Nicky, Elena, imam za vas jednu malu informaciju koja bi vas mogla zanimati. Elena, mislim da nisi upoznala jednu od naših najtalentiranijih i najopasnijih terenskih operativki, koja nas je počastila jednim od svojih ne tako čestih posjeta kući." Veliki stolac visoka naslona koji je bio okrenut prema Wallerovu radnom stolu polako se okrenuo. Bila je to Layla. "Ah, da", rekla je Elena, hladno pruživši Layli ruku. "Puno sam čula o vama." "I ja o vama", odgovorila je Layla, ništa srdačnijim tonom. Nije ustala. "Zdravo, Nick." Bryson je kimnuo. "Čini mi se da si me zadnji put kad smo se vidjeli pokušala ubiti." "O, to", rekla je Layla, pocrvenjevši. "Ništa osobno, razumjet ćeš." "Dakako." "U svakom slučaju, mislila sam da biste voljeli znati da se naš prijatelj Jacques Arnaud, izgleda, miče s pozornice", rekla je Layla, gledajući ih otvoreno, povjerljivo. 365 BSSSS1? "Kako to misliš?" upitao je Bryson. "Poduzima korake da likvidira sve svoje dionice. Rekla bih da su to

potezi uplašenog čovjeka. Nije to uredni uzmak ili preseljenje aktive iz jednog sektora u drugi. Nije uobičajeno poslovanje, da tako kažemo. Trgovac smrću želi se penzionirati." "Ali to nema nikakvog smisla!" rekao je Brvson. "Ne vidim kakva je logika toga - a ti?" "Pa", rekla je Layla, gotovo se smiješeći, "zato imamo analitičare poput Elene. Da osmisle ono što se operativci poput tebe i mene toliko trude prikupiti." Elena je šutjela, zamišljeno napućivši usnice. Sada je usredotočila pogled. "Koji je vaš izvor, Layla?" "Jedan od Arnaudovih velikih suparnika. Čovjek gotovo jednako tako ugledan i jednako nemoralan kao i sam Arnaud - brat po zlu - a ipak ga prezire neprijateljstvom kakvo je Kain osjećao prema Abelu. Ime mu je Alain Poirier. Sigurna sam da to za vas neće biti ništa novo." "Dakle, upravo ste od Arnaudova velikog suparnika doznali da su se počela postupno gubiti Arnaudova poduzeća", rekla je Elena. "Tako nekako", potvrdi Layla. "Na engleskom, doduše. Za vas bi bez sumnje to bilo puno dojmljivije da je izraženo jezikom algoritama. Uvjerena sam da su vaše metode nama nedokučive." Waller je promatrao ovaj viteški dvoboj između dvije žene kao da je na Wimbledonu. "Zapravo", odgovorila je Elena, "započinju prilično uobičajenim postupkom: utvrđivanjem izvora. Naprimjer, vi vjerujete da je Poirier Arnaudov neprijatelj. To je prirodna pretpostavka. Tako su sami sebe opisali. Zapravo, to su učinili jako revno." "Sto pokušavate reći?" upita je Layla hladnokrvno. "Mislim, kad biste dalje istraživali, otkrili biste da su Poirier i Arnaud zapravo poslovni partneri. Glavni ljudi u nizu međusobno povezanih i posvuda raširenih grupacija poduzeća. Suparništvo je smicalica, čista i jednostavna." Layla je stisnula oči: "Hoćete reći da je informacija koju imam bezvrijedna?" "Ni u kom slučaju", reče Elena. "Činjenica da su vas provalili prepoznali i napunili informacijama - vrlo je korisna obavijest. Očito je 366 da Arnaud želi da povjerujemo kako je to o njemu istina. Ne smijemo ni poslušati laž ni udovoljiti pokušaju da je se razglasi." Layla je na trenutak zašutjela. "Možda imate pravo", složila se mrzovoljasto. "Ako Arnaud želi omesti naše istraživanje", rekao je Brvson, "prirodni je zaključak taj da je on uključen u pothvat koji mora

izbjeći istragu da bi uspio. Žele nas uhvatiti nespremnima, posijati pomutnju. Nešto će se dogoditi, i to uskoro. Ne smijemo sada dopustiti da nam išta izmakne. Kriste, imamo posla sa snagama koje su rasporedile neviđen stupanj moći i znanja. Naša je nada u najboljem slučaju u tome da nas podcijene." "Bojim se", primijeti Layla skrušeno, "da će baš tako i biti." Waller je napustio glavni stožer Uprave radi hitnog sastanka u Parizu, a u međuvremenu su Brvson i Elena morali čekati. Iskoristili su vrijeme za dugu šetnju po okolici, nizbrdo kroz živice ružmarina i uz obale Dordogne. Doista su bili u Francuskoj, shvatio je Brvson kad su izašli iz podzemnih tunela u zgradi Uprave. Glavni je ulaz bio na staroj kamenoj vili, koja je bila dovoljno velika da bi izgledala uvjerljivo s uredima i istraživačkim prostorijama nekog američkog znanstvenog instituta, kao vjerojatno neki beskoristan pothvat američkih znanstvenika. Time se objašnjavalo ulaženje i izlaženje iz zgrade, zrakoplovi koji su pristizali i odlijetali s mjesnog aerodroma. Nitko nije imao pojma koliko je zgrada doista velika i dokle dopire, koliko se duboko urezala u goru. Brvson je hodao opreznije nego inače, pazeći na svoju ranu i grčevići povremeno lice od boli. Spustili su se niz stjenovito područje i hodali starim hodočasničkim putem koji je prolazio dolinom plantaža oraha uz rijeku Dordogne, tu pradavnu rijeku koja je zavijala pokraj Souillaca i prema Bordeauxu. Bile su to sve plantaže razboritih seljaka, koji su bili sol ove zemlje i ozbiljni čuvari francuske okolice, mada su neke od jednostavnih kamenih koliba tijekom godina postale dom Engleza koji si nisu mogli priuštiti odmor u Provansi ili Toskani. Gore na obroncima nalazile su se vinske klijeti gdje se proizvodilo dobro vin du pays. U daljini je zeleni krajolik sjeverno od Cahorsa bio istočkan srednjovjekovnim gradićima na brdima, gdje se u malenim restoranima većim seoskim obiteljima nedjeljom posluživalo skromnu, 367 ali ozbiljnu cuisine du terroir. Brvson i Elena uputili su se kroz šumu, u kojoj su bile poznate gljive gomoljke skrivene ispod korijenja prastarog drveća, čija su se tajna nalazišta prenosila u obiteljima iz naraštaja u naraštaj i za njih nisu znali čak ni vlasnici zemljišta. "Bila je to Tedova zamisao da se preselimo ovamo",

objasnila je Elena dok su hodali držeći se za ruke. "Uviđaš kako se čovjek koji toliko voli jesti može zaljubiti u neki kraj, gdje ima kozjeg sira i orahovog ulja i gljiva gomoljki. Ali je ovdje isto tako vrlo praktično. Prilično smo dobro skriveni, skrovište djeluje uvjerljivo, aerodrom je prikladan. A tu su i brze autoceste u svakom smjeru - sjeverno prema Parizu, istočno prema Švicarskoj i Italiji, južno prema Sredozemlju, zapadno prema Bordeauxu i Atlantskom oceanu. Mojim se roditeljima jako sviđalo ovdje." Glas joj je postao blag, sjetan. "Nedostajao im je dom, naravno, ali ovo je bilo tako divno mjesto na kojem su proveli zadnje godine svog života." Pokazala je na skupinu kamenih koliba u daljini. "Živjeli smo u jednoj od onih kućica tamo." "Mi?" "Živjela sam s njima, brinula sam se o njima." "Drago mi je zbog toga. Moj gubitak bio je njihov dobitak." "Nasmijala se i stisnula mu ruku. "Znaš, istinita je stara izreka Mai rdrut, mai drdgut!" , "Srce kad je daleko jače lupa" , preveo je. "I što si ono uvijek znala govoriti - Celor ce duc mai mult dorul, le pare mai dulce odorul? Daljina izoštrava ljubav, a blizina je jača, je li tako?" "Nicholas, bilo mi je teško, znaš. Vrlo teško." "I meni. Još teže." "Morala sam ponovno izgraditi svoj život bez tebe. Ali bol, osjećaj gubitka, nikada nije minuo. Je li i kod tebe bilo tako?" "Mislim da je meni bilo još puno teže, zbog neizvjesnosti. Jer nisam znao zašto - zašto si nestala, kamo si otišla, što si mislila." "Oh, iubitol Te ador! Oboje smo bili žrtve - žrtve, taoci svijeta nepovjerenja i sumnje." "Rečeno mi je da si mi dodijeljena kao neki stražar." "Dodijeljena? Zaljubili smo se, i to posve slučajno. Kako da ti dokažem da to nije istina? Zaljubila sam se u tebe, Nicholas. I još uvijek sam zaljubljena." 368 Ispričao joj je laži Harryja Dunnea, priču o mladiću koji je odabran zbog svojih sportskih i lingvističkih vještina, zatim je naslijepo unovačen, izmanipuliran, roditelji su mu ubijeni. "Vrlo su lukavi ti Prometejci" , rekla je. "U organizaciji koja je toliko zaogrnutu slojevima tajnosti kao što je naša nije teško iskonstruirati uvjerljivu laž. Onda prikažu kao da si ti neprijatelj, kao da nas pokušavaš uništiti - pa ne možeš provjeriti je li točno to što su ti rekli." "Ali, jesi li ti znala za Wallera?" "Za što?" "Za njegovu..." Brvson je oklijevao. "Njegovu prošlost." Kimnula je. "Za

Rusiju. Da, rekao mi je. Ali tek nedavno. Mislim da je to bilo samo zbog toga što te planirao dovesti i što je znao da ćemo razgovarati." Telefon joj je zazvonio. "Da?" Lice joj je zasjalo. "Hvala ti, Chris." Prekinuvši vezu, rekla je Brvsonu: "Imamo nešto." Chris Edgecomb predao je Eleni hrpu fascikala crvenog obruba, a svaki je bio pun ispisa. "Čovječe, kad je ova šifra pukla, onda je zaista pukla. Pet brzih laserskih pisaača radilo je punom parom dok nisu sve ovo ispisali. Najviše nas je usporio kompjutorski prijepis - pretvaranje govorne riječi u tiskanu zahtijeva veliku računarsku snagu i puno vremena, unatoč brzini naših procesora. A još uvijek nismo ni blizu završetku posla. Pokušao sam izlučiti sve što je nebitno, ali odlučio sam ipak ostati po strani i prepustiti vama donošenje glavnih odluka o tome što je važno, a što ne." "Hvala ti, Chris", rekla je, uzela fascikle i položila ih na dugački stol u sobi za sastanke, koja je bila odmah do superkompjutorskog centra. "Zvat ću da vam donesu kavu. Imam osjećaj da ćete je vas dvoje trebati." Razdijelili su među sobom hrpu ispisa i počeli ih pohlepno čitati. Do sada su najvredniji rezultat bili dešifrirani razgovori među šefovima, kojih je bilo puno, od kojih su neki bili opširni, a neki su bili razgovori među više osoba. Budući da je sve bilo šifrirano, sudionici 369 su slobodno govorili. Neki od njih - oni prepredeniji, kao što su Arnaud i Prišnjikov - ostali su oprezni. Koristili su šifrirani govor, izraze koje je onaj drugi razumio a da mu se nije moralo izričito objašnjavati. Ovdje je bilo ključno Elenino poznavanje šablona govora, njena sposobnost da čak i u otvorenu govoru razabere neko hotimično prikrivanje. Prilično je puno prijepisa označila ljepljivim papirićima. A budući da je Brvson bio upoznatiji s igračima i njihovim porijeklom, kao i karakteristikama određenih operacija, mogao je shvatiti različite osvrte, druga značenja. Tek što su počeli iščitavati papire, Brvson je rekao: "Rekao bih da imamo pouzdane dokaze protiv njih. Ovo više nije rekla-kazala. Ovdje Prišnjikov zapravo planira ženevski napad bedrenicom; puna tri tjedna unaprijed." "Ali očito je da oni ne rukovode predstavom", rekla je Elena. "Pokoravaju se nekom drugom - zapravo, dvojici drugih, moguće Amerikanaca." "Kome?" "Do sada nisu upotrijebili imena.

Govore o vremenu na zapadnoj obali, dakle, jedan bi od njih mogao biti ili u Kaliforniji ili negdje na pacifičkoj obali SAD-a." "Sto je s Londonom? Imaš li kakvu ideju tko bi tamo mogao biti lutkar koji vuče konce?" "Ne..." Chris Edgecomb iznenada je upao u sobu s visoko podignutim listovima papira. "Ovo je upravo naišlo", rekao je, a uzbuđenje je bilo očito na njegovu licu. "Ovo je ispis prometa novčanih transfera u First Washington Mutual Bancorp i iz nje - mislim da bi vam to moglo biti zanimljivo." Predao je Eleni nekoliko listova papira, a na svakom je bilo nekoliko stupaca brojki. "To je banka u Washingtonu koju koristi većina članova Kongresa, je li tako?" rekao je Brvson. "Onaj na koga sumnjaš bio je upleten u ucjenu - proturivanje osobnih informacija o oponentima ugovora?" "Da", odgovorila je Elena. "Ovo su vlasnički transferi." Edgecom je kimnuo glavom. "Ciklusi, periodičnost - nepogrešivo je." "Sto je to?" upitao je Brvson. 370 "Ovo je niz šifri ovlaštenja karakterističnih za entitet koji je u cijelosti u nečijem vlasništvu. Možemo reći - rep." "Sto to znači?" "Čini se da je ova washingtonska banka u vlasništvu i pod kontrolom nekog drugog, neke veće financijske institucije." "To nije ništa neobično", rekao je Brvson. "Stvar je u tome što se ovdje pojavljuje obrazac hotimične smetenosti - to jest, vlasništvo se temeljito i pomno skriva." "Ima li načina da se sazna tko je tajni vlasnik?" upitao je Brvson. Elena je potvrdila kimanjem glave, usredotočena na proučavanje brojki. "Chris, ovaj broj koji se stalno pojavljuje sigurno je ABA šifra za usmjeravanje. Možeš li je slijediti i utvrditi tko - " "Korak sam ispred tebe, Elena", rekao je. "To je newyorška tvrtka pod nazivom Meredith Waterman...?" "Moj Bože", rekla je. "To je jedna od najstarijih, najuglednijih investicijskih banaka na Wall Streetu. Pored nje Morgan Stanlev ili Brown Brothers Harriman izgledaju kao skorojevići. Ne razumijem zašto bi Meredith Waterman bila upletena u ucjenjivanje senatora i kongresnika da bi podržali Međunarodni ugovor o nadzoru i sigurnosti...?" "Meredith Waterman je vjerojatno u privatnom vlasništvu", rekao je Brvson. "Da, pa?" "Pa bi i sama mogla u neku ruku biti matična kuća grupacije poduzeća - pročelje. Drugim riječima, možda je koristi

neka druga institucija ili pojedinac ili skupina pojedinaca - recimo, skupina Prometej - da zamaskira svoja prava poduzeća. Dakle, ako postoji način da se dobije popis svih prošlih i sadašnjih partnera Meredith Watermana, možda i većinskih vlasnika..." "To uopće ne bi trebalo biti teško", rekao je Edgecomb. "Svaku privatnu tvrtku strogo kontrolira SEC9 i FDIC10, i od njih se zahtijeva da arhiviraju svakovrsne dokumente do kojih bismo mi trebali biti u stanju doći." Securities and Exchange Commission Komisija za sigurnosne papire i mjenični promet. Federal Deposit Insurance Corporation Federalna korporacija za osiguranje depozita. 371 "Jedno ili više tih imena može ukazati na Prometejevo vlasništvo", rekao je Brvson. Edgecomb je kimno glavom i napustio prostoriju. Brvson se iznenada nečega sjetio. "Richard Lanchester je bio partner Meredith Watermana." "Sto?" "Prije nego što je napustio Wall Street i otišao u javnu službu, bio je velika zvijezda investicijskog bankarstva. Zlatni dečko Meredith Watermana. Tako se obogatio." "Lanchester? Ali on - rekao si da ti je bio sklon, da ti je bio od koristi." "Bio je sklon poslušati, da. Djelovao je istinski uznemireno. Saslušao me, ali zapravo nije uradio ništa." "Rekao je da opet dođeš k njemu s više dokaza." "Sto je samo varijanta onoga što je želio Harry Dunne - da me koristi kao oruđe u tuđim rukama." "Misliš li da bi Richard Lanchester mogao biti pripadnik Prometeja?" "Ne bih ga izuzeo." Elena se vratila ispisu koji je proučavala, a onda je iznenada podigla pogled - "Poslušaj ovo", rekla je. "Prijenos moći bit će dovršen četrdeset osam sati nakon što Britanci ratificiraju ugovor." "Tko to kaže?" upita Brvson. "Ne znam. Poziv dolazi iz Washingtona, usmjeren kroz izravni kanal za povjerljiva obavještenja. Neimenovani pozivatelj govori Prišnjikovu." "Možeš li dobiti glasovnu identifikaciju?" "Moguće. Morala bih poslušati stvarni snimak i utvrditi je li glas iskrivljen, i ako jest, koliko." "Četrdeset osam sati... prijenos moći... na koga, s koga. Ili na što, s čega? Isuse, odmah moram u London. Kad imam zrakoplov?" Pogledala je na svoj sat. "Za tri sata i dvadeset minuta." "To je predugo vrijeme. Ako vozimo..." "Ne, to bi trajalo puno duže. Predlažem da jednostavno odemo na aerodrom i pozovemo se na

Teda Wallera, potegnemo sve konce koje imamo i zamolimo ih da polete što je brže moguće." "Baš kao što je rekao Dmitri Labov." 372 "Tko?" "Prišnjikovljev pomoćnik. Rekao je: Mehanizam je već uspostavljen. Moć će se u potpunosti prenijeti¹. Sve će doći na vidjelo! Rekao je da su preostali još samo dani." "Sigurno je govorio o roku. Moj Bože, Nick, imaš pravo, nema vremena za gubljenje." Kad je ustao, svjetla u prostoriji kao da su nakratko zatreperila, prekid od najviše djelića sekunde. "Što je to bilo?" upitala je. "Ima li u zgradi negdje pomoćni generator?" "Da, naravno, mora biti." "Upravo se uključio." "Ali on se uključuje jedino u slučaju prave opasnosti", rekla je, zbunjena. "Ništa se nije dogodilo, kako mi se čini - " "Rjeiimol" povikao je Brvson iznenada. "Van odavde¹." "Što?" "Trči¹. Elena, bježi - odmah Nešto je prispojeno na električnu mrežu.... Gdje je najbliži izlaz?" Elena se okrenula i pokazala ulijevo. "Isuse, Elena, idemo! Kladim se da se vrata automatski zaključavaju pa se ne može ni ući ni izaći. Znam da se to upravo događa!" Jurio je hodnikom; Elena je zgrabila nekoliko kompjutorskih disketa sa stola i potrčala za njim. "Kuda?" povikao je. "Ravno kroz ta vrata!" Ona je vodila, a on ju je slijedio. Za nekoliko sekundi došli su do dvostrukih čeličnih vrata na kojima je pisalo IZLAZ U NUŽDI; crveni zasun na sredini vrata koristio se za nasilno otvaranje vrata, pri čemu se vjerojatno i uključivao alarm. Brvson je svom snagom udario u zasun; dvostruka vrata otvorila su se prema van u tamnu noć dok je alarm počeo zvoniti. Zapuhnuo ih je hladan zrak. Nekoliko metara ispred njih bila su velika vrata od čeličnih sipki od poda do stropa. Vrata su se automatski polako zatvarala, s lijeva na desno. "Skoči!" povika Brvson, bacivši se kroz prostor koji se postojano smanjivao. Okrenuo se i dohvatio Elenu te ju izvukao kroz procijep između vrata i kamenog zida, kroz koji joj je tijelo jedva prošlo. Bili 373 B0BSB1? su na strmom obronku pokraj stare kamene vile, a električna vrata skrivala je visoka živica. Brvson i Elena trčali su ravno naprijed, dalje od vile i nizbrdo. "Ima li ovdje negdje kakav automobil?" upitao je Brvson. "Ima terensko vozilo parkirano ispred vile", odgovorila je. "Eno ga!" Malen, četvrtast, Land Rover Defender 90 s pogonom na četiri kotača

svjetlucao se na mjesecini udaljen dvadesetak metara. Brvson je otrčao do njega, skočio na prednje sjedalo i potražio ključ. Nije bio u bravi. Isuse, pa gdje je? Zar ga u ovako udaljenom području ne bi trebalo ostavljati u autu? Elena je uskočila u automobil. "Ispod otirača", rekla je. Sagnuo se i opipao ključ ispod gumenog otirača. Ubacio ga je u bravu i pokrenuo motor; Land Rover je krenuo. "Nick, što se događa?" povikala je Elena dok je automobil grabio prema naprijed i niza strmi put dalje od zgrade. No prije nego što je Brvson dospio odgovoriti, zabljesnula ih je golema, jaka bijela svjetlost i začula se potmula eksplozija, koja kao da je došla iz dubine gore. Za sekundu ili dvije izbila je na površinu uz strašan, zaglušujući prasak. Dok je Brvson zavijao Land Roverom ulazeći u oštar zavoj, zaletjevši se u okolno raslinje i vozeći kroz njega, osjetio je kako mu vrućina prži leđa, takva vrućina kao da se leđima naslonio na vatru. Elena se okrenula, čvrsto se držeći za ručke. "O, moj Bože, Nick!" vrisnula je. "Zgrada - sve - potpuno je uništeno! O, Bože, Nick, pogledaj!" Ali Brvson se nije okretao, nije se usudio. Kotači su jurili šipražjem dok je on sve više ubrzavao, a u mislima mu je bila samo jedna stvar: Ljubavi moja - spašena si. Spašena si, živa si, sa mnom si. Zasad. Dobri Bože, zasad. 374 27 Stigli su zajedno u London oko deset navečer, kad je već bilo prekasno da učine ono što su morali. Noć su proveli zajedno u hotelu na Russell Squareu, u istom krevetu prvi put nakon pet godina. Bili su u neku ruku neznanci, ali su odmah prepoznali svoja tijela - što je bilo i umirujuće i uzbudljivo. Prvi put poslije pet godina vodili su ljubav, gorljivom, gotovo očajničkom strašću. Zaspali su upleteni jedno u drugo, iscrpljeni kako od ljubavi tako i od golemih napetosti koje su ih natjerale ovamo. Ujutro su razgovarali o košmaru kojeg su oboje bili svjedoci, pažljivo ispitujući potankosti i pokušavajući iznaći neki smisao u tom probou. "Kad si nazvala aerodrom da rezerviraš let", upitao je Brvson, "vjerojatno nisi koristila neprisluškivanu liniju, je li tako?" Polako je zavrtjela glavom, a na licu joj se očitovala napetost. "Na aerodromu ne postoji uređaj za automatsko šifriranje telefonskih razgovora, pa ne bi ni imalo smisla. Ali pozivi upućeni iz zgrade Uprave općenito su se smatrali sigurnima, jer je

naš unutarnji komunikacijski centar bio izvan dometa vanjskog uplitanja. Ako smo, naprimjer, zvali London, Pariz ili Miinchen, obično smo koristili neprisluškivane kanale - ali samo da zaštitimo drugu stranu." "Ali pozivi koji idu na takvu udaljenost - stotinama kilometara i više, naprimjer - obično se sa zemaljskih vodova usmjeravaju na mikrovalne tornjeve, i u taj mikrovalni prijenos može se prodrijeti satelitskim nadzorom, je li tako?" 375 "To je točno - zemaljski vodovi mogu se prisluškivati, ali ne putem satelita. To se mora činiti konvencionalnim sredstvima - prislušnim uređajima koji se postavljaju na žice i slično. A za to je potrebno da se točno zna otkud pozivi potječu." "Prometej je očito znao pojedinosti o dordogneskom centru", tiho će Brvson. "Jer uza sve mjere koje je Waller poduzeo, dolasci i odlasci s aerodroma sigurno su se promatrali, bilježili. A aerodrom je bio laka meta za konvencionalno prisluškivanje." "Waller - hvala Bogu, on je otišao! Ali moramo ga naći." "Isuse, siguran sam da zna. Ali Chris Edgecomb - " Pokrila je rukom oči. "O, dobri Bože, Chris! I Layla!" "I deseci drugih. Većinu njih nisam dugo poznavao, ali si ti sigurno imala puno prijatelja među njima." Šutke je kimnula glavom i maknula ruku s očiju, koje su bile pune suza. Nakon trenutka šutnje, Brvson je nastavio. "Sigurno su na električnu mrežu postavili eksploziv - plastični - po cijeloj zgradi i ispod nje. Da nisu imali nekoga unutra - ubačene ljude - nikada to ne bi mogli učiniti. Uprava je bila na rubu da razotkrije planove skupine Prometej, pa ju je trebalo neutralizirati. Poslali su mene - i druge, uvjeren sam - i kad ta nastojanja nisu uspjela, odlučili su se na izravni pristup." Zatvorio je oči. "Kakve god bile tajne, planovi koje žele zaštititi, moramo pretpostaviti da su za ljude koji stoje iza Prometeja oni od silne važnosti." Izravni, frontalni pristup najglasnijem zagovaratelju ugovora, Lordu Milesu Parmoreu, bio je, dakle, osuđen na propast: samo bi uzbunio njihove neprijatelje, a ne bi donio nikakve informacije; takvi su ljudi dobro čuvani, dobro pripremljeni za zavaravanje, krivo usmjeravanje. Osim toga, Brvsonu su njegovi instinkti govorili da Lord Parmore nije njihov čovjek. Bio je samo figura, prilično javna figura, pomno promatran,

bez mogućnosti manevriranja iza kulisa. On nije mogao biti u Prometejevu vodstvu. Pravi vođa bio je netko tko je bio udružen s Parmoreom, povezan s njim na nekoj dodirnoj točki. Ali na koji način povezan? Zavjerenici Prometeja bili su prelukavi, pretemeljiti, a da bi dopustili da povezanosti ostanu vidljive. Zapisi su se mijenjali, brisali. Čak se i pomnim ispitivanjem ne bi moglo otkriti skrivene vođe, one koji 376 vuku konce. Jedino što bi nešto moglo odati bilo bi ono što nije postojalo, zapisi koji nedostaju, koji su očito bili izbrisani. Ali traženje takvih praznina bilo bi poslovično traženje igle u stogu sijena. Konačno, bila je Brvsonova zamisao da dublje kopaju, dublje u prošlost. Iz iskustva je znao da se istina često može tamo pronaći, u starim dokumentima i knjigama - zapisima koje se rijetko pregledava, koji su previše raspršeni i preteško ih je uvjerljivo mijenjati. Bila je to teorija, ali samo teorija, zbog koje su tog prijepodneva otišli u knjižnicu British Librarv at St. Pancras, koja se raširila po trgu nalik na park u blizini Euston Rooda i čije je narančasto pročelje od leicesterske rukom oblikovane cigle blistalo na jakom jutarnjem suncu. Brvson i Elena prešli su preko trga i prošli pokraj brončanog Newtona od Sira Eduarda Paolozzija te ušli u prostrani ulazni hol. Brvson se zagledao u lica ljudi koji su prolazili ne bi li uočio i najmanji znak prepoznavanja. Morao je pretpostaviti da su Prometejeve mreže spremne da budu bačene na njega, možda čak znaju i za njegovu nazočnost u Londonu, makar do sada nije bilo nikakvih pokazatelja. U knjižnici su ih široke popločane stepenice odvele do glavne čitaonice - golemog prostora s radnim stolovima od hrastovine i stolnim svjetiljkama na svakome od njih - a zatim su kroz diskretna oplaćena vrata ušli u separe. Dvostruki separe koji su rezervirali bio je privatn, ali nije bio skućen. Stolci od hrastovine s okruglim naslonima i radni stolovi presvučeni zelenom kožom stvarali su pomalo klupsko ozračje. Za sat vremena prikupili su većinu potrebnih knjiga, započevši s odabirom službenih zapisa iz Parlamenta - teških, velikih knjiga u čvrstom, crnom knjižničkom uvezu. Mnoge od njih nisu se godinama otvarale, pa su vonjale po plijesni kad su se okretale stranice. Nick i Elena napeto su ih

iščitavali s jednim ciljem u mislima. Jesu li se prije vodile rasprave o građanskim prijetnjama i građanskim slobodama jesu li se donosile odluke koje su podrazumijevale građanski nadzor? Svaki je od njih na bloku papira pribilježio neke čudne pojedinosti neobjašnjene osvrte, imena, lokacije. Bila su to područja na kojima bi se mogli razabrati tragovi kipareva dlijeta. Elena je prva izgovorila to ime naglas. Rupert Vere. Diskretan, slatkorječiv i veliki stručnjak u manevriranju, utjelovljenje političke umjerenosti, ali i - kronike su to tijekom godina jasno pokazale - maj 377 stor proceduralnog lukavstva. Je li to bilo moguće? Je li bilo vrijedno slijediti intuiciju? Rupert Vere, član Parlamenta iz Chelsea, bio je britanski ministar vanjskih poslova. Brvson je slijedio zamršenu razgranatost karijere ovog čovjeka tako što je pretražio manje regionalne novine, koje su donosile više uzgrednih pojedinosti, a manje se bavile službenim značenjem događaja. Bio je to zamoran, pa i zaglupljujući posao, jer je trebalo usporediti stotine člančića iz desetaka mjesnih novina i okružnica, čiji je papir često već bio žut i krhak. Brvsona bi povremeno hvatao očaj - činilo se da je bila ludost pomisliti da će ključ najtajnije zavjere pronaći upravo ovdje u otvorenim, javnim zapisima. Ali ustrajao je. Oboje su ustrajali. Elena je napravila analogiju sa svojim poslom presretanja signala: u zaglušujućoj buci, obilju beskorisnih informacija, mogao je negdje postojati nekakav signal - kad bi ga samo mogli razabrati. Rupert Vere je diplomirao s odličnim na Brasenose Collegeu, u Oxfordu; bio je na glasu po lijenosti, što je sasvim vjerojatno bila lukava izlika. Imao je i izrazit dar za njegovanje prijateljstava, kako je zapazio kolumnist Guardian: "... i tako se njegov utjecaj proteže izvan formalnih okvira vlasti." Slika je postupno postajala sve jasnija: godinama je ministar vanjskih poslova Rupert Vere djelovao iza kulisa kako bi pripremio put za prihvaćanje ugovora, pozivajući se na političke dugove, pridobivajući laskanjem prijatelje i saveznike. A ipak su njegove izjave bile umjerene, a njegove veze s političkim smutljivcima nigdje nisu bile vidljive. Konačno, Brvsonu je privukao pozornost jedan trivijalni podatak. Na požutjelim stranicama Evening Standarda bio je izvještaj iz 1965. godine o

veslačkim utrkama u Pangbourneu, na Temzi, gdje su se natjecale srednjoškolske ekipe iz cijele zemlje na nacionalnoj razini. Novine su sitnim slovima donijele izvještaj o ekipama. Čini se da je Vere veslao za Marlborough, kao predstavnik završnog, šestog razreda. Način pisanja bio je pompozan, izvještaj naizgled bezazlen. U veslačkom natjecanju juniora u Pangbourneu istaknula se nekolicina dvojaca i četveraca. Osobito je četverac u klasi J18 iz škole Sir VWilliam Borlase zabilježio najbolje vrijeme dana 10m 28s, ali su im vrlo blizu bile posade u jakoj klasi J16, u kojoj je posada St Georges Collegea 378 10m 35s, s dvojcem Matthevsom i Loakeom, jedva uma kla VWestminsteru. U obje klase J14 istakli su se dvojci iz škole Hereford Cathedral 12m 11 s i 13m 22s. Bilo je i nekih prvorazrednih veslača među jednosjedima u klasi J16. Na čelu je bio Rupert Vere 11m 50s, 13 sekundi ispred svog kolege iz ekipe Marlborougha Mi lesa Parmo rea, dok je David Houghton 13m 5s završio utrku gotovo pola minute prije veslača koji su bili iza njega. Puno obe ćavaju Parrish of St Georges 12m 6s i Kellman of Dra gon School 12m 10s, koji su predvodili klasu MJ16 i završili četvrti i peti krug. Skupine mlade dobi natječu se u Pangbourneu na 1500 metara. Pobjednik u klasi WJ13, Davvson iz Marlborougha 8m 51 s, završio je trku kao drugi poravnati veslač u prijepodnevoj utrci klase VVJ14 te sada dovršio peti krug iza pobjednika u klasi MJ13 Goodeva. Ponovno je pročitao članak i ubrzo pronašao još par sličnih. Vere je veslao za Marlborough, u istom osmercu s Milesom Parmoreom. Da, britanski ministar vanjskih poslova i član Parlamenta iz Chelsea, početni zagovaratelj ugovora, bio je u istoj ekipi sa svojim dugogodišnjim prijateljem Lordom Milesom Parmoreom. Jesu li pronašli svog ćovjeka? Nova westminsterska palaća - poznatija kao zgrada Parlamenta bila je, u svojoj mješavini starine i modernoga, tipično britanska institucija. Sve od vremena vikinškog kralja Knuta kraljevska je palaća stajala na ovom tlu. U jedanaestom su stoljeću Edward the Confessor i Vilim Osvajać proširili taj davnašnji san o kraljevskoj veličanstvenosti i sjaju. Povijesni kontinuitet bio je jednako stvaran kao i Magna Carta; diskontinuitet je ipak bio veći. I kad je zgrada parlamenta ponovno

izgrađena sredinom devetnaestog stoljeća, predstavljala je vrhunac obnovljenog gotičkog stila, trajna baština genijalnosti njezinih arhitekata - vizija umjetne, izmišljene starine, koja će biti još jedanput izmišljena kad u blitzkriegu Drugog svjetskog rata bude uništen Commons Chamber, donji dom parlamenta. Pažljivo obnovljen, mada u puno blažoj interpretaciji kasne gotike, bio je kopija kopije. 379 Iako se otvarala prema jednom od londonskih najprometnijih središta, Parliament Squareu, sama zgrada parlamenta ostala je po strani, zaštićena svojim bedemom s arkadama koji obuhvaća osam jutara zemljišta. Sama "nova palača" bila je vrtlog ljudskog prometa. Imala je gotovo tisuću dvjesto soba i tri kilometra prolaza. Dijelovi zgrade koje su članovi redovito koristili i koje su turisti razgledavali bili su doista dojmljivi, ali bilo je još puno toga, a planovi tih dijelova zgrade, zbog razloga sigurnosti, nisu bili lako dostupni. Ali se i njih moglo pronaći u povijesnim arhivama. Brvson je uzeo dva sata vremena da prouči pojedinosti tih planova. Niz promjenjivih ortogonalnih oblika posložio se u njegovoj glavi u tlocrt koji mu je bio instinktivno blizak. Točno je znao gdje je bila Peers Librarv u odnosu na Princes Chamber; znao je udaljenost između Speakers Residencea i rezidencije Sergeant-of-Arms, znao je koliko vremena treba od Commons Lobbvja do prve od ministarskih soba. U razdobljima kad nije bilo centralnog grijanja bilo je jako važno postojanje određenih prostorija koje su od vanjskog zida štitali neupotrebljavani prostori koji su služili kao izolacija. Osim toga, razumljivo je da svaku veliku javnu građevinu treba stalno popravljati i obnavljati, pa stoga moraju postojati prolazi za radnike da obavljaju svoje poslove bez ometanja veličajnosti javnih prostora. Funkcioniranje zgrade, jednako kao i same vlade, zahtijeva složenu mrežu prostora i veza koje su nevidljive građanstvu. Elena je u međuvremenu izvukla svaku zabilježenu pojedinost o životu Ruperta Vereea. Još je jedna sitna pojedinost privukla njezinu pozornost: kad je Vere imao šesnaest godina, pobijedio je u enigmatskom natjecanju u novinama Sunday Times. Dobro je rješavao križaljke, a to je, čini se, bilo u skladu: samo što

križaljka koju je rješavao nije bila nimalo trivijalna. U pet sati ujutro neki je izletnik u kožnoj jakni i s crnim plastičnim naočalama hodao ukруг zgrade parlamenta, kao turist koji ne može spavati i pokušava odagnati mamurnost. Ili se Brvson barem nadao da će ostaviti takav dojam. Zaustavio se pokraj crnog kipa Cromwella, blizu ulaza St. Stephens, i pročitao natpis ispisan urednim slovima: PAKETI VEĆI OD FORMATA A4 MORAJU SE PREDATI NA ULAZU BLACK RODS GARDEN. Prošao je pokraj ulaza Peers i zapazio da se nalazi točno vizavi drugih; zatim se uputio između stabala divljeg kestena i opazio lokacije svih sigurnosnih kamera, koje su 380 sve odreda bile postavljene visoko gore i prekrivene bijelim emajliranim kopicama. Brvson je saznao da londonska Metropolitan Police održava mrežu prometnih kamera, tri stotine njih postavljene na visokim zgradama po cijelom gradu. Svaka ima svoj broj, pa ako ovlaštena osoba utipka taj broj, može dobiti jasnu sliku Londona u boji. Moguće je i okretati kamere i zumirati njima. Moguće je pratiti policijske potjere, tako da se prelazi s kamere na kameru, i slijediti motorista ili pješaka a da se ne bude otkriven. Ne bi bilo mudro puno vremena trošiti ovdje na nadzor, zaključio je; mora se biti brz. Obuhvatio je četverorednu strukturu glavne galerije, uspoređujući samu zgradu s mentalnim predodžbama koje je stvorio, pretvarajući apstraktne mjere u konkretne percepcije. Bilo je od bitne važnosti podatke pretvoriti u intuiciju, koju se moglo odmah i bez razmišljanja prizvati, bez preračunavanja i razmatranja. To je bila jedna od pouka koje mu je Waller dao još u samom početku, i jedna od najkorisnijih. Na terenu su jedine karte koje vrijede one u tvojoj glavi. St. Stephens Tower, toranj sa satom na sjevernom kraju zgrade parlamenta, bio je visok sto metara. Victoria Tower, na suprotnom kraju građevine, bio je širi, ali gotovo jednako visok. Između tih tornjeva krov je bio opasan skelama; vanjski popravci gotovo su se neprekidno obavljali. Vanjske stepenice uzdizale su se na krov šest metara od Victoria Towera. A zatim je odšetao do Temze i promotrio drugu stranu građevine, koja je izravno dopirala do rijeke. Na galerijama su bili petmetarski balkoni, ali tornjevi su sa svake strane imali okomit pad. S druge

strane rijeke zapazio je usidrene brodice. Neke su bile namijenjene razgledavanju okolice, a druge za svrhe održavanja. Na jednoj je bio natpis GORIVO I PODMAZIVANJE. Poblježe ju je promotrio. Plan je načinjen, vrijeme raspoređeno. Brvson se vratio u hotel i presvukao, a potom su on i Elena još dvaput ponovili plan. Ali zabrinutost mu se nije umanjila. Plan je imao previše mogućnosti promjena na licu mjesta; znao je da mogućnost nezgode raste geometrijski kako se produljuje slijed bitnih događaja. Ali sada nije bilo izbora. Elegantno odjeven u dvoredno prugasto odijelo i s okruglim naočalama od rožine, Brvson - ili radije, kako je stajalo u njegovoj ispravi, 381 Nigel Hilbredth - uspeo se stepenicama iz ulaznog hola do gornje čekaonice Donjeg doma i potom zauzeo mjesto na galeriji. Lice je namjestio u krinku spokojne nezainteresiranosti, kosa boje pijeska bila je počešljana na razdjeljak, a brkovi su mu bili uredni. U svakom pogledu izgledao je kao pravi državni službenik srednjeg ranga, uključujući čak i miris - Penhaligons Blenheim, kupljen u ulici Wellington. Vjerojatno jednostavna smicalica, ali na neki način jednako tako djelotvorna kao i boja za kosu, naočale i samoljepivi brkovi. I to ga je naučio Waller, koji ga je prvi upozorio na njušni aspekt kamuflaže, o kojem se rijetko govori. Kad je Brvson bio na zadatku u istočnoj Aziji, uzdržavao se nekoliko tjedana od jedenja mesa i mliječnih proizvoda: Azijcima, koji se hrane ribom i sojom, zapadnjaci imaju karakterističan "mesnati" miris, jer na proteine u njihovoj koži utječe njihova prehrana bogata govedinom. Slične je prehrambene prilagodbe proveo i prije odlaska u različita arapska područja. Prilagodba mirisa bila je trivijalna promjena, ali Brvson je znao da često upravo putem takvih podsvjesnih znakova prepoznamo strance među sobom. "Nigel Hilbredth" sjedio je i mirno promatrao napeto parlamentarno vijećanje, dok je malenu crnu aktovku odložio kraj svojih nogu. Dolje su, na dugačkim klupama obloženim zelenom kožom, sjedili članovi parlamenta i bili neobično pomnivi, dok su im dokumenti bili osvjetljeni malim svjetiljkama koje su im visjele iznad glava obješene na dugačkim žicama sa stropa. Bilo je to nezgrapno rješenje problema, i nimalo

otmjeno. Ministri u vladi sjedili su na prednjim klupama s desne strane; oporba nasuprot njima s lijeve strane. Klupe na galeriji, obložene precizno izrezanim tamnosmeđim drvenim oblogama, uzdizale su se strmo iznad njih u formi balkona. Brvson je došao baš usred hitne sjednice, ali je točno znao o čemu se raspravljalo: bilo je to pitanje koje je upravo sada bilo na prvom mjestu savjetovanja u svim vladama svijeta, ili je to bilo tek nedavno: Ugovor o sigurnosti i nadzoru. U ovom je slučaju, međutim, hitnu raspravu potakla grozna šteta koju je nanijela recidivistička frakcija Sinn Feina, koja je postavila bombu usred Harrodsa u vrijeme najveće gužve i stotine je ljudi ranjeno. Je li i to tajno financirala i potakla skupina Prometej? Prvi je put bio u prilici vidjeti Ruperta Vereu u prirodi. Ministar vanjskih poslova Rupert Vere bio je čovjek pretjerano oronula izgleda, 382 I koji je izgledao stariji od svojih pedeset i šest godina, ali se moglo zapaziti da su te malene, prodorne oči malo toga propustile. Brvson je pogledao u svoj sat - još jedan profinjeni rekvizit, starinski sat marke McCallister & Son. Prije pola sata Bryson je blaziranom manirom službenika vlade zamolio glasnika da preda poruku ministru vanjskih poslova, što je trebalo izgledati kao neki službeni i poluhitan vladin posao. Svaki tren trebala je poruka stići do Vereu putem nekoga od njegovih pomoćnika. Brvson je želio proučiti njegovu reakciju kad otvori i pročita poruku. Poruka - jednostavan, gotovo djetinjast trik koji je smislila Elena, ljubiteljica zagonetki - bila je sastavljena kao ključ zagonetke u engleskoj križaljci. Uzvikni iznenađeno nakon što vidiš kretanje u oba smjera. Zbunjen? Vidimo se u malom apartmanu za vrijeme stanke. Bila je to Elenina inspiracija da, u obliku ključa zagonetke, ubaci jednu lozinku koju nije mogao ignorirati. Rupertu Vereu, kao članu oporbe koji nudi prijetnje građanskim slobodama putem očekivanog ugovora, predana je omotnica. Otvorio ju je, pregledao poruku, a potom pogledao gore na galeriju izravno u Brysona. Pogled mu je bio oštar, ali izraz lica gotovo nečitljiv. Sve što je Bryson mogao učiniti bilo je to da se ne lecne. Prošle su duge sekunde prije nego što je shvatio da ministar vanjskih poslova jednostavno zuri negdje u sredinu, da mu pogled nije usredotočen

ni na koga. Brvson se borio da zadrži spokojan izraz dosade na licu, ali to nije bilo lako. Ako je privukao pažnju, gotov je: morao je to uzeti kao mogućnost. Stražari pod nadzorom skupine Promete bez sumnje točno znaju kako on izgleda. Ali postoji velika vjerojatnost da nisu obaviješteni o Eleni ili da, ako znaju za nju, pretpostavljaju da je poginula u razorenju glavnog stožera Uprave u Dordogni. Elena je, dakle, bila ta koja će morati izravno nastupiti. Sjednica će biti prekinuta za deset minuta. O onome što će se potom dogoditi ovisit će sve drugo. 383 Članovi britanskog kabineta imaju urede u samoj vladi i u drugim obližnjim ulicama; ministar vanjskih poslova titularni je poglavar Ministarstva vanjskih poslova i britanske zajednice naroda, pa su njegovi uredi u ulici King Charles. Ali Brvson je znao da Rupert Vere, zbog toga što mora sate provoditi u pregovorima s članovima parlamenta, također ima smještaj ispod kosog krovništva Westminsterске palače. Apartmančić je bio udaljen samo pet minuta hoda od Donjeg doma i predstavljao je diskretno mjesto za sastajanje kad su u pitanju bile stvari koje su zahtijevale postupanje s osjećajem i hitnošću. Hoće li Vere učiniti ono što je nalagala poruka ili će ih iznenaditi sasvim drukčijom reakcijom? Brvson je bio uvjeren da će Vereova primarna reakcija biti znatiželja i da će se doista odmah vratiti u svoj ured pod strehom. Ali u slučaju da se Vere uspaničari i iz nekog razloga odluči otići nekamo drugamo, Brvson ga je morao pratiti. Budući da je prepoznao ministra vanjskih poslova, bio je u stanju slijediti ga sve od Donjeg doma tako što ga je izdvojio iz mnoštva članova Parlamenta. Neprimjetno je išao za Vereom dok se ovaj uspinjao kamenim stubištem za članove parlamentarnih odbora, prošao pokraj poprsja premijera iz prošlosti i ušao u svoj parlamentarni ured, i tu ga više nije mogao slijediti a da ne privuče pozornost. Osobna tajnica Ruperta Verea bila je Belinda Headlam, zdepasta žena u svojim ranim šezdesetima, koja je svezak svoju sijedu kosu u čvrstu pundžu. “Ova dama kaže da je očekujete”, promrmljala je ministru vanjskih poslova dok je ulazio u predsoblje. “Kaže da vam je ostavila poruku?” “Da, dobro”, odgovorio je Vere i ugledao Elenu kako sjedi na mekanoj kožnoj sofi izvan ureda. Pobrinula se

da pruži odgovarajuću sliku: mornarski kostim otkrivao joj je dekolte, iako ne neumjesno; sjajna smeđa kosa bila joj je svezana straga; usne je namazala ružem boje plavog patlidžana. Izgledala je čarobno, ali istovremeno i profesionalno. Vere je podigao obrve i pohlepno se nasmijao. "Ne sjećam se da smo se upoznali", rekao je. "Ali ste svakako privukli moju pozornost. Vaša poruka, mislim." Pozvao ju je znakom da pođu u njegov maleni, slabo osvijetljen, ali izvrsno namješten ured izgrađen na strehi pod velikim kosim krovom zgrade parlamenta. Sjeo je za svoj radni stol i pokazao joj da sjedne na kožnu fotelju par metara dalje. 384 Na trenutak je pregledao svoju poštu. Elena je bila svjesna da je odmjerava - manje, gotovo joj se učinilo, kao neprijatelja nego kao potencijalna suparnika. "I vi ste zacijelo odgonetačica", rekao je napokon. "Odgovor je Prometej, jesam li pogodio? No, ključ je prilično nedotjeran. Nakon što sam ugledao promet, uzviknuo sam ej." Zastao je i prodornim pogledom zurio u njene oči. "Čemu dugujem zadovoljstvo što sam u vašem društvu, gospođice...?" "Goldoni", odgovorila je. Nije izgubila svoj naglasak, pa je strano ime bilo prikladno. Pomno ga je promatrala, ali ga nije mogla pročitati. Umjesto da se pretvarao da ne razumije na što je smjerala, on je odmah potvrdio da se radi o riječi Prometej - a njegova mirna reakcija nije otkrivala nikakvu uzbunu, nikakav strah, pa čak ni samoobranu. Ako je glumio, bio je u tome vješt, mada je to ne bi iznenadilo: ne bi dovde dospio da nije imao talenta za pretvaranje. "Pretpostavljam da vam se ured ne prisluškuje" rekla je Elena. Pogledao ju je kao da je zbunjen, no ona je ustrajala. "Znate tko me poslao. Oprostit ćete na neregularnosti mog ostvarivanja kontakta, ali to je zbog razloga mog posjeta. Stvar je hitna. Postojeći kanali komunikacije možda su ugroženi." "Sto kažete", rekao je nadmeno. "Ne smijete koristiti postojeće kodove", rekla je Elena, pomno mu motreći lice. "To je od najveće važnosti, osobito zbog toga što je preostalo tako malo vremena prije ostvarenja Prometejevog plana. Javit ću vam se uskoro kad se kanali normaliziraju." Vereov je tolerantni smiješak nestao. Pročistio je grlo i ustao. "Bili ste jasni", rekao je. "A sada, ako biste me, molim, ispričali - " "Ne!" prekine

ga Elena hitnim šaptom. "Svi su kriptosustavi ugroženi. Više se ne možemo osloniti na njihovu cjelovitost! Mijenjamo sve kodove. Morate čekati daljnje upute." Sav je Vereov profesionalni šarm nestao; lice mu je postalo strogo. "Odmah izađite odavde!" zahtijevao je jakim, oštrim glasom. Je li to panika u njegovu glasu? Koristi li se razjarenošću da prikrije strah? "Prijavit ću vas redarstvu i napraviti ćete veliku grešku ako ikada pokušate ponovno ući u ovu zgradu." Vere je krenuo da pritisne gumb na svom interfonu, ali prije nego što je to učinio, naglo su se otvorila vrata. Ušao je mršav muškarac u 385 odijelu od tvida i za sobom zalupio vrata. Elena je prepoznala lice iz svog nedavnog istraživanja: bio je to dugogodišnji pomoćnik Ruperta Vereea, Simon Dawson, najstariji član Vereova osoblja, čija je zadaća bila oblikovanje politike. "Rupes", rekao je Simon Dawson gotovo mlitavo otežući u govoru. "Nisam mogao a da ne čujem. Gnjava li te ova žena?" Dawson je zbog svoje svijetlosmeđe kose, rumenih obraza i vitkog stasa izgledao kao neki sredovječni dječarac. Vereu je vidljivo laknulo. "Zapravo, da, Simone." reče Vere. "Blebeće svakakve besmislice - o nečemu što se zove Prometej, o nekakvim kripto-ovo-ono. Ostvarenje Prometejevog plana - same ludosti! Damu odmah treba prijaviti na MI-5 - predstavlja javnu opasnost." Elena se odmakla nekoliko koraka od Vereova radnog stola i pogledavala sad jednog sad drugog čovjeka. Nešto je bilo sasvim krivo. Dawson je za sobom zatvorio velika hrastova vrata, zapazila je. To nije imalo smisla. Osim ako... Dawson je iz svog Harris sakoa od tvida izvukao pljosnati Browning s prigušivačem. "Zaboga, Simone, što radiš s pištoljem?" upita ga Vere. "To doista nije potrebno. Siguran sam da će ova žena odmah otići, je li tako?" Proučavala je promjenjive izraze Vereova lica, brzi slijed zbunjenosti, nevjerice i straha. Dugi, zašiljeni prsti državnog službenika s uvježbanom su lakoćom počivali na okidaču pištolja. Eleni je lupalo srce, a očima je divlje strijeljala po sobi nadajući se da će naći mogućnost poremećenja situacije ili bijega. Dawson ju je gledao u oči, i ona mu je uzvratila pogled, odvažno, drsko, gotovo ga izazivajući da opali. Dawson je iznenada povukao okidač.

Sledila se od užasa dok je promatrala kako mu se pištolj trznuo u ruci. Čuo se tihi zvuk prigušenog metka, a zatim se grimizna mrlja proširila po jako uštirkanjoj bijeloj košulji ministra vanjskih poslova Ruperta Vereea, i on se srušio na orijentalni sag. Moj Bože! Simon Datvson! Bilo je to još jedno ime na koje je naišla u starim vijestima iz Pangbournea, ime mlađeg kolege iz razreda za kojeg je pretpostavljala da je kasnije postao Vereev štićenik. Pogrešno. 386 Daivson je bio čovjek koji je vukao konce. Dawson se okrenuo prema Eleni sa slabim, ledenim smiješkom na licu. "Ovo je baš bila nesreća, zar ne? Morali smo prekinuti tako lijepu karijeru. Ali doista mi niste ostavili mogućnost izbora. Previše ste mu rekli. On je pametan čovjek i lako bi povezao stvari, a to uopće ne bi bilo dobro. To možete razumjeti, zar ne?" Primicao joj se sve bliže, sve dok nije osjetila njegov vlažan dah. "Rupes je možda bio indolentan, ali nije bio tup. Što ste mislili postići time što ste s njim naklapali o Prometeju? To doista nije na programu. Ali, da porazgovaramo o vama, može?" Simon Daivson. Kako to nisu dokučili? Istom logikom kojom su isključili Milesa Parmorea trebali su isključiti i Ruperta Vereea: bio je previše vidljiv. Pravi čovjek koji vuče konce bio je bezlični pomoćnik, koji je djelovao preko svog zaboravnog nadređenog. "Dakle, sve ste ga vrijeme držali u tami", rekla je Elena, napola sama sebi. "Rupesa? Nije bilo potrebe da on zna. Uvijek je bezuvjetno vjerovao mojim savjetima. Ali nitko nije imao njegov šarm. Potrebna vam je šarmantna marioneta. Bila je potrebna, prošlo vrijeme. On baš i nije više potreban, zar ne?" Koraknula je unatrag. "Mislite zato što je Britanija sada potpisnica ugovora." "Točno. Od prije deset minuta. Ali tko ste vi? Čini mi se da se nismo na prikladan način upoznali." Browning je još uvijek udobno ležao u Dawsonovoj desnoj ruci. Iz gornjeg džepa izvukao je plosnatu metalnu kutiju, očito neku vrstu osobnog digitalnog podsjetnika. "Pogledajmo što ima na Mreži", promrmljao je Dawson. Podigao je napravicu u zrak i usmjerio je prema njoj. Njezin se lik odmah pojavio na četvrtastom LCD zaslonu. Zatim je zaslon počeo treptati dok su se stotine lica smjenjivale gotovo kao jedna nejasna masa, sve dok se nije pronašlo odgovarajuće. "Elena

Petrescu", rekao je. Čitao je s elektronskog dokumenta. "Rođena 1969. u Bukureštu, u Rumunjskoj. Jedina kći Andreia i Simone Petrescu. Andrei je bio vodeći rumunjski specijalist za kriptografiju. A, ovo je najzanimljivije. Iz Bukurešta ju je malo prije državnog udara 1989. eksfiltrirao... Nicholas Brvson." Pogledao ju je. "Udani ste za Nicholasa Brvsona. Sad se sve slaže. Uposlenici Uprave, oboje. Raz 387 dvojeni pet godina... u godini prije nego što ste otišli, kupili ste, da vidimo, tri sredstva za ovulaciju - očito pokušavajući zatrudnjeti. Hmmm... nije uspjelo, vidim. Redoviti tjedni razgovori s psihoterapeutom - pitam se, da li zbog teškog podnošenja činjenice da ste politički prebjeg u stranoj zemlji ili zato što radite u tako tajnoj agenciji kao što je Uprava, ili pak zato što vam se raspada brak?" Elena se zgrozila zbog nesklada između onoga što je govorio i njegova ležernog tona. Zapazila je da iako još drži svoj Browning, obraća mu malo pozornosti. "Planovi su vam procurili, to biste trebali znati", rekla je Elena. "To me doista ne zabrinjava", odgovori Dawson živahno. "To vam ne vjerujem. Dovoljno vas je zabrinulo što je saznao Rupert Vere i što će obavijestiti o tome MI-5, pa ste ga ubili." "CIA i MI-6 i MI-5 i sve te špijunske agencije na tri slova neutralizirane su. Uprava nam je oduzela više vremena - vjerojatno zbog svoje paranoidne strukture - iako nam je baš ta tajnost koja vas štiti od proboja jako olakšala da vas paraliziramo, neobično, ali sasvim dovoljno. Čudno je koliko vam je trebalo da shvatite da vas je vrijeme pregazilo, da jednostavno više niste potrebni! NSA je zasuta golemim prometom elektronskom poštom, pozivima s mobilnih telefona koje ne može sve primiti, sav taj promet na Internetu. Dobri Bože, to je ostatak iz hladnog rata - misli da Sovjetski Savez nikada nije prestao postojati! I misliti kako je nekoć bilo vrijeme kad je NSA bila krunski dragulj američke obavještajne službe, najveća, najbolja! A CIA - ljudi koji su nas greškom naveli da bombardiramo kinesko veleposlanstvo u Beogradu, koji nemaju pojma da Indija ima nuklearno oružje! Nesposobnost! Sto manje pričamo o njima, to bolje. Obavještajne agencije stvar su prošlosti. Bez obzira na to koliko se svi vi trudili zapriječiti uspon Prometeja - vi ste poput dinosaura koji nemoćno

bjesne protiv neizbježnosti evolucije! Ali će ovog vikenda vaš pad biti očit cijelom svijetu. Na obalama jezera zajamčen će biti novi globalni poredak, a dobrobit ljudskog roda bit će sigurna kao nikada prije." Ponovno je obratio pozornost svom Browningu i uperio ga u nju. "Katkad se nekolicinu treba žrtvovati na oltaru većine. Već vidim naslove u Telegraphu - UBILA MINISTRA VANJSKIH POSLOVA VEREA, A POTOM IZVRŠILA SAMOUBOJSTVO. Ili u Staru, nešto poput UBILA MINISTRA, POTOM SEBE. Vjerojatno će natuknuti da se radi o nekom prljavom seksualnom interesu. A pištolj i otisci prstiju sigurno će pokazati da ste vi ubojica." 388 Dok je govorio, Dawson je odvrtao prigušivač s Browninga: tada se izvio kao gorska mačka i u dva brza koraka prišao Eleni. Uz željezni stisak, smjestio joj je pištolj u ruku i ovio joj prste oko njega, a zatim joj savio ruku tako da joj je cijev bila čvrsto pritisnuta na sljepoočnicu. Elena je silovito i grčevito stala mlatiti rukama i nogama: ako ništa drugo, pokvarit će mu razrađeni plan. Vrisnula je iz sveg glasa. Osjetila je kao da joj je neka posve druga snaga ovladala tijelom, usredotočena želja za preživljavanjem pretvorila se u praiskonsku mišićnu reakciju. Svijala se i mlatarala, i kad je začula drugi glas činilo joj se kao da je došao iz velike udaljenosti. Bio je to glas Nicka Brvsona. "Dawsone, što to zaboga radite? Ona je našal" poviče Brvson. Otvorila su se vrata ormara i izašao je Brvson, prerušen kao vladin službenik s tupeom, brkovima i naočalama; samo bi se pomnim promatranjem moglo jedva zamijetiti sličnost s Nicholasom Brvsonom. Na laktovima njegova odijela bili su drveni iverci i prašina, što je bio dokaz da je u ured ušao puzeći kroz uzak prostor. "Osobno ju je poslao Jacques Arnaud!" upozori ga Brvson. "Sto, tko ste, dovraga, vi?" dahtao je Dawson, okrenuvši se da pogleda uljeza. Istovremeno i zapanjen i zbunjen; pritom je trenutačno popustio njegov stisak, pa se Elena iznenada bacila na stranu. Jednom silovitom kretnjom uspjela je istrgnuti mu pištolj koji joj je silom gurao u ruku i maknuti ga od njega. Dobacila ga je Brvsonu, koji se bacio u zrak i uhvatio ga. Brvson ga je čvrsto držao s obje ruke, uperenog u Vereovoa pomoćnika, "Ne mičite se", oštro je rekao.

“Jer će biti dva tijela na podu.” Dawson se ukočio, pakosno žureći u Brvsona, a potom je pogledao Elenu. “Sad imamo nekoliko pitanja za vas”, rekao je Brvson približavajući se Dawsonu, dok je pištolj i dalje bio uperen u njega. “A mudro ćete učiniti ako odgovorite na njih što potpunije i što istinitije.” Dawson je gnušajući se zavrteo glavom i polako se odmaknuo. “Žalosno griješite ako mislite da mi možete prijetiti. Na ostvarenju Prometejeva plana radi se već više od desetljeća. Veći je od bilo koje osobe ili bilo koje nacije.” “Ne mičite se!” poviče Brvson. 389 “Možete me ubiti”, rekao je Dawson, i dalje uzmičući, sve se više približavajući Eleni, “ali to neće promijeniti ništa, niti će čak išta usporiti. Pištolj u vašoj ruci upotrijebljen je za ubojstvo mojeg dragog prijatelja koji ovdje leži; ako ste toliko ludi da i mene ubijete, imat ćete za vratom dva ubojstva. A samo vas pošteno upozoravam da je ovaj ured opremljen elektronskim prislušnim napravama; u trenutku kad je vaša prijateljica ušla u ured ministra vanjskih poslova i kad sam vidio što doista smjera, pozvao sam Alfe, odred s Grosvenor Squarea. Siguran sam da vam je poznat odred Alfa.” Brvson je samo promatrao. “Stići će svakog trenutka. Vjerojatno već ulaze u zgradu, prokleti skote.” I dok je podizao svoj glas, skočio je na Elenu, dohvatio je za vrat i smrtnim joj stiskom pritisnuo palčeve na hrskavičnu kost. Elenin vrisak brzo se pretvorio u zvuk gušenja. Začuo se gromoglasan prasak kad je iz Brvsonovih ruku ispaljen metak iz Browninga bez prigušivača. Navrh Dawsonova čela, gotovo, na rubu njegove kose, pojavio se maleni krug krvi. Lica čudnovato nepokretnog, strovalio se ničice na pod. “Brzo!” reče Brvson. “Uzmi mu džepno računalo, lisnicu, sve što mu je u džepovima.” Lice joj se grčilo od gađenja dok je pretraživala mrtvačeve džepove, uzevši pritom ključeve, lisnicu, Palm Pilot i razne papire. Zatim je pošla za Brvsonom kroz otvorena vrata ormara i vidjela ga kako odmiče stražnju šperploču. Iskustvo Belinde Headlam u radu s ministrom vanjskih poslova Rupertom Vereom naučilo ju je da je iznad svega važna diskrecija. Znala je da u svojem apartmančiću vodi izuzetno osjetljive pregovore, a sumnjala je i u to da je to njegov brlog za povremene sastanke

druge vrste. Prošle je godine mlada žena iz ministarstva poljoprivrede djelovala tako zajapureno i bila je nepotpuno odjevena kad je morala prekinuti njihov razgovor zbog hitnog sastanka koji je sazvao premijer. Ministar vanjskih poslova Vere narednih je dana bio s njom nekako otresit, kao da mu je bilo neugodno zbog njezinog upada i kao da mu se to nije dopalo. Ali sve je to prošlo i pokušavala je tu epizodu izbaciti iz glave. Znala je da svi muškarci imaju svoje slabosti. 390 No ministar vanjskih poslova bio je izuzetno istaknut čovjek, jedan od najsposobnijih članova parlamenta, kako se to često ponavljalo na uvodnim stranicama Expressa, i bila je počašćena što je odabrao nju kao svoju osobnu pomoćnicu. Ali sigurno nešto nije bilo u redu. Svijala je ruke, u mukama što da učini, i konačno je odlučila da ne može čekati. Ured ministra vanjskih poslova bio je dobro zvučno izoliran - on je na tome inzistirao - ali taj zvuk, iako tako prigušen, strašno je podsjećao na pucanj. Je li to bilo moguće? A ako je bio pucanj, a ona nije ništa poduzela - što tada? Što ako je ministar ranjen i hitno mu je potrebna pomoć? A tu je i činjenica da im se pridružio i Simon Dawson, njegov pomoćnik, a on nikad ne ostaje tako dugo. Osim toga, bilo je nešto čudno na toj nakinčturoj ženi koja mu je predala poruku. Gospođa Headlam je naslućivala kakav bi izgled privukao ministra vanjskih poslova Vere, ali ta žena nije, čini se, bila tu po tom... poslu. Nešto nije bilo u redu. Belinda Headlam je ustala i oštro pokucala na ministrova vrata. Pričekala je pet sekundi i ponovno pokucala. Onda je rekla: "Strašno mi je žao", i gurnula vrata. Tada je vrisnula. Prizor je bio tako potresan da joj je trebalo gotovo pola minute prije nego što je došla k sebi i obavijestila osiguranje. Narednik Robby Sullivan iz odjela Metropolitan Policea zaduženog za Westminsteršku palaču održavao je svoju liniju svakojutarnjim trčanjem od sat vremena, pa je poprijeko gledao na svoje kolege koji su si, kako su godine prolazile, dopustili da postanu pomalo dežmekasti. Moglo bi se pomisliti da nisu redovito održavali ritam. Robby je već sedam godina bio u westminsterskom odjelu, zadužen za održavanje reda u hodnicima parlamenta, izbacivanje uljeza i općenito, za očuvanje mira. Iako je za sve to

vrijeme bilo samo nekoliko incidenata, u godinama otkako je IRA započela sa svojim prijetnjama izvježbao se u reagiranju na hitne pozive. No uopće nije bio pripravan na prizor u apartmančiću ministra vanjskih poslova. On i redarstvenik Eric Belson, njegov mladi crvenokosi pomoćnik, radiovezom su obavijestili New Scotland Yard da odmah pošalje pomoć, ali su u međuvremenu zapečatili Vereove prostorije i iskoristili postojeći odred tako što su postavili po jednog službenika kod svakog glavnog stubišta. Prema riječima gospođe Headlam, 391 ubojica je vjerojatno negdje u zgradi - pritom i žena. Ali kako je uspjela izaći iz ureda a da ne prođe pokraj gospođe Headlam bila je zagonetka. Neće joj se dopustiti da izađe iz zgrade, odlučno je ustvrdio - ne dok traje njegova smjena. Prošao je sve redovite vježbe, znao je sve neophodne kretnje i manevre. Dakako, ovog je puta bilo stvarno. Adrenalin ga je podsjetio na to. Zrak u dugačkom, mračnom prolazu bio je ustajao, suh i zagušljiv. Očito već godinama ovuda nitko nije prošao. Brvson i Elena brzo su se, ali tiho kretali kroz tamu, povremeno puzeći na rukama i koljenima, a tamo gdje je prostor dopuštao, hodali su uspravno pognuta držanja. Brvson je nosio aktovku koju je donio sa sobom u zgradu Parlamenta, što je bila smetnja, ali je sadržavala nešto što bi moglo biti od velike važnosti. Jedino svjetlo bilo je danje svjetlo koje se probijalo kroz pukotine na spojevima ili na stropu. Stari drveni pod opasno je škripao dok su prolazili između ureda i javnih prostora i prostorija za opskrbu. Glasovi s druge strane zida bili su prigušeni, na nekim mjestima glasniji nego na drugima. Na jednom je mjestu Brvson nešto začuo, neki čudni obrazac zvuka, i zaustavio se. Oči su im se počele navikavati na tamu; vidio je kako se Elena upitno okrenula prema njemu i on je stavio prst na usta dok je promatrao nešto kroz pukotinu. Vidio je čizme, a potom i odore američkih marinaca. Tajni odred Alfa je stigao i rasporedio se po zgradi. Odbor za doček. Pretpostavljao je da su marinci na redovitoj dužnosti u američkom veleposlanstvu na Grosvenor Squareu, pomiješani s redovitim kontingentom vojnika čiji je posao bio da čuvaju zgradu i veleposlanika. Njihova smrtonosna prisutnost bila je krajnje

alarmantna: visoko uvježbani odred ubojica mobilizira se samo putem naredbe koja se pomoću najtajnije šifre izdaje iz najviših redova američke vlade. Za to je potrebno odobrenje Ovalnog ureda. Kakav god bio zastrašujući plan Prometeja - našao je dio Dawsonove tirade, koja se, čini se, na neki način ticala nove generacije američke špijunaže - provodio se uz suradnju Bijele kuće, bila ona toga svjesna ili ne. Ludilo! To više nije bila birokratska preobrazba, nije bio običan pomak u vladi. Umjesto toga, izgleda da su prometejski ubojice bili u prvim redovima nekakve službeno sankcionirane borbe za vlast, nekakvog epohalnog prijenosa moći. No što bi to moglo biti? 392 Odmah ispred njih niski je prostor bio prekinut nekakvom metalnom ogradom: otvorom za zrak. Pipajući prstima, pronašao je šarkama pričvršćena vrata koja su bila tu u svrhu održavanja. Zračni filtri bili su na svojim mjestima. Brvson je iz svoje aktovke izvukao dugački, plosnati odvijač i njime oslobodio filtre iz svojih okvira sve dok prolaz nije deblokiran. Sada su on i Elena ušli u četvrtasti čelični otvor koji je podrhtavao pod njima i odsklizali su se niza strminu kroz uski prostor od rebrastog čelika, koji je vibrirao zbog redovitih zapuha hladnog zraka. "Ovo vodi do prostora iznad Chancellors Gatea", rekao je Brvson, dok mu je glas odjekivao i imao metalnu boju, "a zatim u Victoria Tower. Ali ovo ćemo morati svirati po sluhu." Koliko god bio velik odred Alfa, neće biti dovoljno brojan da pretraži cijelu golemu Westminstersku palaču, koja se prostirala na sedam jutara i obuhvaćala zgrade Parlamenta - tisuću dvjesto soba, više od stotinu stubišta, preko tri kilometra prolaza. Vjerojatno će biti i drugih u civilnoj odjeći koji će ih tražiti i koji neće biti ništa manje opasni: terenski operativci uposleni od skupine Prometej. Moglo ih je biti posvuda. U Brvsonovu mozgu sve je vrvjelo od karata i planova koje je upamtio; trebao je nešto pojednostaviti, pronaći red u kaosu. Ako on i Elena žele preživjeti, morat će se pouzdati u vlastite instinkte i svoju osposobljenost kroz obuku. Bilo je to sve što su imali. Njihovi će progonitelji, bio je uvjeren, ispitati sve moguće načine izlaska, bijega iz ureda Ruperta Vereea; to će im biti put za daljnju potragu. Napraviti će se kalkulacije, odredit će se putevi za pretraživanje, koji

će se temeljiti na utvrđenim varijablama. Prozor je jedan od očitih puteva prema van, ali je bio visoko iznad zemlje, a nije bilo nikakve užadi niti sprava za penjanje. Vereova osobna tajnica, koja je čuvala ulaz u apartmančić, tvrdit će da nitko tuda nije prošao, mada je moguće da je neko vrijeme bila odsutna, podalje od radnog stola, u kojem se slučaju taj put nije mogao isključiti. Tako će njihovi progonitelji morati istražiti još jednu mogućnost bijega, i sigurno tim ubojicama neće trebati puno da otkriju da je šperploča na stražnjem dijelu ormara slabo pričvršćena, mada vraćena na mjesto. To je značilo da se nekolicina ubojica iz odreda Alfa ili iz Prometeja vjerojatno već nalazi na putu kroz niski prolaz. Brvsonu i Eleni jedina je nada bilo to da su njihovi progonitelji mogli zapeti u labirintu skrivenih prolaza. 393 Ali nekoliko sekundi pošto su izašli iz čeličnog otvora za zrak, Bryson je začuo korake čija je blizina značila da su mogli doći iz niskog prolaza, a ne izvana. Začuli su se odjeci, popraćeni drvenom škripom. Da. Brvson je sada bio siguran. Netko ih je slijedio kroz skriveni prolaz. Osjetio je kako ga je Elena zgrabila za rame, stavila mu usta na uho i prošaptala: "Slušaj!" Kimnuo je: čujem. Brzo je razmišljao. Imao je Dawsonov Browning s onoliko streljiva koliko je bilo u ležištu metka i magazinu, a i u aktovki je imao nekoliko spravica koje bi bile manje djelotvorne u borbi prsa o prsa. Ali turobna je činjenica bila ta da neće biti bliske borbe prsa o prsa. Ako budu otkriveni, pucat će se iz oružja, s prigušivačem ili bez njega. Brvson se iznenada zaustavio kod još jedne pukotine na spoju kroz koju je prodirala svjetlost. Kroz nju je promatrao prostoriju s kućanskim aparatima osvijetljenu fluorescentnom rasvjetom, čiji je pod bio prekriven starim zelenim linoleumom. Bolje pogledavši uočio je da su na jednom kraju police s, čini se, priborom za čišćenje. Iako je prostorija bila osvijetljena, doimala se praznom. Opipavao je zidove niskog prostora dok nije naišao na pričvršćenu šperploču, koja je vjerojatno pokrivala neki ormar koji se otvarao prema prostoriji. Malim križnim odvijačem iz svoje aktovke odvio je vijke na šperploči i oslobodio je. Drvo je cviljelo i škripalo dok ga je povlačio. Kroz otvor je zasjalo neizravno svjetlo, pa su mogli razabrati obrise malog ormara, osvijetljenog

uskim tragom svjetlosti koji je dolazio između vrata i linoleumskog poda. Tiho su čučnuli i provukli se kroz niski, maleni otvor. Brvson je prvi ušao u prenatrpani ormar, a Elena za njim. Iznenada je nešto odjeknulo. Elena je udarila u neku kantu, a drvena ručka nekog brisača za pod ili mede udarila je u zid. Ukočili su se. Brvson je podigao ruku u zrak kao znak da se zaustave. Osluškiivali su, čekali. Brvsonu je srce lupalo. Poslije beskrajne minute, Brvson je bio siguran da buka nije privukla pozornost, pa su nastavili dalje. Polako, pažljivo, otvorio je vrata ormara. Prostorija s kućanskim aparatima bila je doista prazna, iako su svjetla bila upaljena: vjerojatno je netko tek nedavno bio ovdje, neka čistačica, koja će se, dakle, vratiti svakog trenutka. Tiho su požurili do vrata koja su sigurno vodila na hodnik. Bila su pritvorena. Brvson ih je otvorio tek toliko da može gurnuti glavu; pogledao je na obje strane mračnog hodnika. Nije vidio nikoga. Prošaptao je Eleni: "Ostani ovdje dok ti ne dam znak da možeš izaći." Brvson je prošao pokraj automata za prodaju, zatim pokraj neke stare smeđe kante u kojoj je stajao brisač za pod, a onda se netko pojavio. Nakratko se zaustavio i posegnuo za Browningom koji je zataknuo za pojas. No bila je to samo neka starija gospođa, čistačica koja se sporo kretala gurajući metalna kolica. Brvsonu je laknulo, pa je nastavio hodnikom prema njoj, u mislima pripremajući odgovor u slučaju da ga nešto upita. Bio je državni službenik, kao što je pokazivala njegova odjeća, doduše sada prekrivena prašinom. Ali je pomislio da bi i starica također mogla nešto znati, a nisu si mogli priuštiti da samo prođu kraj takvih. "Oprostite", rekao je Brvson dok je prilazio, skidajući rukom prašinu sa svojih ramena. "Izgubili ste se, jelda?" upita čistačica. "Mogu li vam ja pomoći?" Imala je ljubazno, izborano lice, a sijeda kosa bila joj je tanka i krhka. Djelovala je prestaro za takav manualni posao, i kretala se s takvim tjelesnim zamorom da je kod Brvsona pobudila suosjećanje. Ipak, njezine su ga oči prodorno promatrale. Izgubljen? No, nije li to bilo prirodno pitanje: tako odjeven, Brvson je djelovao deplasirano u tom hodniku za posluhu. Je li se već proširila vijest da jedan - ili više bjegunaca lunja po zgradi? Brzo je razmišljao. "Ja sam iz Scodand Yarda", odgovorio je

Brvson s besprijeornim naglaskom engleske niže srednje klase. "Došlo je do narušavanja sigurnosti. Možda ste čuli...?" "Aha", rekla je starica umorno. "Ja ne postavljam pitanja. To nije moj posao." Dovezla je kolica do njih i smjestila ih uza zid. "Čuju se svakakve glasine." Obrisala je svoju istrošenu metlu starim crvenim izbljedjelim rupcem dok se gegala prema njemu. "Ali, biste li mi odgovorili na jedno pitanje?" Brvson je uzdržano rekao: "Izvolite." Stara čistačica zbunjeno je gledala dok se plaho približavala Brvsonu i nastavila tihim, povjerljivim glasom: "Sto kog vraga još radite živi?" Ispod svoje kute izvukla je velik pištolj od plavog čelika, uperila ga u Brvsona i pritisnula okidač. Brvson je brzinom munje u oštrom luku zamahnuo svojom aktovkom podstavljenom kevlarom i jako je udario po ruci. Pištolj se otkotrljao na pod i otklizao po linoleumu niz hodnik dalje od njih. 395 Vrisnuvši kreštavim glasom, stara je vještica čučnula, a potom se bacila prema naprijed, iskrivljena lica, ruku ispruženih poput pandži, poput smrtonosnog oružja. Bacila se na njega i srušila ga na pod, baš kad je posezao za skrivenim pištoljem. Rana sa strane zaboljela ga je. Ovo je neka prokleta starica! pomislio je Brvson, a onda je shvatio kad mu je krenula prstima u oči - da to uopće nije starica, da je puno mlađa, daleko jača; bila je više nalik divljoj zvijeri nego ženi. Jedan mu je palac zabila ravno u očnu jabučicu, što ga je užasno zaboljelo i oslijepjelo, dok ga je koljenom lupila u genitalije. Brvson je urliknuo od boli i odlučnosti, skupivši svu svoju snagu, i gurnuo je na pod. Desno mu je oko bilo zakrvavljeno, ali je ipak vidio na njega, a ono što je vidio izazvalo je u njemu osjećaj straha kao da mu se jegulja migoljila u želucu. Izvukla je sjajnu oštricu, dugački tanki bodež. Svjetluca se kao da je vlažan, kao da je bio umočen u neku ljepljivu tekućinu. Odmah je znao da je oštrica sigurno namazana alkalnim toksiferenom, što ju je činilo krajnje opasnim oružjem. I najmanji rez ili ogrebotina doveli bi do trenutačne paralize i smrti gušenjem. Brvson je osjetio miris oštrice i njezina jetkog otrova kad mu je prohujala tik ispred lica: trznuo je glavom unazad upravo na vrijeme da sačuva život. Sada je poludjela žena uzmakla i onda naglo nasrnula, i ponovno se Brvson jedva izmakao

oštrici, koja mu je otkinula gumb s košulje i odbacila ga u zrak. Krenuo je prema njoj s obje ruke, svom svojom snagom, jer nije mogao riskirati da izgubi vrijeme posežući za pištoljem. Bodež je bljesnuo blizu Brvsonova lica, ali ovog je puta Brvson izbacio svoju lijevu ruku poput kobre, izravno prema bodežu - što je bio protuintuitivni potez, jer je značio ustajanje na oružje i dočekivanje tog instrumenta smrti, a ne uzmicanje - i kad je uhvatio zglob ruke koja je držala nož, stara je vještica ostala iznenađena. Ali samo na tren. Brvsonova snaga inače bi bila daleko veća, ali više nije bio u vrhunskoj tjelesnoj kondiciji, ni blizu nje. Sad mu je bilo jasno da ga je jako oslabilo ranjavanje u Shenzhenu; nije si pružio vremena za oporavak. A ona je bila tako gipka da to još nije vidio. Dok je pokušavala izvući ruku iz Brvsonova stiska, a duga je oštrica drhtala, lijevom je nogom, obuvenom u kožnu cipelu čiji je prednji dio bio okovan željezom, zamahnula i ponovno ga udarila u genitalije. Urliknuo je kad je osjetio hladnu bol koja mu se širila iz testisa; osjetio je mučninu u želucu. Ponovno ju je odgurnuo, a ona je pala leđima na pod i s glave 396 joj je pala sijeda vlasulja, ispod koje se pokazala kratko podrezana crna kosa i obrisi maske od lateksa navučene preko lica. Dohvatili su se. Ponovno je vrisnula, divljeg pogleda. Bila je snažna i izvanredno usklađenih pokreta, te se ritala naprijed-natrag kao bijesna životinja. Ponovno ga je pokušala udariti, sada drugom nogom, ali Bryson je očekivao taj pokret i otkotrljao se u nju te joj priklješti noge, koristeći svoju veću tjelesnu masu, još uvijek je držeći za ručni zglob, dok je oštrica bodeža još bila okrenuta prema njemu. Morao se pažljivo kretati oko nje, pazeći da kožom ili čime drugim ne zapne za njezin smrtonosni vrh. Žena se silovito propinjala, ali on je upro svu svoju snagu, svu svoju energiju da joj okrene ručni zglob i usmjeri ljepljivu svjetlucavu oštricu prema njezinu vratu. Ruka joj se tresla dok se pokušavala oduprijeti svom snagom svojih mišića, ali to nije bilo dovoljno. Brvson je bio snažniji. Malo-pomalo gurao je drhtavu oštricu natrag prema mekoj goljoj koži vrata pobjesnjele žene. Oči su joj se, pod pokrovom nabora kože od lateksa, raširile od straha dok joj je oštrica nježno nabrala kožu. Učinak je bio trenutačan. Usne su

joj se raširile i iskrivile u grimasu, pljuvačka joj je navrla na usta, a tijelo joj je iznenada olabavljeno palo na pod i počelo se divlje trzati. Usta su joj se stalno otvarala kao ribi na suhom, nečujno hvatajući zrak. A onda je, kako se smrtonosna paraliza širila tijelom, prestalo disanje; samo se još nekoliko mišića nastavilo grčiti. Brvson je izvukao bodež iz omlitavjele ruke mrtve žene, pronašao u njezinoj kuti kožne korice i u njih zataknuo bodež, a zatim je korice ubacio u gornji džep svog sakoa. Dok je dolazio do daha, dodirnuo je ljepljivu krv koja mu je prekrivala desno oko. Začuo je povik. Elena je dotrčala iz spremišta i stavila mu obje ruke na lice, gledajući ga uspaničeno. "O, Bože, moj dragi!" prošaptala je. "Mislim da ti oko izgleda gore nego što zapravo jest. Je li to bio neki otrov?" "Toksiferen." "Mogla te ubiti, tako te lako mogla ubiti!" "Bila je jaka i jako, jako spretna." "Alfa, što misliš?" "Gotovo sigurno Prometej. Alfe su marinci, specijalna jedinica. Ona je bila egzotična, vjerojatno plaćenica iz Bugarske ili stare Istočne Njemačke - iz nekih bivših službi u Istočnom bloku." "Bilo mi je grozno što sam stajala tamo i ništa nisam mogla učiniti." 397 "Samo bi se izložila, a mogla te i iskoristiti protiv mene. Ne, drago mi je da si ostala tamo." "O, Nicholas, ja sam beskorisna. Ne znam ništa o borbi, o tučnjavi! Draga mea, moramo odavde. Žele ubiti i tebe i mene!" Brvson je kimnuo i progutao slinu. "Mislim da se moramo razdvojiti - " "Ne!" "Elena, sada znaju da nas ima dvoje, muškarac i žena. Nadzor im je predobar, potpun. Ubijen je engleski ministar vanjskih poslova, i sve će se dići na noge, ne samo Prometej i Alfe." "U ovoj zgradi sigurno ima tisuće ljudi. Možemo se umiješati u mnoštvo." "Mnoštvo je bolje za ubojice nego za njihove mete, osobito kad ubojice znaju kako im mete izgledaju. Ovo su ljudi koji se neće dati odvratiti zbog uobičajenih obzira." "Ne mogu! Žao mi je - sama se ne mogu boriti, to znaš! Mogu ti na mnogo načina pomoći, ali... molim te!" Brvson je kimnuo; bila je užasnuta, i nije je mogao pustiti samu u takvu stanju. "Dobro. Ali morat ćemo ići pokrajnjim hodnicima gdje ih god možemo pronaći, službenim prolazima i slično. Niski prostori i otvori za zrak više nisu sigurni - sada su sigurno već puni agenata. Moramo nekako doći do istočne

strane zgrade ako želimo da nam bijeg ima imalo šanse za uspjeh.” Stojeći s jedne strane prozora u prostoriji s kućanskim aparatima, Brvson je odmah vidio da je situacija gora nego što je zamišljao. Izbrojao je šest ljudi u vojničkim odorama - pripadnike odreda Alfa. Dvojica su bila u ophodnji u dvorištu službenika vlade, dvojica drugih provjeravala su izlaze iz zgrade, a dvojica su hodala po krovu, promatrajući područje dalekozorima. Okrenuo se natrag prema Eleni. “Pa, ovo mijenja plan. Moramo van u hodnik i potražiti dizalo za teret.” “I spustiti se do prizemlja?” Zavrtio je glavom. “To bi bilo hrvanje s policijom - i drugima. Do prvog ili drugog kata, a onda ćemo potražiti neki drugi put prema van.” Brzo je otišao do vrata i nekoliko sekundi osluškivao. Nije čuo ništa; nitko nije došao čak ni dok se borio sa staricom. Očito je to bilo malo korišteno područje. Ali činjenica je bila da je Prometejev namamitelj ovuda kružio i očito očekivao da se pojavi jedno od njih ili oboje. To mu je govorilo dvije stvari: da je ovo mjesto vjerojatno bilo blizu 398 nekog stjecišta, gdje su se sjekli različiti putevi i vodili prema nekom izlazu iz zgrade; i da drugi sigurno nisu daleko odavde. Sto prije odu iz ovog dijela zgrade, to bolje. Malo je odškrinuo vrata, pogledao van, na jednu i drugu stranu; nije bilo nikoga. Dao je Eleni znak. Potrčali su praznim hodnikom za poslugu na lijevu stranu i kad su došli do skretanja, Brvson se zaustavio, pogledao udesno i ugledao dizalo. Potrčao je prema njemu, a Elena odmah za njim. Bio je to starinski tip dizala s malenim staklenim prozorom u obliku dijamanta i harmonika-vratima. Bilo je to dobro: značilo je da nije potreban ključ da bi ga se pokrenulo, jer je izrađen prije takvih sigurnosnih mjera. Pritisnuo je pozivni gumb, i kabina je zacviljevši polako krenula prema gore. Bila je slabo osvijetljena i prazna. Otvorio je vrata i ušli su. Pritisnuo je gumb označen brojem 2. Na trenutak je zatvorio oči i vizualizirao kartu. Očito će ih dizalo dovesti do stražnjeg službenog hodnika, koji se koristio za čišćenje i održavanje, ali nije znao točno gdje. Tlocrt Parlamenta bio je jako kitnjast, pa je uspio zapamtiti samo glavne putove, mada ne sve. Dizalo se zaustavilo na drugom katu. Brvson je pogledao van, promotrivši područje što je bolje mogao, i

također je izgledalo da nema nikoga. Otvorio je vrata i izašli su. Okrenuvši se udesno, ugledao je stara u zeleno obojena vrata, s oguljenim zasunom koji je bio na njima negdje u visini kuka. Povukao ga je i lako otvorio vrata. Sada su bili u ukrašenom hodniku popločanom mramorom i s vratima od mahagonija koja su bila označena zlatnim brojkama. Ovo nije bilo javno, ceremonijalno područje, a nije ni bilo toliko uzvišeno da bi tu bili članovi Parlamenta, a na vratima nije bilo imena ni naslova. Očito su to bili uredi koji su pripadali osoblju u raznim odborima - uredskim činovnicima, izvršnim službenicima, računovođama, tajnicima i drugom pomoćnom osoblju. Hodnik je bio dug i slabo osvijetljen; nekoliko je ljudi, vjerojatno državnih službenika, ležerno ulazilo i izlazilo iz ureda. Čini se da nitko od njih nije pogledao Brvsona i Elenu, niti je što u njihovom držanju pokazalo da su bili promatrači ili tajni operativci. Ponovno instinkt. Brvson nije imao ništa drugo na što bi se oslonio. Zastao je na trenutak da bi se pokušao orijentirati. Istočni kraj zgrade bio je na desnoj strani, pa je to, dakle, bio smjer kojim su trebali ići. Neka dobro odjevena žena išla je hodnikom prema njima, dok su joj pete lupale po mramoru i odjekivale dugim hodnikom. Instinktivno ju je pogledao i odmjerio. Približila im se i prošla znatiželjno ih gledajući. 399 Odjednom se sjetio da je, iako je još bio tobože odjeven kao ugledni činovnik, sigurno zastrašujuće izgledao: jedno oko zakrvavljeno, možda i pocrnjelo, a odjeća razderana i neuredna zbog borbe s čistačicom namamiteljicom. I Elenina je odjeća bila neuredna. Oboje su svakako izgledali deplasirano, njihov je izgled privlačio pozornost, a baš to on nije želio. Nije bilo vremena potražiti toalet u kojem bi se mogli oprati; sada su se morali osloniti na kombinaciju brzine i dobre sreće. Ali on se nikada nije volio oslanjati na sreću; ona neizbježno uzmakne baš onda kad je prihvaćaš kao gotovu činjenicu. Nastavio je hodnikom, pognute glave kao da duboko razmišlja. Hodao je brzo, držeći Elenu za ruku i vukući je za sobom. Tu i tamo vrata ureda bila su otvorena i skupine ljudi tiho su stojeći razgovarale. Ako bi ih pogledali, možda barem nisu vidjeli njegovo okrvavljeno lice. Ali nešto tu nije bilo u redu; zahvatio ga je nemir.

Osjetio je kako su mu se uzdigle dlake na šiji. Nešto nije bilo u redu sa zvukovima. Telefoni nisu zvonili na uobičajen način, nego kao u nekom slijedu, u različitim uredima i na različitim stranama hodnika. Nije mogao razumski shvatiti zašto ga to uznemirava, i znao je da je moguće da si je počeo svašta umišljati. Isto tako, zapazio je da ljudi koji su razgovarali zašute kad on prolazi. Je li bio paranoičan? Petnaest je godina proveo na terenu i iznad svega je naučio da je instinkt najjače oružje koje posjeduješ. Nije zanemarivao osjećaje koje bi drugi možda odbacili kao tlapnju ili paranoju. Promatrali su ih. Ali ako su ih doista promatrali, zašto se ništa nije događalo? Povukavši Elenu za ruku, ubrzao je korak. Više nije mario za to jesu li njegovi postupci bili uočljivi ili su privlačili pozornost; situacija je sada nalagala drukčije. Sedamdesetak metara ispred njih bio je malen prozor obojena stakla uokviren olovom, onakav kakvi se obično viđaju u nekoj srednjovjekovnoj katedrali. Znao je da prozori ovdje gledaju na Temzu. "Ravno naprijed i onda lijevo", rekao je Eleni bez daha. Stisnula mu je ruku u znak tihog odgovora. Za nekoliko sekundi došli su do kraja hodnika, pa su skrenuli ulijevo. Elena je prošaptala: "Gledaj - soba za odbornike - vjerojatno je prazna. Što misliš, da se tu sklonimo?" "Odlična zamisao." Nije se htio okrenuti da vidi slijedi li ih tko, ali nije čuo korake u blizini. S njihove desne strane bila su masivna hrastova dvostruka vrata spojena lukom, na kojima je na uokvirenom matiranom staklu bila oznaka: ODBOR DVANAEST. Ako uspiju brzo ući, možda će moći umaknuti mogućim progoniteljima, ili ih u najmanju ruku zbuniti za neko vrijeme. Kvaka se lako okrenula; vrata nisu bila zaključana, ali su svjetla - dva ogromna kristalna lusteri - bila ugašena i golema prostorija bila je prazna. Bio je to amfiteatar, s nekoliko uzdignutih sjedećih mjesta s drvenim stolicama ukrašenim mjedanim zakovicama i s kožnim naslonima iznad spuštene poda u sredini, koji je bio od jako ukrašene, svijetlo obojene pocakljene opeke. U sredini prostorije bio je dugačak drveni konferencijski stol, presvučen zelenom kožom, a iza njega dvije dugačke, visoke drvene klupe - namijenjene članovima odbora. Svjetlo je dolazilo kroz dva velika i visoka,

olovom uokvirena prozora na suprotnoj strani prostorije, nasuprot vratima, a nasred svakog prozora bilo je obješeno dugačko pravokutno sjenilo kako bi spriječilo izravno sunčano svjetlo koje se reflektiralo od Temze. Čak je i u ovakvom mirovanju prostorija odmah ostavljala dojam uzvišenosti i veličajnosti. Nadsvodeni strop bio je visok barem devet metara; zidovi su bili opločani tamnim drvom više od polovice svoje visine, a iznad oplata bile su bogate tapete boje burgundca s gotskim uzorkom. Na svakom je zidu visjelo nekoliko velikih, turobnih ulja iz devetnaestog stoljeća: prizori bitaka, portreti starih kraljeva koji zapovijedaju četama na moru, isukanih mačeva, Westminsterska opatija prepuna likova iz devetnaestog stoljeća koji žaluju pokraj lijesa preko kojeg je prebačena britanska zastava. Jedina naznaka suvremenosti bilo je nekoliko mikrofona koji su u neskladu sa svime drugim visjeli sa stropa na dugačkim žicama, te televizijski monitor montiran na zid i označen etiketom ZA PRAĆENJE SJEDNICA DONJEG DOMA.

“Nicholas, nećemo se moći ovdje sakriti”, rekla je tiho Elena.

“Barem ne zadugo. Što misliš o - prozorima?” Kimnuo je i spustio aktovku.

“To je treći niz prozora iznad tla.” “To je velika visina!”

“Nije bezopasno”, složio se. “Ali moglo bi biti i gore.” “Nick, učinit

ću to ako inzistiraš, ako doista misliš da nemamo izbora. Ali ako

postoji neki način - “ U hodniku ispred vrata začula se buka. Vrata

su se naglo otvorila i Brvson se bacio na do te i nju povukao. Ušla

su dvojica muškaraca, tamne siluete, zatim još dvojica. Brvson je

odmah opazio da su policajci, jer su na sebi imali plave odore

Metropolitan Policea! 401 A Bryson je znao da su on i Elena

otkriveni. “Ni makac!” povikao je jedan policajac. “Policija!” Ljudi

su, što je bilo neobično za britansku policiju, nosili oružje sa strane,

i sada su ga uperili u njih. “Stani gdje jesi!” povikao je drugi. Elena

je vrisnula! Brvson je naglo izvukao svoj Browning, ali nije ga

potegao. Računao je: četiri policajca, četiri pištolja. Nije nipošto bilo

nemoguće da ih prihvati kao protivnike, koristeći se drvenim

stolcima kao zaklonom, kao preprekama. No jesu li doista bili

policajci? Nije u to mogao biti siguran. Doimali su se odlučno, izraz

lica bio im je srdit. Ali nisu pucali. Prometejevi ubojice vjerojatno ne

bi oklijevali. Bi li? "To su uljezi!" povikao je jedan policajac. "Ubojice!" "Baci oružje", pozvao ga je onaj koji je izgledao kao zapovjednik. "Odmah. Nemate kamo otići." Brvson se okrenuo oko sebe, vidio da su doista u zamci; bili su bespomoćni. Četvorica policajaca kretala su se i dalje prema naprijed, sve bliže i bliže, i raširili su se, tako da su opkolili Elenu i Brvsona. "Baci ga!" ponovio je isti policajac, sad vičući. "Baci ga, fukaro. Ustani, ruke gore. Miči se!" Elena je pogledala u Brvsona, očajna, ne znajući što da čini. Brvson je razmotrio kakve su mu mogućnosti. Predati se značilo je prepustiti se u ruke sumnjivom autoritetu, policiji koja zapravo možda i nije policija, nego prerušeni ubojice Prometeja. A što ako su doista legitimni pripadnici Metropolitan Policea? Ako je tako, nije ih mogao ubiti. Ako su pravi policajci, misle da su na dobrom putu da uhvate par ubojica, muškarca i ženu koji su upravo ubili ministra vanjskih poslova. Zatvorit će ih i ispitivati satima - satima koje nisu mogli potratiti. A bilo je neizvjesno hoće li ih uopće i pustiti. Ne, nisu im se mogli predati! Ali učiniti bilo što drugo bila bi ludost, samoubojstvo¹. Duboko je udahnuo, na trenutak zatvorio oči, i kad ih je opet otvorio, ustao je. "Dobro", rekao je. "Dobro, imate nas." 402 28 Jedan je od njih očito bio zapovjednik: visok, pristao čovjek kome je na pločici s imenom pisalo SULLIVAN. "Dobro, baci pištolj i ruke uvis, i ništa ti nećemo", rekao je odlučno Sullivan. "Nas smo četvorica, a vi ste samo dvoje, ali mislim da ste to već zapazili." Brvson je držao svoj pištolj podignut, mada ne izravno uperen ni u koga. Jesu li zaista ono što kažu? To je sada bilo od najveće važnosti. "Dobro", odgovorio je Brvson prisilnom mirnoćom. "Ali prvo želim vidjeti vaše iskaznice." "Začepi gubicu!" zaurla jedan policajac. "Evo moje iskaznice, tu je, pederu." Pokazivao je na pištolj. "Iskušaj me." Ali Sullivan je odgovorio. "Dobro. Čim ti stavimo lisičine imat ćeš sasvim dovoljno vremena da proučavaš naše isprave." "Ne", reče Brvson. Još je malo podigao Browning, koji i dalje nije ni u koga bio uperen. "Rado ću surađivati kad budem siguran da ste to za što se izdajete. Ali po zgradi parlamenta lunjaju ekipe plaćenika i ubojica i krše na desetke britanskih zakona. Kad budem siguran da niste

jedni od njih, bacit ću pištolj." "Skinu šupčinu", urlikne jedan od njih. "Pucamo kad ja naredim, policajce", rekao je Sullivan. Onda se obratio Brvsonu. "Pokazat ću ti svoju iskaznicu, ali pazi - ubio si ministra vanjskih poslova, ti kopile, pa si vjerojatno dovoljno lud da iskušaš nekoga od nas. Ako budeš imao dovoljno sreće da ispališ hitac, to će ti biti posljednje što si ikada učinio, zato se nemoj s nama zajebavati. Jesi li me čuo?" 403 "Shvatio sam. Izvadi je lijevom rukom, polako, i pokaži mi je, na otvorenu dlanu. Dobro?" "Dobro", rekao je Sullivan, slijedeći Brvsonove upute. Kožna mu je lisnica ležala otvorena na lijevoj ruci. "Dobro, sada je gurnite po podu prema meni - polako, nježno. Bez naglih pokreta - nemojte me uplašiti, jer ću vjerojatno pucati u samoobrani." Sullivan je zamahnuo lijevom rukom i odbacio lisnicu. Zaustavila se tik do Brvsonovih nogu. Kad se Brvson sagnuo da je uzme, opazio je jednoga od njih - onoga koga su očito prsti svrbjeli da zapuca - kako ide prema njemu s lijeve strane. Brvson se okrenuo i uperio pištolj policajcu ravno u lice. "Ne miči se, idiote. Nisam se šalio. Ako zaista misliš da sam hladnokrvno ubio ministra onda ti je sigurno jasno da neću oklijevati ni tebe." Čovjek koji je odviše brz na upotrebu oružja skamenio se, uzmaknuo nekoliko koraka, ali je pištolj i dalje držao uperen u Brvsona. "Tako", rekao je Brvson. Polako je kleknuo da bi dohvatio lisnicu, sve vrijeme držeći pištolj u zraku, pomičući ga s čovjeka na čovjeka. Brzo je posegnuo za kožnom lisnicom na podu, otvorio je i pogledao srebrnu značku na desnoj strani u obliku grba Metropolitan Policea. U plastičnom pregratku s lijeve strane bila je bijela tanka kartica s fotografijom narednika Roberta Sullivana, u odori, zajedno s identifikacijskim brojem, činom, serijskim brojem s potpisom. Izgledalo je sve u redu, mada su u ekipi Prometeja sposobni dobiti prave ili dobro krivotvorene policijske isprave. Prezime, Sullivan, odgovaralo je prezimenu na pločici, a broj na epoleti njegova mornarskoplavog džempera odgovarao je broju na ispravi. Stajalo je da je Sullivan pripadnik jedinice za specijalne operacije, što je značilo da je njemu, a vjerojatno i drugima, bilo dopušteno nošenje oružja. Bilo je, dakako, moguće da su pomno pazili na sve te pojedinosti. U

stvarnosti se, zapravo, vrlo malo moglo zaključiti iz značke, osim činjenice da je ona postojala i da je brzim pregledom ustanovljeno da je u redu. Tajna ekipa ubojica prikupljena u tako kratkom roku vjerojatno se ne bi mogla pobrinuti za sve te pojedinosti, a do sada nije uočio nikakav gaf. Instinkti su mu govorili da su policajci bili legitimni. Svoju je procjenu temeljio na cijelom nizu sitnih pojedinosti, načinu ponašanja, stajalištima i, što je najvažnije, činjenici da nisu otvarali vatru. 404 Lako su ga mogli ubiti, ali to nisu učinili. Na kraju je ta jednostavna činjenica navela Brvsona da baci pištolj i podigne ruke u zrak, a Elena je učinila isto. "Dobro, sad lijepo polako, dođite ovamo, oboje, i stavite ruke na zid", rekao je Sullivan. Polako su hodali prema najbližem zidu i onda stavili na njega ruke. Brvson je pazio na svaki odmak od očekivanih obrazaca ponašanja. Oružje je sada bilo spuštено, i to je bilo dobro. Dvojica iz ekipe su pristupila i brzo im stavila lisičine na zglavke, a zatim ih oboje pretražili radi skrivenog oružja. Treći je dohvatio Brvsonov pištolj. "Ja sam policijski narednik Sullivan. Oboje ste uhićeni u povezanosti s ubojstvom ministra vanjskih poslova Ruperta Vereea i pomoćnika ministra Simona Dawsona." Sullivan je pritisnuo tipku na svom džepnom radioprijamniku i javio lokaciju, tražeći pojačanje. "Razumijem potrebu prolaženja kroz utvrđenu proceduru", rekao je Brvson, "ali pažljivo balističko ispitivanje otkrit će da je Dawson bio taj koji je ubio ministra." "Ubio ga je osobni zamjenik? To je jako vjerojatno." "Dawson je bio moćan. Bio je agent međunarodnog udruženja koje ima značajan interes u provođenju ugovora o nadzoru. Siguran sam da je bio jako pažljiv u tome da ne ostavi nikakav jasan dokaz o svojoj povezanosti s tom grupacijom, ali sigurno ima dokaza - izmijenjeni telefonski logaritmi, posjetitelji koji su pušteni k njemu u zgradu Parlamenta a nisu zabilježeni u njegovim zapisima - "Iznenada su se uz tresak ponovno otvorila velika vrata i u prostoriju su uletjela dvojica krupnih, mišićavih muškaraca s automatima. "Ministarstvo obrane, specijalne postrojbe!" promuklim je baritonom viknuo onaj viši. Narednik Sullivan iznenađeno se okrenuo. "Nismo obavješteni o vašem sudjelovanju, gospodo." "Ni mi o vašem. Odavde mi

preuzimamo", rekao je visoki. Imao je čeličnosivu kratko ošišanu kosu i hladne plave oči. "To neće biti potrebno", rekao je Sullivan. Ton glasa bio mu je miran, ali nepogrešivo odlučan. "Imamo sve pod nadzorom." Brvson se uspaničeno okrenuo, s lisicama na rukama. Strojnice su bile češke proizvodnje, kakve sigurno ne bi koristilo britansko mini 405 starstvo obrane. "Ne!" povikao je. "Za majku božju, oni nisu to što tvrde!" Sullivan je, zbunjen, skrenuo pogled s Brvsona na kratko ošišanog muškarca. "Kažete da ste iz Ministarstva obrane?" "Točno", odrješito odgovori muškarac. "Držimo situaciju pod nadzorom." "Na pod!" povikao je Brvson. "Oni su ubojice!" Elena se, vrisnuvši, bacila na pod, a Brvson pokraj nje, iza reda drvenih stolaca, koji je bio jedina prepreka između njih i uljeza. Ali bilo je prekasno. Još prije nego što je dovršio rečenicu, dvorana je odjeknula zaglušujućom grmljavinom automatske paljbe dok su sivokosi ubojica i njegov pratitelj zasipali mecima četvoricu policajaca, izrešetavši im tijela. Meci su se odbijali od kamenog poda i zabijali u oplatu od mahagonija. Uhvaćeni nespremni, s pištoljima u futrolama, pravi policajci bili su lake mete. Neki su posegnuli za oružjem, ali par sekundi prekasno. Teturali su, dok su im se tijela svijala s jedne na drugu stranu, gotovo kao da plešu u patetičnom, ali uzaludnom pokušaju da umaknu mecima prije nego što se stropoštaju na pod. Elena je cviljela: "O, moj Bože! O, moj Bože!" S užasom i mučninom, Brvson je samo promatrao, u nemogućnosti da učini bilo što. Zrak je bio jedak od kordita i bakrenastog mirisa krvi. Kratko ošišani prometejski ubojica pogledao je na svoj sat. Brvson je shvatio što se dogodilo i zašto. Skupina Prometej nikada ne bi dopustila rizik da njih dvoje bude odvedeno u službeni pritvor: kolika je opasnost od onoga što bi oni mogli iznijeti na vidjelo ne bi se mogla točno procijeniti. Umjesto toga, njihovi će ih plaćenici željeti sami ispitati, i tek tada ubiti. To je bilo jedino moguće objašnjenje zašto su još na životu. Sada je visoki ubojica progovorio dubokim glasom. Naglasak mu je, iako je isprva zvučao britanski, bio nizozemski, zaključio je Brvson. "Imat ćemo par sati zajedničke zabave", rekao je prometejski ubojica. "Kemijsko ispitivanje zadnjih je godina prilično uznapredovalo, kako ćete

vidjeti." Brvson se na podu, tiho i neprimjetno, borio s lisičinama, ali bez ključa ili nečega što bi mogao upotrijebiti kao ključ nije mogao ništa učiniti. Pogledao je uokolo; policajci koji su ležali mrtvi, tijela izrešeta406 njih mecima, bili su udaljeni najmanje dva metra. Bilo bi mu nemoguće s nekog tijela skinuti ključ za lisičine a da ne bude opažen; nikad s ovim neće moći pobjeći. Ali ostati ovdje značilo je suočiti se s drogama, koje će se vjerojatno davati nestručno i u takvim količinama da će izazvati ozbiljnu i nepovratnu štetu. Ne, ispravio se, poslije droga dolazi smrt. Robby Sullivan osjetio je u ošitu silinu udarca kao da ga je udario konj, i sljedeće što je znao bilo je da se srušio na pod. Košulja mu je sprijeda bila natopljena krvlju; nije mogao doći do daha. Metak mu je sigurno probio pluća, jer se osjećao kao da se polako utapa. Disao je plitko, s naporom. A sve vrijeme njegov se um borio da bi uspio nešto shvatiti. Sto se dogodilo? Par koji se predao, čini se, ostao je neozlijeđen, dok su njegovi odani i predani ljudi, dobri ljudi koji su imali djevojke, žene ili obitelji, brutalno pokošeni. Svi su uvježbani da očekuju takvu mogućnost, ali u stvarnosti je njihov posao u westminsterskom odjelu bio takav da nije mogao biti mirniji. To što se dogodilo njegovim ljudima bilo je stravično, nezamislivo! A i mene su, pomislio je skrušeno. Ni ja više neću biti dugo na ovom svijetu. Ali nije razumio: jesu li naoružani ljudi došli osloboditi ubojice? Zašto ga je onda čovjek s lisičinama pokušao upozoriti? Zurio je u strop, a vid mu se stalno mutio i polako slabio, pa se pitao koliko će još dugo ostati pri svijesti. Nije dospio na vrijeme izvući pištolj, ali tko bi mogao pomisliti da će se vojnici Ministarstva obrane s automatima okomiti na njih? Nisu, naravno, bili iz Ministarstva. Njihove odore - te odore nisu iz Ministarstva obrane... nešto tu nikako nije bilo u redu. Čovjek s lisičinama imao je pravo, što bi lako moglo značiti da su njegove izjave o nedužnosti bile opravdane. Stvari su se događale izvan sposobnosti razumijevanja, ali jedno je bilo jasno: čovjek s lisičinama mirno se predao, njegov prosvjed bio je uvjerljiv, a uljezi sa strojnicama bez sumnje bili su hladnokrvni ubojice. Robby Sullivan s razložnom je sigurnošću osjetio da umire, da su mu samo minute preostale do

smrti, i molio se Gospodinu Isusu Kristu da mu dopusti samo još jednu priliku da ispravi stvari. Polako, kroz omaglicu, pipanjem je potražio svoj pištolj. 407 "Traženi ste u više zemalja, siguran sam da to znate", rekao je Nizozemac kao da je to utvrđena činjenica. Elena je plakala, s rukama na licu. "Ne, molim vas", tiho je stenjala. "Molim vas." Opazio je da se drugi čovjek, koji je izgledao poput boksača, pomaknuo s mjesta i približavao im se; u jednoj mu je ruci bila strojnica, a u drugoj nešto kao igla injekcije. "Ubojstvo člana britanskog kabineta vrlo je ozbiljan zločin. Ali mi samo želimo s vama razgovarati - želimo znati zašto se toliko želite miješati da ste izazvali takvu nepriliku?" Brvson je svojim istančanim sluhom čuo slabi zvuk s udaljenosti od par metara. Dopustio si je da baci kratki pogled u tom smjeru i ugledao je policajca po imenu Sullivan kako pomiče ruku da bi dohvatio. .. Brvson je svrnuo pogled natrag na kratko ošišanog ubojicu, bijesno žureći u njega. Nemoj mu dopustiti da vidi sto sam ja upravo vidio. "Uprava više ne postoji, siguran sam da to znate", nastavio je sivokosi. "Nemate potporu, nemate zaleđe - nemate sredstava. Sami ste, i nasrcete na vjetrenjače, kako kaže izreka." Zadrži mu pozornost! Neka ostane zaokupljen... "Daleko od toga da smo sami", rekao je Brvson strastveno, sa žarom u očima. "Davno prije nego što ste uništili Upravu, izdali smo objavu. Već ste otkriveni, i sve što pokušavate postići već je dovršeno." Policajac je vršcima prštio dodirivao cijev pištolja, pohlepno grabeći za njim, zamahujući prema njemu; samo su centimetri nedostajali da ga dohvati! Kratko ošišani muškarac je nastavio kao da nije čuo ni riječ od onoga što je Brvson rekao. "Doista nema više razloga za daljnjim prolijevanjem krvi", rekao je razumno. "Želimo samo iskren, otvoren razgovor s vama. To je sve." Brvson se nije usudio ponovno pogledati, ali je čuo sasvim tiho grebanje metala po kamenom podu. Odvрати mu pozornosti Usmjeri je nekamo drugamo - ne smije čuti, ne smije opaziti. Brvson je naglo povisio glas. "Što je to vrijedno tolikog razaranja, sveg tog terorizma?" 408 povika. "Bombe! Čime se opravdava rušenje zrakoplova u kojem su stotine ljudi - nedužni muškarci, žene i djeca!" "Ali vidite, vjerujemo da nekolicina mora biti žrtvovana na

oltaru većine. Životi stotina ljudi ne znače ništa u usporedbi sa sigurnošću milijuna - da, milijardi - sa zaštitom neprojenih naraštaja koji..." Prometejskom ubojici prekinula se misao, dok mu se lice sumnjičavo namrštilo. Nagnuo je glavu na jednu stranu, osluškujući. "Tomas!" zazvao je. Odjeknula su dva gotovo zaglušujuća pucnja, dvije eksplozije, jedna odmah iza druge. Učinio je to policajac! Podigao je svoj pištolj i skupio svu snagu i odlučnost te na trenutak nadvladao šok i letargiju uslijed velikog gubitka krvi, i ispalio dva vrlo dobro naciljana hica. Prsnula je krv kad je metak velikog kalibra probušio glavu Prometejca sprijeda i izašao straga, što ga je zaustavilo usred okreta, s izrazom na licu koji je bio mješavina bijesa i iznenađenja. Njegov se niži pratitelj grčevito trznuo prije nego što se spustio na koljena: metak mu je prošao kroz vrat, presjekavši mu očito i leđnu moždinu i glavnu arteriju. Elena se otkotrljala jer ju je uplašila iznenadna pucnjava i nije shvatila otkuda dolazi. Nakon pucnjeva pričekala je nekoliko sekundi, a onda je podigla glavu; ovog puta nije vrištala. Šok je bio prevelik, a vjerojatno joj je do sada već bila umrtvljena svaka reakcija na bilo kakvo nasilje. Očiju širom otvorenih i vlažnih od suza, mrmljala je tihu molitvu, sklopljenih ruku, sputanih lisičinama. Policajac koji je to učinio, narednik Sullivan, teško je disao, u smrtnom hropcu. Bio je teško ranjen u torzo, iz rane je curila krv. Bryson ga je pogledao i vidio da je naredniku preostalo samo još nekoliko minuta. "Ne znam... tko ste..." rekao je slabašno. "Niste ono što smo mislili..." "Nismo ubojice!" javila se Elena. "Znate to. Znam da znate!" Drhtećim glasom tiho je dodala: "Upravo ste nam spasili život." Brvson je začuo zveket metala na podu odmah kraj njegove glave. Sullivan mu je dobacio svoj kolut s ključevima. Moramo se požuriti, pomislio je. Koliko je još vremena preostalo prije nego što stignu i drugi, privučeni pucnjavom? Dvije minute? Jedna? Par sekundi? 409 Brvson je ispružio svoje sputane ruke i dohvatio ključeve i brzo pronašao ključ za lisičine. Uz malo manevriranja, Brvson je uspio ubaciti maleni ključ u Elenine lisičine i otključati ih; potom je ona uzela ključ i brzo otključala njegove. Proradio je jedan od policijskih radioprijamnika: "Isuse, što se događa?" upitao je neki limeni glas

prekidan smetnjama. "Pođite", rekao je narednik slabim šaptom. Elena je opazila kako Brvson trči prema prozoru s desne strane. "Ne možemo ostaviti ovog čovjeka ovdje - poslije svega što je za nas učinio!" prosvjedovala je. "Ne odgovara na poziv", odgovori joj Brvson brzo dok je skidao dugačko sjenilo i bacio ga uz tresak na pod; potom je počeo oslobađati kračun na prozorskom okviru. "Brzo će ga pronaći, a oni će moći za njega napraviti više nego mi." Ali za njega se ništa nije moglo napraviti, pomislio je, ali nije rekao. "Dođi!" povikao je. Elena je pojurila prema prozoru i s naporom potegnula kračun dok se nije oslobodio. Brvson se okrenuo i vidio da je Sullivan klonuo na pod i tiho i mirno ležao. Čovjek se pokazao kao junak, pomisli Brvson. Nema puno takvih. Naglo je potegnuo prozor. Kao da nije otvaran godinama, možda desetljećima Ali nakon još jednog jakog povlačenja otvorio se, i u sobu je nahrupio hladan zrak. Ova strana Westminsterске palače, istočna strana, gledala je izravno na Temzu, svojom dužinom od gotovo tristo metara. Veći njezin dio, preko dvjesto metara, zauzimala je terasa, sa stolcima i stolovima, gdje su članovi parlamenta ispijali čaj ili se zabavljali; međutim, sa svake strane terase bila su dva, malo viša izbočenja na zgradi, s vrlo kratkim kamenim zidićem i niskom željeznom ogradom, a potom voda. Bili su na jednom od dva izbočenja kraja, baš kako je Brvson planirao; rijeka je bila odmah ispod njih, gotovo okomitom linijom. Elena je pogledala i okrenula se prema Brvsonu uplašena izraza lica, a onda je, na Brvsonovo iznenađenje, rekla: "Ja ću prva. Zamišljat ću - da skačem s najviše skakaonice u Bukureštu." Brvson se nasmiješio. "Zaštiti glavu i vrat od udara. Radije skači na bombu. Dok padaš, gurni glavu i vrat između ruku. I skoči što dalje možeš tako da si sigurna da ćeš pasti u vodu." Kimnula je i zagrizla donju usnicu. "Vidim ga - čamac", rekao je. 410 Pogledala je i ponovno kimnula. "Barem sam to dobro napravila", rekla je s izmorenim smiješkom. "U Thames River Cruises bili su presretni što mogu iznajmiti gliser mom šefu, bogatom i ekscentričnom neimenovanom članu Parlamenta, koji je htio svoju najnoviju damu iznenaditi tako što će je u najbržem čamcu koji imaju odvesti izravno s пристаништа uz Parlament do

Milenijske kupole. To je bio lakši dio. Njihovi čamci bili su privezani u westminsterskom pristaništu - dovoženje jednog od njih i njegovo vezivanje odmah ispred Parlamenta tražilo je dobar mito. To je ako se pitaš kamo je otišao sav novac." Brvson se nasmiješio. "To si obavila izvrsno." Vidio je kako se čamac njiše na vodi nekih šest-sedam metara s lijeve strane, privezan za željeznu ogradu ispred terase. Elena je zakoraknula s poda na dno prozora, a Brvson joj je pomogao. Pogledao je uokolo. Nije vidio snajperiste na ovom dijelu krova, niti na terasi, jer ovo nije baš bio logičan i očekivan put bijega. Korisna sredstva valjalo je pažljivo trošiti, procijeniti prioritete, a ljude postaviti tamo gdje ih se drži najpotrebnijima. Stajala je na izbočini otvorena prozora i duboko udahнула. Lijevom rukom stiskala mu je rame. Zatim je skočila ravno u zrak, sklupčala se u loptu i s petnaest metara visine pala u vodu uz glasni pljusak. Pričekao ju je da mu da znak palcem da je sve u redu, a onda se i Brvson popeo na prozorsku izbočinu i skočio. Voda je bila hladna i mutna, a struja jaka; kad je izronio na površinu ugledao je Elenu, izvrsnu plivačicu, kako je već gotovo došla do čamca. Kad je on doplivao, već je pokrenula motor. Uspeo se i uskočio u kabinu, i za nekoliko sekundi jurili su po vodi, udaljavajući se od Parlamenta i od ekipa ubojica. Nakon nekoliko sati bili su u svojoj hotelskoj sobi na Russell Squareu. Brvson je otišao u kupovinu, s jako konkretnim popisom koji je napravila Elena, i vratio se s opremom koja joj je trebala: najbržim i vjerojatno najjačim prijenosnim računalom koje je mogao kupiti, opremljenim infracrvenim portom; brzim modemom; raznim kompjutorskim kablovima. 411 Podigla je pogled s računala, koje je telefonskom žicom bilo prikopčano na telefonsku utičnicu i otamo na Internet. "Mislim da mi je potrebno piće, dragi." Brvson joj je natočio Scotch, nerazvodnjen, koji je pronašao u baru, a potom je natočio i sebi jedan. "Nešto presnimavaš?" upitao je. Kimnula je i zahvalno ispila iz čaše. "Softver za pronalaženje lozinke - shareivare. Dawson je poduzeo zaštitne mjere - njegova malena naprava zaštićena je lozinkom. Sve dok je i ako je ne dobijem, nećemo ništa moći. Ali kad prođemo lozinku, kladim se da smo unutra." Uzeo je

Dawsonovu lisnicu. "Ima li što ovdje?" "Samo kreditne kartice, gomila papira. Ništa korisno - provjerila sam." Ponovno se okrenula prema prijenosnom kompjutoru. "Ovo bi moglo biti to." Unijela je lozinku u Dawsonov digitalni podsjetnik. Trenutak potom zasjalo joj je lice. "Unutra smo." Brvson je slavljenički popio piće. "Ti si izvanredna žena." Zavrtjela je glavom. "Ja sam žena koja voli svoj posao. Ti si, Nicholas, izvanredan. Nikada nisam poznavala čovjeka poput tebe." "Sigurno nisi baš puno njih poznavala." Nasmiješila se. "Poznavala sam ih dovoljno. Možda i više nego dovoljno. Ali nitko nije kao ti - nitko nije tako hrabar i tako... uporan, rekla bih. Nikada nisi od mene odustao." "Ne znam je li to baš tako. Možda jesam nakratko, u svojoj najdubljoj i najmračnijoj tjeskobi, kad sam pio previše ovoga" - podigao je čašu i nazdravio joj - "možda tada jesam. Bio sam ljut - povrijeđen i zbunjen i ljut. Ali nikada nisam bio siguran, nikad mi nije bilo jasno - " "Sto?" "Zašto si otišla. Morao sam saznati. Znao sam da nikada neću biti zadovoljan ako ne saznam istinu, pa makar mi i razdrla srce." "Nikada nisi pitao Teda Wallera?" "Znao sam da je bolje ne pitati ga. Znao sam da bi mi on nešto rekao da je znao - ili da mi je želio reći." Gledala je u daljinu, kao da je zbog nečega zabrinuta, i počela malom crnom iglom kuckati po napravicu. "Često sam se pitala", rekla je, ali joj je nešto prekinulo misao. "O, gle." "Što?" 412 "Ovdje je u njegovom rokovniku upisano na jednom mjestu: Nazovi H. Dunnea." Brvson je odmah pogledao. "Harry Dunne. Isuse. Ima li telefonski broj?" "Ne, samo Nazovi H. Dunnea." "Kad je upisano?" "Prije - tri dana!" "5o? Moj Bože, naravno - naravno da je još tu - još uvijek ga mogu naći oni koji žele s njim razgovarati. Ima li ta stvarčica telefonske brojeve ili adresar?" "Čini se da ima sve - golemu količinu podataka." Ponovno je kucnula po zaslonu. "Sranje." "Sto sad?" "Šifrirano je. Baza podataka s telefonskim brojevima i adresama, i još nešto što je označeno kao transferi." "Sranje." "Pa, to je i dobro i loše." "Zašto je to dobro?" "Šifriraš samo nešto što je vrijedno; dakle, ovdje je sigurno nešto zanimljivo. Uvijek želiš ući u sobu koja je zaključana." "Tako je jedino možeš razgledati." "Problem je ovdje u ograničenim resursima. Ovo je

vrhunsko prijenosno računalo, ali nema ni dio računarske snage kakvu su imala superračunala u Dordogni. Onda, ovo je 56-bitni DES šifrirani algoritam, nasreću - ne rabi 128-bitnu arhitekturu, hvala Bogu - ali ipak je jak." "Možeš li probiti šifru?" "Eventualno." "Eventualno znači... sate?" "Dane ili tjedne s ovim računalom, i to samo zato što poznam ove naprave, ove sustave, u potpunosti." "Nemamo dane na raspolaganju." Dugo je šutjela. "Znam", rekla je napokon. "Mogla bih, u biti, pokušati improvizirati, razdijeliti posao na različita hakerska mjesta na Internetu, raspodijeliti dosadni posao drobljenja milijardi kombinacija. I vidjeti možemo li što na taj način dobiti. To je kao ona stara 413 izreka o tome kako će neograničen broj majmuna s pisacim strojevima konačno dostići Shakespearea." "Zvuči neizvjesno." "Pa, da budem iskrena, ne nadam se previše." Poslije tri sata, kad se Bryson vratio s indijskom hranom, Elena je izgledala iscrpljeno i potišteno. "Nemaš sreće, ha?" reče Brvson. Zavrtjela je glavom. Pušila je, što je Brvson nije vidio da čini otkad su pobjegli iz Rumunjske. Izbacivši iz floppy drivea jednu od disketa koju je spasila iz zgrade u Dordogni, a koja je sadržavala šifrirane informacije o Prometeju, ugasila je cigaretu i otišla u kupaonicu. Vratila se s mokrom krpom na čelu i utonula u naslonjač. "Boli me glava" rekla je. "Od prevelikog razmišljanja." "Odmori se", rekao je Brvson. Odložio je papirnate vrećice s hranom i prišao njezinom naslonjaču sa stražnje strane te joj počeo masirati vrat. "O, to je krasno", promrmljala je. Nakon jednog trenutka rekla je: "Moramo pronaći Wallera." "Mogu pokušati jednim od kanala za hitnu vezu, ali ne znam koliko je duboko Uprava probijena. Ne mogu čak ni biti siguran hoće li on dobiti poruku." "Vrijedi pokušati." "Da, samo ako se time ne ugrožava naša sigurnost. Waller bi to razumio i odobrio." "Naša sigurnost", promrmljala je. "Da." "Sto kažeš?" "Sigurnost me podsjeća na lozinke i šifre." "Prirodno." "A to me podsjeća na Dawsona, i kako tako zaposlen i oprezan čovjek pamti sve svoje lozinke. Jer netko poput njega nikad ne koristi samo jednu lozinku - to nije sigurno." "Kako bi ih se mogao sjetiti?" "Sigurno negdje postoji popis." "Prema mojem iskustvu, najslabija spona u računarskoj sigurnosti u

nekom uredu uvijek je tajnica koja drži lozinku otipkanu u ladici u svom stolu jer je nikada ne može upamtiti." 414 "Sigurna sam da je Dawson bio puno lukaviji. Ipak, kriptografski ključ dugačak je niz brojeva - i doista ga je nemoguće upamtiti. Dakle, morao ga je držati... možeš li mi dodati njegov Palm Pilot?" Brvson ga je uzeo s mjesta gdje je radila i dodao joj ga. Okrenula ga je i kucnula iglom po zaslonu. Nasmiješila se prvi put poslije nekoliko sati. "Evo popisa, dobro je. S tajnovitom oznakom Tesserae." "Ako se sjećam latinskog iz srednje škole, to je množina od tessera, što znači lozinka. Vidi li se popis?" "Ne, šifriran je, ali samo neznatno - to se naziva softver za sigurno čuvanje informacija. Čuvar lozinke. To uopće nije teško. Kao da zaključaš glavni ulaz u kuću, a ostaviš vrata garaže otvorena. Mogu upotrijebiti isti softver za pronalaženje lozinke koji sam presnimila ranije. Dječja igra." Vratila joj se njezina uobičajena energija i oduševljenje i ponovno je počela raditi. Poslije deset minuta najavila je da je probila šifru. Mogla je pročitati sve podatke koje je Dawson tako pomno zaključao. "Dobri Bože, Nick. U dokumentu označenom s Transferi upisani su novčani transferi upućeni na dugačak popis londonskih bankovnih računa. Iznosi se kreću od pedeset tisuća do stotinu tisuća funti, u nekim slučajevima i trostruko!" "Tko su primatelji?" "Ta imena! To je kao Tko je tko u Parlamenu - članovi donjeg doma po cijelom političkom spektru - laburisti, liberalni demokrati, konzervativci i čak ulsterski unionisti. Imao je imena, datume primki, iznose, pa čak i vrijeme i mjesto svog sastanka s njima. Potpuno dokumentiran zapis." Brvsonu je tuklo bilo. "Mito i ucjena. Dva kardinalna elementa nezakonitog političkog djelovanja. To je stara sovjetska tehnika ucjenjivanja zapadnjaka - platili bi ti neku simboličnu svotu za tvoje usluge savjetovanja, što je naizgled savršeno legitimno, a onda su te imali u šaci - imali su dokaz da su Sovjeti uplatili na tvoj bankovni račun. Sir Dawson nije samo ucjenjivao članove Parlamenta nego je imao i dokaze za to, kao potencijalnu ucjenu, u slučaju da bi se netko predomišljao. Tako je Simon Dawson stekao moć. Tako je on tajno držao na uzdi Ruperta Vereea, svog šefa, ministra vanjskih poslova. A vjerojatno i Lorda Parmorea, a bez

sumnje i desetke drugih utjecajnih članova Parlamenta. Simon Dawson bio je tajni isplatitelj. Ako si želio 415 utjecati na neku političku raspravu koja je bila tako teška i tako ključna kao što je bila parlamentarna rasprava o ugovoru o nadzoru, novac je zacijelo pripomogao da se podmažu kotači. Isplate. Mito beskrupuloznim političarima, onima koji su prodavali svoje glasove." "Očito je većina najutjecajnijih političara u Parlamentu prodavala svoje glasove." "Spreman sam okladiti se da je u nekima od tih slučajeva bilo nešto više od mita. Kad bismo pregledali britanski tisak u zadnjih godinu dana, kladim se da bismo uočili sličan obrazac kakav se dogodio u Kongresu SAD-a - procurile su osjetljive, privatne informacije, sramotne i štetne tajne, ljudske slabosti razotkrivene su svijetu. Kladim se da su najzadrtiji protivnici ugovora prisiljeni povući se iz službe, kao što je bio slučaj sa senatorom Cassidvjem i u Americi. A drugi su upozoreni, kompromitirani - a zatim im je pružena mrkva, lijepi, obilni prilog kampanji." "Pomoću opranog novca", rekla je Elena. "Kome se ne može ući u trag." "Postoji li bilo kakav način da se utvrdi izvor sredstava?" Ubacila je jednu od onih disketa iz Dordogne u kompjutor. "Dawsonov zapis tako je potpun da ima čak i bankovne šifre radi pronalaženja banke. Ne navodi ime banke, nego samo šifru." "To uspoređuješ s podacima koje je Chris Edgecomb presnimio?" Učinilo se da joj se lice rastužilo na spominjanje Edgecombova imena; očito ju je to podsjetilo na onaj košmar. Nije odgovorila, nego je zurila u zaslou, u dugački stupac brojeva koji su prolazili. "Imamo podudarnu šifru." "Daj mi da pogodim", rekao je Brvson. "Meredith Waterman." "Točno. Ista tvrtka koja je tajni vlasnik, mm, First Washington Mutual Bancorp. Tako je, kako kažeš, Richard Lanchester stekao svoje bogatstvo." Oštro je uzdahnuo. "Stara investicijska bankarska kuća nekako je postala kanal za upućivanje nezakonitih sredstava u Washington i London." "A možda i u druge centre svjetske moći - Pariz, Moskvu, Berlin..." "Bez sumnje. Meredith Waterman tako ima u rukama Kongres i Parlament." 416 "Rekao si da se Richard Lanchester tamo jako obogatio." "Da, ali postoji priča da je sve to ostavio za sobom

da bi otišao u Washington. Tamo je prekinuo sve formalne, sve financijske veze." "Kao dijete sam naučila da nikada ne vjerujem onome što sam pročitala u bukureštanskim novinama. Uvijek su me poučavali da ne vjerujem službenoj priči." "Korisna pouka, nažalost. Misliš da Lanchester tamo ima još utjecaja i da je zato u stanju koristiti se svojom starom bankom da kanalizira goleme količine mita?" "Meredith Waterman privatna je banka - ograničeno partnerstvo, kako sam shvatila. U osnovi vlasnici su deseterica-dvanaestorica glavnih partnera. Misliš li da je moguće da je on još tamo partner?" "Ne, nemoguće. Kad je počeo raditi u vladi, morao se odreći svega toga - povući se iz partnerstva i svu aktivu prepustiti na slijepo povjerenje. Rad u Bijeloj kući zahtijeva potpuno financijsko očitovanje." "Ne, Nick. Financijsko očitovanje FBI-u, a ne javno očitovanje. Nikada nije trebao podnijeti dokaze u Senatu, je li tako? Razmisli o tome, možda je to razlog zašto odbija prihvatiti predsjednikovo imenovanje da postane državni sekretar! Možda to nije neka vrst skromnosti - možda jednostavno ne želi daljnju pozornost javnosti, koja bi bila popraćena pomnijim motrenjem. Možda ima nešto što skriva nekakvi kostur u ormaru." "Pa, imaš pravo kad kažeš da savjetnik za nacionalnu sigurnost ne mora proći isto vatreno krštenje kakvo prolazi državni sekretar", složio se Brvson. "Ali službenici Bijele kuće ipak su pod lupom javnosti ma tko oni bili, svaki se njihov pokret prati i svatko uvijek traži neke financijske nepravilnosti." Elena se doimala nestrpljivom, bila je matematičarka koja se prije svega snalazila u apstraktnim načelima, i razvila je teoriju da je on inzistirao na krpanju rupa. "Željela bih da istražiš to o Lanchesteru. U zadnjih sam nekoliko mjeseci pomno pratila što se događa s tim Međunarodnim ugovorom o nadzoru i suradnji. Mi smo, što se tiče našeg posla, prirodno za to jako zainteresirani, zar ne?" Kimnuo je. "Zato, dakle, kad se taj ugovor jedanput ratificira, stvorit će se međunarodna egzekutiva, novo, globalno tijelo za provođenje zakona 417 s golemim ovlaštenjima. A tko će biti na čelu te nove agenture} Ako si u zadnjih nekoliko tjedana pažljivo čitao novinske izvještaje, mogao si vidjeti da se uvijek spominju ista imena - uvijek negdje u

sredini članka, uvijek uvijeno kao nagađanje - kao mogući direktori. Uvijek se koristi termin car - što je izraz koji me uvijek živcira. Znaš kakve smo mi Rumunji gajili osjećaje prema ruskom caru." "A car je Lanchester." "Njegovo je ime pušteno u optjecaj - kako kažu, kao probni balon." "Ali to nema smisla - poznat je kao oponent ugovoru! Trebao bi biti jedan od glasova u Bijeloj kući koji je najjače lobirao protiv njega, jer vjeruje da bi se takvu svjetsku agenciju za provođenje zakona moglo zlorabiti, da bi se moglo kršiti temeljne ljudske slobode..." "A kako mi možemo znati je li on doista oponent? Stvari procure, je li tako? Zar to upravo tako ne funkcionira? Ali ono što procuri u tisak uvijek ima skriveni motiv - ljudi imaju razloga zašto dopuste da se nešto sazna, da se time utječe na percepciju javnosti. Možda je Richard Lanchester htio nekako prikriti svoje ambicije jer zapravo želi biti imenovan na taj položaj - što bi tada s oklijevanjem prihvatio!" "Isuse. Možda je zbog nekog razloga bio upleten u neku vrst diverzije." "Taj neki razlog mogao bi biti taj da istovremeno stoji iza Prometejeve zavjere i važno mu je da ga se ne poveže s tim manevriranjem. Sjeti se one igre s kutijama šibica i kuglicom, u kojoj stalno pomičeš kutije šibica, a ljudi trebaju pogoditi ispod koje je kuglica. Sibicarenje, je li tako? Dakle, to je diverzija, kako ti kažeš, skretanje pozornosti. Svi mi promatramo javnu bitku oko zakonodavstva, zakona - dok se iza scene zapravo odigrava prava bitka. Bitka koja povlači goleme količine novca i moći. Bitka koju vode bogati i moćni privatni građani koji se spremaju postati još deset puta bogatiji i moćniji." Brvson je zavrtio glavom. Puno toga što je rekla bilo je logično, imalo je smisla. Ipak, predsjednikov nacionalni savjetnik za sigurnost, službenik Bijele kuće - čovjek koji je u takvu položaju kao ribica u akvariju - jednostavno ne bi mogao orkestrirati takvu golemu zavjeru. Rizici su preveliki, a opasnost od razotkrivanja preteška. To nije imalo smisla. A tu je i bilo pitanje motiva. Poriv za novcem i moći star je 418 koliko i ljudska civilizacija - možda i stariji. Ali... sve to samo da bi se zajamčilo da Lanchester bude imenovan na još jedan birokratski položaj? To bi bilo apsurdno. Nemoguće. No ipak je sada bio uvjeren da je

Richard Lanchester ključ prema Prometeju - presudna karika u lancu koji je vodio do Prometeja. "Moramo ući unutra", prošaptao je žurno. "U Meredith Waterman?" Brvson je kimnuo, duboko zamišljen. "U New York?" "Da." "Ali po što?" "Utvrđiti istinu. Saznati kakva je točno veza između Richarda Lanchestera i Meredith Watermana i zavjere Prometeja." "Ali ako imaš pravo - ako je Meredith Waterman doista čvor, mjesto s kojeg se vrše goleme isplate diljem svijeta - onda će biti dobro zaključan. Bit će dobro čuvan, svaki ormar s dokumentima imat će tri brave, svaki kompjutorski kod bit će zaštićen, a elektronski dokumenti šifrirani." "Zato hoću da ti uđeš unutra." "Nicholas, to je ludol" Zagrizao je donju usnu. "Razmislimo dobro o tome. Da prilagodimo jednu od tvojih usporedbi: ako su vrata zaključana, uđimo kroz prozor." "Sto je prozor?" "Ako želimo saznati kako je stara trgovačka banka na dobru glasu ušla u posao pranja novca, jamčim da nećemo tražiti zapise na očekivanim mjestima. Jer će, kao što kažeš, biti dobro zaključani. Svi će važeći zapisi biti zapečaćeni, zaključani i nedostupni. Zato moramo prekopati po prošlosti - po starom Meredith Watermanu, prestižnoj investicijskoj banci, u njezinim slavnim danima." "Sto hoćeš reći?" "Gledaj, Meredith Waterman nekoć je bila jedna od onih institucija starog kova. Partnerstva iz Wall Streeta - gomila drhtavih srodnih starkelja koji su sve odluke donosili oko konferencijskog stola nalik mrtvačkom kovčegu i ispod portreta svojih predaka oslikanih u ulju. Dakle kada su - i kako - novac počeli kanalizirati za podmićivanje? I tko je to učinio? Kako se to dogodilo i kada?" 419 Slegnula je ramenima. "Ali gdje ćeš tražiti takve zapise?" "U arhivama. Svaka konzervativna banka koja ima osjećaj za povijest čuva svoje stare dokumente, arhive, svaki prokleti komadić papira, pohranjuje ih i obilježava naljepnicama za neko kasnije vrijeme. Imali su ti stari momci istinski osjećaj za povijest, osjećaj - bez sumnje prenapuhan - da su besmrtni. Novi vlasnici vjerojatno neće odbaciti stare zapise i držat će ih u biti benignima, jer dolaze iz dana kad još nije bilo tajnih novčanih transakcija. I to je naš prozor, nezaštićen dio. Mjesto na kojem će osiguranje vjerojatno biti

nemarno. Dakle, možeš li nam rezervirati dvije zrakoplovne karte prema tamo?" "Naravno. Za New York, je li?" "Da." "Sutra?" "Večeras. Ako možeš naći dva sjedala večeras, zgrabi ih, na bilo kojoj liniji, zajedno ili ne, nije važno. Moramo stići u New York što prije." U upravu uvažene stare investicijske banke na Wall Streetu, razmišljao je u sebi. Nekoć banke na glasu koja je sada presudna karika za otkrivanje Prometejeve prijekave. 420 29 Uprava eminentne investicijske banke Meredith Waterman smjestila se na Maiden Laneu u najjužnijem dijelu Manhattana, samo nekoliko kvartova od Wall Streeta, u sjeni Svjetskog trgovačkog centra. Za razliku od imitacije renesansne palače kakva je bila Federal Reserve Bank of New York koja se nalazila u blizini, gdje se većina državnih zlatnih rezervi držala pohranjena na pet podzemnih katova, zgrada Meredith Watermana bila je skromna, ali ponosna, tiha i elegantna. Bila je to graciozna, neoklasicistička građevina od četiri kata s mansardama i pročeljem od cigle i kamena vapnenca, izgrađena prije stotinu godina u stilu empire; činilo se kao da pripada nekom drugom mjestu, drugom dobu - Parizu u vrijeme Napoleona, kad su se Francuzi odvažili sanjati o svjetskom carstvu. Okružena novim neboderima ovog financijskog središta, zgrada Meredith Watermana, kao međaš koji obilježava početak jedne nove ere, zračila je mirnim pouzdanjem svojstvenim njezinu aristokratskom pedigreu, jer Meredith Waterman je bila najstarija privatna banka u Americi. Bila je slavna zbog svojeg općenito dobrog glasa, jer je upravljala bogatstvom generacija američkih najbogatijih obitelji, a njezini klijenti ulagali su još onaj najstariji novac. Ime Meredith Waterman podsjećalo je na legendarnu partnersku sobu obloženu mahagonijem, mada je banka istovremeno imala i globalne dosege. Članci i profili u financijskim publikacijama kao što su Fortune i Forbes, pa sve do The Wall Street Journala govorili su o zatvorenosti privatne banke, o činjenici da su njezini vlasnici četrnaest glavnih partnera čije obitelji vuku korijenje sve do samog osnutka Manhattana, da je to jedino pre 421 ostalo privatno partnerstvo među velikim američkim investicijskim bankama. Brvson i Elena proveli su nekoliko sati u pripremi. Ona je putem

Interneta istražila sve o Meredith Watermanu što je mogla naći na stranicama newyorške javne knjižnice. Bilo je vrlo malo financijskih informacija o banci jer to nije bila javna korporacija i trebalo je relativno malo toga objelodaniti o njezinoj djelatnosti. O glavnim partnerima mogla je puno više doznati, no uglavnom su to bile formalne biografije. Richard Lanchester nije bio među navedenim partnerima; povukao se ubrzo nakon što je imenovan predsjednikovim savjetnikom za nacionalnu sigurnost. Otada, čini se, nije imao nikakvih veza sa svojim starim poslodavcem. A što je bilo s društvenim vezama, onim osobne prirode, prijateljstvima još iz školskih dana, obiteljskim vezama? Elena je tražila i tražila, ali nije pronašla ništa. Čini se da se Lanchesterove društvene veze nisu poklapale s vezama njegovih starih partnera, a nisu išli ni u iste škole. Ako je Lanchester imao kakvu vezu, ona nije bila objelodanjena. Brvson je u međuvremenu prikupio informacije onako kako je to njemu najbolje išlo: pješice, promatrajući, telefonirajući. Proveo je nekoliko sati hodajući po kvartu, nastupajući kao serviser telefona, prodavač softvera, poduzetnik koji traži uredski prostor za unajmljivanje i razgovarajući s računarskim stručnjacima koji su radili u susjednim zgradama. Kasno poslijepodne prikupio je popriličan broj informacija o Meredith Watermanu i njegovu inventaru, njegovim računalnim sustavima, pa čak i o starim korporacijskim zapisima. Zatim je pri završnom pregledu područja prije nego što će se sastati s Elenom prošetao pokraj zgrade, izravno ispred nje, glumeći ležernu radoznalost turista koji razgledava grad. Glavni se ulaz nalazio povrh širokih, strmih granitnih stuba. Unutra je ovalno mramorno predvorje bilo dramatski osvjetljeno, a u sredini je bio veliki brončani kip na postolju. Na prvi je pogled djelovao kao neki grčki mitološki lik; izgledao je poznato. Brvson ga je već negdje vidio. Zatim se sjetio gdje: na klizalištu u Rockefellerovu centru. Da. Čini se da je bio napravljen prema poznatom kipu od pozlaćene bronce u Rockefellerovu centru. Bio je to kip Prometeja. 422 Bilo je pet sati poslijepodne; završili su svoje pripreme, no Brysonova je istraga govorila da ne bi trebali pokušati s tajnim ulaskom prije ponoći.

Barem još sedam sati. Bilo je to tako dugo čekanje, a ipak tako kratko vrijeme. Vrijeme je bilo rijetka roba, nije ga se smjelo tratiti. Trebalo je pronaći i ostale, a najvažniji među njima bio je Harry Dunne. Ali njega se nije moglo pronaći, nikakva se informacija nije mogla dobiti o tome gdje je on sad, osim neodređene tvrdnje da je zamjenik direktora Središnje obavještajne službe "odsutan" zbog nedefiniranih "obiteljskih razloga", a kolale su glasine da je "obiteljskih" bila šifra koja je značila "zdravstvenih", da je viši obavještajni dužnosnik ozbiljno bolestan. Elena je obavila istraživanja, propitivala se, ali nije doznala ništa. "Pokušala sam s izravnim pristupom", rekla je. "Nazvala sam njegov kućni broj, ali osoba koja se javila, kućepaziteljica, rekla je da je vrlo bolestan i da ne zna gdje je." "Ne vjerujem da ne zna." "Ni ja. Ali očito je dobila dobre instrukcije i brzo je okončala razgovor. Dakle, tu se ne može ništa." "Ali očito se može do njega - ako smo dobro razumjeli onu zabilješku u Palm Pilotu Simona Dawsona koju je upisao prije nekoliko dana." "Pregledala sam Dawsonov adresar i nigdje nema broja Harryja Dunnea. Čak nije ni šifriran. Ništa." "Može li se nešto pronaći preko Interneta - neki zdravstveni podaci?" "Lakše reći nego učiniti. Pokušala sam s pretraživanjem svih konvencionalnih medicinskih podataka tako što sam koristila njegov broj socijalnog osiguranja, ali ništa nisam doznala. Pokušala sam i s malo izravnijom varkom, za koju sam bila prilično sigurna da će upaliti. Nazvala sam personalni ured CIA-e i predstavila se kao tajnica iz Bijele kuće - rekla sam da predsjednik želi poslati cvijeće svome starom prijatelju Harryju Dunneu i treba mi adresa na koju da ga pošaljem." "Lijepo. I nije upalilo?" "Nažalost, ne. Dunne očito ne želi da ga se pronađe. Uporno su tvrdili da nemaju informacija. Kakav god bio razlog tomu, ima prilično djelotvoran štit privatnosti." 423 Štit privatnosti. Brysonu je svanulo. Koji je ono izraz jedanput upotrijebio, u povezanosti s tetom Felicijom? Štit osiguranja? "Možda postoji i drugi način", rekao je tiho. "O? Kakav?" "Postoji administratorica u staračkom domu gdje živi moja teta Felicija - žena po imenu Shirlev, koliko se sjećam - koja uvijek zna kako doći do Harryja Dunnea. Uvijek ima njegov

telefonski broj tako da ga uvijek može nazvati kad god netko posjeti Feliciju." "Što? Zašto bi se Harry Dunne brinuo tko posjećuje Feliciju Munroe? Kad smo zadnji put vidjeli Feliciju, nije li bila u vrlo lošem stanju, mentalno?" "U žalosnom stanju, da. Ali Dunne očito misli da je važno pomno motriti na nju - štit sigurnosti, rekao je. Dunne ne bi oko nje postavio štit sigurnosti da se nije bojao da bi ona mogla nešto otkriti. To što ona možda zna - bila ona svjesna važnosti toga ili ne - vjerojatno ima veze s činjenicom da je Pete Munroe bio u Upravi." "Zar je bio?" "Moram ti puno toga ispričati - više nego što sada imamo vremena. Razgovarat ćemo putem." "Putem kamo?" "U Ustanovu za proširenu skrb Rosamund Clearv. Malo ćemo se odvesti na sjever, do okruga Dutchess. Obavit ćemo nenajavljen i nedogovoren posjet teti Feliciji." "Kad?" "Sad." Nešto prije šest i trideset stigli su u lijepo uređeno područje oko Ustanove za proširenu skrb "Rosamund Clearv". Zrak je bio prohladan i sve je mirisalo po cvijeću i svježije pokošenoj travi te ukazivalo na svršetak dugog, vrućeg dana. Elena je prva ušla i zatražila da razgovara s administratoricom. Vozila je ovuda - bila je u gradu s prijateljicama - i čula je tako lijepe stvari o ovoj ustanovi. Učinilo joj se da bi to mogla biti idealna okolina za njezina oboljelog oca. Dakako, bilo je već kasno, no radi li ovdje možda netko po imenu Shirlev? Jedna je njezina prijateljica spomenula neku Shirlev... 424 Malo iza toga ušao je Bryson i zatražio da vidi Feliciju Munroe. Elena je zabavila Shirlev, a ona je bila Dunneova osoba za kontakt, na je bilo moguće da neće nazvati Dunnea. To bi olakšalo stvar, ali Brvson nije računao na to. Jer doista ništa nije bilo pogrešno u tome da se Dunnea navede na mišljenje kako Brvsona i dalje zaokuplja njegova vlastita prošlost. Možda će to lažno uvjeriti Prometejce da je Brvson bio na pogrešnu putu te da stoga ne predstavlja takvu neposrednu opasnost. Neka misle da sam zabavljen prošlošću, osobnom poviješću. Neka misle da sam opsjednut njome. Ali ja jesam opsjednut. Opsjednut sam pronalaženjem istine. Molio se da Felicija bude u lucidnu stanju. Upravo je večerala kad su uveli Brvsona. Sjedila je sama za malim okruglim stolom od mahagonija u lijepoj blagovaonici, gdje su ostali štićenici sjedili sami ili s još

jednim za istim okruglim stolovima. Pogledala ga je kad je pristupio, i kao da je vidjela nekoga s kim je upravo prije pet minuta razgovarala. U pogledu joj se nije vidjelo iznenađenje. Brvsona je izdala odvažnost. "George!" zatreperila je glasom, ozarena. Nasmiješila se, a biserni umjetni zubi bili su joj umazani ružem. "Oh, ali to je takva zbrka. Pa ti si mrtav!" Počela je govoriti kao da ga grdi, kao da daje pouku nestašnom djetetu. "Zbilja ne bi trebao biti ovdje, George." Brvson se nasmijao, površno ju je poljubio u obraz i sjeo za stol njoj preko puta. Opet ga je zamijenila s njegovim ocem. "Opet si me uhvatila, Felicia", rekao je Brvson smeteno, ali veselim tonom. "Ali reci mi opet - kako sam ja poginuo?" Feliciji se pronicavo suzio pogled. "George, ništa od toga! Jako dobro znaš kako se to dogodilo. Nemojmo žvakati uvijek istu temu. Peteu je već dovoljno teško, znaš." Uzela je punu vilicu pirea od krumpira. "Zašto mu je teško, Felicia?" "Volio bi da je on poginuo, a ne ti i Nina. Neprestano sam sebe grdi. Zašto su George i Nina morali umrijeti?" "Zašto smo mi morali umrijeti?" "Znaš jako dobro. Ne moram ti govoriti." "Ali ja ne znam zašto. Možda mi možeš reći." 425 Bryson je podigao pogled i bio je iznenađen što vidi Elenu. Obgrlila je Feliciju i sjela do nje, stavivši među svoje ruke Felicijinu koščatu ruku punu mrlja. Je li Felicija prepoznala Elenu? Nemoguće, dakako, jer vidjele su se samo jednom prigodom, prije mnogo godina. Ali nešto je u Eleninu načinu ophođenja bilo za Feliciju utješno. Brvson je htio uhvatiti Elenin pogled, saznati što se događa, ali Elena je svu svoju pozornost poklonila Feliciji. "On zbilja ne bi trebao biti ovdje", rekla je Felicija, pogledavši Brvsona sa strane. "On je mrtav, znaš." "Da, znam", rekla je Elena nježno. "Ali reci mi što se dogodilo. Ne bi li se bolje osjećala kad bi ispričala što se dogodilo?" Felicia se doimala kao da se našla u nevolji. "Uvijek krivim sebe. Pete uvijek kaže kako želi da nisu morali umrijeti - kako želi da je on poginuo. George mu je bio najbolji prijatelj, znaš." "Znam. Je li za tebe previše bolno da o tome govoriš? Sto se dogodilo? Mislim, kako su poginuli?" "Pa, rođendan mi je, znaš." "Da? Sretan rođendan, Felicia!" "Sretan? Ne, uopće nije sretan. Jako je, jako tužan. To je tako grozna noć."

“Ispričaj mi o toj noći.” “Tako prekrasna, sniježna noć. Napravila sam večeru za sve nas, ali nisam marila hoće li se večera ohladiti. Rekla sam to Peteu. Ali ne, nije mi htio pokvariti rođendansku večeru. Stalno je govorio Georgeu da požuri, požuril Vozi brže! A George nije htio, rekao je da se stari Chrysler ne može nositi sa zaleđenim cestama, kočnice nisu bile dobre. Nina je bila uzrujana - htjela je da stanu i pričekaju da prođe oluja. Ali Pete ih je stalno požurivao, stalno ih je tjerao! Požuri, požuri!” Oči su joj se raširile i napunile suzama; očajno je pogledala u Elenu. “Kad su izgubili kontrolu nad automobilom i kad su George i Nina poginuli... o, moj Pete je bio u bolnici više od mjesec dana, i cijelo je vrijeme govorio, neprestano je to ponavljao: Ja sam trebao poginuti! Ne oni! To sam trebao biti ja!” Suze su joj potekle niz obraze dok je bolno sjećanje izranjalo iz dubina smušena uma, uma žene čija su prošlost i sadašnjost bile kao zbrkani palimpsest. “Bili su najbolji prijatelji, znaš.” 426 Elena je utješno obgrlila staričina krhka ramena. “Ali bila je to nesreća”, rekla je. “Bila je to nesreća. Svi to znaju.” Bryson se ispružio i zagrlio Feliciju, i sam trepćući da zadrži suze. U njegovu zagrljaju bila je sićušna poput ptičice. “Sve je u redu”, rekao je tješeci je. “Sve je u redu.” “Ovo je sigurno za tebe veliko olakšanje”, rekla je Elena dok je sjedila pokraj Brvsona u unajmljenom zelenom Buicku. Brvson je kimnuo dok je vozio. “Mislim da sam to trebao čuti usprkos okolnostima, usprkos zbrkanu stanju njezina uma.” “U njezinim mislima postoji neka primjetna dosljednost, usprkos zbrkanosti i neredu u glavi. Njezino dugoročno pamćenje je oštro: to obično ostaje netaknuto. Možda se ne sjeća gdje se nalazi u nekom datom trenutku, ali jasno će se sjetiti noći svog vjenčanja.” “Da. Mislim da je Dunne računao na njezinu uznapredovalu senilnost u slučaju da ja stupim s njom u kontakt kako bih dobio potvrdu njegovih pomno iskonstruiranih laži. Kao jedini preživjeli svjedok događaja, vrlo je nepouzdana; Dunne je to znao, znao je da neće moći djelotvorno proturječiti njegovoj prijevarnoj inačici.” “No upravo je to učinila”, ukazala je Elena. “Jest. Ali bio je potreban određeni stupanj povjerenja, strpljenja i ustrajnosti, nježnosti, koju sumnjam da Dunne, kao čovjek iz CIA-e, posjeduje. Pa, hvala Bogu

što si došla, to je sve što mogu reći. Ti si bila ta koja je pokazala nježnost, i mislim da ju je to privuklo. Tko bi ikada pomislio da tako nježno stvorenje ima bitna svojstva supertajnog operativca?" Nasmiješila se. "Misliš na telefonski broj?" "Kako si ga uspjela dobiti, i to tako brzo?" "Prvo, jednostavno sam pomislila gdje bih ga ja stavila da sam na njezinu mjestu, gdje bih ga mogla brzo pronaći. Isto tako, pomislila sam da Harry Dunne sigurno ne bi inzistirao na mjerama sigurnosti ako je želio da administratorica povjeruje da je on neki zabrinuti rođak." "Gdje je bio, u njezinu Rolodexu, na stolu?" "Blizu si. Popis hitnih brojeva za kontakte bio je zalijepljen na gornjem lijevom kutu njezina bloka za pisanje na stolu. Ugledala 427 sam ga čim sam sjela, pa sam slučajno ostavila svoju torbicu na stolici pokraj stola, pa kad smo odlazile na razgledanje, sjetila sam se da sam je ostavila. Vratila sam se po nju, prosula njezin sadržaj po stolu i podu, i dok sam kupila stvari pogledala sam broj i upamtila ga." "A što da nije bio tamo?" "Plan B bi zahtijevao da torbicu tamo ostavim duže i da odem po nju za vrijeme njezine pušačke stanke. Teška je pušačica." "Je li postojao i plan C?" "Da. Ti." Nasmijao se, što je bio rijedak trenutak toliko potrebne neozbiljnosti kojom se razbila posvemašnja napetost. "Daješ mi previše povjerenja." "Ne bih rekla. No, sada sam ja na redu. Traženje adrese preko telefonskog broja danas nije problem, zahvaljujući Internetu. Ne moram to čak ni sama raditi - mogu poslati elektronsku poštu nekom od stotina pretraživačkih servisa i za najviše pola sata dobit ću adresu. Čak će se i javiti telefonom." "Pozivni broj je osam jedan četiri - gdje je to? Toliko je danas tih pozivnih brojeva." "Pokraj broja napisala je PA - Pennsylvania, pretpostavljam, zar ne?" "Pennsylvania? Zašto bi Harry Dunne bio tamo?" "Možda otamo potječe? Dom iz djetinjstva?" "Govori s čistim naglaskom iz New Jerseva." "Onda rođaci? Potražit ću adresu preko broja; tu ne bi trebalo biti problema." U jedan sat ujutro samo je osnovno osoblje bilo na dužnosti u zgradi Meredith Watermana: nekolicina stražara i jedan član osoblja za informacijsku tehnologiju. Stražarica gruba izgleda na ulazu za uposlenike na pokrajnjem dijelu zgrade upravo je čitala ljubavni

roman i nije joj bilo drago što je se uznemirava. "Niste na popisu", rekla je strogo, dok je dugim noktom na kažiprstu pokazivala na mjesto u knjizi. 428 Kratko ošišani čovjek s naočalama nalik avijatičarskim i u majici s ušivenim natpisom USLUGE POHRANE INFORMACIJA MCCAFREY samo je slegnuo ramenima. "Hej, super. Idem natrag u New Jersey i reći ću im da me ne puštate unutra. To mi olakšava posao, a ipak sam plaćen." Bryson se okrenuo, pripremajući svoj sljedeći protuudarac, kad je stražarica malo popustila. "Koja je svrha vašeg - " "Kao što sam vam rekao. Meredith je jedan od naših klijenata. Radimo pohranu podataka - to je presnimavanje koje se obavlja poslije radnog vremena. Ali imamo greške u digitalnom kolacioniranju. Ne događa se često, ali se događa. A to znači da moram ovdje na licu mjesta provjeriti usmjerivače." Razdraženo je uzdahnula i podigla slušalicu te pritisnula neki broj. "Charlie, imamo li mi ugovor s McCafrevem" - gledala je ušiveni natpis na Brysonovoj majici - "Usluge pohrane informacija?" Šutke je slušala. "Čovjek kaže da mora provjeriti nešto jer su greške na nečemu." Ponovno je slušala. "Dobro, hvala." Spustila je slušalicu uz nadmoćni smiješak na licu. "Trebali ste najprije nazvati", rekla je grdeći ga. "Službeno dizalo je s desne strane na kraju hola. Idite dolje do B." Čim je došao u razinu podruma, požurio je prema ulazu za ukrcaj tereta, koji je uočio tijekom svog ranijeg promatranja. Tu je čekala Elena, u istoj odori i s aluminijskom daskom za pisanje. Centar za pohranu korporacijskih zapisa bila je jedna velika prostorija ispod razine tla, niskog stropa prekrivenog akustičnim pločama, gdje su zujala fluorescentna svjetla i gdje su na nepreglednim redovima otvorenih čeličnih skladišnih polica bili beskrajni redovi identičnih velikih, sivih registara. Registri su bili poredani kronološkim redoslijedom, počevši sa samo nekoliko registara iz 1860., godine kad je banku osnovao Elias Meredith, negdašnji trgovac irskim suknom. Svaka naredna godina zauzimala je sve više dužnog prostora na polici, sve do 1989. - zadnje godine u kojoj su ovdje pohranjeni papirnati dokumenti koja je zauzela čitav red. Svaka godina bila je podijeljena na različite kategorije - zapisi o klijentima, osoblju,

službene bilješke o sastancima partnera i odbora, zajedničke rezolucije, amandmani na mjesne propise i tako dalje. Fascikli su označeni bojama, s etiketama na kraju i prugastim zapisima. 429 Vrijeme je bilo jako ograničeno: znali su da ne smiju ostati ovdje više od sata, jer će se osiguranje početi pitati što ih je toliko zadržalo. Podijelili su posao. Bryson će pretraživati papirnate dokumente, a Elena sjesti za računalni terminal i pregledati bazu podataka o upravljanju tvrtkom. Bio je to elektronski sustav za pronalaženje zapisa i upravljanje inventarom, ažuriran, ali ne i zaštićen lozinkom. Nije bilo za to razloga, jer je bio prilagođen tako da se bankovni činovnici mogu njime lako koristiti. Bio je to mukotrpan posao, otežan još i više činjenicom što nisu točno znali što da pregledaju. Zapise o klijentima? Ali kojim klijentima? Zapise o velikim transferima novca na inozemne račune? Ali kako su mogli razlikovati radi li se o transferu koji nije ništa sumnjiviji od polulegalne pohrane klijentove aktive u inozemstvu kako bi se izbjeglo ispitivanje službe za kontrolu prihoda ili pak supruge od koje se klijent razvodi - ili o transferu koji bi mogao značiti početak dugog slijeda transfera iz jedne inozemne banke u drugu, da bi konačno završio u džepu nekog senatora? Elena je došla na zamisao da upotrijebi računalni pretražnik - da upiše ključne riječi i pomoću njih pretraži sve dokumente. Međutim, poslije sat vremena još uvijek su bili na početku. Zapravo, utvrdili su da dokumenti nedostaju, cijeli nizovi dokumenata. Poslije 1985. nije bilo zapisa o prihodima partnera ni izvještaja o njihovim zaradama. Nije to bilo kao da su dokumenti uklonjeni. Elena je mogla potvrditi, žurno očitavajući direktorij baze podataka, da poslije 1985. nema ni jednog dokumenta o tome koliko su novca priskrbili partneri. Frustriran i sve više napet zbog otkucavanja minuta, Bryson je konačno odlučio suziti vidokrug na samo jednog partnera. Richarda Lanchestera. Stao je pretraživati sve dokumente o Lanchesteru - osoblje, kompenzacije, klijenti. Priča koju su pričali bila je baš poput mita koji je kolao o njemu - priča o usponu iznimno sposobne osobe iz Wall Streeta. Počeo je raditi u Meredith Watermanu odmah nakon što je diplomirao na Harvardu i nije

dugo radio dosadne poslove. Za nekoliko godina izrastao je u agresivnog trgovca obveznicama, čime je ostvario veliku dobit za tvrtku. Ubrzo je postao šef odjela. Potom je pridodao još jednu posebnost - špekuliranje oko tečaja i investicije. U odnosu prema novcu koji je time zaradio, ono što je 430 radio prije izgledalo je kao prosjačenje novčića. Richard Lanchester je u roku od deset godina postao čovjek s najvećom zaradom u povijesti banke. Izuzetno sposobna mlada osoba iz Wall Streeta postala je financijski magnat, priskrbljujući svojom poslovima i, najvećim dijelom, složenim financijskim trgovanjem golemo bogatstvo sebi i svojim glavnim partnerima. Očito je usavršio osjetljivu umjetnost poslovanja financijskim instrumentima zvanim derivacije, ulažući milijarde u poslove s dionicama i kamatama. U biti je to bilo kockanje golemih razmjera, a kockarnica je bila svjetsko tržište kapitala. Dobivao je i dobivao; i bez sumnje, kao i svaki pravi kockar, vjerovao je da ga sreća nikada neće iznevjeriti. Sreća ga je iznevjerila krajem 1985. Te se godine sve promijenilo. Sav opčinjen, sjedeći na hladnom betonskom podu prostorije za pohranu zapisa, Brvson je naišao na tanki fascikl koji je sadržavao izvještaj unutarnjeg računovodstva koji je opisivao obrat sreće, tako nagao i tako porazan da je to bilo gotovo nemoguće povjerovati. Jedna od njegovih najvećih oklada, poslovanje s Eurodollarom, propala je. Lanchester je preko noći izgubio bančinih tri milijarde dolara. To je višestruko premašivalo bančinu aktivu. Meredith Waterman postao je insolventan. Preživio je stoljeće i pol financijskih kriza, čak i Veliku depresiju, a onda je Richard Lanchester izgubio okladu, i američka je najstarija privatna banka propala. "Moj Bože", uzdahnula je Elena pregledavši izvještaje računovodstva. "Ali... ništa od ovoga nikada nije objelodanjeno u javnosti!" Brvson je, jednako zapanjen kao i ona, polako zavrtio glavom. "Ništa. Nikada. Niti jedan članak, niti jedno spominjanje u tisku ništa." "Kako je to moguće?" Brvson je pogledao na sat. Bili su tu već gotovo dva sata; iskušavali su sreću. Iznenada ju je pogledao, raširenih očiju. "Mislim da sada razumijem zašto nismo mogli pronaći nikakve zapise o prihodu partnera poslije 1985." "Zašto?" "Jer su našli

dobročinitelja. Nekoga tko ih je sanirao." 431 "Kako to misliš?" Ustao je, pronašao sivi registar koji je nosio ni po čemu posebnu oznaku: PRIJENOS UDJELA U PARTNERSTVU. Već ga je uočio, ali se nije potrudio otvoriti ga; bilo je previše toga što je trebalo pregledati, a učinilo mu se da ovo ne sadrži ništa zanimljivo. Otvorio je registar i unutra pronašao samo jednu tanku fasciklu od tvrdog kartona. U njoj je bilo četrnaest tankih sortiranih pravnih dokumenata, svaki na najviše tri stranice. Svaki je nosio naslov PRIJENOS UDJELA U PARTNERSTVU. Srce mu je ubrzano radilo dok je čitao prvi. Iako je znao što će sadržavati, svejedno ga je zapanjilo, užasnulo kad je to vidio na papiru. "Nicholas, što? Sto je to?" Glasno je čitao rečenice dok je brzo prelazio pogledom po tekstu. "Dolje potpisani suglasan je prodaji svih prava, pravnih zahtjeva i udjela u moju korist kao partnera u partnerstvu... u svrhu... nasljeđivanja svih prava i obveza povezanih s tim udjelom." "Što to čitaš? Nicholas, kakvi su to dokumenti?" "U studenom 1985. svaki je od četrnaest glavnih partnera u Meredith Watermanu potpisao pravni dokument kojim prodaje svoj udio u partnerstvu", rekao je Brvson. Usta su mu bila suha. "Svaki od partnera bio je izravno i osobno odgovoran za više od tri milijarde dolara duga koji je namaknuo Lanchester. Očito nisu imali izbora; svi su bili stjerani u kut. Morali su sve prodati." "Ali... ne razumijem - što je ostalo za prodaju?" "Samo ime. Prazna ljuštura banke." "A što je dobio kupac?" "Prodavatelju je isplaćeno četrnaest milijuna dolara - po milijun svakom partneru. I bili su izuzetno sretni što su to dobili. Jer kupac je sada bio opterećen milijardama dolara duga. Nasreću, mogao si je to priuštiti. Dio uvjeta prodaje bio je da se od svakog partnera zahtijeva da potpiše dodatni ugovor o povjerljivosti - o tajnosti. Zavjet šutnje. Nametnut prijetnjom da će isplata - novac uplaćivan kroz pet godina - biti ukinuta." "To je ... tako bizarno", rekla je, vrteći glavom. "Razumijem li dobro? Kažeš da je 1985. Meredith Waterman tajno prodan jednoj osobi? I nitko to nije znao?" "Upravo to!" 432 "Ali tko je bio kupac? Tko je bio tako lud da sklopi takav posao?" "Netko tko je htio biti tajni vlasnik prestižne, visoko cijenjene

investicijske banke - koju je potom mogao koristiti kao posrednika, fasadu za nezakonite isplate diljem svijeta." "Ali tko?" Brvsonu se na licu pojavio malen, prisiljen osmijeh, dok je i sam vrtio glavom u čuđenju. "Milijarder po imenu Gregson Manning." "Gregson Manning - Systematix...?" Brvson je zastao. "Čovjek koji stoji iza zavjere Prometeja." Začuo se tihi zvuk struganja cipela koji je prodrmao Brvsona - zvuk kožnate cipele na betonskom podu. Podigao je pogled s dokumenata, koji su bili razasuti na malom stolu ispred njih, i ugledao visokog, krupnog muškarca u plavoj odori službenika osiguranja. Čovjek je zurio u njih s neprikrivenim neprijateljstvom. "Vi - hej, što kog vruga...? Vi ste - vi ste navodno iz računarske tvrtke. Što kog vruga radite ovdje?" 433 30 Nisu bili ni blizu glavnih računala banke, a server je bio na drugoj strani velike prostorije. Jedan je registar, jasno označen, stajao pred njima, a četrnaest pravnih dokumenata rasprostrto po stolu kao lepeza. "Koliko vam je samo trebalo da dođete!" rekao je Brvson ogorčeno. "Već pola sata nazivam osiguranje!" Čovjek iz osiguranja gledao ih je prodorno i sumnjičavo. Zaškripio je njegov radioprijamnik. "O čemu vi pričate? Ja nisam dobio nikakav poziv." Elena je ustala, mašući svojom daskom za pisanje. "Gledajte, bez ugovora samo gubimo vrijeme! Trebao nam je biti ostavljen na istom mjestu kao i svaki put! Zar moramo sve pretražiti da ga nađemo znate li vi koliko će se podataka izgubiti?" Divlje je gestikulirala, uperivši svoj kažiprst u njegove grudi. Brvson ju je promatrao, zadržan; slijedio je njezino vodstvo. "Osiguranje je trebalo isključiti sustav", rekao je nestrpljivo vrteći glavom i polako ustajući. "Slušajte, gospodo", prosvjedovao je stražar gledajući je, "ne znam o čemu vi pričate - " Bryson je naglim trzajem, poput napada zmije, s leđa dohvatio čovjeka lijevom rukom za vrat, a ukočenom desnom rukom postrance ga udario u živčani snop brahijalnog pleksusa u bazi vrata. Čovjek je iznenada omlohavio i pao Brvsonu u naručje. Nježno je položio onesviještenog stražara na pod i odvuкао ga malo dalje među police i postavio ga u prolaz između dva reda polica. Bit će u nesvijesti barem pola sata, a možda i više. 434 Čim su izašli iz banke kroz vrata za ukrcaj, potrčali su do unajmljenog

automobila, koji je bio parkiran niže u kvartu i s druge strane ceste. Nisu ništa govorili sve dok se nisu udaljili nekoliko kvartova. Oboje su bili u stanju šoka. Iscrpljenost se može podnijeti; u vezi s time sada se nije moglo ništa drugo učiniti osim otići na spavanje kad se može; inače su preživljavali na kofeinu i adrenalinu. Bilo je tri i dvadeset ujutro, a ulice su bile mračne i puste. Brvson je vozio praznim ulicama donjeg Manhattana i kad je došao u područje South Street Seaporta pronašao je neku usku pokrajnju ulicu i zaustavio se na rubu pločnika. "Nevjerojatno", rekao je Brvson tiho. "Jedan od najbogatijih ljudi u zemlji - u svijetu - i jedna od najcjenjenijih političkih ličnosti u Americi. Zadnji pošten čovjek u Washingtonu ili kako ga već, dovraga, zovu. Zapečaćeno partnerstvo prije nekoliko godina, u uvjetima potpune tajnosti. Manning i Lanchester nikada se u javnosti ne pojavljuju zajedno, nikada ih se ne spominje u istoj rečenici; stječe se dojam da nemaju ništa zajedničko." "Važno je kako se stvar prikazuje." "To je ključno. Zbog brojnih razloga. Siguran sam da je Manning htio sačuvati besprijekornu reputaciju Meredith Watermana - kao uzorne banke starog kova s Wall Streeta kojom se mogao tajno koristiti kako bi držao pod nadzorom političke vode diljem svijeta. Sada je imao savršenu fasadu, kamuflažu besprijekorne čestitosti, kojom je prikrivao svoje kanaliziranje mita i drugih ilegalnih fondova u parlament i Kongres, a vjerojatno i u rusku Dumu i Parlament, francusku Generalnu skupštinu - i tako dalje. A imao je takvu fasadu da je opet mogao kupovati udjele u drugim bankama, drugim tvrtkama, a da se njegovo ime nikada ne poveže s tim. Primjerice, washingtonska banka s kojom posluje većina kongresnika. Sve je tu - podmićivanje, mogućnost ucjene time da se iskoristi osjetljive osobne informacije..." "I, dakako, Bijela kuća", dodala je. "Preko Lanchestera." "Jasno. Manning ima preko njega velik utjecaj na američku vanjsku politiku. Zato je jednako važno obojici da nikada ne procuri ni slovice o tome kako je Manning otkupio Meredith Watermana. Dobar glas Richarda Lanchestera trebao je ostati netaknut. Kad bi se samo načulo da je nesmotrenom špekulacijom upropastio najstariju američku privatnu banku, bio bi

uništen. Ovako je mogao sačuvati mistiku svoje 435 financijske genijalnosti. Nadaren, ali etičan čovjek koji se obogatio na Wall Streetu, koji je postao toliko bogat da je bio nepotkupljiv, bio je spreman svega se toga odreći da bi radio u korist svoje zemlje. U javnoj službi. Kako se Amerika ne bi ponosila što ima takvog čovjeka u Bijeloj kući koji pomaže predsjedniku?" Nastupio je trenutak šutnje. "Pitam se je li Gregson Manning zapravo poslao Lanchestera u Bijelu kuću? Možda je to bio jedan od uvjeta za spašavanje Meredith Watermana?" "Zanimljivo. No ne zaboravi, Lanchester je već poznao Malcolma Davisa prije nego što je ovaj najavio svoju predsjedničku utrku." "Lanchester je bio jedan od njegovih glavnih podupiratelja na ulici, je li tako? U politici, novac prilično lako kupuje prijateljstva. A on se dobrovoljno priključio Davisovoj kampanji." "Nema dvojbe da je Manning i tu tajno pomagao - gurajući puno novca u Davisovu smjeru, od Systematixa, od svojih uposlenika, prijatelja i suradnika, i tko zna kako još. Na taj je način Lanchester djelovao kao netko tko je dobar i, zapravo, neprocjenjiv. Tako je Sir Richard Lanchester, koji je vlastitim očima gledao svoju propast i promatrao kako mu se ruši slavna karijera i nestaje u plamenu, sada odjednom postao glavni igrač na svjetskoj pozornici. Njegova je karijera pretvorena u supernovu." "A sve je to dugovao Manningu. Mi nemamo mogućnosti doći do Manninga, jelda?" Brvson je odmahnuo glavom. "Ali ti poznaješ Lanchestera - sastali ste se u Ženevi. Primit će te." "Sada neće. Sad već zna sve što treba znati o meni - dovoljno da zna da za njega predstavljam prijetnju. Nikada neće pristati da me primi." "Osim ako ti tu prijetnju otvoreno ne izraziš. I zatražiš sastanak s njim." "Zašto? Zbog čega da se sastajem s njim, što bih time postigao? Ne, izravan, neposredni sastanak s njim previše je bezobziran način. Koliko ja vidim, najbolji put unutra je preko Harrvja Dunnea." "Dunnea?" "Znam njegov temperament. Neće se moći oduprijeti ako mu pristupim; zna što ja znam. Jednostavno će me morati primiti." 436 "Pa, ne znam hoće li to biti moguće, Nicholas. Možda nije u stanju nikoga primiti." "Kako to misliš?" "Onaj telefonski broj koji smo dobili u staračkom domu - to je broj

grada Franklina u Pennsylvaniji. To je broj male, privatne, vrlo ekskluzivne zdravstvene ustanove. Doma za nemoćne. Harry Dunne se možda krije - ali on i umire." Nije bilo izravnih letova za Franklin u Pennsylvaniji; najbrži je način bio vožnja automobilom. Ali očajnički im je bio potreban odmor, pa makar i samo par sati. Bilo je od presudne važnosti da ostanu u pripravnosti: još je trebalo puno toga napraviti, Brvson je bio siguran u to. Međutim, tri-četiri sata sna pokazala su se gora nego da uopće nisu spavali. Brvson se probudio sav bunovan - pronašli su neki motel oko pola sata udaljen od Manhattana koji je izgledao prikladno neugledno - a probudio ga je zvuk tipkanja na računalu. Elena je izgledala odmorno, jer se očito istuširala, i sjela je ispred svog prijenosnog računala, koje je bilo prispojeno na telefonski priključak na zidu. Progovorila je ne okrećući se, jer ga je očito čula kako se miče. "Systematix je", rekla je, "ili najdojmljiviji dokaz neograničenog svjetskog kapitalizma ili najstravičnija tvrtka koja je ikad postojala. Ovisno o tome kako promatraš." Brvson je sjeo. "Treba mi kava da bih to mogao sagledati." Elena mu je pokazala kartonsku šalicu pokraj njegove strane kreveta. "Izašla sam prije nekih sat vremena. Možda je već hladna; žao mi je." "Hvala ti. Dobra je i hladna. Jesi li uopće spavala?" Odmahnula je glavom. "Ustala sam poslije nekih pola sata. Previše mi se toga vrzma po glavi." "Reci mi što si pronašla." Okrenula se prema njemu. "Pa, ako je znanje moć, onda je Systematix najmoćnija korporacija na svijetu. Njihov korporacijski moto je Poslovanje znanjem i to je, čini se, jedino organizacijsko načelo jedini element koji ujedinjuje njihove goleme grupacije poduzeća." 437 Bryson je ispio gutljaj kave. Doista je bila hladna. "Ali ja sam mislio da je Systematix softverska tvrtka - jedan od Microsoftovih glavnih suparnika." "Softver i računala - pokazalo se da je to samo dio njezina stvarnog poslovanja. Ali tvrtka je izvanredno svestrana. Već znamo da je vlasnik Meredith Watermana, a preko njega i First Washington Mutual Bancorpa. Ne mogu dokazati da upravlja i bankama u Velikoj Britaniji u kojima većina članova Parlamenta ima svoje račune, ali imam jake slutnje da je tako." "Na čemu se temelje? Kad pogledamo kakve je mjere

opreza poduzeo Manning da bi prikrio svoje vlasništvo nad Meredithom, neće biti nimalo lakše povezati ga s britanskim bankama." "To su pravne tvrtke - strane pravne tvrtke koje formalno zadržava kao svoje vlasništvo - a tu je i odgovor. Sve te tvrtke, bile one u Londonu, Buenos Airesu ili Rimu, poznate su po tome što imaju bliske veze s nekim bankama. Tako sam spojila točkice." "To je doista dojmljiv slijed razmišljanja." "Isto tako, Manning preko Systematixa ima velike udjele u vojnim industrijskim gigantima. A nedavno je lansirao skupinu satelita u nisku zemaljsku orbitu. Ali poslušaj ovo: Systematix je vlasnik dviju od tri najveće američke kreditno-izvještajne agencije." "Kredit...?" "Pomisli samo koliko informacija o tebi ima kreditna kompanija. Da ti se zavrti u glavi. To je nevjerojatna količina sasvim osobnih informacija. A to nije sve. Systematix je vlasnik i nekoliko najvećih tvrtki zdravstvenog osiguranja - kao i tvrtki koje pohranjuju podatke za te osiguravateljne kuće. U njegovom su vlasništvu tvrtke koje imaju zdravstvene podatke i upravljaju njima u korist praktično svih zdravstvenih organizacija u zemlji." "Moj Bože." "Kao što sam rekla, element koji ujedinjuje sve ove entitete, ili barem mnoge od njih, jesu informacije. Ono što znaju. Informacije kojima imaju pristup. Odmakni se samo i pogledaj - podaci iz životnog osiguranja i zdravstvenog osiguranja, zdravstveni podaci, kreditni i bankovni podaci. Systematix putem svoje mreže udruženih grupacija poduzeća ima pristup najintimnijim, najprivatnijim podacima, po mojoj procjeni, devedeset posto građana Sjedinjenih Država." 438 "A to je samo što se Manninga tiče." "Hmmm?" "Manning je samo jedan član skupine Prometej]. Ne zaboravi Anatolija Prišnjikova, koji vjerojatno ima slične grupacije poduzeća u Rusiji. I Jacquesa Arnauda u Francuskoj. I generala Tsajia u Kini. Tko zna nad koliko osobnih informacija ova skupina ima kontrolu?" "To je doista zastrašujuće, Nicholas, znaš li to? Za djevojku koja je odrasla u totalitarnoj državi, uz Securitate, gdje svatko daje informacije o tebi - mogućnosti su zastrašujuće?" Brvson je ustao, svijajući ruke. Osjetio je tjelesnu napetost; imao je sablastan i neugodan osjećaj da srlja nekamo, da pada kroz neki

beskrajni tunel. "Ono što je Systematix uspio u Washingtonu - dobiti osobne informacije koje nitko ne bi trebao imati, a zatim te informacije objelodaniti ili prijetiti njihovim objelodanjenjem - sposoban je učiniti i diljem svijeta. Systematix se možda bavi informacijama, ali Prometej - Prometej se bavi moći." "Da", reče Elena, a glas kao da joj je dolazio iz velike daljine. "Ali zašto? S kojim ciljem?" Treba prenijeti moć... Sada jasno vidimo... "Ne znam", odgovori Brvson. "A kad saznamo odgovor, možda će već biti kasno." Ubrzo nakon podneva dovezli su se svojim unajmljenim automobilom do polukružnog kolnika ispred zgrade od crvene cigle u georgijanskom stilu, koja je, čini se, nekoć bila krasna privatna kuća. Na niskom zidu od cigli bio je natpis diskretnim mjedenim slovima: FRANKLIN HOUSE. Elena je čekala u automobilu. Brvson je imao na sebi bijeli liječnički ogrtač, koji je kupio usput u trgovini medicinskom opremom, i predstavio se kao specijalist za suzbijanje boli iz Medicinskog centra Sveučilišta u Pittsburghu, kojeg je na konzultacije pozvala obitelj pacijenta koji je u domu. Brvson se oslonio na općenitu nesumnjivost koja vlada u bolnicama i drugim medicinskim ustanovama, i nije se razočarao. Nitko ga nije tražio da pokaže svoje dokumente. Postavio se u stav profesionalne uzdržanosti, mada s određenom dozom zabrinutosti: obitelj je stupila u doticaj s njim preko jednog kolege i zamolila ih da predlože bilo što što bi 439 moglo olakšati posljednje dane umirućega. S podrugljivom ozlovoljenošću, Brvson im je pokazao ružičasti listić s porukom za njega, na kojem je bio ispisan broj telefona. "Moja tajnica nije zapisala pacijentovo ime", rekao je, "a neugodno mi je reći da nemam faks u svom uredu... Imate li kakvu predodžbu o tome tko bi to mogao biti?" Recepcionarka je pogledala broj i potražila ga na popisu kućnih brojeva. "Svakako, doktore. To je gospodin John McDonald u 322." Harry Dunne je izgledao kao leš na aparatima. Usko mu je lice sada upalo, a bijela kosa uglavnom otpala; koža mu je izgledala neprirodno brončano, ali bila je puna mrlja. Oči su mu bile ispupčene. Cijev za kisik bila mu je u nosu; bio je privezan na intravenski drip, kao i na cijeli niz monitora koji su bilježili njegovo disanje i otkucaje srca, praveći

nepravilne zelene črčkarije na zaslonu iza njega i glasno pišteći. Bila je tu izravna telefonska linija, čak i faks, ali nisu se oglašavali. Pogledao je u Brvsona kad je ušao u sobu. Izgledao je slabo, ali budno, i poslije nekoliko sekundi nakesio se - grozan smiješak lesa. "Došao si me ubiti, Brvsone?" rekao je Dunne uz zajedljiv smijeh. "To bi bio štos. Drže me ovdje na jebenim aparatima. Neka lešina diše. Baš kao prokleta CIA. Nema više tog sranja." "Nije te baš lako pronaći", rekao je Brvson. "To je zato što ne želim da me se pronađe, Brvsone. Nemam rođaka koji bi me posjećivali na samrtnoj postelji, a znam što se događa tamo u Langlevu kad saznaju da si bolestan - odmah kidaju pečat s tvog sefa, prekopavaju po tvojim dokumentima i iseljavaju te iz ureda. Baš kao u starom dobrom Sovjetskom Savezu - premijer ode na odmor na Jaku, vrati se i nađe svoje stvari u kutijama na ulici izvan Kremlja." Nasmijao se grlenim, škripavim glasom. "Moraš štititi bok." "Koliko još dugo?" Brvsonovo pitanje bilo je ciljano i nemilosrdno, a namjera mu je bila da ga isprovocira. Dunne je dugo zurio u nj prije nego što je odgovorio. "Prije šest tjedana dijagnosticirali su mi metastazirani rak pluća. Napravili su zadnji pokušaj s kemoterapijom, pa čak i zračenjem. To mi je sranje u želucu, u kostima - pa čak i u prokletim rukama i 440 nogama. Znaš da su mi naredili da prestanem s jebenim pušenjem} To je podrugivanje, rekao sam, sranje, možda bih trebao prijeći na prehranu bogatu vlaknima, to bi mi moglo pomoći." "Zbilja si mi dobro smjestio", rekao je Brvson, ne mareći da prikrije svoj bijes. "Raspredao si cijele laži o mojoj prošlosti, o Upravi, o tome kako je osnovana i koji su joj ciljevi... Je li ti namjera bila samo da me upotrijebiš kao svoju produženu ruku? Da obavim tvoj prljavi posao, da me vratiš natrag u Upravu da saznam što mi..." Zastao je, razmišljajući o svojoj uporabi zamjenice mi. Razmišljam li tako o sebi, o njima? Ja sam dio nas, još jedanput dio agencije koja ne postoji?... "što mi znamo o skupini Prometej? Jer smo mi bili jedina tajna služba na svijetu koja je uspjela proključiti što se događa?" "I što si saznao, poslije svega toga? Drek na šibici." Mrko se nasmiješio i opet se zakašljao. "Ja sam kao prokleti Mojsije. Neću

doživjeti da vidim Obećanu zemlju. Samo pokazujem put, to je sve." "Obećanu zemlju? Čiju obećanu zemlju? Gregsona Manninga?" "Zaboravi to, Brvson", rekao je Dunne i zaklopio oči, a na licu mu je bio izobličeni smiješak. Brvson je pogledao vrećicu bistre tekućine koja je kapala u Dunneovu venu. Na njoj je pisalo Ketamin. Sredstvo protiv bolova, ali ima i druga djelovanja. U odgovarajućim količinama može izazvati euforiju i delirij; povremeno ga čak i Uprava i CIA koriste kao primitivan serum istine. Brzo je koraknuo dotamo, pronašao stezaljku i odvrnuo je da pojača protok. "Kog vruga radiš?" upita Dunne. "Nemoj me iskopčati. Morfij mi je prestao djelovati pa su me morali prebaciti na jaču drogu." Pojačani protok opojnog sredstva imao je neposredni učinak. Dunne je pocrvenio i počeo teško disati. "Ti to ne shvaćaš, jePda?" "Što ne shvaćam?" "Jesi li kad čuo što se dogodilo s njegovim djetetom?" "Čijim djetetom?" "Manningovim." Elena je pronašla njegovu biografiju. "Imao je kćer koju su oteli, je li tako?" "Oтели? To nije ni polovica priče, Brvson. Čovjek je bio rastavljen i imao je osmogodišnju kćer koja mu je bila sve na jebenom svijetu." Počeo je nejasno izgovarati riječi. "Posjetio je Manhattan, dodijeljeno 441 mu je priznanje... neka velika dobrotvorna stvar, a kći Ariel bila je u stanu na Plazi s djevojkom... kad se uvečer vratio kući našao je djevojku ubijenu, a kći mu je nestala..." "Isuse." "Neki pametnjakovići... zaradili su malo novca..." Misli su mu odlutale. "Platio je otkupninu... ništa... odveli su je u neku usamljenu kolibu... u Pennsvlvaniji." Dunne se ponovno zakašljao. "Manning... se ne zajebava..." Oči su mu se zaklopile. Brvson je pričekao trenutak. Je li pretjerao s dozom? Ustao je i namjestio ventil sve dok se Dunneove oči nisu ponovno otvorile. "Čovjek posjeduje cijelo jeeno elektronsko carstvo... ponudio je pomoć FBI-u... da riješi slučaj... Imamo satelite, samo ih ne možemo koristit - isključeni su... jeena Izvršna odredba 1233 - koji već vrag..." Dunneove oči ponovno su postale usredotočene. "Šupčine iz Pravosuđa ne dopuštaju prislušivanje... mobilnih telefona otmičara... Cijelu je stvar zaslalo biro-birokratsko sranje. Štite privatnost kriminalaca. U međuvremenu je ta lijepa mala

osmogodišnja djevojčica... bila živa zakopana u lijesu metar ispod zemlje... i polako se gušila." "Dobri Bože... Kakva mora." "Manning otada nije isti. Ugledao je svjetlo." "Sto - kakvo svjetlo?" Dunne je zavrteo glavom i čudno se smiješio. Brvson je ustao. "Gdje je Lanchester?" upita. "Kažu da je na odmoru na sjeverozapadnoj obali. To je gomila gluposti, to sigurno nije u ovo doba. Gdje je?" "Tamo gdje su svi. Svi Prometejci. Osim moje malenkosti. Pa što misliš? Na Lakesideu." "Lakesideu...?" "U Manningovoj kući. Na onom jezeru pokraj Seattlea." Glas mu je postajao sve tiši. Oči su mu bile zaklopljene. "Otiđi sad, Brvsone. Ne osjećam se dobro." "Kakav je cilj?" upita Brvson. "Što je svrha svega toga?" "Teretni vlak ide prema tebi, brate", reče Dunne. Zastao je i kašljao gotovo cijelu minutu. "Ne može se zaustaviti. Zakasnio si. Zato se bolje makni s jebena puta." 442 Bryson je opazio da se netko približava hodnikom: mršavi crnac, bolničar, koji mu je bio nekako poznat. Ali odakle. Naglo je ustao i napustio sobu; instinkti su ga upozorili na opasnost. Brzo je hodao, kao liječnik s prenatrpanim rasporedom koji stalno kasni na svoj sljedeći posjet. Kad je došao do kraja hodnika, pogledao je unatrag i vidio da je crnac ušao u Dunneovu sobu. Čovjek mu je definitivno bio poznat. Previše poznat. Ali tko je to bio? Brvson je uzmakao u neki prostor pun automata za prodaju i stolova od tvrde plastike, i mozgao. Odakle? Iz koje operacije? Iz koje zemlje? Ili je to bilo iz građanskog života, iz njegovih profesorskih dana? Poslije nekoliko minuta izbacio je glavu na hodnik i pogledao prema Dunneovoj sobi. Nije vidio nikoga, pa je krenuo tamo s namjerom da baci pogled u sobu dok bude prolazio i da pokuša pogledati bolničara. Pristupio je Dunneovoj sobi. Vrata su bila otvorena. Pogledao je unutra; nije bilo nikoga, osim Dunnea, koji je spavao. Ne. Jednoličan neisprekidan ton na monitoru koji je pokazivao rad srca naveo ga je da bolje pogleda. EKG, koji je inače nazupčan, sada je bio ravna crta. Dunneu više nije kucalo srce. Bio je mrtav. Brzo je ušao u sobu. Dunneovo je lice bilo blijedo poput krede; nije bilo nikakve dvojbe - bio je mrtav. Pogledavši intravenoznu tekućinu, ustanovio je da je ventil na ketaminu sasvim otvoren, a vrećica s tekućinom bila je gotovo prazna.

Bolničar je otvorio slavinu. Ubio je Dunnea. Sve vrijeme bili su pod nadzorom. Bolničar - tko god bio, nije bio bolničar - ubio je Dunnea. Jer je govorio? Brvson je izjurio iz doma. "Gospodine, imamo sliku." Atrij je bio ispunjen redovima tankih monitora, koji su prikazivali slike visoke rezulucije koje su se stalno mijenjale, a dolazili su sa geostacionarnih satelita. Atrij se smjestio na gornjoj razini kupovnog sredi 443 šta u Sunnyvaleu, u Kaliforniji, iznad prehrambenog centra, pa su tako goleme elektronske mogućnosti bile dobro skrivene. Mladi stručnjak za komunikacije pokazao je prema monitoru 23 A i brzo mu je prišao. Sredovječni nadzornik, koji je na glavi imao lagane telefonske slušalice, pristupio je zaslonu zaškiljivši. "Evo ga tamo - zeleni Buick", rekao je mlađi čovjek. "Registarske pločice odgovaraju. Vozač je muškarac, putnica je žena." "Softver za prepoznavanje lica?" "Pozitivan, gospodine. Potvrđeno je. Oni su." "U kojem smjeru voze?" "Prema jugu." Nadzornik je kimnuo glavom. "Pošalji Ekipu 27", naredio je. Vozila je Elena. Morali su odmah otići u Seattle, pronaći najbliži aerodrom i tamo pronaći neki komercijalni let - ili čarter. Lakeside. Kuća Gregsona Manninga na jezeru. Pokraj Seattlea. Skupina Prometej sastala se tamo, svi su na okupu. Imaju sastanak - što smjeraju? Što god radili, bili su svi na jednom mjestu. Morao je odmah tamo. "Bolničar", započeo je Brvson. Navrle su mu žive slike. Betonski bunker u Rock Creek Parku. Prekida ih Dunneov vozač i traži šefa. Mršav, gibak, mišićav crnac. Solomon. Puca u njega, okrutna, gotovo sadističkog pogleda; isti čovjek leži mrtav na betonskom podu, a krv mu suklja iz rana na prsima nakon što ga je ustrijelio njegov šef. Shvatio je, s mučninom. "Bio je to Dunneov vozač. Očito u službi Prometeja." "Ali - ali mislila sam da si rekao da je mrtav, da ga je Dunne ubio" "Kriste, gdje mi je bila pamet! Svi među osobljem imamo stručnjake za specijalne efekte - za vrećice s krvi, za one male eksplozivne naboje koji se aktiviraju pomoću baterije - zapaljače, mislim da ih tako zovu. Za odjeću s opremom. Za svu silu malih trikova! Odlutao sam, i Dunne je morao učiniti nešto dramatsko da me vrati u tor.... Čekaj... slušaj." 444 Nagnula je glavu da čuje. "Što čuješ?" Bio je sasvim siguran, čuo se udaljeni zvuk

helikoptera. Nisu bili u blizini nikakvih helikopterskih objekata; u blizini nije bilo nikakvog aerodroma. "Helikopter, ali onaj model koji je izuzetno tih. Sigurno je ravno iznad nas. Imaš li u torbici ogledalce, puderijeru?" "Naravno." "Spusti svoj prozor i drži ogledalce okrenuto gore prema nebu. Pogledaj, ali nemoj da tko vidi da gledaš." "Misliš da nas slijede?" "Zadnjih nekoliko minuta zvuk je prilično konstantan, ni glasniji ni tiši. Već je kilometrima iznad nas." Otvorila je puderijeru i gurnula je kroz prozor. "Ima nešto, Nicholas. Da, helikopter." "Kurvin sin", promrmlja Brvson. Znak pokraj kojeg su upravo prošli ukazivao je na odmorište kilometar i pol ispred njih. Ubrzao je, skrenuo u desni trak i slijedio neki zahrđali, ulupljeni El Dorado do parkirališta. Automobil je bio sav truo, komad ispušne cijevi visio je tako da je umalo dodirivao tlo, a poklopac automobila bio je privezan uzlom. Promatrao je vozača dok je izlazio. Izgledao je zgužvano, zamućena pogleda, duge kose, u prljavim trapericama, s crnom beretom i crnom majicom s natpisom Grateful Dead ispod zelene platnene vojničke jakne. Pušać trave, pomisli Brvson. "Sto radiš?" upita Elena. "Protumjere." Brvson je dohvatio neke papire iz pretinca u unajmljenom automobilu. "Za mnom. Uzmi torbicu i sve što imaš sa sobom." Zbunjena, izašla je iz automobila. "Vidiš li onog momka koji je upravo izašao iz one olupine?" "Sto je s njim?" "Upamti mu lice." "Zar ga mogu zaboraviti?" "Pričekaj ovdje dok ne izađe." Brvson je hodao kroz restoran brze prehrane i zapazio da vozač El Dorada nije za šankom niti sjedi za stolom. Ili je kod aparata za prodaju i kupuje cigarete ili slatkiš ili napitak, ili je pak u zahodu, pomislio je Brvson. Pušać trave nije bio kod automata za prodaju, nego u muškom 445 WC-u. Bryson je ispod jednih zahodskih vrata prepoznao njegove otrcane crne tenisice. Olakšao se, a zatim je stao pokraj umivaonika i prao ruke. Napokon, čovjek je izašao iz zahoda i otišao do umivaonika. Bilo je to iznenađenje; Brvson nije mislio da ovaj baš drži do čistoće. Brvson je u ogledalu uhvatio pušačev pogled. "Hej", rekao je, "aj mi učini uslugu." Pušać trave sumnjičavo ga je pogledao i nije odgovorio nekoliko sekundi dok je sapunao ruke. Ne gledajući Brvsona u oči, rekao je neprijateljskim

tonom: "Sto?" "Znam da bi ovo moglo izgledati bizarno, ali bih te molio da pogledaš je li moja žena vani. Mislim da me slijedi." "Žao mi je, čoeče, malo sam u žurbi." Otresao je ruke i potražio papirnate ručnike. "Gledaj, očajan sam", rekao je Brvson. "Ne bih te molio da nisam. Spreman sam ti platiti za izgubljeno vrijeme." Izvukao je snop novčanica i odvojio dvije dvadesetice. Ne previše novca jer će izgledati sumnjivo. "Samo pogledaj tamo, to je sve. I reci mi vidiš li je." "O, čoeče, nema jeenih ručnika. Mrzim te jeene puhalice." Otresao je vodu sa svojih ruku, a zatim uzeo ponuđene novčanice. "Nemoj da ovo bude neka namještaljka, čoeče - jer ću te sjeat i to dobro." "Pošteno, čovječe. Sasvim pošteno." "Kako izgleda?" "Smeđokosa, trideset godina, crvena bluza, žutosmeđa suknja. Jako lijepa. Ne može ti promaći." "Ovo mogu zadržat i ako nije tamo?" "O, da, svakako. Čovječe, nadam se da je otišla." Brvson je razmislio na trenutak. "Vrati se i reci mi i dat ću ti još toliko." "Iss, ne znam što smjeraš, čoeče", rekao je pušač trave, zavrteo glavom i izašao iz zahoda. Prošao je kraj automata za prodaju, izašao van i pogledao. Elena je bila u blizini i glumila svoj dio koji su dogovorili. Prekrižila je ruke, a glavu je okretala s jedne na drugu stranu, s bijesnim izrazom lica. Za minutu se vratio u muški zahod. "Da, vidio sam je. To je neka ljuta mala." "Sranje", reče Brvson i da mu još dvije dvadesetice. "Moram zdrmati tu kuju. Očajan sam." Izvukao je smotak novčanica i ovog 446 puta odvojio stotice. Kad ih je odbrojao dvadeset, mahnuo je njima. "Ona me progoni, pretvara mi život u totalni košmar." Pušač trave pohlepno se zagledao u stotice. S nepovjerenjem je upitao: "Što sad? Neću rait ništa nezakonito - neću se uvalit u nevolju." "Ne, ne, naravno. Nemoj me pogrešno shvatiti. Ništa takvo." Još je jedan čovjek ušao u WC i oprezno pogledao njih dvojicu prije nego je otišao do pisoara. Bryson je šutio dok čovjek nije izašao. Onda je rekao: "Je li tvoj auto onaj El Dorado?" "Da, to je smeće - što s njim?" "Prodaj mi ga. Dat ću ti dvije tisuće dolara." "Ne dolazi u obzir, čoeče, uložio sam u njega dvije i pol tisuće, i ima nove amortizere." "Neka bude tri tisuće." Bryson je podigao ključeve Buicka. "Možeš uzeti moj." "Samo da nije ukraden." "Ne brini se za to." "Hej, pa to je

unajmljeni auto", rekao je sumnjičavo kad je vidio privjesak Hertza. "Točno. Nisam baš potpuni idiot. Imaš kotače da odeš kamo trebaš. Sve je plaćeno, i možeš ga ostaviti gdje god želiš, ja ću se za to pobrinuti." Pušač je promislio na trenutak. "Neću da mi poslije dolaziš i žališ se da je auto smeće i sve to. To sam ti već rekao. Prešao je dvjesto tisuća." "Bez brige. Ne poznam te, ne znam ti čak ni ime. Više me nikada nećeš vidjeti. Sve što trebam je tvoj auto da pobjegnem od žene. Za to mi se isplati." "Isplati ti meni tri i pol tisuće." "Da, da", rekao je Brvson glumeći razdraženost. "Imam stvari u autu." "Onda otiđi i vrati se sa stvarima." Pušač trave otišao je na parkiralište, uzeo iz prtljažnika zelenu vojničku platnenu vreću i napunio je odjećom, bocama, novinama i knjigama, te ubacio i Walkman i razbijene slušalice. Vratio se u muški WC. 447 "Dodat ću još stotinu za tvoju beretu i jaknu." Bryson je skinuo svoj skupi plavi sportski sako i dao ga čovjeku. "Uzmi moj sako. Definitivno si bolje prošao u ovom poslu. I prodao si auto trostruko skuplje nego što vrijedi." "To je dobar auto, čoeče", rekao je mrzovoljno. Brvson mu je pružio novčanicu od sto dolara, a onda još jednu. "Pričekaj dok se ja odvezem, pa tek onda ti kreni, OK?" Pušač trave slegnuo je ramenima. "Može." Brvson je uzeo ključeve El Dorada i rukovao se s čovjekom. Pušač trave stajao je pokraj debelog stakla u prostoriji s automatima za prodaju sve dok nije ugledao svoj bezvrijedni stari El Dorado kako se polako provezao tuda. Automobil se zaustavio, a onda je čovjek vidio, na vlastito iznenađenje, kako lijepa smeđokosa supruga u crvenoj bluzi trči do auta i uskače u njega, i potom se auto odvezao. Ovi bogatuni iz prigradskih četvrti skroz su uvrnuti, pomislio je, vrteći glavom u nevjerici. Sranje. Helikopter Bell 300 lebdio je izravno iznad odmorišta. "Imamo pozitivan vizualni identitet", rekao je promatrač na prednjem putničkom sjedalu dok je promatrao kroz svoj dalekozor i govorio u mikrofon povezan sa slušalicama na njegovoj glavi. Promatrao je čovjeka u plavom sportskom sakou kako ulazi u zadnji model Buicka. "Primljeno", odgovorio je glas. "Snimat ćemo satelitski. Dajte mi ponovno broj registarskih pločica Buicka." Promatrač je namještao dalekozor sve dok nije mogao

vidjeti broj registarskih pločica te ga pročitao naglas. "Kriste, pogledaj kako čovjek vozi. Sigurno je stao da popije nekoliko čašica - nije čudo što se toliko zadržao." U slušalicama se ponovno začuo glas isprekidan smetnjama. "Imate li pozitivnu identifikaciju za ženu?" "Uh, ne, to je negativno", odgovori promatrač. "Nije bila žena s njim. Misliš da ju je možda ostavio tamo?" Pušač trave u crnoj majici s natpisom Grateful Dead i elegantnom plavom sportskom sakou nije mogao povjerovati kakve je bio sreće. Prvo, dobio je tri i pol tisuće za ono smeće od El Dorada koje prošlog 448 ljeta nije mogao prodati za petsto dolara. Drugo, dobio je besplatno unajmljeni auto koji, čini se, nije imao vremensko ograničenje. A za prodaju svoje smrdljive vojničke jakne i berete i zato što je gurnuo glavu van da bi zaljubljeno pogledao žensku nekog sjebanog tipa zaradio je za pola sata više nego što bi zaradio za mjesec dana. Kakva god bila furka tog idiota, koji je platio sav taj novac da pobjegne od svoje žene, a onda opet pustio kaju u auto, nije ga bilo briga. Radio mu je grmio i vozio je sto na sat kad je odjednom ugledao kako teški kamion za duge relacije dolazi na njega s lijeve strane i poravnava se s njim... A onda ga prisili da se odmakne u stranu! Što je to, dovraga? Pušač trave naglo je okrenuo upravljač udesno dok ga je kamion s osamnaest kotača prisiljavao da se odmakne s ceste i zaustavi se uz rub. "Jeb - !" viknuo je dok je iskakao iz automobila, mašući pesnicom prema vozaču kamiona. "Sto to radiš, jebote?" Neki je čovjek izašao iz kabine kamiona s desne strane; bio je to mišićav čovjek kratko ošišane kose, od svojih četrdesetak godina. Obišao je automobil gledajući kroz prozore, a zatim kratko kucnuo zglobovima prstiju po poklopcu prtljažnika. "Otvori ga", zapovjedio je. "Sto misliš tko si ti, fašistoidni pijani blebetavče - " vrištao je pušač trave, ali je odmah prestao kad je ugledao plosnati srebrni pištolj koji mu je bio uperen u oči. "O, sranje." "Otvori prtljažnik." Pušač trave dršćući je odmah otišao do automobila, otvorio vrata i pipanjem potražio polugu na podu. "Trebao sam znati da će me sjebat", mrmljao je. Kratko ošišani muškarac pregledao je prtljažnik, a zatim ponovno pogledao na stražnje sjedalo. Otvorio je stražnja vrata i probo veliku zelenu

platnenu vreću. Da bude siguran, ispalio je u nju dva hica, a onda još dva u prednje i stražnje sjedalo, za svaki slučaj. Pušač trave samo je promatrao, još uvijek drhteći, prestrašen. Kratko ošišani čovjek postavio mu je nekoliko pitanja, a onda odložio pištolj. "Ošišaj se - i nadi si posao", progundao je dok se vraćao u kamion. 449 "Što se kog vraga dogodilo?" oštro je izvikivao nadzornik u nadzornom kontrolnom centru u Sunnvvaleu u Kaliforniji. "Ne znam - ne znam točno", mucao je tehničar. "Sto je to na stražnjem sjedalu? Zumiraj sliku." "Ono tamo. Neki veliki zamotak - vreća, nekakva platnena vreća. Odakle se to stvorilo?" "Nisam to vidio prije, gospodine." "Ponovno prikaži sliku iz sektora S23-994, vrijeme četrnaest-jedanaest." Okrenuo se prema susjednom monitoru. Za nekoliko sekundi ugledao je čudnog muškarca u crnoj majici kako iznosi veliku zelenu platnenu vreću iz odmorišta i unosi je u zadnji model Buicka. "Isti predmet", rekao je nadzornik. "Brza zamjena." "Prevrti film. Odakle je došla ta vreća." Za nekoliko sekundi mogli su vidjeti kako dugokosi skuplja ono što je izgledalo kao smeće iz prtljažnika te s prednjih i zadnjih sjedala zahrdalog El Dorada. "Sranje. Dobro, uhvati to vozilo - brzo, odmah, samo prebaci sliku i aktiviraj pretražnik na vizualnoj oznaci." "Dobio sam." Za trideset sekundi začuo se zvučni signal i El Dorado je došao u fokus na živoj satelitskoj slici. "Zumiraj ga", rekao je nadzornik. "Vozač je muškarac, putnica žena", rekao je tehničar. "Imamo potvrdu. Predmet promatranja ponovno u vidokrugu, gospodine." El Dorado je izbacivao oblake dima dok su Elena i Brvson jurili autocestom. Još je tamo. Nismo im umakli. Veliki drveni kvadratni znak na lijevoj strani ceste nekih sto pedeset metara ispred njih najavljivao je, slovima napravljenim od grančica, skretanje za KAMP CHIPPEWAH. Ulaz je bio malo veći prostor među drvećem, a ugažena neasfaltirana cesta vodila je nekamo u šumu. Brvson je bolje pogledao i ugledao neki manji znak obješen o veći na kojem je pisalo ZATVORENO. Huka odozgo postajala je sve glasnija: helikopter je mijenjao visinu, spuštao se. Zašto? 450 On je znao zašto. Cesta je bila dovoljno pusta i helikopter je zauzimao položaj. Naglo je skrenuo s autoceste na taj

neasfaltirani put. Vjerojatno će ih odvesti u šumsko područje. "Nicholas, što radiš?" povika Elena. "Pokrov od lišća trebao bi nam pomoći da se sakrijemo", objasni Brvson. "Možda nam se pruži prilika da umaknemo helikopteru." "Nismo li im umakli onda kad smo na odmorištu...?" "Samo nakratko." "Oni nas ne žele samo pratiti, jelda?" "Ne, dušo. Mislím da s nama imaju druge planove." Jednolično brujanje govorilo mu je da je helikopter lako uočio njihovo skretanje pa ih slijedi. Ugažena neasfaltirana cesta vodila je do neke čistine, a onda se pretvarala u puteljak, koji očito nije bio namijenjen za automobile. Vozio je najvećom brzinom. Automobil nije bio prikladan za taj teren; nisko podvozje neprestano je greblo po kamenju. Grane s obje strane uskog puteljka greble su po automobilu. A onda je odmah ispred sebe ugledao helikopter kako lebdi i polako se spušta. Tridesetak metara pred njima bila je čistina, a automobil je jurio kroz šumu ravno prema njoj. Stao je na kočnicu; stražnji kraj automobila počeo je plesati, udarajući u drveće sa svake strane. Elena je vrisnula protiv svoje volje i uhvatila se za vozačku ploču da se podupre. Ne mogu se okrenuti - nema prostora za manevriranje! Baš kad je El Dorado ušao na travnatu čistinu, na kojoj je bilo nekoliko drvenih koliba, helikopter se spustio sve dok nije lebдио najviše pet-šest metara iznad tla, s prednjim krajem prema dolje. "Pucaj!" povikala je Elena. "Ne bi koristilo - otporan je na metke, a i predaleko je." Bacio je brz pogled na helikopter, tražeći na njemu otvor za oružje, i ugledao je raketni lanser. Malo mu je nedostajalo da zaore u kolibu, pa je naglo okrenuo da je zaobiđe. Iznenada se začula jaka eksplozija: koliba se pretvorila u vatrenu loptu. Ispaljivali su zapaljive rakete, neku vrst projektila! Elena je ponovno vrisnula. "Gađaju nas! Pokušavaju nas ubiti!" Snažno usredotočen, Brvson je krajičkom oka vidio kako se helikopter opet pomiče. Luđački je okrenuo upravljač udesno i automobil se zavrteo u mjestu, a kotači su mu se bučno okretali po zemlji. 451 Još jedna eksplozija! Samo pola metra od auta, i još je jedna koliba pretvorena u plamen samo trenutak nakon što je u nju udario projektil. Usredotoči se! Ne daj se smesti, ne gledaj - usredotoči se! Trebamo nekamo pobjeći, ali kamo - gdje? Moramo

se maknuti s ove čistine, maknuti se s dometa projektila! Brvson je grozničavo razmišljao. Nema se kamo, nikamo izvan dometa, nikamo gdje nas projektil ne može dohvatiti¹. Isuse Kriste! Projektil je prohujao tako blizu da je gotovo opazio kako je strugnuo po poklopcu automobila, a zatim je udario u veliki hrast, gdje je eksplodirao. Posvuda je bjesnjela vatra, i travnata livada pretvorila se u bukčinju. Plamen je gutao dvije uništene kolibe, dvije lomače. "Moj Bože!" čuo je sam sebe kako uzvikuje. Gotovo je mahnitao od užasa, nadvladan osjećajem bespomoćnosti, ludosću situacije! A onda je opazio neki mostić. S duge strane goruće livade malen puteljak vodio je do široke, blatnjave rijeke, na kojoj je bio trošan stari mostić od drvenih greda. Pritisnuvši papučicu ubrzanja do kraja, zajurio se prema njemu najvećom brzinom. Elena je vrisnula: "Što radiš? Ne možeš - most neće izdržati - nije za automobile!" Stabla ispred njih eksplodirala su i pretvorila se u narančasti plamen kad je još jedan projektil zamalo promašio svoj cilj. Zajurili su se ravno u taj pakao. Sekundu-dvije sve je bilo narančastobijelo dok su plameni jezici lizali staklo i zacrnjivali ga, a onda su izašli iz vatre i grabili naprijed prema drvenom mostiću. Opasno se njihao tri metra iznad blatnjave rijeke polaganog toka. "Ne!" vrisnu Elena. "Neće nas držati!" "Brzo, spusti prozor", povika Brvson i učini to i sam. "I duboko udahni." "Što...?" Buka propelera bila je sve bliže, a Brvson je taj zvuk više osjećao nego što ga je čuo. Još jedanput pritisnuo je papučicu do kraja i automobil je naglo srnuo naprijed i probio drvenu ogradu. "Ne! Nicholas!" Osjećaj je bio kao u usporenom filmu, kao da je vrijeme gotovo stalo. Automobil se nesigurno zanjihao prema naprijed, a zatim je pao u rijeku. Brvson je zaurlao, uhvativši se čvrsto za upravljač i vozačku ploču; Elena se pripila uz njega, vrišteći. 452 Strašno je zapljusnulo kad je El Dorado zaronio prednjim dijelom u vodu, a onda potonuo. U sekundama prije nego što su uronili u mutnu vodu Brvson je začuo eksploziju odmah iza njih; okrenuo se i vidio kako se mostić urušava sav u plamenu. Bili su u tamnom, mutnom svijetu; automobil je potonuo; smeđa voda suknula je kroz prozore i brzo ispunila unutrašnjost. Brvson je pod vodom mogao vidjeti samo

malo naprijed. Zadržavši dah, otkopčao je pojas i pomogao Eleni da se otkopča, a zatim su izašli iz automobila, polako se krećući, baletnim kretnjama, kroz mračnu, ustalasanu vodu. Vukao ju je svom snagom dok su se kretali tik ispod površine bočate vode, nošeni strujom, sve dok više nije mogao držati dah. Izronili su, okruženi trstikom i močvarnom travom. Oboje su teško disali, pohlepno gutajući zrak. "Ostani dolje", dahtao je. Bili su okruženi visokim šašem, skriveni od pogleda. Čuo je helikopter, ali nije ga vidio; pokazao je prema vodi i Elena je kimnula, te su napunili pluća zrakom i ponovno zaronili. Poriv za preživljavanjem moćan je izvor energije: tjerao ih je da idu dalje, omogućavao im da ostanu pod vodom dulje nego što bi to inače mogli, da rone s većom izdržljivošću. Kad su ponovno izronili da uzmu zrak, još uvijek zakamuflirani trstikom i travama, izgledalo je da se buka helikoptera smanjila; činilo se da je bio dalje. S glavom dolje, Brvson je pogledao prema nebu i vidio kako se helikopter popeo uvis, vjerojatno pretražujući šire područje. Dobro je; ne znaju kamo smo otišli, jesmo li zarobljeni u autu i polako se utapamo... "Idemo opet", rekao je Brvson. Duboko su udahnuili i napunili pluća do dna, te zaronili. Sad se u njihovu bijegu sve odvijalo ritmički, po šablوني; ronili su, pustili da ih struja nosi nizvodno, a kad više nisu mogli zadržavati dah, izronili su, zaklonjeni divljim vodenim biljem. Ponovno su zaronili, pa izronili, a onda opet zaronili, i ubrzo je prošlo već pola sata te je Brvson pogledao u nebo i vidio da helikoptera više nema. Nije se moglo pronaći nikakve znakove života; njihovi motritelji izgubili su svoje mete, nedvojbeno se nadajući da su im mete mrtve. Konačno su došli do mjesta gdje je rijeka bila plitka pa su mogli stati i odmoriti se. Elena je stresla blatnjavu vodu sa svoje kose i zakašljala se nekoliko puta prije nego što je bila u stanju uhvatiti dah. Lica su im bila prekrivena blatom; Brvson nije mogao a da se ne nasmije, mada je to bilo više zbog olakšanja nego zbog zabave. 453 "Dakle, takav ti je bio život", rekla je, kao analitičarka koja govori terenskom operativcu. Ponovno se zakašljala. "Samo si ga zadrži." Napola se smiješeći, rekao je: "Nije to ništa. Ništa nisi doživjela ako nisi morala roniti kroz

amsterdamske kanale. Duboki su tri metra. Od toga je trećina nečist i prljavština. Druga trećina je sloj odbačenih bicikala - oštri su i hrčtavi i kad te ogrebu boli kao sam vrag. Poslije smrdiš oko tjedan tana. Što se mene tiče, ovo je osvježavajuće gnjurenje u rezervatu prirode." Uspeli su se uz obalu rijeke, a voda se cijedila s njihove natopljene odjeće. Puhao je hladan povjetarac na kojem se trstika ljuljala, a oni se smrzavali. Elena je počela drhtati, a Brvson ju je privio uza se, grijući je koliko je mogao. Gotovo kilometar od kampa Chippewah bio je neki bar i restoran. Promočeni i smrznuti, prekriveni blatom, sjeli su u bar, pijuckali vruću kavu i tiho razgovarali, ne obazirući se na poglede barmena i ostalih gostiju. Na televizoru montiranom na zidu treštala je uvodna melodija neke sapunice; barmen je uperio daljinski upravljač i prebacio na CNN. Aristokratsko lice Richarda Lanchestera zauzelo je cijeli ekran. Bila je to slika s jednog od njegovih brojnih obraćanja Kongresu. Začuo se spikerov glas usred rečenice: "... izvori kažu da će biti imenovan šefom nove međunarodne agencije za sigurnost. U Washingtonu prevladavaju povoljne reakcije. Lanchester, koji se navodno nalazi na rijetkom radnom odmoru na sjeverozapadnoj obali, bio nam je nedostupan da ovo prokomentira..." Elena je djelovala strogo. "Počelo je", uzdahnula je. "Više čak i ne mare za to da bilo što skrivaju. Dobri Bože, što je to, što rade - što je to zapravo?" Poslije dva sata već su uzeli čarter let privatnim zrakoplovom za Seattle. Nisu spavali; tiho su i užurbano razgovarali. Pravili su plan, strategiju; nisu prekidali jedno drugo, ali nisu ni mogli izustiti ono čega su se oboje bojali, ono čime je Harry Dunne ujedljivo bocnuo Brvsona: zakasnili su. 454 31 Njihov apartman u hotelu Four Season Olympic u Seattleu - prometnom hotelu prikladno smještenom u blizini brze međudržavne autoceste broj 5, za koji se činilo da će biti najpodesnije mjesto da prođu nezamijećeno - bio je pretvoren u neku vrst zapovjednog stožera: posvuda su bile karte, računalna oprema, kablovi i modemi, kompjutorski ispisi. Napetost je bila gotovo opipljiva. Pronašli su središte tajnovite organizacije poznate kao Prometej, mjesto na kojem će se večeras održati sastanak s golemim posljedicama. Buncanje Harryja Dunnea potvrđeno je na

razne načine. Gradske tvrtke za iznajmljivanje limuzina rekly su da nemaju ništa na raspolaganju, da je večeras nekakva "svečana sjednica" i da je potrebno podosta automobila. Većina ih je bila diskretna, no jedan vlasnik nije mogao a da ne kaže ime domaćina: Gregson Manning. U zračnu luku Seattle-Tacoma cijeli su dan pristizali letovi, organiziran je prijevoz važnih osoba, kod mnogih uz pratnju osiguranja. Ipak, ni jedno ime od uzvanika koji su pristizali nije otkriveno. Zid tajnosti bio je izvanredno jak. Takva je bila i tajnost koja je, čini se, obavijala život i karijeru Gregsona Manninga. Samo su dva-tri popravljena izvještaja o njegovu osobnom životu škrto udijeljena glupavim novinarima, a onda napadno objavljena i beskrajno uvijek iznova korištena. Posljedica je bila ta da, iako se puno pisalo o Manningu, malo se zapravo znalo. 455 Više su uspjeha imali u pronalaženju informacija o Manningovoj poznatoj kući na obalama jezera pokraj Seattlea. Gradnja ove digitalne utvrde, te takozvane "pametne kuće", trajala je godinama i bila popraćena mnogim novinskim izvještajima, mnogim voajerskim nagađanjima. Očito je Manning poslije razdoblja u kojem je pokušavao obuzdati izvještavanje o svojoj kući napravio pomak pokušavajući kontrolirati izvještavanje. To mu je dobro uspjelo. Kuća je opisivana u tonu ushićenosti, a njeno "razgledavanje" opisano je u takvim časopisima kao što su Architectural Digest i House & Garden, kao i u raznim izvještajima telegrafskih agencija i u Netu York Times Magazineu i Wall Street Journalu. Mnogi su članci bili popraćeni fotografijama; nekoliko ih je čak sadržavalo i osnovne tlocrte, mada bez sumnje nepotpune, što je omogućilo Eleni i Brvsonu da otprilike vide kakav je raspored i namjena mnogih soba. Futuristički veleposjed vrijedan stotine milijuna dolara duboko se usjekao u strmi obronak brijega, tako da je veliki njegov dio bio pod zemljom. Bio je tu unutarnji bazen, tenisko igralište, najsuvremenije kino u stilu art decoa. Bile su tu i sobe za sastanke, prostorije za vježbanje s trambulinom, kuglanom, streljanom, košarkaškim igralištem, glatkom tratinom za igranje golfa. Travnjak ispred kuće, zapazio je Brvson, bio je izravno na obali jezera, s dva pristaništa za čamce. Duboko ispred travnjaka

bila je golema garaža od betona i čelika. Ali ono što je Brvson najviše zaintrigiralo kod Manningove kuće bilo je to što je bila potpuno digitalizirana: sve elektronske naprave, svi aparati, sve je bilo povezano u mrežu i nadzirano bilo lokalno bilo s udaljenosti iz Systematixova kompleksa u Seattleu. Kuća je bila programirana tako da posluži svakoj želji njezinih stanovnika i gostiju. Svaki posjetitelj dobio bi elektronsku značku sa zapisom o tome što voli, a što ne voli, o svom ukusu i osobitim sklonostima, od umjetnosti do glazbe, od osvjetljenja do temperature. Značka je odašiljala signale na stotine senzora. Gdje bi se god kretali po kući, osvjetljenje bi se ili smanjilo ili pojačalo u skladu s njihovim željama, prilagodila bi se temperatura, a na skrivenom zvučnom sustavu začula bi se njihova omiljena glazba. Videozaslone su bili usađeni u zidove, preruseni kao okviri za slike; prikazivali su odabir umjetničkih djela koji se stalno mijenjao, odabir između dvadesetak milijuna slika i umjetničkih djela 456 na koje je Manning potajice dobio prava. Tako bi posjetitelji kuće vidjeli na zidovima ona umjetnička djela koja su voljeli, bile to velike ruske ikone ili Van Gogh, Picasso ili Monet, Kandinskij ili Vermeer. Rezolucija videozaslona očito je bila toliko osjetljiva da su gosti bili zapanjeni kad su shvatili da ne gledaju originalna platna. Međutim, u javnim zapisima bilo je vrlo malo podataka o osiguranju ovog Manningova visoko tehnološkog dvorca. Sve što je Brvson mogao doznati bilo je to da je sustav osiguranja, dakako, bio vrlo kompliciran, da su posvuda bile skrivene kamere, čak i skrivene unutra u kamenim zidovima; i da elektronske značke koje su posjetitelji nosili nisu imale samo funkciju mijenjanja glazbe i osvjetljenja, već su pratile kretanje svakog posjetitelja na svakih petnaest centimetara. Sustav je navodno nadziran iz Systematixovog kompleksa. Mjesto je navodno bolje čuvano nego Bijela kuća. To ne iznenađuje, pomisli Brvson bijesno. Manning ima veću moć od predsjednika. "Puno bi nam pomoglo kad bismo mogli nabaviti nacрте zgrade", rekao je Brvson nakon što su on i Elena pregledali gomile članaka fotokopiranih u javnoj knjižnici i skinutih s Interneta. "Samo kako?" "Navodno su pohranjeni u gradskoj vijećnici, zauzimaju sedam

ladica. Zaključani i pod lokotom. Ali ja imam snažan dojam da su izgubljeni. Ljudi poput Manninga često urede da se kopije osjetljivih dokumenata pohranjene kod gradskih vlasti stave na pogrešno mjesto. A arhitekt, nažalost, živi i radi u Scottsdaleu, u Arizoni. On vjerojatno ima štambiljane originale, ali nemamo vremena letjeti u Arizonu. Dakle, morat ćemo jednostavno ubrzati stvar." "Nicholas", rekla je, okrenuvši se prema njemu s napetošću na licu, "što namjeravaš učiniti?" "Moram ući unutra. To je sjedište zavjere, a jedini način da ih se zaustavi jest suočiti se s njima i biti svjedok." "Svjedok?" "Biti svjedok, promatrati članove. Vidjeti tko su oni, saznati im imena. Slikati ih, snimiti na video. Pustiti dnevno svjetlo u tamu. To je jedini način." "Ali Nicholas, to je kao da se pokušavaš ubaciti u Fort Knox, nije li?" "Na neki je način lakše, na neki opet teže." 457 "Ali je pogibeljnije." "Da, pogibeljnije je. Osobito kad nemamo Upravu kao podršku. Prepušteni smo sami sebi." "Potreban nam je Ted Waller." "Ne znam kako da dođem do njega, kako da ga nađem." "Ako je još živ, htjet će stupiti s nama u kontakt." "On zna kako. Uslužni servisi još uvijek se javljaju na telefonske brojeve, šifrirane poruke uzimaju se i predaju odgovarajućem pozivatelju. Stalno provjeravam, ali još se nije pojavio. On je čovjek koji je vješt u tome da nestane bez traga onda kad to okolnosti nalažu." "Ali pokušati na svoju ruku ući na Manningov posjed - " "Bit će teško. Ali uz tvoju pomoć - tvoju umješnost s računalnim sustavima - možda imamo šanse. U jednom je članku spomenuto da se osiguranje Manningove kuće nadzire i lokalno i iz Systematixova stožera." "To nam zapravo ne pomaže - Systematix je vjerojatno još bolje osiguran nego Manningova rezidencija." Brvson je kimnuo. "Bez dvojbe. Ali ranjiva točka mogla bi biti ta povezanost. Kako bi kuća mogla biti povezana s tvrtkom?" "Sigurna sam da koriste najsigurniju moguću metodu." "A to je?" "Optički kabel. Ukopan je u zemlju i fizički povezuje te dvije lokacije." "Može li se optički kabel prislušivati?" Naglo ga je pogledala, iznenađeno, a zatim joj se polako na licu pojavio smiješak. "Svi misle da je to nemoguće." "A ti?" "Ja znam da je moguće." "Kako znaš?" "Radili smo to. Prije nekoliko godina.

Uprava je razvila nekoliko lukavih tehnika." "Ti znaš kako se to radi?" "Dakako. Potrebna je određena oprema, ali sve se može nabaviti u dobroj trgovini računalnom opremom." Brvson ju je poljubio. "Izvršno. Moram kupiti puno opreme i moram provesti određeni nadzor nad Manningovom kućom i imanjem. Ali prvo moram telefonirati u Kaliforniju." 458 "Tko je u Kaliforniji?" "Tvrtka u Palo Altu s kojom sam poslovao prije, radeći za Upravu u jednoj od svojih uloga. Utemeljio ju je ruski emigrant Viktor Ševčenko, genije za optiku. Ima ugovor s Pentagonom, a nekoć je prodavao podosta neobične, probrane opreme na crnom tržištu, pa sam ga tako upoznao, tijekom međunarodne operacije hvatanja. Nisam ga dirao, nisam o njegovoj djelatnosti izvijestio Pravosuđe, jer sam držao da će biti puno korisniji kao spona koja će nas dovesti do puno veće ribe. Bio mi je jako zahvalan na obzirnosti - a sad je vrijeme za uzvratnu uslugu. Viktor je jedan od nekolicine kod kojih mogu dobiti instrument koji mi je potreban, i ako ga sada uspijem dobiti na telefon, možda će imati baš toliko vremena da ga pošalje zračnim putem tako da ga dobijemo večeras." Brvson je sljedeći sat proveo u obližnjoj državnoj šumi diskretno nadzirući Manningov posjed uz pomoć malenog, ali vrlo jakog dalekozora. Imanje na obali jezera zauzimalo je pet jutara zemljišta. Na drugoj strani bila je daleko skromnija kuća na oko jutru i pol zemljišta. Osiguranje je, barem toliko koliko je Brvson mogao vidjeti, bilo krajnje sofisticirano. Lančano povezana vanjska ograda bila je visoka dva i pol metra, a u nju je bio upleten optički kabel sa sensorima osjetljivim na pomak. Stoga je bilo isključeno penjanje preko ograde ili njezino zasijecanje. Dno ograde bilo je usađeno u beton, što je otežavalo potkopavanje. Ispod površine tla ispred ograde bio je ukopan sustav senzora raspodijeljenog pritiska, također povezan optičkim kablom, koji je otkrivao korake uljeza koji su bili iznad određene težine: pritisak na senzore prekinuo bi protok svjetlosti i uključio alarm. Pored toga, cijelo je područje promatrano putem kamera montiranih na stupove duž ograde. Ulazak tim putem bio je isključen. Ali svaki sustav osiguranja ima svoja ranjiva mjesta. S jedne strane, uz Manningovo imanje prostirala se šuma, u kojoj je

on sada stajao. Bilo je tu i jezero, koje se Brvsonu učinilo najboljim putem za neopaženi ulazak. Okrenuo se prema unajmljenom džipu, skrivenom među drvećem daleko od najbliže ceste. Dok je vozio prilaznom cestom prošao je pokraj malog bijelog kombija koji je skretao prema izlazu na Manningovo imanje. Na njemu je bio natpis Fabulous 459 Food. Ugostitelji koji su bez sumnje pripremali večerašnju gozbu. Promotrio je putnike u kombiju. Još jedna mogućnost upravo se sama nametnula. Trebalo je još obaviti puno sitnih poslova i nakupovati stvari, a vremena je bilo premalo. Brvson je lako pronašao trgovinu sportskog pribora koja se specijalizirala za planinarsku opremu, jer je takvih bilo puno u ovom gradu na sjeverozapadnoj obali. Bila je to velika, dobro opremljena trgovina, koja je udovoljavala i različitim potrebama lovaca, čime je otklonjena potreba da se zaustavlja na još dva mjesta. Ali opremu za ronjenje valjalo je potražiti u drugoj trgovini. Na žutim stranicama pronašao je trgovačku kuću koja se bavila industrijskom zaštitnom opremom i pružala usluge građevinskim tvrtkama, telefonskim kompanijama, peraçima prozora i slično; tu je pronašao točno ono što mu je trebalo: prijenosni električni čekrk, koji je radio tiho pokretan baterijama, koji je bio u laganom aluminijskom kućištu i imao sistem za spašavanje kod kojeg se uže samo pokretalo unatrag - sa šesto sedamdeset i pet metara galvaniziranog čeličnog kabla, napravom za kontrolu spuštanja i centrifugalnim mehanizmom kočnja. U nekoj tvrtki koja drži dijelove za dizala pronašao je upravo ono što je trebao, kao i u jednom skladištu vojne opreme, gdje mu je neki uposlenik preporučio zgodnu streljanu koja se nalazila u blizini. Tamo je za gotovinu kupio .45-kalibarski poluautomatski pištolj od nekog mladog čovjeka prljavog izgleda koji je vježbao njime i koji se složio s Brvsonovim primjedbama o prokletim zakonima o kontroli oružja i o prokletom razdoblju čekanja, posebno kad si samo želiš uzeti nešto za rekreaciju jer ideš na kampiranje izvan grada. Baterije i tanku žicu lako je pronašao u običnoj trgovini tehničke opreme, ali očekivao je da će puno teže pronaći pristojnu trgovačku kuću kazališnom opremom, no prevario se. Tvrtka Hollywood Theatrical

Supplv na aveniji North Fairview prodavala je i iznajmljivala potpunu opremu za korištenje u kazalištima i u filmskoj industriji; hollywoodski studiji i producentske kompanije često su odlazili na sjeverozapad pa im je trebao mjesni opskrbljivač. Sve što je preostalo bio je egzotični predmet iz tajne vojne opreme. Viktor Sevčenko, izumitelj virtualnog katodnog oscilatora, 460 nije se baš rado odvajao od jednoga od njih, ali je popustio kad mu je Brvson dao do znanja da ne postoji zakon o zastari kad se radi o povredama američkog zakona o nacionalnoj sigurnosti. To i pedeset tisuća dolara doznačenih na račun tog znanstvenika-poduzetnika na otočju Grand Cavmans bilo je dovoljno da pristane. Kad se Brvson vratio u Four Seasons, Elena je već kupila što je njoj trebalo. Čak je skinula s Interneta topografsku kartu državnog šumskog područja koje graniči s Manningovim imanjem. Nakon što joj je objasnio što je opazio za svog posjeta području koje okružuje Manningov posjed, upitala ga je: "Ne bi li bilo puno jednostavnije da uđeš kao ugostitelj ili kao cvječar." "Mislím da ne bi. Dobro sam promislio, i računam da cvječare vjerojatno doprate unutra, oni obave svoj posao, i onda ih isprate van. Čak i uz pretpostavku da nekako uspijem ući s njima, na što ne bih računao, bilo bi gotovo nemoguće da potom nestanem u kući - da ne odem s drugima - a da se cijelo to mjesto ne digne na noge." "A ugostitelji - oni ulaze, i ostaju tijekom cijele gozbe..." "Ugostitelji bi mi se lako mogli pokazati korisnima. Međutim, već iz onoga što sam pročitao o Manningovoj sigurnosnoj paranoji, možemo pretpostaviti da će svi uposleni ugostitelji biti provjereni, fotografirani i da će im uzeti otiske prstiju, te da će tek po dolasku dobiti elektronske sigurnosne propusnice. Ući u kuću kao ugostitelj bit će gotovo nemoguće. Unajmio sam čamac; to je jedini način da dospijem tamo." "Ali... ali što onda? Sigurna sam da je i travnjak ispred kuće zaštićen!" "Tu nema dvojbe. Ali iz svega što vidim, to je najmanje osigurana točka ulaska. Što si ti saznala o povezanosti sustava osiguranja između Manningove kuće i Systematixa?" "Treat će mi kombi", rekla je. Američko Ministarstvo poljoprivrede pokraj Seattlea ima garažu u kojoj uposlenici U.S. Forest Servicea s područja Seattlea drže svoja

vladina vozila. Na obližnjem otvorenom parkiralištu bilo je nekoliko malih zelenih kamiona obilježenih šumarskim grbom sa zelenim borom. Osiguranje praktično nije postojalo. 461 Bryson je odveo Elenu u šumu koja graniči s Manningovim imanjem. Na sebi je imala zelene hlače i košulju koje je kupila u nekom vojničkom dućanu, što je bilo najsličnije šumarskoj odori što su mogli naći u tako kratkom vremenu. Još je preostalo četiri sata do vremena koje su odredili kao početak akcije: devet uvečer. Hodali su kroz šumu u blizini visoko sigurnosne lančane ograde koja je obilježavala granicu Manningova posjeda, pazeći da se drže dovoljno daleko od kamera i sustava uzbunjivanja koji se pokreće na pritisak stopala u blizini ograde. Elena je tražila ukopani optički kabel koji je od Manningove kuće prolazio kroz malo područje državne šume. Znala je da je tamo. Manningova kuća nalazila se otprilike pet kilometara od Systematixova stožera, a komunikacijska veza išla je putem optičkog kabla. Tijekom gradnje kuće Manningov je ugovaratelj predao službeni zahtjev Ministarstvu poljoprivrede SAD-a za dopuštenje da se provede samo šest metara optičkog kabla između njegove kuće i javne ceste. U tom je obrascu, koji je bio javni dokument i moglo ga se lako pronaći putem Interneta, spomenuta jedna pojedinost koja je Elenu posebno zaintrigirala: bilo je potrebno postaviti napravu koja se naziva optički pojačavač. Bila je to kutija koja je zapravo služila kao neko pojačalo, da se putem pojača signal, jer se uvijek na velikim udaljenostima dogodi određeno gubljenje signala. Na tom pojačavaču može se lako postaviti prislušni uređaj, ako znaš što radiš. Većina njih ne zna; Elena je sigurno znala. Jedino je pitanje bilo: gdje je linija? Poslije nekoliko minuta otipkala je telefonski broj u Seattlu, broj ugovaratelja koji je naveden u zahtjevu upućenom ministarstvu, onoga koji je postavio kilometre kabla. "Gospodin Manzanelli? Moje ime je Nadya; zovem iz Američkog geološkog instituta. Uzimamo uzorke tla radi ispitivanja kiselosti i htjeli bismo biti sigurni da slučajno ne presiječemo neki optički kabel ovdje..." Kad je objasnila u kojem sektoru državne šume kopa, ugovaratelj je odgovorio: "Isuse Kriste, nemojte! Zar se ne sjećate kakvu smo

gužvu imali s vama zbog kopanja rova kroz državno zemljište?" "Oprostite, gospodine, nisam upoznata - " 462 "Prokleta šumarija to nije dopuštala i gospodin Manning je bio voljan priložiti pola milijuna dolara za nove sadnice i sve to! Ali ne - morali smo provesti nadzemni vod odmah uz ogradu!" "Gospodine, jako mi je žao što to čujem - sigurna sam da bi naš novi upravitelj rado udovoljio zahtjevu gospodina Manninga." "Znate li vi koliki novac Manning daje samo za poreze na nekretnine?" "Barem nećemo oštetiti neku od Manningovih linija. Idući put kad budete razgovarali s njim recite mu da svi mi ovdje u Geološkom institutu cijenimo što je učinio za zemlju." Prekinula je vezu i okrenula se Brvsonu. "Dobra vijest. Upravo smo si prištedjeli više od tri sata vremena." Nešto poslije četiri popodne Pacific Air Fright obavijestio je Brysona da je pošiljka stigla u zračnu luku Seattle-Tacoma. Međutim, pojavio se problem: do Seattlea će je moći dopremiti tek sutra ujutro, jer nema kamiona. "Vi se šalite", zaurlao je Brvson u telefon. "To mora večeras biti u laboratoriju za kontrolu kvalitete, a o tome mi ovisi ugovor od pedeset tisuća dolara!" "Žao mi je, gospodine, ali ako vam možemo nekako pomoći u međuvremenu..." Nekoliko minuta prije šest sati Brvson je unajmjenim teretnim kombijem ušao na terminal Pacific Air Freighta, gdje mu je uz pomoć dizalice i trojice uposlenika koji su se ispričavali u kombi ukrcan stroj težak petsto kilograma. Za jedan sat zašao je kombijem duboko u gusto šumsko područje koje graniči s Manningovim imanjem, stotinjak metara od zelenog šumarskog kamiona. Okrenuo je kamion tako da mu je zadnji kraj gledao prema ogradi, ali ipak dovoljno daleko da ga ne uhvate kamere osiguranja. Otvorio je vrata kombija i postavio stroj tako da je bio izravno okrenut prema Manningovu imanju. Brojna stabla i gusto lišće koje je zakrivalo Manningov posjed i kuću uopće nisu predstavljali problem. Baš nasuprot, pripomogli su kamuflirati napravu ruskog znanstvenika. 463 Zatim je uzeo naprtnjaču punu malih okruglih diskova, povezanih s čahurom za ispaljivanje koja obavi detonaciju kad primi signal s bežičnog odašiljača. Otišao je nekoliko stotina metara kroz šumu, natrag prema glavnoj cesti.

Zatim je, šecuci duž vanjskog ruba imanja, izvan vidokruga kamera i bez opasnosti da nagazi na sustav otkrivanja pomoću pritiska stopala, počeo bacati diskove preko ograde, jedan po jedan, pedesetak metara jedan od drugog. Patrone su bile tako male da neće privući pozornost. Ako bi tko nadzirao kamere - što je bila mala vjerojatnost, jer su kamere uglavnom tamo zato da posuže kao oči u slučaju da se uključi neki od alarma na ogradi - vidio bi samo nezatno zamućenje, nešto što je možda ispustila ptica, možda kakvog kukca. Ništa što bi moglo privući pozornost. U prostoru za teret zelenog šumarskog kamiona Elena je brzo spojila svoja pomagala. Njezino prijenosno računalo sada je bilo povezano s optičkim pojačavačem putem šestmetarskog kabla koji je išao ispod kamiona, prekriven zemljom i lišćem, ravno u spojnu kutiju. Postavila je napravu za prislušivanje, najprije samo slušajući i promatrajući, ne odašiljući ništa. Pripremila je puno softvera, i komercijalnog i onog koji je napisan za tu prigodu. Napravila je ono što se zove "nevidljivo skeniranje" kako bi provjerila sustav i ustanovila koja se vrsta softvera za provjeru upada u sustav koristi; ubacila je već prije napisanu skriptu koja će preopteretiti sustav neočekivano velikom količinom podataka stvorit će "buffer overflow", zagušenje međuspremnika podataka. Potom je pokrenula program za pretraživanje mreže kako bi označila sustave u sigurnosnoj mreži i saznala koja se vrsta mrežnog prometa šalje i prima te kako izgleda osnovna struktura. U samo nekoliko trenutaka zavladała je računalima, kako vole reći hakeri. Iako nije bila haker, još si je davno dala u zadatak da nauči hakerski zanat, kao što dobar terenski operativac nauči metode provalnika, tehnike provaljivanja u sefove. Obuka se isplatila. Bila je unutra. Petmetarski aluminijski ribarski čamac bio je opremljen izvanbrodskim motorom Evinrude od četrdeset konjskih snaga. Brvson se 464 brzo kretao preko jezera, lagano udaran valovima. Zvuk je bio minimalan, a vjetar ga je odnosio s Manningova imanja. Čim je ugledao red svijetlonarančastih plutača koje su obilježavale zaštićene vode ispred Manningova pristaništa i travnjaka ispred kuće, smanjio je brzinu te ugasio motor, koji je zakašljao i utihnuo.

Teoretski je mogao projuriti preko reda plutača, ali je morao pretpostaviti, mada to nije sa sigurnošću znao, da Manning ima na tom mjestu neku vrst osiguranja radi otkrivanja nepozvanih plovila. Već je odavde mogao vidjeti kuću, osvijetljenu reflektorima, nisko položenu i privijenu uz brijeg. Veći dio zgrade bio je pod zemljom, što ju je činilo skromnijom nego je zapravo bila. Bacio je sidro, kako bi čamac ostao na mjestu u slučaju bijega, ako bude toliko sretan da uzmogne pobjeći. Reкао je Eleni, uvjeravao ju je, da njegov plan uključuje izlazak, ali to nije bila istina; pitao se je li ona u sebi u to posumnjala. Pobjedit će i preživjeti ili izgubiti i poginuti. Nije bilo sredine. Brzo je počeo skupljati svoju opremu. Iako je trebao biti što lakši radi kretanja, morao se i pripremiti za desetke raznih prepreka koje jednostavno nije mogao zanemariti, što je značilo da treba ponijeti svu silu opreme. Bilo bi žalosno upropastiti operaciju jer nemaš odgovarajući provalnički alat. Njegova taktička oprema bila je natrpana različitim oružjem, uredno složenom odjećom i drugim predmetima, sve u hermetički zatvorenim plastičnim vrećicama. Uspostavio je radiovezu s Elenom putem pouzdanog dvosmjernog dojavljivača. "Kako ide?" "Dobro." Glas joj je bio jak i razgovijetan, i djelovala je živahno. "Oči su otvorene." Uspjela je probiti se u videonadzor putem optičkog linka. "Koliko daleko mogu oči vidjeti?" upita Brvson. "Ah, ima jasnih područja i područja koja nisu tako jasna." "Sto nije tako jasno?" "Privatni, stambeni dio i slično. To se, izgleda, nadzire na licu mjesta." Mislila je da kamere u dijelu kuće koji nije za javnost nisu nadzirane iz Sistematrixova stožera, nego iz Manningove kuće. Manning je očito želio barem neki privid privatnosti. "To nije dobro." 465 "Istina. Ali ima i dobrih vijesti. Ima nekih dobrih repriza na TV-u." Pronašla je jučerašnju videosliku i iznašla način kako da je ponovno prikaže na sustavu videonadzora kao da je današnja. "To je izvrsna vijest. Ali pričekaj dok ne bude dovršen prvi stadij. Dobro sad. Javit ću se ponovno nakon kupanja." Lagani crni kostim od nomexa koji je odabrao za ulazak u rezidenciju upijao je vodu, pa je preko njega obukao ronilačko odijelo. Bilo mu je prevruće, ali će ga hladna voda uskoro

rashladiti. Preko prsluka prikopčao je kompenzator plovnosti na napuhivanje, koji je već bio spojen na bocu sa zrakom, namjestio je kopče za brzo oslobađanje, namjestio je pojas s utezima, navukao silikonsku masku za ronjenje, a u usta stavio drugostupanjski regulator. Nakon što je još jedanput brzo provjerio opremu, kleknuo je uz rub čamca i zaronio, glavom prema dolje. Pljusnuo je u vodu i potom plutao po površini jezera. Pogledao je uokolo, orijentirao se i stao ispuštati zrak iz odijela. Polako je utonuo pod površinu, a voda je bila hladna i bistra kao kristal. Dok je uranjao, zapazio je da voda postaje sve blatnjavija i mutnija. Zaustavio se da ujednači pritisak zraka i osjetio je kako su mu se uši otčepile. Kad je dostigao dubinu od nekih dvadesetak metara, mogao je vidjeti samo pet-šest metara ispred sebe. To nije bilo dobro; morat će napredovati pažljivo i polako. Osjetivši bestežinsko stanje, počeo je roniti prema obali. Osluškiavao je neće li čuti raspoznatljiv duboki ton sonarnog uređaja, ali čuo je samo tišinu - što je s jedne strane bilo ohrabrujuće, ali s druge izazivalo napetost: ta mora postojati neki sustav osiguranja na ovom mjestu. A onda ga je ugledao. Najviše tri metra ispred njega, izvijajući se kao neki morski grabežljivac, plutala je mreža. Ali nije to bila obična mreža. Bila je to podvodna sigurnosna prepreka s alarmom. U mrežnu strukturu bio je upleten optički kabel i optički umeci koji su formirali alarmne zone, zapravo senzori povezani s elektronskim kontrolnim jedinicama putem optičkih komunikacijskih kabela. Bio je to neobično sofisticiran sustav za otkrivanje uljeza, koji se koristio za zaštitu mornaričkih vojnih položaja. 466 Mreža je obješena na niz plovaka, a pomoću utega usidrena na dno jezera. Nije ju, dakako, mogao preplivati i nije ju mogao razdrijeti a da se ne uključi alarm. Ispustio je zrak iz svog kompenzatora plovnosti sve dok nije stajao na dnu jezera, zatim je prišao mreži i pregledao je. Već se susreo s nečim sličnim u Šri Lanki i znao je da lažni alarmi nisu ništa neuobičajeno. Mreža se zna otrčati ili raskinuti, jer je voda neprestano pomiče, a podvodna stvorenja, ribe ili rakovi, mogu se provlačiti kroz nju, uplesti se i čak oštetiti kablove. U svakom slučaju, nije savršen sustav. Ali nije mogao riskirati i dopustiti da se

uključi alarm. Osoblje Manningova osiguranja večeras je osobito bilo u stanju najveće pripravnosti. Vjerojatno bi reagirali na svaki alarm. Postao je svjestan da ubrzano diše, što je bila reakcija na strah, a zbog toga se osjećao nelagodno jer nije mogao doći do daha, kao da ne može napuniti pluća; osjetio je trenutačnu paniku. Na trenutak je zatvorio oči i prisilio sam sebe da bude miran dok mu se dah nije povratio. Ovo je napravljeno za čamce, za podvodna plovila, a ne za ronioce i plivače. Spustio se na koljena i pregledao utege koji su držali mrežu priljubljenu uz dno. Dno jezera bilo je muljevito, a blatnjava se naslaga dizala čim bi je dotaknuo. Upro se u mulj i počeo kopati po njemu koristeći se rukama kao lopatama. Posvuda oko njega podigao se oblak i voda se pretvorila u mulj. Brzo i s izrazitom lakoćom iskopao je poduži jarak ispod dna mreže, kroz koji se mogao provući izvijajući se i kližući se. Kad je prošao, gibanje vode zamreškalo je mrežu sa sensorima. Ali to nije moglo biti dovoljno da se oglasi alarm: voda u jezeru ionako se stalno giba. Bio je sad na drugoj strani, u Manningovim vodama. Ponovno je oslušnuo čuje li se duboki ton sonarnog sustava, ali nije čuo ništa. A što ako griješim? Ako griješim, pomislio je, uskoro ću saznati. Nagaðanje sad ne bi pomoglo. Ronio je prema naprijed imajući samo jedno na umu sve dok nije došao do stupova ispod pristaništa, koji su bili obrasli algama. Obišavši pristanište do njegova udaljenijeg dijela, gdje se, znao je, nalazilo spremište za čamce, prilazio je sve bliže, a voda je postajala sve plića; sada je stopalom dodirnuo dno, a površina vode bila mu je 467 samo pola metra iznad glave. Potpuno je ispustio zrak i hodao po dnu jezera sve dok mu glava nije izronila iz vode i dok nije bio izravno ispod pristaništa. Skinuo je masku, osluhnuo, obazro se okolo dokle god je mogao dohvatiti pogledom, i bio je zadovoljan jer nikoga nije bilo na vidiku; zatim je otkopčao i skinuo kompenzator plovnosti te bocu sa zrakom i cijevi, i svu ronilačku opremu smjestio sigurno na široku potpornu gredu. Nadao se da će tu ostati u slučaju da je opet bude trebao. Ako budem imao tu sreću. Zatim se uspeo na pristanište. Spremište za čamce zaklanjalo mu je pogled prema kući, ali je isto tako poslužilo da ga sakrije od svakoga tko je možda

gledao kroz prednje prozore. Travnjak je bio mračan. Jedino osvjetljenje dopiralo je iz kuće s visokih prozora nadsvođenih lukom. Sjedeći na rubu pristaništa, skinuo je prsluk i ronilačko odijelo, a prsluk ponovno obukao preko crnog kostima od nomexa. Jedno po jedno vadio je oružje i druge instrumente iz prsluka, izvadio ih iz njihovih plastičnih vrećica i ponovno ih spremio. Puzao je po cijelom pristaništu i ustao na noge tek kad je došao do spremišta za čamce. Bilo je mračno i, čini se, prazno. Ako je pogriješio, u jednom od prednjih džepova na prsluku imao je mali .45-kalibarski pištolj sa skraćenom cijevi. Izvukao ga je i držao u ruci dok je hodao prema travnjaku. Do sada ide dobro. Ali još je toga bilo pred njim, puno toga, a mjere osiguranja sigurno će postajati sve veće kako se približava samoj rezidenciji. Nije se smio opustiti. Izvukao je crnu pletenu kapu i navukao je preko glave. Iz nekog drugog džepa na svom prsluku izvadio je metaskop, jednogled s noćnim očanikom za otkrivanje infracrvenog svjetla, te ga stavio na desno oko. Odmah je vidio zrake. Cijeli je travnjak bio njima ispresijecan. Bili su to senzori za otkrivanje pokreta, vjerojatno povezani s infracrvenim kamerama. Svatko tko hoda travnjakom prekinuo bi zraku i pokrenuo alarm. Ali zrake nisu išle niže od metra iznad tla, kako alarm ne bi pokretale manje životinje. Psi? Moguće. Ali bilo je isto tako moguće da postoje i psi čuvari, mada nije ni jednoga ni čuo ni vidio. 468 Metaskop je imao i napravu za montiranje na glavu, čime se oslobađa ruke. Trebat će mu slobodne ruke. Pričvrstio je jednogled, postavivši ga na oko. Sad će moći prijeći travnjak izbjegavajući infracrvene zrake. Ali kad se spustio na ruke i koljena da bi puzao ispod razine najniže zrake, začuo je nešto zbog čega se ukočio. Duboki cvilež, pseće rezanje. Podigao je pogled i vidio kako nekoliko pasa kaska livadom, sve brže i brže. Nisu to bili kućni psići, nego dobermani. Zašiljenih glava, trenirani, opaki. Osjetio je kako mu se želudac stisnuo. Bože dobri. Galopirali su, ukrućenih nogu, poput konja, divljački, promuklo lajući i keseći zube. Bili su, kako je procijenio, na udaljenosti od dvadesetak metara, ali brzo su se približavali. Izvadio je iz prsluka pištolj s omamljujućim sredstvom; srce mu je

lupalo, naciljao je i opalio. Četiri kratka trzaja i kratkodometni je pištolj pomoću ugljičnog dioksida izbacio desetcentimetarske strelice s omamljujućim sredstvom; prva je promašila, a ostale tri pogodile su cilj. Bio je to tih posao: dva su psa gotovo u isti tren pala na tlo, a najveći je nastavio nestabilnim korakom još dva-tri metra, a onda se i on zateturio i pao. Svaka je injekcija sadržavala deset kubika neuromuskularnog onesposobljavajućeg sredstva na bazi fentanila, koje je imalo trenutačno djelovanje. Teško je disao, drhteći protiv svoje volje. Iako je bio pripravljen na tu mogućnost, zamalo je uhvaćen nespremnim bez pištolja sa strelicama i bez .45-kalibarskog pištolja; za samo nekoliko sekundi mogao je biti opkoljen i osjetiti snažne ralje na grlu i preponama. Ležao je na rosnoj tratini i čekao. Možda ima još pasa, drugi val. Lavež je možda privukao pozornost stražara. To je bilo moguće. No čak i najuvježbaniji psi znaju napraviti lažnu uzbunu; budući da je lavež prestao, pozornost se može usmjeriti nekamo drugamo. Trideset, četrdeset pet sekundi tišine. Crni kostim od nomexa i crna kapa omogućavali su mu da se stopi s tamom. U blizini nije bilo više pasa; u svakom slučaju, nije više mogao čekati. Prema državnim propisima o gradnji, na travnjaku je trebalo biti nekoliko otvora s rešetkama, kao ventilacija podzemnog parkirališta koje je bilo odmah ispod. U jednom od izvještaja čitao je o problemima koji su se pojavili prilikom gradnje kuće. Izvještaj je ukazivao na mali rat koji se vodio s građevinskim inspektorom oko smještaja garaže, koju se svagdje i s raz 469 logom naziva špiljom šišmiša, jer Manning i njegovi gosti u nju ulaze preko pristupne rampe koja je duboko u brdu s druge strane kuće. Popustivši pred žestinom javnih pogleda, Manning je napravio ustupak i dodao cijevi za ventilaciju, s nenametljivim otvorima na travnjaku ispred kuće. Brvson je nastavio puzati preko travnjaka, krećući se ulijevo, pazeći da ostane ispod najniže zrake usmjerenog infracrvenog svjetla. Nije vidio ništa. Puzao je ravno naprijed još neka tri metra uz malu kosinu prema kući, a onda ju je osjetio: čelična rešetka otvora za ventilaciju. Uhvatio je rešetku, pripremio se da je otkračuna, ali popustila je nakon nekoliko trzaja. Otvor nije bio velik, možda

trideset pet sa sedamdeset centimetara, ali za njega je to bilo dovoljno da može ući. Jedino je pitanje bilo, koliko je dubok otvor? Unutarnji zidovi ventilacijskog otvora bili su od glatkog betona, nije bilo ništa za što bi se mogao uhvatiti, nikakvih držača. Nadao se lakšem silasku, ali se ipak pripremio za ovakvu situaciju. Tijekom dvadeset godina terenskih operacija naučio je pripremiti se na najgore; bilo je to jedino jamstvo uspjeha. Okvir na otvoru u kojem je ležala rešetka bio je čeličan; barem je to bilo nešto što je pružalo olakšanje. Gledajući u otvor noćnim oćanikom uvjerio se da tamo nema infracrvenih zraka. Konačno je uklonio s glave napravu za noćni oćanik, koja ge ja počela neugodno bockati i spremio ju je u džep. Izvadio je dvosmjerni radioprijamnik i javio se Eleni. "Ulazim", rekao je. "Otpoćni s efektima. Prvi stupanj paljenja." 470

32 Čuvar je zapanjeno zurio u sliku. "Johne, pogledaj ovo." Soba u kojoj su sjedili bila je okrugla, a glatki zidovi bili su prekriveni nizom monitora, koji su prikazivali ćitav mozaik slika. Svaki pravokutnik prikazivao je sliku s druge kamere. Drugi ćuvar u kontrolnoj sobi okrenuo se na stolici i dobro pogledao. Nije bilo dvojbe. Na granici imanja izbio je požar. Kamere 16 i 17, koje su bile smješćene na zapadnom dijelu vanjske ograde, prikazivale su plamen koji se podizao iz šume uz gust dim. "Sranje", reće drugi ćovjek. "To je prokleti požar. Neki je prokleti kampist sigurno bacio opušak u šumu i izazvao požar koji se širi!" "Kakav je protokol? Ovo prije nikada nisam imao." "A što misliš, šupćino? Sve po redu. Najprije nazovi vatrogasce. Onda obavijesti Manninga." Ćim je Brvson dao znak, Elena je pritisnula gumb na malom bežićnom odašiljaću, koji je odaslao signal i odmah upalio detonatore koje je Brvson spojio s dvanaest kazališnih zapaljivih naboja i ćetiri cijevi za izbacivanje plamena. Zapaljivi naboji, koji su bili meću lišćem i niskim grmljem, odmah iznad vanjske ograde Manningova imanja, odmah su počeli izbacivati gusti dim, oblake sivog i crnog dima nalik gljivama; cijevi za izbacivanje plamena bacale su plamen do tri metra u zrak, u trajanju od samo nekoliko sekundi. Brvson ih je tako namjestio da se pale jedna po jedna, što je izazivalo ućinak kao da se požar divlje širi. Bili su to rekviziti, specijalni efekti koji se

koriste u kazališnim i 471 filmskim produkcijama za oponašanje vatre. Uvjerljivi su, ali bezopasni, i ne izazivaju požar. Nije imao namjeru zapaliti državnu šumu; za to nije bilo potrebe.

“Vatrogasna jedinica u Seattleu, izvolite.” “Ovdje osiguranje s posjeda Gregsona Manninga. Odmah dođite - imamo veliki požar koji je buknuo, čini se, u državnoj šumi - “ “Hvala, već smo na putu.” “Sto?” | “Već smo obaviješteni.” “Zar jeste?” “Da, gospodine. Javio je netko od vaših susjeda. Situacija je, čini se, prilično ozbiljna. Savjetujemo odmah potpunu evakuaciju zgrade.” “To ne dolazi u obziri Gospodin Manning je upravo na izuzetno važnoj svečanoj sjednici, s uzvanicima koji su pozvani sa svih strana svijeta, važnim uzvanicima - “ “Onda tim prije, gospodine, morate evakuirati svoje važne uzvanike”, prekinuo ga je telefonist. “I to odmah!” Radeći najvećom brzinom, Brvson je zakačio kompaktni mehanički čekrk na čelični okvir na vrhu ventilacijskog otvora. Dvostruku zapornu kuku na kraju galvaniziranog čeličnog kabla prikopčao je na alku, koja je bila zakvačena na opremu za podizanje cijelog tijela ušivenu u prsluk. U prijenosni čekrk bila je ugrađena naprava za kontrolirano spuštanje, koju je mogao kontrolirati sam korisnik, sa zupcem za samozaviranje koji bi stisnuo kabel kad ga se povuklo preko motovila snabdjevena oprugom, čime se regulirala brzina spuštanja. To mu je omogućilo da se spušta niz šahtu polako, metar po metar. Kad se malo spustio, dohvatio je rešetku i vratio je na mjesto, pritisnuvši je na kućište čekrka od tvrde crne termoplastike, koje se neće zamijetiti s udaljenosti. Zatim se nastavio spuštati u mračan, naizgled beskrajan okomiti tunel. Učinilo mu se da u daljini čuje cvrkutave vatrogasne sirene; reagirali su brže nego što je očekivao. Dok je nastavljaio svoj spust metar po metar, razmišljao je o tome kako će ući u zonu najjačeg nadzora. Lažni požar izazvat će posvuda uzbunu i privući dragocjene resurse Manningova osoblja iz osiguranja. Pozornost će se 472 usmjeriti na opasnost od širenja šumskog požara, što izaziva daleko neposredniju zabrinutost od nekog teoretskog potajnog ulaska u kuću. Ako Brvson slučajno i pokrene kakav alarm, to će se pripisati dolasku vatrogasaca na

imanje. Zavladat će zbrka, kontrolirana panika: idealni paravan za njegov ulazak. Brvson je pazio da dimne naboje postavi dovoljno daleko od Elenina kamiona, kako njezina prisutnost ne bi izazvala sumnju; ipak, treba biti pripravna odgovoriti na pitanja. Brvson je bio uvjeren da će se moći s time nositi. Kako se kabel nastavio odmatati sa specijalno dizajniranog koloturnika koji je bio daleko gore, Brvson se čudio velikoj udaljenosti, zapanjujućoj dubinil Kad je ugledao crvenu oznaku koja je ukazivala da se bliži kraj kabla, znao je da je sišao na dubinu od nekih sedamdeset metara, što je i bila maksimalna dužina kabla. Konačno, kabel se zaustavio uz trzaj. Pogledao je dolje; preostalo je još oko dva metra. Skočio je na uglačani betonski pod i čučnjem ublažio pad. Ostavio je uže da visi, ako bi mu opet zatrebalo. Kapetan Matthew Kimball iz Vatrogasne jedinice u Seattleu, Afroamerikanac impozantne visine i obujma, ukopao se s obje noge pred Manningovim šefom osiguranja, nabijenim muškarcem u plavom sakou po imenu Charles Ramsev, koji je bio samo nekoliko centimetara niži. "Nema nikakvih dokaza o bilo kakvom požaru", rekao je vatrogasac. "Pa, dvojica mojih ljudi vidjela su ga na kamerama", odgovori Ramsev prkosno. "Jeste li ga vi vidjeli svojim očima?" "Ne, ali - " "Je li netko od vaših ljudi vidio vatru vlastitim očima?" "To ne znam. Ali kamere nisu lagale." "E pa netko je pogriješio", gundđao je kapetan Kimball, okrenuvši se natrag svojim ljudima. Charles Ramsev pogledao je čovjeka iz osiguranja koji je bio pokraj njega, a pogled mu se suzio: "Želim da se prebroji sve vatrogasce koji su ušli na imanje", ispalio je. "Ovdje je nešto sumnjivo." 473 Brvson se našao u prostranoj garaži čiji je pod bio betonski, izglačan do mramornog sjaja. Ovdje je sigurno bilo više od pedeset vozila: starinskih automobila, za ljubitelje - Duesenberg, Rolls Royce, Bentley, klasičnih Porsche. Svi su bili Manningovi, bio je siguran u to. Na drugom kraju bilo je dizalo, koje je vodilo u kuću, koja je bila ravno gore. Pritisnuvši gumb za govorenje na svom dvosmjernom komunikatoru, Brvson je rekao tiho. "Je li sve u redu?" Elenin glas bio je slab, ali čujan. "Jest. Otišla su sva vatrogasna vozila. Plamen i dim razišli su se prije nego što su stigli, i nije ostao nikakav trag." "Kao što smo planirali. Sada,

čim se sva vanjska aktivnost vrati u normalu, prikaži... reprizu.” Bilo je preriskantno prikazati jučerašnju sliku nadzora sve dok je postojala vanjska aktivnost, jer bi njezinu odsutnost opazio svatko tko promatra monitore. “A čim budem u kući, trebat ću te da me radiovezom stalno vodiš kroz minska polja.” Brvson je postao svjestan nekog pokreta u sjeni s lijeve strane, nekog pomaka među redovima automobila. Okrenuo se i ugledao čuvara u plavoj jakni s uperenim pištoljem. “Hej!” povika čuvar. Brvson se naglo okrenuo i sakrio čuvaru, a zatim se bacio na pod. Pištolj je opalio i pucanj je odjeknuo u bezdanu. Metak je pogodio beton nekoliko centimetara iznad njegove glave, odbio se i zazvečao negdje na podu. Brvson je izvukao svoj kalibar .45, naciljao u djeliću sekunde i opalio. Čuvar je pokušao izbjeći metak, ali ga je pogodio u prsa. Zaurkao je i savio se. Brvson je ponovno opalio, i čovjek je pao. Brvson je potrčao do njega. Čuvareve oči bile su širom otvorene, pogled ukočen, a lice iskrivljeno i ukočeno od bola. Na reveru njegova sakoa bila je prikopčana propusnica osiguranja. Brvson ju je uzeo i pomno promotrio. Sustav osiguranja u kući bio je razdijeljen na zone, zaključio Brvson, a kontrolirao ga je sustav uvjetnog pristupa. Ulaz u svaku zonu opremljen je proksimalnim skenerom, nalik električnim očima na vratima supermarketa koja se automatski otvaraju kad netko pristupi. Skenira se propusnica osiguranja koju se nosi na gornjem džepu košulje ili sakoa, nevidljivo računalo uočava identifikacijski broj nositelja i njegovu lokaciju te vrijeme i datum, te provjerava koja je razina pristupa toj osobi dopuštena. Neovlaštenim osobama vrata se neće otvoriti, a oglasit će se alarm. Tako je sustav mogao sve vrijeme pratiti gdje se tko nalazi. Ali Brvson je znao i to da za zavaravanje osiguranja kako bi se ušlo u kuću nije dovoljno samo ukrasti čuvarevu propusnicu. Ili je tu bio još neki dodatni, biometrijski sustav - otisci prstiju ili otisci šake, skeniranje očne mrežnice i slično - ili je osoba koja traži ulaz trebala unijeti šifre. Tako je čuvareva propusnica zapravo mogla biti potpuno beskorisna za ulazak u kuću. Otkrit će to uskoro. Dizalo ga je vodilo u kuću, bio je to jedini put. Potrčao je prema njemu. Morao se sada brzo kretati, jer gdje je jedan stražar, tu su i drugi;

ako ubijeni čuvar ne odgovori na rutinski poziv radijem, to će izazvati uzbunu - a tu se uzbunu ne bi moglo prikriti diverzijskim mjerama. Vrata dizala bila su od izglaćanog čelika, a pozivni gumb i tipke s brojevima bili su na zidu pokraj njih. Pritisnuo je gumb, ali nije zasvijetlio. Ponovno je pritisnuo, i ponovno nije bilo odgovora: da bi se dozvalo dizalo, trebalo je utipkati šifru - vjerojatno niz od četiri broja. Ukoliko se šifra ne unese, pozivni gumb ne funkcionira. Značka osiguranja koju je uzeo čuvaru i prikopčao je na svoj prsluk ovdje neće pomoći. Pregledao je zidove oko dizala i potražio skrivene kamere. Bilo je gotovo sigurno da su ovdje bile kamere osiguranja, ali Elena ih je nasamarila tako što je u sustav ubacila jučerašnju sliku. Da iz nekog razloga to nije mogla učiniti ili je imala razloga vjerovati da njena varka ne funkcionira, već bi mu to javila radijem. Ona je za njega gledala i slušala; morao se osloniti na njezinu temeljitost, njezinu umješnost. I oslonio se, kao i uvijek. Vrata dizala mogla su se, dakako, otvoriti nasilno i pomoću željezne poluge, ali to bi bila pogreška. Suvremena dizala, čak i ona najjednostavnije tehnologije, pokreću se pomoću elektronike, kao i toliko toga drugog danas. Provaljivanje u dizalo sjekirom ili polugom prekinulo bi elektronski krug u dizalu i dizalo se ne bi moglo pokretati. Dok su god neka vrata na okomitom tunelu otvorena, dizalo se ne može kretati. To je sigurnosna karakteristika gotovo svih dizala koja se ugrađuju zadnjih godina. A ako se dizalo ne bi pokretalo, Brvson bi privukao pozornost osoblja osiguranja. Iako je dosad već mogao 475 biti unutra, nije htio pokrenuti neki alarm i tako na sebe skrenuti pozornost osiguranja. Učinkovit tajni ulazak zahtijevao je prikrivanje tragova. Zbog toga je ponio posebni alat, četverobridni ključ koji koriste ovlašteni serviseri dizala za otvaranje vrata u hitnim slučajevima. Bio je to ključić od nehrđajućeg čelika dugačak petnaest centimetara, a širok centimetar, plosnat, s koljenom na vrhu. Umetnuo ga je s gornje strane vrata od izglaćanog čelika, s unutrašnje strane dovratka, tankog čeličnog okvira oko vrata, i okrenuo ga udesno. Desetak centimetara unutar okvira i iznad desnih vrata nalazila se mehanička brava. Ključić se lagano kretao sve dok nije naišao na

zapreku, istureni pravokutnik brave. Zglobni produžak ključica kliznuo je udesno, gurnuvši i bravu udesno, i vrata su se glatko otvorila. Iz mračnog, praznog otvora srnuo je hladan zrak. Kabina dizala bila je negdje na gornjem katu. Brvson je uzeo malu halogenu svjetiljku i osvijetlio otvor, pokrećući malen krug svjetla s jedne na drugu stranu, gore i dolje. Nije ga ohrabrilo to što je vidio. To nije bilo konvencionalno rezidencijalno dizalo na vitlo niti na potezanje, s kablovima i protutezima. To je značilo da se nije mogao poslužiti kablovima da se po njima uspne planinarskom metodom - jer ih nije bilo! Sve što je bilo u otvoru obloženom čelikom bila je velika klizna staza s desne strane po kojoj se kretalo dizalo pomoću hidrauličkog tlaka. A ta je klizna staza bila kliska, dobro podmazana; po njoj se nije mogao uspeti. Očekivao je najgore, i to je dobio. Elena je već pronašla pohranu prijašnjih slika nadzora. Bila je u "flash" memoriji baze podataka u Systematixu i do nje se ovim sustavom moglo lako doći. Bile su tu pohranjene digitalizirane videosnimke zadnjih deset dana nadzora, svaka označena datumom, a zatim dalje razdijeljene po sektorima. Trebalo je samo pronaći kopiju jučerašnje videosnimke i preimenovati je u današnji datum. Potom ju je ubacila u sustav videonadzora. Osiguranje je sada umjesto živih slika gledalo jučerašnje, snimljene u točno isto doba dana, samo dvadeset četiri sata ranije. Dakako, to će vrijediti samo za kamere jedan do osamnaest, 476 koje su postavljene vani i na nekim unutarnjim područjima na kojima je kretanje slabo ili nikakvo. U stražnjim džepovima Brvsonova prsluka bile su male, lagane magnetske hvataljke koje su se obično koristile kod ispitivanja mostova i spremnika, kao i kod podvodnog pregleda trupa broda i naftnih postrojenja na moru. Navukao je na svaku čizmu po jednu, a zatim i na ruke, i počeo se penjati, verući se polako po glatkom čeličnom zidu. Podizao je i spuštao ruku po ruku i nogu po nogu, krećući se prema gore korak po korak. Bio je to naporan i spor uspon, Dok se penjao, sjetio se udaljenosti koju je prošao dok je ulazio u garažu: preko sedamdeset metara, i to od razine tla, od kuće prema dolje. Dizalo se moglo zaustaviti barem na jednoj ili dvije podzemne

razine, ali on je trebao doći do glavne razine zgrade. Barem je, pomoću halogene svjetiljke, vidio prvo podrumsko stajalište dizala. Sve vrijeme bio je svjestan da bi netko mogao pozvati dizalo na parkiralište i da bi se ono tada brzo počelo spuštati prema njemu; u takvom slučaju, ako brzo ne oslobodi magnetske hvataljke i ne priljubi se u pedesetak centimetara širok prostor između otvora i kabine dizala, bit će na mjestu mrtav. Zato je morao neprestano paziti neće li čuti zvuk pokretanja postrojenja. Sada je preostalo samo još oko tri metra do razine označene oznakom JEDAN, na kojoj se, previsoko, zaustavilo dizalo. Previsoko, ali ne i neočekivano. Brvson se kretao postrance, pomičući ruke i noge jednu po jednu, sve dok nije bio izravno ispod kabine. Zatim se postupno okrenuo te položio ruke, jednu po jednu, uz metalni zveket, na donji rub čelične kabine. Sad je visio sa same kabine, dok su mu noge mlatarale praznim prostorom bezdana. Pogledao je dolje na trenutak, što je bila greška: dolje je bilo osamdesetak metara praznog prostora koji je završavao betonskim dnom. Kad bi nešto pošlo po zlu, kad magnetske hvataljke ne bi dobro funkcionirale, bio bi gotov. Nije bio akrofobičan, ali nije bio ni imun na prolazan osjećaj straha. Nije bilo vrijeme za usporavanje, pogotovo što je svakog trena netko mogao pozvati dizalo. Krećući se što je brže mogao, počeo se uspinjati postrance uz kabinu, pritiješnjen između kabine i čeličnog zida otvora, gdje je imao samo nekoliko centimetara prostora za pomicanje. 477 Samo da se ne pomakne, pomislio je. Samo da se ne pomakne, da ga netko ne pozove. Ne sada, ne u ovom trenutku. Kad je došao do vrha kabine, odmorio se na trenutak, skinuo hvataljke i ponovno ih spremio u džepove svog prsluka. Zatim se objesio preko kabine, dohvatio bravu na vrhu s unutarnje strane vrata i okrenuo je ulijevo. Vrata su se otvorila. A što ako je netko s druge strane? Nadao se da nije, ali je i na to bio pripravan. Pogledao je dolje u slabo osvjetljeno, elegantno opremljeno predvorje u, čini se, glavnom dijelu kuće. Pogledao je dolje i nije vidio nikoga u blizini, a zatim se uhvatio za čeličnu gredu u okviru vrata i spustio dolje, na ulašteni mramorni pod. Upalilo se svjetlo, prigušeno osvjetljenje iz nekoliko fenjera na

zidu, vjerojatno aktivirano čuvarevom značkom. Bio je unutra. Dvojica muškaraca u kontrolnoj sobi osiguranja obavljali su, po zamornom popisu, redovitu provjeru osiguranja koju su obavljali bezbroj puta na dan. "Kamera jedan?" "Čisto." "Kamera dva?" "Čisto." "Kamera tri?" "C - čekaj, da, čisto." "U čemu je problem?" "Mislio sam da sam vidio neki pokret kroz veliki prozor, ali to je samo kiša." "Kamera četiri?" "Charlie. Čekaj malo. Isusa ti, pa zaista pada - kao i jučer. A bilo je krasno vrijeme, sunčano, kad mi je počela smjena. Vrijeme u Seattleu je zaista usrano. Mogu li otići na kratku pauzu?" "Pauzu?" "Da, došao sam s Mustangom koji ima krov na spuštanje i ostavio sam ga otvorenog." 478 "Nisi parkirao u podzemnoj?" "Malo sam zakasnio", priznao je čuvar smeteno. "Pa sam parkirao vani. Samo da otrčim tamo i podignem krov prije nego što se uništi koža." Charles Ramsav, šef osiguranja, razdraženo uzdahne. "Kriste, Bain, da si došao na vrijeme... dobro, uzmi pauzu, ali kratku." Uz lupanje srca zbog napora i zbog napetosti, hitro se uspravio i okrenuo natrag prema otvoru dizala pod kojim je zjapio ponor. Prišao je i pažljivo posegnuo prema bravi da zatvori vrata, svjestan dubine mračnog otvora. Pad bi bio fatalan. Čudno, ali tek sad kad je bio vani u potpunosti mu je to došlo k svijesti. Pokret je bio gotovo nezamjetan, brzi treptaj svjetla negdje u krajičku njegova oka. Naglo se okrenuo i ugledao čuvara koji se nadvio nad njega i spremao se oboriti ga na pod. Kad se Brvson svom svojom težinom zaletio u njega, čuvar je zamahnuo da ga udari šakom. Brvson je blokirao udarac i zgrabio čuvara za podlakticu, dok ga je istovremeno udario u leđa čeličnim vrhom čizme. Čuvar je zastenjao, na trenutak se olabavio, a onda je odmah povratio ravnotežu i posegnuo za pištoljem, koji je zapeo u futroli koja mu je bila oko pasa. Učinio je grešku što nije imao spreman pištolj, pomisli Brvson. Iskoristio je taj trenutačni čuvarev propust i snažno ga udario u prepone. Čuvar je zaurlao i ustuknuo možda pola metra od otvora dizala. Ipak, nekako je uspio izvući pištolj, naciljati i pripremiti se da opali. Brvson se bacio ulijevo, zbunivši čuvara, a zatim se okrenuo natrag prema svom neprijatelju i udario ga tako da mu je pištolj odletio iz ruke. "Prokleta kopile", povikao

je čuvar poskočivši unazad, ispruženih ruku, pokušavajući ponovno dohvatiti pištolj; na licu mu se pojavio izraz gotovo gnjevnog iznenađenja kad je shvatio da ispod njega nema poda, ništa što bi zaustavilo njegov pad unazad, s nogama više glave u zrak. Izraz iznenađenja odmah se pretvorio u užas: mahao je rukama i koprcao se nogama po zraku u uzaludnom pokušaju da se uhvati za nešto, bilo što; ispustio je jezovit krik, koji je metalno odzvanjao u otvoru kad je nestao s vidika. Krik je bio dug i neprekidan, i 479 postupno se stišavao i sve više udaljavao kako je čovjek padao, a onda se naglo prekinuo kad je tijelo udarilo u dno. Mladi riđokosi čuvar izašao je iz kuće kroz izlaz za poslugu i našao se nedaleko od vanjskog parkirališta. Pogledao je oko sebe, zbunjen. Prije samo minutu lijevala je kiša - pljusak, isto kao jučer - a sada je bila potpuno bistra i topla noć, bez traga bilo kakvim oborinama. Nema ni traga kiši. Nije bilo lokvica na tlu, čak ni lišće na stablima nije bilo mokro. Prije deset minuta vidio je da lije kiša kao kakav biblijski potop; sada je bila suha, topla noć, bez ikakvih dokaza da je danas uopće padala kiša. "Kakav je ovo vrag...?" uzvikne i zgrabi radioprijamnik te pozove Ramseva u kontrolnu sobu. Ramsev je planuo, što je i pretpostavljao. Letjela je psovka za psovkom, a kad se Ramsev konačno pribrao, počeo je posvuda izdavati naredbe. "Imamo prodor na vanjskoj ogradi", rekao je. "Ubacili su se na korporacijski. Moramo slijediti optički kabel od izlaza van, da vidimo je li gdje prekinut." Znoj je tekao Brvsonu niz lice; njegov crni kostim od nomexa svrbio ga je. Nekoliko je puta duboko udahnuo, a onda koraknuo prema otvoru, posegnuo prema bravi i brzo je okrenuo. Čelična vrata tiho su se zatvorila. Sada se trebao orijentirati, odrediti u kojem smjeru da krene kako bi pronašao kontrolnu sobu osiguranja. To je bilo prvo što treba učiniti. Tamo će saznati ono što je trebao znati, a to je gdje se nalazi sve ostalo. Tu su, osim toga, bile neprijateljeve oči, pa ih treba zatvoriti. Pritisnuo je gumb za govorenje na komunikatoru. "Na glavnoj sam razini", rekao je blago. "Hvala Bogu", začuo se Elenin glas. Brvson se nasmiješio: bila je to terenska podrška kakvu do sada nikada nije imao. Umjesto da bude odrješita, hladna,

profesionalna, bila je osjećajna, brižna, zabrinuta. “Kuda sad do kontrolne?” “Ako gledaš prema dizalu, onda lijevo. Tu je dugačak hodnik koji ide na svaku stranu...” 480 “Dobro.” Pratila je niz snimki videonadzora i rukovodila se gledanjem, a ne nacrtom. “Skreni lijevo. Kad dođeš do kraja, opet lijevo. Tu se hodnik širi u neku vrst galerije s portretima. Čini se da je to najizravniji put.” “Dobro, primljeno. Kako su oči?” “Zatvorene.” “Odlično. Hvala.” Okrenuo se lijevo i potrčao hodnikom. Brvson je bio siguran da su optički kablovi bili provedeni kroz zidove i temelje kuće. Pusti kilometri kabla, povezani s minijaturnim lećama koje su se nalazile u sitnim otvorima promjera veličine pribadače, kojih je bilo posvuda po zidovima i stropovima. Za razliku od zastarjelih vidljivih kamera osiguranja, ove se nije moglo zamijetiti, pa ih se nije moglo poprskati bojom u spreju ili preko njih nalijepiti traku. Da Elena nije uspjela zamijeniti aktualnu sliku jučerašnjom, pratili bi ga kud god je išao, i ništa se ne bi moglo učiniti. Sad se barem mogao slobodno kretati, neopažen. Propusnica osiguranja koju je uzeo od čuvara u podzemnoj garaži do sada mu nije koristila. Nije mu otvorila dizalo, mada je upalila svjetlo kad je već ušao u kuću. Čini se da je više služila tomu da se prati njezina nosioca nego što bi poslužila za zavaravanje osiguranja; morao je se riješiti. Otkopčao ju je i stavio na pod u hodniku, pokraj zida, kao da ju je njezin vlasnik izgubio. Elena je spustila dvosmjerni komunikator kad je začula korake pokraj kamiona. Previše je sve išlo glatko, pomislila je. Šumska ophodnja postavljat će pitanja, a ona će morati biti uvjerljiva u svojim odgovorima. Otvorila je stražnja vrata i vrisnula kad je ugledala otvor cijevi pištolja uperena u njezine oči. “Idemo!” povikao je čovjek u plavom sakou. “Ja sam iz Američkog geološkog instituta!” usprotivila se. “Koji prisluškuje naše osiguranje? Ne bih rekao. Ruke dolje i bez zafrkancije. Imamo za vas nekoliko pitanja.” Brvson je došao do dugačke, pravokutne sobe koju je Elena nazvala galerija s portretima. Bila je to prostorija čudna izgleda, s cijelim nizom kićenih pozlaćenih okvira, kao neka soba u Louvreu, osim što je svaki okvir bio prazan. Ili, bolje rečeno, u svakom je okviru bio tanki sivkasti monitor, koji je vjerojatno prikazivao visoko

rezolutnu reprodukciju nekog klasičnog portreta u ulju, sliku koja se mijenjala prema ukusu osobe koja je tuda prolazila, u skladu s podacima iz elektronske značke. Brvson je upravo htio stupiti u galeriju kad je zapazio red sitnih crnih perlica koje su se okomito pružale po zidu između okvira. Redovi tih minijturnih crnih točkica nalazili su se na svakom zidu otprilike metar udaljeni jedan od drugoga. Izgledalo je to gotovo kao ukras, kao dio dekora, osim što je pomalo bilo u neskladu s reljefnim tapetama u stilu francuske renesanse. Brvson je stajao na ulazu u galeriju, ne ulazeći unutra. Crne točkice počele su se nizati oko pola metra od poda, a završavale su na visini od oko metar i osamdeset. Bio je prilično siguran da zna što je to, ali da bude siguran, izvadio je jednogled s noćnim oćanikom i stavio ga na jedno oko. Vidio je redove tankih niti koje su ispresijecale prostoriju po njezinoj širini u razmacima od metra, a počevši nekoliko desetaka centimetara od poda. To što je izgledalo kao tanke zelene niti bile su, znao je to, laserske zrake u infracrvenoj frekvenciji: senzori usmjereni jedan prema drugom, u okomitom nizu, spojeni zrakama svjetlosti nevidljivim golom oku. Ali kad netko tko tuda prođe - netko neovlašten - prekine zrake, oglasit će se alarm. Nizanje je započelo pola metra od poda, kako je Brvson procijenio, tako da kućni ljubimci ne mogu pokrenuti alarm. Jedini način prelaska te prostorije bio je puzanjem po podu, ne podižući se iznad onih pola metra kako se ne bi prekinulo najnižu lasersku infracrvenu zraku. A to učiniti sigurno nije bilo ni jednostavno ni lako. Namjestio je jednogled pomoću držača na glavu, a potom se, kad je bio na svom mjestu, spustio na pod i počeo se klizati po leđima, odgurujući se čizmama. Cijelo je vrijeme gledao prema gore, pazeći da ne prekine zraku. Kostim od nomexa bio je dovoljno gladak da omogući brzo i lagano kretanje. Iako su kamere bile digitalno oslijepljene, ostali sustavi bili su živi; i na najmanji pogrešan korak oglasit će se alarm. Ali najveću opasnost nije predstavljala tehnologija, nego ljudi: mogućnost da ćuvar na svom obilasku naiđe na njega, kao što se to već dvaput dogodilo. 482 Kliznuo je ispod treće, ćetvrte, pete laserske infracrvene zrake. Nijedna zraka nije bila prekinuta, alarm se još nije oglasio.

Konačno, kliznuo je ispod zadnje zrake svjetla. Zastao je, još uvijek ležeći na leđima, i dobro sve pregledao kako bi se uvjerio da ih nema još. Kad je bio siguran, sjeo je i onda ustao. Sada više nije bio daleko od kontrolne sobe osiguranja. Elena će ga voditi kuda treba ići. Pritisnuo je gumb za govorenje. "Prolaz uspješan", prošaptao je. "Kuda sada?" Nije bilo odgovora, pa se ponovno javio, sad malo glasnije. Ponovno ništa, samo muk sa šumovima. "Elena, javi se." Ništa. "Elena, dođi. Trebam vodstvo." Tišina. "Kojim putem, kvragu." Kriste, ne! Je li došlo do kvara na komunikatorima? Ponovno se javio i nije dobio odgovor. Je li ovdje nešto što ometa prijam i zbog čega ona ne može primiti njegov signal ni on njezin? Ali njegovi ljudi moraju komunicirati! Nema načina da se omete sve moguće radiofrekvencije osim ako to sam ne želiš! Ali to je bilo nemoguće. Gdje li je onda? Ponovno joj se javio, zatim još jedanput. Bez odgovora, bez odgovora, ništa. Nestala je. Je li joj se nešto dogodilo? To je bila mogućnost koju nije ozbiljno uzeo u obzir. Osjetio je kako ga obuzima strava. Ali sad nije mogao stati, nije mogao trošiti vrijeme zamišljajući gdje je ona ili što se dogodilo s vezom. Morao je dalje. Brvsonu nisu trebale upute koje bi mu rekle gdje je kuhinja. Mogao ju je namirisati, jer je iz hodnika dolazio zamaman miris predjela. Na kraju hodnika otvorila su se klizna vrata i ušao je jedan ugostitelj, odjeven u crne hlače i bijelu košulju dugih rukava, a sa strane je nosio veliki prazni srebrni pladanj. Brvson se povukao natrag u galeriju, ali ne tako daleko da bi se oglasio alarm. Bilo je dovoljno mjesta između zida i infracrvenih zraka da se presvuče. Brzo je skinuo prsluk 483 i svuka "crni k" stim. Iz plastičnog omota u svom prsluku izvadio je uredno složene crne hlače i bijelu košulju i odmah ih obukao, a zatim svoje borbene čizme zamijenio crnim laganim cipelama s gumenim potplatima. Kad je gurnuo glavu u hodnik koji je vodio u kuhinju, začuo je smijeh, peckavi razgovor, metalni zveket suda i kuhinjskog pribora. Koraknuo je natrag u galeriju i čekao dok nije čuo kako se otvaraju dvostruka kuhinjska vrata, a zatim se polako iskrao. Isti konobar koji je ušao prije nekih pet minuta sada je visoko držao veliki pladanj pun predjela. Tiho koračajući hodnikom, Brvson se

prikrao konobaru s leđa. Znao je da će čovjek biti lagana meta, mada je morao paziti da ne bude buke, da ne privuče pozornost. Kad se približio ugostitelju, Brvson je nasrnuo, stavio mu jednu ruku na usta, obgrlivši ga oko vrata i prisilivši ga da se spusti na pod, dok je istovremeno prihvatio pladanj s jelom. Konobar je pokušao viknuti, ali je Brvsonova ruka prigušila krik. Brvson je pažljivo spustio pladanj te slobodnom rukom pritisnuo čovjeku snop živaca ispod vilice. Konobar se onesvijestio i skljojao na pod. Brzo je odvuкао tijelo u galeriju i postavio konobara u sjedeći položaj, prekriženih ruku, spuštene glave, kao da je došao malo odrijemati. Zatim je otrčao natrag u hodnik i uzeo pladanj s jelom. Brzo, rekao je sam sebi. U svakom bi trenutku neki drugi konobar mogao ući u hodnik i vidjeti njegovo lice, koje ne poznaje. Znao je da je kontrolna soba osiguranja negdje u blizini, samo gdje? Okrenuo se prema drugom hodniku. Klizna vrata automatski su se otvorila pomoću električnog oka. Ne, ova su vodila izravno u blagovaonicu, koja se večeras nije rabila. Okrenuo se i krenuo prema kuhinji. Druga vrata na elektronsko otvaranje otvorila su se prema hodniku koji je, kako je vidio, vodio prema glavnoj dvorani za primanja, ali puno prije jedan se drugi hodnik odvajao udesno. Možda. Skrenuo je udesno, hodao nekih pedeset metara i ugledao vrata s natpisom: OSIGURANJE SAMO ZA OVLAŠTENO OSOBLJE! 484 Zaustavio se pred vratima, duboko udahnuo da se smiri, a zatim pokucao na vrata. Nitko nije odgovarao. Opazio je mali umetnuti gumb na dovratniku i pritisnuo ga. Za deset sekundi, baš kad ga je htio ponovno pritisnuti, začuo se glas iz zvučnika na zidu ispred sobe. "Da?" "Dostava hrane - večera za vas", rekao je Brvson pjevnim glasom. Stanka. "Nismo ništa naručili", sumnjičavo će glas. "Dobro, u redu, ne želite ništa, nema problema. Gospodin Manning je rekao da se pobrinemo da ljudi iz osiguranja dobiju hranu večeras, ali ja ću mu reći da nećete ništa." Vrata su se naglo otvorila. Tamo je stajao nabijeni muškarac u plavom sakou, kose neuspjelo obojene u smeđe s narančastim nijansama. Na znački na njegovu reveru pisalo je Ramsev. "Ja ću to uzeti", rekao je čovjek posegnuvši za pladnjem. "Oprostite, trebat

će mi pladanj - tamo je velika gužva! Ja ću vam servirati." Brvson je ušao u sobu osiguranja. Ramsev se malo opustio i pustio ga da prođe. Brvson se osvrnuo i vidio da je tu samo još jedan čuvar koji nadzire sliku. Soba je bila okrugla, toliko visoko tehnološki opremljena da se doimala futuristički. Zidovi su bili glatki i nije bilo zasebnih monitorskih zaslona, nego su deseci zasebnih panela prikazivali različite slike unutar i izvan zgrade. "Imamo dimljena pačja prsa, kavijar, gougere¹¹, dimljenog lososa, bubrežnjak... "Imate li ovdje neku površinu gdje bih vam to mogao servirati? Ovdje je, izgleda, velika gužva." "Stavite bilo gdje", rekao je čovjek po imenu Ramsev, ponovno se okrenuvši slikama na zidu. Oprezno ju je odložio na prazno mjesto na konzoli, a zatim posegnuo prema lijevom gležnju kao da će se počesati. Brzo je izvukao pištolj s uspavljujućim sredstvom i ispalio dva brza hica. Začula su se dva oštra prigušena zvuka i oba čuvara bila su pogođena, jedan u vrat, a drugi u prsa. Obojica će spavati satima. Sada je požurio prema računalnim tipkovnicama pomoću kojih se upravljalo slikama. Slike su se mogle uvećati, pomicati, centrirati. Pronašao je slike koje su prikazivale glavnu dvoranu za primanja. Vrsta francuskog predjela, tijesto sa sirom. 485 Dvorana za primanje, gdje je bio banquet. Sastanak skupine Prometej uoči njezina preuzimanja vlasti. Ali preuzimanja kakve vlasti? I tko će preuzeti vlast? Tipkao je po tipkovnici, brzo uočavajući kako se pokreću slike. Pokretanjem računalnog miša, shvatio je, mogao je pomicati kameru osiguranja, u osnovi prelaziti njome s jedne na drugu stranu, gore i dolje, čak i u dubinu radi povećavanja. Dvorana za primanja bila je ogromna, visoka nekoliko katova. Okruživalo ju je nekoliko balkona s kojih se moglo promatrati atrij. Oko svakog od desetaka bogato postavljenih stolova, prekrivenih bijelim stolnjacima, sa cvijećem, kristalnim čašama, bocama vina, bilo je na desetke - ne, više od stotinu ljudi. Lica, poznata lica. Na jednom kraju prostorije bila je velika, blistava skulptura od pozlaćene bronce, u dvostrukoj naravnoj veličini, lik Ivane Orleanske s isukanim mačem podignutim u zrak, kako predvodi svoje sunarodnjake u bitku za Orleans. Čudnovato, ali nekako prikladno za križara kakav je bio

Gregson Manning. A na drugom kraju prostorije, na uglračanom minijaturnom podiju stajao je sam Gregson Manning, u elegantnom crnom odijelu, kose počešljane unazad. Ruku položenih s obje strane podija, odražavao je gorljivost uočljivu i bez ikakvog zvuka. Izuzetno neobičan bio je zid iza njega, s dvadeset i četiri golema videozaslona, koji su svi prikazivali živu sliku Manningova govora. Bila je to neka vrsta egomanijakalnog razmetanja kakvo bi se očekivalo od Hitlera, Mussolinija. Brvson je pomicao miša kako bi zumirao slušateljstvo, uzvanike koji su sjedili, i ono što je vidio zapanjilo ga je, paraliziralo ga. Do sada nije prepoznao sva lica, ali mnogi od onih koje je prepoznao bili bi prepoznati bilo gdje u svijetu. Bio je tu šef FBI-a. Glasnogovornik Bijele kuće. Predsjedavajući stožernog zapovjedništva. Nekoliko vodećih američkih senatora. Glavni tajnik Ujedinjenih naroda, prijazan Ganac kojem su se divili zbog njegove uljudnosti i državničke mudrosti. Šef britanske tajne službe MI-6. Direktor Međunarodnog monetarnog fonda. 486 Demokratski izabrani nigerijski predsjednik. Vojni zapovjednici i šefovi službi sigurnosti iz još nekoliko zemalja trećeg svijeta, od Argentine do Turske. Brvson je zapanjeno promatrao, otvorenih usta, teško dišući. Direktori brojnih multinacionalnih tehnoloških kompanija, od kojih su mu neki bili slabo poznati. Svi u smokinzima, a žene u formalnim večernjim haljinama, slušali su Manninga s prikovanom pažnjom. Jacques Arnaud. Anatolij Prišnjikov. I... Richard Lanchester. "Moj Bože...!" uzdahnuo je. Pronašao je gumb za pojačavanje zvuka i okrenuo ga je. Na zvučnicima se začuo Manningov baršunasti glas. "... revolucija u globalnom nadzoru. Također mi je zadovoljstvo najaviti vam da će Systematixov sustav za prepoznavanje lica također uskoro biti u uporabi na svim javnim mjestima. Pored već postojećih mogućnosti televizije zatvorenog kruga, sada ćemo moći skenirati mnoštvo i potražiti lica u pohranjenoj, međunarodnoj bazi podataka. A to je moguće jedino zbog suradnje svih nas zajedno, predstavnika četrdeset i sedam zemalja, čiji broj svakodnevno raste - jer svi mi radimo zajedno." Manning je podigao ruku kao da udjeljuje blagoslov okupljenom mnoštvu. "Sto je s vozilima?"

Naglasak je bio afrički; upitao je to tamnoputi muškarac u dashikiju¹² "Hvala, gospodine Obutu", odgovori Manning. "Naša neuralna mrežna tehnologija omogućava nam ne samo da odmah prepoznamo vozila nego i da ih pratimo po gradovima i zemljama. A te informacije možemo i snimiti i pohraniti za buduću uporabu. Vidite, volim razmišljati kako mi ne samo proširujemo mrežu nego i zgušnjujemo njezine očice." Uslijedilo je još jedno pitanje, koje Brvson nije mogao razabrati. Manning se nasmijao. "Znam da će se moj dobar prijatelj Rupert Smith-Davis iz MI-6 od srca složiti sa mnom kad kažem da je to davna prošlost kad su se NSA i GCHQ morale hrvati sa zakonskim ograničenjima, široka, šarena afrička haljina. Kako je to bilo smiješno, sve do sad, da su Britanci mogli nadzirati Amerikance, ali ne i sami sebe, i obrnuto! Da je mogao doći naš koordinator iz CIA-e Harry Dunne, znam da bi on ustao i svima nam svojim profanim načinom koji se ne da oponašati ispričao koju priču o tome." Nastao je opći smijeh. Još jedno pitanje: postavila ga je neka žena, ruskim naglaskom. "Kad će Međunarodna agencija za sigurnost preuzeti svoje ovlasti?" Manning je pogledao na sat. "Čim ugovor stupi na snagu - a to je za otprilike trinaest sati. Uvaženi Richard Lanchester bit će njezin direktor - car globalne sigurnosti, mogli bismo reći. Tada ćemo, prijatelji moji, biti svjedoci istinskog Novog svjetskog poretka, za koji ćemo se ponositi da smo ga mi stvorili. Neće više građani svijeta biti taoci kartela i krijumčara droge, terorista i nasilnih zločinaca. Neće više javna sigurnost biti prisiljena ostati u sjeni prava na privatnost ljudi koji se bave dječjom pornografijom, pedofila i otmičara." Uslijedio je zaglušujući pljesak. "Nećemo više svi mi živjeti u strahu od još jednog bombaškog napada u Oklahoma Cityju, još jednog Svjetskog trgovačkog centra, još jednog srušenog zrakoplova. Neće više vlada SAD-a morati moliti sudove za dopuštenje da se prisluškuju telefoni otmičara, terorista i narkobaruna. A onima koji se budu žalili - jer uvijek će biti onih koji se žale - da su im uskraćene osobne slobode, jednostavno ćemo reći ovo: oni koji ne krše zakon nemaju se čega bojati!" Brvson nije čuo da su se otvorila vrata u kontrolnoj sobi sve dok nije začuo poznati

glas. "Nicky." Naglo se okrenuo. "Ted! Sto ti, dovraga, radiš ovdje?" "Isto bi se pitanje moglo postaviti i tebi, Nicky. Uvijek te iznenadi ono što ne vidiš, hmm?" Brvson je zapazio kako je Waler odjeven: crni smoking i crna kravata. Ted Waller bio je uzvanik. 488

33 "Ti si - ti si jedan od njih!" prošaptao je Brvson. "O, Nicky, zaboga - čemu uvijek ta priča o zauzimanju strana? To nije neka igra u školskom dvorištu - goli protiv odjevenih, crni protiv bijelih!" "Kopile jedno!" "Sto sam to govorio o neprestanom ponovnom procjenjivanju i prevrednovanju strateških saveznika? Neprijatelji? Saveznici? Takvi su izrazi, napokon, beznačajni. Ako te ništa nisam naučio, barem sam te to naučio." "Sto to radiš? Ovo je bila tvoja bitka, ti si nas sve unovačio, godinama si..." "Uprava je razorena. To znaš - vidio si kad se to dogodilo." "Je li to cijelo vrijeme bila nekakva prijevara?" upita Brvson, podižući glas. "Nicky, Nicky. Prometej nam je sad najbolja prilika, doista - "

"Najbolja nam je prilika?" "Osim toga, zar se naši ciljevi doista toliko razlikuju? Uprava je bila san - drag san, i imali smo sreću da smo ga nekoliko godina mogli ostvarivati, usprkos svemu. Osiguravati globalnu stabilnost, štititi je od luđaka, terorista, suludih ljudi. Kao što uvijek govorim, plijen preživljava samo tako da postane grabežljivac." "Ovo - ovo nije obraćenje u zadnjoj minuti", rekao je Brvson, a glas mu se stišao. "Već godinama stojiš iza ovoga." "Podupirao sam tu mogućnost." 489 "Podupirao... što? Čekaj malo! Ona aktiva za koju sam jednom utvrdio da je nestala iz one prekomorske banke ... milijarda dolara ali tebe nikada nije zanimalo gomilanje osobnog bogatstva. To si ipak bio ti! Pomogao si u stvaranju Prometeja, zar ne?" "Mislim da se to zove inicijalni kapital. Prije šesnaest godina Greg Manning pomalo se napregnuo preko vlastitih granica, pa je projekt Prometeja trebao hitnu infuziju novca. Moglo bi se reći da sam postao glavni dioničar." Brvson se osjećao kao da ga je netko udario u želudac. "Ali, to nema smisla - ako je Prometej bio neprijatelj..." "Preživljavanje najsposobnijih, dragi moj. Zar nikad nisi prijavio dva natjecatelja za istu trku? To je planiranje za svaki slučaj - zalihost koja jamči pobjedu. Komunizam je pao i Uprava je izgubila svoju svrhu postojanja. Obazro sam se

oko sebe i ispitao mogućnosti, a znao sam da je konvencionalna špijunaža osuđena na propast. Ili smo mi bili put u budućnost ili je to bio Prometej. Jedan konj mora pobijediti." "I tako si pošao za onim konjem koji je pobijedio, ne obazirući se na moralnost. Za tebe nije bilo važno jesu li ciljevi različiti, zar ne?" "Manning je bio jedan od najsajnijih ljudi koje sam ikada sreo. Učinilo mi se da njegovu zamisao vrijedi podgrijavati, pothranjivati kao nepredviđenu mogućnost." "Kladio si se u obje proklete mogućnosti." "Gledaj na to kao na političku arbitražu. Bio je to jedini razborit smjer. Uvijek sam ti govorio, Nick, da špijunaža nije ekipni sport. A znam da si krajnje nadaren da prepoznaš razumnost u mom razmišljanju." "Gdje je Elena?" uzvratila Brvson. "Ona je pametna žena, Nick; ali očito nije planirala da će biti otkrivena." "Gdje je?" "Manningovi ljudi drže je negdje u zgradi; zajamčili su mi da će se odnositi prema njoj s dostojnim poštovanjem, kakvo i ti i ja znamo da zaslužuje. Nick, moram li te doista izravno upitati? Je li ti toliko važno da ti tako bez uvijanja postavim to pitanje? Hoćeš li nam se pridružiti - prepoznaješ li put u budućnost?" 490 Brvson je podigao svoj pištolj i uperio ga u Wallera, dok mu je srce tuklo. Zašto si me na ovo natjerao? govorio je u sebi. Zašto, dovraga? Waller je vidio pištolj, ali nije ustuknuo. "Ah, razumijem, Dobio sam odgovor. Nisam mislio da će tako biti. Šteta." Vrata su se opet naglo otvorila i ušla je mala vojska Manningovih čuvara iz osiguranja, s uperenim pištoljima, oko dvanaestorica na njega jednoga. Brvson se okrenuo i ugledao druge kako ulaze kroz jedna druga, skrivena vrata u okrugloj sobi i, dok je bio okrenut leđima, zgrabili su ga odostraga. Osjetio je hladnu čeličnu cijev na svom zatiljku, a drugu na desnoj sljepoočnici. Okrenuo se natrag, ovoga puta puno sporije, a Ted Waller je nestao. "Ruke u zrak", zapovjedio mu je neki glas. "I ne pomišljaj na neke nagle pokrete. Ne pokušavaj istrgnuti pištolj nekome iz ruke. Pametan si - a čuo se i za pametne pištolje." Elektronski pištolji, shvatio je Brvson. Razvili su ih Colt, Sandia i nekoliko europskih tvrtki... Mogu jednim pritiskom na okidač ispaliti tri metka. "Kuke gore! Idemo!" Brvson je kimnuo i podigao ruke u zrak. Nije se ništa moglo učiniti, a vjerojatno nije bilo ni nade

da će moći spasiti Elenu. Na zahtjev policije razvijena je tehnologija kako bi se policijske službenike zaštitilo da ne budu ubijeni vlastitim oružjem, kad im se tijekom sukobljavanja otme pištolj. Na otponcu su bili senzori za otisak prsta, a svaki je pištolj osobno programiran, tako da iz njega može pucati samo jedna ovlaštena osoba. Vodili su ga, napola ga gurajući, hodnikom od kontrolne sobe do još jednog kratkog hodnika. Dok su mu držali pištolje na sljepoočnici i zatiljku pretražili su ga, našli .45-kalibarski pištolj i oduzeli su mu ga. Jedan je čuvar s neprikrivenim likovanjem spremio njegov skraćeni pištolj u svoj džep. Potpuno su ga razoružali, nije im ništa promaklo. Sad je imao samo svoje ruke, instinkte, uvježbanost, ali sve je to bilo beskorisno nasuprot takvoj nadmoćnoj artiljeriji. Ali zašto ga nisu ubili? Sto su čekali? Vrata su se otvorila i gurnuli su ga unutra. Našao se u još jednoj pravokutnoj prostoriji, dimenzija sličnih onima u galeriji s portretima.

Osvjetljenje je bilo prigušeno, ali je zapazio da su zidovi puni knjiga: 491 crvenosmeđi uvezi na policama od mahagonija koje su prekrivale cijeli zid, od poda do šest metara visokog stropa. Bila je to divna, veličanstvena knjižnica kakvu se moglo pronaći na nekom engleskom plemićkom dobru. Pod je bio parket, savršeno uglačan. Brvson je tu stajao, sam, promatrajući police s knjigama, ispunjen nekom slutnjom, osjećajem da će se nešto dogoditi. I iznenada je knjižnica nestala: zidovi ispunjeni knjigama zasvjetlucali su se i postali srebrnastosivi. Bila je to iluzija! Kao i portreti u galeriji, i knjige su bile digitalna varka. Koraknuo je prema naprijed da dotakne glatke, ali ipak malo pjeskovite sive zidove, a onda su se zidovi osvijetlili, ovaj put snažno, i ispunili stotinama različitih slika! Užasnuto je promatrao. Slike su prikazivale njega! Bile su to snimljene sekvence, videomaterijal. Prikazivale su ga kako šeće plažom s Elenom. U krevetu s Elenom, kako vode ljubav. Kako se tušira, brije, mokri. Kako se prepire s Elenom. Kak" je ljul"i. Kako sjedi u uredu Teda Wallera i viče. Elena i on na jahanju. Brvson i Layla trče kroz prolaze na Spanish Armadi i bježe od naoružanih Calcanisovih ljudi. Kriju se u napuštenoj katedrali u Santiagu de Composteli. Kradomice traže privatni ured Jacquesa Amauda.

Sastanak s Lanchesterom. Sastanak s Tarnapolskim u Moskvi. Bijeg. Sastanak s Harryjem Dunneom. Prizor za prizorom - videonadzor, snimljeno s udaljenosti, iz blizine, a Brvson je posvuda bio zvijezda. Bili su to prizori iz njegova života, prizori najintimnijih trenutaka u njegovu životu. Najtajnije terenske operacije. Ništa, ni jedan trenutak u zadnjih deset godina nije ostao nesnimljen. Slike su bile kaleidoskopske, treperave, zastrašujuće. Bila je tu čak i snimka njega kako se spušta u garažu i penje uz otvor dizala. Vidjeli su ga kako ulazi u kuću, prije samo nekoliko trenutaka. Vidjeli su sve. Brvson je bio ošamućen. Zavrtjelo mu se u glavi; osjetio se napadnutim, silovanim, bilo mu je zlo. Pao je na koljena i osjetio je mučninu, te povraćao i povraćao sve dok mu više ničeg nije bilo u želucu, no želudac mu se nije prestajao dizati. 492 Cijela ta stvar bila je stupica. Znali su da dolazi; htjeli su ga promatrati; sve vrijeme bio je pod nadzorom. "Prometej je, možda se sjećate, ukrao bogovima dar vatre i predao taj veliki dar podjarmljenom čovječanstvu", rekao je neki hladan glas, umirujući glas, pojačan skrivenim zvučnicima koji su se nalazili po cijeloj prostoriji. Brvson se osvrnuo. Na drugom kraju prostorije, u mramornom alkoveni, stajao je Gregson Manning. "Kažu da ste izvanredan lingvist. Onda sigurno znate etimologiju imena Prometej. Ono znači predviđanje, ili predmnijevanje. Učinilo nam se da nam to ime pristaje: Prometej je, prema klasičnoj predaji, dao čovjeku civiliziranost - jezik, filozofiju, matematiku - i preveo nas iz divljaštva u civilizaciju. To je bilo značenje dara vatre - svjedo, prosvijetljenost, znanje. Učiniti vidljivim ono što je bilo skriveno u sjeni. Prometej, taj titan, hotimice je i svjesno počinio zločin kad je donio vatru s neba i naučio smrtnike kako da se njome koriste. Bila je to izdaja! Prijetio je da će ljude postaviti u istu ravan s bogovima! No učinivši to, stvorio je civilizaciju. A naš je zadatak da njezino daljnje postojanje učinimo sigurnim." "Brvson se nekoliko koraka približio Manningu. "I što imate na umu?" rekao je. "STASI13 u globalnim razmjerima?" "STASI?" podrugljivo odgovori Manning. "Organizirati polovicu stanovništva da uhodi drugu polovicu, gdje nitko nikome ne vjeruje? Ne mislim baš tako." "Ne", rekao je

Brvson koraknuvši još korak-dva bliže mramornom alkoveni.

“Istočnonjemačka tehnologija bila je, strogo govoreći, iz željeznog doba, zar ne? Ne. Vi imate superračunala i minijaturne optičke leće. Imate sposobnost da svakoga stavite pod mikroskop. Vi i svatko u onoj dvorani tamo - svi su kupili dionice vaše noćne more koju zovete vizijom. Ugovor o nadzoru i sigurnosti samo je paravan za sustav globalnog nadzora koji će Velikog Brata učiniti dobroćudnim - nije li tako?” “Ta dajte, gospodine Brvson. Pa mi svoju tek prohodalu djecu učimo o Djedu Mrazu - on zna jesi li bio zločest ili dobar, zato budi dobar, zaboga. Priznali vi to ili ne, etičko načelo uvijek je bilo Staatssicherheitsdienst, bivša istočnonjemačka služba državne sigurnosti. 493 povezano s onim što je poznato o nama. Oko koje sve vidi. Dobro ponašanje ide ruku pod ruku s providnošću. Kad je sve vidljivo, zločin nestaje. Terorizam postaje stvar prošlosti. Silovanje, ubojstvo, zloporaba djece - sve nestaje. Masovna ubojstva - ratovi - nestaju. A tako i strah koji ovladava svakim čovjekom, ženom i djetetom, nemogućnost da izađemo iz kuće, da hodamo našim gradovima, da jednostavno živimo svoj život kako bismo htjeli, oslobođeni strahal” “A tko će motriti?” “Računalo. Masivni paralelni računalni sustavi diljem svijeta, okruženi razvojnim algoritmima i neuralnim mrežama. Nikada nije takvo što postojalo.” “A u središtu svega toga je despotski voajer, Gregson Manning, koji uglazbljuje vaša računala za orkestar milijarde virtualnih voajera.” Manning se nasmijao. “Jeste li čuli za pleme Igbo u istočnoj Nigeriji? Žive okruženi metežom i korupcijom u Nigeriji; ali su oslobođeni toga. Znae li zašto? Jer njihova kultura cijeni ono što nazivaju providnim životom. Vjeruju da kod čestitih osoba nema ničega što njihovi suseljeni ne bi smjeli znati. Svaka se razmjena obavlja pred svjedocima. Gnušaju se svakog oblika tajnosti ili skrovitosti, čak osamljivanja. Ideal potpune providnosti toliko je visoko razvijen da ako se pojavi i trag nepovjerenja između dvoje ljudi, mogu obaviti neobičan obred poznat kao igbandu, u kojem svatko pije krv onog drugog. Idealističan, ali pomalo nepriličan režim, složite se. Mreže Prometeja donose isti rezultat uz potpuno beskrvnu tehniku.”

“Nevažne priče!” povikao je Brvson, približivši se još nekoliko koraka. “To nema ništa s nama!” “Morate znati da je u zadnjem desteljeću stopa kriminaliteta u Sjedinjenim Državama, osobito u velikim gradovima, opala na samo djelić onoga kakva je nekoć bila. Što mislite, zašto?” “Otkud bih znao?” odvrati Byson oštro. “Pretpostavljam da vi imate nekakvu teoriju.” “Nije to teorija, ja znam zašto. Naši sociolozi stvaraju teoriju za teorijom, ali to ne mogu objasniti.” “Nećete valjda reći...” rekao je Brvson polako. Manning je kimnuo: “Napravljena je pilot studija o mogućnostima našeg vanjskog nadzora. Bilo je to godinama prije nego što smo imali naše sadašnje sposobnosti i resurse, ali mora se početi od maloga, zar 494 ne?” Kvadratni trometarski dio zida s njegove lijeve strane na trenutak je pobijelio, a onda se pojavila karta središta Manhattana. Nacrt mreže ulica bio je sav posut malim plavim točkicama. “To su skrivene rotacijske kamere koje smo mi instalirali”, nastavio je Manning, pokazujući prema točkicama. “Sve počinje anonimnim dojavama policiji. Iznenada se, tajnovito, broj uhićenja počinje povećavati. I prvi put nakon nekoliko desetljeća zločin se, kako izgleda, više ne isplati. Policija grakće o svojim novim metodama, kriminolozi govore o osekama i plimama u borbi protiv droge, a nitko ne govori o kamerama koje sve prate. O sigurnosnom zidu nadzora koji smo postavili po cijelom gradu. Nitko ne govori o činjenici da su uličice prepune zločina sada postale panoptikum. Nitko ne govori o pilot projektu Systematixa, jer nitko ne želi inati za to. Počinjete li shvaćati što smo u stanju učiniti za čovječanstvo? Jadni homo sapiens. Prvo je morao preživjeti tisućljeća pljačkaških pohoda i plemenske mržnje, a kad je došlo Prosvjetiteljstvo, zasjele je Industrijska revolucija. Industrijalizacija i urbanizacija donosi cijeli novi val društvenih poremećenja i običan zločin dovodi do stupnja neviđenog u ljudskoj povijesti. Dva svjetska rata donose još više zvjerstava na bojnopolju i izvan njega. A kad nema ratova, u urbanim ratnim zonama izbijaju bitke prsa o prsa. Treba li tako živjeti? Treba li tako umirati? Članovi skupine Prometej dolaze iz svih slojeva društva kakvi postoje u svim zemljama svijeta, ali svi shvaćaju da je

sigurnost od najveće važnosti." Brvson se za još nekoliko koraka približio Manningu. "A to je vaša zamisao o slobodi." Samo neka govori. "Prava sloboda je sloboda od nečega. Želimo stvoriti svijet u kojem će njegovi građani moći živjeti oslobođeni straha od sadističkih muževa koji tuku svoje žene, od narkomana koji upadaju u automobile ili od bilo koje od tisuću drugih prijetnji koje nas ugrožavaju. To je, gospodine Brvson, prava sloboda. Kad su ljudi slobodni da se mogu najbolje vladati - onako kako se vladaju kad znaju da ih netko promatra." Još dva, tri koraka bliže. Ležerno. Samo neka govori. "I tako, ode naša privatnost", reče Brvson. Sada nije bio udaljen više od tri ili četiri metra od mjesta na kojem je stajao Manning i govorio. Pogledao je na sat. 495 "Stvarni problem s privatnošću jest taj što je imamo previše. To je luksuz koji si više ne možemo priuštiti. Sada, zahvaljujući Systematixu, imamo po cijelom svijetu snažan sustav nadzora - satelite u orbiti oko Zemlje, milijune videokamera. Uskoro ćemo čak imati implantirane mikročipove." "Ništa od toga neće vam vratiti kćerku", rekao je Brvson blago. Manningovo je lice nakratko promijenilo boju. Zidovi su se zamračili i prostorija je uronila u grobnu tamu. "Vi o tome ništa ne znate", procijedio je. "Ne znam", priznao je Brvson. Odjednom je skočio na Manninga, ispruživši ruke da ga uhvati za vrat i stisne ga čeličnim stiskom, da ga zdrobi. No iznenada je propao kroz zrak, kroz ništavilo. Udario je u mramorni pod alkovena, zapanjen. Vilicom je snažno udario u kamen i to ga je užasno zaboljele Okrenuo se da vidi gdje je Manning, a onda je s unutarnje strane alkovena ugledao čitav red laserskih dioda. Bio je svjedokom trodimenzionalne laserske holografske projekcije - potpuno životne slike visoke rezolucije, volumetrijske trodimenzionalne iluzije koju su stvorili laseri projicirajući videoslike na mikroskopske čestice u zraku. Bila je to prijevara, tlapnja. Fantom. Brvson je začuo polagano pljeskanje, pljeskanje jednog para ruku, s druge strane prostorije, s one strane gdje je on ušao prije nekoliko trenutaka. Bio je to Manning, koji je hodao prema njemu i pljeskao rukama, a okruživala ga je cijela falanga čuvara. "Pa, ako tako osjećate", rekao je Manning, s polovičnim

osmijehom na licu. "Straža?" Čuvari osiguranja nasrnuli su na njega s ispruženim "pametnim" pištoljima, te su ga ponovno okružili. Borio se, ali držali su mu ruke i noge. Manning je zastao na izlasku iz prostorije. "Mnogi u vašem poslu umiru sramotnom smrću. Metak u zatiljak, krvnik nije viđen, nepoznat je. Ili se dogodi jedna od tisuću mogućih nesreća na terenu. Nitko se neće iznenaditi kad sazna da su poginula još dva operativca, muškarac i žena, ubijeni u ludo odvažnom pokušaju da napadnu skup svjetskih vođa. Neobjašnjiv pokušaj koji nikada neće biti objašnjen, jer muškarci i žene poput vas, koji žive u tajnosti i tami, uvijek i umiru u tajnosti, u 496 tami. A sada me ispričajte, moram se vratiti svojim gostima." I Manning je izašao iz prostorije. Dok se borio s čuvarima, Brvson je pogledao na svoj sat. Sad! Sad bi se trebalo dogoditi! Ili su pomaknuli i teretni kombi? "Pametni" pištolji bili su pritisnuti na njegovo čelo, sljepoočnice, zatiljak. Vidio je svoj zaplijenjeni kalibar .45 u futrolji jednog čuvara koji je bio oko metar od njega. Odjednom su se slaba svjetla u prostoriji ugasila, i uronili su u potpuni mrak. U istom trenutku začuo se niz škljocanja i vidio je kako se zaključana vrata knjižnice napola otvaraju. Dogodilo se. Brvson se bacio naprijed i dograbio svoj pištolj iz čuvarove futrole. Čuvari osiguranja srušili su ga na pod. "Još jedan pokret i mrtav si!" povikao je jedan od njih. "Samo naprijed", povika Brvson. Vidio je kako uperuju svoje pištolje u njega, kako povlače otponce I ništa. Ništa se nije dogodilo. Pištolji nisu funkcionirali. Elektronski mozak bio je onesposobljen, spržen, kao i sva elektronika u Manningovoj kući. Začuli su se smeteni povici, vriskovi, kad je Brvson ispalio par hitaca u zrak iz mehaničkog pištolja, kao upozorenje da se odmaknu. To su i učinili, sva dvanaestorica, shvaćajući da su na neki način nemoćni, s neupotrebljivim pištoljima u rukama. Brvson je potrčao do poluotvorenih vrata, i dalje pucajući iz pištolja, i izašao na hodnik. Morao je izaći, morao je pronaći Elenu - ali gdje je? I koliko će još imati streljiva? Neki su ga čuvari slijedili; zapucao je na njih, sad već svjestan potrebe da čuva metke, i oni su ustuknuli. Bio je prilično siguran da u ležištu ima još jedan metak, a možda jedan i u magazinu, ali umjesto da se

nakratko zaustavi da provjeri, morao je trčati, bilo je presudno da trči. Trčao je kroz kuću, kroz hodnike u kojima su prije visjele veličanstvene slike u ulju i čiji su zidovi prekriveni najboljim tapetama, a koji su sada postali srebrnosivi, poput prašnjavih krila mrtvih noćnih leptira. Posvuda su vrata bila napola otvorena. 497 Naprava ruskog znanstvenika djelovala je, baš kako je Brvson i čuo o njoj. Virtualni katodni oscilator izumili su sovjetski znanstvenici 1980-ih godina kao sredstvo za onesposobljavanje elektroničkog sastava sklopova američkiog nuklearnog oružja. Sovjetske nuklearne bombe bile su daleko primitivnije; bio je to način da se prednost pretvori u nedostatak. Posljedica je bila da su Sovjeti bili daleko ispred Amerikanaca kad se radilo o onome što se naziva radiofrekventno oružje. Kad je se aktivira, naprava emitira elektromagnetski impuls velike snage ne duže od jedne mikrosekunde - što je, međutim, dovoljno dugo da se uništi cjelokupni elektronički sastav sklopova, da se usiju i spale sva elektronska čvorišta u računalima. Bit će zahvaćena sva računala, sve unutar četvornog kilometra što ima montažne ploče i mikročipove. Kružile su glasine da su takvo oružje koristili teroristi pri obaranju nekoliko međunarodnih zrakoplova. Automobili i kamioni s elektroničkim sastavom sklopova neće se moći pokrenuti, "pametni" pištolji postali su "glupi", a cijela Manningova digitalna palača postala je inertna. Ali to nije bilo sve. Na tisućama sastava sklopova po cijeloj kući izbile su male vatrice. Vatre su gorjele na stotinama mjesta po kući i nakupljao se dim koji se posvuda osjećao. Brvson se sjetio da je KGB koristio to oružje pri izazivanju požara u američkom veleposlanstvu u Moskvi 1980-ih. Brvson je začuo vrisku iz dvorane za primanja. Je li ona možda tamo? pitao se. Naglo je otvorio vrata koja su vodila u prostor gdje se održavao banket i našao se na balkonu iznad velike dvorane. Vatra je dolje počela bjesnjeti, a plameni jezici lizali su zidove. Dim je bio posvuda, a uspaničareni uzvanici uz viku i vrisku trčali su prema izlazima i potezali vrata koja se nisu htjela otvoriti. Iz nekog razloga, bilo zbog nekog kvara na elektronskoj opremi bilo zbog nekakve sigurnosne mjere, sva su se vrata koja vode u dvoranu, čini

se, automatski zaključala. Je li Waller bio dolje? A Manning? Je li dolje bila Elena? "Elena!" povikao je kroz galamu. Nije bilo odgovora. Ili nije bila dolje ili ga nije čula. "Elena!" povikao je ponovno, promuklo. 498 Ništa. Osjetio je hladnu oštricu noža u isti trenutak kad i topli dah na svom uhu i kad je začuo šapat na arapskom. Osamnaest centimetara dug borbeni nož bio mu je pritisnut na meku kožu i osjetljivu hrskavicu na vratu, oštrica od vrlo tvrdog ugljičnog čelika oštija od nove još neupotrebljavane britve. Oštrica je klizila polako, a nježna bol ujedno je bila i hladna i vruća. Osjet boli odgođen je na trenutak, ali kad je nastupila, cijelo mu je tijelo kriknulo u agoniji. Čuo je šapat: "U laži su kratke noge, Brvson." Abu. "Trebao sam dovršiti posao u Tunisu, izdajice", prosiktao je arapski terorist. "Sada neću propustiti priliku koja mi se pružila." Brvson se ukočio, ispunjen strahom i adrenalinom. "Ako me saslušáš..." odgovori Brvson, gotovo bez daha, čime ga je htio omesti sekundu-dvije. U isto je vrijeme dohvatio svoj .45-kalibarski pištolj i stavio prst na otklonac, a zatim je u brzom luku podigao oružje i opalio unazad u svog neprijatelja. Pištolj je samo nijemo škljocnuo. Bio je prazan. Abu je udarcem lijeve ruke odbacio pištolj; odletio je na jednu stranu i beskorisno zazvečao na podu. Brvson je u reakciji izgubio dragocjene sekunde. Oštrica je zarežala kožu njegova vrata baš kad je prste svoje desne ruke uklještio gore ispod drške. Čvrsto je uhvatio dršku noža i snažno je izvinuo kako bi popustio Abuov stisak; istovremeno je petom svoje lijeve noge udario Abua u stražnji dio njegova desnog koljena kako bi mu poremetio ravnotežu. Abu je nešto progundao, a Brvson se iznenada spustio prema tlu, snizivši težište dok je i dalje svijao Abuovu ruku i nož u njoj. Nož je zveknuo o pod. Brvson ga je htio dohvatiti, ali je Abu bio brži pa ga je opet zgrabio. Držeći ga u ruci kao bodež, zamahnuo je njime prema dolje i žabo ga u mekano meso Brvsonova lijevog ramena. Brvson je ispustio poluuzvik; bol je bila razorna, bacivši ga na koljena. Zamahnuo je desnom rukom prema Abuovoj glavi. Abu je lako izbjegao udarac, krećući se lagano oko njega, gotovo plešući. Činilo se da se nije ni oznojio. Prebacivao je težinu s noge na nogu, malo svijenih koljena, u

gipkom i opuštenom položaju, dok mu se krvlju umrljana oštrica noža svjetlucala u desnoj ruci. Brvson se osovio na noge i desnom nogom zamahnuo prema unutrašnjoj strani Abuova koljena. Ali Abu se izmaknuo upravo toliko da Brvson izgubi ravnotežu, a zatim ga je uhvatio za nogu kojom je zamahnuo i snažno je povukao te tako ponovno oborio Brvsona. Izgledalo je kao da Abu unaprijed zna što će Brvson učiniti. Brvson je naglo ispružio ruke da dohvati Abuove noge, ali Abu je jednostavno laktom udario Brvsona u vrat, uhvatio mu glavu među koljena i udarcem ga oborio na pod. Udario je ustima; osjetio je krv, a učinilo mu se i da je izgubio nekoliko zuba. Bio je oslabljen ranom od noža u ramenu, pa su mu reakcije bile usporene, zakašnjele. Zaurlao je, zamahnuo desnom rukom i uhvatio svog neprijatelja za zglob; stisnuo ga je rukom svijenom u laktu i okrenuo ga sve dok Abu nije zaurlao od boli. Iznenada je Abu naglo zamahnuo rukom, uperivši nož Brvsonu ravno u srce. Brvson se naglo izmaknuo, ali ne dovoljno na vrijeme: nož mu se zabio sa strane, između rebara; bol je pržila, užarena do bjelila. Brvson je pogledao dolje i vidio što se dogodilo te zgrabio dršku noža. Naglo ju je povukao; oštrica mu se strašno zabila u utrobu, ali izašla je. Brvson je bacio nož preko balkona, urlajući od boli: bilo je puno bolje riješiti se oružja s kojim je Abu bio toliko vješt. Nož je pao u ambis i sekundu kasnije zazvečao duboko dolje na podu. Sad su obojica bila razoružana. Ali Brvson je, na podu i jako oslabljen, bio u lošijem položaju. Štoviše, Abu je bio izuzetno jak, mišićav, kao udav koji se ovija. Pokreti su mu bili laki, fluidni, nadovezujući se jedan na drugi. Brvson se otkotrljao dalje od Abua, ali ovaj ga je jako udario u trbuh. Brvson je osjetio kako je zrak izašao iz njega; gotovo se onesvijestio, ali se uspio osoviti na noge divlje se izvijajući. Abuovo lice bilo je prazno, bezizražajno. Kad je Brvson zamahnuo da udari Abua u glavu, Abu je ispružio ruke brzinom munje i uhvatio ga za zglobove te ih snažno svinuo. Brvson je pokušao prisiliti Abua da popusti stisak tako da ga koljenom udari u trbuh, ali Abu ga je blokirao svojim vlastitim koljenima i ponovno ga bacio na pod, istovremeno mu svijajući zglobove. Brvson je pokušao ustati, ali Abu se svom

težinom bacio na njega i pritisnuo ga na pod; zatim je, skočivši u zrak, zatoptao Brvsonu po prsima, učinivši to svom svojom težinom. Brvson je zastenjao; osjetio, zapravo čuo, kako mu je popucalo nekoliko rebara. Abu se ponovno nadvio nad njega, naglo ga okrenuvši tako da je licem ponovno udario u pod. Sada mu je Abu obavio ruku oko vrata, pritišćući ga laktom straga na zatiljak, gušeći ga. Istovremeno se Abu spustio na desno koljeno, a savio lijevu nogu, pa je klečao na jednoj nozi, u izuzetno stabilnu položaju. Počeo je povlačiti Brvsona prema svojoj lijevoj nozi. Brvson je pokušao ustati, ali svaki put kad bi to pokušao Abu bi ga pritisnuo laktom. Nije se mogao oduprijeti! Gubio je svijest, bio je sve slabiji. Bio mu je prekinut dotok zraka u mozak; pred očima su mu počele plesati crne i ljubičaste mrlje. Dio njega želio je prepustiti se, onesvijstiti se, udobno se predati porazu; ali znao je da poraz znači smrt. Vrisnuo je, skupio zadnje ostatke snage, zamahnuo rukama prema Abuovu licu i zario mu prste u očne jabučice. Abu je nesvjesno nešto smanjio svoj pritisak - ne puno, ali dovoljno da omogući Brvsonu da šakama zamahne u luku i da jednom od njih snažno pogodi snop živaca u brahijalnom pleksusu ispod Abuove desne ruke. Brvson je osjetio kako je Abuova desna ruka omlohavila, jer je ostala na tren paralizirana. Iskoristio je tu kratku stanku i uhvatio šakom Abua za prepone uz nagli trzaj. Abuov stisak je popustio. Brvson se upro desnim ramenom i onda cijelim tijelom bacio na Abua te ga gurnuo na ogradu ponad ambisa. Brvson se sada kretao gotovo instinktivno; mozak koji je oskudijevao kisikom djelovao mu je udaljeno od ruku, koje kao da su se pomicala po vlastitoj volji. Ali tjeran bijesom i osvetom, Brvson je uspio Abuovu glavu i ramena gurnuti preko ograde balkona. Dvojica muškaraca bila su opletana jedan oko drugog, gurajući se i povlačeći drhtavim mišićima preko ruba. Abuova desna ruka bila je još uvijek onesposobljena; paraliza je trajala dulje nego što se Brvson nadao. Brvson je gurao Abua što je jače mogao, držeći mu ramena preko ograde balkona, dok je Abu obje svoje noge ovio oko Brvsonovih, te su tako bili zakačeni jedan o drugoga. Brvson je malaksao, ali je bio odlučan; Abu se nije mogao koristiti

jednom rukom. Čini se da su sada bili izjednačeni. Brvson je ispruženom rukom gurao Abuov vrat prema dolje, ali Abu se uspravljao; Brvson ga je ponovno pritisnuo, ovaj puta svom svojom snagom, dok su mu se mišići desne ruke napeli i drhtali. U Abuovim očima ogledao se bijes. Počeo je svojom upotrebljivom šakom udarati Brysona u trbuh. Brvson ga je nekoliko sekundi tako pritiskao prema dolje, držeći ga za vrat i stišćući ga svom snagom, pokušavajući mu prekinuti dotok zraka, pritisnuti mu živce i izazvati paralizu; ali sve je više slabio i više nije mogao dozvati snagu. Bol od ubodne rane sve se više širila, još mu više oduzimajući jakost. Ruke su mu drhtale. Brvson je prikupio zadnju, nadljudsku energiju, a cijelo mu je tijelo bilo oruđe gnjeva i osvete. Ali to nije bilo dovoljno; više nije imao snage. Abu je zaurao, a zajapureno lice iskrivilo mu se od boli i bijesa, dok mu je pljuvačka prskala s grimiznih usnica. Počeo se podizati Prasak kao da je došao niotkuda, a metak se zabio u nadlakticu njegova neprijatelja. Popustio je stisak Abuovih nogu, a on je izgubio ravnotežu i survao se preko balkona. Brvson je promatrao pad svog neprijatelja, koji se koprcao u zraku i uz tresak pao na vrh goleme brončane skulpture na konju te se nabo na oštri vrh mača. Kad mu je brončana oštrica probila trbuh, Abuov vrisak bio je jezovit, gotovo neljudski, a zatim je uz grgljanje naglo prestao. Ošamućen, slab, Brvson se okrenuo i ugledao izvor pucnja. Elena je držala pištolj koji joj je on dao; zurila je u njega kao da je bio neki izvanzemaljski predmet, a onda ga polako spustila. Oči su joj bile širom otvorene. Bryson se osovio na noge, načinio par koraka i pao u njezino naručje. "Pobjegla si", soptao je. "Soba u koju su me zaključali više nije bila zaključana." "Pištolj..." "Pametni pištolji ne funkcioniraju, ali njihovi meci su dobri, zar ne?" "Moramo odavde", rekao je bez daha. "Moramo izaći odavde." "Znam", rekla je. Nježno ga je jednom rukom obgrlila oko ramena i poduprla ga dok su odlazili s balkona i kroz hodnik pun dima prema izlazu.

The New York Times, 1. stranica DESECI SVJETSKIH VODA
POGINULI U POŽARU ČUĐLJIVE KUĆE U DRŽAVI

WASHINGTON Krive su neispravne instalacije u digitalnom San

Simeonu u SEATTLE, VWashington - Blještava konferencija o Novoj globalnoj ekonomiji koja se održavala u visokotehno loškom dvorcu pokraj jezera u vlasništvu osnivača i glavnog direktora Systematixa Gregsona Manninga danas je tra gično završila kad su deseci istaknutih dužnosnika iz cijelog svijeta bili zarobljeni u požaru koji je do temelja uni štio posjed vrijedan 100 milijuna dolara. Glasnogovornik Vatrogasne jedinice u Seattleu rano jutros je izjavio novinarima kako se sumnja da je požar možda izbio u osjetljivom elektronskom sastavu sklopova koji je skriven u zidovima te potpuno kompjutorizirane kuće, rezidencije računalnog pionira i domaćina konferencije. Prema riječima glasnogovornika, pogrešno funkcioniranje računalnih čipova vjerojatno je bilo uzrokom što su se izlazna vrata u dvorani za bankete gdje se održavala gala večera automatski zaključala. Vjeruje se da broj poginulih prelazi stotinu. Među njima je navodno i glasnogovornik Zastupničkog doma... HGrad i dvorac u Kaliforniji. MANNING PRIVEDEN RADI ISPITIVANJA VWASHINGTON A.P. - Predsjednik Systematixa Gregson Manning, čija je kuća u Seattleu sinoć izgorjela do temelja, zajedno s preko stotinu vladinih dužnosnika iz cijelog svijeta, priveden je danas u podne u Ministarstvo pravo suđa. Izvori iz ureda Javnog tužioca tvrde kako optužba gospodina Manninga, kojom ga se tereti za ugrožavanje nacionalne sigurnosti, nije povezana s jutrošnjom tragedijom. Gospodin Manning navodno je već nekoliko tjedana pod sumnjom. Iako je zatvoreno sudsko zasjedanje jako neuobičajena praksa, ono je moguće. Javni tužilac ima zakonsko pravo sazvati posebni sud za nacionalnu sigurnost, i da to ne bude otvoreno za javnost... The Wall Street Journal, 1. stranica PREDSEDNIKOV SAVJETNIK ZA NACIONALNU SIGURNOST RICHARD LANCHESTER IZVRŠIO SAMOUBOJSTVO U 61. GODINI ŽIVOTA Prema izvorima iz Bijele kuće, Richard Lanchester, izuzetno cijenjeni savjetnik Bijele kuće i predsjedatelj Vijeća za nacionalnu sigurnost oduzeo si je život jučer poslije podne... Navodno se nije mogao utješiti zbog gubitka nekoliko bli skih prijatelja koji su poginuli u nedavnom požaru koji je razorio

rezidenciju Systematixova šefa Gregsona Manninga i u kojem su izgubila život 102 istaknuta dužnosnika koji su prisustvovali tamošnjoj konferenciji. Budući da je patio od kliničke depresije i imao teškoće u braku, gospodin je Lanchester...

Godinu dana kasnije Odlazak po jutarnje novine bio je ritual, njezin ritual. Ne zato što je voljela čitati vijesti; baš naprotiv. To je bila Nicholasova navika, njegova potreba da bude u toku s onim što se događa u svijetu koji su ostavili za sobom. Bila je to navika koju ona nije odobravalala. Baš zbog toga što su ostavili taj svijet za sobom, barem svijet nasilja, oružja i laži. Ali voljela je započeti dan odlaskom po novine u grad. Rano bi ustala i otišla na plivanje - njihov je bungalov bio na strmini iznad jedne od najljepših, najmodrijih i najosamljenijih plaža koju su ikada vidjeli - a potom bi jahala do skupine trošnih koliba. To je zapravo bilo ovdašnje selo. Vlasnica trgovine mješovitom robom dobivala je zajedno s namirnicama koje su dopremane zrakoplovom s obližnjeg većeg otoka i maleni paket novina iz SAD-a; uvijek je jedne odvojila za ljupku ženu s melodioznim stranim naglaskom koja je dojahala svako jutro. Zatim bi Elena odgalopirala natrag po pustoj plaži, dva i pol kilometra do njihova bungalova. Tada bi Nicholas obično već sjedio na unutrašnjem nenatkrivenom dvorištu koje je sam popločao te pio kavu i čitao. Poslije doručka otišli bi na još jedno plivanje. Tako su im prolazili dani. Bio je to raj. I kad je jedini liječnik na otoku na temelju testa njezine krvi potvrdio ono što je ona osjećala već nekoliko dana, da je trudna, Elena je nastavila jahati, mada puno opreznije. Bili su ushićeni, očekujući dolazak sina ili kćeri i razgovarajući satima kako će im se promijeniti život. Ali se neće promijeniti njihova ljubav, koja se sve više produbljivala. Zbog novca nisu bili zabrinuti. Vlada ih je velikodušno nagradila lijepom paušalnom svotom, iz koje su pažljivom investicijom izvukli i više nego dovoljno za život. Rijetko su razgovarali o tome što ih je dovelo ovamo, zašto im je toliko važno bilo da pobjegnu, zašto su ovdje morali živjeti pod promijenjenim imenima. To su oni razumjeli: bila je to prošlost, strašno bolna epizoda, i što se o tome manje govori, to bolje. Mini DVD koji je one večeri snimila s

Manningova nadzornog sustava pružao im je potrebnu zaštitu. Ne zato što im je, strogo govoreći, omogućavao ucjenjivanje, već zato što su eksplozivne tajne koje je sadržavao bile tajne za koje bi svatko htio da ostanu dobro skrivene. Svijet bi se mogao samo destabilizirati saznanjem koliko je blizu bio tihom puču, nenasilnom preuzimanju vlasti od skupine pojedinaca koji su vjerovali da su vlade zastarjele - a koji su bili na rubu da stvore supranacionalnu sigurnosnu administraciju spram koje bi Staljinov SSSR ili Hitlerova Bundesrepublik djelovali klimavo. Mnogi od tih pojedinaca nestali su u požaru u Manningovu San Simeonu, doživjevši svoj užasan kraj tako što su živi izgorjeli. No bilo je i drugih koji su pomagali tim muškarcima i ženama i ortačili se s njima, pa su obavljena uhićenja. U tišini i diskretno, razumjeli su se razlozi, bez potrebe da ih se izričito naglašava, i načinjene su pogodbe. Vjerovalo se da je Gregson Manning u specijalnoj federalnoj ustanovi u Sjevernoj Karolini i služi kaznu zbog nespecificiranog prekršaja iz stavka 1435 Akta o nacionalnoj sigurnosti, za koji se kaže da uključuje ekonomsku špijunažu; govori se da je izoliran od svih kontakata ili sredstava komunikacije. Utjecajni glasovi u Senatu tražili su opoziv glasovanja o ugovoru, odričući se glasova koje su dali u žurbi. Neki su okrivljavali Richarda Lanchestera da je manipulirao cjelokupnim procesom. Bez američke podrške, ugovor se raspao. Istina nikada nije trebala izaći na vidjelo. Tako je napravljeno šesnaest kopija DVD-a; jedna je dostavljena u Bijelu kuću pod šifrom koju je Brvson znao i koja je bila namijenjena samo za predsjednika osobno; drugu je dobio Javni tužilac Sjedinjenih Država. Ostale su dospjele u London, Moskvu, Peking, Berlin, Pariz i druge svjetske glavne gradove. Poglavar država morali su znati što se zamalo dogodilo, jer bi inače virus i dalje djelovao. Od tri preostale kopije, jedna je pohranjena kod odvjetnika za kojeg je Brvson znao da je pouzdan iznad svega, druga je zaključana u bankovni sef, a treća je bila s njima, skrivena negdje na otoku, izolirana i zaštićena. Bile su to police osiguranja. Brvson i Elena nadali su se da nikada neće morati doći po njih. Tog je jutro, oko sat vremena nakon što je donijela

jutarnje novine, Elena izronila iz predivne vode i našla Brvsona zaokupljenog čitanjem, dok mu je vjetar podizao i gužvao novine. "Tek kad se konačno odrekneš te gadne navike bit ćeš konačno slobodan", prekorila ga je. "Zvuči kao da govoriš o pušenju." "Gotovo da je jednako tako loše." "A vjerojatno je jednako tako teško prestati. Ali ako ja prestanem, kakav ćeš ti izgovor imati za svoje jutarnje jahanje?" Smijuljila se: "Ići ću po mlijeko? Jaja? Smislit ću nešto." "Isuse." Nagnuo se bliže novinama. "Što je?" "Skriveno na stranici D-16. Poslovna stranica." "Što kaže?" "Mali člančić - djeluje samo kao prepisana izjava za tisak iz korporacije Systematix u Seattleu." "Ali... ali Manning je u zatvoru!" "On jest. Njegovom kompanijom privremeno rukovode neki od njegovih zamjenika. Vijest kaže da je Agencija za nacionalnu sigurnost upravo preuzela skupinu nadzornih satelita u niskoj orbiti proizvedenih u Systematixu." "Pokušavaju prikriti vijesti, ali ovo nije baš jako domišljato, zar ne? Kamo ćeš?" Brvson je već ustao iz svoje ležaljke i žurno se poskakujući uspinjao sprudom prema njihovom bungalovu. Slijedila ga je. Vjetar je nosio zvuk prema njoj, pa je znala da je uključio televizor. Bila je to još jedna grozna navika s kojom je željela da prekine: improvizirao je nekakvu satelitsku antenu samo da bi mogao gledati vijesti, iako je obećao da će to svesti na minimum. Bryson je gledao CNN, ali je bio frustriran što nije bilo vijesti, nego nekakvi prilog o modi. Okrenuo se prema njoj. "Ted Waller nije poginuo u onom požaru, znaš. Vidio sam izvještaje forenzičara, sve što je objavio medicinski vještak u Seattleu, i sva su tijela identificirana. Waller nije bio među njima." "Znam to. To znamo već godinama. Što hoćeš reći?" "Hoću reći da u ovome vidim Wallerove prste. Siguran sam u to." "Ja uvijek kažem, vjeruj svojim instinktima", začuo se glas s TV-prijamnika. Elena je vrisnula i pokazala na televizor. Brvson se naglo okrenuo. Srce mu je brzo udaralo. Lice Teda Wallera ispunilo je ekran. "Što je ovo?" dahtala je Elena. "Je li to neka emisija...?" "Nazovimo to stvarnom televizijom", rekao je Waller. "Zajamčeno nam je da će nas ostaviti na miru!" zagrmio je Brvson. "No ti si uspio upasti preko satelita. To je nasilni upadi" Brvson je počeo pritiskati gumb

na daljinskom upravljaču, mahnito mijenjajući kanale. Wallerovo lice bilo je na svakom i flegmatično zurilo u njih. "Još žalim što se nismo uspjeli dostojno oprostiti", rekao je Waller s TV-ekrana. "Doista se nadam da nema neprijateljskog raspoloženja." Brvson je bez riječi mahnito pogledavao po maloj dnevnoj sobi. Mikroskopske napravnice za nadzor mogle su se doslovce posvuda postaviti i nije ih se moglo otkriti... "Javit ću se kad bude vrijeme za to, Nicky. Možda je sada preuranjeno." Waller je pogledao u daljinu kao da će reći još nešto, a na usnama mu se pojavio nagovještaj smiješka. "Pa, vidjet ćemo se." "Nećemo ako ja tebe prvi vidim, Tede", rekao je Brvson jetko i sjeo u svoj stolac. "Imamo puno spremljenih dokaza, koje nećemo oklijevati objelodaniti." Na ekranu je Wallerovo lice postalo oprezno. "Sjeti se, Tede - uvijek te iznenadi ono što ne vidiš." Iznenada je Wallerovo lice nestalo, a zamijenila ga je nekakva televizijska igra. Potez je povučen. I uzvraćen. Brvson je bio bijesan, uvrijeđen zbog ovog nasilnog upada - i poslije toliko godina provedenih u službi te velike igre, nekako neobično uznemiren. Ako je Elena to zapazila, zadržala je za sebe. I dalje je odlazila na svoja jutarnja jahanja, i dalje su veći dio dana provodili vani, bilo na svjetlucavoj bijeloj plaži bilo na svojoj drvenoj palubi, u sjeni biljki penjačica i mladih palmi koje su se nježno ljuljale na povjetarcu. Brvson je potpuno raskinuo s prošlim životom dok su se on i Elena pripremali da njeguju novi život koji je bio na putu. Na suncu su mu brazgotine iščezle, a bilo je dana kad je - dok je zrak mirisao po jasminovu cvijetu, limeti i slanoj vodi - tupa bol bila gotovo nezamjetljiva, poput nedosežnih uspomena. Na trenutke bi gotovo pomislio da je ostavio svijet za sobom.

Gotovo.